

New Testament

Konkomba Language

Konkomba - Bible - New Testament Uwonbɔr A Gbɔnpɔŋ Likɔɔnl

Matiu	3
Mag	73
Lug	118
Jɔnn	192
Litoonl	245
Rom	312
1 Korenti	341
2 Korenti	369
Galantiya	387
Efesusi	397
Filipi	407
Kolosiya	414
1 Tesalonika	421
2 Tesalonika	427
1 Timoti	431
2 Timoti	439
Tatusi	445
Filemɔɔn	449
Hiiburu Yaab	451
Jemisi	472
1 Piita	479
2 Piita	487
1 Jɔnn	492
2 Jɔnn	499
3 John	500
Juud	501
Tibɔkpiirkaar	503

Konkomba - Bible - New Testament

Uwonbɔr A Gbɔnpɔŋ Likɔɔnl

Matiu

Matiu 1

Yisa Masiya a Baa nin U Yaajam a bɔr

(Lug 3:23-38)

¹Yisa Masiya a baa nin u yaajam a piinim a gbɔŋ sɔ. U ye Defid a yaabil le, le Defid mu ye Abiraham a yaabil:

²Abiraham le nan ma Azig, le Azig ma Jekɔb, le Jekɔb mu ma Juda nin u watiib.

³Juda nan ma Perezi nin Zera, wan a na nan ye Tamar nan; le Perezi nan ma Hezironn, le Hezironn ma Ram.

⁴Ram le nan ma Aminadab, le Aminadab ma Nasonn, le Nasonn mu ma Salimɔnn.

⁵Salimɔnn le nan ma Bɔɔzi, wan a na nan ye Rahab nan, le Bɔɔzi ma Obed, wan a na nan ye Ruf nan, le Obed mu ma Jesi.

⁶Jesi le nan ma ubɔr Defid. Le Defid mu ma Solomɔnn, wan a na nan ye Yuriya a poo-n.

⁷Solomɔnn le nan ma Rehoboam, le Rehoboam ma Abija, le Abija mu ma Asa.

⁸Asa le nan ma Jehosafa, le Jehosafa ma Jehoram, le Jehoram mu ma Uzaya.

⁹Uzaya le nan ma Jotam, le Jotam ma Ahazi, le Ahazi mu ma Hezekaya.

¹⁰Hezekaya le nan ma Manaasa, le Manaasa ma Amonn, le Amonn mu ma Josaya.

¹¹Le Josaya ma Jekonaya nin u watiib, baah nan choo Iziral yaab ki ta bi jon Babilɔnn n-yonn man nin.

¹²Baah nan choo bi ki ta bi jon Babilɔnn nan a bɔɔn bu, le Jekonaya ma Salatiel, le Salatiel mu ma Zerubabel.

¹³Zerubabel le nan ma Abiud, le Abiud ma Elayakim, le Elayakim mu ma Azor.

¹⁴Azor le nan ma Zadog, le Zadog ma Akim, le Akim mu ma Eliud.

¹⁵Eliud le nan ma Eliɛzar, le Eliɛzar ma Matann. Le Matann ma Jekɔb.

¹⁶Jekɔb le nan ma Josef, wan a poo nan ye Meri-n, le Meri ma Yisa wan wee bi yi u ke Masiya nan.

¹⁷Naah nan nyan Abiraham a yonn ki nan kpa a Defid a yonn bi nan ye yaajam piig nin bina le. Le Defid a yonn ki tan kpa a n-yonn man wee bi nan chor bininfob ki joo bi chaa Babilonn nan, bi nan ye yaajam piig nin bina. Le Naah nan nyan iyaayoo ki tan kpa a Masiya a maalim a yoo, bi mu nan ye yaajam piig nin bina le.

Baah ma Yisa Masiya man

(Lug 2:1-7)

¹⁸Baah nan ma Yisa Masiya man so: U na Meri nan ye Josef a jakpen le, amaa baa la nan koon tabi, le bi nan kan ki miin Meri joo lipool le. Kasi a Naaŋ a poom bu.

¹⁹Josef wan nan ye u chalin nan ye uninfo buchinn le, mambu, waa nan ban un nyan ti npaan nin ni, wee Meri n ji ifa, amaa u nan lol u sufu ni ke waa ji yin koon wi.

²⁰Amaa waah ni nan tier ni nie nan bu-n, le Uwombor a malaka degirin u bu tidindogin ni, le ki nan bei u ke, “Fin Josef wan ye Defid a yaabil nan, laa san bijawaam ke a ta Meri kun ki tan ŋaa u a poo, nan bu-n waah joo lipool lan ni, Kasi a Naaŋ a poom le che u choo lipool nmon.

²¹U na li maa kibijag, le a yin ki yinl ke Yisa, nan bu-n u na li nyan u ninfob bi toonbirin.”

²²Ni nie nan bien nan tun ke nin gbeen nan wee Uwombor nan che u linlenu nan pag ni bu-n ke:

²³“Lig! Usapoom wan kaa nyi uja na li choo lipool ki maa kibijag, le bi na li yin u yinl ke Imanuel.” Ni taai le ye, “Uwombor be nin ti.”

²⁴Josef kaah nan nan fii njiemin n-yonn man ni, le u tun ke Uwombor a malaka kaah bei u ke un tun man ni, le ki ta Meri kun tan ŋa u poo.

²⁵Amaa waa la nan ta u ki ŋa u poo nin waah nan nan ma kibijagin. Le Josef yin u yinl ke Yisa

Matiu 2

Bibiendam ban nan nyan liwonpoom paam a bor

¹Baah nan ma Yisa Betiliham a tin kan be Judiya a tingboron n-yonn man wee Herod nan ye ubor nan. Ni boon bu le bibiendam biba nan nyan liwonpoom paam ki dan Jerusalem,

²ki nan baan bininfob ke, “Juu yaab a boru wan wee bi ma-n, u be laa? Ti kan u nmabil le liwonpoom paam le ki dan ke ti nan jien u.”

³Ubor Herod kaah nan gbir man ni, ni nan bii u ma nin Jerusalem yaab bien a sufu le.

⁴Le u yin kumanug a yudam nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siim ki baan bi ke la ban wee bi yin maa Masiya nmɔn naa?

⁵Le bi jiin u ke, “Betiliham, kitiŋ kan be Judiya a tingbɔŋin ni; nan bu-n man le ulinlenn nan sɔb:

⁶‘Amaa fin Betiliham kan be Juda a tingbɔŋin ni, ŋaa ye kitinbig Juda a paamin ni, nan bu-n a ban le ubɔr na li nya wan na li ye upeekpaar N ninfob ban ye Iziral yaab.’”

⁷Le ubɔr Herɔd woon yin bibiendam nmɔn ki tan baan bi, ki feen bi nbamɔm un biɛ n-yonn man wee liŋmabilin nan nyann.

⁸Le ki bei bi ke, “Ni li chaa Betiliham wee ki tan ban kibig nmɔn nbamɔma; ni tan kan ki n-yonn man ke ni jirin ki nan beim wee n mu n jo ki tan jien u.”

⁹Bibiendam kaah nan gbir ubɔr a bɔr ki dien a bɔɔn, le bi gaa nsan, le ki kan liŋmabil lan wee bi pii nan kan liwonpɔɔnl paam min, le bi nɔɔ li. Le liŋmabilin nmɔn liin bi sam ki tan sir nan yaan wee kibigin be-n a paab.

¹⁰Baah nan kan liŋmabil nmɔn ni le ni mɔŋ bi takpem.

¹¹Le bi kɔɔ iniin nmɔn yaan, ki kan kibigin nin u na Meri; le bi gbaan ki jien kibig nmɔn, le ki biir bi pɔgi ki nyan ipiin ki sei kibig nmɔn; ipiin nmɔn nan ye salima, nin nnyɔgkusim, nin tulaali kan wee bi yi ki ke mier nan.

¹²Tɔ, le Uwonbɔr kpaan bi tidindɔgin ni, ke bi laa ji jir ubɔr Herɔd ban ni, mambu le bi ni nan nɔɔ nsan nba ki jir kun bi tiŋ.

Josef kaah nan guun ki jon Ijibir man

¹³Baah nan kun a bɔɔn le Uyudaan a malaka nan dan Josef ban tidindɔgin nin, ki bei u ke. “Fiim ki ta kibiliɛg nmɔn nin ki na ki li gu chaa Ijibir a tiŋin na, hali nin maah na li yin ni, nan bu-n ubɔr Herɔd yin ban kibigin a bol le un ku ki.”

¹⁴Le u nan fii kunyieg ki ta kibigin nin ki na ki guun jon Ijibir a tiŋin,

¹⁵nan yaan wee u nan tan be hali nin ubɔr Herɔd kaah nan nan kpo. Ni nie nan bien nan tun ki gbeen nan wee Uwonbɔr che u linlem nan pag ke, “Ijibir a tiŋin le n yin n bija nmɔn nyann.”

Ubɔr Herɔd kaah nan che bi ku nbijam man

¹⁶Herɔd kaah nan nan biɛ ke bibiendam nmɔn lar u le-n, liŋuul nan gbir u pam, le u tun bitogib ke bi li chaa Betiliham nin kitinbum ni ki tan ku nbijabum ban kaa lagir ibin ilee bien na, ke waah nan baan bibiendam wee bi bei u liŋmabilin kaah nyan n-yonn man ni.

¹⁷Le ni nan gbeen nan wee ulinlenn Jerimaya nan pagin:

¹⁸“Ti gbir ikuun Rama a tiŋin, ifabin nin tikpemɔr tan yab, Rekiel le mɔr u buwaab bu, ki yii ibalin, nan bu-n baa ji be.”

Baah jirin Nazarif man

¹⁹Herɔd kaah nan nan kpo a bɔɔn, le Uwonbɔr a malaka degirin Josef bu tidindɔgin nin Ijibir a tiɲin,

²⁰ki bei u ke, “Fiim ki yuur kibig nmɔn nin ki na, ki jir Iziral a tingbɔɲin, nan bu-n ban nan lol bin ku kibigin kpou.”

²¹Le Josef fii ki ta kibig nmɔn nin ki na ki jir Iziral a tingbɔɲin.

²²Amaa waah nan gbir ke Akeliɛsi jin nnaam ki ka u baa Herɔd a naangbann bu Judiya a tingbɔɲin ni, le bijawaam choo u nin un kun nin yaan, le Uwonbɔr ji kpaan u tidindɔgin ni ke un jir ki li chaa Galilii a tingbɔɲin na.

²³Le u nan jon ki tan kal kitiɲ kan wee bi yi ki ke, Nazarif nan. Le ni nan gbeen nan wee bilinlem nan sɔb ki ke, “Bi na li yin u Nazarif a ninfou.”

Matiu 3

Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunful kaah nan mɔɔn tibɔr man

(Mag 1:1-8; Lug 3:1-18; Jɔnn 1:19-28)

¹Iyaayoo nmɔn, le Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunfulin nan nan be kukunkɔɔg bu, Judiya a tingbɔɲin, ki mɔɔn Uwonbɔr a bɔr

²ki ke “Ni jien tibira, nan bu-n paab a naamin a jim mala.”

³Wan wee Ulinlenn Azaya nan pagin sɔ, waah nan ke: “Uninfo uba be kukunkɔɔg bu ki kuun ke ‘Ni mann Uyudaan a dam a samin ki bila, ki mann u sam nmɔn wee mi li tela.’ ”

⁴Alakoomi a gbann le bi nan ta ɲaa Jɔnn a wan yeewann, le ki nan lol nchangban u chaɲin, le u jiir nan ye itɔɔn nin tiseer.

⁵Le bininfob nan nyan Jerusalem, nin Judiya a tingbɔɲ bien, nin Jɔdann a tingbɔɲin bien ki jon u ban.

⁶Le ki tan kpiir bi toonbir, le u fun bi Uwonbɔr a nyunful Jɔdann a kpenn.

⁷Amaa waah nan nan kan Farasii yaab nin Sadusi yaab takpem mu chaan u ban ke un fu bi Uwonbɔr a nyunful nan, le u bei bi ke, “Nim iwaalab a buwaab nan! Nɲma kpaan ni ke ni guun ki nya Uwonbɔr a ɲuufiɲ kan yin dan ni bu nan naa?”

⁸Ni tun nan li wɔɔn ke ni sin jien ni toonbira.

⁹Ni laa tier ke ni li fir bei niba ke, ‘Ti jɔɔ Abiraham wan ye ti yaaja.’ N bei ni le ke Uwonbɔr li fir fiin itangbag nan wee yin kpenn Abiraham a yaabili.

¹⁰Lilajal pii tɔɔ isiig a nyagi bu le, le busub ban bien kaa lo iloon ɲan ke, bi li ga i jaa nɲmi-n.

11“Min fun ni nnyum man wɔɔn ke ni jien ni toonbira, amaa wan yin ɛɔɔrin n bɔɔn nan ma jon ma, le maa pii kpaan nin n tu u naatagili, u ma yin fun ni Kasi a Naaɲ nin nɲmi.

12U ɲmag u dilenn yikpeɲin le ki yin lenn idi nmɔn bien nbamɔm, ki nyan ndibimin ki ɲuun u binbolin, le ki nyɔɔ kufoɲin nɲmi man kaa jɔɔ njunimi.”

Yisa kaah nan ga Uwɔnbɔr a nyunful man

(Mag 1:9-11; Lug 3:21-22)

13Le Yisa nyan Galilii ki jon Jɔdann a kpenn ke Jɔnn ntan fu u Uwɔnbɔr a nyunful.

14Amaa le Jɔnn kaa chee. Le ki bei u ke, “Min li bi ye n dan a ban wee a fum, le a mu ji chaan n ban naa?”

15Le Yisa jiin ke, “Che ni ɲa man daandaan nan, ni ɲan nin ti tun man wee nin gbeen nbuchin binben bien.” Iyaayoo nmɔn le Jɔnn chee.

16Waah fun Yisa Uwɔnbɔr a nyunful diɛ-n, le Yisa nyan nnyumin weem. Libol nmɔn le kitilangbɔɲ loor, le u kan Uwɔnbɔr a Naaɲ kaah jiirin u bu ki nann ulanjel, ki nan wonn u bu.

17Le likukɔl nyan paab ni ki len ke, “N bija sɔ, u ma le N jiɛ, u ma le N num gbee.”

Matiu 4

Yisa a biginim

(Mag 1:12-13; Lug 4:1-13)

1Le Kinaaɲ che Yisa don kukunkɔɔɔ bu ke ulinlaril ntan bigin u.

2Waah nan lol bimɔb iweehn pina nin tinyier pina-n a bɔɔn bu, le nkom nan choo u.

3Le ulinlaril dan u ban ki nan bei u ke, “Ni ye ke a sin ye Uwɔnbɔr a Bija ke, a bei itangbag nan wee i kpann tijiir.”

4Le Yisa jiin ke, “Ni sɔb ke: ‘Uninfosaal kaa be tijiir a binba bu, amaa imɔleen yan bien nyann Uwɔnbɔr a mɔnn ni.’”

5Le ulinlaril ta u ki jon Jerusalem, kan a yinl ji ye kasi a tiɲin, le ki ta u don iwɔnjien niin a mɔɔ pin yul bu.

6Le ki bei u ke “Ni ye a sin ye Uwɔnbɔr a Bija ke, a yug ki lu tuma. Nan bu-n ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɲin ke: ‘U li che u malakam nguuriɲ, wee ki keɲ nin bi nɔɔi, le a taal kaa li gbier litangbagili.’”

7Le Yisa jiin u ke, “Ni ji sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɲin ke: ‘Laa mag Uyudaan a Wɔnbɔr wi.’”

8Le ulinlaril ji ta u ki don lijkɔl lan kper a paab, ki wɔɔn u kutingbɔɲ nan a yagi nin i ɲam bien.

⁹Le ki ke, “A bi li gbaan ki jiem ke, n bi li ta ni bien ki seiŋ.”

¹⁰Le Yisa bei u ke, “Fɔr n ban na, Sintani! Nan bu-n ni sɔb Uwonbɔr a gbɔŋin ke: ‘Li jien Uyudaan wan ye a Wonbɔr win, ki li tun tenn u binba.’”

¹¹Le ulinlaril fɔr ki sin jien u, le malakam dan ki nan ter u.

Yisa kaah piin u toon Galilii man

(Mag 1:14-15; Lug 4:14-15)

¹²Yisa kaah nan nan gbir ke bi loon Jɔnn kuloondiigin ni, le u nan jir Galilii.

¹³U nan nyan Nazarif le, ki tan be Kapeniem kan be Zebulun nin Nafitali a mɔgil a gbaamin.

¹⁴Ni niε nan nan tun ki gbeen ulinlenn Azaya kaah nan pag nan ke:

¹⁵“Zebulun a tiŋin nin Nafitali a tiŋin, man be limɔgil a sam bu-n, ki yeg Jɔdann ni, ban kaa ye Juu yaab a Galilii;

¹⁶bininfob ban be libunbɔnlin nan ni kan nwonween takpen na; le ban ka nkum a jinjiimin a tingbɔŋin ni kan nween nin kaah won ki pii ba.”

¹⁷Iyaayoo nmɔn le Yisa piin ki mɔn ke, “Ni jien ni toonbirin na ke paab a naamin malin na.”

Yisa kaah yin bijanchoob bina man

(Mag 1:16-20; Lug 5:1-11)

¹⁸Yisa kaah nan chonn Galilii a mɔgil a gbaamin, le u nan kan nnabum milee, bi ma nan ye Simɔnn wan wee bi nan yi u ke Piita, nin u waal Anduru. Bi nan ye bijanchoob le ki be jaar kujanlaaŋ limɔgilin.

¹⁹Le Yisa bei bi ke, “Ni dan, ki na li nɔm ni, wee n che ni li chor bininfob ke naah chor ijan man ni.”

²⁰Le bi nan jien bi janlann weem ki nɔ u.

²¹Waah nan nyan niin ki chaa-n, le u kan Zebedi a naachim bilee, Jemisi nin u waal Jɔnn. Bi ma nin bi baa li nan be kuŋaluŋin ki mann bi janlann. Le Yisa yin bi,

²²libol nmɔn, le bi jien bi ŋaluŋ nmɔn weem, le ki nɔ u.

Yisa kaah wɔn ki mɔn ki sin teb bibaarib man

²³Yisa nan chonn jin Galilii a tim bien ni le, ki wɔn tiwonjiendirin, ki mɔn Uwonbɔr a naam a bɔŋann ni, ki che ban bu iwien a booli bien kan kutebug.

²⁴Le u yinl nan mɔn Siriya a tiŋin. Le bi nan ŋmagin bibaarib a booli bien, ki dan u ban: Tigbanann wiεn, ban gbee nin nnaanbiim, ban nan lur likpikpiil, nin tigbanann kpiindam, le u teb bi bien.

Nwɔɔm ki ta jiin Nsiim paam

17“Ni laa tier ke n dan n nan bii Nsiimin bee Bilinlemin le; Maa dan n nan bii i, amaa n na yin gbeen i le.

18N bei ni ibamɔn le, paab nin tum kaa na li be, hali nsɔbimin a wama kaa li nyi bor nsiimin yaan ni, see ke ni bien nan nan tun ki die.

19Uninfo wan bii nsiim nan a wan finfiɲ, wee ki sin wɔɔn u tab ke bi mu li ɲaan man ke, bi na li yin u kuwan finfiɲ paab a naamin; amaa wan tun nsiim kaah ban man, ki ji wɔɔn u tab nsiimin nmɔn nbamɔm ke, bi na li yin u lininfojal paab a naamin.

20N bei ni le ke, naa che ni buchim yab jon Farasii nin ban wɔɔnn nsiimin a buchinn ke, naa sin li fir kɔɔ paab a naamin ni.

Nwɔɔnim ki ta jiin Kɲuufiɲ paam

21“Ni pii gbir baah nan bei bininfob iyoo yan jon ni ke, ‘Laa ku uninfo, le wan ku uninfo ke u na li kan litudaril tibɔr a ji daal.’

22Amaa N bei ni le ke uninfo wan fiin u ɲuul u nabig bu ke u li kan litudaril tibɔr a ji daal. Le wan mu ji sug u nabig ke, ‘wan yɔli nan’ ke, ni ye bin ta u ki jo Juu yaab a yudam a laguɲ ban le. Bee wan mu ji sug u nabig ke, ‘kujɔrug nan!’ Ke, u na li be nɲmi man kaa jɔɔ ndiemin a daɲin.

23“Mambu ni ye a yin pu ipiin iwɔnɲien niin wee ki tier a nabig kaah galiɲ bu ke,

24ɲien a piini nmɔn iwɔnɲien niin na. Chinn jo a nabigin ban wee ni tan tugin ni nabitiig nmɔn wee a nin jirin ki nan ta a piini nmɔn ki sei.

25“Fin nin uba jɔɔ tibɔr, wee u yin taɲ jo bibɔjib ban ke, a che ni ɲa mɔb biba ki mann ni bɔr nmɔn, n-yonn man wee ni la be nsan bu-n; naa ye man ke, u li taɲ ki jo ubɔjir ban, le u mu li taɲ ki ɲa uloondiiguur a kɔɔn, le un kɔɔniɲ kuloondiigin.

26N bei ni ibamɔn le, ɲaa li nyi ki nya, see ke a nan yɔn lipɔnlin bien ke koobu kaa guri.

Nwɔɔnim ki taa jiin Iwanchɔgin toon paam

27“Ni pii nan gbir baah ke, ‘Laa tun iwanchɔgin toon ni.’

28Amaa N bei ni le ke wan lig upii nin kɔlisa ke u pii tun iwanchɔgin toon nin upii nmɔn u sufu ni na.

29Ni ye a kɔɔjiim a numbil yin che a tun tibir ke, a logir mi gaba, a lann a gbanann bɔgil liba ke, ni sɔ nin bin nan ta a gbanann bien ki gab nɲmi-n.

30Le ni ye a kɔɔjiim le che a tun tibir ke, a ga mi gaba. A lann a gbanann bɔgil liba ke, ni sɔ nin a gbanann bien nan kɔɔ nɲmi-n.

Nwɔɔm ki ta jiin Lipiiyiil paam

(Matiu 19:9; Mag 10:11; Lug 16:18)

31“Bi nan gbaa len ke, ‘Wan yii u poo ke, un sei u lipiiyiil a gbɔŋ.’

32Amaa N bei ni le ke wan bien yii u poo wee naa ye u tun iwanchɔgin toon le ke, u ma che u tun iwanchɔgin toon, ni ye wan kɔɔn upii nmɔn ke u tɔɔl tun iwanchɔgin toon na.

Nwɔɔnim ki ta jiin Limɔpool paam

33“Ni ji gbir ke bi nan bei bininfob iyoo yan nan jon ni ke, ‘Ni laa poog tipoor wee kaa nɔɔ ti, amaa ni li ŋmag tipoor tan wee ni poo sei Uyudaan ni na.’

34Amaa N bei ni le, Ni laa poo kolibi: Laa poo paabi, nan bu-n ni ye Uwɔnbɔr a naam a bol le;

35bee ni poo kutingbɔŋ nan ni, nan bu-n ki ye Uwɔnbɔr a taai a sisibol le; ni mu laa ji len ke ni poo Jerusalami, nan bu-n ki ye Libɔrgbingbemil a tiŋ le;

36A mu laa ji len ke a poo a yuli, nan bu-n ŋaa li fir che kuyukpobig kuba npenn bee ku nbɔnn ni.

37Fin le li che a ‘Nn’ ye ‘Nn’ bee a ‘Aai’ li ye ‘Aai’, nan bien kpɛ ni nan bu ke, ni nyan ulinlaril ban le.

Nwɔɔnim ki ta jiin Da ki jiin paam

(Lug 6:29-30)

38“Ni gbir baah nan len ke, ‘Ni ye uba fɔɔr a numbim ke, a mu fɔɔr u yaam ki jiin na; bee ni ye uba faaŋ wee a nyil fonn ke a mu n fonn u nyinl ki jiin na.’

39Amaa min bei ni le ke, ni laa yii titoonbirdaan ni. Ni ye uba peb a nɔɔjiim paam a tapag ke, a labir a gam paam ki sei u wee un peb.

40Ni ye uba taan ki jon bibɔjib ban ke un ga a daala ke, a cheeu wee un gbaar a tanl a kinkenl ki li jɔɔ chaau.

41Ni ye uba mugin ki ke a tu u tugil lan kpɛg ki choon maal u ba ke, fin tum li ki choon ke maal ilee paam ki sei wa ki laa ŋulin ni.

42Ni ye uba miɛŋ niba ke, a sei mu, wan mu ji ban a pen u niba ke a pen mu ki laa mɔn wi.

Ndataam a Jiɛm

43“Ni gbir baa nan len ke, ‘Ni li jiɛ ni kunkɔɔn taba, ki li nan ni dataama.’

44Amaa n bei ni le, ni li jiɛ ni dataama, ki li miɛ Nween ki tenn ban mugir ni nan na,

45wee ni fir ŋa ni Baa wan be paab nan a buwaab, nan bu-n u ma che nween wonn tininfobir nin bininfoŋam bu, ki ji che utaal nu bibuchim nin ban kaa ye bi buchim a timin.

⁴⁶Ni ye ni jie ban jie ni a binba ke, baa a nyɔɔr wee ni yin kan naa? Naa ye man le bilanpogaab mu ŋaan naa?

⁴⁷Le ni ye ni poor ni nabum a binba ke, itoon ŋan ilaba wee ni tun ki jon ni tab baa? Naa ye man le ban kaa jɔɔ Nween ni mu ŋaan naa?

⁴⁸Mambu, ni li be nbamɔm ke ni paab a Baa kaah be man ni.

Matiu 6

Yisa kaah pag taah li pu ipiin nin tibuchinn man

¹“Ni choom niba ki laa ŋaan tibuchinn bininfob bu, ni ŋa man wee bin kan ki pag ni. Ni tun man ke naa yin kan niba a yɔr ni Baa wan be paab ban ni.

²“Ni ye a yin pu bilanjiim ipiin ke, a laa mɔɔn ke bilinlarib kaah ŋaan man tiwonjiendirin, nin isanjali bu ke bininfob n kan bi toon ŋan wee ki pag bin ni. Ibamɔn le n bei ni nan, bi pii ga bi yɔra.

³Amaa ni ye a pu ulanjiin ke, laa che a nɔɔgam li nyi a nɔɔjiim kaah tun nan ni.

⁴Le a piin nmɔn li ye liwoolin. Wee a Baa wan ga nan ŋaan liwoolin nan, na li yɔŋ.

Nwɔɔnim ki ta jiin Liwonmiɛl paam

(Lug 11:2-4)

⁵“Ni ye a miɛ Uwɔnbɔr ke, a laa miɛ ke bilinlarib kaah tun man nin ni, nan bu-n bi ban bi li si tiwonjiendirin le, nin kitiŋ poolin a sanjali bu, ke bininfobin kan bi. N bei ni ibamɔn le, bi ma gaa bi yɔr ki gbeeu.

⁶Amaa ni ye a miɛ Uwɔnbɔr ke, a kɔɔm a diigin ki loon linaanganl, wee ki miɛ a Baa Uwɔnbɔr wan gbir tibɔr woon kaarin, wee un yɔŋ.

⁷“Le ni ye a miɛ Uwɔnbɔr ke, a laa jabin ke ban kaa jɔɔ Nween ni kaah ŋaan man ni ni, bi tier ke bi miɛm takpem nmɔn le yin che Uwɔnbɔr ngbir.

⁸Ni laa be ke baah be man nmɔn ni, nan bu-n ni Baa Uwɔnbɔr pii nyi nan wee ni ban, ke naa la miɛ wi.

⁹“Naah li miɛ Uwɔnbɔr man sɔ: ‘Ti Baa wan be paab, che a yinl li be kasi,

¹⁰che a naamin foon, che a bam ŋa dulinya nan yaan, ke naah ŋaan paab man ni.

¹¹Sei ti dinan a jiiir.

¹²Jien ti bir ki per ta. Ke ti mu kaah jien per ti pɔndam man ni.

¹³Ki laa liin ti ki kɔɔn libiginlin ni, amaa wee ki nyan ti titoonbirnaan a nɔɔn.’

¹⁴Nan bu-n ni ye ni jien ni tab a bir ki per bi ke, ni Baa Uwɔnbɔr wan be paab nan mu li jien per ni.

¹⁵Amaa naa jien per ni tab bi bir ke, ni Baa Uwonbɔr mu kaa yin jien ni bir ki per ni.

Nwɔɔnim ki jiin Limɔlol paam

¹⁶“Ni ye ni lol imɔɔŋ ke, ni laa bii ni num paam ke bilinlarib kaah ɲaan man nin ni, nan bu-n bi ti bii bi num paam le, ke bininfob bien n kan ki bie ke bi lol bi mɔɔŋi le. N bei ni ibamɔn le, bi pii gaa bi yɔra.”

¹⁷Amaa ni ye a lol bimɔb ke, a ɲunn a num paama ki ta nkpan ki ɲa a yul;

¹⁸wee ni laa che bininfobin bie ke a lol bimɔbi, amaa a Baa wan wee baa ga win a binba, nin a Baa wan ga liwoolin ni, le li yɔŋ.

Uwonbɔr a niin a jɔɔm

(Lug 12:33-34)

¹⁹“Laa jɔɔ a jɔɔm ki woog dulinya nan yaan ni, nan yaan wee ikootug nin gamlali nin ndundum li mɔɔ ki bii mi; bee binaayigib na li kɔɔ ki su.

²⁰Amaa ta a jɔɔm ki woon paab, nan yaan wee ikootug nin gamlali kaa li fir bii, bee binaayigib kaa li fir kɔɔ su.

²¹Nan bu-n, nan yaan wee a jɔɔm be-n a potiel mu be niin le.

Tigbanann a Wonweem a bɔr

(Lug 11:34-36)

²²“Linunbil le ye tigbanann a fila. Ni ye a numbili ɲan ke, a gbanann bien yin ye nwonween le.

²³Amaa ni ye a numbil kaa ɲan ke, a gbanann bien yin be libunbɔnlin le. Mambu ni ye nwonween man be a ni-n nan bɔŋ ke, ni yin ye libunbɔnl takpenl le!

Uwonbɔr nin Njɔɔm

(Lug 16:13; 12:22-31)

²⁴“Uba kaa li fir ki tun ki tenn biyudam bilee. U yin nan uba le ki sin jie uba; bee u бага yin be uba ni le kaa sin gar uba paami. Naa li fir jien Uwonbɔr nin iligi.

²⁵“Mambu n bei ni le, ni laa che ni mugir ni limiefol bu, nin naah li ji nan bee naah li nyu nan bu; bee ni gbanann ni, naah li yee nan bu. Limiefol kaa ɲan jon tijiiraa, le tigbanann kaa ɲan jon tiwann yeewann naa?

²⁶Lig nnɔɔm man laan paab nan; baa bu; bi mu kaa ji chie ki ɲaan tinaapɔrin ni, amaa le ni Baa wan be paab nan jin bi. Naa jɔɔ tinyɔɔr ki jon nnɔɔm maa?

²⁷Ni ɲma a binbem mug u wee u li fir fɔbig u miefolaa?

²⁸“Babu wee ni mugir ni ba tiwann yeekaar buu? Lig tikpentunn tan be nkpen nan a puum, taa tun ni, ki mu kaa loo tiwann yeekaar ki tenn tiba.

²⁹Amaa n bei ni le ke, ubɔr Solomɔnn kaah le nan jɔɔ u wan yɔɔ ɲan tan bien ni, waa nan nyi ki yee u wan yeeg wee ki ɲan ke tikpentunn a puumi.

³⁰Ke ni ye Uwonbɔr li ŋaŋir tikpentunn tan be dinan, wee bin won nyɔɔ ti nŋmi nan, le kaa li fir yeen nim maa? Nim ban a yada par nan!

³¹“Mambu, ni laa che ni mugir ni wee ni tier ke, ‘N yin ji baa,’ bee ‘N yin nyu baa,’ bee ‘N yin yee baa ni?’

³²Ban kaa ye Juu yaab n ti mugir bi potiel ni niɛ nan bien bu le; amaa ni Baa Uwonbɔr wan be paab nan pii nyi ke ni ban ni niɛ bien.

³³Amaa ni chinn ban U naamin nin U buchinn binbemin na, le u li ta ni niɛ bien ki sei ni.

³⁴Mambu, ni laa che ke won a bɔr mugir ni, lidaal bien jɔɔ libɔmug kaar lan kpaan li le.

Matiu 7

Tab a bɔr a Jim

(Lug 6:37-38,41-42)

¹“Ni laa ji tab tibɔri, naa ye man ke Uwonbɔr mu li ji ni tibɔr.

²Nan bu-n naah ji tab a bɔr man ni, man mu le bi na yin ji ni bɔr, kiyiikpoŋ kan wee ni jɔɔ magir ki tenn ni tabin, ki ma le bi na yin ta mag ki jiin ni.

³“A ŋa nii kan lidabul lan be a kpiɛg a numbim ni naa, wee kaa kan lidagenl lan be a numbilin naa?

⁴Ke a yin ŋa nii ki bei a kpiɛg ke, ‘Che n nyan lidabul lan be a numbilin nan,’ wee isaŋ bien lidagenl be a tɔɔl a numbilin naa?

⁵Fin ulinlaril nan, chinn nyan lidagenl lan be a tɔɔl numbilin ni na, wee ki ni fir kan nbamɔm ki nyan lidabul lan be a kpiɛg a numbilin ni.

⁶“Ni laa ta niwann nan be kasi ki sei ibɔ, ni laa ta nan ye tinyɔɔr a wann ke salima-n ki gab idooli. Ni ye a ŋa man ke bi li ta bi taafar ki ta i bu ki jin labir ki tɔr tɔriŋ.

Li Miɛ, ki li Baan, ki li Kpaara

(Lug 11:9-13)

⁷“Li miɛu ke bi li ta seiŋ; li ban na, ke a li kan; li kpaar linaanganla, ke li li loor ki seiŋ.

⁸Nan bu-n wan bien miɛ ke u gaan le; le wan bien mu ban ke u li kan; le wan kpaar linaanganl le li loor tenn.

⁹“Ni ŋma, wee ni ye ke u big miɛ u boroboro ke, un ta litangbagil ki sei waa?

¹⁰Bee u miɛ ujan ke un ta liwaalabil ki sei waa?

11Ke ni ye nim ban ye tibirdam nan nyi ipiin ŋan ni ta sei ni buwaab ke, ni Baa Uwɔnbɔr wan be paab nan ma kaa nyi nan ŋan kag ki li ta sei ban miɛ waa!

12Nan wee a ban a kpɛɛg li tun ki tenn niŋin, a mu li tun man ki tenn a kpɛtiiba, nan bu-n Moziz a siim nin Bilinlem a wɔɔnimin wɔɔn man le.

Ntimansanmɔnn man kaa yalin a bɔr

(Lug 13:24)

13“Kɔɔm ntimansanmɔnn man kaa yalin nan yaan; nan bu-n ntimansanmɔnn man yalin chaa ŋɛmi-n le, le bininfob takpem kɔɔ niin, nan bu-n nsan man chaa niin ni yalin le.

14Limiefol a timansanmɔnn n ma kaa yalin ni, le mi sanchonl pɔɔ nin nɔɔɔm, mambu che bininfob wama nan le kan mi.

Kisiig nin ki Looi a bɔr

(Lug 6:43-44)

15“Ni li nyi tibɔkar a linlem nan bu, ban chaan ni ban ki nann ipee, wee ki sin ye igbingbel bamɔn nan.

16Bi loon yin le ni li biɛ baah ye ban. Bininfob ker igbiin bikunkom a sub buu, bee bi ker ikinkan kujagorug buu?

17Kisiŋaŋ bien lo iloon ŋan le; amaa kisibiig bien mu lo tiloonbir le.

18Kisiŋaŋ kaa li fir lo iloon biri; kisibiig mu kaa li fir lo iloon ŋan ni.

19Bisib ban bien kaa lo iloon ŋan ke bi li ga bi jaa le ki ta bi gab ŋɛmi-n.

20Mambu, bi looi yin le ni li biɛ bi.

Yisa na li bei bininfob biba ke, ‘Maa nyi ni kolibi’

(Lug 13:25-27)

21“Naa ye ban bien beim ke, ‘Uyudaan, Uyudaan,’ li na li kɔɔ paab a naamin ni, amaa wan chee ki tun n Baa wan be paab a bamin.

22Lidaal nmɔn nan foo ke, bininfob takpem na yin yim le ki ke, ‘Uyudaan, Uyudaan, taa nan pag ilinlen leen a yinl buu? Naa ye a yinl bu le ti nan nyan nnaanbiim bininfobin, ki ji tun ligaril a toon yin naa?’

23Iyaayoo nmɔn le n mu na li bei bi npaan ni ke, ‘Maa nyi ni, nim titoonbirdam nan, ni fɔr n ban na!’

Biniinmaab bilee a bɔr

(Lug 6:47-49)

24“Mambu, wan bien gbir n bɔr wee ki ŋmag ti nbamɔm ke, u nann ulandaan wan nan maa u niin ki tɔɔn kutanpiig bu-n le.

25Le utaal nan nun, le ikpen gbee, le nfaam daa, ki pier iniin nmɔn a dikakpin; amaa yaa nan lu, nan bu-n i fiɛl nan tɔɔ kutanpiig bu le.

²⁶Amaa wan bien gbir n bɔr nan, wee kaa ŋmag ti ke, u nann kujajɔrug kan nan maa u niin litanbiiril ni le.

²⁷Le utaal nan nun, le ikpen gbee, le nfaam daa, ki pier iniin nmɔn a dikakpin, le iniin nmɔn lu ki weeh weeh.”

Yisa a Ninkper a Pɔɔm

²⁸Yisa kaah nan pag imɔbon nan ki die n-yonn man ni, le u wɔɔnim nmɔn nan gar kuninfogbaluɔin,

²⁹nan bu-n u nan wɔɔn bi waah jɔɔ tininkper a pɔɔmin le, kaa nann bi yaa ninfob ban wɔɔnn Uwonbɔr a siimin ni.

Matiu 8

Yisa kaah nan Teb Kikɔɔ man

(Mag 1:40-45; Lug 5:12-16)

¹Yisa kaah nan nyan lijɔɔl a paab ki jirin n-yonn man ni, le bininfob takpem nɔɔ u bɔɔn.

²Le ki miin kikɔɔ kiba mu dan ki nan gbaan u nintogil ki ke, “Uyudaan, ni ye a ban ke a li fir che n wiem nan n die.”

³Le Yisa tann u nɔɔ ki maa u ki bei u ke, “N ban man, a wiem nmɔn n diem!” Libol nmɔn le u wiem nmɔn sin die.

⁴Le Yisa kpaan u ke, “Li nyi a bei uba tibɔr nan, amaa li chaa Uwonbɔr a minmanu ban ki tan ta a ba ki wɔɔn u, wee ki jin mann kumanug kan wee Moziz nan siin ni, wee ni li ye siera.”

Yisa kaah Teb Rom a Tɔb a Sanliiru a Toontunnu man

(Lug 7:1-10)

⁵Yisa kaah nan tan kɔɔ Kapeniem n-yonn man ni, le Rom a tɔb a sanliiru wan ŋmag bitɔtogib kobig nan dan u ban ki nan balin u ke un ter u,

⁶Le ki ke, “Uyudaan, n toontunnu le dɔɔ iniin, le u gbanann kpo, le ni mugir u pam.”

⁷Le Yisa bei u ke, “N li jo ki tan teb u.”

⁸Le bitɔb a sanliir win jirin ke, “Uyudaan, maa kpaan nin a dan n niin ni. Amaa a pag limɔbonl a binba ke n toontunnu nmɔn li kan kutebug.

⁹Nan bu-n n baantɔɔl ye wan cheel tininkper a pɔɔm le, ki ŋmag bitɔtogib n bɔɔn. N bei uba le ke, ‘Li chaau,’ le un jo; ki bei utɔ mu ke, ‘Dan ni,’ le un dan. N le bei n toontunnu ke, ‘Ŋa nan na’ ke, u yin tun man le.”

¹⁰Yisa kaah nan gbir man nmɔn, le ni gar u; le u gbie lig bininfob ban nɔɔ u bɔɔn nin ki bei bi ke, “Ibamɔn le n bei ni nan, maa laa kan uba wee u jɔɔ yada nan a booli Iziral yaabin ni.

¹¹N bei ni le, bininfob takpem na li nyann titogil nin bɔɔn, le bi ma nin Abiraham nin Azig nin Jekɔb li ladin kal ki ji tijiir, paab a naamin.

¹²Amaa nim ban ye nnaam nmɔn a ninfob nan, bi na li ta ni ki gab ngbaan, libunbɔnlin; nin yaan nmɔn le ni tan yin fabin ki mɔr ki nma inyin.”

¹³Le Yisa bei bitɔb a sanliir win ke, “Li kun na njaah nja yada man ni, nin tun man ki seiŋa.” Le u toontunnu nmɔn sin nan kan kutebug n-yonn nmɔn.

Yisa kaah nan Teb Bibaarib takpem man

(Mag 1:29-34; Lug 4:38-41)

¹⁴N-yonn man wee Yisa nan kɔɔ Piita a niin ni, le u kan Piita a chɔɔpii kaah dɔ bu, ni nan ye kugbanantɔŋ le.

¹⁵Le Yisa maa u kɔɔ; le u gbanantɔŋ nmɔn die, le u fii ki nja bi kuchɔŋ.

¹⁶Lidaal nmɔn a jɔɔg, bi nan ta bininfob takpem ban wee nnaanbiim nɔɔ bin ki dan Yisa ban; le u pag limɔbonl ki nyan nnaanbiim nmɔn, le ki ji teb bibaarib nmɔn bien.

¹⁷Waah nan tun man ni, nan gbeen ulinlenn Azaya kaah nan pag man n le ke, “U ma baantɔɔl le gaa ti gbanantɔŋ nin ti wien bien ki tu.”

Ban ban bin Nɔɔ Yisa nan a bɔr

(Lug 9:57-62)

¹⁸Yisa kaah nan nan kan ki miin kuninfogbaluŋ gɔɔn u n-yonn man ni, le u bei u bɔɔnɔɔbin ke bin fiim wee bin lɔŋ limɔgil nan a dool.

¹⁹Le ban wɔɔonn Uwɔnbɔr a siim n-yaa ni uba dan ki nan bei u ke, “Wan wɔɔn n li nɔɔŋ ki jo njaah chaa nan yaan bien.”

²⁰Le Yisa jiin ke, “Tiŋɔgir jɔɔ ifal, le nɔɔɔm man laan paab nan mu jɔɔ titar, amaa Uninfosaal a Big kaa jɔɔ waah li dɔɔn nan yaan ni.”

²¹Le u bɔɔnɔɔru uba mu nan bei u ke, “N Yudaau, che n chinn jo tan pii n baa wee.”

²²Le Yisa bei u ke, “Li nɔɔm ni wee ki che bitakpiib li pii bi taba.”

Nfaam nin Nnyum kaah Chee Yisa a Mɔb man

(Mag 4:35-41; Lug 8:22-25)

²³Le Yisa kɔɔ kuŋaluŋin, le u bɔɔnɔɔbin bien nɔɔ kɔɔ.

²⁴Le ki miin ntafapɔɔrim fii ki daar limɔgil n-yaan, le kunyungbɔŋ daar ki yugir kɔɔ kuŋaluŋ n-yaa poolin ki nan ban min gbee, amaa le Yisa ma dɔ ki jien.

²⁵Le u ɔɔɔɔɔɔbin dan ki nan fiin u, ki bei u ke, “Uyudaan, fee ti ki jaau ke nnyum yin ji ti le!”

²⁶Le Yisa bei bi ke, “Nim yada parim dam nan, ba ɲa wee ni san bijawaamaa?” Le ki fii ki tien nfaam nin kunyungbɔɲ n bu ke min ɲmin na, le mi sin ɲmin soon.

²⁷Le ni gar bi, le bi baan tab ke, “Uninfo nan ye ninfo bolin baa? Wee nfaam nin kunyungbɔɲ chee u mɔb baa!”

Yisa kaah nan Teb Bijab bilee ban Jɔɔ Nnaanbiim nan

(Mag 5:1-20; Lug 8:26-39)

²⁸Yisa kaah nan lɔɲ Galilii a mɔgilin ki foo Gadara a tiɲin nan, le bijab bilee ban nan gbee nin nnaanbiim nan nyan tikarin ki kenn u. Bi nan bir pam ni bu che ni nan pɔɔ nin uba n fir ki nɔɔ nsan man chaa tikarin nmɔn yaan.

²⁹Le bi tien ki ke, “Fin Uwɔnbɔr a bija, tim nin fin babu, a dan a nan jin ti fala wee iyoo kaa la foo?”

³⁰Idool takpem nan si ngbaan ki mal nin yaan ki ji.

³¹Le nnaanbiim nmɔn nan balin Yisa ki ke, “Ni ye a nyan ti ke a jaa ti wee ti tan kɔɔ idool nan yaan.”

³²Le Yisa bei bi ke, “Ni li chaau!” Le bi nyan bijab n-yaan, ki jon tan kɔɔ idool nmɔn yaan; le idool nmɔn bien nan guun ki jiir limɔgil takpenl n-yaan le nnyum jin bi.

³³Le ban guu idool nmɔn fii ki guun jon kitiɲ n-yaan, ki tan mɔɔn nan bien tun, nin nnaanbiim kaah nyan bijab n-yaan man.

³⁴Lig, le ki miin kitiɲ n-yaa ninfob bien fii ki guun too Yisa. Baah nan kan u n-yonn man ni, le bi balin u ke un nya bi tingbɔɲin na.

Matiu 9

Yisa kaah nan teb Tigbanann kpiindaan Pɔɔɔ man

(Mag 2:1-12; Lug 5:17-26)

¹Le Yisa nan kɔɔ kuɲaluɲ, ki don limɔgilin a dool liba paam, ki kun u tiɲin.

²Lig, bininfob biba nan ɲmag; tigbanann kpiindaan uba ki ta u paan kikpaarig bu, ki ta u dan Yisa ban. Yisa kaah kan ke bi ɲa u yada man ni, le u bei ubaarin ke, “N bija, che a sufu li pɔɔɔ ke n jien a bir ki periɲa.”

³Lig, le ban wɔɔɔnn Uwɔnbɔr a siimin a ni biba nin tier bi sufu-n ke! “U sugir Uwɔnbɔr le nmɔn.”

⁴Yisa ma nan biɛ baah tier man na, le ki baan bi ke, “Ba ɲa wee ni tier tipotiɛbir nan ni sufu-n naa?”

⁵Maah bei ubaarin ke, n jien u bir ki per waan, bee maah bi li bei u ke, fiim ki li choon n naa, ti bɔr tilee nan ti la ba Ɔɔɔ?

⁶Amaa wee ni biɛ ke Uninfosaal a Big jɔɔ tininkper a Ɔɔɔm kutingbɔɔ nan yaan ki li fir jien bininfob a bir ki per bi..." Le ki bei uja wan wee u gbanann kpo nan ke, "Fiim wee ki yuur a wan dɔɔn waɔ ki li kun na."

⁷Le uja nmɔn fii ki kun.

⁸Kuninfogbaluɔin kaah kan man ni, le bijawaam choo bi, le bi pag Uwɔnbɔr nin waah sei uninfosaal tininkper a Ɔɔɔm nan a booli.

Yisa kaah nan yin Matiu man

(Mag 2:13-17; Lug 5:27-32)

⁹Le Yisa nyan nin yaan ki chaa, ki tan kan uja uba, le bi yi u ke Matiu, ki miin u ka u toon yin le bilanpogaab a nanbonn; le Yisa bei u ke, "Fii ki li nɔɔm ni." Le u fii ki nɔɔ u.

¹⁰Yisa kaah nan be Matiu a niin ki ji kujɔɔɔ a jiir n-yonn man ni, le bilanpogaab biba nin tibirdam takpem kɔɔn ki nan kal kpɛ Yisa nin u bɔɔnɔɔbin bu ki ji bi ban.

¹¹Farasii yaab kaah nan kan man ni, le bi baan u bɔɔnɔɔbin ke, "Ba ɔa wee wan wɔɔnn ni nmɔn lagin ji nin bilanpogaab nin 'tibirdam' ban naa?"

¹²Le Yisa gbir baah pag man nmɔn le ki len ke, "Ban Ɔɔɔ kaa ban utebiri, see ban bu-n.

¹³Amaa ni li chaau ki tan tinn ki biɛ ni taai: 'N ban linyunyunbasanl le, naa ye kumanugi.' Nan bu-n maa dan ke n nan yin bibuchim le, amaa tibirdam."

Nbinbaan ki jiin Limɔlol paam

(Mag 2:18-22; Lug 5:33-39)

¹⁴Le Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwɔnbɔr a Nyunfulin nan a bɔɔnɔɔb dan Yisa ban ki nan baan u ke, "Tim nin Farasii yaab lolig bimɔb le n-yonn bien; ke ba ɔa wee a bɔɔnɔɔbin ma kaa lolig gaa?"

¹⁵Le Yisa jiin ki baan bi ke, "Lipiichanil be ke, bicham le jɔɔ nƆoobiin, n-yonn man wee lipiichanil daan la be bi ban nan naa? Aai. N-yonn chaan, le bi na li nyan lipiichanil daan ni ban, iyaayoo le bi yin lol imɔɔɔ.

¹⁶"Uba kaa li ta litanl Ɔɔnl ki legin daala kpegi, ni ye u ɔa man ke, litanl Ɔɔnlin li chɛ daala kpegin, le nchiem nmɔn mann ki yann.

¹⁷Uba mu kaa yin chee ki ta ndapɔm ki ɔuun libokpegilin ni, ni ye wan ɔa man wee ndapɔmin nan mɔɔ ke, min yin Ɔɔɔ liboolin le, le ndaamin wur, le liboolin mu n bii. Aai bi jɔɔ ndapɔm ki ɔu liboɔpɔnlin le, wee ni bien n laa bii."

Uyudaan uba a bisa nin Upii wan nan maa Yisa a daala takpeɔ nan a bɔr

(Mag 5:21-43; Lug 8:40-56)

18Yisa kaah la nan be pag ki tenn bi n-yonn man ni, lig, ki miin uyudaan uba dan ki nan gbaan u nintogil, ki bei u ke, “N bisa le kpo; mambu, dan ki nan ta a kɔɔ ki paan u bu-u, wee un kan limiefol.”

19Le Yisa nan fii nin u bɔɔɔɔɔɔ le bi kɔɔ u jon.

20Ki miin upii uba mu nan kan tipiir ke taa dieri, ki tan kpaɔ ibin piig nin ilee; le u nan dan Yisa ban ki linn Yisa a bɔɔn le ki maa u daala takpeŋ a gbaam.

21Upii nmɔn nan tier u sufu ni ke, “Ni ye n le pii u daala a gbaam ki maa ke, n li kan kutebug.”

22Le Yisa gbiɛ lig ki kan u, le ki len ke, “N bisa, che a sufu li pɔɔu. Nyaah ŋaam yada-n bu le a kan kutebug.” Libol nmɔn, le u sin kan kutebug.

23Yisa kaah nan tan kɔɔ uyudaan a niin n-yonn man ni, le u kan biwopeeɓ pee iwol, le kuninfogbaluŋ mu mɔr tikpemɔr ki fabin,

24le u ke, “Ni li chaau. Kibisiɛgin kaa kpo, u jien le.” Amaa le bi laa u.

25Baah nan ŋɔɔr bininfobin ki nyan a bɔɔn; le Yisa kɔɔ ki choo kibisiɛgin a kɔɔ, le u fii sir paab.

26Le bi nan mɔɔn tibɔr nmɔn kutingbɔŋ nmɔn a gbanann bien.

Yisa kaah ligir Bijɔɔm bilee a num man

27Yisa kaah nan nyan niin ki nan jo chaa nintogil nan, le bijajɔɔm bilee nan paa u bɔɔn, le ki yin u ki len ke, “Fin Defid a yaabil! San ti kunyunyunbaag ni.”

28Yisa kaah nan chaa ki tan kɔɔ iniin iba ni n-yonn man ni, le bijɔɔmin foon ki nan kɔɔ niin. Le u baan bi ke, “Ni ŋa yada ke n li fir sei ni kutebugaa?” Le bi jiin ki ke, “Nn, Uyudaan.”

29Le u ta u kɔɔ ki maa binumbili, ki ke, “Naah ŋa yada man ni, nin tun man ki sei ni”;

30le binumbili ligir, le u kpaan bi nbamɔm ke, “Ni li nyi ni bei uba nan tun nan bu.”

31Amaa le bi nyan ki mɔɔn u bɔr nmɔn kutingbɔŋ nmɔn yaan bien.

Yisa kaah nan che Kubirug pag man

32Baah nan fii ki nyan n-yonn man ni, le ki miin bi ŋmag uja uba ki dan Yisa ban, wan wee kinaanbiig nan be u ni wee waa fin pagi.

33Le Yisa nyan kinaanbiigin uja nmɔn ni, le u ni nan piin ki pag. Ni nan gar kuninfogbaluŋin le, le bi nin pag ke, “Taa la nyi kan nan ni, tim Iziral a tiŋ nan yaan ni.”

34Amaa le Farasii yaab len ke, “Nnaanbiim a bɔru le sei u nɔɔn ke un nyan nnaanbiim bininfobin.”

Yisa kaah san Bininfob Kunyunyunbaag man

³⁵Yisa nan choon ki gɔnn ntintakpem nin ntinbum bien nin, ki kɔɔ tiwonjiendirin, ki mɔɔn Uwɔnbɔr a naam a bɔɔnann ni ki wɔɔn bininfob, ki che ban bu iwien a booli kan kutebug.

³⁶Waah nan kan kuninfogbalunin, le kunyunyunbaag choo u, nan bu-n ni nan mugir bi le bi be kaa jɔɔ wan li ter bi, ki nann ipee yan kaa jɔɔ upeekpaari.

³⁷Le u bei u bɔɔnɔɔbin ke, “Idi-n beer ki yaba, amaa le bidichiebin waar.

³⁸Mambu, ni li miɛ bukpaab nmɔn daan na wee un kpɛn bidichieɓ u kpaab nmɔn yaan ni.”

Matiu 10

Yisa a Tooi piig nin bilee a bɔr

(Mag 3:13-19; Lug 6:12-16)

¹Yisa nan yin u tooi piig nin bilee le, ki sei bi tininkper a pɔɔm ke bi li nyann nnaanbiim bininfobin, ki che ban bu iwien a booli a booli n kan kutebug.

²U tooi piig nin bilee nmɔn a yin sɔ: Chinchinn le ye Simɔnn, (wan a yinl ji ye Piita nan), nin u waal Anduru, ki kpɛ Jemisi nin Jonn ban nan ye Zebedi a naachim nan,

³Filib nin Batolomiu; Tomasi nin Matiu wan nan ye ulanpogaar nan, nin Jemisi wan nan ye Alifiu a bija nan, nin Tadiesi,

⁴nin Simɔnn wan wee bi yi u ke Zealo nin Judasi Isikariya wan nan kɔɔr Yisa nan.

Yisa kaah nan tun u tooi nmɔn man

(Mag 6:7-13; Lug 9:1-6)

⁵Le Yisa nan tun u tooi piig nin bilee nmɔn, le ki kpaan bi ke, “Ni li nyi ni jo ban kaa ye Juu yaabin ban, ki laa kɔɔ Samariya yaab a timin ni.

⁶Amaa ni li chaa Iziral yaab ban nann ipee yan borin ban.

⁷Naah chaa nan, ni li mɔɔn tibɔɔnann nmɔn ke: ‘Paab a naamin mala.’

⁸Ni li teb bibaariba, ki li fiin bitakpiiba, ki jin che nkɔm nkan kutebug, ki nyan nnaanbiim bininfobin na. Ni gaa yɔli le, ni mu li tenn yɔliu.

⁹Ni laa ηmag salima bee tikurninann bee tikurbinn ni bɔɔlimin ni.

¹⁰Ni laa ηmag ipɔg ki chonn nsam nmɔn ni, bee ni ηmag daala ilelee, bee inaatagi, bee njaangbiemi; nan bu-n u toontunn ηan nin un ji u toon yin le.

¹¹“Amaa ntintakpem bee ntinbum man wee ni li kɔɔ-n, ni baan ki kan upoopendaan a niin na, wee ki kɔɔ ki li be niin nin ni fii daal.

¹²Naah yin kɔɔ iniin yan yaan ni, ni poor iniin nmɔn yaab nbamɔma.

¹³Ni ye iniin nmɔn yaab ye bibuchim ke, ni che ni posɔɔmin paar bi bu; amaa ni ye bibuchim kaa be iniin nmɔn yaan ke, ni che ni posɔɔm nmɔn jirin ni ban.

¹⁴Wan yii kaa gaa ni ke, wee ki ji yii ni bɔɔnann a gbirim, wee ni yin nyan iniin nmɔn yaan bee kitiŋ nmɔn yaan ke, ni pir pir ni taafar a tann ki jaa nin yaan na.

¹⁵N bei ni ibamɔn le, lidaal lan wee Uwɔnbɔr nan yin ji bininfob tibɔrin, kitiŋ nmɔn yaab a tudaril na li jo Sodom nin Gomoriya yaab yaal.

Imug yan chaan a bɔr

(Mag 13:9-13; Lug 21:12-17)

¹⁶“Ni lig man, n tun ni le, ni yin be le ke ipee kaah be igbingbel a sisiigin man ni. Ni ma bu ni che ni num li ween ke iwaa-n, amaa wee ki li be soon ke ilanjin.

¹⁷Ni li nyi bininfob bu, bi na li choo ni ki ta ni jo bibɔjib ban, ki boo ni tiwonjiendirin.

¹⁸Min bu bi na li ta ni ki jo kitiŋ a yudam nin bibɔrtiib ban wee ni li ye sieradam ki sei bima nin ban kaa ye Juu yaabin ban.

¹⁹Amaa bi nan choo ni ke, ni laa che ni mug ni, nin naah li pag man ni, nan bu-n iyaayoo le Uwɔnbɔr yin sei ni imɔbon le ni ta jiin bi,

²⁰nan bu-n naa ye nim li na yin pagi, amaa ni Baa a Naanjin li na yin che ni pag.

²¹“Uninfo na li gbii u na big bu le bin ku u; le baam na li gbii bi buwaab bu; le nbuwaab na li kɔnn bi dam ki ku bi.

²²Uninfo bien na li nan ni. Naah kɔɔ min bu; amaa wan nan fir sir nin nton nan a joorim ke, u li kan nɔmarim.

²³Bi nan mugir ni kitiŋ kiba ni ke, ni nya niin wee ki lɔŋ ki tɔu; N bei ni ibamɔn le, naa li fir gɔnn Juu yaab a tim nan bien ni, le Uninfosaal a Big ndan.

²⁴“Wan tinn kaa jon wan wɔɔnn ni wi, uyom mu kaa jon u yudaau wi.

²⁵Ni ŋan nin wan tinn a binbem li be ke wan wɔɔnn u a binbemin, le uyom mu li be ke u yudaau kaah be man ni. Ni ye bi nan yin uniindaan Beelizebul ke (nnaanbiim a bɔru) bi nin yin yin u niin yaab ke baa?

Taah li san wan?

(Lug 12:2-7)

²⁶“Mambu ni laa san bi bijawaami. Niba li kaa be ki pii wee kaa na li piiri, bee ki woo wee kaa na li nya npaan nin ni.

²⁷Nan wee n bei ni libunbɔnlin nan, amaa ni pag nween nin na, nan mu wee n lɔɔg ki bei ni nan, ni mɔɔn npaan nin na.

28Ni laa san ban li fir ku ni gbanann, wee kaa sin li fir ku ni naamin ni, amaa ni li san Uwonbɔr wan li fir ku ni gbanann nin ni naam bien nɛmi-n ni na.

29Naa ye bi kɔɔr ijakangbal ilee koobu lee? Bi ni uba kaa li lu tum wee naa ye ni Baa a bami.

30Hali U nyi ni yukper tan be ni yuli bu-n a kanl.

31Mambu, ni laa san bijawaami, ni jɔɔ tinyɔɔr ki jon ijakangbal takpema.

Ban kpenn bi binbem nin ban yii Yisa

(Lug 12:8-9)

32“Wan nyan u ba npaan ni ke u ye n bɔɔɔɔɔru ke, n mu na li nyan u npaan ni, n Baa wan be paab nan ban.

33Wan mu ke waa ye n bɔɔɔɔɔru bininfobin ke, n mu na li ke maa nyi wi, n Baa wan be paab nan ban.

Naa yin ye nposɔɔn ni, amaa ni ye bitɔb le

(Lug 12:51-53; 14:26-27)

34“Ni laa tier ke n ta nposɔɔn le dan dulinya nan yaab bu, maa dan nin nposɔɔn ni, amaa n dan nin takoobi le.

35Nan bu-n n dan n nan tugin ‘uja nin u baa le, kibisiɛg nin ki na, upii nin u yaabisa.

36Uninfo a dataag le na yin ye u niin yaab.’

37“Wan ban u baa bee u na ki jon min ke, waa kpaan nin un ɲa n bɔɔɔɔɔru wi, wan mu ji ban u bija bee u bisa ki jon min ke, waa kpaan nin un ɲa n bɔɔɔɔɔru wi;

38le wan kaa ta u kum a dapunpunl ki nɔɔm ke, waa kpaan nin un ɲa n bɔɔɔɔɔru wi.

39Wan jɔɔ u miɛfol ki debin ni, na li lann li, amaa wan mu kaa debin u miɛfol n bu ke u na li kan li.

Tinyɔɔr a bɔr

(Mag 9:41)

40“Wan gaa ni kuchɔɲ ke, u yaa daan gaa min le, wan mu gaa min kuchɔɲ ke u gaa n Baa Uwonbɔr wan tum min le.

41Wan gaa u linlenn kuchɔɲ waah ye linlenn nin bu ke, u na li gaa bilinlem a yɔr. Wan gaa ubuchin kuchɔɲ waah ye ubuchin nin bu ke, u na li gaa ubuchin a yɔr.

42Wan minn nnyunsɔɔm wama ki sei n bɔɔɔɔɔɔb ban waar nan a ni uba, waah ye n bɔɔɔɔɔru win bu ke, n bei ni ibamɔn le, waa li nyi ki lann u yɔri.”

Matiu 11

Itoon yan nan nyan Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwɔnbɔr a Nyunfulin ban

(Lug 7:18-35)

- ¹Yisa kaah nan wɔɔn u bɔɔɔɔɔɔ piig nin bilee-n ki die n-yonn man ni, le u nyan niin ki jon Galilii a timin un tan wɔɔn bininfob ki sin mɔɔn Uwɔnbɔr a bɔr.
- ²Jɔnn kaah nan be kuloondiigin, ki nan gbir Yisa Masiya a toon a bɔrin, le u nan tun u bɔɔɔɔɔɔ Yisa ban,
- ³ke bin tan baan u ke, “Fin le ye wan yin dan ni bee, ti li guu u baa?”
- ⁴Le Yisa jiin ke, “Ni li jir ki tan wɔɔn u naah gbir man, ki kan man,
- ⁵ke ni kan bijɔɔm ligir, le nwɔɔbim a taai tann le bi choon, le nkɔm a gbanann nɔn, le bitukpaab gbir, le bitakpiib fii nkumin, le tibɔnɔn nin nan mɔɔn ki sei bilanjiim.
- ⁶Tikaar be wan kan limugil wee kaa ta n bɔr gab nan bu.”
- ⁷Tɔ, Jɔnn a bɔɔɔɔɔɔbin kaah nan nyan nin yaan ki jir kun n-yonn man nin, le Yisa nan piin ki pag tenn kuninfogbalunin Jɔnn bu: “Naah nan jon Jɔnn ban lisagilin ni, ni nan tier ke ni tan yin kan baa? Igbingbaan yan wee ntafaam daarin naa?
- ⁸Naa ye man ke, ni nan nyan jon ke ni tan kan baa? Uninfo wan yee tiwann yɔnɔn bee? Aai, ban yee nnaam a wan yɔɔrin be ibɔrniin le.
- ⁹Ke ni lee nan jon ke ni tan kan baa? Ulinlenn naa? N bei ni le, u jon ulinlenn na.
- ¹⁰U yaa bɔr le Uwɔnbɔr a gbɔn pii nan sɔb ki wɔɔn ke, ‘N li tun n toom un liir a nintogil, ki tan mann a dam a sam.’
- ¹¹N bei ni ibamɔn le: Baa laa nyi ma uba wee u daan jon Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwɔnbɔr a Nyunfulin ni, amaa hali wan nan joor paab a naamin ni jon Jɔnn na.
- ¹²Naah nyan Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwɔnbɔr a Nyunfulin a yonn ki nan kpaa daandaan nan, paab a naamin yabirig le nin ikɔn, le ban kɔnn nnaam nmɔn choo mi ki nmag.
- ¹³Nan bu-n Bilinlemin bien nin Nsiimin pii nan pag ilinlen leen na, le Jɔnn nin dan.
- ¹⁴Ni ye ni ban ni che tibɔr nmɔn ke, u ma ye Elaja wan nan yin dan ni.
- ¹⁵Wan jɔɔ itul ke, ni che un gbir.
- ¹⁶“Nim daandaan nan a ninfob, n yin ta ni ki bigin baa? Ni nann nbuwaab kaah ti nɔa ke bin lagin tab ki tan ka kinyanin ki yi tab ke:
- ¹⁷“Ti pee iwol ki tenn ni, le naa waa. Le ti mɔr tikpemɔr ki tenn ni, le naa fabin ni!’
- ¹⁸Nan bu-n Jɔnn nan dan le ki lolig bimɔb, kaa nyu ndaami, le bi ke, ‘U waar le.’

²Farasii yaab kaah kan man ni, le bi bei Yisa ke, “Lig! A bɔɔnɔɔb tun nan wee nsiim kaa chee sei nin ti li tun likpakɔɔl daal le.”

³Le u jiin ke, “Naa karin Defid kaah nan tun man n-yonn man wee nkom nan choo u ma nin u ninɔɔtabin naa?”

⁴U nan kɔɔ iwɔnjien niin n-yaan le, ki tan yuur kasi a boroboro-n le u ma nin u ninɔɔtabin ŋman, amaa nsiim mu kaa nan chee sei nin bi ni uba n ŋman boroboro nmɔn ni, see Uwɔnbɔr a minmanib a binba.

⁵Bee naa karin nsiim a gbɔɔɔin, biminmanib kaah ti tun man likpakɔɔl daal bien, ki bii nsiimin, amaa wee kaa sin jɔɔ tibirin naa?

⁶N bei ni le ke, wan yab jon iwɔnjien niin be do.

⁷Ni ye ni bi nyi ke ‘Uwɔnbɔr ban linyunyunbasanl le ki jon kumanug’ ke, naa bi li pag ki bii ban kaa jɔɔ biri.

⁸Nan bu-n Uninfosaal a Big le ye likpakɔɔl daal nmɔn a yudaau.”

Uja wan a nɔɔnkpaŋ nan kpo nan a bɔr

(Mag 3:1-6; Lug 6:6-11)

⁹Le Yisa nyan nin yaan ki jon tan kɔɔ bi wonjiendiigin,

¹⁰uja uba mu nan be niin, le u nɔɔnkpaŋ kpo. Le biba mu ban bin kan Yisa a bir le ki bii u; mambu, le bi baan u ke, “Ti siim chee sei nin uninfo li teb ubaar likpakɔɔl daal waa?”

¹¹Le u mu ji labir ki baan bi ke, “Ni ye ni ni uba bi jɔɔ upee uba, wee ni ye upee nmɔn tan lu kinyunbuŋin likpakɔɔl daal ke, waa li don u likpakɔɔl daal nmɔn naa?”

¹²Ni li nyi ke uninfosaal jɔɔ tinyɔɔr ki jon upeeu! Mambu, nsiim chee sei nin ti li tun itoon ŋan likpakɔɔl daala.”

¹³Le u bei uja-n ke, “Tann a nɔɔu.” Le u tann, le mi jir pɔɔg ke mi mienin ni.

¹⁴Amaa le Farasii yaabin nyan nkaafiin, ki lol baah li ŋa man ki ku Yisa.

Uwɔnbɔr a toontun gann kaag a bɔr

¹⁵Le Yisa biɛ bi lol nmɔn, ki nyan niin. Le bininfob takpem nɔɔ u bɔɔn. Le u che bibaarib bien kan kutebug,

¹⁶le ki kpaan bi ke bi laa ta u ki mɔɔn ni.

¹⁷U nan tun man le, ke nan wee ulinlenn Azaya nan sɔbin ngbeen.

¹⁸“N toontunnu sɔ, u ma le n gann, wan wee n jie, le n pool sɔɔn u bu. N li ta n naaŋin ki ŋa u ni. Le u li mɔɔn tibɔbamɔnn ki sei ibol bien.

¹⁹Waa na yin jɔɔ limɔkpele bee ki mɔri. Uba mu kaa li gbir u kukɔl isanjal bu.

20Waa na yin gen ligbingbaanl lan gen ki gbie gbaari, ki mu kaa ji na yin junn fila kan kaa gaan nbamom nan a nmiim ki gbaari. Hali nin waah na li che tibobamonn nkan nyañim.

21U yinl bu le ibol bien nan na li joo tama.”

Yisa nin Beelizebul a bɔr

(Mag 3:20-30; Lug 11:14-23)

22Le bi nan nmagin uja uba le nnaanbiim be u ni, ki na u kubirug, ki ji na u ujooon, le Yisa che u kan kutebug, ki nin gaa ki sin pag.

23Le ni nan na bininfobin ligaril, le bi baan tab ke, “U ma ye Defid a yaabilin naa?”

24Amaa Farasii yaabin ma kaah gbir man nmom, le bi len ke “Nnaanbiim a bɔru le sei u njoon nmom, ke u li nyan nnaanbiim bininfobin.”

25Le Yisa bie baah tier man, ki bei bi ke, “Ni ye nnaam nba a ninfob kon nin tab ke, bi naam nmom yin gab yoli le. Le kitiñ kiba a ninfob bee iniin iba a ninfob kon nin tab ke iniin nmom kaa yin siri.

26Ni ye Sintani jooor Sintani ki nyan ke, ni woon ke u kon ki bogir u ba le nmom; ni yin na nii wee u naam nmom n siraa?

27Ke ni ye ke Beelizebul le tenn nim njoon ke n nyan nnaanbiim bininfobin ke, ke nim mu, na sei ni ninfobin nsan ke bi li nyan nnaanbiim maa? Wee bin na ni bojib.

28Amaa ni ye n nyann nnaanbiim, Uwombɔr a Naan bu ke, Uwombɔr a naamin foon ni ban na.

29“Bee jigin, uba li na niin ki fir koo lijawagidil a niin ki tan su u wan yooor ki ta nya, see ke u yaa daan chinn ki lol u inmin, le ki nin fir koo ki tan su u wan yooor.”

30“Wan kaa si n boon ke, u konim le; le wan mu kaa lagin bininfob ki tenn min ke, u joo bi jaar le.

31Mambu le n bei ni nan, Uwombɔr li jien per bininfob a bir nin ban sugir Uwombɔr nan bien; amaa wan sugir Kinaan nan ke, Uwombɔr kaa li nyi jien per u daan ni.

32Wan pag tibobir ki tenn Uninfosaal a Big ke, Uwombɔr li jien per u; amaa wan pag tibobir ki tenn Kasi a Naanin ke, Uwombɔr kaa li nyi jien per u daan dulinya nan yaan ni, bee dulinya kan na yin dan nin yaan ni.”

Kisiig nin ki looi

(Lug 6:43-45)

33“Na kisiig ki li nan na wee ki loon mu li nan, bee na kisiig ki li bira wee ki loon mu li bir, nan bu-n kisiig a looi yin le bi bier ki.

³⁴Nim iwaalab a buwaab nan, naah ye tininfobir man nan, ni yin ɲa nii wee tibɔɲann nƚir nya ni mɔnn naa? Nan bu-n nan wee uninfo tier u sufu ni, ni ma nya u mɔnn.

³⁵Uninfo ɲan le tun itoon ɲan, nan bu-n u sufu ni ɲan le, le kuninfobirug mu tun titoonbir, nan bu-n u sufu bir le.

³⁶Amaa n bei ni le, tibɔr a ji daal Uwonbɔr na li ji uninfo bien tibɔr nin baah pag tibɔyɔɔr tan bien nin bu.

³⁷Nan bu-n uninfo bien a pipagir le na yin nyan u bee ki ku u.”

Ban ban bin kan limagil nan a bɔr

(Mag 8:11-12; Lug 11:29-32)

³⁸Le ban wɔɔnn Uwonbɔr a siim nin Farasii yaab bei Yisa ke, “Wan wɔɔn, ti ban ti kan ligaril a toon le a ban.”

³⁹Le u jiin bi ke, “Daandaan nan a ninfob ban ye titoonbirdam kaa si bogil liba nan ban bin kan ligaril a toon le; amaa n mu kaa yin ɲa ligaril a toonl liba ki wɔɔn bi; ulinlenn Jona a magilin a binba.

⁴⁰Nan bu-n Jona kaah nan be ujan takpen a poolin ki tan kpaa iweehn itaa nin tinyier titaa nan, man le Uninfosaal a Big mu na li be tum iweehn itaa nin tinyier ti taa.

⁴¹Tibɔr a ji daal, Ninfefa a tiɲ a ninfob na li sir ki galin daandaan nan a ninfob, nan bu-n Jona kaah nan mɔnn Uwonbɔr a bɔri ki sei bi n ni bi nan jien bi bira; liga, uba be ki jon Jona u.

⁴²Tibɔr a ji daal Itopiya a Piibɔru na li nyann nnɔɔgan paam ki fii sir paab ki galin daandaan nan a ninfob, nin waah nan nyan kitiɲ a dietarig ki dan ke un nan gbir ubɔr Solomɔnn a lamgrikaam a bɔr, liga, uba be ki jon Solomɔnn na.

Kinaanbiig kaah jir kɔɔ uninfo ni man

(Lug 11:24-26)

⁴³“Ni ye kinaanbiig nan nyan uninfo ni ke, ki choon yelin le ki jin kukunkɔɔg a paab ki ban lifooril a bol, le kaa ga.

⁴⁴Mambu, u ti nan bei u ba le ke, ‘N li jir iniin yan wee n nan nyan ni.’ U jir ki tan foo, ki miin iniin nin dɔ yɔli wee bi tigin ki mann ni ke,

⁴⁵ki yin jir nya le ki jo ki tan yin u nnaanbiim tab milile, ban bir ki jon u, ki ta bi dan, le bin kɔɔ ki lagin be, uninfo nmɔn a binbem li bir takpem ki jo waah nan chinn be man ni. Ni ma na yin dan daandaan nan a ninfobir nan bu.”

Yisa a watiib nin u na a bɔr

(Mag 3:31-35; Lug 8:19-21)

⁴⁶Yisa kaah la nan be pag ki tenn kuninfogbaluɲin n-yonn man ni, le ki miin u na nin u watiib dan ki nan si nkaafiin, le ki ban bin kan u.

⁴⁷Le uba bei u ke, “Lig a na nin a watiib si nkaafiin ki ban bin kaŋ.”

⁴⁸Le Yisa baan uninfo wan bei win ke, “Nma ye n naa? Ke nma ye n watiib baa?”

⁴⁹Le u tann u kɔɔ ki wɔɔn u bɔɔɔɔɔɔ ki len ke, “Lig n na nin n watiib sɔ.

⁵⁰Nan bu-n wan tun n Baa wan be paab nan a bam ke, u ma ye n waal nin n ninsa nin n na.”

Matiu 13

Ukpaar uba a bɔŋal

(Mag 4:1-9; Lug 8:4-8)

¹Lidaal nmɔn le Yisa nyan iniin nmɔn yaan ki jon ki tan kal limɔgil a gbaam.

²Le kuninfogbaluŋ lakin u ban; mambu, le u jon ki tan kɔɔ kuŋaluŋin, amaa le kuninfogbaluŋin ma sir limɔgil a dool.

³Le u gaa bi ibɔŋal tiwann takpemin ke, “Uja uba le nan jon bukpaabin ke un tan yaal u dii.

⁴Waah nan yaalin le idi iba lu nsan bu, le nnɔɔm dan ki nan pii i jin.

⁵Le iba mu lu kutintiɛg bu, nan yaan wee titann kaa yab nan, le i pan ki yabig weem, nan bu-n titann kaah kaa nan yab niin ni.

⁶Amaa le nween kaah nan toŋ n-yonn man ni, le i jɔɔg. Yaah kaa nan fir jiin inyaan nin bu, i bien nan kpou.

⁷Le iba mu lu ikunkon nin, le ki nan lakin pan nin ikunkon nin, le ikunkon nan yabig donn ki piin i bu.

⁸Le iba mu lu kitiŋŋaŋ a bol, ki naan; le iba naan kokobig le iba naan piloob piloob le iba mu naan pita pita.

⁹Wan jɔɔ itul ke ni che un gbir.”

Nan bu wee ibɔŋal nan nan gaa

(Mag 4:10-12; Lug 8:9-10)

¹⁰Le Yisa a bɔɔɔɔɔɔbin dan u ban ki nan baan u ke, “Ba ŋa wee a gaar ibɔŋal ki tenn bininfob nan naa?”

¹¹Le u bei bi ke, “Nim ma, Uwɔnbɔr ta paab a naamin a bɔr woon kaar ki sei na. Amaa bi ma, waa che bi biɛ.

¹²Wan jɔɔ ke bi li sei u kpiɛ, wee u li jɔɔ takpem. Wan kaa jɔɔ ke, hali nan wee u jɔɔ-n gbaa bi li gaa ni u ban.

¹³Ni ma bu le n gaar bi ibɔŋal: “Hali baah le ligin baa ga; Hali baah le peligin baa gbir bee baa bieri.

¹⁴Bi ɲaar nmɔn sin nan gbeen ulinlenn Azaya kaah nan len ke: ‘Ni le yin gbaa gbir le amaa le kaa bieri; Ni le yin ga le amaa le kaa yin bier ni taai.

¹⁵Nan bu-n bininfobin a lam deg le, bi tuli kaa gbiri. Le bi dabin bi numbili. Naa ye man ke, bi bi li kan nin bi num ki gbir nin bi tuli ki ji biɛ nin bi sufu ni. Ki kpenn bi binbem wee n teb bi.’

¹⁶“Amaa tikaar ye ni yaar le, nan bu-n ni numbili ga le ni tuli gbir.

¹⁷N bei ni ibamɔn le, bilinlem nin bibuchim takpem nan ban bin kan naah kan nan nan, amaa le kaa kan ni, ki ji nan ban bin gbir tibɔr tan wee ni gbir nan, amaa le kaa gbiri.”

Yisa nan wɔɔn ukpaarin a bɔɲal a taai

(Mag 4:13-20; Lug 8:11-15)

¹⁸“Ni pela wee ki biɛ ukpaar a bɔɲal nan a taai.

¹⁹Ni ye uninfo gbir paab a naam nan a bɔr nan wee kaa biɛ titaai ke, kininbɔɲ le dan ki nan choo nyan nan bun u sufu ni, ni ma ye ndibim man nan lu nsan ni.

²⁰Ndibim man nan lu kutintiɛg a paab nan mu le ye wan gbir Uwɔnbɔr a bɔr wee ki gaa ti weem nin nmɔn.

²¹Amaa waah kaa baan inyaan nin, ni ma bu waa ɲmag ti yuuri. Iyoo yan wee tibɔmug kaar bee limugil pii u tibɔr nmɔn bu ke, le un ta gab weem.

²²Ndibim man lu ikunkon nin nan mu le ye wan gbir Uwɔnbɔr a bɔr, amaa le dulinya nan a mugil nin njoɔm a bam lu ki nyagin i bu, le taa li fir naan ni.

²³Amaa ndibim man nan lu kitinɲaɲ n-yaan nin mu le ye wan gbir Uwɔnbɔr a bɔr, wee ki biɛ titaai, wee i nan yabig ki naan, le iba naan kokobig bee piloob bee pita pita.”

Tinaniin a bɔɲal

²⁴Le Yisa ji nan gaa bi libɔɲal nan ki kpiɛ ke, “Paab a naamin nann uja wan nan jon ki tan bun idibool ɲan u kpaabin le.

²⁵Amaa le baah nan dɔɔn jien kunyiɛg nan, le u dataam fii ki jon ki tan bun tinaniin ki ɲmarin idibool ɲan nin yaan, le ki fɔr.

²⁶Idi-n kaah nan nan pob ki maa n-yonn man ni le bi biɛ ke tinaniin be niin.

²⁷“Le u niin a toontunnu dan ki nan baan ukpadaan nin ke, ‘N dindaau, naa ye idibool ɲan a binba le a nan ta bun a kpaab n-yaan naa? Ke ni ɲa nii wee tinaniin nan be niin naa?’

²⁸“Le u jiin ke, ‘Kidataag kiba le ɲa man.’ “Le u toontumin baan u ke, ‘A ban ti tan ɲabir tinaniin nmɔn le bee?’

²⁹“Le u jiin ke, ‘Aai, ni yin ɲab ke, ni na li ɲmar ɲab idi ɲan ni.

30Mambu, ni jien na wee i li be ki tan kpa a lidichiel a yonn, wee n che bidichieb n chinn ki gaar tinaniin ni ki poon wee n nyɔɔi nɔmi; wee ki ta idi ŋan ni ki kun tan ŋa n naapɔɔgin.’ ”

Nnyienbim a bɔŋal

(Mag 4:30-32; Lug 13:18-19)

31Le Yisa ji gaa bi libɔŋal nan ki kpɛ ke: “Paab a naamin nann nnyienbim man wee uba nan ta bun u kpaabin nin le.

32Hali gbaa maah kaa yab foo iwanbool bien ni, amaa le ki nan pan ki yabig ke, ki yab jon ikpasiig bien na, le nɔɔm chaan ki nan tɔɔg ki bon bu.”

Boroboro a nyɔɔgim a bɔŋal

(Lug 13:20-21)

33Le Yisa ji gaa bi libɔŋal ki kpɛ ke: “Paab a naamin nann boroboro a nyɔɔgim man wee u pii ti ŋa ke un ta ŋmarin boroboro a yom man yabin wee min nan miir ki fugir ki do-n le.”

Yisa kaah gaar ibɔŋal man

(Mag 4:33-34)

34Ni niɛ nan bien, Yisa nan ta ibɔŋal le ki pag sei kuninfogbaluŋ; waa nan pag niba ki sei bi wee naa ye ibɔŋali.

35Le ni nan gbeen ulinlenn kaah nan pag ki ke: “N li loor n mɔb ki gaa ibɔŋal, n li pag tiwann tan nan woo hali dulinya a naan daal.”

Yisa kaah wɔɔn tinaniin ni a taai man

36Le Yisa nan jien kuninfogbaluŋin niin, ki jon tan kɔɔ iniin. Le u bɔɔɔɔɔɔ dan u ban ki nan bei ke, “Wɔɔn ti tinaniin tan be bukpaabin ni a bɔŋal a taai ni.”

37Le u jiin ke, “Uninfosaal a Big le ye wan nan bun idibool ŋan nin.

38Dulinya nan mu le ye bukpaabin, idibool ŋan nin le ye Uwonbɔr a naamin a ninfob; le tinaniin nin mu le ye kininbɔŋ a ninfob;

39kidataag kan bun tinaniin nin mu le ye ulinlaril; lidichiel a yonn mu le ye dulinya a diem; le bidichieb n mu le ye Uwonbɔr a malakam.

40“Baah yin ligin tinaniin nin ki nyɔɔ nɔmi man ni, dulinya a diɛ daal na yin be man le.

41Uninfosaal a Big na li tunn malakam bi nan gann tininfobir ban che bi tab tun titoonbir nan bien, nin tibir dam nan bien.

42Bi na li ta bi ki jaa nɔmi man kaa jun nin yaan, nin yaan le bi na yin be ki mɔr ki fabin ki ŋma bi nyin.

43Iyaayoo nmɔn, le bibuchim na yin be bi Baa a naamin, ki nyagin ke nween kaah nyagin man ni. Wan jɔɔ itul ke ni che un gbir.

Lifaal lan woo nan a boɔal

44“Paab a naamin nann lifaal lan woo nkɔpapaan ni le, le uja uba nan kan ki mann woon li, le ki kun nin npopeen ki tan kɔɔr waah jɔɔ nan bien, le ki daa nkɔpapaan nmɔn.

Salima a boɔal

45“Paab a naam ji nann unyanjir wan gu jin ki ban salima konl, un daa-n le.

46U nan tan kan lan jɔɔ linungbeel, le u jir kun ki tan kɔɔr waah jɔɔ nan bien, le ki daa salima nmɔn.

Kujanlaan a boɔal

47“Paab a naamin nann kujanlaan kan wee bi ta jaa limɔgilin ki choo ijan a booli bien ni le.

48Kujanlaan nmɔn kaah nan nan gbee n-yonn man ni, le bi dar don likpengonl. Le ki kal ki gann ijan yan ɔan ni ɔa tikacharin, amaa le ki ta ijan yan kaa ɔan ni ki gab.

49Ni na yin ye man le dulinya a die daal. Malakam na li dan ki nan gann bibuchim, ki jien tininfobir,

50le bin nan ta tininfobirin ki tan jaa nɔmi takpen ni yaan. Ni yaan nmɔn le bininfob na yin mɔr ki fabin ki ɔma bi nyin.”

Ibamɔn pɔɔn nin iwankpeg

51Le Yisa baan ke, “Ni bie iboɔal nmɔn bien a taai waa?” Le bi jiin ke, “Nn.”

52Le u bei bi ke, “Mambu, ban wɔɔn Uwɔnbɔr a siim bien wee bi wɔɔn bi ki jiin paab a naamin paam nbamɔm ke, bi nann uniindaan wan nyan u wan kpegir nin u wan pɔɔn bien u naapɔɔgin le.”

Nazarif yaab kaah yii Yisa man

(Mag 6:1-6; Lug 4:16-30)

53Yisa kaah nan gaa iboɔal nan ki die n-yonn man ni, le u nyan nin yaan.

54Ki kun u baantɔɔl a tiɔ, ki tan wɔɔn bininfob Uwɔnbɔr a bɔr, kuwonjiendiigin. U wɔɔnim nmɔn nan ɔa bininfobin ligaril le, le bi baan tab ke, “La ban wee uja nan kan nlam nin nɔɔn ki tun ligaril a toon nan naa?”

55Naa ye kanpinta a bija-n le yen naa? Naa ye u na le bi yin Meri nnaa? U watiib le kaah ye Jemisi nin Josef nin Simɔnn nin Judasi nnaa?

56Naa ye u ninsieb nin tim le bee? Ke u kan ni nie nan bien laa?”

57Mambu le bi ɔuui nan fii u bu. Le u bei bi ke, “Ulinlenn kaa jɔɔ jilima u baantɔɔl a tiɔ nin u niin ni.”

⁵⁸Le waa nan tun ligaril a toon takpem niin ni, nan bu-n baah kaa nan ŋa u yada n bu.

Matiu 14

Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunful nan a kum a bɔr

(Mag 6:14-29; Lug 9:7-9)

¹Iyaayoo nmɔn le Galilii a bɔrbig Herɔd nan gbir Yisa a bɔr bu,

²le ki bei u toontum ban nan be u ban ni ke, “Uja nan ye Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunfulin le, u fii nkumin le! Mambu le che u tun ligaril a toon yan jɔɔ nɔɔɔn ni.”

³Tɔ, Herɔd pii nan choo Jɔnn ki lol u ki ta u ki ŋa kuloondiigin, Herɔdiya wan ye u waal Filib a poo-n bu,

⁴Nan bu-n Jɔnn pii nan gbaa bei Herɔd le ke: “Naa ŋan nin a fee a waal a poo ki kɔɔn ni.”

⁵Herɔd nan ban un ku Jɔnn le amaa le ki sin san Juu yaab, nan bu-n bi nan chee ke Jɔnn ye ulinlenn le.

⁶Le ubɔr Herɔd a maa daal nan foo, le Herɔdiya a bisa nyann ki nan waa bi nintogil, le ni mɔŋ ubɔr Herɔd takpem,

⁷le u poo bimɔb ke u li sei kibisiɛgin waah li len ke u ban nan bien.

⁸Le u na wɔɔn waah li baan nan bu, le kibisiɛg nmɔn bei ubɔr Herɔd ke, “Tugir Jɔnn Wan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunfulin a yul ki kpeen kusɔŋin ki seim ni.”

⁹Ni nan bii ubɔr n-yaa sufu le; u mu kaah chinn ki poo bimɔb nin u chamin bu, waa ji li fir yii, le ki jaa bi ke bin tun man,

¹⁰le ki tun biba kuloondiigin le bi tan tugir Jɔnn a yul.

¹¹Le bi nan ŋmagin u yul nmɔn, ki nan ta sei kibisiɛg nmɔn; le u ga tan sei u na.

¹²Le Jɔnn a bɔɔɔɔɔɔ dan ki nan ta u gbanann ki pii, le ki jon ki tan bei Yisa.

Yisa kaah jin bijab turinmu man

(Mag 6:30-44; Lug 9:10-17; Jɔnn 6:1-14)

¹³Yisa kaah gbir nan tun ni, le u fii niin ki kɔɔ kuŋaluŋ u binba, ki jon lisagilin. Kuninfogbaluŋin kaa kan man ni, le bi choon tum bi taai bu ki kpagin limɔgil ki tan kenn u limɔgil a dool.

¹⁴Yisa kaah nyan kuŋaluŋ n-yaan ki kan kuninfogbaluŋin ni, le kunyunyunbaag choo u, le u teb bi wien.

¹⁵Nween kaah nan nan diŋ n-yonn man nin, le u bɔɔɔɔɔɔ dan u ban, ki bei u ke, “Taah be nan yaan nan ye kulɔŋ le, nween mu ban min lu le; mambu che bininfobin jo ntinbum man mal do nan ki tan kan tijiir daa.”

¹⁶Le u jiin ke, “Bi laa chaa. Ni tɔɔɔɔ n seim bi tijiir wee bin ji.”

¹⁷Le bi jiin ke, “Boroboro kon iŋmu nin njanbum milee le be ti ban doo.”

¹⁸Le u bei bi ke, “Ni ta i seim ni man,”

¹⁹le ki sin bei bininfobin ke bin kalim timɔɔɔ bu. Le u yuur boroboro kon iŋmu-n nin njanbum milee-n, ki waan lig paab, ki sei Uwonbɔɔ kunɔɔɔɔɔɔ tijiir n bu, le ki war war boroboro-n ki sei u bɔɔɔɔɔɔ, le bi tol tol bininfobin.

²⁰Le bi bien jin gbee ki gur. Le u bɔɔɔɔɔɔbin lagin tijiir tan gurin, le ti gbee tikachar piig nin tilee.

²¹Bijab ban nan jin tijiir nmɔɔɔ nan ŋa bininfob turingmu paam ma, bipiib nin nbuwaab a kanl kaa nan kpɛ niin ni.

Yisa kaah nan chonn nnyum bu man

(Mag 6:45-52; Jɔnn 6:15-21)

²²Libol nmɔɔɔ le Yisa nan che u bɔɔɔɔɔɔ kɔɔ kuŋaluŋ ki lii u sam ki chaa limɔgil a dool, amaa le u ma paar ke un chabir kuninfogbaluŋin.

²³Waah chabir kuninfogbaluŋin ki die n-yonn man ni, le u don liɔɔɔ a paab ke un miɛ Uwonbɔɔ. Le kunyieɔ nan ŋmiɛ ke u la be niin u binba.

²⁴Iyaayoo ki miin u bɔɔɔɔɔɔ ma be kuŋaluŋ a poolin nnyumin, ki bol nan fɔg nin limɔgil a doola, le kunyungbɔɔɔ jɔɔ bi ki yeŋ nan bu-n bi nan too nfaam le.

²⁵Le Yisa nan nyan kikojamɔɔɔ ki jiiir limɔgilin, ki choon nnyum bu ki chaa bi ban.

²⁶U bɔɔɔɔɔɔ kaah nan kan u choon nnyum bu ki chaan bi ban ni, le bijawaam choo bi takpem, le bi ke, “Ni ye utakpiir le.” Le ki sin yigin bijawaam a yigin ni.

²⁷Amaa libol nmɔɔɔ le Yisa bei bi ke, “Ni che ni sufu li pɔɔɔ! Ni ye min le. Ni laa san bijawaami.”

²⁸Le Piita bei u ke, “Uyudaan, ni sin ye fin ke, beim ni wee mu tɔɔɔ nnyum nan bu ki dan a ban.”

²⁹Le u jiin Piita ke, “Li chaan.” Le Piita nyan kuŋaluŋ a poolin ki tɔɔɔ n nyumin bu, ki piin ki choon ki too Yisa.

³⁰Amaa waah nan kan nfaam daarin, le bijawaam choo u, le u piin ki nieɔ nnyumin, le ki yigin ki ke, Uyudaan, feem jaau!”

³¹Libol nmɔɔɔ le Yisa tann u kɔɔ ki choo u. Le ki ke, “Fin yada pariŋ daan nan, ba ŋa wee a bien naa?”

³²Baah nan jir ki don kɔɔ kuɔaluɔɔn n-yonn man ni, le nfaam jien kaa ji daari.

³³Le ban be kuɔaluɔɔn a poolin ni dan ki nan gbaan ki jien Yisa ki ke, “Ibamɔn a sin ye Uwɔnbɔr a Bija le.”

Yisa kaah teb bibaarib Genesareti man

(Mag 6:53-56)

³⁴Baah nan don limɔgil a dool n-yonn man ni, le bi nan foo Genesareti.

³⁵Kitiɔ nmɔn a ninfob kaah nan biɛ Yisa nan, le bi mɔɔn ki sei kitiɔ nmɔn a tingbaai bien, le bi labin bibaarib ki ta bi dan u ban,

³⁶le ki nan balin u ke un che bibaarib nan n maa u daala takpeɔ a mɔgbeli. Le ban bien nan maa u kan kutebug.

Matiu 15

Juu yaab a kaal a bɔr

(Mag 7:1-13)

¹Iyaayoo nmɔn le Farasiim nin ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim nan nyan Jerusalem dan ki nan baan Yisa ke,

²“Ba ɔa wee a bɔɔɔɔɔ b kaa kɔɔ yaajam a kaalaa? Bi ji le kaa sin nir bi kɔɔi!”

³Le Yisa jiin ke, “Ba ɔa wee nim bii Uwɔnbɔr a siim, ni yaaja kaal buu?”

⁴Nan bu-n, Uwɔnbɔr ke, ‘Sei a na nin a baa jilima’; ‘Wan sug u na bee u baa ke, bin ku wa.’

⁵Amaa nim ma wɔɔn ke, u ninfo bei u na bee u baa ke, ‘Naaah bi li kan literil lan n ban ni, ni kpann Uwɔnbɔr yaan na’,

⁶naa ji ye limugil nin un sei u baa niba. Naaah tun man nan, ni ma wɔɔn ke naa ɔmag Uwɔnbɔr a siimin ni, ni yaaja kaalin bu.

⁷Nim bilinlarib nan! Azaya kaah nan pag ilinlen leen ki jiin ni paami sin ye ibamɔn le:

⁸‘Bininfob nan tenn nim jilima bi mɔɔɔi a binba le, amaa bi sufu fɔg nima.

⁹Bi jienim yɔli le, nan bu-n bi jɔɔ bininfosaalib a siinim le ki wɔɔn.’”

Tiwann tan ɔaan uninfo tijaginn

(Mag 7:14-23)

¹⁰Le Yisa nan yin kuninfogbaluɔɔn ki bei bi ke, “Ni pela man, wee ki biɛ nan wee n yin pag nan.

¹¹Nan kɔɔ uninfosaal a mɔnn kaa ɔa u ‘tijaginn’ ni; amaa nan nya u mɔnn ni, ni ma ɔaan u ‘tijaginn.’”

³¹Kuninfogbaluŋin kaah kan nbirim pag, ndiem choon nbamɔmin, nwɔbim mu choon, bijɔɔm a num ligir wee bi ga-n, le ni gar bi le bi pag ki don Iziral yaab a Wonbɔru a yinl.

Yisa kaah jin bijab turina man

(Mag 8:1-10)

³²Le Yisa yin u bɔɔɔɔɔɔ ki bei bi ke, “Kunyunyunbaag jɔɔm nin bininfob nan, nan bu-n iweehn itaa sɔ le bi be n ban do, kaa jɔɔ tijiir bin ji. Maa ban bin kun nin nkomi, ke bi ta li fig nsann.”

³³Le u bɔɔɔɔɔɔ baan u ke, “La ban wee ti yin kan tijiir kukunkɔɔg nan yaan ki sei kuninfogbaluŋ nan wee tin foo bi bien naa?”

³⁴Le u baan ke, “Ni jɔɔ boroboro kon i ŋaa?” Le bi jiin u ke, “Ilile nin njanbum wama.”

³⁵Le u bei bininfobin ke bin kalim tum.

³⁶Le ki yuur boroboro kon ilile nin njanbumin, ki sei Uwonbɔr kunɔɔpoog i bu, le ki war war sei u bɔɔɔɔɔɔ, le bi ta tol bininfob nmɔn.

³⁷Le bininfobin bien jin ki gbee ki gur; le u bɔɔɔɔɔɔ lakin tijiir tan gur nmɔn, le ti gbee tikachar tilile.

³⁸Bijab ban nan jin tijiir nmɔn nan ye turina le, bipiib nin nbuwaab a kanl kaa nan kpɛ niin ni.

³⁹Ni bɔɔn bu le Yisa jaa bininfob nmɔn, le ki kɔɔ kuŋaluŋin ki jon Magadann a tingbɔŋin.

Matiu 16

Baah ban bin kan ligaril a toonl man

(Mag 8:11-13; Lug 12:54-56)

¹Le Farasii yaab nin Sadusi yaab dan Yisa ban ki nan mag u lig, le ki baan u ke, un wɔɔn bi limagil lan nyan paab ni.

²Le u jiin ke, “Ni ye titalangbann nan mann kujɔɔg ke, ni ti bei le ke, ‘Won nan a taan wo li ween,’

³Amaa ni ye ke njakpanyien titalangbann mann ki nan bɔnn ke, ni ti bei le ke ‘Dinan ma, ntafaam li da.’ Ni bugir titalangbann a sam, amaa le kaa sin fir bugir n-yonn nan ma.

⁴Npooton nin iwanchɔgin toon a ninfob nan ban bin kan ligaril a toon; amaa maa yin tun ligaril a toonl liba ki sei bi; see Jona a garil a toonlin a binba.” Le Yisa for ki jien bi.

Farasii yaab nin Sadusi yaab a wɔɔnim a bɔr

(Mag 8:14-21)

⁵Tɔ, Yisa nin u bɔɔɔɔbin kaah tan lɔŋ limɔgil a dool n-yonn man ni, le u bɔɔɔɔbin ni tier ke baa ŋmag boroboro.

⁶Le u bei ke, “Ni li nyi ki li guu ni ba ki jiin Farasii yaab nin Sadusi yaab a boroboro a nyɔgimin bu.”

⁷Le bi nin piin ki bei tab ke, “Taah kaa ŋmag boroboro ki dan ni bu.”

⁸Le u biɛ baah pag man nmɔn ki baan bi ke, “Nim yada parim dam nan, babu wee ni bei tab ke naah kaa jɔɔ boroboro-n buu?”

⁹Naa le laa biɛ ni taai yaa? Naa tier maah nan ta boroboro kon iŋmu ki jin bijab turiŋmu-n naa? Tikachar ti ŋaa wee ni nan lakin tijiir tan nan gurin naa?

¹⁰Bee naa ji tier bijab turina ban wee n nan ta boroboro kon ilile ki jin bin naa? Ni nan lakin tijiir tan nan gurin ki gbeen tikachar ti ŋaa?

¹¹Nii wee naa biɛ ke naa ye boroboro le n pag gaa? Ni li nyi Farasii yaab nin Sadusi yaab a boroboro a nyɔgimin bu.”

¹²Le u bɔɔɔɔbin nin biɛ ke naa ye boroboro a nyɔgim bamɔn bu le u pag bi ke bi li guu bi ba; amaa Farasii yaab nin Sadusi yaab a wɔɔnimin bu.

Piita kaah nan pag ki wɔɔn Yisa kaah ye wan

(Mag 8:27-30; Lug 9:18-21)

¹³Yisa kaah nan tan foo Sizariya Filipi a tingbɔŋin n-yonn man ni, le ki baan u bɔɔɔɔb ke, “Bininfob ke Uninfosaal a Big ye ŋmie?”

¹⁴Le bi jiin u ke, “Biba ke a ye Jɔnn Wan Fu Bininfob Uwɔnbɔr a Nyunfulin le, le biba mu ke a ye Elaja le, le biba mu ke a ye Jerimaya le, bee a ye bilinlem ban nan be yaayoo a ni uba le.”

¹⁵Le u nin baan bi ke, “Amaa ke ni mu, ni ke n ye ŋmie?”

¹⁶Le Simɔnn Piita bei u ke, “Fin le ye Masiya, Uwɔnbɔr wan fo nan a bija.”

¹⁷Le Yisa jiin ke, “Fin Simɔnn Jona a bija nan, tikaar be a bu, nan bu-n naa ye uninfosaal le kpiir tibɔr nan ki wɔɔn niŋi, amaa n Baa wan be paab nan le kpiir ti ki wɔɔniŋ.

¹⁸N beiŋ le Piita, a ye litangbagil le; litangbagil nan bu le n yin ta biwonjiem a laguŋ ki tɔɔn; le nkum kaa li fir nyan bi.

¹⁹N li seiŋ paab a naamin a naanganpiim; nan wee a li lol dulinya nan yaan, ni ma le yin lol paab, nan wee a ji lor jaa dulinya nan yaan ni, man mu le ni yin lor jaa paab.”

²⁰Le Yisa nan kpaan u bɔɔɔɔbin ke bi li nyi bin bei uba ke u ma ye Masiya.

Yisa kaah nan pag u fala a jim nin u kum bu man

(Mag 8:31; 9:1; Lug 9:22-27)

²¹Naah nan nyan iyaayoo ki jɔɔ chaa, le Yisa nan piin ki bei u bɔɔɔɔɔɔ ke ni kpaale ke un jo Jerusalem, amaa kitiŋ a ninkpeeb, nin biminmanib a yudam, nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siim nan, li mugir u takpem ki ku u; amaa iweehn itaa daal Uwonbɔr li fiin u nkumin.

²²Le Piita yin u ki nyan ngbaan, le ki fuun u bu ke, “Aai, Uyudaan!” Tibɔbir nan kaa li dan a bu.”

²³Le Yisa gbiɛ lig Piita ki bei u ke, “Sintani nan, fɔɔr n ban na! A ye litangbag gbiɛrikaal le n samin, nan bu-n ŋaa tier nan ye Uwonbɔr yaan bu, le ki tier nan ye uninfosaal yaan.”

²⁴Amaa le ki bei u bɔɔɔɔɔɔ ke, “Wan ban un nɔɔm ke, see ke u yii u ba le ki yuur u kum a dapunpunl ki nɔɔm.

²⁵Nan bu-n wan kaa chee un weeh u sayiig n bu ke, u ma na yin lan u miɛfol, amaa wan weeh u sayiig n bu ke u ma na yin kan limiɛfol nin ibamɔn.

²⁶Ni ye uninfo jɔɔ dulinya nan a jɔɔm bien, wee ki nan lann u miɛfol ke, ba a nyɔɔr wee u yin kan naa? Ba wee uninfo li fir ta ki kpenn u miɛfolaa?

²⁷Nan bu-n uninfosaal a Big na li jirin nin u Baa a pag, nin u malakam iyaayoo nmɔn, u na li yɔ uninfo bien nin u toon kaah ye man.

²⁸N bei ni ibamɔn le, biba be doo kaa li kpo see ke bi nan kan Uninfosaal a Big kaah na li foon nin nnaam man.”

Matiu 17

Yisa a gbanann kaah kpenn man

(Mag 9:2-13; Lug 9:28-36)

¹Iweehn iloob daal a bɔɔn, le Yisa ta Piita, nin Jemisi nin u na a big Jɔnn, ki don liɔɔl lan kper a paab bi binba.

²Iyaayoo le bi kan waah kpenn. Le u num paam kpenn ki nyagin ke nween ni, le u wann yee kaar penn ki nyagin.

³Le bi kan Moziz nin Elaja degirin nba bu, ki si ki pag nin Yisa.

⁴Le Piita bei u ke, “Uyudaan, ni ŋan nin ti li be doo nan. Ni ye a bi li chee ke, n bi yin fa tinanbonn titaa le, kuba li ye a yaag, kuba mu li ye Moziz yaag, wee kuba mu li ye Elaja yaag.”

⁵Piita a mɔb kaa la nan lu tumi, le kitalangbɔŋ peŋ nyan paab ki nan degin bi bu, le bi gbir likukɔl liba pag kitilangbɔŋin, ki ke, “N bija sɔ, wan wee n num gbee, ni pelim u bɔr man.”

⁶Yisa a bɔɔɔɔɔɔ nan kaah gbir likukɔl nmɔn ni, le bijawaam choo bi, le bi lu gbaan tum.

⁷Amaa le Yisa dan ki nan ma ma bi, le ki bei bi ke, “Ni fiim man. Ni laa san bijawaami.”

⁸Le bi yaar ki lig u, kaa ji kan uba bi ban ni see Yisa a binba.

⁹Baah nyan lijjool a paab ki jirin n-yonn man ni, le Yisa kpaan bi ke, “Ni laa bei uba naah kan nan ni, ki tan kpaan n-yonn man wee Uninfosaal a Big na li fii nkumin.”

¹⁰Le u bɔɔɔɔɔɔ nmɔn baan u ke, “Ba ɲa wee ban wɔɔɔnn Uwonbɔr a siimin ke Elaja li yin chinn dan naa?”

¹¹Le u jiin ke, “Ni sin ye ibamɔn le ke Elaja nmɔn le yin chinn dan ki nan mann niwann bien.

¹²Amaa n bei ni le, Elaja pii nan dan na, amaa baa nan bie wi, ki ɲa u yɔli yɔli baah ban man. Man le bi yin ɲa Uninfosaal a Big mu, ki che un ji fala.”

¹³Le u bɔɔɔɔɔɔbin nan bie ke u pag Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunful nan a bɔr le.

Yisa kaah nyan kinaanbiig kinaachipɔbigin man

(Mag 9:14-29; Lug 9:37-43)

¹⁴Baah nan foo kuninfogbaluɲin ban ni; le uja uba dan ki nan gbaan Yisa a nintogil. Le ki bei u ke,

¹⁵“Uyudaan, san n bija nan kunyunyunbaag ni, u lur likpikpiil le, li mugir u pam ki che ke u lur nɲmi-n nin nnyumin iyoo bien.

¹⁶N ta u dan a bɔɔɔɔɔɔ ban le bi walin bin teb u gur.”

¹⁷Le Yisa jiin baan bi ke, “Ni daandaan nan a ninfob a kaa jɔɔ yada ki jɔɔ kuɲmaruɲ nan, n yin ɲa nii ki be ni ban ki yuura? Isan ɲaa wee n li kan limɔril ki sei naa? Ta kibig nmɔn dan do ni.”

¹⁸Le Yisa fuun kinaanbiigin bu, le ki nyan ki jien kibigin. Libol nmɔn le u kan kutebug.

¹⁹Ni bɔɔn bu, le Yisa a bɔɔɔɔɔɔ dan u ban bi binba, ki nan baan u ke, “Ba ɲa wee tim kaa bi fir nyan kinaanbiig nmɔn naa?”

²⁰Le u jiin ke, “Ni yada kaah waarin bu. N bei ni le, ni ye ke ni ɲa yada hali wee yada-n foo nnyienbim ke, ni li fir bei lijjool ke, ‘Fii ki tan lu nan buu’, li sin bi yin fii le; niba kaa bi li jɔɔ ki sei ni.

²¹Amaa kinaanbiig nan a booli ma, naa li fir nyan ki see ke ni lol imɔɔɲ ki mie Uwonbɔr.”

Yisa kaah ji nan pag u kum paam man

(Mag 9:30-32; Lug 9:43-45)

²²Tɔ, Yisa a bɔɔɔɔɔɔb kaah nan ligin tab Galilii a tingbɔɔɔɔn n-yonn man ni, le u bei bi ke, “Bi na li ta Uninfosaal a Big ki ɔubin bininfob a nɔɔɔɔɔɔn.

²³Bi na li ku u, le iweehn itaa daal u li fii nkumin.” Le ni bii u bɔɔɔɔɔɔbin a sufu.

Iwonjien niin a ligaab bilee

²⁴Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔb kaah foo Kapeniem n-yonn man ni, le iwonnien niin n-yaa ligaab dan ki nan baan Simɔnn Piita ke, “Wan wɔɔɔɔɔɔn ni nan, u yɔ iwonnien niin a ligin naa?”

²⁵Le Piita jiin ke, “Nn, u yɔ.” Le ki jon kɔɔ ndiin. Iyaayoo nmɔn le Yisa chinn ki piin tibɔr nmɔn ki baan ke, “Simɔnn, a tier nii? Bi la ba ti yɔ lampo ki tenn dulinya nan a bɔrtiib baa? Bi tɔɔl a bol a ninfob bee bicham maa?”

²⁶Le u jiin ke, “Bicham.” Le Yisa bei u ke, “Tɔ, ni ye man ke, ni wɔɔɔɔɔɔn ke bi yaa bol a ninfob a nɔɔ kaa be niin ni.

²⁷Amaa taah kaa ban ti bii bi sufu-n bu, li chaa limɔgilin ki tan ta njanpiin ki jaau. Ujan wan wee a chinn choo-n, a yaar u mɔb, a li kan ilig yan li fir yɔ min nin fin bu wee a ta yɔu.”

Matiu 18

Ŋma ye wan jon bi bien naa?

(Mag 9:33-37; Lug 9:46-48)

¹Iyaayoo le u bɔɔɔɔɔɔb dan u ban ki nan baan ke, “Ŋma ye wan jon bi bien paab a naamin naa?”

²Le u yin kibig kiba ki nan siin bi sisiigin,

³le ki bei bi ke, “N bei ni ibamɔn le, wan kaa kpenn u binbem wee ki be ke kibigin ke, waa li kɔɔ paab a naamin yaan ni.

⁴Wan jiin u ba ki be ke kibig nan ke, u ma na yin ye wan jon ni bien paab a naamin.

⁵“Wan gaa kibig nan a binbem nan a bosu n yinl bu ke, u gaa min le.

Libiginl lan ɔaan tibir

(Mag 9:42-48; Lug 17:1-2)

⁶“Amaa nbuwaab ban ɔa min yada nan, wan che bi ni uba tun tibir ke, ni bi li ɔan bin lol linaal jɔn u nien ki ta u jaa limɔgilin wee nnyum nji u.

⁷“Woo, nton li be dulinya nan a ninfob ban lar bitab wee bi tun titoonbir nan bu. Libiginl ma li dan, amaa ni li bir ki sei uninfo wan bu wee libiginl nmɔn nɔɔ ki lur bininfob bu-n.

⁸“Ni ye a nɔɔ bee a taal li yin che a tun tibir ke, a gaa mi ki tugira. Ni ye a jɔɔ nɔɔn nba bee taal liba wee ki kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiem ke, ni jon nin a li jɔɔ inɔɔ

ilee bee itaa ilee wee Uwonbɔr n nan taan̄ ki ŋa nŋmi man kaa jɔɔ njunimin yaan na.

⁹Ni ye a numbil li yin che a tun tibir ke, a logir mi gaba. Ni ye a jɔɔ numbil liba ki kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiemin ke, ni jon nin a li jɔɔ numbil ilee wee ki tan kɔɔ nŋmi-n na.

Upee borikaa a bɔŋal

(Lug 15:3-7)

¹⁰“Ni li nyi man ki laa yin nbuwaab nan a ni uba yɔli; nan bu-n n bei ni le, bi malakam ban be paab nan be n Baa wan be paabin a nintogil le iyoo bien.”

¹¹ Amaa Uninfosaal a Big dan ke un nan fee ban bor n le ki jaa.

¹²“Ni ye uninfo jɔɔ ipee kobig, wee upee uba nan bor ke, ni tier ke u yin ŋa nii? Waa li jien ipee piwie nin iwien ligungonl a paab le bi ŋma, le ki jo ki tan ban wan borin naa?

¹³Ni ye u kan u n-yonn man ke, n bei ni ibamɔn le, u li jɔɔ npopeen upee borikaa wan wee u kan ni bu, ki jon ipee piwie nin iwie yan kaa borin na.

¹⁴Man mu le ni Baa Uwonbɔr wan be paab nan kaa ban u buwaab nan a ni uba n bori.

Taah li jien ti tab a bir ki per bi man

¹⁵“Ni ye a na a big tun niba ki biin̄ ke, a jo u ban n-yonn man wee u la be u binba nan, ki tan pag ki wɔɔn u bir; wee ni ye ke u bie u bir ke, ni ji mann ki ŋa n nabum le nmɔn.

¹⁶Amaa ni ye ke waa chee un gbir seiŋ ke, a yin uninfo uba bee bininfob bilee ki kpie a ba bu, wee nin gbeen nsiim man wɔɔn ke ‘ni ye bininfob bilee bee bita nan gbir tibr̄ nmɔn ki kpie a bu ke bi ma ye a siera dam.’

¹⁷Ni ye ke waa chee un gbir ki sei bi ke, a wɔɔn biwonjiem a laguŋ; ni ye ke waa ji chee un gbir ki sei biwonjiem a laguŋin ke, ni nin jien waah wee u li be ke naah bi li be nin ban kaa ye Juu yaab man ni, bee ulanpogaarin.

Nan kɔ nin nan jaar tenn

¹⁸“N bei ni ibamɔn le, nan wee ni lol dulinya nan yaan nin, man le lol paab a naamin; nan mu wee ni choo lor jaa dulinya nan yaan nin, ni ma mu li choo lor jaa paab a naamin.

¹⁹“N ji bei ni le, ni ninfob bilee kpaag bimɔb dulinya nan yaan ki mie n Baa Uwonbɔr wan be paab nan niba bu ke, u li tun naah ban man ni ki sei ni.

²⁰Nan bu-n nan yaan wee bininfob bilee bee bita ligin tab n yinl bu-n, n mu li be bi sisiigin nin yaan.”

Utoontunn wan kaa jɔɔ jien per nan a bɔŋal

- 21** Le Piita dan Yisa ban ki nan baan u ke, “Uyudaan, ni ye n nabig tun ki galim ke, itaa iŋaa wee n yin jien per waa? Itaa ililee?”
- 22** Le Yisa jien ke, “Aai, naa ye itaa ilile a binba, amaa ni ye itaa pilile nin ilile a kerim milile le.
- 23** Mambu, paab a naamin nann ubɔr wan nan ligin u toontum ke un kan bi ligin a pɔnlin le.
- 24** Waah piin nkam n-yonn man ni, le bi ta uja uba kɔɔn, ki miin u jɔɔ ubɔr a pɔnl salima a bɔɔlim turpiig.
- 25** Ki mu kaa li fir kan ki yɔ; le ubɔrin ke bin kɔɔr uja nmɔn nin u poo nin u buwaab nin waah jɔɔ nan bien, ki nan yɔ lipɔnl nmɔn.
- 26** “Le ujan nan gbaan ubɔr n-yaa nintogil nin ibalin, ki ke ‘N baa, n li yɔ li bien; fin mɔra.’
- 27** Le kunyunyunbaag choo ubɔrin, le u jien lipɔnlin ki per u ke u li chaau.
- 28** “Ujan ma kaah nyann n-yonn man ni, le ki kenn u toontun kpiɛg wan jɔɔ u pɔnl kobig a ligibim, le u bib u ki choo u niɛn, ki ke, ‘Yɔ n pɔnlin ni daandaan nan.’
- 29** “Le u kpiɛgin mu gbaan u nintogil ki balin u, ki bei u ke ‘Mɔra, ke n li yɔ.’
- 30** “Amaa le waa chee, le ki che ke bi ta u ŋa kuloondiigin, ke see u nan yɔn u pɔnlin le u ni nya u.
- 31** U toontun kpietiibin kaah kan man ni, le ni bii bi sufu takpem, le bi jir ki tan bei ubɔrin nan bien tun.
- 32** “Le ubɔrin tun ke bin yin uja nmɔn ni, le ki ke, ‘Fin npookparim daan nan, ŋaah bi balim wee n jien ŋaah jɔɔ n pɔnl lan ni bien ki per ŋin.
- 33** Naa bi li fir san a kpiɛg nmɔn kunyunyunbaag ke maah saŋ man ni naa?’
- 34** Ubɔr nmɔn a ŋuul kaah fii ujan bu-n, le u ta u ki tan ŋa kuloondiigin ki ke u li be niin na ki tan kpaa lidaal man u na li yɔ lipɔnlin bien.
- 35** “Naa jien per ni tab nin ni sufu bien ke, man le n Baa wan be paab nan yin ŋa ni mu.”

Matiu 19

Yisa kaah wɔɔn lipiiyil nin lijayiil a bɔr

(Mag 10:1-12)

- 1** Yisa kaah pag imɔbon nan ki die n-yonn man ni, le u nyan Galilii ki jon Judiya a yagil lan be Jɔdann a kpenn a doolin paam.
- 2** Le kuninfogbaluŋ nɔɔ u bɔɔn, le u teb bi niin.

³Le Farasii yaab biba dan u ban ki ban bin mag u lig. Le ki baan ke, “Nsiim chee ke uja nbin yii u poo niba bu waa?”

⁴Le u jiin ke, “Naa karin Uwombor a gbɔɔ kaah wɔɔn man ni naa? ‘Ke npiinimin na, Uwombor nan naan uja nin upii le’,”

⁵ki len ke, ‘Ni bu uja li nya ki jien u baa nin u na wee ki kɔɔn u poo, wee bininfob bilee nmɔn ɔa gbanann tibaa?’

⁶Tɔ, ni ye man ke, baa ji ye ninfob bilee, amaa bi nin ye uninfo uba le. Ni bu ban wee Uwombor ta bi ki ladin tabin, uninfosaal li nyi nin un choo bi ki bɔgir.”

⁷Le bi baan ke, “Ba ɔa, Moziz nan jaa ke uja li fir sei u poo lipiiyiil a gbɔɔ wee ki nin yii waa?”

⁸Le Yisa jiin ke, “Ni tukangbir bu le Moziz nan jaa yaag ke ni li yiin ni piiba. Amaa naa nan ye man npiinimin ni.

⁹N bei ni ibamɔn le, wan yii u poo wee naa ye u tun iwanchɔgin toon le, wee ki kɔɔn upii uba ke, uja nmɔn tun iwanchɔgin toon na.”

¹⁰Le Yisa a bɔɔɔɔbin bei u ke, “Ni ye man yin be uja nin u poo a sisiigin ke, uja kaa kɔɔn u pii ke ni sɔ.”

¹¹Le Yisa bei bi ke “Naa ye uninfo bien le li fir nɔɔ nwɔɔm nmɔn ni, see ban wee Uwombor ta sei bin a binba le li fir ɔmag.

¹²Nan bu-n nbinben nba le che bijab biba kaa kɔɔn bipiibi, bi ti li fir maa biba ki miin baa ye bijabi, biba mu, bininfob li ti faar bi, le biba mu paab a naamin bu le bin yii lipiikɔɔnl, amaa wan li fir ki ɔmag nwɔɔnim nmɔn ke u li ɔmaga.”

Yisa kaah kaab tikaar ki ɔa nbuwaab bu man

(Mag 10:13-16; Lug 18:15-17)

¹³Tɔ, le bininfob biba ɔmag bi buwaab ki dan Yisa ban, ke un ta u nɔɔ ki paan bi bu ki miɛ Uwombor ki sei bi, amaa le u bɔɔɔɔb fuun bininfobin bu.

¹⁴Le Yisa bei bi ke, “Ni che nbuwaab nmɔn n dan n ban ni ki laa ɔɔ bi, nan bu-n bi bosu le kpaan nin paab a naamin.”

¹⁵Le n-yonn man wee u ta u nɔɔ ki ma ma bi-n le u for niin.

Unaachipɔɔn jɔɔndaan a bɔr

(Mag 10:17-31; Lug 18:18-30)

¹⁶Le unaachipɔɔn uba dan Yisa ban ki nan baan u ke, “Wan wɔɔn, litoonl ɔanl li la baa wee n li tun ki nan kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiem maa?”

¹⁷Le Yisa jiin ke, “Ba ɔa wee a baanim itoon ɔan buu? Uninfo uba kpenjileɔ le ye wan ɔan, amaa ni ye ke a ban limiefol lan kaa jɔɔ ndiem ke, a li ɔmag Uwombor a siimin na.”

- 18** Le unaachipɔɔn nin ji baan Yisa ke “Nsiim mi la baa?” Le u jiin ke, “Laa ku uninfo, laa tun iwanchɔgin toon ni, laa su, laa ji tibɔkar a siera,
- 19** li tenn a baa nin a na jilimau, ki li jɛ a kunkɔɔn tab ke ɲaah jɛ a ba man ni.”
- 20** Le unaachipɔɔn nin bei u ke, “N pii nɔɔ nsiim nan bien le. Ni la ba ji guraa?”
- 21** Le Yisa bei u ke, “Ni ye a ban a binbem li be chasi ke, a li chaa ki tan kɔɔr ɲaah jɔɔ nan bien, ki ta iligin ki sei faladama, wee ki li jɔɔ njɔɔm Uwɔnbɔr a niin, ki li nɔɔm ni.”
- 22** Unaachipɔɔn nmɔn kaah gbir man n-yonn man ni, le u fɔr nin nɔɔbiin, nan bu-n u jɔɔmin nan yab le takpem.
- 23** Le Yisa bei u bɔɔɔɔɔbin ke, “N bei ni ibamɔn le, ni li pɔɔ nin u jɔɔndaan nfiɔr kɔɔ paab a naamin.
- 24** N ji bei ni le ke, ni pɔɔ pam nin u jɔɔndaan nnan kɔɔ paab a naamin ki jon alakoomi kaah li kuur sierig a bolin ki nyau.”
- 25** U bɔɔɔɔɔb kaah nan gbir man ni, ni nan gar bi le takpem, le bi piin ki baan tab ke, “Ni ye man ke ɲma ji li fir kan nɲmarimaa?”
- 26** Le Yisa lig bi chimm le ki bei bi ke, “Uninfosaal ban ni pɔɔ, amaa Uwɔnbɔr ma ban niwann bien kaa pɔɔ.”
- 27** Iyaayoo nmɔn le Piita bei u ke, “Lig tim bu ke ti jɛn niwann bien le ki nɔɔɲ. Ti nyɔɔr na yin ye baa?”
- 28** Le Yisa bei bi ke, “N bei ni ibamɔn le, n-yonn man wee Uninfosaal a Big nan kal u naangbann bu nin nɔɔɔn takpen, dulinya pɔɔɲ n-yaan ke, nim ban ye n bɔɔɔɔɔb nan mu na yin kal tinaangbann piig nin tilee bu le, ki li ji Iziral yaab piig nin bilee a bɔr.
- 29** Le wan bien jɛn u niin, bee u kpetiib, bee u watiib, bee u baa, bee u na, bee u buwaab, bee u kpaann, n yinl bu ke, u na li kan nibooli kobig, ki kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiemi.
- 30** Amaa bininfob takpem ban chinn nintogil daandaan nan, bi na li joor bɔɔn, bininfob takpem ban mu joor bɔɔn na li jo nintogil.

Matiu 20

Bitootum ban be bukpaabin a bɔr

- 1** “Nan bu-n Paab a naam nann ukpadaan wan nan chinn nyan njakpanyien ki ban bininfob un ta wee bin tan ko u kpaabin le.
- 2** Le u chee ke u li yɔɔ bi lidaal a yɔɔr, le ki che bi jon u kpaabin.

³“Naah nan nan foo tikur tiwie le ukpadaan nmɔn fii ki jon kinyaŋin, ki tan kan biba ki miin bi si le kaa tun niba.

⁴Le u bei bi ke, ‘Ni li chaa n kpaabin ki ta li kou, wee n yɔ ni nan kpaan ni.’

⁵Le bi jon. “Le ni nan nan foo tikur piig nin tilee a yoo, le u ji jir ki tan ŋa man, le tikur titaa a yonn nan foo, le u ji jir ki tan ŋa man.

⁶Le ni nan nan foo tikur tiŋmu le u jir ki tan kan biba ki miin bi si le, le u baan bi ke, ‘Ba ŋa wee ni si do yɔli liwonmunl kaa tun ni baa?’

⁷“Le bi jiin u ke, ‘Nan bu-n uba kaah kaa ta ti itoon nin bu.’ “Le u bei bi ke, ‘Ni mu li chaa n kpaabin ki ta li kou.’

⁸“Naah nan bɔŋ n-yonn man ni, le ukpadaan bei u toontum a ninkpelu ke, ‘Li chaa ki tan yin bikpaabin ni, ki nan yɔ ba. A yin yɔ bi ke, a tan piin ki li yɔ ban yɔɔn foon ni, ki tan joor ban bi chinn foon ni.’

⁹Le u toontunn ninkpelu n piin ki yɔ ban bi yɔɔn foon ni lidaal a yɔr.

¹⁰Tɔ, naah nan foo un yɔ ban bi chinn foon njakpanyien nan bi yɔrin, le bi tier ke bi yaa yɔr yin yab le, amaa le u yɔn bi mu lidaal a yɔr jigin.

¹¹Baah gaa bi ligi die n-yonn man le bi piin ki ŋulin ki sugir ukpadaan ni,

¹²ki ke, ‘Lig, ban yɔɔn ki dan tikur tiŋmu kon wama le, amaa le tim ban chinn ki dan ki jin fala njakpanyien ni, wee nween fa ti takpem nan, le tim nin bi ma nan lagin gaa tiyɔr tiba jigin naa?’

¹³“Le ukpadaan ni jiin bi ni uba ke, ‘N jɔ pela, maa ŋaliŋi. Nan bu-n taa bi jin lidaal a yɔr le a chee?’

¹⁴Mambu yuurim a yɔr ki li chaau. N yin sei ban nan joor ki dan nan ke maah seiŋ man ni le.

¹⁵Naa ŋan nin n ta n ligi ki tun maah ban man naa? Bee ni jɔɔ lipiiponl le maah kaa ŋuunŋin buu?’

¹⁶“Ni ma bu, ban joor bɔɔn na li liin nsan, le ban mu lii nsan na li joor bɔɔn.”

Yisa kaah ji nan pag nfim mitaa u kum a bɔr man

¹⁷Yisa kaah chaa do Jerusalem n-yonn man ni, le ki yin u bɔɔnɔɔb piig nin bilee-n ki nyan ngbaan,

¹⁸“Ni lig man, ti chaa do Jerusalem le nan, le bi tan li ta Uninfosaal a Big ki ŋa kumanug a yudam nin ban wɔɔnn nsiim a nɔɔn, le bi li ke u kpaan nin nkuma,

¹⁹bi na li ta u sei ban kaa ye Juu yaab nan le bin laa u, ki boo u inaalab, ki kpaau lidapunpunl bu, amaa iweehn itaa daal u li fii nkumin.”

Jemisi nin Jɔnn a na a miɛm a bɔr

(Mag 10:35-45)

²⁰Iyaayoo nmɔn le Zebedi a poo ta u buwaab bilee Jemisi nin Jonn ki dan Yisa ban ki nan gbaan u nintogil, ki miɛ u ke un ter u.

²¹Le Yisa baan ke, “A ban baa?” Le u jiin ke, “Che nbuwaab nan uba n nan kal a nɔɔjiim paam wee uba mu n kal a nɔɔgam paam a naamin.”

²²Yisa nan bei bi ke, “Naa nyi naah miɛ nan ni. Ni li fir nyu kiyiinyɔɔg kan wee n yin nyu nan naa?” Le bi jiin ke, “Ti li fir.”

²³Le Yisa bei bi ke, “Tɔ ni sin li fir nyu n yiinyɔɔg nmɔn yaan, naa ye min le yin gann wan li kal n nɔɔjiim bee n nɔɔgami, nan bu-n kikaabol nmɔn pii ŋa sili ki guu n Baa kaah nan yin ta ban ki kaan niin n le.”

²⁴Yisa a bɔɔɔɔɔɔ piig nan kaah gbir man n-yonn man ni, le bi ŋuui fii bi bilee nmɔn bu.

²⁵Le Yisa lagin bi u ban, ki bei bi ke, “Ni tɔɔl nyi ke ban ŋmag ban kaa ye Juu yaab mugir bi le, le bi yudam jɔɔ tininkper a pɔɔm ki ŋmag bi

²⁶amaa nim ma bu ke ni laa ŋaan man ni sisiigin ni. Ni ye uba ban tininkper ni ni ke, ni ŋan nin un kpann utoontunn ki li tun ki tenn ni bien.

²⁷Ni laa che man be ni ban ni, le wan ban u liin ni sam ke un kpann ni toontunnu.

²⁸Ke Uninfosaal a Big kaah be man nan, waa dan ke bininfob ntun sei wi, amaa u dan ke u nan tun sei bininfob le, ki jin ta u miel ki daa bininfob takpem.”

Yisa kaah nan ligir bijɔɔm bilee a num man

(Mag 10:46-52; Lug 18:35-43)

²⁹Tɔ, Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔ kaah nan nan chaa nyann Jeriko n-yonn man ni, le kuninfogbaluŋ nan nɔɔ Yisa a bɔɔn.

³⁰Le bijɔɔm bilee ka nsan gbaan ki gbir ke Yisa chaan un nan nɔɔ niin le. Le bi piin ki yigin papaab ke, “Uyudaan, wan ye Defid a yaabil nan, san ti kunyunyunbaag ni.”

³¹Le kuninfogbaluŋin tien bi bu ke bin ŋmin na. Le bi mann yigin papaab ke, “Uyudaan, Defid a yaabil san ti kunyunyunbaag ni.”

³²Le Yisa sir ki yin bi ki nan baan bi ke, “Ni ban n tun ba ki sei naa?”

³³Le bi jiin ke, “Uyudaan ti ban a ligir ti numbili le.”

³⁴Le kunyunyunbaag choo Yisa le u ma ma bi numbili, libol nmɔn le bi ligir, le ki nin nɔɔ u.

Matiu 21

Yisa kaah nɔɔ Jerusalem nin kupag man

(Mag 11:1-11; Lug 19:28-40; Jonn 12:12-19)

- ¹Baah nan tan mal Jerusalem ki be Befeg a tiŋ kan tab liɔɔl lan wee bi yi li ke Olif a Siigi a Joɔlin, le Yisa tun u bɔɔɔɔbin bilee,
- ²ki bei bi ke, “Ni li chaa kitinbig kan be ni nintogil nan yaan. Libol nmɔn ni li kan baah lol kibonɔ nin ki big, wee ni lor i ki ta i dan n ban ni.
- ³Ni ye uba baan ni niba ke, ni bei u ke, Uyudaau le ban bi, u li che ni ta bi dan.”
- ⁴Ni niɛ nan tun ke nin gbeen nan wee ulinlenn Azaya nan len ke:
- ⁵“Bei Zayɔnn a tiŋ yaab ke, Ni lig man, ni bɔru li chaan ni ban ni. U ye wan jiin u ba le, ki jig kibonɔ kan ye kibonbig.”
- ⁶Le Yisa a bɔɔɔɔb sin jon ki tan tun ke waah bei bi man ni,
- ⁷ki ŋmagin kibonɔ nin ki begin, ki ta bi wan yeekaar ki paan i bɔɔn le Yisa jig ki.
- ⁸Le bininfob biba ta bi wan yɔɔr yar nsan bu, le biba mu gar isiig a bon nin tisitugir ki yar nsan bu.
- ⁹Le kuninfogbaluŋ kan lii u samin nin ban nan paa u bɔɔn nin nan yigin ki len ke: “Jilima daan, Ubɔr Defid a yaabil!” “Tikaar be wan chaan Uyudaan a yinl bun!” “A ji ye jilima daan le paab!”
- ¹⁰Waah nan tan kɔɔ Jerusalem n-yonn man ni, le kitiŋ nmɔn a ninfob bien fii, ki baan tab ke, “Ŋma sɔɔ?”
- ¹¹Le kuninfogbaluŋin jiin ke “Yisa wan ye ulinlenn ki nyan Nazarif kan be Galilii a tingbɔŋin ni.”

Yisa kaah mann iwonjien niin man

(Mag 11:15-19; Lug 19:45-48; Joɔn 2:13-22)

- ¹²Yisa nan kɔɔ iwonjien niin ki ŋɔɔr ban kɔɔr nin ban daag nin bien nyan, ki labir biligkpenib a teebulim nin bilangekɔɔrib a jali chigin.
- ¹³Le ki bei bi ke, “Ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔŋin ke, U ma Uwɔnbɔr len ke, ‘N niin ye liwonmiel a niin le,’ nim le ta i kpann ‘ban feen a kikaabol.’”
- ¹⁴Le bijɔɔm nin nɔwɔbim dan u ban iwonjien niin nmɔn yaan, le u che bi bien kan kutebug.
- ¹⁵Amaa kumanug a yudam nin ban wɔɔnn nsiimin kaah kan ligaril a toon yan wee u tun ni ki ji gbir nbuwaab kaah yigin iwonjien niin ke, “Jilima daan, Defid a yaabil,” le ni fiin bi ŋuui.
- ¹⁶Le bi baan u ke, “A gbir nbuwaabin kaah len man waa?” Le Yisa jiin bi ke, “Nn, amaa naa nyi karin Uwɔnbɔr a gbɔŋin naa? Ni sɔb ke, ‘Nbuwaab nin nbiliem a mɔnn le a yin kan kupag kan ŋan.’?”
- ¹⁷Le u nyan ki jien bi Jerusalem ki jon Betani a tiŋin ki tan dɔ.

Yisa kaah nan poo bimɔb ki ŋa bikinkam man

(Mag 11:12-14,20-24)

18 Waah nan chaa jir kitiŋin yaan ni le nkom choo u.

19 Le u kan bikinkam kaah si nsan gbaan, le u jon bi ban, amaa kaa kan niba see tifaŋon a binba. Le u bei kisiigin ke, “Naah nyan dinan ki chaa, ŋaa ji li lo iloon ni.” Libol nmɔn le kisiigin koor.

20 U bɔɔɔɔbin kaah kan man n-yonn man ni, le ni gar bi, le bi baan tab ke, “Ni ŋa nii wee bikinkam nan koor man weemaa?”

21 Le Yisa jiin ke, “N bei ni ibamɔn le, ni ye ni ŋa Uwɔnbɔr yada nin ibamɔn wee kaa bien u ke, ni bien yin tun le ke maah tun kisiig nan man nan, amaa naa ye man a binba le ni yin tun ni, ni ye ni bei lijɔɔ takpenl nan gbaa ke lin fii ki tan lu limɔgil nan yaan ke, li li fii.

22 Nan bien wee ni li miɛ Uwɔnbɔr ni bu, ni ye ni ŋa yada ke, ni sin li kan.”

Baah baan Yisa waah kan tininkper a pɔɔm nan yaan

(Mag 11:27-33; Lug 20:1-8)

23 Yisa kaah nan kɔɔ iwɔnjien niin a loob n-yaan ki wɔɔn Uwɔnbɔr a bɔr n-yonn man ni, le kumanug a yudam nin kitiŋ nmɔn a ninkpeeb dan u ban ki nan baan u ke, “Ŋma a ninkper a pɔɔm wee a jɔɔ tun itoon nan bien naa? Ke ŋma seiŋ tininkper a pɔɔm nmɔn naa?”

24 Le Yisa jiin ke, “N mu jɔɔ nbinbaan ki li baan ni, ni ye ni fir jiim ke n mu li wɔɔn ni maah kan tininkper a pɔɔm nmɔn nan yaan ki jɔɔ tun.

25 Jɔɔn a nyun fulin nan nyan laa? Li nan nyan paab a naamin le bee bininfob ban naa?” Le bi jir gbeer tab ke, “Ni ye ti ke ni nan nyan paab le ke, u li baan ti ke ba ŋa wee taa ŋa u yadaa?”

26 Le ti mu ji san kuninfogbaluŋin bijawaam nin ti len ke, bininfob le sei u nɔɔɔn nmɔn, nan bu-n bininfob bien ŋa yada ke Jɔɔn sin nan ye ulinlenn le.”

27 Le bi bei Yisa ke, “Taa nyi.” Le Yisa mu bei bi ke, “Tɔ, n mu kaa yin wɔɔn ni wan a ninkper a pɔɔm wee n jɔɔ tun nan ni.”

Nbijam bilee a bɔŋal

28 Le Yisa baan bi ke, “Ni tier niin? Uja uba le nan be ki jɔɔ u buwaab bilee, le ki nan bei uninkpelin ke, ‘N big, li chaa bukpaabin ki tan ko dinan.’

29 “Le u bija-n bei u ke, ‘Maa li fir jo.’ Ni bɔɔn le u nan kpenn u potiel le ki jon.

30 Le u baa jon wan ye kibigin ban ki tan bei u ke waah bi bei uninkpelin man ni. Le u ma chee ke u li jo, le kaa sin jon ni.

31 “Nbuwaab bilee nan, ŋma tun u baa a bamaa?” Le bi jiin ke, “Uninkpelin.” Le Yisa bei bi ke, “Ibamɔn le n bei ni nan, bilanpogaab nin ban tun iwanjaab toon na li chinn kɔɔ ni Uwɔnbɔr a niin a naam n-yaan.

32Nan bu-n Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunfulin nan dan ni ban ki wɔɔn ni nbuchin binben na, amaa le naa ɲa u yada, le bilanpogaab nin ban tun iwanjaab toon ni ɲa u yada. Nin naah kan nan bien tun nan a bɔɔn, naa kpenn ni binbem ki ɲa u yada.”

Bikpaab ban be bukpaab ni a bɔɲal

(Mag 12:1-12; Lug 20:9-19)

33Le Yisa ji bei bi ke, “Ni pelim libɔɲal ki kpiɛ. Ukpaar uba le nan be ki kon u dikpaab, le ki maa ligonl ki gɔɔn bukpaabin, le ki maa libinbinl fufɔbil ke bi li kaa li paab ki guu bukpaab nmɔn, le ki mann lidiboopal bukpaabin a poolin. Le ki ta bukpaabin ɲa bitoontum a nɔɔn ke bi li liga, le ki yaar jon kitinj kiba.

34Le idi a chiem nan foo, le ukpadaan nin tun u toontum ke bi li chaa bikpaabin ban ki tan gaa u dii nni.

35“Le bikpaabin tan choo u toontumin, ki boo uba ki ku uba le ki sin gabir wan gurin mu itangbag.

36Le u ji mann tun bitoontum biba, le bi yab ki jon ban bi chinn nin, le bikpaabin ji ɲa bi baah bi ɲa bi mienin man ni.

37Ni joorim le u nin tun u tɔɔl a bija, le ki len ke, ‘N nyi ke bi li sei n bija nan ma jilima.’

38“Amaa bikpaabin kaah nan nan lig kan u bija-n chaan nin, le bi bei tab ke, ‘Ufaajirin sɔ. Ni che ti ku u, wee u faalin kpann ti yaal.’

39Bi nan choo u le ki nyan bukpaabin a gbaam ki tan ku u.

40“Mambu ukpadaan nmɔn nan dan ke, u na yin ɲa bikpaab nan niin?”

41Le bi jiin ke, “U na li ku titoonbirdam nan nkumbirim ki die, le ki ta u kpaab nmɔn ki sei bitoontum biba, ban li chee ki chie u dii nmɔn ki tenn u.”

42Le Yisa bei ke, “Naa la nyi karin naah sɔb Uwonbɔr a gbɔɲin man ni naa? Ni sɔb ke: “Kudaag kan wee bitanmaab yii ki nan, ki ma na yin ye kijaantelig ɲaɲ, Uwonbɔr le ɲa man, le ni ye ligaril ti ban.”

43“Ni ma bu, n bei ni le nan, Uwonbɔr na li gaa u naam ni ban ki sei bininfob ban li lo mi looi.

44Amaa wan lu kudaag nan bu ke, u yin burbur le, kudaag nmɔn mu lu wan bu ke, ki yin mar u le.”

45Kumanug a ninkpeeb nin Farasii yaab kaah gbir libɔɲal nan die, le bi bie ke Yisa ga libɔɲalin ki den bi ma le.

46Le bi nan ban bin choo u, le ki sin san kuninfogbaluɲin bijawaam, bininfob bien ɲa yada ke u sin ye ulinlenn le.

Matiu 22

Lipiichanil a jiir a jim a boŋal

(Lug 14:15-24)

- ¹Le Yisa ji piin gaar iboŋal tenn bi ke:
- ²“Paab a naamin nann ubor wan nan ŋa lipiichanil a jiir ki sei u bija le.
- ³U nan tun u toontum ke bin tan bei ban wee u nan yin ni ke bin dan, amaa le bi yii kaa dan ni.
- ⁴“Le u mann tun bi toontum biba ki len ke, ‘Ni tan bei ban wee n nan yin ni ke n ŋa tijiir a siliu: N ku n naajai nin n wankor tan joo nkpamin na, le ni bien ŋa siliu. Bin dan lipiichanil a jiir nmɔn a jim.’
- ⁵“Amaa baa nan gbir sei wi le ki yal yal, uba jon u kpaabin, le uba mu jon u kponkponjin.
- ⁶Le ban gurin choo u toontumin ki ŋa bi yoli yoli le ki ku bi.
- ⁷Le uborin a ŋuul nan fii. Le u tun u totogib, le bi tan ku bininfokubin, le ki nyoor bi tim.
- ⁸“Le u bei u toontumin ke, ‘Lipiichanil a jiir nan ŋa siliu, amaa bininfob ban wee n nan yin kaa kpaan bin dan ni.
- ⁹Ni li chaa kitiŋ poolin a sanjali bu ki tan yin ban bien wee ni kan, wee bin dan ki nan ji lipiichanil a jiir nmɔn.’
- ¹⁰Le u toontumin nyan ki jon kitiŋ poolin a sanjali bu ki tan yin ban bien wee bi kan, tininfobir nin bininfoŋam bien, le bicham dan ki nan gbee lipiichanil a niin nin kenken.
- ¹¹“Amaa uborin kaah nan koo un nan poor bichamin, le u kan uja uba ŋmar bi sisiigin kaa yee lipiichanil a wan yoori.
- ¹²Le uborin baan ke, ‘N jo, a ŋa nii ki koo do wee kaa yee lipiichanil a wan yooraa?’ Le uja nmɔn kaa jiin tiba.
- ¹³“To, le uborin bei ban guu-n ke, ‘Ni lol u nooi nin u taai, wee ki ta u nya tan gab nkaafiin libunboŋlin na. Nan yaan wee timor nin kufabuŋ nin linyinŋmanl na yin be-n.’
- ¹⁴“Nan bu-n bininfob takpem le bi yin, amaa wama le bi gann.”

Nbinbaan ki jiin lampo a yom paam

(Mag 12:13-17; Lug 20:20-26)

- ¹⁵Le Farasii yaab jon ki tan lol baah li ŋa man ki choo u mɔboi.

(Mag 12:28-34; Lug 10:25-28)

- ³⁴Farasii yaab kaah nan gbir ke Yisa a bɔrin nyan Sadusi yaabin, le bi lagin tab.
- ³⁵Le bi ni uba wan nan nyi Uwɔnbɔr a siim bien nan, nan mag Yisa ki baan u nbinbaan ke,
- ³⁶“Wan wɔɔn, nsiim milaba jon nsiim nmɔn bien naa?”
- ³⁷Le Yisa jiin ke: “ ‘Li jie a Yudaau Uwɔnbɔr nin a sufu bien, nin a naan bien, nin a potiel bien.’
- ³⁸Nsiim nmɔn le lii nsan ki ji jon nsiim bien.
- ³⁹Nan kpie milee nann chinchinn a siim nmɔn le: ‘Li jie a kunkɔɔn tab ke n̄aah jie a ba man ni.’
- ⁴⁰Nsiim nmɔn bien, nin Bilinlem a wɔɔnimin bien jon nsiim milee nan bu le.”

Nbinbaan ki jiin Masiya paam?

(Mag 12:35-37; Lug 20:41-44)

- ⁴¹Farasii yaab kaah nan lagin tab n-yonn man ni, le Yisa baan bi ke,
- ⁴²“Ni tier niin ki jiin Masiya paamaa? N̄ma a big ye waa?” Le bi jiin ke, “Defid a bija.”
- ⁴³Le u baan bi ke, “Ke ba n̄a wee kinaan a pɔɔm bu wee Defid nan yin u ke u Uyudaan naa? Nan bu-n u nan len ke,
- ⁴⁴‘Uwɔnbɔr nan bei n Yudaau ke: “Kalim n nɔɔjiim paam hali nin maah na li che a dataam nkpaan a taai a tɔɔn bol.’
- ⁴⁵Ni ye Defid yin Masiya ‘Uyudaan’ ke, nii wee u ji ye Defid a bijaa?”
- ⁴⁶Uba kaa nan fir jiin u binbaam nmɔn ni, mambu naah nyan lidaal nmɔn ki chaa uba kaa ji nan jɔɔ sufu ki li baan Yisa nbinbaan ni.

Matiu 23

Yisa kpaan bininfob ki jiin ban wɔɔnn nsiimin nin Farasii yaab bu

(Mag 12:38-39; Lug 11:43,46; 20:45-46)

- ¹Le Yisa pag ki bei kuninfogbaluɔn nin u bɔɔɔɔɔɔ ke:
- ²“Ban wɔɔn Uwɔnbɔr a siim nin Farasii yaabin si Moziz a taalin le.
- ³Ni kpaale nin ni li cheel ki nɔɔ baah wɔɔn man nin bien, amaa wee ki laa gaa bi binbemi, nan bu-n baa tun baah wɔɔn man nin ni.
- ⁴Bi bon itug yan kpieg le ki paag bininfob a bɔsɔpar bu, amaa bitɔɔl kaa li chee ki ta bi nɔɔbil ki ter uba wee un tu.
- ⁵“Bi tun man bien ki ban bininfob le nkan: Lig baah ta Uwɔnbɔr a siim ki sɔb tabin bi yutun bu, ki n̄a bi daalam a mɔgbai fɔg ki ban bininfobin kan;

⁶Bi jie jilima a kikaabol le tijiir a chiigin, ki jie bi li kaa bininkpeeb a kikaabol tiwonjien dirin;

⁷ki jie bininfob li poor bi nnyamin, ki li yi bi ‘ban wɔɔnn.’

⁸“Amaa nim kaa ye bin yin ni ‘ban wɔɔnn’ ni. Nan bu-n wan wɔɔnn ni ye uba le kpenjileŋ le ni mu ye nnabum nin tab.

⁹Ni laa yi uba ke ni Baa, dulinya nan yaan ni, nan bu-n ni jɔɔ Baa uba le kpenjileŋ, le u be paab.

¹⁰Bee bin yin ni ‘ban wɔɔnn’ ni, nan bu-n ni jɔɔ wan wɔɔnn uba le kpenjileŋ u ma ye Masiya.

¹¹Wan ye wan jon ni bien ni sisiigin ni, un ŋaam ni bien a toontunnu.

¹²Wan don uba ke, Uwɔnbɔr na li jiin u, amaa wan jiin uba ke, Uwɔnbɔr na li don u.”

Yisa kaah kaa chee bilinarib man

(Mag 12:40; Lug 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³“Woo nim ban wɔɔnn nsiimin nin Farasii yaab, bilinarib nan! Ni loon paab a naam a timansanmɔnn ke bininfobin laa kɔɔ. Ni baantɔɔl kaa kɔɔ, kaa ji che ban ban bin kɔɔ-n kɔɔ.

¹⁴Woo nim ban wɔɔnn nsiim nin Farasii yaab nan, nim le ye bilinarib nmɔn, nan bu-n ni gaan ipukɔɔ a niin, ki miɛ Uwɔnbɔr ki yuur, ni tudaril na li yab takpem.

¹⁵“Woo nim ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim nin Farasii yaab nan, nim le ye bilinarib nmɔn, nan bu-n ni don imɔg ki lagir ntim ki ban wan li kpenn u binbem ki li nɔɔ ni bɔɔn le, le ni ye ni nan kan uba wee u nɔɔ ni ke, ni che u labir Sintani a ŋmiimin a big, le u binbem nmann ki kpiɛ nfim milee ki jo ni yaal.

¹⁶“Woo, nim bijɔɔm ban da ni jɔɔn tab nan! Ni ke, ‘Ni ye uninfo poo iwɔnjien niin ke, naa ye niba, amaa ni ye u poo salima kan be iwɔnjien niin nmɔn ke, see ke u gbeen u mɔpool nmɔn.’

¹⁷Nim bijɔɔm ban jɔr nan! Ni la jon ni tɔɔ: Salima nan bee iwɔnjien niin yan che salima ŋa kasi nnaa?

¹⁸Le ni ji len ke, ‘Ni ye uninfo poo kumanug a binbinlin ke naa ye niba amaa ni ye u poo ipiin yan wee bi ta paan libinbinlin bu ke, see ke u gbeen u mɔsiinl nmɔn.’

¹⁹Nim bijɔɔm nan, ni la jon ni tɔɔ? Ipiin nan bee libinbinl lan che ipiin nan be kasi nnaa?

²⁰Mambu, ni ye uba poo kumanug a binbinl nan ke, u poo na ma nin nan bien paa li bu-n le.

21 Ni ye ke uba mu poo iwonjien niin ke, u poo iwonjien niin nin wan be i yaan ni le.

22 Le wan poo paab a naam ke, u poo Uwombor a naangbor le, nin wan ka ki bun.

23 “Woo nim ban wɔɔnn nsiim nin Farasii yaab nan, nim bilinarib nan! Ni nyan piig a poolin, ni kpinn tan ye: Ikanjo, buru nin inil le, amaa le ki le jien nan kpaa talar nsiim a poolin, ni ma ye ibamɔn, linyunyunbasanl, nin yada a binbem. Ni bi ye ni li tun nan joor nan le, wee ki laa sin yii nan chinn nmɔn ni.

24 Nim bijɔm ban da ni jɔɔn tab nan! Ni lor kusubig kan poo nnyunyukaam bun le ki gab amaa le ki sin niɛ alakoomi nin nnyum.

25 “Woo, nim ban wɔɔnn nsiim nin Farasii yaab nan, nim bilinarib nan! Ni nir tiyiinyɔr nin nsam a bɔɔn le, amaa le ni poolin gbeen nin nnaayigim nin kujajuuɔ.

26 Nim Farasii yaab ban ye bijɔm nan, ni chinn nir tiyiinyɔr nin nsam a poolin na, ke ti bɔɔn mu li nya.

27 “Woo, nim ban wɔɔnn nsiim nin Farasii yaab nan, nim bilinarib nan! Ni nann tikar tan peen, wee ti paab ɲan nbamɔmin le, amaa wee ti poolin gbee nin ikpab nin tijaginn nin le.

28 Man le bininfob lig ni, ni num paam nann bibuchim le amaa le ni poolin gbee nin kularug nin npooton.

Yisa kaah nan bugir bi tudaril man

(Lug 11:47-51)

29 “Woo, nim ban wɔɔnn nsiim nin Farasii yaab nan, nim bilinarib nan! Ni maa bilinlem a kar, ki ɲanjir bibuchim a kar ki siig.

30 Amaa le ki sin len ke, “Tim nan bi be ti yaajam a yonn ke, taa nan bi yin tun baah nan tun man ki ku bilinlemin ni.’

31 Ni ma bu ni chee ke ni ye ban nan ku bilinlemin a yaabili le.

32 Mambu, ni gbaar ni yaajam kaah nan piin ki tun titoonbir tan nin na!

33 “Nim iwaalab nan! Nim iwaalab a buwaab nan! Ni yin ɲa nii wee ki ɲmar ɲɲmi-n a kɔɔm maa?

34 Mambu n li tun bilinlem nin bilandam nin ban wɔɔnn ni ban, amaa ni na li ku bibam ki kpaa bi tɔ ki boo bibam mu tiwonjiendirin, le ki ji ɲɔɔ bi taai ki nya kitiɲ kiba ki jo ki tɔ ni.

35 Le baah nan ku bibuchim ban bien nan a tudaril be ni bu, naah nyan bininfob buchim Ebiel a yonn ki tan kpaa Berekiya a bija Zakariya, wan wee bi nan ku iwonjien niin nin kumanug a binbinlin a sisiigin ni.

12Nan bu-n npooton kaah na li yabig dulinya nan yaan ni bu, bininfob takpem a jiem kaa na li yabi.

13Amaa wan nan sir kenken ki tan kpa a ndiem ke u li kan feegab.

14Le bi na li mɔɔn paab a naam nan a bɔɔnann ilog bien nin ki ɲa siɛra ki sei ibol bien wee dulinya a diemin nin foon.

Niwanbirin a bɔɔr

(Mag 13:14-23; Lug 21:20-24)

15“Ni na li kan liwanbiril lan wee ulinlenn Daniel nan pag li bɔɔrin, nan wee Uwɔnbɔr kɔn kaah si iwɔnɲien niin ni, (Wan bien nan karin n sɔbim nan ke un biɛ na ye nan.)

16Iyaayoo nmɔn nan foo ke, che ban be Judiya a tiɲ poolin ni, bin guun ki do liɲɔɔl a paaba.

17Wan mu nan be u niin a mɔɔpinl a paab ke, u laa ji jiirin ki nan kɔɔ u diin ke un yuur ni ba.

18Wan mu nan be u kpaabin ke, u laa ji jir iniin ke un tan yuur u daala.

19Naa na li ɲan ki sei bipiipoodam nin ban ɲmag nbuwaabi!

20Ni miɛ Uwɔnbɔr wee u laa che ni guun kufaag a yonn ni bee likpakɔɔl daali.

21Nan bu-n n-yonn nmɔn bininfob na li kan limugil takpem, Uwɔnbɔr kaah naan dulinya nan ki nan kpa a dinan, baa laa kan limugil nmɔn a boli, limugil nmɔn a bosu mu kaa ji li nyi dan ni bɔɔn bu.

22Naa ye Uwɔnbɔr tɔɔl li nan war limugil lan chaan nmɔn a weehn ke, uba kaa yin ɲmari. U ninfogannkaab a nyunyunbasanl bu le u li war limugil nmɔn a weehn.

23“Iyaayoo nmɔn, uba nan bei ni ke, ‘Ni lig, Masiya sɔ!’ Bee, ‘U be do!’ Ni laa ɲa ni yada.

24Nan bu-n tibɔkar a masiyam nin tibɔkar a linlem na li degirin ki ɲa ligaril a siɛra ki tun ligaril a toon gbingbemi, ki lar Uwɔnbɔr a ninfogannkaabin, ni ye ni bi li fir ke.

25A kan na, n chinn bei ni le, ke ni yonn kaa laa foo.

26“Mambu, ni ye bi nan ke, ‘Lig, u be kukunkɔɔg bu’ ke, ni laa nya; bee, ‘Lig, u be ndiin’ ke, ni laa ɲa ni yada.

27Nan bu-n Uninfosaal a Bigin a dam na yin be le ke utaal kaah ti nyagir liwɔnpɔɔnl wee bi ga ki liwɔnlul man ni.

28Nan yaan wee kuwankpiin be-n, nin yaan le tijuur lagin.

Uninfosaal a Bija a dam a bɔɔr

(Mag 13:24-27; Lug 21:25-28)

29“Libol lan wee bi na yin kan limugilin a bɔɔn, ‘Nween li bɔɔ, le uɲmal kaa ji li ween ni, le iɲmabil na li nya kitilangbɔɔn ki lunn, le nan be paab bien na li dam dam.’

30“N-yonn nmɔn, bi na li kan Uninfosaal a Big a siera kitilangbɔɔn, le kutingbɔɔ nan bien na li fabin, ki kan Uninfosaal a Big kaah be kitilangbɔɔn ki chaan nin nɔɔn nin kupag takpem.

31Kunaatuɲ na li mɔɔ, le u li tun u malakam le bin jo ki tan lagin u ninfogannkaab ban be paab a logi bien.

Bikinkam a biem a bɔɔ

(Mag 13:28-31; Lug 21:29-33)

32“Ni ta bikinkam ki tinn nlam: Ni ti nan kan busub nmɔn bunn tifar ke, ni bie ke likpanyigil mala.

33Ni ye man le, ni nan kan ni niɛ nan bien ke, ni li nyi ke ni mala, ki be ni timansanmɔn.

34N bei ni ibamɔn le, daandaan nan a ninfob kaa yin kpo diɛ le ni niɛ nan bien ni tun.

35Paab nin tum na li jo, amaa n bɔɔ kaa jɔɔ tin jo.

Uba kaa nyi lidaal lan bee n yonn man ni

(Mag 13:32-37; Lug 17:26-30,34-36)

36“Uba kaa nyi ki jiin lidaal bee n-yonn nmɔn ni, hali malakam ban be paab bee Bija-n tɔɔl kaa nyi, amaa Baa-n a binba le nyi.

37Nowa a yonn kaah nan ye man ni, Uninfosaal a Big mu a dam a yonn na yin ye man le.

38Nan bu-n n-yonn man wee nnyum kaa la nan jin dulinya-n nan, bininfob nan ji le ki nyu, ki kɔɔn bipiib, ki jɔɔ bi buwaab ki tenn bijab, ki nan kpaalidaal lan wee Nowa nan kɔɔ kuɲaluɲ takpoɲ n-yaan;

39bininfob nmɔn kaa le la nan bie niwann nan tun ni, ki tan kpaalidaal lan wee kunyungbeeɲ nan dan ki nan jin bi bien nin. Ni ji na yin ye man le, lidaal lan wee Uninfosaal a Big na yin dan nin.

40Bijab bilee na li bɔɔ bukpaabin, le n na li ta uba ki jien wan gurin.

41Bipiib bilee na li bɔɔ naan linaal, le n na li ta uba ki jien wan gurin.

42“Mambu, ni li nyi man, nan bu-n naa nyi lidaal lan wee ni Yudaau yin dan ni.

43Amaa ni biem: Ni ye u niin daan bi nyi n-yonn man wee unaayig yin dan u niin ke, waa bi li chee dɔɔn ni, u bi yin ka le ki guu, waa yin che unaayig nmɔn n nan kɔɔ ki su wi.

⁴⁴Mambu, ni ɲan nin ni mu ɲa sili, nan bu-n Uninfosaal a Big mu na yin dan n-yonn man wee naa yin nyi u bu-n le.

Bitoontum a binbem a bɔr

(Lug 12:41-48)

⁴⁵“Utoontunn u la ba ye yada daan bee ulandaan wan wee u ninkpelu ta u ki ɲa utoontunn ninkpel ke u li lig u toontunn tab, ki li tenn bi tijiir nin naah kpaan bin ji iyoo yan ni naa?

⁴⁶Ni ye u ninkpelu nan kunn ki miin u tun man ke, npopeen yin ye utoontunn nmɔn yaal le.

⁴⁷N bei ni ibamɔn le, u yin ta u jɔɔm nbiɛn le ki ɲa utoontunn nmɔn a nɔɔn, ke u li liga.

⁴⁸Amaa ni ye utoontunn nmɔn a pool to wee u tier ke, ‘N ninkpelu kaa yin kunn weem,’

⁴⁹ki piin ki boo u toontunn tab, wee u ma nin bidanyub lagin ki nyu ki ji ke.

⁵⁰U ninkpelu nmɔn na yin kunn lidaal lan wee u jaa u tama le, nin n-yonn man wee waa yin nyi.

⁵¹U na li gaa u ki por por, ki ta u ɲa bilinlarib a binbebol, nan yaan wee bininfob na li mɔr ki fabin ki ɲma bi nyin.

Matiu 25

Bisapɔm piig a bɔɲal

¹“N-yonn nmɔn paab a naam na yin nann bisapɔm piig ban kaa nyi uja wee ki nan ta bi filaam ke bin too lipiichanil daan nsan bu-n le.

²Bisapɔm biɲmu le nan ye tijɔri le biɲmu mu ye bilandam.

³Ban jɔrin nan ɲmag filaam le kaa sin ɲmag fila nyum ki guun bi ba.

⁴Le bilandamin ma ɲmag fila nyum kpie man be bi filaamin ni.

⁵Lipiichanil daan nin kaa nan foon weemi, le njiɛm nan choo bisapɔmin biɛn, le bi dɔɔn jiɛn.

⁶“Le kunyiegtasiig le bi gbir likukɔl ke, ‘Lig lipiichanil daan ni le chaan nin! Ni nyann ki nan too u!’

⁷“Le bisapɔm piigin biɛn fii ki nyɔɔ bi filaam.

⁸Le ban jɔrin miɛ bilandamin ke, ‘Ni ɲa ni fila nyum nan wama ki sei ti. Ke ti filaam ban i junn le.’

⁹“Le bi jiin ke, ‘Aai, naa yin foo tim nin nimi. Ni li chaa ban kɔɔr fila nyumin ban ki tan da ni yaam.’

10“Amaa baah nan labir jon ke bin tan da fila nyumin, le lipiichanil daan nmɔn foon. Bilandam biɲmu ban nan ɲa sili-n ma nan kɔɔ u le ki jon ipiichan niin ki tan kɔɔ ndiin le bi loon ki kpal linaanganl.

11“Ni bɔɔn bu le tijɔrin mu nan foon, ki tan si ntimansanmɔnn ki kpaar linaanganl ki yi ke, ‘Uninkpel! Uninkpel! Loor linaanganla wee ti kɔɔ.’

12“Le upiidaan nin, jiin bi ke, ‘N bei ni ibamɔn le, maa nyi ni.’

13“Mambu ni li guu ni ba man, nan bu-n naa nyi lidaal lan bee n-yonn man ni.

Bitoontum bita a bɔɲal

14“Paab a naamin ji nann uniidaan uba kaah nan ɲa sili ke un jo nsan, wee ki yin u toontum bita ki nan ta u faal ki sei bi-n le.

15U nan sei chinchinn a toontunnu salima a bɔɔlim miɲmu, ki sei wan paa-n mu salima a bɔɔlim milee, ki sei wan gurin mu salima a bɔɔlig kiba. U nan sei bi bien baah li fir ɲmag man le ki yaar jon u sam.

16Wan nan gaa miɲmu-n nan nyan le weem ki tan ta piin kponkpon, ki kan tinyɔɔr salima a bɔɔlim miɲmu ki kpɛ i bu.

17Man mu le wan nan gaa ilee-n mu ta ɲa kponkpon ki kan salima a bɔɔlim milee tinyɔɔr ki kpɛ i bu.

18Amaa wan nan gaa kiba-n ma nan nyan le, ki tan gbii kiboog ki ta u yudaau a ligi yin piin nin yaan.

19“Ni nan yuur pam, le u niin daan nmɔn ni nan jirin, le ki yin u toontumin, ke un lig bi ligi nmɔn ki kan baah kan tinyɔɔr man.

20Wan nan gaa miɲmu-n kaah kɔɔ n-yonn man ni, le u ta nbɔɔlim miɲmu ki kpɛ ki ta sei u yudaau ki ke, ‘N yudaau, a nan seim salima a bɔɔlim miɲmu le, lig, n mu tun ki kan tinyɔɔr miɲmu le ki kpɛ.’

21“Le u yudaau nmɔn jiin bei u ke, ‘N faan, a ye utoontunn ɲan le! Ki ji tun nbamɔm, ɲaah ɲmag wama nan nbamɔm nan, mambu, n yin ta tiwann takpem a ninkper le ki ɲa a nɔɔn. Npopeen man wee n jɔɔ nan, ni ye min nin fin yaal le.’

22“Le wan mu nan gaa milee-n kɔɔ u yudaau ban, ki bei u ke, ‘N yudaau, lig, a nan seim salima a bɔɔlim milee le, amaa le n ta kpeɲ ki kan milee tinyɔɔr ki kpɛ.’

23“Le u yudaau jiin bei u ke, ‘Nfaan, a ye utoontunn ɲan le! Ki ji tun nbamɔm, ɲaah ɲmag wama nan nbamɔm nan, mambu n yin ta tiwann takpem le ki ɲa a nɔɔn. Npopeen man wee n jɔɔ nan, ni ye min nin fin yaal le.’

24“Le wan nan gaa kiba nan ma kɔɔ u yudaau ban ki bei u ke, ‘N yudaau, n nyi a bɔr kaah pɔɔ, ɲaah kaa bu nan ni a chie ni ma le. ɲaah kaa yaal tijiir tan ni, ti ma le a pii.

25 Mambu le n saŋ bijawaam, ki gbii kiboog, ki ta a ligin nmɔn piin. Lig, a ligin nmɔn sɔ, gaa a wan.'

26 "Le u yudaau jiiin bei u ke, 'Fin utoontunn wan a pool to nan a ye ugbanyagdaan le! A pii nyi ke n chie nan wee maa bun le, ki ji nyi ke n pii nan wee maa yaal ni le.

27 Man ke, a bi ta n ligin nmɔn ki bil baŋ ni le. Maah bi nan jirin nan n bi li kan n ligin nmɔn ke tinyɔɔr paa i bu.

28 " 'Ni gaa iligin nmɔn u ban na man, ki ta kpie wan jɔɔ bɔɔlim piigin na.

29 Nan bu-n wan bien jɔɔn ke bi li kpie u, le un mann kan takpem, amaa wan kaa jɔɔ nan, hali waah le jɔɔ nan ni bi gaan ni le.

30 Wee ki ta utoontunn wan kaa jɔɔ tinyɔɔr nan gab nkaafiin libunbɔnlin na, nan yaan wee timɔr nin kufabuŋ nin linyinŋmanl na yin be.'

Njoorim a bɔjil

31 "Uninfosaal a Bigin nan jirin nin u pag nin malakam bien n-yonn man ke, u na yin kal u naangbɔŋ bu le nin u pag.

32 Dulinya nan a ninfob a booli bien na li ligin u nintogil, le un bɔgir bi ke upeekpaar kaah ti bɔgir ipee nin iŋɔɔb man ni.

33 U na yin ta ipee le ki siin u nɔɔjiim paam, le ki ta iŋɔɔb mu ki siin u nɔɔgam paam.

34 "Le ubɔrin na li bei ban si u nɔɔjiim paamin ke, 'Ni dan, nim ban wee n Baa kaab tikaar ki jaa ni bu nan, ni gaam ni faal, nnaam man wee Uwɔnbɔr nan ŋa mi sili ki guu ni dulinya a piinimin ni.

35 Nan bu-n nkom nan jɔɔm le ni seim tijiir, le nnyunyum jɔɔm le ni seim nnyum. N nan ye uchaan, le ni gaam ki ŋaam kuchɔŋ ni niin ni.

36 N nan choon gaan le ni seim tiwann yɔɔr yee kaar, n nan bu le, le ni terim, bi nan taam ŋa kuloondiigin le, le ni dan nan gɔnnim.'

37 "Le bibuchim nmɔn na li jiiin ki baan u ke, 'Uyudaan, ibayoo wee ti nan kaŋ wee nkom jɔɔŋ wee ti seiŋ tijiira? Bee ibayoo wee ti nan kaŋ wee nnyunyum jɔɔŋ wee ti seiŋ nnyuma?

38 Bee ibayoo wee ti nan kaŋ wee a ye uchaan wee ti gaŋ ki ŋaŋ kuchɔŋ ti niin yin naa? Bee a choon ki gaan wee ti seiŋ tiwann yɔɔraa?

39 Bee ibayoo wee ti nan kaŋ ki miin a bu wee ti teriŋ bee ibayoo wee ti nan kan a be kuloondiigin wee ti gɔnniŋ ŋaa?'

40 "Le ubɔrin mu na li jiiin ke, 'N bei ni ibamɔn le, naah nan tun man ki tenn n nabum ban waarin, ni nan ye min le ni nan tun ki tenn.'

⁴¹“Le u na li bei ban si u nɔɔgam paamin, ‘Nim ban wee limɔpool nɔɔ nan, fɔɔr n ban na, ki li chaa ki tan kɔɔ nɛmi man gaan kaa jɔɔ njunim wee Uwɔnbɔr mann ki guun ulinlaril nin u malakam mi.

⁴²Nan bu-n nkom nan jɔɔm, le naa seim tijiiri, le nnyunyum jɔɔm, le naa seim nnyumi,

⁴³N nan ye uchaan le, le naa gaam ni niin yin ni, n nan choon le ki gaan, amaa le naa seim tiwann yeekaar, le n nan bu ki be kuloondiigin, le naa che ni lig mi.’

⁴⁴“Iyaayoo nmɔn le bi mu na li jiin ki baan u ke, ‘Uyudaan, ibayoo wee ti nan kan ki miin nkom jɔɔɔ bee nnyunyum jɔɔɔ bee a ye uchaan, bee a choon gaan, bee a bu, bee a be kuloondiigin wee taa teriɔ ɔaa?’

⁴⁵“Iyaayoo nmɔn le u li jiin ni ke, ‘N bei ni ibamɔn le, nan wee ni nan yii kaa tun sei n nabum ban waarin, ni nan ye min le.’

⁴⁶Le bi na li jo ki tan kɔɔ litudaril lan kaa jɔɔ ndiem ni, amaa le bibuchim n mu li jo ki tan gaa limiefol lan kaa jɔɔ ndiemin.”

Matiu 26

Baah lol bin ku Yisa man

(Mag 14:1-2; Lug 22:1-2; Jɔnn 11:45-53)

¹Yisa kaah nan pag ni nan bien ki die n-yonn man ni, le u bei u bɔɔɔɔɔ ke,

²“Ni nyi ke iweehn ilee le gur nin yuglagir a chiig. Bi na li ta Uninfosaal a Bigin ki sei le bin kpa u lidapunpunl bu.”

³Iyaayoo nmɔn le kumanug a yudam nin Juu yaab a ninkpeeb lagin tab kumanug a yudam a ninkpelu, wan a yinl ye Kayafasi a niin,

⁴le bi nan lolig baah li ɔa man wee ki woon ki choo Yisa ki ku u.

⁵Le ki nan ke, “Amaa ni laa che ti choo u kuchiig nan yaan ni, nan bu-n kuninfogbaluɔin li gaa tijar.”

Baah nan ɔa tulaali ki ɔa Yisa a yul Betani a tiɔin man

(Mag 14:3-9; Jɔnn 12:1-8)

⁶N-yonn man wee Yisa nan be Betani a tiɔin, Simɔnn wan nan ye kikɔɔɔin a niin,

⁷u nan be ji tijiir le, le upii uba ɔmag tulaali a lulog kan a daag pɔɔ, ki nan kpaar wur Yisa a yul bu.

⁸U bɔɔɔɔɔbin kaah nan kan man ni, le bi ɔulin tab ban nin liɔuul ki ke, “Ba ɔa wee upii nan bii tulaali man naa?”

⁹Ti bi li fir kɔɔr tulaali nan ki gaa ilig takpen ki ta ter bilanjiim.”

¹⁰Le Yisa bie bi ηulin nmɔn bu, le ki baan bi ke, “Ba ηa wee ni mugir upii nan man naa? Ni wan nan ηan le u tun ki seim nmɔn.

¹¹Bilanjiiim man li gbaa be ni ban, amaa min kaa yin gbaa be ni ban ni.

¹²Tulaali wan wee u kpaar ηaam nan, u ηa n gbanann le sili nin ti piim.

¹³N bei ni ibamɔn le, nan yaan bien wee bi li mɔɔn tibɔηann nan, dulinya nan yaan, bi li mɔɔn upii nan kaah tun nan nan mu, ki li ye litieril ki jiin u paam.”

Judasi kaah nan chee un kɔɔr Yisa man

(Mag 14:10-11; Lug 22:3-6)

¹⁴Iyaayoo nmɔn le Yisa a bɔɔɔɔɔɔɔ piig nin bilee a ni uba, wan wee bi yi u ke Judasi Isikariya nan, jon kumanug a yudam ban,

¹⁵ki tan baan bi ke, “Ni yin seim baa wee n che Yisa nkɔɔ ni nɔɔn naa?” Le bi kan tikur a ligibim pita ki sei u.

¹⁶Iyaayoo nmɔn le u nan piin ki ban isan yan wee u li ta Yisa ki ηubin bi nɔɔn.

Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔɔ kaah nan jin yuglagir a chiig a jiir man

(Mag 14:12-21; Lug 22:7-13,21-23; Jɔnn 13:21-30)

¹⁷Boroboro wan kaa jɔɔ nnyɔɔg nan a jim a piin daal, le Yisa a bɔɔɔɔɔɔɔ dan u ban, ki nan baan u ke, “A ban ti jo laa ki tan ηa sili wee a ji yuglagir a chiig a jiir aa?”

¹⁸Le u jiin ke, “Ni li chaa kitiη nan yaan, uja uba a niin, ki bei u ke, ‘Wan wɔɔn len ke: “N saηi mala. N ban min nin n bɔɔɔɔɔɔɔ nji yuglagir a chiig a jiir le a niin nan.’ ”

¹⁹Le u bɔɔɔɔɔɔɔbin sin tun ke waah wɔɔn bi man ni, ki ηa yuglagir a chiig a jiir nmɔn a sili.

²⁰Kujɔɔg kaah nan nan foo-n, le Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔɔ piig nin bilee-n nan kal ki be ji.

²¹Baah nan be ji n-yonn man nin, le u ke, “N bei ni ibamɔn le, ni ni uba le yin kɔɔrim.”

²²Le u bɔɔɔɔɔɔɔbin a sufu bii takpem, le bi piin ki baan ubaba ke, “Uyudaan, ibamɔn buu, ni ye min lee?”

²³Le Yisa jiin ke, “Min nin wan lagin ki ηuug kisaη kiba ni nan, u ma le yin kɔɔrim.

²⁴Uninfosaal a Big li jo ke naah sɔb Uwɔnbɔr a gbɔηin u bu man ni. Amaa woo ni li bir ki sei wan yin kɔɔr Uninfosaal a Bigin! Baa bi ma udaan gbaa ke, ni bi sɔ.”

²⁵Le Judasi wan na yin kɔɔr Yisa nan baan ke, “Wan wɔɔn, ibamɔn buu, ni ye min lee?” Le Yisa jiin u ke, “Nn, ni ye fin le.”

Uyudaan a nyieɔ a jiir a bɔr

(Mag 14:22-26; Lug 22:14-20; 1 Korenti 11:23-25)

26 Baah nan be bin ji tjiir n-yonn man ni le Yisa yuur boroboro ki sei Uwonbɔr kunɔɔpoog, le ki war war ki sei u bɔɔnɔɔbin, ki ke, “Ni gaa ki ji n gbanann le yen.”

27 Le u ji yuur kiyiinyɔɔg nin isiloon a daam ki sei Uwonbɔr kunɔɔpoog, le ki ta sei bi, ki ke, “Ni gaa man wee ni bien n nyu.

28 N cham man ye Uwonbɔr a poorin sɔ, ncham man kpaar ki wur bininfob takpem bu, wee bi kan tibir a jienper nan.

29 N bei ni le, maa ji li nyi ki nyu isiloon a daam nan ni, see lidaal lan wee min nin nim na li lugin ki nyu miwanpɔm, n Baa a niin a naamin.”

30 Le bi nan gaah iwonjien lan, ki nyan ki jon Olif a Siigi a Jɔɔl a paab.

Yisa kaah bugir Piita kaah na li niɛ u man

(Mag 14:27-31; Lug 22:31-34; Jonn 13:36-38)

31 Le Yisa bei bi ke, “Kunyiɛg nan, ni bien li guun ki jienim, nan bu-n ni sɔb Uwonbɔr a gbɔɔnin ke: ‘N li ku upeekpaarin, le ipee yan bien wee u ti kpaan worin.’

32 Amaa n kum a fiim a bɔɔn ke, n li liin ni nintogil ki jo Galilii.”

33 Le Piita jiin ke, “Hali ni ye bi bien guun ki jien niɛ ke, min kaa li ɲa man ni.”

34 Le Yisa jiin ke, “N beiɛ ibamɔn le, dinan a nyiɛg, a li niɛ ke ɲaa nyimi nfimitaa, le ukooja-n nin mɔɔ.”

35 Amaa le Piita jiin ke, “Hali ni ye min nin fin nlagin kpo ke, maa li nyi ki niɛ ke maa nyiɛ.” Le Yisa a bɔɔnɔɔbin bien mu len man.

Yisa kaah nan miɛ Uwonbɔr nan yaan wee bi yi ke Gesemani nan

(Mag 14:32-42; Lug 22:39-46)

36 Le Yisa nin u bɔɔnɔɔbin jon nan yaan wee bi yi ke Gesemani, le u bei bi ke, “Ni li ka doou, wee n jo ni nintogil ki tan miɛ Uwonbɔr.”

37 Le u nan ta Piita nin Zebedi a naachim bilee ki kpiɛ uba bu, le bi jon. U sufu nan piin le ki bii, le ni mugir u.

38 Le u bei bi ke, “Lisufubiil lan dan n bu nan yab le ki ban lin kum. Ni li be do ki li guu kpiɛg n buu.”

39 Le u fɔr ki jon bi nintogil wama, ki gbaan le u yutunl tan ma tum, le ki miɛ Uwonbɔr ke, “N Baa, ni bi li fir ke, a laa che n nyu kiyiinyɔɔg nan yaan ni. Amaa che a bam le n tun, wee ni laa ye min a bami.”

40 Le u nan jir u bɔɔnɔɔbin ban, ki miin bi jien le. Le u baan Piita ke, “Nim kaa le li fir guur ki kpiɛ n bu kukurug kubaa?”

41 Ni ligira wee ki li miɛ Uwonbɔr a, wee ki laa nan kɔɔ libiginlin ni. Kinaanɲ ma ban amaa le tigbanann kaa jɔɔ nɔɔn ni.”

⁴²Le u ji nan jir nfim milee ki tan miε ke, “N Baa, ni ye kiyiinyɔɔg nan kaa li fir lagir n bu wee ni ye n nyu ki yaan le ke, a che a bam ntun.”

⁴³Le u jir ki tan foo ki miin u bɔɔɔɔbin ji jien na, nan bu-n njiem le nan jɔɔ bi.

⁴⁴Le u ji nan jir nfimitaa, ki tan miε Uwɔnbɔr ke waah pii nan chinn miε man nin.

⁴⁵Le ki nan jirin u bɔɔɔɔbin ban ki baan bi ke, “Ni le la jien le, ki foora? Ni lig, isanɔ nmɔn mala. Le bi ta Uninfosaal a Big ki ɔubin tibirdam a nɔɔ na.

⁴⁶Ni fiuu man, wee ti jo! Ni lig, wan kɔɔrimin le chaan nin!”

Baah choo Yisa man

(Mag 14:43-50; Lug 22:47-53; Jonn 18:3-12)

⁴⁷U mɔb kaa la nan lu, le Judasi wan ye u tooi piig nin bilee a ni uba, degirin nin kuninfogbaluɔ, le biba ɔmag bitɔb a jum, le biba mu ɔmag ilangul. Kumanug a yudaau nin bininkpeeb li na tun bi.

⁴⁸Judasi wan kɔɔr Yisa nan pii nan wɔɔn bininfobin siera le ke: “N tan poor wan ke, ni li nyi ke u ma yen, wee ki choo mu.”

⁴⁹Judasi kaah nan foon n-yonn man ni le u jon Yisa ban weem ki tan poor u ke, “Wan wɔɔn, a nyiεg.”

⁵⁰Le Yisa jiin ke, “N jɔ, tun nan wee a dan a nan tun nmɔn na.” Iyaayoo nmɔn le kuninfogbaluɔnin daa dan ki nan bib Yisa.

⁵¹Ki miin u bɔɔɔɔbin a ni uba ɔa weem ki nar bitɔb a jug ki ga kumanug a yudaau a toontunnu a tul ki par.

⁵²Le Yisa bei u ke, “Jiin a tɔb a jug nmɔn ki ɔuun kutɔɔgin na, nan bu-n wan kɔn nin kijug ke, u kpeg kijug a kum le.

⁵³ɔaa nyi ke n bi li fir miε n Baa wee un terim maa, u bi li tun malakam a tɔtogib weem ni, ke bin jo turpiig nin bilee?

⁵⁴Amaa ni yin ɔa niin ki gbeen nan sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔjin ke, ni kpaan ke nin sin ɔa man naa?”

⁵⁵Iyaayoo nmɔn le u baan kuninfogbaluɔnin ke, “N ye ban kɔnn nin tininkper a sanliiru le ni dan nin njum nin ilangul ke ni nan choom maa? N nan ti be iwɔnjien niin le iweehn bien ki wɔɔn bininfob Uwɔnbɔr a bɔr, amaa le naa ti chor mi.

⁵⁶Amaa ni niε nan tun ke nin gbeen bilinlem kaah nan sɔb nan Uwɔnbɔr a gbɔɔjin nin le.” Iyaayoo nmɔn ki miin u bɔɔɔɔbin bien guun ki jien u binba le.

Yisa kaah nan be bibɔjib a nintogil man

(Mag 14:53-65; Lug 22:54-55,63-71; Jonn 18:13-14,19-24)

⁵⁷Le ban choo Yisa ta u ki jon kumanug a yudaau Kayafasi a niin, nan yaan wee ban wɔɔnn nsiim nin kitiŋ nmɔn a ninkpeeb nan ka guu-n.

⁵⁸Baah nan jɔɔ Yisa chaa-n le Piita tan be nan fɔg ki nɔɔ u bɔɔn, le ki tan paar si kumanug a yudaau nmɔn a niin a kaafiin, ki nan kɔɔ nloob, ki tan ka ban guu-n ban, ke un kan ni joorim.

⁵⁹Le kumanug a yudamin nin Juu yaab a bɔjib ban wee bi yi bi ke sanhidirin nan pɔɔn bi ba ke bin gbir tibɔkar dam a mɔnn, ki kan Yisa a bir wee ki ku u.

⁶⁰Le bininfob sin jin tibɔkar dam nmɔn a siera u bu, amaa le kaa kan u biri. Ni bɔɔn bu le bilee nyan sir

⁶¹ki len ke, “Uja nan le ke, ‘N jɔɔ npɔɔn man li fir ber iwɔnjien niin nan ki ji ta iweehn itaa ki ma i.’ ”

⁶²Le kumanug a yudaau nmɔn fii sir, ki baan Yisa ke, “Njaa yin jiin naa? Ba a siera wee bijab nan pag ki galiŋaa?”

⁶³Amaa le Yisa kaa jiin tiba. Le kumanug a yudaau nmɔn mann baan u ke, “Poo Uwɔnbɔr wan fo nan bu, fin le sin ye Masiya Uwɔnbɔr a bija-n ke, a bei ti ni.”

⁶⁴Le Yisa jiin u ke, “Nn, ke ŋaah len man ni. Amaa n bei ni le: Naah nyan daandaan nan ki chaa, ni li kan Uninfosaal a Big kaah ka Liwɔnbɔr Gbingbemilin a nɔɔjiim paam, ki na li kan waah be paab titalangbann ni ki chaan.”

⁶⁵Le kumanug a ninkpelu nmɔn dar u baantɔɔl a daala ki chie ki ke, “U sug Uwɔnbɔr a. Ke ti pii ji ban sieradam ti ŋa baa? Lig, ni bien nan gbir waah sug Uwɔnbɔr man na.

⁶⁶Ke ni tier niin?” Le bi jiin ke, “U kpaan nkum le.”

⁶⁷Iyaayoo nmɔn, le bi siin timɔsann ki jaar u bu, ki boo u. Le biba mu pebir u ntapam,

⁶⁸le ki ke, “Bugir ki sei ti ni, Masiya, bie njee ŋma pebij nan naa?”

Piita kaah nan nie ke waah nyi Yisa man

(Mag 14:66-72; Lug 22:56-62; Jɔnn 18:15-18,25-27)

⁶⁹Piita kaah nan ka kumanug a ninkpelu n-yaa niin a loobin, le iniin nmɔn a toontun bisieɣ kiba dan u ban ki nan bei u ke, “A mu ti be nin Yisa wan nyan Galilii nan le.’

⁷⁰Amaa le Piita nie bininfob nmɔn bien ban ke, “Maa nyi nan wee a pag nan a taai.”

⁷¹Le ki sin fii nyan ki tan be ntimansanmɔnn. Le kibisieɣ kiba mu ji nyan ki tan kan u ki bei ban be niin nin ke, “Uja nan mu nan ti be nin Yisa wan nyan Nazarif nan ban le.”

⁷²Le Piita ji nie ki poo ke, “Maa nyi uja nmɔn ni.”

⁷³Le ni kpɛ wama le bijab ban si niin ni fɔr ki mal Piita ki ke, “A sin ye bi ni uba le, nan bu-n a pipagir le wɔɔn man.”

⁷⁴Le Piita poo bimɔb ki jaa u ba bu ki ke, “Maa nyi uja nmɔn ni.” Libol nmɔn le ukooja mɔɔ.

⁷⁵Le Piita nin tier Yisa kaah bi bei u tibɔr tan nin ke: “Ukooja kaa la li mɔ le a nie nfimitaa ke ɔaa nyimi.” Le Piita nyan nkaafiin ki tan mɔɔ takpem.

Matiu 27

Baah ta Yisa ki sei Palati man

(Mag 15:1; Lug 23:1-2; Jonn 18:28-32)

¹Naah nan won kutaag njakpiin, le kumanug a yudam nin bininkpeeb nan bon baah li ku Yisa man.

²Le bi lol u tikulor ki ta u ki ɔubin ubɔr yudaau wan wee bi yi u ke Palati a mɔɔ.

Judasi kaah kpo man

(Litoonl 1:18-19)

³Judasi, wan nan kɔɔr Yisa n kaah gbir ke bi yin ku Yisa n ni, le u sufu bii pam, le u ta tikur a ligibim pitaa-n ki ta jiin ki tan sei kumanug a yudam nin bininkpeebin.

⁴Le ki len ke, “N ɔa tibira, nan bu-n n kɔɔr uninfo wan kaa jɔɔ tibira.” Le bi jiin ke, “Aho, ti mu a бага ji be niin lee? Ni ye a yaa bɔr le.”

⁵Le Judasi ta iligin ki gab iwɔnjien niin n-yaan le ki nyan ki tan jɔn uba.

⁶Le kumanug a yudam pii nligibimin nmɔn le ki ke, “I ye ncham a ligi le, ti siim kaa chee ke ti ta iligi nmɔn ki kpɛ iwɔnjien niin a ligin bu.”

⁷Mambu, le bi kal ki tier jiin ilig nmɔn paam, ki nan ta daa uyɔɔgmaar a tiɲ ke bi li pii bicham nin yaan.

⁸Mambu le che bi yi kitin nmɔn ke, Ncham a tiɲ hali nin dinan.

⁹Le ni gbeen ulinlenn Jerimaya kaah nan len nan ni ke: “Bi ta tikur a ligibim pitaa ki yɔn u bu, ke Iziral yaab biba kaah chee ke u daag le ye man ni,

¹⁰ki daa uyɔɔgmaar a tiɲ, ke Uyudaan Uwɔnbɔr kaah wɔɔnim man ni.”

Palati kaah nan baan Yisa ibinbaan man

(Mag 15:2-5; Lug 23:3-5; Jonn 18:33-38)

¹¹Le bi ta Yisa ki tan siin kitin nmɔn a bɔr yudaau a nintogil, le ubɔr yudaan mu baan u ke, “Fin le sin ye Juu yaab a bɔr win naa?” Le u jiin ki ke, “Nn, ke ɔaah len man ni.”

¹²Kumanug a yudam nin bininkpeebin kaah bii u man ni, waa nan jiin niba.

13 Le Palati baan u ke, “Naa gbir baah pag man ki biinj nja?”

14 Amaa le Yisa si nmin hali kaa jiin niba. Le ni gar ubor yudaan nin takpem.

Palati kaah jaa ke bin ku Yisa man

(Mag 15:6-15; Lug 23:13-25; Jonn 18:39—19:16)

15 To, yuglagir a chiig a jim a yonn bien ke, kitiñ nmɔn a yudaau ti nyan uninfo uba le kuloondiigin, wan wee bininfob ban win ki jaa.

16 Uba nan be kuloondiig nmɔn yaan iyaayoo, le u yinl ye Barabasi, ke bininfobin nyi u toonbir bu.

17 Baah nan nan lagin n-yonn man ni, le Palati baan bi ke, “Nma wee ni ban n nyan u kuloondiigin ki jaa: Barabasi bee Yisa wan wee bi yi u ke Masiya nnaa?”

18 Nan bu-n Palati nan nyi naah ye linunchoril bu le bi choo Yisa ki nan nja u nɔɔn.

19 Palati kaah la nan ka ji Yisa tibor nan, le u poo tun ntoon ke: “Nyan a nɔɔ uninfo wan kaa joo bir nan a borin na, nan bu-n kunyieg n won dogin uja nmɔn a dindogin ti mugim pam.”

20 Le kumanug a yudam nin Juu yaab a ninkpeeb bei kuninfogbalunjin ke bin bei Palati ke un nyan Barabasi jaau wee ki sin ku Yisa.

21 Le Palati le ji mann ki baan bi, “Bininfob bilee nan ni ban n nyan nja jaa?” Le bi jiin ke “Barabasi.”

22 Le Palati le ji mann baan bi ke, “Ke Yisa wan wee bi yi u ke Masiya n ma, ni ban n nja u nii?” Le bi bien len ke, “Kpaa mu lidapunpunl buu!”

23 Le Palati baan bi ke, “Ba buu? U bir lee jann ye ti laa?” Le bi mann tien paab ki ke, “Kpaa mu lidapunpunl buu!”

24 Palati kaah nan bie ke u pag ki chaa ke naa joo tinyoɔrin, amaa wee bininfob a mɔb nan pɔɔgin, le u ta nnyum ki nir u nɔɔi, bininfob n-yaa nmin, le ki sin len ke, “N nɔɔ kaa be uja wan kaa joo tibir nan a cham a nyamin ni. Ni ye ni yaa bor le.”

25 Le bininfobin jiin ke, “Nn, che u cham li be tim nin ti buwaab a yuli buu!”

26 Le Palati nyan Barabasi ki jaa. Amaa le ki sin che bi boo Yisa inaalab, ki jaa bi ke bin tan kpaamu lidapunpunl buu.

Bitogib kaah nan laa Yisa man

(Mag 15:16-20; Jonn 19:2-3)

27 Le kitiñ nmɔn a yudaau Palati a togib ta Yisa ki kɔɔn Palati a naakoon, le bitogib lagin ki nan gɔɔn u.

28 Bi nan pir u daala n le, le ki ta daalaman ki yeen u,

29ki loo ikunkon a yuchigirig ki chigin u. Ki ta kijaangbieg ki ŋubin u nɔɔjiim. Le ki gbaan u nintogil ki laa u ki ke, “Juu yaab a bɔru, ti poorin!”

30Ki piin ki siin timɔsann jaar u bu, le ki ga kijaangbieg kan wee bi bi ta ŋubin win ki ta fa fa u yul.

31Baah nan laa u ki gbee n-yonn man ni, le bi pir u daalamajin, le ki ta u tɔɔl a daala ki yeen u, le ki ta u ki jon nan yaan wee bin yin kpaawin.

Baah nan kpa Yisa lidapunpunl bu man

(Mag 15:21-32; Lug 23:26-43; Jonn 19:17-27)

32Baah nan chaa nyan Palati a naakoon nin, le bi tan kan Sarene a tinj a jaa uba le u yinl ye Simɔnn, le bi choo u, ki mug u le u tu Yisa a dapunpunl.

33Le bi tan foo nan yaan wee bi yi ke, Goligota (wee ni taai ye kuyukpabugin).

34Le bi ta ndaam nin tiwantunton ki ŋmarin tab ki ta sei Yisa ke un nyu, le u len mi ki yii kaa nyun mi.

35Baah nan kpa u lidapunpunl bu ki die n-yonn man ni, le bi tɔn inaa ki por u wan yɔɔr,

36le ki nin ka niin ki guu u.

37Bi nan sɔb baah ke u tun tibir tan ni le ki tabin lidapunpunlin Yisa a yul bu: YISA WAN YE JUU YAAB A BɔRU WIN Sɔ.

38Bi mu ji nan kpaawin binaayigib bilee ki kpɛ Yisa bu, le uba be u nɔɔjiim paam le uba mu be u nɔɔgam paam.

39Le ban choon ki jo niin nmɔn gugin bi yuli ki sugir u,

40ke “Fin wan nan ke a li fir ber iwɔnjɛn niin nan ki ji ta iweehn itaa ki maa fin sɔ, feem a ba jaau! Ni ye a sin ye Uwɔnbɔr a bija ke, a nya lidapunpunl nan a paab ki jirin!”

41Man le kumanug a yudam nin ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siimin nin Juu yaab a ninkpeeb n mu nan laa u.

42Ki len ke “U feen bitab le ki jaar, amaa le kaa sin li fir ki fee u ba jaa! U ye Iziral a bɔru le! Che un nya lidapunpunl nan a paab ki jirin wee ti ŋa u yada.

43U gaa Uwɔnbɔr ki jin na Uwɔnbɔr li fee u ki jaa daandaan nan ni ye u ban u ke, nan bu-n u nan len ke, ‘N ye Uwɔnbɔr a bija le.’ ”

44Baah nan kpaawin binaayigib bilee ban ki kpɛ u bu-n mu nan laa u man le.

Yisa a kum a bɔr

(Mag 15:33-41; Lug 23:44-49; Jonn 19:28-30)

45Naah nan nan foo nɔɔsisiigin le kutingbɔɔ bɔɔ ki tan kpaawin liwonkagil a kur titaa.

⁴⁶Tikur titaa nmɔn a yonn, le Yisa kunn papaab npɔɔn ki ke “Eli, Eli, lema sabagtani.” Ni taai wɔɔn ke, “N Wonbɔru n Wonbɔru ba ŋa wee a yii maa?”

⁴⁷Ban nan si niin ni a ni biba kaah gbir u yim nmɔn ni, le bi ke, “U yi Elaja le nmɔn.”

⁴⁸Libol nmɔn le bi ni uba guun ki tan yuur chiisɔgsu ki ta bɔ lidamunmɔŋilin ki ta sagin kudaagin, le ki ta sei Yisa ke un nyu.

⁴⁹Le u tabin bei u ke “Jien mu, n jee Elaja li dan ki nan fee u jaa.”

⁵⁰Le Yisa ji mann kunn papaab, le ki nin kpo.

⁵¹Iyaayoo nmɔn le likinkenl lan ti jon iwonjien niin n-yaa sisiigin bɔgir paab ki tan kpaatun, le tum nan dam dam, le titangbapir wogir.

⁵²Le tikar loor, le bitakpiib ban nan kpo ki ye kasi a ninfobin takpem fii nkumin.

⁵³Ki nyan tikarin, le Yisa a kum a fiim a bɔɔn le bi kɔɔ Jerusalem, le ki degir bininfob takpem bu.

⁵⁴Bitɔtogibin a ninkpelu nin bitɔtogib ban kpie u bu ki guu Yisa kaah kan kutingbɔŋ kaah damin nin nan bien tun ni, le bijawaam choo bi takpem, le bi len ke, “Ibamɔn buu, uja nan sin ye Uwonbɔr a Bija le.”

⁵⁵Le bipiib takpem ban nan nɔɔ Yisa ki nyan Galilii ki nan ter win, nan si nan fɔg le ki lig nan tun nmɔn.

⁵⁶Bi ni biba le nan ye Meri wan nyan Magidalin, nin Meri wan ye Jemisi nin Josef a na nan, nin Zebedi a poo.

Baah pii Yisa man

(Mag 15:42-47; Lug 23:50-56; Jonn 19:38-42)

⁵⁷Kujɔɔg kaah nan foo n-yonn man ni, le Arimatiya a tiŋ a jɔɔndaau uba dan, le u yinl ye Josef u mu nan ye wan nɔɔ Yisa le.

⁵⁸Le u jon uyudaan Palati ban, ki tan miɛ u ke un che un tan nyan Yisa a gbanann ki tan pii. Le Palati jaa u ke bin tan nyan sei wa.

⁵⁹Le Josef yuur Yisa a gbanann ki pɔbin kikinkenpenjin.

⁶⁰Le ki ta u jon ki tan pii. U baantɔɔl a kaapɔŋ kan wee u nan lug kutangbapiig bu-n le ki bilin likalool ki biin ki mɔb, le ki jir kun.

⁶¹Le Meri wan nyan Magidalin nin Meri umienin nan ka mal kukaag nmɔn ban.

Bitɔtogib kaah nan guu kukaagin man

⁶²Naah nan yin won kutaag, Juu yaab a kpakɔɔl daalin, le kumanug a yudam nin Farasii yaab jon Palati ban.

⁶³Le ki tan bei u ke, “Ti baa, ti tier ke tibɔkar daan nmɔn kaah nan be-n, u nan bei ti ke, ‘Iweehn itaa daal n li fii nkumin.’”

⁶⁴Mambu, sei bitɔtɔb bimɔb wee bi li ka ki guu kukaag nmɔn ki tan kpaa iweehn itaa nmɔn daal, naa ye man ke, u bɔɔɔɔɔɔ na li dan ki nan kur u, ki sin len ke u fii nkumin le. Le bi bɔkar nmɔn na li jo chinchinn yaarin.”

⁶⁵Le Palati bei bi ke, “Ni ta ban guu wee bin tan guur kukaag nmɔn naah ban man.”

⁶⁶Le bi ta ban guu le bi tan guu kukaag nmɔn, le ki ɲa titann pɔn kukaagin nbamɔm.

Matiu 28

Yisa a kum a fiim

(Mag 16:1-10; Lug 24:1-12; Jɔnn 20:1-10)

¹Juu yaab a kpakɔɔl kaah nan jin ki jon, ki won kutaag a jakpanyien, nnyantoon a chinchinn a weem daal, le Meri wan nyan Magidalin nin u Meri kpieg nan fii ki jon Yisa a kaag a gɔnnim.

²Libol nmɔn, kitiɲ nan dam takpem le, nan bu-n Uwɔnbɔr a malaka le nan nyan paab ki jiiirin, ki jon kukaag n-yaan ki tan binn likalool, ki kal li bu.

³Le u gbanann nyagin ke utaal a jugin, le u wan yee wan peen a li ke kitilangbɔɲ pejin,

⁴Le bijawaam nan choo ban nan guu kukaagin takpem, le bi nin jegil ki nan lu lu ki dɔ ke bitakpiibin.

⁵Le malaka n bei bipiibin ke, “Ni laa san bijawaami. N nyi naah ban Yisa wan wee bi nan kpa u lidapunpunl bu-n.

⁶Waa be do; u fii nkumin na, ke waah nan len man ni. Ni dan ki nan lig waah nan dɔ nan yaan ni.

⁷Ni li chaa weem weem ki tan bei u bɔɔɔɔɔɔ ke u fii nkumin na, le ki liir ni sam ki jon Galilii u. Daandaan nan n bei ni le, nin yaan le ni li kan u.”

⁸Le bipiibin nyan kukaag nmɔn ban ki guun jon ke bin tan bei u bɔɔɔɔɔɔbin, le bijawaam jɔɔ bi, amaa le ki sin jɔɔ npopeen.

⁹Baah nan chaa-n, libol nmɔn le Yisa kenn bi nsann ki ke, “N poor ni,” le bi dan, ki choo u taafar le ki jien u.

¹⁰Le Yisa bei bi ke, “Ni laa san bijawaam. Ni li chaa man ki tan bei n nabum nmɔn ke bi li chaa Galilii, nin yaan le bi ta li kam.”

Bikaguubin kaah nan jir ki tan pag man

¹¹Bipiib nmɔn kaah nan chaa-n, le ban nan guu kukaag nan a ni biba nan jir kun kitiɲ poolin, ki tan bei kumanug a yudam niwann nan bien tun.

12Le kumanug a yudam nmɔn nin bininkpeebin nan lagin kal ki lol, le ki sei bikaguubin ilig takpem,

13le ki bei bi ke “Ni len ke, ‘Yisa a bɔɔɔɔɔɔ le dan kunyiegtasiig, iyoo yan wee ni dɔ jien ni, le ki nan sun kur u gbanann.’

14Ni ye Uyudaan gbir man ke, tim le li degin ni bu u ban ki nyan ni.”

15Le bikaguubin gaa iligin, le ki jir ki tan mɔɔɔ, bininkpeeb nmɔn kaah wɔɔɔ bi man ni. Le Juu yaab gaa tibɔrin ki jin hali nin dinan.

Yisa kaah nan degir u bɔɔɔɔɔɔ bu man

(Mag 16:14-18; Lug 24:36-49; Jonn 20:19-23; Litooni 1:6-8)

16Le Yisa a bɔɔɔɔɔɔ piig nin uba-n jon Galilii a jɔɔɔ liba a paab, nan yaan wee Yisa nan bei bi ke bin jon.

17Baah nan kan u n-yonn man nin, le bi jien u. Amaa bi ni bibam nan bienn u le.

18Le Yisa fɔɔɔ mal bi, ki len ke, “Uwonbɔɔ seim paab nin tum a ninkpera.

19Ni bu, ni li chaa kutingbɔɔɔ nan yaan, binib a booli bien ban ki ŋa bi n-yaa bɔɔɔɔɔɔ, ki fu bi Uwonbɔɔ a nyunful, Baa nin Bija nin Kasi a Naan a yinl bu,

20ki wɔɔɔ bi wee bin chee nan wee n pii wɔɔɔ nimin n bien. Ibamɔn bu n yin be ni ban le hali nin dulinya a diem.”

Mag

Mag 1

Jonn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunfulin kaah nan mɔɔn Uwonbɔr a bɔr man

(Matiu 3:1-12; Lug 3:1-18; Jonn 1:19-28)

- 1**Tibɔɔnann tan pag ki jiin Uwonbɔr a Bija Yisa Masiya paamin a piinim.
- 2**Ni nan sɔb ulinlenn Azaya a gbɔɔɔn le ke: “N li tun n toon wan li chinn liir a sam, ki tan mann a sam.”
- 3**“Uba a kukɔl tann kukunkɔɔg bu ke, Ni ɔa npaan ki sei Uyudaan na, ni mann nsan man tel ki sei wa.”
- 4**Tɔ le Jonn nan dan, ki nan be kukunkɔɔg a paab ki fu bininfob Uwonbɔr a nyunfulin, ki mɔɔn linyunful lan ye nkpenim nin tibir a jien per.
- 5**Le bininfob nan nyan Judiya a tingbɔɔɔn bien nin Jerusalem a timin, ki dan u ban ki nan kpiir bi toonbir, le u nan fun bi Uwonbɔr a nyunful Jɔdann a kpenn.
- 6**Jonn nan yee alakoomi a gbɔɔɔn le, ki ji lol kugbɔɔn a changbam u chaɔn, u jiiir nan ye itɔɔn nin inaanyoon a seer le.
- 7**Le u mɔɔn nin nan ye nan le: “Uninfo wan li ɔɔɔrin n bɔɔn ki dan nin joma, le maa kpaan nin n gbaan u titogil ki gbin u naatagil a ɔmim gbaa.
- 8**Min fun ni nnyum le, amaa u ma na yin ta Kasi a Naaɔ le ki fu nin Uwonbɔr a nyunful.”

Jonn kaah nan fun Yisa Uwonbɔr a nyunful man

(Matiu 3:13—4:11; Lug 3:21-22)

- 9**Iyaayoo le Yisa nan nyan Nazarif a tiɔ kan be Galilii a tingbɔɔɔn nin, ki dan Jonn ban, le Jonn nan fun u Uwonbɔr a nyunful Jɔdann a kpenn.
- 10**Yisa kaah nan nyan nnyum nmɔn yaan ki don nin, le u kan paab kaah loor, le Uwonbɔr a naaɔ jiiirin ki nan tɔɔn ubu ki nann ulanjel.
- 11**Le likukɔl nan nyan paab ki ke: “Fin le ye n bijiekaag; fin le n num gbee.”

Sintani kaah nan bigin Yisa man

(Matiu 4:1-11; Lug 4:1-13)

- 12**Libol nmɔn le Uwonbɔr a naaɔn nan che Yisa don kukunkɔɔg bu,
- 13**u nan be kukunkɔɔg nmɔn bu ki tan kpa a iweehn pina, le Sintani nan bigin u. Yisa nin kulɔɔn a wankor le nan ladin be; le Uwonbɔr a malakam jiiirin ki nan ɔaa u tiɔann.

Yisa kaah nan yin bijanchoob bina man

(Matiu 4:12-22; Lug 4:14,15; 5:1-11)

14Le bi nan choo Jonn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunful nan, ki tan ɛa kuloondiigin; ni bɔɔn bu le Yisa nan jon Galilii a tingbɔɔn, ki tan mɔɔn Uwonbɔr a bɔɔn nin.

15Ki ke, “Isaɔ foou, Uwonbɔr a niin a naamin mala, ni ma bu, ni kpenn ni binbema wee ki ɛa tibɔɔn nan yadau.”

16Yisa kaah nan choon ki kpag Galilii a mɔgil n-yaa gbaamin, le ki nan kan Simɔnn nin u waal Anduru, ki miin bi be jaar tjanlann le limɔgil n-yaan, bi nan ye bijanchoob le.

17Le u bei bi ke, “Ni li nɔɔm ni, wee n che ni li mɔɔn bininfob ki tenn nim ke naah chor ijan man nin.”

18Libol nmɔn le bi nan jien bi janlann nmɔn, ki fii ki nɔɔ u.

19Le bi nan choon ki jon nintogil wama ki ji kan Jemisi nin u waal Jonn, bi nan ye Zebedi a naachim le, bi nan be bi ɛaluɔn le ki lig bi janlann.

20Libol nmɔn le u nan yin bi, le bi nyan ki jien bi baa Zebedi nin u toontumin kuɔaluɔn yaan ki nɔɔ u.

Uja wan nan jɔɔ kinaanbiig nan a bɔr

(Lug 4:31-37)

21Le Yisa nin u bɔɔnɔɔnɔɔ nan tan kɔɔ Kapeniem a tinjin, le Juu yaab a kpakɔɔl daal nan foo, le u paa kɔɔ kuwonjiendiigin ki piin ki wɔɔn bininfob Uwonbɔr a bɔr.

22U wɔɔnim nmɔn nan gar bi pam, nan bu-n u nan wɔɔn bininfob ke u jɔɔ tininkper a pɔɔm le, waa nan wɔɔn bi ke ban wɔɔnn Uwonbɔr a siimin kaah wɔɔn man nni.

23Iyaayoo nmɔn uja wan nan jɔɔ kinaanbiig n mu nan be kuwonjiendiig nmɔn yaan le ki nan yigin papaab ki ke,

24“Fin Yisa, Nazarif a ninfou nan tim nin fin babu? A dan ke a nan bii ti lee? N nyi ɛaah ye wan, a ye Uwonbɔr a Kasi daan nle.”

25Le Yisa tien u bu ke, “Nmin tifura wee ki nya u ban na.”

26Le kinaanbiigin fien uja-n ki jaa, le ki sin yigin papaab, le ki ni nyan u ban.

27Ni nan gar bi bien pam, le bi baan tab ke, “Ba ye naa? Nwɔɔnɔɔm! U jɔɔ nɔɔn ki pag nnaanbiim le bi cheel u mɔb.”

28Libol nmɔn le ti mɔɔn Galilii a tingbɔɔn bien.

Yisa kaah teb bibaarib takpem man

(Matiu 8:14-17; Lug 4:38-41)

29Baah nan nyan kuwonjiendiig nmɔn yaan nin, le u ma nin Jemisi nin Jonn jon ki tan kɔɔ Simɔnn nin Anduru a niin.

30Ki miin Simɔnn a chɔɔpii bu kugbanantɔŋ le ki dɔ ndiin, le bi bei Yisa u wien nmɔn bu.

31Le Yisa jon ki tan choo u nɔɔ ki fiin u kaan, le u gbanantɔŋ nmɔn die, le u fii ki ŋa bi kuchɔŋ.

32Lidaal nmɔn a jɔɔg nween kaah nan lu-n, ni bɔɔn bu le bininfob nan ŋmag bibaarib nin ban wee nnaanbiim be bi bu nan, ki ta bi ki dan Yisa ban.

33Le kitiŋ nmɔn a ninfob bien lagin ki nan be kudiig nmɔn a timansanmɔnn.

34U nan teb bininfob ban nan bu iwien bien a booli, ki ji nyan nnaanbiim bininfobin takpem, kaa che nnaanbiim nmɔn len tibɔri, bi nan nyi waah ye wan.

Yisa kaah nan mɔɔn tibɔŋannin Galilii a tingbɔŋin man

(Lug 4:42-44)

35Le Yisa nan chinn ki nyan iniin ke ukooja kaa laa mɔɔ, ki kɔɔ kulɔŋ nan yaan ŋmin chii, ki tan miɛ Uwonbɔr.

36Le Simɔnn nin u tabin nin nan choon ki ban waah be nan yaan,

37bi nan tan kan u le ki bei u ke, “Bininfob bien ban bin kan ŋaah be nan yaan le.”

38Le u bei bi ke, “Ni che ti jo ntim man mal nan yaan, wee n mɔɔn tibɔŋann nmɔn nin yaan mu, ni ma bu le n dan.”

39U nan chonn Galilii a tingbɔŋ bien, ki mɔɔn tibɔŋann nmɔn, tiwonjiendirin, ki ji nyan nnaanbiim bininfobin.

Yisa kaah nan teb kikɔŋ man

(Matiu 8:1-4; Lug 5:12-16)

40Tɔ, le kikɔŋ kiba nan dan Yisa ban, ki nan gbaan u nintogil ki balin u ke, “Ni ye a ban ke, a li fir che n pɔɔg.”

41Le kunyunyunbaag choo Yisa, le u tann u nɔɔ ki maa u, le ki bei u ke, “N ban man. A wiem dieu!”

42Libol nmɔn le iwien nmɔn nan nyan u gbanann nin le u nan pɔɔg.

43Le Yisa nan kpaan u nbamɔm,

44ki bei u ke, “Li nyi a bei uba. Li chaa ki tan ta a baa ki wɔɔn Uwonbɔr a minmanu wee ki mann kumanug ke Moziz a siimin kaah wɔɔn man ki jiin nkɔm paamin, wee bininfob bien n sin biɛ ke a kɔŋin dieu.”

45Le uja nmɔn nan jon ki tan jɔɔ u pɔɔgim a bɔr nmɔn ki mɔɔn iyag bien; ni ma nan che Yisa kaa nan fir ki nyan npaan ni ki kɔɔ ntim miba ni, le ki le nin be kulɔŋin nan yaan ŋmin chii; le bininfob takpem nya iyag iyag ki chaan u ban.

Mag 2

Yisa kaah nan teb tigbanann kpiindaan man

(Matiu 9:1-8; Lug 5:17-26)

- ¹Iweehn ilee kaah nan jon a bɔɔn, le Yisa ji nan jir Kapeniem; le bi gbir ke u jir iniin na.
- ²Le bininfob takpem lagin, hali ke npaan wama kaa ji nan be iniin nmɔn yaan ni, wee uninfo n fir ki nɔɔ foo ntimansanmɔnn ni; le u mɔɔn Uwonbɔr a bɔr ki tenn bi.
- ³Bininfob biba le nan ta tigbanann kpiin daan uba ki dan Yisa ban; bi nan ye bininfob bina le.
- ⁴Baa nan fir ki foon u ban ni, bininfobin kaah nan yab nbu, le bi nan ga logir kudiigin a yul bu, le ki ta tigbanann kpiin daan nin pɔbin likinkenlin ki jiin tan bil Yisa a nintogil.
- ⁵Yisa kaah nan kan baah ŋa u yada man nin, le u nan bei tigbanann kpiindaan n ke, “N big, n jien a bir ki periŋa.”
- ⁶Iyaayoo nmɔn ban nan wɔɔn Uwonbɔr a siimin a ni bi ba nan ka niin le ki tug bi sufu ni ke,
- ⁷“Ba ŋaa wee uja nan pag man naa? U sugir Uwonbɔr le. Nma li fir ki jien uninfo a bir ki per waa, kaa ye Uwonbɔr a binbaa?”
- ⁸Lipotiel nan kaah nan be bi sufu ni n-yonn man nin, libol nmɔn Yisa nan nyi u sufu ni baah tug man, le ki baan bi ke, “Ba ŋa wee ni tier man naa?”
- ⁹Maah bei ubaarin ke, ‘N jien u bir ki pir nbu’ bee maah li bei u ke, ‘Fiim ki yuur a wan dɔɔn wan ki li chaa nnaa’, tibɔr a kerim milee nan ti la ba pɔɔ?
- ¹⁰Amaa ni li nyi ke Uninfosaal a Big jɔɔ nɔɔn kutingbɔɔɔ nan yaan, ki li fir jien bininfob a bir ki per bi.” Le ki nan gbie lig wan a gbanann kpen ni ki bei u ke,
- ¹¹“N beiŋ le fiim ki yuur a wan dɔɔn waŋ ki li chaa kun a niin na.”
- ¹²Libol nmɔn le u fii ki yuur u wan dɔɔn waŋ ki nyan bi bien nan a numbimin. Le ni gar bi takpem; le bi nan pag ki don Uwonbɔr a yinl ki ke “Taa la nyi kan ligaril nmɔn a kpiegi.”

Yisa kaah nan yin Liifai man

(Matiu 9:9-13; Lug 5:27-32)

- ¹³Ni bɔɔn bu le Yisa ji nan jir Galilii a mɔgil n-yaa gbaam, le bininfob takpem nan lagin u ban, le u wɔɔn bi Uwonbɔr a bɔr.
- ¹⁴Waah nan choon ki chaa-n, le ki tan kan uja uba le u yinl ye Liifai, wan nan ye Alifiu a bigin, ki miin u be u toon yin le, lampogaab a nanbonn. Le Yisa bei u ke, “Fii ki li nɔɔm ni.” Le u fii ki nɔɔ u.

²⁸Ni ma bu, Uninfosaal a Big le ye likpakɔɔl daal nmɔn a yudaau.”

Mag 3

Yisa kaah nan teb kinɔɔnkpankpiiɔndaan man

(Matiu 12:9-14; Lug 6:6-11)

¹Le Yisa nan jir kɔɔ kuwonjiendiigin, ki miin uja uba be niin le u nɔɔnkpan kpo.

²Le bininfob biba nan be niin ki lig Yisa, n jee u li che kinɔɔnkpankpiiɔndaan nan n pɔɔg likpakɔɔl daalaa, wee bin galin u.

³Le Yisa nan yin kinɔɔnkpankpiiɔndaan nin ke “Dan do.”

⁴Le ki baan bininfobin ke, “Ti siim jaa ti ke ti li ter bininfob bee ti ku baa?” Le bi nmin.

⁵Le u lig bi nin liɔuu u sufu kaah nan bii takpem bi nunkoo-n nbu; le u nan gbie lig uja-n ki ke, “Tann a nɔɔ nmɔn na.” Le u tann mi le mi pɔɔg.

⁶Libol nmɔn le Farasii yaab n nan labir ki nyan, le bi ma nin ubɔr Herɔd a ninfob tan lol choo baah li ɔa man ki ku Yisa.

Bininfob takpem kaah nɔɔ Yisa a bɔɔn man

⁷Le Yisa nin u bɔɔnɔɔb nan fii ki jii Galilii a mɔgil n-yaa gbaam, le kuninfogbaluɔ nan nɔɔ u bɔɔn. Bi nan nyan Galilii nin Judiya

⁸nin Jerusalem nin Idumiya nin Jɔdann a mɔgil a dool, nin Taya nin Sidonn a tingbaan yin, bi nan yab pam, le bi nan lagin u ban; baah nan gbir ke u tun ligaril a toon n bu, le bi nan dan u ban limɔgil n-yaa gbaam.

⁹Le u nan bei u bɔɔnɔɔbin ke bin ban kuɔaluɔ ki sei u ni,

¹⁰waah nan che bibaarib takpem pɔɔg nbu le ban bien nan bu-n nan fɔɔr ki mal u ki ban bin maa u.

¹¹Nnaanbiim kaah be bininfob ban bu-n n nan kan u ke, bi lur le ki gbaan u nintogil ki yigin ke, “Fin le ye Uwɔnbɔr a Bija.”

¹²Le Yisa bei bi nin linunmanl ke, “Ni laa taam ki mɔɔn ni.”

Yisa kaah nan gann u tooi piig nin bilee man

(Matiu 10:1-4; Lug 6:12-16)

¹³Ni bɔɔn bu le Yisa nan don ligungonl a paab le ki yin ban wee u ban nin, le bi dan u ban.

¹⁴Le u gann bininfob piig nin bilee, ki yin bi ke u tooi, ke bi li be u ban na wee u li tun bi wee bi li mɔɔn Uwɔnbɔr a bɔr,

¹⁵ki sin li jɔɔ nɔɔn ki li nyan nnaanbiim bininfobin.

¹⁶Waah nan gann bininfob piig nin bilee ban nin a yin so: Simonn (wan wee Yisa nan yin u ke Piita nan);

¹⁷nin Jemisi nin u waal Jonn, ban nan ye Zebedi a naachim nan, (le Yisa nan sei bi liyinl ke Bownejesi, le ni taai le ye ntatien bum);

¹⁸nin Anduru, nin Filib, nin Batolomiu, nin Matiu, nin Tomasi nin Jemisi wan ye Alifiu a bija nan, nin Tadiesi, nin Simonn wan wee bi yi u ke Zealo wee u nan kon u bol a kaal bu-n,

¹⁹ki kpie Judasi Isikariya (wan nan kor Yisa nan).

Yisa nin nnaanbiim a boru Beelizebul a bor

(Matiu 12:22-32; Lug 11:14-23; 12:10)

²⁰Ni bon bu le Yisa kun, le kuninfogbaluɔ lagin u ma nin u bonbonban ban, hali ke bi nan lann isan yan wee bi li ta ji tjiir.

²¹U niin yaab kaah nan gbir man nin, le bi dan ke bin nan choo u, bi nan ke, “U waar le.”

²²Ban won Uwonbor a siim ki nyan Jerusalem mu nan ke, “Beelizebul le be u yulin, nnaanbiim a boru li che u nyan nnaanbiim nmɔn.”

²³Le Yisa yin ban wonn Uwonbor a siim nmɔn ke bin dan, le ki ga bi libɔɔal ke, “Sintani li fir kor Sintani jigin naa?”

²⁴Ni ye nnaam a ninfob kon ki tog tab ke, bi naam nmɔn kaa li fir siri.

²⁵Ke ni ye iniin iba a ninfob kon nin tab ke, bi niin nmɔn mu kaa li fir siri.

²⁶Ni ye Sintani mu kon nin tab wee ki bogir ke, waa li fir siri, u diem le yen.

²⁷Uba kaa li fir ki ko upɔɔndaan a niin ki tan su u wan kori, see ke u chinn ki lol u le ki nin fir ki fee u wan kor nmɔn.

²⁸“Ibamon le n bei ni nan, Uwonbor li jien bininfob a bir ki per bi nin ban sugir win bien.

²⁹Amaa wan pag ki bii Kasi a Naan n ke, Uwonbor kaa li nyi ki jien per u daan ni. Le u galin kaa li nyi ki die.”

³⁰Nan bu nan che Yisa pag man nmɔn ye nan le, baah nan ke, “Nnaanbiim le be u yulin nin bu.”

Yisa a na nin u watiib a bor

(Matiu 12:46-50; Lug 8:19-21)

³¹Iyaayoo nmɔn le Yisa a na nin u watiib dan nkaafiin, le ki tun uba ke u yin u ni.

³²Ki miin kuninfogbaluɔ ka le ki gon u, le u be bi sisiigin; le bi bei u ke, “A na nin a watiib be nkaafiin ki ban.”

³³Le u baan bi ke, “Nma ji ye n naa, ke nmam mu ji ye n watiibaa?”

³⁴Le ki lig ban ka u ban nin ki ke, “Lig, n na nin n watiib be n ban do.

³⁵Wan bien tun Uwonbɔr a bamin, u ma ye n kpel nin n waal nin n ninsa nin n na.”

Mag 4

Ukpaar wan nan yaal iwanbool nan a bɔŋal

(Matiu 13:1-9; Lug 8:4-8)

¹Yisa ji nan jir limɔgil n-yaa gbaam, ki tan be wɔɔn bininfob Uwonbɔr a bɔr. Le kuninfogbaluŋ nan lakin u ban, waah nan kan ki miin bininfob n yabin, le u kɔɔ ki kal kuŋaluŋ a poolin, ki jiiir nnyumin, le bininfobin nan paar si limɔgil n-yaa gbaam.

²Le u nan ga bi libɔŋal ki wɔɔn bi tibɔr takpem.

³U nan bei bi ke, “Uja uba le nan jon u kpaabin un tan yaal ndibim,

⁴waah nan be yaal nan, le u wanbooli iba nan lu nsanpoolin, le nnɔɔm pii i bien ki jin.

⁵Le iba mu ji lu kutintiegin nan yaan wee titann kaa yabin. Titann kaah kaa nan yabin, le i nan pan ki yabig weem,

⁶amaa nween kaah nan fa i wama-n, le i nan pieg. Yaah kaa nan fir jiiin inyaan nin bu, i bien nan kpo le.

⁷Le iba mu nan lu ikunkon ni, ki nan yegin pan ki yabig nin ikunkon nin. Le ikunkon nin ŋuuri ki ku le yaa fir naan ni.

⁸Le iba mu lu ntanŋam a bol, le iba naan nbim pita pita, le iba mu naan piloob piloob, le iba mu naan kokobig.”

⁹Yisa kaah nan ga bi libɔŋal nan ki die n-yonn man nin, le u bei bi ke, “Wan jɔɔ litul ke un gbirim.”

Nan bu wee u nan gaa libɔŋal ye nan le

(Matiu 13:10-17; Lug 8:9-10)

¹⁰Ni bɔɔn bu bininfob biba nan be Yisa ban, bi ma nin u bɔɔnɔɔb piig nin bilee-n nan dan Yisa ban, n-yonn man wee u nan be u binba-n, ki nan baan u libɔŋal n-yaa taai.

¹¹Le u bei bi ke, “Nim bu ke Uwonbɔr pii chinn ki kpiir ki wɔɔn ni U naam a bɔwoon kaar nna, bininfob ban kaa be U naamin ni le u gaar bi ibɔŋal.

¹²“Wee bi le li gbaa lig amaa le kaa yin kan ni, ki ji gbaa gbir kaa sin yin bie ni taai yi; ni ye bi bie ni taai ke nba ke bi li kpenn bi binbem wee Un jien bi toonbir ki per bi.”

Yisa kaah nan wɔɔn uwanbur nan a bɔŋal a taai man

(Matiu 13:18-23; Lug 8:11-15)

13 Le Yisa nan baan bi ke, “Naa biɛ libɔŋal nan a taai yaa? Ke ni yin ŋa niin ki biɛ ibɔŋal yan gurin a taai yaa?

14 Wan nan yaal iwanboolin le ye wan pag Uwonbɔr a bɔr,

15 bininfob bi ba nann iwanbool yan lu nsanpoolin nin le, ni ye bi gbir Uwonbɔr a bɔr ke, Sintani kɔɔ bi ni le ki nyan ti bi sufu ni weem.

16 Bininfob biba mu le ye iwanbool yan nan lu kutintiɛgin nin, bi gbir le ki ga tibɔr nmɔn weem nin npopeen,

17 amaa le imɔleen nin kaa yin fir ki jiin inyaan bi sufu ni nbamɔmi, ni ma bu baa ŋmag ti yuur iyoo yan wee bininfob ŋa bi fala, bee limugil nan dan tibɔr nmɔn bu, le bin ta gab weem.

18 Le bininfob biba mu nann iwanbool yan nan lu ikunkon nin le, bi gbir tibɔrin ke,

19 le dulinya nan a bɔr nin njɔɔm a bam nin tiwann ban kaar a booli a booli n kɔɔ ki nyagin tibɔr nbu bi sufu ni, ki ku ti le taa yin fir ki naan ni.

20 Amaa bininfob biba mu be le ke iwanbool yan nan lu ntanŋam a bol nan le. Bi gbir tibɔrin ke bi gaan ti le, le ti naan, pita pita, piloob piloob, nin kokobig.”

Kiyiig kaah chig fila kan bu nan a bɔŋal

(Lug 8:16-18)

21 Le u ji baan bi ke, “Ŋma la nyi ki nyɔɔ fila wee ki ta kiyiikpoŋ ki chigin ki bu, bee ki ta ki woon gadu a lɔŋin naa? Aai, see ke u ta ki tɔɔn niwann nan kper a paab.

22 Tibɔr tan bien woo nan see ke ti nan nyan npaan ni, le tan mu buu mu na li kpiir.

23 Wan jɔɔ litul ki yin gbir ke un gbirim.”

24 Le ki ji bei bi ke, “Ni mann ki pel naah gbir tibɔr tan nan nbamɔma. Naah magir man ki tenn nin, man mu le bi na yin mag ki jiin ni, ke nin jo man.

25 Wan jɔɔ-n le bi yin mann kpiɛ u takpem, wan mu kaa jɔɔ ke, u li lann wama nan wee u jɔɔ-n.”

Iwanbool yan pa a bɔŋal

26 Le Yisa ji nan len ke, Uwonbɔr a naamin nann uninfo kaah ti ŋa ke un tan bu tibur u kpaabin nin le,

27 wee ki kɔɔ jien kunyiɛg, ki nan fii njakpanyien, ki miin iwanboolin bien pan ki yabig wee waa nyi yaah ŋa man ki pan ki yabig man ni.

28Kitiŋin li ti che iwanboolin pa ki yabig ki ŋa nbim. Linyagil li ti chinn ki nya, ni bɔɔn bu le li yul nni ŋɔɔrin, le ki ni nan ŋa nbim.

29Idi nmɔn nan beer n-yonn man ke, le ukpaar nni piin u dii nmɔn a chiem nin u dichiejug, nan bu-n lidichiel fo le nmɔn.”

Nnyiɛnbim a bɔŋal

(Matiu 13:31-32; Lug 13:18-19)

30Le Yisa ji nan baan bi ke, “Ti lee ni yin ta Uwɔnbɔr a naam nan ki bigin baa? Ti yin gaa bininfob libɔŋal li la baa wee ni won bininfob a num paam maa?

31Mi nann nnyiɛnbim man wee uninfo ti ŋa ke un ta bu u kpaabin nin le, maa yab foo kutingbɔŋ nan yaan a wanbooli bien ni,

32le min nan pan ki yabig takpem, ki jɔɔ ibon takpen; le nnɔɔm nin tie biter ki bon bu.”

33Yisa nan gaa ibɔŋal pam nin Uwɔnbɔr a bɔr npaam. U nan gaa ibɔŋal ki kpaan bi baah li ŋa man ki bie ni taai.

34Waa nan nyi ki pag tibɔr wee taa ye libɔŋali. Amaa u nan ti pag ki wɔɔn u bɔɔnɔɔbin le ibɔŋal nmɔn bien a taai n-yonn man wee bi ti nan be bi binba ke.

Ntafaam kaah chee Yisa a mɔb man

(Matiu 8:23-27; Lug 8:22-25)

35Lidaal nmɔn a jɔɔg le Yisa bei u bɔɔnɔɔb ke, “Ni che ti lɔŋ limɔgil nan a dool.”

36N-yonn nmɔn le bi nan jien kuninfogbaluŋin, le bi nan ta Yisa nin kuŋaluŋ kan yaan wee u nan be-n ki chaa. Tiŋalin tiba mu na be niin.

37Baah nan be kuŋaluŋin ki chaan le bi nan miin litafaapɔɔril le daar, le kunyungbɔŋ piin ki fii ki ban mi li kɔɔ kuŋaluŋin a poolin, ke ki nan ban ki-n mii.

38Iyaayoo nmɔn Yisa nan dɔ kuŋaluŋ nmɔn a bɔɔn ki kul pira ki jien. Le u bɔɔnɔɔbin nan faa u ligir ki bei u ke, “Wan wɔɔn, nnyum kaah yin jin ti-n, ŋaa yin gar ti buu?”

39Le u fii sir le ki tien ntafaam nbu, ki sin bei limɔgilin mu ke, “Nmin soon na.” Le ntafaamin nan jien, le kunyungbɔŋin mu ŋmin soon.

40Le u nan baan u bɔɔnɔɔb nmɔn ke, “Ba ŋa wee ni san bijawaamaa? Naa la ŋa Uwɔnbɔr yadaa?”

41Le bijawaam mann choo bi takpem. Le bi nin baan tab ke, “Ninfo boliba yen naa? Wee ntafaam nin kunyungbɔŋ bien nan chee u mɔbaa?”

Mag 5

Yisa kaah nan nyan Nnaanbiim uja uba ni man

(Matiu 8:28-34; Lug 8:26-39)

- ¹Yisa nin u bɔɔnɔɔb nan lɔŋ Galilii a mɔgil n-yaa dool, Gereza yaab a tiŋin.
- ²Yisa kaah nan nyan kuŋaluŋin n-yonn man nin, libol nmɔn le uja uba nan nyan tikarin ki kenn u. Kinaanbiig le nan be uja nmɔn ni,
- ³le u dɔɔ tikarin. Uba kaa nan be ki li fir ki baan u libaali, kaa ji li fir lol u tikulori.
- ⁴Ni ye bi baan u nɔɔi nin u taai ke, see ke u gen kubaandaagin, ki sin chii tikulor tan be u nɔɔi yin ni. U nan jɔɔ npɔɔn pam, ke uba kaa li fir gɔɔ wi.
- ⁵Kunyiɛg nin nween bien ke u be tikar a gungonlin a paab le ki choon jin ki ŋmag itangbag ki jiil u ba.
- ⁶U la nan be nan fɔg le ki kan Yisa, le ki guun ki nan gbaan Yisa a nintogil,
- ⁷le ki yigin nkukɔpɔɔn ki ke, “Yisa Uwɔnbɔr wan be paab nan a Bija, min nin fin babu? Poo Uwɔnbɔr bu ke, ŋaa li mugirimi!”
- ⁸Yisa pii chinn ki fuun kinaanbiig nbu le ke, “Fin kinaanbiig nan, nyau ki sin jien uja-n na.”
- ⁹Le Yisa baan u ke, “A yinl laa?” Le u jiin Yisa ke, “N yinl ye Bitɔtob, nan bu-n ti yaba.”
- ¹⁰Le uja-n nan balin Yisa ke u laa nyan bi kitin nmɔn yaan ni.
- ¹¹Kidoogbaluŋ mu nan si ligungonl n-yaa paab ki ji.
- ¹²Le nnaanbiim nan balin Yisa ke, “Jaa ti wee ti tan kɔɔ idool nan yaan.”
- ¹³Le Yisa nan jaa bi nsan, le bi nan nyan uja nmɔn ni, ki tan kɔɔ idoolin. Le idoolin bien nan guun burburbur ki jiiir limɔgilin, le nnyum jin bi. Idoolin a kanl nan foo turilee paama.
- ¹⁴Le ban nan guu idool nmɔn nan fii ki guun jon ntimin nin tikpaann nin ki tan mɔɔn tibɔr nmɔn. Le bininfob nan dan ke bin nan kan niwann nan bien tun nmɔn.
- ¹⁵Baah nan nan foon Yisa ban ki kan uja wan wee nnaanbiim nan be u ni nan pɔɔg ki ka niin yaan, u potiel bien nan ŋan, le u nin yee tiwann yɔɔr, le bijawaam choo bi.
- ¹⁶Le ban nan be niin ki kan nin, ni nan pag ki wɔɔn bi tab Yisa kaah ŋa man, nin waah ŋa idoolin mu man.
- ¹⁷Le bininfobin ni nan balin Yisa ke, un nya bi tiŋin na.
- ¹⁸Yisa kaah nan ŋa sili ke un kɔɔ kuŋaluŋin n-yonn man nin, le uja wan wee Yisa nan nyan nnaanbiim u niin ke, “N baliŋ le, che min nin fin n nɔɔ ki jo.”
- ¹⁹Amaa Yisa kaa nan chee, le ki bei u ke, “Li jir kun a ninfob ban ki tan bei bi Uwɔnbɔr kaah saŋ kunyunyunbaag wee ki tun litoonl gbingbemil ki seiŋ man.”

²⁰Le uja nmɔn ni nan labir ki nɔɔ kitiŋ kan wee bi yi ki ke ntim piig nan yaan ki mɔɔn nan bien wee Yisa tun ki sei u, le ni nan gar bininfob n bien.

Yisa kaah nan teb upii ki sin ji fiin kibisiɛg nkumin man

(Matiu 9:18-26; Lug 8:40-56)

²¹Ni bɔɔn bu le Yisa ji nan jir don limɔgilin a dool lan gurin. Waah nan tan foo limɔgilin a dool, le kuninfogbaluŋ nan lagin ki gɔɔn u.

²²Le uja uba dan nin yaan, le u yinl ye Jairu; u nan ye kuwonjiendiig a ninkpelu le. Uja-n kaah nan kan Yisa n-yonn man nin, le ki gbaan u nintogil.

²³Le ki balin u nin u sufu bien ke, “N bisa le bu ki yin kpo. Naa li dan ki nan ta a nɔɔ ki paan u bu wee un kan kutebug ki foo?”

²⁴Le u ma nin Yisa ni nan nɔɔ ki jon u niin. Le kuninfogbaluŋin mu ji nan nɔɔ ki mug ki tir Yisa.

²⁵Le upii wan nan kan tipiir ibin piig nin ilee wee taa dier nan, mu nan be nin yaan.

²⁶U nan chonn binyɔgdam ban takpem ke un teb uba, ki nan die u faal, ke iwien le mann kpiɛg.

²⁷Le u nan gbir Yisa bu; le ki dan kuninfogbaluŋin yaan, ki nɔɔ Yisa a bɔɔn, le ki sin tier u sufu ni ke,

²⁸“N le bi maa u daala nan a binba ke gbaa, n bi li kan kutebug,”

²⁹le ki sin tan maa u daala. Libol nmɔn, le u pɔɔg, ki biɛ u gbanann nin ke iwien nmɔn dieu.

³⁰Iyaayoo le Yisa biɛ u sufu ni ke npɔɔn nyan u ban na. Le u baan bininfob n ke, “Nma maa n daalaa?”

³¹Le u bɔɔnɔɔb n mu baan ke, “Fin kan bininfob nan mug nan, le a baan ke nma maa naa?”

³²Le u ji mann lig ke un kan uninfo wan maa u.

³³Upii-n kaah nan biɛ ke niba tun u gbanann nin bu, le bijawaam nan choo u, le u gbanann jegil le u dan ki nan gbaan Yisa a nintogil, ki bei u ibamɔn bien.

³⁴Le Yisa bei u ke, “N ninsa, naah na min yada-n bu le a pɔɔg. Li chaa nin npɔɔn na. A wien bien dieu.”

³⁵Yisa kaah nan be pag man nmɔn le bininfob biba nyan Jairu wan ye kuwonjiendiig a ninkpelu n-yaa niin ki dan u ban ki nan bei u ke “A bisa-n pii kpou. Ke ba na wee a ji mugir wan wɔɔnn man naa?”

³⁶Le u mu na ke waa gbiri, le ki bei Jairu wan ye kuwonjiendiig a ninkpelu nmɔn ke, “Laa san bijawaami. Naa yadau.”

³⁷Mambu le Yisa kaa nan ban uba n kɔɔ u ki jo iniin nmɔn yaan ni, see Piita nin Jemisi nin u waal Jɔnn.

³⁸Baah nan tan foo kuwonjiendiig a ninkpelu a niin n-yonn man nin, le Yisa gbir kufuug nin tikpemɔr.

³⁹Le u kɔɔ ki baan bi ke “Ba a fur ye naa? Ba ŋa ni fabin naa? Kibig nan kaa kpo, u jien le.”

⁴⁰Baah gbir u bɔr nmɔn le bi laa u. Le u ŋɔɔr bi ki nyan, le ki ta kibigin a na nin ki baa ki kpɛ u bɔɔɔɔɔ bita-n bu, le bi kɔɔ kudiig kan yaan wee kibigin dɔ-n.

⁴¹Baah kɔɔ n-yonn man nin, le u choo kibigin a kɔɔ le ki bei ke “Talita kum!” (Juu yaab a leen yin li taai li ye “Kibisiɛbig, n bei fin le, fiim!”)

⁴²Libol nmɔn le kibisiɛg n nan fii ki sir ki choon gɔnn. Le ni gar bi takpem. U nan ye ibin piig ni ilee a big le.

⁴³Le Yisa kpaan bi ke bi li nyi bin bei uba, le ki ji bei bi ke bin sei kibigin tijiir wee un ji.

Mag 6

Nazarif yaab kaah nan yii Yisa man

(Matiu 13:53-58; Lug 4:16-30)

¹Ni bu le Yisa nin u bɔɔɔɔɔ nan nyan nin yaan ki jir chaa kun u tɔɔl a tiŋin.

²Le likpakɔɔl daal nan foo, le u kɔɔ kuwonjiendiigin ke un wɔɔn bininfob Uwonbɔr a bɔr. Bininfobin kaah nan gbir u wɔɔnimin, le ni gar bi bien, le bi baan tab ke, “Uja nan kan nlam nan la ban naa? U ŋa niin ki fir tun ligaril a toon nan naa? U kan ni niɛ nan bien laa?”

³Kanpinta-n le kaa yen naa? Naa ye Meri a bija-n le yen naa? U ma kaa ye Jemisi nin Josef nin Judasi nin Simɔnn a kpel n naa? U ninsiɛb le kaa be nan do nan naa?” Ni ma bu le bi yii u bɔr.

⁴Le Yisa bei bi ke, “Ulinlenn a tiŋin, nin u tɔɔl a ninfobin, nin u tɔɔl a niin yaabin a binba, le baa tenn u jilima.”

⁵Waa nan fir tun ligaril a toon niin ni, bibaarib bi ŋa nan bu, le u nan ta u kɔɔ ki paan bi bu, le bi kan kutebug,

⁶amaa bininfobin kaah kaa nan ŋa u yada-n bu le ni nan gar u.

Yisa kaah nan tun u tooi piig nin bilee man

(Matiu 10:5-15; Lug 9:1-6)

Man le Yisa nan chonn ntinbumin ki wɔɔn Uwonbɔr a bɔr,

⁷le ki nan nan lagin u tooi piig nin bilee ki sei bi nɔɔn ke bin nyan nnaanbiim bininfobin, u nan tun bi bilee lee bilee lee le.

⁸Le ki bei bi ke, n-yonn man wee ni chaa nan, ni laa ηmag niba ki chaa, see ni jaangbiem a binba. Ni laa ηmag tijiiri, ki laa ηmag ipɔgi, ni mu laa ηuun iligi.

⁹Ni li tag inaataga, amaa ni laa ηmag daala kiba ki kpɛ.

¹⁰Ni ye ni foo iniin yan yaan wee bi gaa ni kuchɔŋ ke, ni li be niin ki tan kpaan ni nya daal.

¹¹Ni ye ni foo kitiŋ kiba ni, wee bininfobin kaa gaa ni ke, ki mu kaa ji pel ni wɔɔnim n ke, ni nya kitiŋ nmɔn yaan na, wee ki pir ni taai a tan ki jaa kitiŋ nmɔn yaan na, wee ni li ye siera biig ki sei bi.”

¹²Le bi nan fii ki jon ki tan mɔn ke, bininfob n jien bi toonbira,

¹³le bi nan nyan nnaanbiim bininfobin takpem le ki war nkɔm ηa bibaarib takpem le bi kan kutebug.

Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunfulin a kum a bɔr

(Matiu 14:1-12; Lug 9:7-9)

¹⁴Uwɔn Herɔd nan gbir Yisa a bɔra, u yinl kaah nan don takpemin bu. Le bininfob biba ke, “Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunfulin le fii nkumin. Ni ma che u jɔɔ nɔɔn ki tun ligaril a toon man.”

¹⁵Le biba mu ke, “U ye Uwɔnbɔr a linlenu Elaja le.” Le biba mu ke, “U ye Uwɔnbɔr a linlem ban nan be yaayoo n-yaa ni u ba le.”

¹⁶Uwɔn Herɔd ma kaah gbir man n-yonn man nin, le u ke, “U ye Jɔnn, wan wee n nan che bi jii u yul ki tugirin le, le u fii nkumin ki be u mielin.”

¹⁷Herɔd baantɔɔl le nan che bi choo Jɔnn ki baan u kubaandaag ki ta u ηa kuloondiigin, u ma Herɔd a waal Filib a poo bu. Bi nan yi upii nmɔn a yinl ke Herɔdiya, Herɔd le nan fee u ki kɔn.

¹⁸Jɔnn nan bei Herɔd le ke Uwɔnbɔr a siim kaa chee nin un fee u waal a poo ki kɔn ni.

¹⁹Ni ma bu le nan che Herɔdiya nan nan Jɔnn, ki ban un ku u, amaa le kaa sin nyi waah li ηa man ni.

²⁰Nan bu-n, Herɔd nan san Jɔnn le, u nan nyi Jɔnn kaah ye upoopennaan wan san Uwɔnbɔr. Mambu le u nan fee Jɔnn ki jaa. Jɔnn kaah nan mɔn Uwɔnbɔr a bɔr nmɔn Herɔd nan pelig le, ni nan bii u sufu pam, amaa le u le pɔn uba ki pelig u bɔr nmɔn.

²¹Ni bɔn bu le Herɔdiya a bonni nan nan choo Jɔnn. Herɔd a maalim a chiig daal kaah nan nan foo-n, le u yin u bɔrbum nin bitɔtɔb a ninkpeeb nin Galilii a tingbɔŋ a ninkpeeb bien.

²²Le Herodiya a bisa nyan ki nan waa kiwaag, le ubor Herod nin u cham a pool pen, le u baan kibisiɛgin ke, “Ba wee a ban n ɲa seiɲaa? N li seiɲ nan bien wee a ban.”

²³Le ki poo tipoor sei kibisiɛgin ke, “N li seiɲ nan wee a ban, hali ni sir nin n boɟir n naam nan a boɟil ki seiɲ ke, n li seiɲ.”

²⁴Le kibisiɛg nan nan nyan ki tan baan u na ke, “N le pii ni yin bei ubor ke n ban baa?” Le u na bei u ke, “Tan bei ke, a ban Jonn wan fu bininfob Uwombor a nyunfulin a yul le.”

²⁵Iyaayoo nmɔn le kibisiɛg nmɔn nan nyan ki jir ubor Herod ban ki tan bei u ke, “N ban Jonn wan fu bininfob Uwombor a nyunfulin a yul le, a ta kpeen kitasaɲin ki seim daandaan nan.”

²⁶Ni nan bii ubor a sufu pam, amaa, u mu kaa ji na li fir yii kibigin kaah ban nan nin ni, waah bi chinn ki poo tipoor bichamin ban ni bu.

²⁷Le ki nan tun bitɔb a jau libol nmɔn, ke un tan tugir Jonn a yul ki nan sei u. Le bitɔb a jau nan sin nan jon kuloondiigin ki tan tugir Jonn a yul,

²⁸ki ta kpeen kitasaɲin, le ki nan ta sei kibisiɛg nmɔn. Le u mu ta ki tan sei u na,

²⁹Jonn a boɔboɔb kaah nan gbir man n-yonn man nin, le bi dan ki nan yuur u gbanann ki tan pii.

Yisa kaah nan jin bininfob turinmu man

(Matiu 14:13-21; Lug 9:10-17; Jonn 6:1-14)

³⁰Ni boɔn bu le Yisa a tooi nan jirin u ban ki nan bei u baah tan tun nan bien, ki sin ji woɔn bininfob man.

³¹Bininfob takpem le nan dan, biba nan chaan le biba mu jir hali ke Yisa nin u tooi kaa nan joɔ isaɲ nin bin ji. Ni ma bu le u nan bei bi ke, “Ni che ti jo kulɔɲ, ti binba, ki foor wama.”

³²Le bi koɔ kuɲaluɲin bi binba, ki loɲ ki jon kulɔɲin.

³³Baah nan chaa n-yonn man nin, le bininfob takpem nan kan ki bie bi, le ki nan nyan bi timin, ki guun ki kpagin limɔgil a gbaam ki chinn kenn bi.

³⁴Yisa kaah nan nyan kuɲaluɲin yaan nin, ki miin bininfob pii lagin le ki mug, le kunyunyunbaag choo u takpem, bi binbem nan nann ipee yan kaa joɔ upeekpaar le. Le u nan piin iyaayoo nmɔn ki woɔn bi tibor takpem.

³⁵Iyoo nmɔn kaah nan nan jon nin, le u boɔboɔb nan dan u ban ki nan bei u ke, “Isaɲ jon na, le taah be nan yaan nan mu ye kulɔɲ le.

³⁶Jaa bininfobin wee bin jo kitiɲin, nin ntinbum man mal, wee ki tan daa tijiir ki ji.”

37Le u mu bei bi ke, “Ni tɔɔlin sei bi tijiir wee bin ji.” Le bi jiin ki baan u ke, “A ban ti taa iɲmal iniin a yɔɔr le ki tan daa tijiir ki nan sei bi wee bin jii?”

38Le u baan bi ke, “Ni jɔɔ boroboro kon iɲaa? Ni tan liga man.” Baah jon ki tan lig ki biɛ n-yonn man nin, le bi jirin ki nan bei u ke, “I ye boroboro kon iɲmu le nin njanbum milee.”

39Le Yisa bei u bɔɔɔɔbin ke bin che bininfobin bɔgir ki kal ikur ikur timɔɔɔɔn bu.

40Le bi bɔgir ki kal ikur kobig bininfob piɲmu piɲmu.

41Le u yuur boroboro-n nin ijan ilee-n, le ki waan lig paab, le ki poor Uwonbɔr, le ki war war boroboro-n ki ta sei u bɔɔɔɔbin ke bin ta tol bininfob nmɔn na, le ki por por ijan ilee nmu, le bi tol bininfobin bien.

42Le bininfob n bien jin ki nan gbee ki sin gur.

43Le u bɔɔɔɔb lakin tijiir tan gurin, ki gbeen tikachar piig nin tilee.

44Bijab ban nan jin tijiir nmɔn nan ye bininfob turiɲmu le.

Yisa kaah nan chonn nnyum bu man

(Matiu 14:22-33; Joɔn 6:15-21)

45Libol nmɔn le Yisa nan che u bɔɔɔɔb kɔɔ kuɲaluɲ ki lii u sam ki tan lɔɲ limɔgil a dool, ki chaa Befisada; amaa le u ma paar ke un jaa bininfobin.

46Waah jaa bininfob nmɔn ki die n-yonn man nin, le u don liɲɔɔl a papaab ki tan be ki miɛ Uwonbɔr.

47Le kunyieg nan ηmiɛ, ke kuɲaluɲin la be nnyum a sisiigin, le u ma la be liɲɔɔl n-yaa paab u binba,

48le u nan kan ki miin u bɔɔɔɔbin be gbaar le ki kur ke kuɲaluɲ n jo, bi nan too nfaam le. Le u fii ki choon nnyum bu ki chaa bi ban kutaayɔg. Waah tan mal n-yonn man nin, le ki ηa ke u yin jo jo bi ban le-n.

49Le bi kan u ki miin u choon nnyum bu le, le bi nyi ke u ye utakpiir le, le ki nin yigin papaab,

50bi bien nan kan wa, le bijawaam choo bi takpem. Libol nmɔn le u bei bi ke, “Ni che ni sufu li pɔɔu ke ni ye min le; ni laa san bijawaami.”

51Le ki kɔɔ kpɛ bi bu kuɲaluɲ nmɔn yaan; le ntafaamin jir ki ηmin soon. Le ni ηa bi ligaril takpem,

52nan bu-n, baa laa nan biɛ boroboro-n a taai. Bi tuli le nan pɔɔ.

Yisa kaah nan che bibaarib kan kutebug Genesareti man

(Matiu 14:34-36)

⁵³Baah tan nyan limɔgilin yaan wee ki don ligungonl a paab, Genesareti a tijin ni, le bi lol bi ɲaluŋ ki siin.

⁵⁴Niin a ninfob kaah nan kan Yisa nan, bi nan biɛ u le weem,

⁵⁵le ki nan gu ki kɔɔ kitin̄ nmɔn a logi bien ki tug bibaarib ki jɔɔ chaan Yisa ban. Bi gbir ke u be nan yaan bien ke, bi tug bibaarib bi wan dɔɔn wan bu le ki chaan u ban.

⁵⁶Ni ye u nyan kitin̄ kan yaan bee ntimbum bien nin ke, bininfob jɔɔ bibaarib le ki too u nsan bu hali nin nnyamin na, ki balin u ke un le che bibaarib n maa u daala a gbaam, le ban bien nan pii u ki maa nmɔn bien nan kan kutebuga.

Mag 7

Juu yaab a kaal a bɔr

(Matiu 15:1-9)

¹Le Farasii yaab nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siimin nan nyan Jerusalem ki dan Yisa ban.

²Le ki kan ke u bɔɔɔɔɔɔ biba ji tinɔɔjaginn le kaa nir bi nɔɔi.

³(Farasii yaab nin Juu yaab ti nɔɔ bi kaal le, bi yin ji ke see bi nir bi nɔɔi nbamɔm le ki nin ji.

⁴Ni ye bi nyan kinyan̄in ki foon ke, baa ji, see ke bi fun chinchinn wee ki nin ji. Bi biɛ nan ti ɲmag ikaa takpem le ki kpiɛ ni niɛ nan bu. Bi biɛ nan ɲmag nkaal man wɔɔn ke bi li nir bi yir nin bi binbom, ki sin li ɲunn bi wan dɔɔn wan na.)

⁵Le Farasii yaab nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siim nmɔn baan Yisa ke, “Ba ɲa wee a bɔɔɔɔɔɔ nan kaa ɲmag ti yaaja a kaal nan wee ki pa ji tijiir nin tinɔɔjaginn naa?”

⁶Le Yisa jiin ke, “Uwonbɔr a linlenu Azaya kaah nan len man nin sin ye ibamɔn le. Ni ye tibɔkar dam le ke waah nan sɔb man nin. “Uwonbɔr len ke: ‘Bininfob nan, yim Uwonbɔr, ki tenn nim jilima bi mɔɔɲin le, amaa le bi sufu fɔg nim takpem.

⁷Bi jienim yɔli le, bi jɔɔ bininfob a kaal le ki wɔɔn.’

⁸Le Yisa mann ki bei bi ke, “Nim n ta Uwonbɔr a siimin bil niba paama wee ki si li nɔɔ bininfosaalib a kaal kaah wɔɔn man nin na.

⁹Nim li le yii Uwonbɔr a siimin a nɔɔm le ki ɲmag ni baantɔɔl a kaal kaah ye man!

¹⁰Moziz nan siin ke, ‘Li tenn a baa nin a na jilimau; ni ye wan sug u baa bee u na ke, bin ku wa.’

11 Amaa nim ke, ni ye uninfo bei u baa bee u na ke, ‘Maah bi yin seiŋ nan so amaa ni kpann Uwonbɔr yaan na’;

12 ke le u nin jɔɔ nɔɔn kaa ji yin ter u baa bee u na.

13 Naah wɔɔn bininfob nmɔn nkaal man nan, ni yii Uwonbɔr a bɔrin le nmɔn. Ni biɛ ŋaan tiwann tiba takpem le ti ye ni niɛ nan a tab.

Tiwann tan ŋaan usaal tijaginn

(Matiu 15:10-20)

14 Le Yisa nan mann ki yin kuninfoɔbaluŋin u ban le ki bei bi ke, “Nim ban bien be do nan, ni pel nbamɔma wee ki biɛ maah yin pag tibɔr tan nan a taai.

15 Niba kaa be ki li kɔɔ uninfosaal a mɔnn wee ki ŋa u tijaginn ni, amaa nan yin nya uninfo a mɔn nin, ni ma yin ŋa u tijaginn.

16 Wan bien jɔɔ litul ke un gbirim.”

17 Waah bei bi man n-yonn man nin, le u jien bi, ki jon ki tan kɔɔ iniin iba ni. Le u bɔɔnɔɔb baan u bɔŋal nmɔn a taai.

18 Le u baan bi ke, “Ni mu ji ye tilankpiindam lee? Naa nyi ke ni wan nan bien wee uninfosaal ji-n, kaa ŋaan u tijaginn naa?

19 Naa kɔɔ u sufu ni, u poolin le ni kɔɔ, le ki ji nyan u gbanann nin.” (Waah len man nan wɔɔn ke tijiir bien ŋan.)

20 Le u ji len ke, “Ni wan nan nya uninfosaal a sufu-n nin ni ma ŋaan u tijaginn,

21 u sufu ni le u tier niwann nan bir, nin iwanchɔgin toon upiibanlin nin ujabanlin, nin nnaayigim, nin lininfo kul, nin iwanchɔgin toon,

22 nin kujanuuŋ, nin kininaŋ, nin kularug, nin ijagɔɔr toon, nin lipiiponl, nin kutingbiig, nin kalanbaani ki kpiɛ ijɔr toon.

23 Ni niɛ nan bien nya uninfosaal a sufu ni le ki ŋaan u tijaginn.”

Upii wan nan ŋa Yisa yada nan a bɔr

(Matiu 15:21-28)

24 Ni bɔɔn bu le Yisa nyan niin ki jon Taya nin Sidonn a tingbɔŋin, ki tan kɔɔ iniin iba ni, kaa ban uba li nyi u bu niin ni, amaa waa nan fir woon u baa.

25 Le upii wan wee kinaanbiig nan be u bisiebig bu nan, nan gbir u bu, le ki dan u ban ki nan gbaan u nintogil.

26 Upii nmɔn kaa nan ye Juu a ninfou wi, bi nan ma u Fonisiya a tiŋ le, Siriya a tingbɔŋin. Le u balin Yisa ke u nyan kinaanbiig u bisa nmɔn a gbanann nin na.

27 Le Yisa bei u ke, “Che n jin nbuwaab bi jiiir chinchinn na wee, naa ŋan nin uninfo n ta nbuwaab a jiiir ki sei ibɔ.”

²⁸Le upii-n jiin ki bei u ke, “N yudaau, ni sin ye ibamɔn le, amaa ibɔ yan dɔ teebul a lɔjin ni, mu pii nbuwaab a jibul yan lur tumin le.”

²⁹Le Yisa bei u ke, “A jiim nan bu, li kun na; a ta li foo iniin ki miin kinaanbiig n nyan a bisa-n a gbanann nin na.”

³⁰Le upii nmɔn nan fii ki kun ki tan foo ki miin u bigin dɔ u wan dɔɔn wan bu le, ki miin kinaanbiigin sin nyan na.

Yisa kaah che kubirug fir ki pag man

³¹Le Yisa nin jien Taya a yagil nmɔn, le ki nɔɔ Sidonn a yagil, nin kitiŋ kan wee bi yi ki ke ntim piig nan yaan ki tan foo Galilii a mɔgilin.

³²Le bininfob biba dan u ban ki ŋmag uja uba le u ye kubirug, le bi balin Yisa ke un ta u nɔɔ ki paan u bu u.

³³Le Yisa ta u le bi nyan ngbaan, bi binba, le u ta u nɔɔbili ki bɔ uja nmɔn a tuli yin, le ki sii timɔsann ki ŋa uja nmɔn a lanbil,

³⁴Le ki waan lig papaab le ki foor jiin u poolin, le ki bei uja-n ke, “Efata”, ni taai le ye “Loora”.

³⁵Libol nmɔn le uja nmɔn nin gbir, ki ji fir pag nbamɔm.

³⁶Le Yisa nan kpaan bininfobin ke bi li nyi bin bei uba waah tun man nan bu; le bi dii ta tibɔr nmɔn ki mɔɔn.

³⁷Le ban bien gbir tibɔr nmɔn, ni ŋa bi ligaril takpem, le bi len ke, “Waah ŋa nan nan, ni ŋan, u che bitukpaab gbir, le nbirim pag.”

Mag 8

Yisa kaah nan jin bininfob turina man

(Matiu 15:32-39)

¹Iyaayoo nmɔn, le kuninfogbaluŋ yaan ti nan ladin tab Yisa ban, baa nan jɔɔ tijiiri, le Yisa yin u bɔɔɔɔɔɔ ki nan bei bi ke,

²“Kunyunyunbaag choom pam bininfob nan bu, iweehn itaa sɔ le bi be n ban, ki mu kaa jɔɔ tijiir ki ji.

³Ni ye n jaa bi ke bi li kun nin nkom ke, bi li fig nshan, bi ni bi bam a tim fɔga.”

⁴Le u bɔɔɔɔɔɔbin baan u ke, “Ti yin kan tijiir la ban kukunkɔɔɔɔ nan yaan wee tin foo bi bien naa?”

⁵Le u baan bi ke, “Ni jɔɔ boroboro kon i ŋaa?” Le bi bei u ke, “I bilile.”

⁶Iyaayoo le u che kuninfogbaluŋ nmɔn kal tum. Le u ta boroboro kon ilile-n, le ki poor Uwonbɔr le ki war war boroboro ki sei u bɔɔɔɔɔɔbin ke bin ta tol bininfobin na.

²³Le Yisa nan choo u ƙɔɔ ki ta u nyan kitiŋ nmɔn a gbaam, le ki sii timɔsann ki ŋa ujajɔɔn nin a numin, le ki ta u ƙɔɔ ki paan u bu, le ki baan u ke, “A gaa?”

²⁴Le uja-n nan goor ki lig, ki ke “Nn, n kan bininfob, amaa bi nann isiig le ki choon.”

²⁵Le Yisa ji ta u ƙɔɔ ki paan uja nmɔn a numbili bu, iyaayoo le uja nmɔn ni na lig soon ki miin u numbili n ligira, le u nin ga tiwann yɔɔr bien nbamɔm.

²⁶Le Yisa kpaan u ke u ji li nyi un jir kitiŋ nmɔn yaan, le ki che u kun u niin.

Piita kaah nan pag Yisa a bɔr man

(Matiu 16:13-20; Lug 9:18-21)

²⁷Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔɔɔ nan fɔɔr nin yaan ki jon Sizariya Filipi a tinbumin. Baah nan be nsan bu ki la chaa nan le u baan bi ke, “Ni beim ni, bininfob ke n ye ŋmiɛ?”

²⁸Le bi bei u ke, “Biba ke a ye Jonn Wan nan Fu Bininfob Uwɔnbɔr a Nyunfulin le, le biba mu ke a ye Elaja le, le biba mu ji ke a ye Uwɔnbɔr a linlemin a ni uba le.”

²⁹Le u baan bi, “Ke nim mu, ni ke n ye ŋmiɛ?” Le Piita bei u ke, “Fin le ye Masiya nmɔn.”

³⁰Le Yisa nan sei bi ikpaan ke bi li nyi bin bei uba tibɔr nmɔn.

Yisa kaah nan pag waah li ji fala ki kpo man

(Matiu 16:21-28; Lug 9:22-27)

³¹Le Yisa ni nan wɔɔn u bɔɔɔɔɔɔɔɔ ke, see Uninfosaal a Big jin fala, le kitiŋ a ninkpeeb, nin kumanug a yudam, nin ban wɔɔɔnn Uwɔnbɔr a siimin na li yii u, ki ji ku u, amaa ni ween itaa daal le u li fii nkumin.

³²U nan pag ni niɛ nan ki wonn bi bien nan a num paam le nbamɔm. Le Piita yin u ki nyan ngbaan, ki tan fuun u bu ki ke u laa ji nyi ki len man ni.

³³Le Yisa gbiɛ lig u bɔɔɔɔɔɔɔɔbin, ki mu fuun Piita bu ke, “Sintani nan, fɔɔr n ban do. Nɔaa tier Uwɔnbɔr kaah tier man ni, a tier bininfosaalib kaah tier man le.”

³⁴Le Yisa bei u bɔɔɔɔɔɔɔɔ nin bininfob ban bien nan ƙɔɔ win ke, bin fɔɔr ki mal u ni, le ki bei bi ke, “Wan ban un ƙɔɔ min ke, see ke u yii u ba, wee ki yuur u kum a dapunpunl ki li ƙɔɔm,

³⁵wan kaa ban un weeh u sayiig n bu ke, u ma na yin lann ki, amaa wan weeh u sayiig min nin tibɔŋann n bu ke, u ma na yin kan limiefol nin ibamɔn.

³⁶Ke ni ye uninfo kan dulinya nan a jɔɔm bien wee ki sin lann u miefol ke, ba a nyɔɔr wee u kan naa?

³⁷Bee uninfo li fir ta baa ki daa limiefolaa?

³⁸Wan mu san ifa nin un ta n bɔr nan ki wɔɔn titoonbirdam nin tukangbirdam dulinya nan yaan ke, wee Uninfosaal a Big nan jiirin nin u Baa Uwonbɔr a pɔɔm nin u malakam ke, u mu na li san u ifa nin un ta u ki kpɛ u ninfobin.

Mag 9

¹Ni bɔɔn bu le Yisa ji len ke, “Ibamɔn le n bei ni nan, biba be do kaa li kpo see ke bi nan kan Uwonbɔr a naamin a dam a pɔɔm.”

Yisa a gbanann kaah nan kpenn man

(Matiu 17:1-13; Lug 9:28-36)

²Ni ween iloob daal a bɔɔn, le Yisa nan ta Piita nin Jemisi nin Jɔnn ki don liɔɔl fufɔgil a paab, bi binba. Iyaayoo le bi kan u gbanann kaah kpenn,

³le u wan yee waɲ nyagin ki peen parr. Uba kaa be kutingbɔɲ nan yaan ki li fir ɲunn tiwann yɔɔr wee tin peen man ni.

⁴Le bi kan Elaja nin Moziz kaah degir u bu ki pag nin u.

⁵Le Piita bei Yisa ke, “Wan wɔɔn, ni ɲan nin taah be do nan. Ti li ɲa tinanbonn titaa, kuba ye a yaag, le kuba mu ye Moziz yaag, le kan gurin mu ye Elaja yaag.”

⁶Bijawaam kaah nan choo Piita nin u kpietiibin bu le che waa ji nan nyi waah li pag man ni.

⁷Iyaayoo nmɔn le kitilangbɔɲ nan piin bi bu, le bi gbir likukɔl kitilangbɔɲin a paab ke, “N bijiɛkaag sɔ, ni chee u mɔba man.”

⁸Le bi gbɛ lig, le kaa ji kan uba bi ban ni. See Yisa a binba.

⁹Baah nan nyan liɔɔl nmɔn a paab ki nan chaa jiirin, le Yisa nan kpaan ke bi laa bei uba nan bien wee bi kan nin ki tan kpaal lidaal man wee u ma Uninfosaal a Big na li fii nkumin nan.

¹⁰Le bi chee u kpaani nmɔn, ki ɲmag tibɔr nmɔn bi sisiigin. Le bi baan tab ke, “Nkum a fiim a taai ye nii?”

¹¹Le bi nan baan u ke, “Ba ɲa wee ban wɔɔnn Uwonbɔr a siim bei ke see ke Uwonbɔr a linlenu Elaja le yin chinn ki dan naa?”

¹²Le Yisa bei bi ke, “Ibamɔn see ke Elaja chinn, ke un nan mann tiwann yɔɔr bien nbamɔm. Ba ɲa wee ni sɔb Uwonbɔr a gbɔɲin ke, Uninfosaal a Big na li ji fala, wee bin yii waa?”

¹³N bei ni le nan, Elaja pii foon na, le bininfob ɲaa u yɔli yɔli baah ban man, ke naah sɔb Uwonbɔr a gbɔɲin man nin.

Yisa kaah nyan kinaanbiig kibigin man

(Matiu 17:14-21; Lug 9:37-43)

14Yisa nin Piita nin Jemisi nin Jonn kaah nan tan foo u bɔɔɔɔbin ban n-yonn man nin, ki miin bininfob lagin; le ban wɔɔnn Uwonbɔr a siimin far bi limɔkpel.

15Kuninfogbaluɲ nmɔn kaah nan kan Yisa n-yonn man nin, le ni ɲa bi ligaril, le bi guun dan ki nan poor u.

16Le u baan u bɔɔɔɔbin ke, “Ni niɛ bi babuu?”

17Le uja uba nyan kuninfogbaluɲin yaan ki jiin ke, “Wan wɔɔn, min le ta n bija dan a ban, kinaanbiig le be u ban ki che waa fin pagi.

18Nan yaan bien wee kinaanbiigin nan fii ke, ki nyier u tum le, le kumɔsangbugbalug nya u mɔnn le u ɲma u nyii. Le u gbanann n pɔɔg kenken; le n balin a bɔɔɔɔbin nan ke, bin nyan kinaanbiig nmɔn le bi walin gur.”

19Iyaayoo le Yisa ni nan fu bi bu ki ke, “Nim daandaan nan a ninfob ni yada waar pam, ni ban n yuur ni ban ki tan kpaan nii, wee ki li jɔɔ limɔril ni buu? Ta kibig nmɔn ki dan do.”

20Le bi ta ki dan Yisa ban. Kinaanbiigin kaah kan Yisa n-yonn man nin, le ki fii kibigin bu, ki nyie u tum, le u dɔ ki bilin, le kumɔsangbugbalug nya u mɔnn.

21Le Yisa baan u baa ke, “Ibayoo wee ni piin ki ɲaa u man naa?” Le u jiin ke “Ni piin u buwaan nin le.

22N-yonn takpem le kinaanbiig nmɔn nyier u nɲmi-n, nin nnyumin, ki yin ku u. Ni ye a li fir terim ke, a sam kunyunyunbaag ni.”

23Le Yisa jiin u ke, “Nn, ni ye a mu li fir ɲam yada ke, niba kaa pɔɔ ki sei wan ɲam yada ban ni.”

24Libol nmɔn le uja-n paa yigin papaab ki ke, “N ɲaɲ yadau, terim ni wee n ɲaɲ yada ki kpie.”

25Yisa kaah nan kan ke bininfobin nan mann tir ki chaan bi ban ni, le u tien kinaanbiig nbu ke, “Fin kinaanbiig tukpaabig nan, min le seiɲ bimɔb ke a nya u ni ki laa ji nyi ki jirin u ni jigin ni.”

26Le kinaanbiig nmɔn nan yigin ki yuur kibigin ki nyie tum gbab, le ki nyan u ni, le kibig nmɔn ni nan nann ke ki kpo le-n, le bininfobin ni nan fabin ki ke, “Tɔ, u kpou.”

27Le Yisa ta u nɔɔ ki choo kibig nmɔn ki ter u le u fii sir.

28Yisa kaah nan kɔɔ iniin nmɔn n-yonn man nin, le u bɔɔɔɔbin nin baan u bi binba ke, “Ba ɲa wee tim kaa bi fir nyan kinaanbiig nmɔn naa?”

29Le u bei bi ke, “Naa li fir nyan kinaanbiig nan a bosu; see ke ni miɛ Uwonbɔr.”

Yisa kaah nan mann ki pag u kum bu man

(Matiu 17:22-23; Lug 9:43-45)

30 Le Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔb nmɔn nyan niin ki kɔɔ Galilii a tingbɔɔɔɔin. Amaa waa nan ban uba n biɛ waah be nan yaan ni,

31 ki wɔɔɔɔ u bɔɔɔɔɔɔbin ni, le ki bei u bɔɔɔɔɔɔbin ke, “Bi na li ta Uninfoaal a Big ki ŋubin bininfob a kɔɔɔ le bin ku u, amaa ni ween itaa daal, u li fii nkumin.”

32 Le u bɔɔɔɔɔɔbin kaa biɛ u bɔɔ nmɔn a taai, le ki mu sin san bijawaam nin bin baan.

Dma ye wan jon bi bien naa?

(Matiu 18:1-5; Lug 9:46-48)

33 Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔbin kaah nan foo Kapeniem ki tan kɔɔ iniin nin n-yonn man nin, le u baan bi ke, “Ni bi pag baa a bɔɔ nshan nin naa?”

34 Le bi ŋmin, nan bu-n nshan bi bi far tab limɔkpel le, tininkper bu.

35 Le u nan jir ki kal, ki che u bɔɔɔɔɔɔb piig nin bilee ka ki mal u, le u bei bi ke, “Wan bien ban u li ye uyudaan ke, see ke u ta uba ki kpann ulanjiin ni bien ban, le ki ye ni bien nan a yomu.”

36 Le u ta kibig kiba siin bi sisiigin, ki ta u kɔɔ yuur kibig nmɔn. Le ki bei bi ke,

37 “Wan bien gaa kibig nan a bosu n yinl bu ke, min le u gaa nmɔn; wan mu gaa min ke, waa gaa nbinba, amaa u gaa wan tunimin mu jigin na.”

Wan kaa kɔn nin ti ke u si ti bɔɔn le

(Lug 9:49-50)

38 Tɔ, le Jonn bei Yisa ke, “Wan wɔɔɔɔ, ti kan uja uba mu kaah jɔɔ a yinl ki nyan nnaanbiim bininfobin, le ti fuun u bu ke un ta jien na, waah kaa ye ti ni uba-n bu.”

39 Le Yisa bei bi ke, “Ni laa ŋɔɔ wi, wan yin n yinl ki tun ligaril a toon ke, ni bɔɔn bu waa ji li fir ki pag niba ki bii mi.

40 Wan bien kaa kɔn nin ti ke, u si ti bɔɔn le.

41 N bei ni ibamɔn le, wan bien sei ni nnyum n yinlin, naah ye Masiya a ninfob n bu ke, u daan kaa na li nyi ki lann u yɔɔri.”

Libiginl lan kɔɔn ti tibirin a bɔɔ

(Matiu 18:6-9; Lug 17:1-2)

42 Le Yisa ji nan mann len ke, “Wan che nbuwaab ban ŋa min yada nan a ni uba ta n bɔɔ gab ke, bi bi ta linaal takpenl ki lol jɔn u nien wee ki tir u jaa limɔgilin ke ni bi sɔ.

43-44 Mambu, ni ye a kɔɔ li che a yiim ke, a gaa mi ki gen na. Ni ŋan nin uninfo li jɔɔ nɔɔ nba ki tan kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiem ki jon uninfo li jɔɔ inɔɔ ilee wee ki tan kɔɔ ŋɔmi-n man kaa jɔɔ njunim nan yaan na.

45-46 Ni ye a taal li yin che a yiim ke, a ga mi ki gen ki ta gaba, ni n̄an nin uninfo li jɔɔ litaal liba wee ki kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiem ki jon nin u li jɔɔ itaa ilee wee ki tan kɔɔ n̄mi man kaa jɔɔ n̄junim nan yaan na.

47 A numbil mu li ti ji yin che a yiim ke, a logir mi ki nyan na, ni n̄an nin uninfo li jɔɔ n̄numbim nba ki tan kɔɔ Uwɔnbɔr a niin a naamin ki jon nin u li jɔɔ inunbil ilee wee ki tan kɔɔ n̄mi man kaa jɔɔ n̄junim n-yaan na.

48 Nin yaan 'le inaasanbil yan n̄ma bi nan kaa yin kpo, le n̄mi nmɔn mu kaa yin junni.'

49 N̄mi le Uwɔnbɔr na yin ta ki mann uninfo bien kasi ke ucha kaah jɔɔ n̄mi ki mann tikur man nin.

50 "N-yaam mɔ; amaa n-yaam a mɔm nan sagir ke, a yin n̄a nii wee min ji mɔn̄aa? Ni che ni binbem le be ke n-yaamin, wee nmɔn li be nim nin ni tab a sisiigin."

Mag 10

Lipiiyiil a bɔr

(Matiu 19:1-12; Lug 16:18)

1 Le Yisa nan nyan ki chaa Judiya a tingbɔn̄in ki tan don Jɔdann a mɔgilin. Le bininfob takpem nan ladin u ban, le u yaan ti nan wɔɔn bi Uwɔnbɔr a bɔr ke waah pii ti wɔɔn man nin.

2 Le Farasii yaab dan u ban ki ban bin mag u lig, le ki baan u ke, "Nsiim chee sei ke uja n yii u poo?"

3 Le u mu baan bi ke, "Moziz nan sei ni nsiim nii ki jiin ni paamaa?"

4 Le bi ke, "Moziz nan wɔɔn ti ke uja li fir sɔb lipiiyiil a gbɔn̄ ki yii u poo."

5 Le Yisa bei bi ke, "Ni tukangbir bu le nan che Moziz nan sɔb nsiim nmɔn ki sei ni.

6 Amaa Uwɔnbɔr kaah nan naan dulinya n̄piinim ni, 'U nan naan uja nin upii le.'

7 Mambu, le uja li jien u baa nin u na le ki kɔɔn upii,

8 wee binib bilee n ladin ki li ye tigbanann tiba, baa ji yin ye bininfob bilee, amaa bi ni yin ye uninfo uba le.

9 Mambu, ban wee Uwɔnbɔr ta bi ki ladin ni, uninfosaal li nyi un choo bi ki bɔgir."

10 Baah nan nan jirin iniin n-yonn man nin, le u bɔɔn̄ɔɔn nan baan u bɔr nmɔn a taai.

11 Le u bei bi ke, "Uja wan yii u poo wee ki kɔɔn upii uba ke, u tun iwanjaab toon na, waah kɔɔn upii ki kpɛ u bu-n bu.

12Man mu jigin, upii yii u chal wee ki tan kun uja uba ke, u mu tun iwanjaab toon na.”

Yisa kaah nan kaab jaa nbuwaab bu man

(Matiu 19:13-15; Lug 18:15-17)

13Le bininfob biba nan ta bi buwaab ki dan Yisa ban, ki ke un ta u kɔɔ ki paan bi bu-u, amaa le u bɔɔɔɔɔɔɔ fu bi bu.

14Waah nan kan bi tann bi bu-n ni, le u ŋuul nan fii bi bu, le u bei bi ke, “Ni che nbuwaab nmɔn n dan n ban ni, ki laa ŋɔɔ bi, nbuwaab nan kaah be man nan Uwɔnbɔr a niin a naamin ye bi yaan le.

15Ibamɔn le n bei ni nan, wan kaa gaa Uwɔnbɔr a naam ke kibigin ke, waa li kɔɔ mi ni.”

16Le ki gaa nbuwaab nmɔn, le ki ta u kɔɔ ki paan paan bi bu, ki kaab jaa bi bu.

Ujɔɔndaan uba a bɔr

(Matiu 19:16-30; Lug 18:18-30)

17Yisa kaah nan nyan ni yaan ki chaa nmɔn, le uja uba guun kenn u ki gbaan u nintogil, le ki baan u ke, “Wan wɔɔn ŋan, n yin ŋa nii wee ki nan kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiem aa?”

18Le Yisa jiin ki bei u ke, “Ba ŋa wee a yim uninfo ŋan naa? Uba kaa be ki ye uninfo ŋan ni, see Uwɔnbɔr a binba.

19A pii nyi Uwɔnbɔr a siim kaah wɔɔn man, ‘Laa ku uninfo; laa tun iwanchɔgin toon ni, laa su, laa ji tibɔkar a siera ki bii a kpiegi; laa ŋal bininfobi, ki li tenn a baa nin a na jilimau.”

20Le uja-n bei u ke, “Wan wɔɔn, n pii chee ki tun ni niɛ nan n nbuwaan nin le.”

21Le Yisa lig u chimm nin njiem, le ki nan bei u ke, “Niwann niba kpenjileŋ li pariŋ; li kun na ki tan kɔɔr ŋaah jɔɔ niwann nan bien na, wee ki ta iligin ki sei faladama, wee ki nan kan njɔɔm Uwɔnbɔr a niin, wee ki ni li kɔɔm.”

22Uja-n kaah nan gbir man nin, le u sufu nan bii takpem, le u nan jir ki kun nin npoobiin, u nan jɔɔ tiwann takpem pam.

23Le Yisa nan gbie lig u bɔɔɔɔɔɔbin, le ki bei bi ke, “Ni li pɔɔ pam nin bijɔɔndam n nan kɔɔ Uwɔnbɔr a niin a naamin.”

24U bɔr nmɔn nan ŋa bi ligaril le; le u ji mann ki bei bi ke, “N buwaab, ni pɔɔ pam nin uninfosaal n nan fir kɔɔ Uwɔnbɔr a niin a naamin.

25Ni pɔɔ paa nin ujɔɔndaan n kɔɔ Uwɔnbɔr a niin a naamin ki jon nin alakoomi kaah li kɔɔ sierig a bolin na.”

26U mɔleen nmɔn nan gar bi pam, le bi nin baan tab, “Ke ni ye man ke ŋma pii li fir ŋmaraa?”

27Le Yisa lig bi ki bei bi ke, “Uninfosaal kaa li firi amaa Uwonbɔr ma li fir tun niwann bien.”

28Le Piita bei u ke, “Liga, tim jien niwann bien le ki nɔɔŋ.”

29Le Yisa bei bi ke, “Ibamɔn le n bei ni nan, wan bien jien u niin, bee u watiib nin u kpetiib, bee u ninsieb, bee u nam, bee u baam, bee u buwaab, bee u kpaab, n yinl bu nin tibɔŋann nin bu ke,

30u na li kan tiwann ke tin jo waah nan jien tiwann tan ni bien. U na li kan iniin, nin watiib nin kpetiib, nin ninsieb, nin nam, nin nbum, nin tikpaann, a kobig kobig kutingbɔŋ nan yaan, ki bie na li kan limugil ki kpie; le n-yonn man chaan nan le un nan kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiem nan.

31Bisanliib na li ŋa bibɔɔnpaab, le bibɔɔnpaab mu na li ŋa bisanliib.

Yisa kaah nan pag u kum a bɔr nfimitaa man

(Matiu 20:17-19; Lug 18:31-34)

32Iyaayoo nmɔn le Yisa nin u bɔɔnɔɔb nan nyan nsan bu ki do Jerusalem, le u gaa bi sam ki liin, le ni gar bi, le bijawaam mu ji choo kuninfogbaluŋ kan nan pa bi bɔɔn nin. Le u yaan ti nan ta u tooi piig nin bilee-n ki nyan ngbaan, ki wɔɔn bi nan li ŋa u,

33ke laa, “Ti yin do Jerusalem le nan, nan yaan wee bi li ta Uninfosaal a Big ki ŋubin kumanug a yudam nin ban wɔɔnn nsiim a nɔɔn le bin ji u tibɔr ki ke bin ku u, le ki ta u ki sei ban kaa ye Juu yaab nan;

34le bi li laa u ki sii timɔsann ki ŋaa u ki boo u, ki nan ku u, amaa ni ween itaa daal u li fii nkumin.”

Jemisi nin Jɔnn kaah miɛ Yisa tininkper man

(Matiu 20:20-28)

35Iyaayoo le Jemisi nin Jɔnn, ban nan ye Zebedi a naachim nan, nan dan Yisa ban ki nan bei u ke, “Wan wɔɔn, ti ban a tun niba le ki sei ti.”

36Le u baan bi ke, “Ni ban n tun ba sei naa?”

37Le bi jiin ki bei u ke, “N-yonn man wee a nan jin a naamin ki kan nɔɔn ke, a che ti ni uba n kal a nɔɔjiim paam wee u mienin mu n kal a nɔɔgam paam.

38Le u jiin ki bei bi ke, “Naa nyi naah miɛ niwann nan ni. Ni li fir nyu kiyiinyɔɔg kan wee n yin nyu nan naa? Bee ni li fir ki ji fala ke maah yin ji man nan naa?”

39Le bi jiin ki ke, ti li fir. Le u bei bi ke, “Ni sin li fir nyu kiyiinyɔɔg nmɔn yaan ki bie li fir ji fala ke maah yin ji man ni.

40Amaa naa ye min le li gann wan na yin kal nɔɔjiim paam bee n nɔɔgami. Uwonbɔr le yin gann ban na yin kal nkaam nmɔn bu.”

41Le Yisa a tooi piigin kaah gbir man nin, le bi ŋuui fii Jemisi nin Jɔnn bu.

⁴Le bi sin jon ki tan kan kibonɔ lol iniin iba a kaafiin. Baah sin lor ki n-yonn man nin,

⁵le bininfob biba nan si niin ki baan bi ke, “Ba ɲa wee ni lor kibonɔ nmɔn naa?”

⁶Le bi bei bi Yisa kaah bi len man nin, le bininfob nmɔn jir ɲmin, le bi lor ki jon.

⁷Baah nan ta kibonɔ nmɔn ki foo Yisa ban n-yonn man nin, le bi ta biwan yeewan ki paan kibonɔ nmɔn bu, le Yisa jig.

⁸Le bininfob takpem nan jɔɔ bi kinken ki yar nsan bu, le biba mu par tifaɔonn ki ter nsan.

⁹Ban nan liir Yisa a sam nan nin ban nan paa u bɔɔn nan, bi nan yigin le ki ke, “Jilima daan! Uwɔnbɔr a kaar be wan dan u yinl nmɔn nan bu.

¹⁰Uwɔnbɔr a kaar biɛ li be ti yaaja Defid a naam man chaan nbu. A ji ye jilima daan le paab!”

¹¹Le Yisa foo Jerusalem ki kɔɔ iwɔnɲien niin n-yaan, le ki lig tiwann bien; naah nan na yin bɔɲ n bu, le u ma nin u bɔɔnɔɔb piig nin bilee nyan ki jir Betani a tiɲin.

Yisa kaah nan pag bikinkam a bɔr man

(Matiu 21:18-19)

¹²Ni nan won kutaag le Yisa nin u bɔɔnɔɔb nyan Betani ki jir Jerusalem; le nkom nan jɔɔ u.

¹³Le u nan kan bikinkam kaah jɔɔ tifaɔonn ki si nan fɔg. Le u jon busub nmɔn a taatum ke u ta li kan iloon, amaa u nan tan foo kaa kan niba, see tifar a binba, nan bu-n ikinkan a saɲi kaa la nan foo.

¹⁴Le u bei busub nmɔn ke, “Uba kaa ji li nyi ki ji a loon yi, la nyan dinan ki chaa.” U bɔɔnɔɔbin nan gbir u mɔboi nmɔn na.

Yisa kaah mann iwɔnɲien niin man

¹⁵Le bi nan nan foo Jerusalem; le Yisa jon ki tan kɔɔ iwɔnɲien niin n-yaan, ki ɲɔɔr ban kɔɔr nin ban daag bien ki nyan, ki tir ban kpenn ilig a teebul ki gabir, ki lier ban nan kɔɔr ilanjel nan a jali ki gabir,

¹⁶waa nan chee ke uba n ji tu niba ki jo iwɔnɲien niin nmɔn yaan ni,

¹⁷le ki nan bei bininfobin ke, “Ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɲin ke, u ma Uwɔnbɔr len ke, ‘Bi li yi N niin ke bininfob bien a wonmiel a niin’; le nim ta ɲa ban feen a kikaabol.”

¹⁸Le kumanug a yudam nin ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim nan gbir waah ɲa man; le ki ni nan ban nsan man wee bi li ku u, le ki sin san u bijawaam, u wɔɔnim nan ɲa kuninfogbaluɲin ligaril le takpem.

Mag 12

Bitoontum a bɔŋal

(Matiu 21:33-46; Lug 20:9-19)

¹Iyaayoo nmɔn le Yisa gaa libɔŋal ke, “Uja uba le nan kon u dikpaab, le ki ŋuun ikunkon ki gɔɔn bi, le ki mann lidiboopal, le ki maa libinbinl lan kper ke wan guu-n li ka li paab ki guu bukpaab nmɔn. Le ki yin bikpaab biba ki ta bukpaabin ki ŋa bi nɔɔn ke bi li guu. I nan foo nchiem ke bin chie sei u ni wee ki mu chie bi yaan. Ni bɔɔn bu le u yaar ki jon kitiŋ kiba.

²Idi a chiem kaah nan foo-n, le u tun u yomu ke un tan gaa idi u toontum n ban ni, le u jon.

³Le bitoontumin tan choo u ki boo u nbamɔm, ki ŋɔɔr u gab le u kun yɔli.

⁴Le ukpadaan nmɔn ji tun uyom uba, le bitoontumin ji tan fa u yul ki chib, ki jin u ifa.

⁵Le ukpadaan nin ji mann tun uyom uba bi ban. Le bi tan ku u ma. Ni bɔɔn bu le u ji saar tun biyom takpem bi ban, le bi ji tan saar tun bi mu man, ki boo bibam, ki sin ku bibam.

⁶Ukpadaan nmɔn a bijiekaag le ni nan gur u ban, le u tun u bitoontum nmɔn ban, ki ke, “Bi li jiin bi ba ki sei n tɔɔl a bija nmɔn.

⁷Le bitoontum nmɔn bei tab ke, ‘U faajiru sɔ, che ti ku u, wee lifaal nmɔn n kpann ti yaal.’

⁸Le bi choo u ki ku ki ta u nyan nkpagbaan ki tan gab.”

⁹Yisa kaah pag man ki die n-yonn man le u baan bi ke, “Ni tier ukpadaan nan ni yin ŋa niin? U yin dan le ki nan ku bitoontumin, le ki ta bukpaabin ki ŋa bitoontum biba a nɔɔn.

¹⁰Naa la nyi ki karin naah sɔb Uwɔnbɔr a gbɔŋin man n naa? Ni sɔb ke, “Kudaag kan wee bitanmaab yii ki n ni, ki ma nan ye kijaantelig ŋaŋ,

¹¹Uwɔnbɔr le ŋa man Le ni ŋa ti ligaril.”

¹²Yisa kaah pag man ki die n-yonn man nin, le Juu yaab a yudam bie ke u ga libɔŋalin ki jiin bi paam le, le bi ban bin choo u, le ki sin san bininfobin bijawaam; ni bu le bi ta u ki jien ki sin yaar.

Baah nan pen Yisa a lam man

(Matiu 22:15-22; Lug 20:20-26)

¹³Le bi nan tun Farasii yaab biba nin Ubɔr Herɔd a nib biba Yisa ban ke bin nan pen u lam.

¹⁴Le bi nan foon ki baan u ke, “Wan wɔɔn, ti nyi ŋaah pag ibamɔn, kaa san bijawaam nin bininfob kaah li tier man ni. A bie wɔɔn bininfob Uwɔnbɔr a sam

nin ibamɔn, le a бага kaa be nin uninfo kaah ye wan ni. Mambu, bei ti ni, ni n̄an nin ti yɔ lampo ki sei Rom a tiŋ a bɔru Siiza, bee ti laa yɔɔ?”

¹⁵Le Yisa biɛ ke bi ban bin pen u lam le, le ki jiin bi ke, “Ba n̄a wee ni ban ni kɔɔnim libiginlin naa? Li jɔɔn biligib nmɔn wee n lig.”

¹⁶Le bi ta sei u. Le u baan bi ke, “N̄ma a nunaŋ nin u yinl be biligib nmɔn buu?” Le bi bei u ke, “Siiza.”

¹⁷Le Yisa bei bi ke, “Tɔ, ni ta nan ye Siiza yaan ki sei Siiza u, ki ta nan ye Uwɔnbɔr yaan ki sei Uwɔnbɔr a.” Le ni gar bi takpem u jiim nmɔn bu.

Bitakpiib a fiim a bɔr

(Matiu 22:23-33; Lug 20:27-40)

¹⁸Le Sadusi yaab biba nan dan u ban. Ban len ke binib kaa yin fii nkumin ni, le ki bei ke,

¹⁹“Wan wɔɔn, Moziz nan sɔb nsiim ki ke, “Uja kpo wee ki jɔɔ upii wee kaa ma kibig ke, ni n̄an u na a big n ta lipukɔɔlin ki maa nbuwaab sei utakpiirin.

²⁰Tɔ, bijab bilile le nan be ki ye tinabir, le uninkpelin kɔɔn u pii ki kpo kaa ma nbuwaabi.

²¹Le wan pa u bu ta lipukɔɔl nmɔn, le ki mu kpo kaa ma bigi; le wan kpiɛ bita n mu ta upii nmɔn, le ki mu nan kpo, kaa ma kibigi.

²²Man le ban bien pa nmɔn kɔɔn upii nmɔn, le ki nan kpo, bi ni u ba kaa ma kibig nin upii nni. Ni bɔɔn bu, le upii nmɔn mu nan kpo.

²³Tɔ, bitakpiib a fii daal, bi n̄miɛ na yin ye upii nmɔn naa? Nan bu-n bi bilile nmɔn bien kɔɔn wa.”

²⁴Le Yisa bei bi ke, “Naa nyi niba. Nan che naa nyi nmɔn ye nan le. Naa nyi Uwɔnbɔr a gbɔŋi, kaa ji nyi waah jɔɔ n̄pɔɔn man ni.

²⁵Bitakpiib nan fii nkumin ke, bi na yin be le ke malakam kaah be Uwɔnbɔr a niin man nin; lipiikɔɔnl nin lijakunl kaa na yin be.

²⁶Ki jiin nkum a fiim paam, naa nyi ki karin Uwɔnbɔr a linlenu Moziz a sɔbim n naa, naa nan pag ki jiin kujagorug a bɔr n naa? Ni sɔb ke Uwɔnbɔr nan bei Moziz ke u ma Uwɔnbɔr le ye Abiraham a weem, nin Azig a weem, nin Jekɔb a weem.

²⁷Waa ye ban kpo a weemi, u ye ban fo a weem le. Ni jɔɔ kunmaruŋ.”

Nsiim man yab a bɔr

(Matiu 22:34-40; Lug 10:25-28)

²⁸Tɔ, ban wɔɔnn nsiim nmɔn a ni uba nan be niin ki gbir Yisa nin Sadusi yaab nan a bɔr pagilin, ki kan Yisa kaah jiin ibinbaan ni nbamɔm man. Ni bu le u dan Yisa ban, ki mu nan baan u ke, “Ke nsiim mi la ba le ye nsiim man pɔɔ?”

²⁹Le u jiin u ke, “Nsiim man pɔɔ ye nan le: ‘Iziral yaab, ni pelim man, ti Yudaau Uwonbɔr ye Uwonbɔr uba le.

³⁰Li jie u nin a sufu bien, nin a naaŋ bien, nin a potiel bien, nin a pɔɔm bien na.’

³¹Nsiim man pɔɔ ki kpiɛ milee ye nan le: ‘Li jie a tau ke ŋaah jie a ba man ni.’ Nsiim nba kaa ji be ki jon nsiim milee nan ni.”

³²Le wan wɔɔnn nsiim nmɔn bei Yisa ke, “Wan wɔɔn, n pooriŋ. A pag ibamɔn le, ke ti Yudaau Uwonbɔr ye Uwonbɔr uba le, le Nween nba kaa ji be ki kpiɛ u bu,

³³ke uninfosaal li jie Uwonbɔr nin u sufu bien, nin u potiel ke, ki ji li jie u tau ke waah jie u ba man nin ke. Ni ŋan ki jon nin uninfo n ta tiwankor ki mann kumanug ki nyɔɔ nŋmi sei Uwonbɔr a.”

³⁴Yisa kaah nan kan ke u jiimin jɔɔ n lamin, le u bei u ke, “Ŋaa fɔg nin Uwonbɔr a niin a naami.” Ni niɛ nan a bɔɔn uba kaa ji nan jɔɔ sufu nin un baan Yisa nbinbaan ni.

Masiya kaah ye wan

(Matiu 22:41-46; Lug 20:41-44)

³⁵Yisa kaah nan be wɔɔn bininfob iwɔnɔn niin n ni, le u nan baan bi nbinbaan ke, “Ba ŋa wee ban wɔɔnn Uwonbɔr a siimin ke Masiya n ye Defid a yaabil lee?

³⁶Kasi a Naaŋ le nan gbeen Defid, le u ke, ‘Uwonbɔr nan bei n Yudaau ke, kalim n nɔɔjiim paam hali nin maah na li che a dataam nkpann a taai a tɔɔn bol.’

³⁷Defid baantɔɔl kaah nan yi Masiya ke u yudaau nan, ke ni ŋa niin wee Masiya ye Defid a yaabil laa?”

Ban nan wɔɔn Uwonbɔr a siim nan a bɔr

(Matiu 23:1-36; Lug 20:45-47)

Bininfob takpem le nan pelig Yisa a wɔɔmin nin npopeen.

³⁸Waah nan wɔɔn bi nan, le ki bei bi ke, “Ni li nyi ban wɔɔnn ni Uwonbɔr a siim nan a binbem bu man; bi ma ban bi li yee daala fufɔgir ki choon, ki ban ke bininfob li poor bi kinyaŋin,

³⁹le bi kɔɔ kuwonjiendiigin ke, bi ban bin kal bininkpeeb a kikaabol le; bi ji jon kuchiigin mu ke, bi ban bin kal biyudam a kikaabol le;

⁴⁰bi ma ji ipukɔɔ dulim, le ki ji jirin ki nan mie Uwonbɔr ki yuur, ki ban bininfob n kan bi ki ke bi ye bininfoŋam le. Bi tudaril na li bir pam.”

Lipukɔɔl a piini a bɔr

(Lug 21:1-4)

⁴¹Yisa nan ka iwɔnɔn niin le ki mal Uwonbɔr a piini a yiigin, ki lig bininfob kaah kpeen ilig man. Le bijɔɔndam takpem nan kpeen ilig takpem,

⁴²le kipukɔɔlanjiimig mu nan kpeen koobu ilee.

⁴³Le Yisa yin u bɔɔɔɔbin ki bei bi ke, “Ibamon le n bei ni nan, kipukɔɔlanjiimig nan kaah ta u piini yan kpeen kiyig nan yaan nan, jon ipiin yan bien be niin nin na.

⁴⁴Nan bu-n, bi bien nan nyan bi piini nmɔn bi jɔɔmin le, amaa kipukɔɔlanjiimig nan ma ta u faal bien le sei.”

Mag 13

Iwonjien niin nan a biim a bɔr

(Matiu 24:1-2; Lug 21:5-6)

¹Yisa kaah nan nyan iwonjien niin n-yaan n-yonn man nin, le u bɔɔɔɔru uba bei u ke, “Wan wɔɔn, lig tiditakpenn nan, nin itangbag takpen yan wee bi ta maa tidir nmɔn!”

²Le u jiin u ke, “Ni kan tiditakpenn nmɔn waa? Bi na yin tir ti bien le ki jaa tum le tangbagil liba kaa ji na li gur ki pa li kpiɛg bu.”

Limugil nin fala a bɔr

³Le Yisa nan jon ki tan ka Olif a siigi a jɔɔl n-yaa paab, li nan be iwonjien niin n-yaa nintogil le; le Piita nin Jemisi nin Jonn nin Anduru nan dan u ban, ki baan u ke,

⁴“Bei ti ni, iba yoo wee ni na yin ŋa man naa? Ke ba a siera nan yin wɔɔn ke isag foo nin ni yin gbeen naa?”

⁵Le u bei bi ke, “Ni li guu ni ba man, ki laa che uba n lar ni.

⁶Bininfob takpem le na yin dan ki ta n yinl ki yin bi ba ke bi ma ye min Yisa, ki lar bininfob takpem.

⁷Ni na li gbir ke bininfob tog tab bitɔb nan mal nin dindanl; amaa ni laa san bijawaami. Ni kpaan le ke ni niɛ nan bien ye ni tun amaa naa ye dulinya a fiim le yen ni.

⁸Libol nin libol na li kɔn nin tab; le nnaam miba a ninfob nin mitɔ na li to tab bitɔb. Kutingbɔŋ bien na li dam. Le nkom na li be. Ni na yin be le ke nmarwien a piinim.

⁹“Ni li guu ni ba man. Bi na li choo ni ki ta ni jo bibɔjib ban ki boo ni tiwonjendirin. Min bu ni na li sir ntim a ninkpeeb nin bibɔrtiib a nintogil, ki bei bi n bɔŋann ni.

¹⁰Bi na li mɔɔn tibɔŋann nmɔn ki sei libol bien. Le n-yonn nmɔn ni foo.

¹¹Bi nan ta ni ki jon bibɔjib ban ke, ni laa che ni mug ni naah li pag man ni, n-yonn nmɔn nan foo ke, Kasi a Naaŋ li wɔɔn ni naah li pag man, tibɔr tan wee ni na yin pag nmɔn kaa na yin ye ni baantɔɔl a bɔri, ni na yin nya Kasi a Naaŋin ban le.

¹²Iyaayoo nmɔn, uninfo na li gbii u baantɔɔl a na big bu ki che bin ku u, bibaam mu na yin ɲa man le ki sei bi tɔɔl a buwaab, le nbuwaab mu na yin kɔn nin bibaam le, ki che bin ku bi.

¹³Le bininfob bien na yin nan ni le naah nɔɔm n bu. Wan mu nan fir ki jin fala nmɔn ki tan die ke, u yaa daan mu li kan nɲmarim.

Tiwann tan kaa ɲan nan a bɔr

(Matiu 24:15-28; Lug 21:20-24)

¹⁴“Ni na li kan liwanbiril kaah si nan yaan kaa bi ɲan nin li n sir nii ni. (Wan nan karin nsɔbim nan ke, un biem naah wɔɔn nan). Iyaayoo nmɔn, ban na yin be Judiya a tingbɔɲin ni, bin guun ki do ijɔɔ a paab.

¹⁵Wan mu nan be u diig a paab ke, u laa jiiir ki ke u yin kɔɔ ndiin le u tan yuur niba.

¹⁶Wan mu nan be bukpaabin ke, u laa ji jir un tan yuur u daala.

¹⁷Iyaayoo nmɔn bipiipoodam nin ban jɔɔ nbuwaab ban la mɔɔ na li jɔɔ kunyunyunbaag takpem.

¹⁸Mie Uwɔnbɔr ke un laa che ni ɲa kufaag a yoo,

¹⁹Uwɔnbɔr kaah nan naan dulinya ki nan kpaɔ daandaan nan, uba kaa la nyi ki jin fala wan na yin be iyaayoo nmɔn ni, le fala uba mu kaa li nyi ki dan ki nann man ni.

²⁰Ni ye Uyudaan kaa war fala a dam nmɔn wee i yin yab man ke, uba kaa na li ɲmari, amaa u ninfogann kaabin a nyunyunbasanl bu, u li war fala a daai nmɔn a yabim.

²¹“Iyaayoo nmɔn le uninfo uba nan bei ni ke, ‘Lig, Masiya nmɔn sɔ’, ki ji bei ni ke, ‘U be nin yaan’ ke, ni laa chee waah len man nmɔn ni.

²²Bilinarib na li be. Biba mu na li bei ke bi ye Masiya le. Biba mu na li len ke bi ye Uwɔnbɔr a linlem le. Bi na li tun ligaril a toonl nin ligaril a siera ki pɔɔn bi ba ki lar Uwɔnbɔr a ninfogannkaab.

²³N pii bei ni niwann bien na, ke ni yoo kaa la foo. Ni li guu ni ba man.

Yisa a jirim a bɔr

(Matiu 24:29-31; Lug 21:25-28)

²⁴“Amaa iyaayoo, limugil nan a bɔɔn, ‘nween na li bɔɲ, le uɲmal kaa ji yin ween ni,

²⁵le inɲmabil na yin nya papaab le ki lur, le nan be paab bien na li dam dam.’

²⁶Iyaayoo nmɔn bi li kan Uninfosaal a Big kaah degirin kitilangbɔɲin nin nɲɔɔn nin nween takpen.

²⁷Iyaayoo nmɔn, u na yin tun malakam le kutingbɔɔ nan yaan bien, liwonpɔɔnl nin liwonlul, nin nnɔɔgan, nin nnɔɔjiin, wee bin lagin Uwonbɔɔ a ninfogannkaabin bogiliba.

Bikinkam a bɔɔjal

(Matiu 24:32-35; Lug 21:29-33)

²⁸Ni ta bikinkam ki tinn nlama man, naah ti nan kan busub nmɔn be bun tifar ke, ni bier ke kusiɛg foon.

²⁹Man le ni nan kan ni niɛ nan bien tun ke, ni bie ke ni malin na, naa ji li yuuri.

³⁰Ibamɔn le n bei ni nan, daandaan nan a ninfob kaa yin kpo bien ni le nan be nan n tun.

³¹Papaab nin tum na li jo, amaa n bɔɔr nan kaa li nyi ki jo.

Uba kaa nyi Yisa a jirin daali

(Matiu 24:36-44)

³²“Uba kaa nyi lidaal nmɔn ni bee n-yonn man wee n li jirin ni. Malakam ban be Uwonbɔɔr a niin nan kaa nyi, min Uwonbɔɔr a Bija mu kaa nyi; see Uwonbɔɔr a binba le nyi.

³³Ni li guu man, ki li ka lig naah kaa nyi lidaal man wee n na yin jirin ni bu.

³⁴Ni na yin be le ke uja uba kaah yin nya u niin ki jo nsan man fɔg a dann le, ki bei u buwaab ke bi li ηmag iniin ni nbamɔm le ki por bi bien nan nin bi toon, ki sin bei u niin guurin ke u li guu wee ki sin jaar jon u samin le.

³⁵“Ni mu li guu man, nan bu-n naa nyi lidaal man wee ni yudaau yin jirin ni, niba ke kujɔɔg, bee kunyiegtasiig, bee kutaayɔg, bee njakpiin.

³⁶Ni ye u nan jirin weem ke, naa ηan ni u nan kan ni n miin ni jien ni.

³⁷Mambu, maah bei ni man nan, man le n bei uninfo bien, ni li guu man.”

Mag 14

Baah nan lolig bin ku Yisa man

(Matiu 26:1-5; Lug 22:1-2; Jɔnn 11:45-53)

¹Tɔ, iweehn ilee li nan gur nin bin tier yuglagir a chiigin, ke idaa yan wee bi ti jɔɔ ηma boroboro wan kaa ηaan nnyɔgin a daai n piin, le kumanug a ninkpeeb nin ban wɔɔnn Uwonbɔɔr a siimin, ban baah li nɔɔ nsan man ki woon ki choo Yisa ki ku u, le ki bei tab ke,

²“Ni laa che ti choo u kuchiig nan yaan ni, n ba ke ti choo u iyaayoo ke, kuninfogbaluɔin li gaa tijar ti bu.”

Upii uba kaah nan ηa tulaali ki ηa Yisa a yukper man

(Matiu 26:6-13; Jɔnn 12:1-8)

³Yisa nan be Betani, uja wan nan ye kikɔŋ wee bi yi u ke Simɔnn nan a niin le, ki ji tjiir. Le upii uba nan kɔɔn ki ŋmag tulaali kan jɔɔ kudaag pɔɔrug nan, bi yi tulaali nmɔn ke naar, le bi nan yi kululog nmɔn ke alabasita. Le upii nmɔn choo kululog nmɔn ki biir ki gbir tulaali nmɔn ki ŋa Yisa a yukper.

⁴Le bininfob ban be niin nin pag nin liŋuul ki ke, “Ba ŋa wee u bii tulaali nmɔn man naa?”

⁵Ti bi li fir kɔɔr ki kan ilig ke yin jo libinl a yɔɔr, ki ta ter bilanjiim nan.” Le ki nan ŋulin u bu.

⁶Le Yisa bei bi ke, “Ni jien upii nmɔn na. Ni wan ŋanl le u tun ki seim nan, ke ba ŋa wee ni mugir u man naa?”

⁷Bilanjiim le yin gbaa be ni ban le iyoo bien, le ni li fir ki ter bi n-yonn man wee ni ban; amaa min kaa yin gbaa be ni ban jigin ni.

⁸Upii nmɔn tun nan wee u li fir tun seim le. Waah gbir tulaali wan ŋa n gbanann bu nan, u ŋaam ngbanann a piim a sili le nmɔn.

⁹Ibamɔn le n bei ni nan, nan yaan bien wee bi li mɔɔn n bɔŋann nin kutingbɔŋ bien nan yaan, bi li mɔɔn upii nan kaah ŋa nan ki seim nan bu, le ni li ye ntierim ki jiin u bu.”

Judasi kaah nan kɔɔr Yisa man

(Matiu 26:14-16; Lug 22:3-6)

¹⁰Man le Yisa a bɔɔɔɔɔɔ piig nin bilee a ni u ba, wan wee bi yi u ke Judasi Isikariya nan, jon kumanug a ninkpeeb ban ke un kɔɔr Yisa.

¹¹Le bi pooi nan penn, waah bei bi man Yisa bu-n, le bi siin u limɔsiinl ke bi li yo ilig ni bu. Le u ni nan piin ki ban isan yan wee u li ta Yisa ki ŋubin bi kɔɔn.

Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔ kaah jin yuglagir a tierim a chiigin man

(Matiu 26:17-25; Lug 22:7-14,21-23; Jonn 13:21-30)

¹²Chinchinn a daal lan wee bi ti ŋma boroboro wan wee baa ŋaan nnyɔgin, wee ki ti ku npeebum iyaayoo ki ŋa Yuglagir a Tierim a Chiig a jiirin, le Yisa a bɔɔɔɔɔɔbin baan u ke, “A ban ti jo laa wee ki tan ŋa kuchiig nmɔn a jiir a sili ki sei ŋaa?”

¹³Le u tun bi ni bilee ki ke, “Ni li chaa kitiŋ nan yaan man. Ni li kan uja uba wee u tu linyunbool, ni li kɔɔ wa man,

¹⁴ki li chaa iniin yan wee u ta li kɔɔ n-yaan, wee ki bei uniindaan nmɔn ke, ‘Wan wɔɔn ke ti baan ke, bicham a diig kan wee u ma ni u bɔɔɔɔɔɔ yin ji yuglagir a tierim a chiigin be laa?’

¹⁵Le u li wɔɔn ni kudiititɔrug kan yab wee bi pii ŋa ni wan bien a sili, wee ni ŋa tjiir nmɔn niin.”

³²Le bi jon nan yaan wee bi yi Gesemani nan. Nin yaan nmɔn le Yisa bei u bɔɔɔɔɔɔ ke, “Ni li ka doou wee n jo ki tan mie Uwɔnbɔr.”

³³U nan ta Piita le nin Jemisi, nin Jɔnn ki jon. Le u sufu bii ki be ke u yin kpo len;

³⁴le u bei bi ke, “Npoobiin man choom nan li kum. Ni li ka do ki li lig man.”

³⁵Le ki fɔɔr ki jon nintogil wama, ki gbaan le u yutunl tan mar tum, ki mie Uwɔnbɔr, ke ni bi li fir ke, Uwɔnbɔr n bin che npoobiin man chaan u ban nan n bin jo lagir u bu, ki ji len ke,

³⁶“N baa, n baa, niba li kaa be le ɲaa li fir tun ni. Laa che n nyu kiyiinyɔɔg nan yaan ni; Amaa che a yaa bam le n tun, wee ni laa ye n yaa bami.”

³⁷Le u jirin u bɔɔɔɔɔɔ bita n ban, ki miin bi jien na. Le u baan Piita ke, “Simɔnn, a jien lee? ɲaa li fir kal guurim wamaa?”

³⁸Le ki bei bi ke, “Ni ligir ki mie Uwɔnbɔr a wee ki laa kɔɔ nton nan yaan ni. Ni naam ma ban ni tun nan ɲan, amaa le ni gbanann kaa pɔɔ.”

³⁹Le ki ji jir u wonmielin ki tan mie ke waah bi mie man chinchinn ni,

⁴⁰ki ji nan jirin ki miin u bɔɔɔɔɔɔbin jien na, nan bu-n njiem le nan jɔɔ bi takpem. Le baa nyi baah li bei u man ni.

⁴¹Waah nan jirin itaa itaa-n, le u baan bi ke, “Ni le la bie ni dɔ jien ki fooraa? Ni kpaan man na. N-yonn nmɔn foou. Bi ta Uninfosaal a Big ki ɲubin tibirdam a nɔɔn na.

⁴²Ni fiim wee ti jo. Lig wan kɔɔrimin le chaan nin.”

Baah choo Yisa man

(Matiu 26:47-56; Lug 22:47-53; Jɔnn 18:3-12)

⁴³Yisa kaah la be pagin, le u bɔɔɔɔɔɔ piig nin bilee-n a ni uba wan wee bi yi u ke Judasi nan ɲmag kuninfogbaluɲ ban wee Uwɔnbɔr a toontum ninkpeeb nan tun bi, bi ma nan ye kumanug a ninkpeeb nin ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim nan nin bininkpeeb, le biba ɲmag takoobi, le biba mu ɲmag ilangul,

⁴⁴le Judasi wan kɔɔr Yisa nmɔn pii wɔɔn bi ke, “Wan wee n sɔɔn ki poor u ke ni li nyi ke u ma yen. Wee ni choo u ki li ɲmag u nbamɔm ki li jɔɔ u chaau.

⁴⁵Judasi kaah nan foon n-yonn man nin, libol nmɔn le u jon Yisa ban ki yin u ke, “Wan wɔɔn,” le ki sɔɔn ki poor u.

⁴⁶Le bininfobin mu choo Yisa ki ɲmag u kenken.

⁴⁷Le u bɔɔɔɔɔɔbin a ni uba nar u takoobi ki gaa kumanug a ninkpelu n-yaa yomu a tul ki par.

48 Le Yisa baan bi ke, “N ye ban kɔnn bininkpeeb a sanliiru le ni dan nan choom a le ke n ye ufeer le naa?”

49 N nan ti be ni ban le iwonjien niin n-yaan iyoo bien le ki wɔɔn bininfob Uwonbɔr a bɔr, le naa ti chorimi, amaa ni kpaa talar le ke Uwonbɔr a gbɔŋ a bɔri tin gbeen.”

50 Le u bɔɔnɔɔbin bien guun ki jien u.

51 Le unaachipɔɔn uba yee likinkenl a binba ki nɔɔ Yisa a bɔɔn. Le bi nan bib u ki choo u kinkenl,

52 le u jien likinkenl nmɔn bi nɔɔn, le ki guun nin lijakpalomil.

Juu yaab a ninkpeeb kaah jin Yisa tibɔr man

(Matiu 26:57-68; Lug 22:54-55,63-71; Jɔnn 18:13-14,19-24)

53 Le bi ta Yisa ki jon kumanug a ninkpelu a niin, nan yaan wee kumanug a ninkpeeb, nin kitin nmɔn a ninkpeeb, nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siimin lagin.

54 Le Piita be Yisa a bɔɔn, nan fɔg hali nin baah tan kɔɔ kumanug a ninkpelu nmɔn a niin. Le Piita jon ki tan kal kpɛ bi toontum bu, le bi wor nɛmi.

55 Le kumanug a ninkpeeb nmɔn nin bininkpeeb nmɔn bien pɔɔn bi ba ke bin gbir sieradam a mɔnn, wee ki kan Yisa a bir wee ki ku u, le kaa kan u biri.

56 Sieradam takpem nan por tibɔkar le ki tenn u, amaa le bi bɔkar nmɔn kaa nɔɔ nin tabi.

57 Le bijab biba fii ki sir ki por tibɔkar npaan ni ke,

58 “Ti gbir u bei ke, u li ber iwonjien niin yan wee bininfob nan maa nan, ki ta iweehn itaa ki ji maa ki, wee nin laa ji ye bininfob li maa ki.”

59 Nin ni bien nan yɔli, bi bɔkar nmɔn mu kaa biɛ nan nɔɔ tabi.

60 Le kumanug a ninkpelu win nan fii ki baan Yisa ke, “Tibɔr tan wee bijab nan pag ki jiin a paam nan a taai yaa? Naa jɔɔ ti jiim maa?”

61 Le Yisa nmin, kaa jiin tiba. Le u ji mann ki baan u ke, “Fin le sin ye Masiya wan ye u ma Uwonbɔr a Bija n naa?”

62 Le Yisa jiin ke, “Nn min le yen. Ni na li kan Uninfosaal a Big kaah ka Utindaan Uwonbɔr a nɔɔjiim paam, ki ji na li kan u ki miin u be titalangbann ni le ki jiirin!”

63 Le kumanug a ninkpelu nmɔn tɔɔl choo u daala ki jɛ, le ki ke, “Taa ji ban siera dami!”

64 Min tɔɔl kan waah sug Uwonbɔr man na. Ni tier nii?” Le bi bien chee ke u biiu, u kpaan nin nkum le.

65 Le bi ni biba siin timɔsann jaar u bu; le ki piin u num paam le ki pebir u ntapam ki ji baan u ke, “Biɛ njee nma pebiŋ nna.” Le ban guu win mu boo u.

Piita kaah nan nie ke waa nyi Yisa man

(Matiu 26:69-75; Lug 22:56-62; Jonn 18:15-18,25-27)

⁶⁶Piita la nan be nloob le ki wor nɛmi, le kumanug a ninkpelu a niin a sapɔɔn toontunn uba nan kan u,

⁶⁷ki lig u chiir, ki nan bei u ke, “A mu nan nɔɔ Nazarif a ninfou Yisa nmɔn le.”

⁶⁸Le Piita nie ke, “Min kaa nyi wi, min kaa nyi tibɔr tan wee a pag nan a taai,” le ki fii nyan. Libol nmɔn le ukooja mɔɔ.

⁶⁹Le usapɔɔn nin ji kan u niin ki mann bei bininfob ban si niin nin ke, “Uja nan mu ye u bɔɔɔɔɔbin a ni uba le.”

⁷⁰Le Piita ji mann nie. Le ni kpɛ wama le ban be niin nmɔn mann baan Piita ke, “A sin ye bininfob nan a ni uba le, nan bu-n a ye Galilii a ninfou le.”

⁷¹Le Piita poo ke, “Ni ye n por tibɔkar ke, Uwɔnbɔr n dar n tula, min kaa nyi naah pag uja wan nan a bɔri.”

⁷²Libol nmɔn le ukooja mɔɔ kpɛ itaa ilee; le Piita nin tier Yisa kaah bi bei u man ni ke, “A li len ke ɲaa nyi mi itaa itaa le ukooja n nin mɔɔ.” Iyaayoo nmɔn le Piita nin piin ti mɔɔr.

Mag 15

Baah ta Yisa ki jon Palati ban man

(Matiu 27:1-2,11-14; Lug 23:1-5; Jonn 18:28-38)

¹Kumanug a ninkpeeb, nin kitiɲ nmɔn a ninkpeeb, nin ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim, nin Juu yaab a ninkpeeb bien nan lagin njakpanyɛn, ki lol ilol, le ki baan Yisa tikulor ki ta u jon kitiɲ nmɔn a bɔr ninkpelu wan wee bi yi u ke Palati n ban.

²Le Palati baan u ke, “Fin le sin ye Juu yaab a bɔru win naa?” Le Yisa jiin ki ke, “Ke ɲaah len man ni.”

³Le kumanug a ninkpeeb nmɔn pag ki bii u takpem.

⁴Le Palati ji baan u, “Naa yin jiin tiba, pelim baah pag ki biin man.”

⁵Le Yisa le yii kaa jiin ni, le ni gar Palati.

Palati kaah nan jaa ke bin ku Yisa man

(Matiu 27:15-26; Lug 23:13-25; Jonn 18:39—19:16)

⁶Yuglagir a chiig a jim a yonn bien, Palati ti nyan uninfo uba le kuloondiigin, wan wee bininfobin ban, ki jaa.

⁷Iyaayoo nmɔn uja uba nan be kuloondiigin, le u yinl ye Barabasi. U ma nin bininfob biba le nan be kuloondiigin, bi mɔyiil lan wee bi nan jɔɔ kitiɲin yaan wee ki ku bininfobin bu.

⁸Mambu le kuninfogbaluŋ nmɔn nan lakin ki miɛ Palati ke un tun ke waah pii ti tun man ni.

⁹Le u baan bi ke, “Ni ban n nyan Juu yaab a bɔru win lee?”

¹⁰Nan bu-n u nyi ibamɔn ke kininaŋ bu le kumanug a ninkpeeb ta Yisa ki ŋa u nɔn.

¹¹Le kumanug a ninkpeeb nmɔn nan mann pag ki bei kuninfogbaluŋin ke, bin bei u wee un nyan Barabasi sei bi.

¹²Le Palati mann baan bi ke, “Ke wan wee ni yi u ke Juu yaab a bɔru nan n ŋa u nii?”

¹³Le bi tien nin nmɔpɔɔn ki ke, “Kpaa mu lidapunpunl bu.”

¹⁴Le Palati baan bi ke, “Babu? U bir jann ye ti laa?” Le bi mann tien papaab ki ke, “Kpaa mu lidapunpunl bu!”

¹⁵Le Palati ban un penn kuninfogbaluŋin a sufu, mambu le u nyan Barabasi ki sei bi, le ki che bi boo Yisa, le ki ta u sei bi ke bin tan kpaa u lidapunpunl bu.

Bitɔtogib kaah nan sugir Yisa man

(Matiu 27:27-31; Joŋn 19:2-3)

¹⁶Le bitɔtogib nmɔn ta Yisa ki kɔɔ kitiŋ nmɔn a bɔru Palati a naakoon, ki yin bi kpietiib bien.

¹⁷Le bi choo u wanyeewann pir, ki ta daala maŋ ki yeen u, le ki ta ikunkon ki loo kiyuchigirig ki ta chigin u,

¹⁸le ki nin poor u ke baah ti poor u bɔr man nin, ki ke, “Juu yaab a bɔru, a pɔɔ woo.”

¹⁹Le ki ta likikagil ki fieb u yul, ki siin timɔsann jaar u bu, ki gbaa bi dun bu u titogil.

²⁰Baah daa u nyɔɔrug ki die nan, le bi choo daala maŋin ki pir le ki jiin u yaa wan yɔɔrin ki yeen u, le ki ta u ki nyan ke bin tan kpaa u lidapunpunl bu.

Baah nan kpa Yisa lidapunpunl bu man

(Matiu 27:32-44; Lug 23:26-43; Joŋn 19:17-27)

²¹Baah nan be nsan bu ki chaa n-yonn man nin, le bi kenn u jaa uba le u yinl ye Simɔnn. Le bitɔtogib nmɔn mug u le u gaa Yisa a kum a dapunpunl nmɔn. (Uja nmɔn nan ye Sarene a jau le, u nan nyan kitinbig kiba ni le ki chaan Jerusalem. U nan ye Alegzanda nin Rufusi a baa le.)

²²Le bi ta Yisa ki jon nan yaan wee bi yi ke Goligota, (ni taai le ye, Kuyukpabug a bol.)

²³Ni yaan le bininfob biba nan sei u ndaam man ŋmar nin nnyɔg man wee bi yi mi ke mier nan, le u yii kaa nyun ni.

- 24** Le bi nin kpaá u lidapunpunl bu, le ki tɔn inaa ki por u wan yɔɔr.
- 25** Bi nan kpaá u njakpanyien le, tikur tiwie a yonn.
- 26** Bi nan sɔb baah ke bi kan u bir tan nmɔn le ki tabin u dapunpunlin bu le ki ke, “Juu yaab a bɔru n sɔ.”
- 27** Bi nan kpaá binaayigib bilee idapunpun bu ki kpɛ u bu, le uba be u nɔɔjim paam, le u kpɛg mu be u nɔɔgam paam.
- 28** Le ni gbeen nan sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɣin ke, “Bi ɲa u le ke baah ɲaan titoonbirdam man nin.”
- 29** Le ban nyan niin nin chonn ki gugin bi yuli ki sugir u, ki ke, “Tɔ, fin le ke a li fir ber iwɔnjien niin nan ki ji ta iweehn itaa ki maa ki nna.
- 30** Man ke, nyan lidapunpunl nan a paab ki jirin ki nan fee a ba ki jaau.”
- 31** Man le kumanug a ninkpeeb nin ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siimin mu sugir u, le ki bei tab ke, “U ti feen u tab le ki jaar, kaa ji na li fir fee u ba ki jaa.
- 32** Juu yaab a bɔru wan ye Masiya nan, nya lidapunpunl nan a paab ki jirin daandaan nan, wee ti kan ki ɲa u yada.” Le ban wee bi nan ta kpɛ u bu ki kpaá n mu sugir u.

Yisa a kum a bɔr

(Matiu 27:45-56; Lug 23:44-49; Jɔnn 19:28-30)

- 33** Nwosisiigin, le kutingbɔɣ biɛn nan bɔɣ ki tan kpaá kujɔɔg a kur titaa.
- 34** Ti kur titaa nmɔn a yonn, le Yisa kunn papaab ke, “Eloi, Eloi, lema sabagtani?” Ni taai le ye ke, “N Wɔnbɔru, n Wɔnbɔru ba ɲa wee a fɔr ki jien maa?”
- 35** Le ban si niin nin gbir waah yi, le biba ke, “Ni pela man u yi Elaja le.”
- 36** Le bi ni uba guun ki tan yuur chiisɔgsu ki ta ɲa ndaam man mɔn nin ki ta sagin kudaag bu, le ki don tan sei u ke un nyu, ki ji len ke, “Che ti lig njee Elaja li dan ki nan jiin u lidapunpunl nan a paab bee waa li dan naa?”
- 37** Le Yisa mann kunn papaab, le ki nin kpo iyaayoo nmɔn.
- 38** N-yonn nmɔn le likinkenl lan jɔn ki por iwɔnjien niin nin choo bɔgir papaab ki tan jaa tum.
- 39** Le bitɔb a sanliiru nan si lidapunpunl nmɔn ban ki kan Yisa kaah kpo man nmɔn, le ki ke, “Ibamɔn bu, uja nmɔn sin ye Uwɔnbɔr a Bija le.”
- 40** Le Meri wan nyan Magidalin nin Meri wan ye Jemisi big nin Josesi a na nan, nin Salomi, mu nan kpɛ bipiib biba bu le bi si nan fɔg ki lig.
- 41** Bi pii nan nɔɔ Yisa, n-yonn man wee u la nan be Galilii n le, ki ter u. Bipiib tab takpem ban nan nɔɔ Yisa ki foo Jerusalem nan mu nan be niin.

Yisa a gbanann a piim a bɔr

(Matiu 27:57-61; Lug 23:50-56; Jõnn 19:38-42)

⁴²Ni nan ye sili daal le, ni nan yin wonn njakpanyien likpakool daal le. Lidaal nmɔn a jɔɔg

⁴³le Arimatiya a tiŋ a jau wan a yinl ye Josef nan dan. U nan ye Juu yaab a bɔjiru a ninkpelu uba le, ki ye u buchinn nin ibamɔn, ki nan guu Uwɔnbɔr a naam n- yaa foonim. Mambu, le u nan jon Palati ban kaa san bijawaami ke un ta Yisa a gbanann ki sei u ni.

⁴⁴Palati kaah pii gbir ke Yisa kpo nan, le ni gar u, le u yin bitɔb a sanliiru ki tan baan u ke, “Yisa kaah kpe-n ni yuur waa?”

⁴⁵Waaah nan gbir bitɔb a sanliiru nmɔn a mɔnn die, le u yin Josef nmɔn ki nan jaa u ke un tan yuur Yisa a gbanann nna.

⁴⁶Josef pii nan daa kikinpeɲa le ki tan jɔnn Yisa a gbanann lidapunpunl n bu ki ta pɔbin niin, ki ta u piin kukaag kan wee bi nan jie kutanpiig bu, ki ta litangbagtakpenl ki biin ki mɔbin.

⁴⁷Le Meri wan nan nyan Magidalin nin Meri wan nan ye Josesi a na nan, bi nan kan baah pii Yisa a gbanann nan yaan na.

Mag 16

Yisa a kum a fiim a bɔr

(Matiu 28:1-8; Lug 24:1-12; Jõnn 20:1-10)

¹Likpakool daal kaah nan jon nin, le Meri wan nyan Magidalin, nin Salomi, nin Meri wan nan ye Jemisi a na nan, nan jon ki tan daa tulaali ke bin tan gbir ŋa Yisa a gbanann.

²Nnyantoon a chinchinn a weem daal a jakpanyien, ke nween kaa la pɔɔ, le bi chinn ki fii ki jon kukaag nmɔn yaan.

³Baah la nan be nsan bu ki chaan, le bi baan tab ke, “Nma tan yin bin litangbagil lan leg kukaag nan a mɔb ki sei taa?” (Litangbagil nmɔn nan yab pam.)

⁴Le bi tan mal niin, ki miin likalool nmɔn pii bin ki dɔ li binba le.

⁵Le bi kɔɔ kukaag nmɔn yaan, ki kan unaachipɔɔn ka nnɔɔjiin paam ki yee daala peɲ fufɔbig. Le ni gar bi takpem.

⁶Le unaachipɔɔn nmɔn bei bi ke, “Ni laa che nin gar ni man ni. Ni ban Yisa wan ye Nazarif a tiŋ a ninfou wan wee bi nan kpaa u lidapunpunl bu n le. U fii nkumin na. Waa be do.

⁷Ni li jir ki tan bei u bɔɔnɔɔb nin Piita ke u liin bi nintogil ki jon Galilii u; nin yaan le bi ta li kan u ke waaah pii nan bei bi man ni.”

⁸Le bipiibin a sufu nan ŋmarin, le bi gbanann jegil, le bi nan nyan kukaag nmɔn yaan, ki guun, le kaa bei uba, nan bu-n bijawaam le nan choo bi.

Yisa kaah nan ta u ba ki wɔɔn bininfob man

(Matiu 28:9-10; Lug 24:13-35; Jonn 20:11-18)

⁹ Tɔ, Yisa kaah nan fii nkumin, Juu yaab a kpakɔɔl daal kaah jon ki won a jakpanyien nmɔn, u nan chinn ta u ba wɔɔn Meri wan nan nyan Magidalin ni le, wan wee u nan nyan nnaanbiim milile u ni nan.

¹⁰ Le Meri nan jon bininfob ban nan nɔɔ Yisa nan ban. Ban nan jɔɔ npoobiin ki ka ki mɔɔr nan. Le ki bei bi ke u kan Yisa u, u fii nkumin na.

¹¹ Baah gbir man nin, baa nan ɲa yada.

¹² Ni bɔɔn bu, le Yisa a bɔɔnɔɔb bilee nan choon chaa ntingbaan. Le Yisa nan degir ki ta u ba wɔɔn bi.

¹³ Le bi jir kitiɲin yaan ki tan bei bi tabin, baah kan Yisa man, le baa ɲa yada.

Yisa kaah nan ta u baa ki wɔɔn u bɔɔnɔɔb piig nin u ba man

(Matiu 28:16-20; Lug 24:36-49; Jonn 20:19-23; Litoonl 1:6-8)

¹⁴ Ni bɔɔn bu jigin le Yisa a bɔɔnɔɔb piig nin uba-n nan ka ki ji tijiir, le u nan degir bi bu, ki fuun bi bu nin bi yada kaah waar man, nin bi tuli kaah pɔɔ. Mambu, nin baah kaa ɲa ban kan waah fii nkumin ni yada-n bu.

¹⁵ Le u ji bei bi ke, “Ni li chaa ki tan mɔɔn tibɔɲann nmɔn ki wɔɔn uninfo bien, kutingbɔɲ nan yaan bien na.

¹⁶ Wan bien ɲa yada wee bi fun u Uwɔnbɔr a nyunfulin ke u li kan nɲmarim; amaa wan kaa ɲa yada ke Uwɔnbɔr na li bii u.

¹⁷ Amaa ban ɲaam yada nan li tun ligaril a toon; bi na li yin n yinl ki nyan nnaanbiim bininfobin, ki ji pag ileen pɔɔn,

¹⁸ ni ye bi nan choo iwaa bee bi nan jin bi tijibir ke, naa li ɲa bi niba, bi ji nan ta bi nɔɔi ki paan bibaarib bu ke, bi li kan kutebug.”

Yisa kaah don Uwɔnbɔr a niin man

(Lug 24:50-53; Litoonl 1:9-11)

¹⁹ Tɔ, Yisa kaah nan pag tibɔr nmɔn ki die n-yonn man nin, le Uwɔnbɔr ta u don U niin ki tan kaan u ma Uwɔnbɔr a nɔɔjiim paam.

²⁰ Man le u bɔɔnɔɔbin nan jon ki tan be ki mɔɔn u bɔɲann nmɔn ilog bien, le ti yudaau nmɔn be nin bi, ki che bi tun ligaril a toon, le bi toon nmɔn wɔɔn siera ke bi mɔɔn ni nmɔn ye ibamɔn le.

Lug

Lug 1

Lug kaah poor Teofilu man

¹Binib takpem nan pɔɔn bi ba ki sɔb kugbɔɔn nan a poolin tibɔr tan nan ŋa ti sisiigin.

²Binib ban kan tibɔr nan a piinim nin tidiemin nan mɔɔn ti le ki wɔɔn tim le ki ye ban tun tibɔr nmɔn a tooi.

³Mambu, Min Lug, n baantɔɔl kaah biɛ tibɔr nan a piinim a bamɔn, ki tan kpaɔ ti diemin ni. Ni ma le n tier ke ni ŋan n mu n sɔb ti taah piin ki tan sir man, ki sei fin, n ninkpelu Teofilu,

⁴wee a mu n biɛ baah wɔɔniŋ tibɔr tan nan a dede.

Baah nan mɔɔn baah li maa Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunful man

⁵N-yonn man wee Herɔd nan ye Judiya a tingbɔɔn a bɔrninkpelu nan, le Uwonbɔr a minmanu uba nan be le bi yi u ke Zakariya. U nan nyan Abija a paabim ni le. U poo a yinl nan ye Elizabef. U mu nan ye Uwonbɔr a minmanu Arɔnn a maalim ni uba le.

⁶Zakariya nin u poo bien nan ye bininfoŋam le Uwonbɔr ban, ki kɔɔ u kaal nin u siim bien.

⁷Amaa baa nan jɔɔ kibigi. Elizabef nan ye upiiŋɔɔb le, bi bien mu nan pora.

⁸Man le weemba daal Zakariya nin u paabim a toontun yonn nan nan foo le u nan ke un tun u toon ki sei Uwonbɔr, ke waah pii ti tun ki tenn u man nin.

⁹Le bi nan tɔn inaa, ke bin gann wan li kɔɔ iwonjien niin nin yaan ki li nyɔɔr nnyɔɔkusim. Baah nan tɔn inaa-n nin, le Zakariya nan jin. Ni ma bu le u nan kɔɔ iniin ni yaan

¹⁰le bininfob n bien nan par ki si nkaafiin ki miɛ Nween, n-yonn man wee u nan nyɔɔr nnyɔɔkusimin.

¹¹Iyaayoo le Uyudaan a malaka nan degir Zakariya bu, ki sir baah nyɔɔr nnyɔɔkusim libinbinl lan bu-n nnɔɔjiim paam.

¹²Zakariya kaah nan nan kan u n-yonn man ni, le u lam nan yug, le bijawaam choo u.

¹³Le Uwonbɔr a malaka nmɔn bei u ke, “Zakariya laa san bijawaami. Uwonbɔr pii gbir a miɛma, le a poo Elizabef li maa kibijag ki seiŋ, le a li yin u yinl ke Jɔnn.

¹⁴Le ni na li mɔɔniŋ le a pool n penn u bu, le bininfob takpem mu a pooi na li penn u maalim bu.

15U nan yin ye lininfo gbingbemil le Uwonbɔr a nintogil, kaa biɛ nan yin nyu ndaam a booli bien ni. U na yin gbee nin Kasi a Naan le u maalimin na.

16Le u na li che Iziral yaab takpem n jir bi Yudaau Uwonbɔr ban.

17U li chinn Uyudaan, ki li jɔɔ Elaja a naanjin a pɔɔm, *U li kpenn baam a sufu ki jiin bi buwaabin* nin binib ban kaa jɔɔ limɔcheel n kan bibuchim a lam, ki na bininfob sili ki sei Uyudaan.”

18Le Zakariya baan malaka n ke, “N yin na nii ki biɛ ke naah len man nan sin li naa? “N pora, le n poo mu pora.

19Le malaka nmɔn bei u ke, “N ye Gabiriel le, min le be Uwonbɔr a nintogil le u tum a ban, ke n nan pag tibɔnann nan ki wɔɔniɲ.

20Le daandaan nan a li bir ki tan kpaalidaal lan wee tibɔr nan na li na ibamɔn. Naah kaa na n bɔr tan wee n pagin yada-n, tan na li na ibamɔn n-yonn man kpaan.”

21Tɔ, bininfob ban nan paar si iniin ni, ni nan na bi ligaril le, waah nan yuur iwɔnɲien niin a poolin nin.

22Waah nan nan nyan n-yonn man nin, waa nan fir pagi, u nan pag libir le ki tenn bi, le bi biɛ ke u kan lijinjeel a wan le kudiig nmɔn yaan.

23N-yonn man wee u toon nan nan diɛ iwɔnɲien niin nmɔn yaan nin, le u nan jir kun u niin.

24Ni bɔɔn bu le u poo Elizabef nan choo lipool, le ki woon uba ndiin ki tan kpaal iɲmal iɲmu,

25le ki nan nan bei ke, “Ni niɛ nan le Uwonbɔr tun seim, ki sam kunyunyunbaag ki nyam ifa-n.”

Baah nan mɔn baah li maa Yisa man

26Elizabef kaah nan choo lipool a naamal iloob, le Uwonbɔr nan tun u malaka Gabiriel ke un jo kitiɲ kan be Galilii a tingbɔnɲin, wee bi yi kitiɲ nmɔn ke Nazarif nan,

27ki tan pag sei usapɔɔn wan kaa nyi uja wee bi yi u ke Meri nan. Usapɔɔn nmɔn nan ye uja uba a jakpeɲ le, le u yinl ye Josef. Josef nan ye ubɔr Defid a yaabil le.

28Le malaka nan tan foo Meri ban ki bei u ke, “N pooriɲ. Fin wan wee Uwonbɔr a nyɔɔr be a bu takpem nan, Uyudaan be niɲ.”

29Waah len man nan, le ni gar Meri. Le u ni nan tier tibɔr nmɔn bu.

30Amaa le malaka ji bei u ke, “Meri, laa san bijawaami. Uwonbɔr a nyɔɔr be a bu.

31A li choo lipool ki maa kibijabig, ki yin u ke Yisa.

32U na yin ye lininfo takpenl le, le bi li yin u ke Uwonbɔr wan be paab nan a Bija. Uyudaan Uwonbɔr li che un ji u yaaja Defid a naam.

33Le u na li ŋmag Jekɔb a niin hali nin n-yonn man kaa jɔɔ ndiemi; le u naam kaa li nyi die.”

34Le Meri nan baan Malaka n ke, “N ye usapɔɔn wan kaa nyi uja le, ni yin ŋa nii wee n choo lipool laa?”

35Le malaka n bei u ke, “Kasi a Naaŋ li jirin a bu, Uwonbɔr wan be paab nan a pɔɔm li biin a bu. Ni ma bu ŋaah li maa kibig kan nan yin ye kasi daan le, le bi li yin u Uwonbɔr a Bija.”

36Le ki bei u ke, “Lig a nabig Elizabef, u mu jɔɔ kibijabig a pool le. Baah nan yi u ke upiŋɔɔb nan, u jɔɔ iŋmal iloob a pool le.

37Niba li kaa be ki pɔɔ Uwonbɔr ban ni.”

38Le Meri bei malaka nmɔn ke, “N ye Uyudaan a yomu le. Che nin ŋa ke ŋaah len man nan.” Le malaka-n nan fɔɔr ki jien u.

Meri kaah nan gɔnn Elizabef man

39Iyaayoo le Meri nan ŋa sili ki fii weem ki jon Judiya a yagil lan jɔɔ ijɔɔ nan a tiŋ kiba ni,

40Nan yaan wee u nan kɔɔ Zakariya a niin ki poor Elizabef.

41N-yonn man wee Elizabef gbir Meri a poori, le u big dam dam u poolin. N-yonn nmɔn le Kasi a Naaŋ gbeen Elizabef.

42Le u pag nin nmɔpɔɔn ke: “Uwonbɔr a kaar be a bu ki jon bipiib bien na, ki be kibig kan be a poolin nan mu bu.

43Amaa ba ŋa wee Uwonbɔr ŋaam tinyɔɔr man naa, ki che n Yudaau a na dan ke un nan gɔnnimaa?

44Maah gbir a poori n-yonn man nin, le kibig kan be n poolin nin yug nin npopeen.

45Tikaar be wan ŋa yada ke Uyudaan kaah bei u man nin le gbeen nin bu!”

Meri kaah nan gaah ilan ki pag Uwonbɔr man

46Le Meri len ke: “N pagir Uyudaan n sufu ni le.

47Le ni mɔ n naaŋ, Uwonbɔr wan ye n feeru win ban.

48Nan bu-n u potiel be n ni min U yomu wan jɔɔ kunyunyunbaag. Lig! Naah nyan dinan ki chaa, n-yonn bien a ninfob li yim ke tikaar.

49Nan bu-n nɔɔndaan nan tun litoonl takpenl le ki seim. U yinl ye kasi le.

50U san bininfob ban bien san u nan kunyunyunbaag, naah nyan daandaan nan a ninfob ki jɔɔ chaa bi yaabili nin yaabisagira sagira.

51U ta u nɔɔ ki tun itoon gbingbem; ki worin kalanbaanidam baah tier man bi sufu ni!

52U nan jiin bibɔrtiib bi naangbann bu, amaa le ki don ban jiin biba tumin paab!

53Binib ban wee nkom jɔɔ nan, U sei bi tijiann, le bi jin ki gbee. U che bijɔɔndam kun nin linɔɔpiɛŋmiɛ!

54U ter u toontum Iziral yaab, ki tier bi bu ki san bi kunyunyunbaag.

55Abiraham nin u yaabili nin n-yonn man kaa jɔɔ diemin hali nin waah nan pag ki sei ti baamin.”

56Meri nan be Elizabef ban le inmal itaa paam le ki nan jir kun.

Baah nan ma Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunful man

57Le isaj nan foo nin Elizabef nmaa, le u nan ma kibijag.

58Le u kunkɔɔn tab nin u ninfob nan gbir Uwonbɔr kaah san u kunyunyunbaag man takpem, le bi bien nan lagin ki por u mɔm nmɔn.

59Ni ween iniin daal le bi nan dan ke bin jii kibigin a punl, le ki nan ban bin ta u baa Zakariya a yinl ki yin u.

60Le u na kaa chee, ki bei bi ke, “Aai, u yinl yin ye Jɔnn le.”

61Le bi bei u ke, “Uninfo uba kaa jɔɔ liyinl nmɔn a bosu ni maalimin ni.”

62Le bi nan pag kibig nmɔn a baa libiril ki baan u ke u ban bi yin u bigin nii?

63Le u bei bi ke bin sei u kugbɔɔ ni. Le bi ta kugbɔɔ sei u, le u sɔb ke, “U yinl ye Jɔnn le.” Ni nan gar bi bien pam.

64Libol nmɔn yaan le Zakariya a mɔb jaar le u lanbil lɔgir. Le u piin ki pag, ki pagir Uwonbɔr.

65Le bijawaam choo u kunkɔɔn tab bien, Le Judiya a tim man bien be igungon ni nan a ninfob nan pag tibɔr nmɔn.

66Ni nan ɔa bininfob ban bien nan gbir nan ipotɛ pam. Le bi baan ke, “Kibig nmɔn yin ye ninfo bolin baa?” Nan bu-n Uyudaan a nɔɔ paa u bu.

Zakariya a linlenleen

67Le Kasi a Naan nan gbeen Jɔnn a baa Zakariya, le u pag ilinlen leen ke,

68“Ndom ye Uyudaan wan ye Iziral yaab a Wonbɔr u nan yaan le. Nan bu-n U dan ki nan sei u ninfob nkpenim a manuga,

69ki nan pee feeja a naatuŋ u toontunn Defid a niin a loob

⁷⁰(ke Uwɔnbɔr kaah nan che u kasi a linlem nan pag man, n-yonn man nan jon nin.)

⁷¹Ke u li nyan tim ti dataam a nɔɔn, nin ban bien nan ti nan a nɔɔn.

⁷²Ke u li san ti yaajam kunyunyunbaag, ki li tier waah nan poo u kasi a poor tan nin bu.

⁷³Man le u nan poo tipoor ki sei ti yaaja Abiraham,

⁷⁴ke u li nyan tim ti dataam a nɔɔn, wee ti li nɔɔ u ki laa san bijawaami,

⁷⁵ki li be kasi ki li jɔɔ nbuchin binben u ban iyoo bien.

⁷⁶“Fin, n big, bi li yinj ke Uwɔnbɔr wan be paab nan a linlenu.

A li liin Uwɔnbɔr a sam, ki mann u sam ki sei u,

⁷⁷ki bei u ninfob baah li ŋa man ki kan ŋmarim waah jien bi bir ki per bin bu.

⁷⁸Nan bu-n tim a Wɔnbɔr u a nyunyunbasanl bu, u li dan ti ban ke liwonpɔɔnl kaah nyann bɔɔn man nin.

⁷⁹Ni na li wonn bininfob ban be libunbɔɔnlin ki san nkum a jawaam nan bu, Ni ma wɔɔn ti nsan man li sei tim nposɔɔn nan.”

⁸⁰Le kibig nmɔn nan yabig ki gbee nin kinaaŋ, ki don kukunkɔɔg bu ki tan be hali ki nan kpa a iyoo kaah nan nan foo nin un kpiir u ba Iziral yaab bu.

Lug 2

Baah ma Yisa man

(Matiu 1:18-25)

¹Iyaayoo nmɔn le ubɔr yudaan Siiza Agusitu nan siin nsiim u tingbɔɔjin ke bininfob bien n kun ki tan sɔb bi yin wee un lig bi kanl kaah kpa a man.

²(Ni ma nan ye chinchinn a ninfokanl, n-yonn man wee Kiriniu nan ŋmag Siriya a tiŋ a ninkpelu win.)

³Le bininfobin bien nan kun bi tim, bin tan sɔb bi yin.

⁴Josef mu nan ye ubɔr Defid a maalim ni uba le. Ni ma bu, u nan nyan Nazarif, kitiŋ kan be Galilii a tingbɔɔjin nan, le ki jon ubɔr Defid a tiŋ, kan wee bi yi ki ke Betiliham, kan be Judiya a tingbɔɔjin nin.

⁵Le u kun ke un tan sɔb u ma nin u jakpeŋ Meri a yin; iyaayoo nmɔn ki miin Meri jɔɔ lipool le.

⁶Baah la nan be Betiliham nan, le nmarwien choo Meri,

⁷le u ma usapɔnmal kibijag, le ki ta u pɔbin likinkenlin, ki ta u ŋa kubulunkpɔŋ a poolin; npaan kaa ji nan be bicham a diig n-yaan bin kɔɔ.

Bipeekpaab nin malakam

- ⁸Bipeekpaab biba nan be kitiŋ nmɔn yaan ki kpaɔ ipee kunyieɛ kulɔŋ.
- ⁹Le Uyudaan a malaka nan degir bi bu. Le Uyudaan nmɔn a pag a weem wonn bi bu. Le bijawaam nan choo bi takpem.
- ¹⁰Le malaka nmɔn bei bi ke, “Ni laa san bijawaami. N dan n nan bei ni tibɔr ŋan le, tan li sei bininfob bien nmɔn.
- ¹¹Dinan nan Defid a tiŋin bi ma ufeerin na, U ma ye Uyudaan Masiya.
- ¹²Ni li kan kibig nmɔn kaah pɔb likinkenlin, ki dɔ tiwankor kaah ji kubulunkpoŋ kan yaan ni. Ni ma li ye limagil ki sei ni.”
- ¹³Iyaayoo nmɔn le malakam takpem nan nyan paab ki jiirin ki nan kpiɛ malaka n bu ki pagir Uwonbɔr ke,
- ¹⁴“Kupag ye Uwonbɔr wan be paab nan a yaan le. Nposɔɔn li be dulinya nan a ninfob ban bu wee U nyɔɔr be-n.”
- ¹⁵Le malakam nin nan fɔɔr bipeekpaab nan ban, ki jir don papaab. Le bipeekpaab nan bei tab ke, “Ni che ti jo Betiliham ki tan lig niwann nan tun, wee ti Yudaau Uwonbɔr bei ti nan.”
- ¹⁶Ni ma bu le bi nan fii weem weem ki jon tan foo ki kan Meri nin Josef; le kibilieɛ n mu dɔ kubulunkpoŋ n-yaan poolin.
- ¹⁷Baah nan tan foo ki kan u nan, le bi bei bininfob Uwonbɔr a malakam kaah bei bi man, ki jiin kibig nmɔn paam,
- ¹⁸le baah nan gbir bipeekpaab nan kaah len man nin, le ni gar bi bien.
- ¹⁹Amaa Meri ma nan tier nan nan tun nmɔn bien, ki ŋmag ni u sufu ni.
- ²⁰Ni bɔɔn bu le bipeekpaab nan nan jir bi pee ban kulɔŋin. Baah nan chaa jir nmɔn le bi nan pagir ki donn Uwonbɔr a yinl, nin baah kan ki gbir nan bien nin bu; le ni sin ye le ke malaka kaah bei bi man nin.

Baah nan yin Yisa a yinl man

- ²¹Baah nan ma u a bɔɔn a ween iniin daal le bi nan jii u punl le ki yin u yinl ke Yisa, liyinl lan wee malaka nan pur ke baa la choo u poolin.

Baah nan ta Yisa ki sei Uwonbɔr iwɔnɔɔn niin man

- ²²Ni nan nan foo nin Josef nin Meri n tun ke Moziz a siim kaah nan wɔɔn man nin, bin mann kumanug ki ŋa biba kasi Uwonbɔr ban. Ni ma bu le bi ni nan ta kibigin ki jon Jerusalem, ke bin tan taa u ki sei Uwonbɔr,
- ²³(ke naah sɔb Uwonbɔr a siimin man nin, ke *Kibininkpeeg kan ye kibijag bien ye Uyudaan yaau le.*)

24Le bi ji nan mann kumanug ke Uyudaan kaah siin man nin, ke *Bin ban kulɔŋ a lanjel ilee bee iniin a lanjebum milee ki mann kumanug nmɔn.*

25Uja uba le nan be Jerusalem, bi nan yi u ke Simien. U nan ye uninfo buchinn le ki sin ŋmag Uwonbɔr a siimin nbamɔm, le Kasi a Naaŋ nan be u bu, ki lig lidaal man wee Uwonbɔr na li fee Iziral yaab ki jaa.

26Kasi a Naaŋ pii nan chinn ki kar wɔɔn u ke waa li kpo see ke u kan Uyudaan a Masiya.

27Iyaayoo nmɔn le Kinaaŋin nan che Simien kɔɔ iwɔnjien niin n-yaan, ki kan Yisa a baa nin u na kaah ta u dan ke bin nan ŋa u nsiim kaah wɔɔn man nin,

28le Simien nan gaa kibigin u nɔɔ ki don Uwonbɔr ke,

29“N yudaau, min wan ye a yomu nan, jaam nin nposɔɔn, Ke ŋaah pii nan siin limɔsiinl man nin.

30Min tɔɔl a numbil kan a feegabin na

31Wan wee a ŋaau sili ki siin ki sei bininfob bien nin.

32U li ye nwonween ki kpiir a samin ki wɔɔn ban kaa ye Iziral yaab nan, Ki ji ta kupag ki sei a tɔɔl a ninfob Iziral yaab.”

33Simien kaah pag bi ki jiin kibig nmɔn paamin, le ni gar kibig nmɔn a ba nin ki na takpem.

34Le Simien nan kaab jaa bi bu, le ki sin bei kibigin a na Meri ke, “Uwonbɔr gann kibig nmɔn ke u li che Iziral yaab takpem n lu yɔli u bu; le bininfob takpem mu li kan nŋmarim u bu. Uma nan yin ye limagil lan wee bininfob takpem li pag ki bii u nan;

35ni ma le li kpiir naah tier man ni sufu ni nan n nya npaan ni. (Amaa a sufu li bii ke takoobi kaan kaah li jiin man ni.)

36Le upiininkpel uba nan be niin ki ye Uwonbɔr a linlenu, le bi yi u ke Ana, u nan ye Faniel a bisa le, ki ye Aser a bol a ninfou, u nan por takpema, ki be u chal ban ibin ilile a bɔɔn,

37le u chal kpo ki jien u lipukɔɔl le ki nan ye ibin piniin nin ina; amaa waa nan per iwɔnjien niin n-yaa kɔɔm nween nin kunyiegi, ki jien nween ki lolig bimɔb ki mie u.

38Waaah nan foon n-yonn man nni, le u sei Uwonbɔr kunɔɔpoog, ki nan pag kibigin a bɔr ki tenn bininfob ban bien nan guu n-yonn man wee Jerusalem yaab li kan nkpenim a manugin.

39Josef nin Meri kaah nan tun Uwonbɔr a kaal kaah wɔɔn bi man ki die nan, le bi nan jir kun bitɔɔl a tij Nazarif kitin kan be Galilii a tingbɔŋin nin.

⁴⁰Le kibigin nan yabig nin npoon nin nbiem takpem, le Uwonbor a nyunyunbasanl li be u bu.

Kibijabig Yisa kaah be iwonjien man

⁴¹Tɔ, ibin bien Yisa a baa nin u na ti chaa Jerusalem le ki tan jin yuglagir a chiig.

⁴²N-yonn man wee Yisa nan nan foo ibin piig nin ilee-n, le bi nan jon ke bin tan ji kuchiig ke bi kaal kaah woon man nin.

⁴³Kuchiig nmɔn a daai kaah nan nan die n-yonn man ni, le bi nan piin n kum, le Yisa paar be Jerusalem, amaa u yaab kaa nan nyi ke u paari.

⁴⁴Bi nan tier ke u be kuninfobabug n-yaan le, ki nan choon lidamunl nmɔn bien. Ni woon bu le bi nan ban u bi niin yaab ban nin bijotiib ban,

⁴⁵amaa le kaa kan wi. Le bi nan jir Jerusalem ki tan ban niin.

⁴⁶Ni ween itaa daal le bi tan kan u iwonjien niin a poolin, ki miin u lagin ki ka nin ban woonn a ninkpeeb ki pelig bi bor le ki sin baan bi ibinbaan.

⁴⁷Le ni nan gar ban bien nan pelig u binbaan yin, nin waah na man ki joo nbiem ki pag jiin bi.

⁴⁸U baa nin u na kaah nan kan u niin nin, ni nan gar bi pam, le u na baan u ke, “N big, ba na a na man naa? Naa nyi ke min nin a baa kan npoobiin hali ki choon ba na naa?”

⁴⁹Le u jiin ki baan bi ke, “Ba na wee ni bam maa? Naa nyi ke ni ye n li be n Baa a niin lee?”

⁵⁰Amaa baa nan bie u bor nmɔn a taai.

⁵¹Le u nan nɔɔ bi ki jir Nazarif a tinin, ki chee bimɔb. Le u na ta nan bien na nmɔn ki na u sufu ni.

⁵²Le Yisa nan yabirig ki kpieg nin nlam, le Uwonbor nin bininfob a pool nan woon u bu.

Lug 3

Jonn Wan nan Fu Bininfob Uwonbor a Nyunful nan kaah mɔn man

(Matiu 3:1-12; Mag 1:1-8; Jonn 1:19-28)

¹Ubor yudaan Tiberiya Siiza kaah nan jin u naam ibin piig nin injmu-n wee Pontie Palati mu ye Judiya a boru win, le Herod mu ye Galilii a boru, le u naal Filib mu ye Ituriya nin Tirakoniti a boru, Lisanie mu ye Abilene a boru,

²n-yonn man wee Anasi nin Kayafasi nan ye Uwonbor a minmanib a ninkpeebin, le Uwonbor a molen foo Jonn wan ye Zakariya a bija-n kukunkooɔɔ bu.

³Le u nan jin ntim man nan be Jɔdann ni bien ki mɔɔn ke bin jien bi toonbira wee un fu bi Uwonbɔr a nyunful, wee bin kan tibir a jien per.

⁴A li ke naah sɔb ulinlenn Azaya a gbɔŋin ke: “Uba a kukɔl le be kukunkɔɔg bu ki yi, ‘Mann Uyudaan a sama, mann u sam wee mi li tel ki sei u.

⁵Nfatam bien na li gbeen, ijɔɔ nin igungon bien na li ber ki naa tum, tisangɔnn bien na li naar, tisanbogir bien piin.

⁶Uninfosaal bien na li kan Uwonbɔr a feeja.’ ”

⁷Le Jɔnn bei kuninfogbaluŋ ban nan dan u ban ke un fu bi Uwonbɔr a nyunfulin ke, “Nim iwaalab a bum, ŋma kpaan ni ke ni nya kinuufiŋ kan chaan nan naa?

⁸Ni li lo iloon yan wɔɔn ke ni sin kpenn ni binbema. Wee ki laa piin ki bei ni ba ke, “Ti jɔɔ Abiraham wan ye ti yaaja.’ N bei ni le, Uwonbɔr li fir che itangbag yan be nan n kpenn Abiraham a yaabili.

⁹Lilajal pii be isiig a nyagin, ki li gaa busub ban bien kaa lo iloon ŋan ki jaa tum ki ta bi gab ŋmi ni.”

¹⁰Le kuninfogbaluŋ nmɔn nan baan, “Ke ti ni li ŋa nii?”

¹¹Le u bei bi ke, “Uninfo wan jɔɔ daala bilee ke, un nyan kiba ki sei wan kaa jɔɔu, le wan mu jɔɔ tijiir ke, un ŋa sei wan kaa jɔɔu.”

¹²Bilanpogaab mu nan dan bi nan gaa Uwonbɔr nyunful u ban. Le ki baan ke, “Wan wɔɔn, ti mu yin ŋa nii?”

¹³Le u bei bi ke, “Ni laa gaan ki lagir naah ye ni gaa man ni.”

¹⁴Le bitɔtob mu baan u, “Ti mu yin ŋa nii?” Le u jiin ke, “Ni laa feen iligi, ki laa por tibɔkar ki paag bininfob bu; che ni num n gbee ni yɔr tan wee ni gaan nin.”

¹⁵Bininfobin kaah pii nan guu nin tama-n le bi tier bi sufu ni ke Jɔnn le par ye Masiya nna.

¹⁶Le Jɔnn jiin bei bi bien ke, “Min fun ni nnyum le, amaa wan jom chaan, wan a naatagil ŋmim wee maa kpaan n gbinn ni. U na li fu ni Kasi a naaŋ nin ŋmi ki ŋunn ni jaginn.

¹⁷U ŋmag u dilenn yikpeŋin le u nɔɔn ke un lenn nbamɔm, ki nyan ndibimin ki ŋuun u binbolin, amaa le ki sin ta kufonŋin ki jaa ŋmi man gaan kaa jɔɔ njunimin yaan.”

¹⁸Jɔnn nan ta imɔbon le takpem ki mɔɔn tibɔŋann nin ki kpaan bininfob.

¹⁹Amaa jɔnn kaah nan fuun ubɔr Herɔd, u waal a poo Herɔdiya bu-n, nin titoonbir tan wee u nan tun nin,

²⁰Herɔd nan ta ni niɛ nan bien le ki kpiɛ: U nan loon Jɔnn le kuloondiigin.

Yisa kaah nan gaa Uwonbɔr a nyunful man

(Matiu 3:13-17; Mag 1:9-11)

21N-yonn man wee bininfob bien nan gaa Uwɔnbɔr a nyunfulin, le Yisa mu nan gaa Uwɔnbɔr a nyunful. Le waah nan be miɛ Uwɔnbɔrin le paab loor,

22le Kasi a Naan jiirin u bu nin tigbanann ki nann ulanjel. Le likukɔl nyan paab ki len ke, “Fin le ye n bija, wan wee n jiɛ; fin le n num gbee.”

Yisa a yaajam

23N-yonn man wee Yisa nan piin Uwɔnbɔr a toon yin, u nan jɔɔ ibin pita le. U baa nan ye, ke baah nan tier man nin, Josef le, le Josef mu nan ye Heli a big,

24le Heli mu ye Matat a big, le Matat mu ye Liifai a big, le Liifai mu ye Meliki a big, le Meliki mu ye Janai a big, le Janai mu ye Josef a big,

25le Josef mu ye Matatiya a big, le Matatiya mu ye Emosi a big, le Emosi mu ye Nahum a big, le Nahum mu ye Esili a big, le Esili mu ye Nagai a big,

26le Nagai mu ye Maaf a big, le Maaf mu ye Matatiya a big, le Matatiya mu ye Semien a big, le Semien mu ye Joseg a big, le Joseg mu ye Joda a big,

27le Joda mu ye Joanann a big, le Joanann mu ye Resa a big, le Resa mu ye Zerubabel a big, le Zerubabel mu ye Sealitel a big, le Sealitel mu ye Neri a big,

28le Neri mu ye Meliki a big, le Meliki mu ye Adi a big, le Adi mu ye Kosam a big, le Kosam mu ye Elimadam a big, le Elimadam mu ye Er a big,

29le Er mu ye Josuwa a big, le Josuwa mu ye Eliezer a big, le Eliezer mu ye Jorim a big, le Jorim mu ye Matat a big,

30le Matat mu ye Liifai a big, le Liifai mu ye Simien a big, le Simien mu ye Juda a big, le Juda mu ye Josef a big, le Josef mu ye Jonam a big, le Jonam mu ye Elayakim a big,

31le Elayakim mu ye Meliya a big, le Meliya mu ye Mena a big, le Mena mu ye Matata a big, le Matata mu ye Netann a big, le Netann mu ye Defid a big,

32le Defid mu ye Jesi a big, le Jesi mu ye Obed a big, le Obed mu ye Bɔɔzi a big, le Bɔɔzi mu ye Salimonn a big, le Salimonn mu ye Nasonn a big,

33le Nasonn mu ye Aminadab a big, le Aminadab mu ye Ram a big, le Ram mu ye Hezironn a big, le Hezironn mu ye Perisi a big, le Perisi mu ye Juda a big,

34le Juda mu ye Jekɔb a big, le Jekɔb mu ye Azig a big, le Azig mu ye Abiraham a big, le Abiraham mu ye Tera a big, le Tera mu ye Naho a big,

35le Naho mu ye Serug a big, le Serug mu ye Reu a big, le Reu mu ye Peleg a big, le Peleg mu ye Iber a big, le Iber mu ye Sela a big,

36le Sela mu ye Kanann a big, le Kanann mu ye Afagzad a big, le Afagzad mu ye Sem a big, le Sem mu ye Nowa a big, le Nowa mu ye Lameg a big,

³⁷le Lameg mu ye Metusela a big, le Metusela mu ye Enog a big, le Enog mu ye Jarid a big, le Jarid mu ye Mahalalel a big, le Mahalalel mu ye Kanann a big,

³⁸le Kanann mu ye Adam a big, le Adam mu ye Uwonbɔr a big.

Lug 4

Sintani kaah nan bigin Yisa man

(Matiu 4:1-11; Mag 1:12-13)

¹Le Yisa nan nyan Jɔdann a mɔgil paam, ki gbee nin Kasi a Naaŋ le Kinaaŋ nmɔn nan ta u don kukunkɔɔg bu

²ki be niin iweehn pina, le ulinlaril nan bigin u. Waa nan jin niba iweehn nmɔn bien ni; le nkom nan nan choo u,

³Le ulinlaril nmɔn bei u ke, “Ni ye ke a sin ye Uwonbɔr a Bija ke, a bei litangbagil nan wee lin kpann tijiir.”

⁴Le Yisa bei u ke, “Ni sɔb Uwonbɔr a gbɔŋin ke: ‘Uninfosaal kaa be tijiir a binba bu le.’”

⁵Ni bɔɔn bu le ulinlarilin ji yuur u ki ta u don liɔɔl lan kper a paab, ki tan wɔɔn u kutingbɔŋ nan a wan yɔɔr bien,

⁶ki bei u ke, “N li seiŋ tininkper a pɔɔm nin njɔɔm bien. Bi nan ta ni bien seima le n mu li fir ta sei wan wee n ban.

⁷Mambu a bi jienim ke, ni bien nan bi yin ye a yaan le.”

⁸Le Yisa jiin ke, “Ni sɔb Uwonbɔr a gbɔŋin ke, ‘Li jien Uyudaan Uwonbɔr a binba, ki sin tun tenn u a binba.’”

⁹Le ulinlaril ji nan yuur u ki jon Jerusalem, ki tan don iwɔnjien niin a paab, le ki bei u ke, “Ni ye a sin ye Uwonbɔr a Bija ke a yug do ki lu tuma.

¹⁰Nan bu-n ni sɔb Uwonbɔr a gbɔŋin ke: ‘U li pag sei u malakam a bu wee bin guuriŋ nbamɔm.

¹¹Le bi li yuuriŋ bi nɔɔn, wee a taal laa gbier litangbagili.’”

¹²Le Yisa jiin ke, “Ni len ke: ‘Uba laa bigin u Wonbɔru wi.’”

¹³Ulinlarilin kaah nan bigin Yisa die n-yonn man nin, le u la fɔɔr ki sin jien u ki guu iyoo yan kpaan.

Yisa kaah nan piin u toon Galilii man

(Matiu 4:12-17; Mag 1:14-15)

¹⁴Yisa nan jir Galilii le Kinaaŋ pɔɔmin. Le u bɔr nan mɔɔn itingbaa bien.

¹⁵U nan mɔɔn Uwonbɔr a bɔr le bi wonjiendirin, le bininfob bien pag u.

Baah yii Yisa Nazarif man

(Matiu 13:53-58; Mag 6:1-6)

16Le Yisa nan jon Nazarif, nan yaan wee bi nan wubiri u, u buwaan nin nan. Le likpakɔɔl daal nan foo, le u kɔɔ kuwonjiendiigin, ke waah pii ti kɔɔ man nin, ki nan fii ke un karin Uwɔnbɔr a gbɔɔ.

17Le bi ta ulinlenn Azaya a gbɔɔ kpabkaag ki sei u. Waah kpar ki-n, le u kan nan yaan wee ni sɔb ke:

18“Uyudaan a Naaj be nim, nan bu-n U ma kpaar nkɔpam jaa n bu, ke n mɔɔn u bɔr ɔan nmɔn ki sei bilanjiim. U tunim ke n pag feeja a bɔr ki sei biloondiikɔɔb, wee ki ligir bijɔɔm a num, ki nyan limugildam bi mugilin,

19ki sin mɔɔn libinl lan wee Uyudaan jien.”

20Le u kpab kugbɔɔɔin ki jiin sei kuwonjiendiig n-yaa toontunn uba, le ki sin kal. Le bininfob ban bien be kudiig nmɔn yaan nin lig u.

21Le u piin ki pag tenn bi ke, “Tibɔr tan wee n karin Uwɔnbɔr a gbɔɔɔin nan, dinan Uwɔnbɔr a mɔleen gbeen nin naah gbir yin na.”

22Le bi bien pag u nin ligaril u nyunyunbasanl lan nyan u mɔnn ni. Le bi baan tab, “Waa ye Josef a bija nnaa?”

23Le Yisa bei bi ke, “N pii nyi ke ni li gaam libɔɔal ke, ‘Utebir, tebim a ba! ɔa a tiɔ nan yaan ke taah gbir ke a ɔa Kapeniem man nin.’ ”

24Le u ji ke, “N bei ni ibamɔn le, baa cheel ulinlenn a mɔb u tɔɔl a tiɔin ni.

25Ibamɔn le n wɔɔn ni, ipukɔɔ takpem le nan be Iziral n-yonn man wee Elaja la nan be-n. N-yonn nmɔn wee utaal kaa nan nun ibin itaa nin iɔmal iloob, le nkom nan lu kitiɔ nmɔn yaab bien bu,

26Amaa Uwɔnbɔr kaa nan tun Elaja bi ni uba ban ni see lipukɔɔl lan nan be Zarifa n-yaa binba ban. Zarifa be Sidonn a tiɔin le.

27Nkɔm takpem nan be Iziral a tiɔin ulinlenn Elasiya a yonn, amaa bi ni uba kaa nan kan kutebugi see Nemann a binba wan nan ye Siriya a ninfou nan.”

28Le bininfob ban nan be kuwonjiendiigin a poolin kaah nan gbir Yisa a bɔr nmɔn nin, bi nan fiin bi ɔuui le u bu,

29le bi fii ki ɔɔɔr u nyan kitiɔ nmɔn yaan, ki ta u jon ligungonl lan bu wee bi nan maa bi tiɔ nmɔn a gbaam, ke bin ta u ki jaa ligungonl nmɔn a tum.

30Amaa le u bɔgir bi siigin ki choon jon.

Yisa kaah ɔɔɔr kinaanbiig nyan man

(Mag 1:21-28)

31Le Yisa nan jir Kapeniem kan be Galilii a tiɔin nan. Le likpakɔɔl daal ke u wɔɔn bininfob Uwɔnbɔr a mɔleen;

³²Le u wɔɔnim nmɔn nan gar bi, nan bu-n u wɔɔnim nmɔn kaah nan jɔɔ tininkper a pɔɔmin bu.

³³Le uja wan wee kinaanbiig nan be u ban nan, nan be kuwonjiendiigin yaan ki tann nmɔpɔɔn ke,

³⁴“Fin Yisa wan ye Nazarif a ninfo nan, a ban baa ti ban naa? Aah! A dan ke a nan bii tim lee? N nyi ɲa ye wan, a ye Uwɔnbɔr a kasi a toom le.

³⁵Le Yisa tien kinaanbiig n bu ke, “N̄mim tifur, ki sin nya uja nmɔn yaan na.” Le kinaanbiigin nyiɛ uja-n tum, bi sisiigin, le ki sin nyan u ni; waah nan nyiɛ u tumin, waa nan sei u kidan̄i.

³⁶Le ni nan ɲa bi bien ligaril, le bi baan tab ke, “Ba a wɔɔm ye naa? U jɔɔ tininkper a pɔɔn le nin n̄pɔɔn ki bei nnaanbiim bimɔb le bi nyan bininfobin.”

³⁷Le bi nan mɔɔn Yisa a yinl kitin̄ nmɔn nin itingbaa bien.

Yisa kaah nan teb kuninfobabug man

(Matiu 8:14-17; Mag 1:29-34)

³⁸Le Yisa nan nyan kuwonjiendiig nmɔn yaan ki jon Simɔnn a niin, ki miin kugbanantɔŋ le jɔɔ Simɔnn a chɔɔpii, le bi nan bei Yisa upii nmɔn a wien bu.

³⁹Le Yisa nan bɔɔn upii-n bu ki fuun kugbanantɔŋin bu, le ku jaau; le upii-n paa nan fii ki ɲa bi kuchɔŋ.

⁴⁰Nween kaah nan nan yin lu n-yonn man ni, le ban bien nan jɔɔ bibaarib bi niin yin ni nan ta bi ki dan Yisa ban; bi nan bu iwien a booli a booli le u ta u nɔɔ ki ma ma bi, le bi kan kutebug.

⁴¹U ji nan che nnaanbiim nyan bininfobin takpem. Baah nan nyan die nan le bi tien nmɔpɔɔn ke, “A ye Uwɔnbɔr a Bija le.” Amaa le u nan fuun bi bu kaa ji nan che bi pag jigin ni, nan bu-n bi nan nyi waah ye Masiya.

Yisa kaah nan mɔɔn tibɔŋann kuwonjiendiigin man

(Mag 1:35-39)

⁴²Naah nan won kutaagin le Yisa nan nyan kitin̄ nmɔn yaan ki kɔɔ kulɔŋin; le bininfobin nan choon ki ban ki tan kan u. Baah nan kan u nan, le bi nan gɔɔ u ki ke un laa yaar ki sin jien bi.

⁴³Amaa le u ke, “See ke n jon ntim man gurin yaan ki tan mɔɔn tibɔŋann ki jiin Uwɔnbɔr a naam paam nan, ni ma bu le Uwɔnbɔr tunim.”

⁴⁴Ni ma bu le u nan jin Judiya a timin ki kɔɔ tiwonjiendirin ki wɔɔn bininfob tibɔr nmɔn.

Lug 5

Yisa kaah nan yin u chinchinn a bɔɔnɔɔbin man

(Matiu 4:18-22; Mag 1:16-20)

- ¹Weem ba daal le Yisa nan si Genesareti a mɔgilin a gbaam, le kuninfogbaluɔ nan si ki jin u ki pelig Uwonbɔr a bɔr.
- ²Tiɔalin tilee mu nan si limɔgil nmɔn a gbaam, le bijanchoob nan jien ki sin jon niba paam ke bin tan ɔunn bi janlann. Yisa kaah nan kan tiɔalin nmɔn nin,
- ³le u nan kɔɔ Simɔnn yaagin, ki bei u ke un tir ki jiiin nnyumin wamau. Waah nan tir jiiin nin, le Yisa nin ka kuɔaluɔ nmɔn yaan ki wɔɔn bininfob Uwonbɔr a bɔr.
- ⁴Waah nan pag ki die n-yonn man nin, le u bei Simɔnn ke, “Tir kuɔaluɔ nmɔn ki kɔɔn nnyum man yaan nyɔɔ wee ki jaa ni janlann wee ki choo ijan.”
- ⁵Le Simɔnn bei u ke “N ninkpelu, ti won ban ijan kunyiemuɔ taa kan niba. Amaa ɔaah len man nin bu n li jaa tijaanlann nmɔn.”
- ⁶Baah nan ɔa man nin, le bi choo ijan takpem, le bi janlann nin nan nan chinn.
- ⁷Ni ma bu le bi nan yin bi kpietiib ban nan be kuɔaluɔ kumiɛn nin yaan ke bin dan nan ter bi. Le bi nan dan ki nan gbeen bi ɔalin tilee nmɔn bien le ti nan piin ki miig.
- ⁸Simɔnn Piita kaah nan kan man nan, le u gbaan Yisa a taatum, ki bei u ke, “Fɔɔr n ban ki li chaau, Uyudaan, n ye tibirdaan le!”
- ⁹Nan bu-n ni nan gar u ma nin u tabin le, baah nan choo ijan ni man nin,
- ¹⁰ni nan ye man le ki sei Jemisi nin Jonn, Simɔnn a kpietiib ban nan ye Zebedi a naachimin. Le Yisa bei Simɔnn ke, “Laa san bijawaami. Naah nyan dinan ki jɔɔ chaa, ni yin mɔɔn bininfob le ki tenn Uwonbɔr.”
- ¹¹Le bi nan tir bi ɔalin nmɔn don nkpengbaan, ki jien bi wan yɔɔr bien nin yaan le ki kɔɔ Yisa.

Yisa kaah nan teb uja wan ye kikɔɔ man

(Matiu 8:1-4; Mag 1:40-45)

- ¹²Yisa nan be kitiɔ kiba ni-n, le uja uba dan u ban ki ye kikɔɔ. N-yonn man wee u kan Yisa, le u lu ki ta u num chigin tum ki balin u ke, “Uyudaan, ni ye a ban ke, a li fir che n pɔɔg.”
- ¹³Le Yisa tann u kɔɔ ki maa u, ki ke “N ban man. A wiem dieu!” Libol nmɔn yaan, le u kan kutebug.
- ¹⁴Le Yisa bei u, “Laa bei uba, amaa li chaa Uwonbɔr a minmanu ban ki tan ta a ba ki wɔɔn u, ki mann kumanug ki sei Uwonbɔr ke Moziz a kaal kaah wɔɔn man nin. Ni ma ye siera ki sei bi.”
- ¹⁵Amaa Yisa a yinl nan mann mɔɔn le nin yaan bien. Le bininfobin bien nan ladin u ban ke bin gbir u bɔr, ki ban ke un che bibaarib ban be bi ban nin pɔɔg.
- ¹⁶Amaa le Yisa yaan ti nyan ki jon u binba a bol ki tan mie Uwonbɔr.

Yisa kaah nan che tigbanann kpiindaan kan kutebug man

(Matiu 9:1-8; Mag 2:1-12)

17Weemba daal Yisa kaah nan be ki wɔɔn le Farasii yaab nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siim ban nan nyan Galilii a timin nin Judiya a timin nin Jerusalem a timin nan ka u ban. Le Uwonbɔr a pɔɔm nan be u ban le u che bibaarib kan kutebug.

18Le bijab biba mu nan dan ki tu ubaar wan a gbanann nan kpo, likinkenlin, ki ban bin ta u ki kɔɔn kudiig kan yaan wee Yisa nan be-n, ki tan ta u ki bil Yisa a nintogil.

19Amaa baa nan kan npaan ki li kɔɔ, bininfobin kaah nan yaabin bu, le bi nan ta u ki don kudiig a paab, ki feer limɔɔpinl le ki ta u nin u wan dɔɔnwanɔɔn jiiir bininfobin a sisiigin ki tan bil Yisa a nintogil.

20N-yonn man wee Yisa kan bi yada-n, le U bei uja wan a gbanann kpe-n ke, “N jɔ, n jien a bir periŋa.”

21Le Farasiim nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a samin tier bi sufu ni ke, “Ninfo boliba ye u ki sugir Uwonbɔr aa? Uba li fir jien tibir per u kpiɛg kaa ye Uwonbɔr a binba?”

22Yisa nan bie baah tier man na, le ki baan bi, “Ba ŋaa wee ni tier man ni sufu ni naa?”

23Maah bei ubaarin ke, ‘N jien u bir ki per waah’ nin maah li bei ke ‘Fii ki li chaau’. Ni la ba pɔɔ?

24Amaa wee n che ni bie ke Uninfosaal a Big jɔɔ tininkper a pɔɔm dulinya nan yaan ki li jien tibir per...” Le u bei uja wan a gbanann kpe-n ke, “N beiŋ le, Fiim, ki yuur a wan dɔɔn wanɔɔn ki li chaa kun na.”

25Libol nmɔn le u fii bi numin, ki yuur u wan dɔɔn wanɔɔn, ki chaa kun, le ki choon ki pagir Uwonbɔr.

26Le ni gar bininfobin bien. Le bi pag Uwonbɔr, ki san u bijawaam, ki bei ke, “Dinan ti kan ligaril a toonla.”

Yisa kaah yin Liifai man

(Matiu 9:9-13; Mag 2:13-17)

27Ni bɔɔn bu le Yisa nyan iniin nmɔn yaan ki chaa, le ki tan kan ulanpo gaar ka bilanpogaab a nanbonn, bi nan yi u ke Liifai. Le Yisa bei u ke, “Li nɔɔm ni.”

28Le Liifai fii ki jien u wan yɔɔr bien le ki nɔɔ u.

29Le Liifai ŋa tijiir takpem u niin ki sei Yisa; le bilampo gaab nin bininfob takpem nan dan ki nan lagin jin nin bi.

30Amaa le Farasii yaab nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siimin nan fu Yisa a bɔɔnɔɔnɔɔn ban ki ke, “Ba ŋa wee ni lagin ki ji ki nyu nin bilampo gaab nin tibirdamaa?”

31Le Yisa jiin bi ke, “Ban pɔɔ kaa ban utebiri, see ban bu-n.

32Maa dan ke n nan yin bibuchim le, amaa tibirdam wee bin kpenn bi binbem.”

Limɔlɔl a bɔr

(Matiu 9:14-17; Mag 2:18-22)

33Le bi nan bei Yisa ke, “Ɔnn a bɔɔɔɔɔɔ lorig imɔɔɔ le ki miɛ Uwonbɔr iyoo bien man le Farasii yaab a bɔɔɔɔɔɔ tɔɔl ɔaan, ke ba ɔaa wee iyoo bien a yaa bɔɔɔɔɔɔbin ma ji ki nyuu?”

34Le Yisa jiin bi ke, “Ni li fir che bicham ban dan bin nan ji Lipiichanil a jiir nan n lol bimɔɔ n-yonn man wee lipiichanil daan la be bi ban nan naa?”

35N-yonn chaan, le bi na li nyan lipiichanil daan nin bi ban; iyaayoo le bi li lol bimɔɔb.”

36Le Yisa gaa bi libɔɔɔɔ ke, “Uba kaa li chee ki jii litanl daala pɔɔɔin ki tan ta legin daala kpegi. Ni ye u ɔa man ke u chie daala pɔɔɔin na, litanl pɔɔɔl nin litanl kpegil kaa piɛ.

37Uba mu kaa li ta ndapɔɔm ki ɔuun libokpegilin ni. Ni ye u ɔa man wee ndapɔɔmin nan mɔɔ ke, mi li pɔɔ liboolin, le ndaamin wur yɔli, le libool n mu bii.

38Aai see u ta ndapɔɔmin ki ɔuun liboopɔɔlin.

39Wan mu nyun ndakpegim ke, waa ji ban ndapɔɔmi, u li ke, ‘Ndakpegim mɔɔ ki jon ndapɔɔma.’ ”

Lug 6

Ibinbaan ki taa jiin Likpakɔɔl daal a bɔr

(Matiu 12:1-8; Mag 2:23-28)

1Juu yaab a kpakɔɔl liba daal, le Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔ nan kɔɔ kɔɔ bukpaab biba a poolin. Le u bɔɔɔɔɔɔbin choon ki gen iyoo ki nug bi kɔɔn ɔma.

2Le Farasii yaab biba nan baan bi ke, “Ba ɔa ni tun nan wee ti siim kaa che ti tun likpakɔɔl daalaa?”

3Le Yisa nan jiin ki baan bi ke, “Naa nyi ki karin Uwonbɔr a gbɔɔɔin, nkom kaah nan choo Defid nin u tab wee u ɔa man nin naa?”

4U nan kɔɔ iwɔɔɔɔn niin ki yuur kasi a boroboro ki ɔman, ki ɔa sei u tab, amaa nsiim kaa nan wɔɔɔn nin uba ɔman boroboro nmɔɔn ni see biminmanib a binba.”

5Le Yisa bei bi ke, “Uninfosaal a Bija-n le ye likpakɔɔl daal nmɔɔn a yudaau.”

Uja wan a kɔɔ nan kpe-n a bɔr

(Matiu 12:9-14; Mag 3:1-6)

6Juu yaab a kpakɔɔl liba daal jigin, le Yisa kɔɔ kuwonjiendiigin ki wɔɔɔn bininfob Uwonbɔr a bɔr. Le uja uba nan be niin le u kɔɔjiim kpo.

⁷Le ban nan wɔɔn Uwonbɔr a siimin nin Farasii yaab nan be niin, ki ban bin lig njee Yisa li teb bininfob likpakɔɔl daalaa. Bi nan ban bin kan nan wee bi li ta bii u yinl le ki ke u bii likpakɔɔl daala.

⁸Amaa Yisa nan nyi baah tier man, le ki bei uja wan a nɔɔ kpo nan ke, “Fii sir bininfob nan a nintogila.” Le u fii ki tan sir niin.

⁹Le Yisa baan bi ke, “N baan ni le, ti siim wɔɔn ke nii likpakɔɔl daalaa: Ti ɲa nan ɲan bee nan biraa? Ti fee limiefol bee ti bii laa?”

¹⁰Le u nan lig bininfobin bien a num paam ki bei uja-n ke, “Tann a nɔɔ nmɔn na.” Le u tann ki miin mi jir pɔɔg biena.

¹¹Amaa le bi ɲuui nan fii Yisa bu takpem, le ki nan piin ki lolig baah li ɲaa Yisa man.

Yisa kaah nan gann u tooi piig nin bilee man

(Matiu 10:1-4; Mag 3:13-19)

¹²Le weemba daal le Yisa don lijɔɔl a paab, un tan miɛ Uwonbɔr, le ki miɛ ki tan wonn kutaag.

¹³Naah nan wonn njakpanyien ni, le u nan yin u bɔɔnɔɔb le ki gann binib piig nin bilee ki yin bi ke u tooi:

¹⁴U nan gann Simɔnn (wan wee u nan yi u ke Piita nan) nin Simɔnn a waal Anduru, nin Jemisi, nin Jɔnn, nin Filib, nin Batolomiu,

¹⁵nin Mati u, nin Tomasi, nin Jemisi wan ye Alifiu a bija nan; nin Simɔnn wan wee bi nan yi u ke Zealo;

¹⁶nin Judasi wan nan ye Jemisi a bija nan; nin Judasi Isikariya (wan nan nan kɔɔr Yisa nan).

Yisa kaah nan wɔɔn ki sin teb bininfob a bɔr

¹⁷Le Yisa nin u bɔɔnɔɔb nan nɔɔ jiiirin ki nan sir npaan nin. Le u bɔɔnɔɔb takpem mu nan be niin, le bininfob takpem nan be niin ki kpiɛ, bi nan nyan Judiya a tiɲin nin Jerusalem, nin nnyum takpem a timin Taya nin Sidonn a tingbaan yin le;

¹⁸ban nan dan bin nan gbir u bɔr le ki sin kan liwiɛn tebilin. Ban wee nnaanbiim nan nɔɔn nan kan kutebuga.

¹⁹Le bininfob bien nan ban bin maa Yisa a gbanann, nɔɔn kaah nan nya u gbanann nin ki che bininfob pɔɔgir n bu.

Npopeen nin npoobiin a bɔr

(Matiu 5:1-12)

²⁰Le Yisa nan lig u bɔɔnɔɔbin ki bei ke: “Tikaar be nim ban ye bilanjiimin bu, nan bu-n Uwonbɔr a naam ye ni yaan le.

21Tikaar be nim ban wee nkom jɔɔ ni daandaan nan, nan bu-n ni na li ji ki gbee. Tikaar be nim ban mɔr daandaan nan, nan bu-n ni na li la.

22Tikaar be ni bu, n-yonn man wee bininfob nan ni, n-yonn man wee bininfob wier ni, ki sugir ni, kaa ban ni yin tibir bu-n, Uninfosaal a Bigin bu.

23“Ni che ni li mɔn ni takpem lidaal nmɔn na, nan bu-n ni nyɔɔr tan be paabin yaba. Man a fala le bi baam nan jɔ ɲaan Uwɔnbɔr a linlem.

24Amaa woo, nim bijɔɔndam, nan bu-n nim pii kan ni wiiba.

25Woo, nim ban ji ki gbeeg daandaan, nan bu-n nkom na li choo ni. Woo, nim ban laa daandaan nan, nan bu-n ni na li mɔɔ tikpemɔr ki ji mɔɔ tinyinyinn.

26Woo, nim ban wee bininfob bien pagir ni nan, nan bu-n man le bi baam nan pagir tibɔkar a linlem.

Ti li jɛ ti dataama

(Matiu 5:38-48; 7:12)

27“N bei nim ban pelig n bɔr nan le: Ni li jɛ ni dataam, ki li tun nan ɲan ki tenn ban nan ni.

28Kaab ti kaar ki ɲa ban poog imɔɔɲ ki jaar ni bu nan ki li miɛ Uwɔnbɔr ki tenn ban bii ni.

29Wan pebij kitapag kiba ke, a labir kan gurin sei un peb. Wan yuur a daala takpeɲ ke, laa ke u laa yuur kuwan begin ni.

30Wan mu miɛɲ nan ke, a sei mu. Wan fee a wan yɔɔr ke, laa ji ban a gaa jiin ni.

31Ni li tun tenn bininfob ke naah ban bi li tun tenn ni man nin na.

32“Ni ye ni jɛ ban jɛ ni a binba ke, ni ye ba a nyɔɔr ki sei naa? Hali ‘tibirdam’ tɔɔl jɛ ban jɛ bi-n le.

33Ni ye ke ni tun nan ɲan ki tenn ban tun nan ɲan ki tenn ni nan a binba ke, ni ye ba a nyɔɔr ki sei naa? Hali tibirdam tɔɔl ɲaan man le.

34Ni ye ke ni peɲ ban wee ni ji na li ga-n ke, ni ye ba a nyɔɔr ki sei naa? Hali ‘tibirdam’ tɔɔl peɲ man le ki tenn ‘tibirdam’, ki jin na gaa bi wan yɔɔr nmɔn a mɔb.

35“Amaa ni li jɛ ni dataama, ki li tun nan ɲan ki tenn ba, ki li peɲ ba, ki laa tier ke bi li yɔ jiin ni. Ni nyɔɔr na li yab, le ki ji na li ye Uwɔnbɔr wan be paab nan a buwaab, nan bu-n u ma tun nan ɲan ki tenn ban a num kaa gbee niba nin bipootondam.

36Ni li jɔɔ linyunyunbasanl ke ni Baa kaah jɔɔ linyunyunbasanl man nin na.

Tab a bɔr a jim

(Matiu 7:1-5)

37“Ni laa ji bininfob tibor wee bi nan laa ji ni tibori. Ni laa bii bininfobi wee bi mu laa nan bii ni. Jien per bininfoba wee bi mu nan jien per ni.

38Ni li pu, wee bi mu npu ni nin nmag nam man, ki nyii nyii, ki dam dam, wee li nan gbee nin imogban, ki nin nan wur, ni pan bu. Nan bu-n kiyiikpon kan wee ni joo magir tiwann yoor ki pu bininfob nan, bi mu li ta kima le ki mag ki pu ni.”

39Le Yisa ji gaa bi libogal ke, “Ujoo li fir da ujoo kpiegaa? Bi bien kaa li lu libogilin naa?

40Wan tinn kaa jon wan woon ni, ni ye wan tinn bie die ke, u ni yin nann wan woon le.

41“Ba na wee a kan lidabul lan be a kpieg a numbil ni, wee kaa sin kan lidagenl lan be a baantool a numbil ni nan naa?

42A na nii, ki bei a kpieg ke “N jo, che n nyan lidabul lan be a numbil ni nan, le kaa sin gar lidagenl lan be a tool a numbil ni nan naa? Fin ulinlaril nan, choo ki nyan lidagenl lan be a numbil ni, wee ki nin fir kan nbamom ki nyan lidabul lan be a kpieg a numbil ni.

Kisiig nin ki looi a bor

(Matiu 7:16-20; 12:33-35)

43“Kisinaa kaa lo tiloonbiri, le kisibiig mu kaa lo iloon nan ni.

44Bisib a loon le bi joo bier bi. Baa ker ikinkan bikunkom bu ki mu kaa ker igbiin kigansiig bu.

45Uninfo nan tun itoon nan le, nan bu-n u sufu ni nan le, le kuninfoiig mu tun titoonbir, nan bu-n u sufu ni kaa nan ni. Nan bu-n nan gbee uninfosaal a sufu ni, ni ma le u pag.

Biniinmaab bilee a bor

(Matiu 7:24-27)

46“Ba na wee ni yim ‘Uyudaan, Uyudaan,’ kaa sin tun maah len man naa?

47Wan chaan n ban ki pelig n bor ki chee ki tun maah ban man nin, n li woon ni waah nann man.

48U nann uja wan nan maa u niin nan le. U nan gbii le jiiir tum ki tan pii kutangbapiig, le ki bil lifiel toon li bu ki maa. Ni boon bu le utaal dan ki nan nun takpem, le nkpen gbee, le kunyunmaj don ki nan tel iniin nmom, amaa yaa nan lu, waah nan maa i timaanann nin bu.

49Amaa wan gbir n bor nan wee kaa chee nan, u nann uja wan mu nan maa u niin litanbiiril bu wee kaa nan gbii jiiir tum ki bil lifiel nan le, nnyum nan gbee ki don ki nan tel iniin nmom le i lu ki ber pelpel.”

Lug 7

31 Le Yisa nan jiin ki bei bi ke, “Nim daandaan nan a ninfob, n yin ta ni ki bigin baa? Bi ye ninfo bol baa?”

32 Bi nann nbuwaab kaah ka kinyanjin ki yi tab ke: “Ti pee iwol ki tenn ni, le naa waa. Ti mɔɔr tikpemɔɔr ki tenn ni, le naa fabin ni!”

33 Nim daandaan nan a ninfob ni nann nbuwaab nmɔn le, Nan bu-n Jonn Wan nan Fu Bininfob Uwɔnbɔr a Nyunfulin nan dan kaa ji tijiir kaa nyu ndaami le ni ke, ‘U jɔɔ kinaanbiig le.’

34 Le Uninfosaal a Big nan dan ki ji ki nyu, le ni ji ke, ‘Lig uja nan, u ye ujijir nin udanyur le, ki ye bilanpogaab nin tibirdam a jɔ.’

35 Amaa Uwɔnbɔr a lam wɔɔn miba ban ga mi ban le.”

Yisa kaah nan be Farasii a jau Simɔnn a niin man

36 Farasii yaab uba le nan yin Yisa ke un dan ki nan ji kujɔɔg a jiir u niin, le Yisa nan jon uja nmɔn a niin, le bi nan lagin ki ka ji.

37 Upii uba mu nan be kitiŋ nmɔn yaan ki tun tibir. Waah nan nan gbir ke Yisa be iniin nmɔn yaan ki ji tijiir nan, le u nan dan niin ki ŋmag tulaali a lulog,

38 ki nan sir Yisa a bɔɔn u taafar paam le ki mɔr le u nyinyinn nan lur Yisa a taa far bu le u ta u yukper ki pir Yisa a taai, le ki ŋa tulaali ki ŋa u taai nmɔn.

39 Farasii a jau wan nan yin Yisa nan kaah nan kan man, u nan tier u sufu ni le ke, “Uja nan bi ye ulinlenn ke, u bi li biɛ upii wan maar u nan kaah ye wan, ke u ye tibir daan le.”

40 Le Yisa jiin u ke, “Simɔnn n jɔɔ limɔbonl liba le ki yin beiŋ, le Simɔnn jiin bei u ke, “Wan wɔɔn, beim ni.”

41 Le Yisa bei u ke, “Bijab bilee le nan jɔɔ wan peŋ bininfob ilig a pɔnl. Uba nan jɔɔ u pɔnl nkpalam kobiŋmu, le utɔ mu jɔɔ nkpalam piŋmu.

42 Bi bilee nmɔn bi ni uba kaa nan fir yɔn ni. Le u nan jien per bi bien ke bi li chaau. Tɔ, a tier ki miin bi bilee nan ŋma le ni nan yin jie wan pen bi ilig nan a bɔr takpem maa?”

43 Le Simɔnn jiin u ke, “N tier wan a pɔnl nan yaab wee u jien per win le.” Le Yisa bei u ke, “A jɔɔ ibamɔn.”

44 Ki nan gbie lig upii nmɔn, le ki bei Simɔnn ke, “A kan upii nan waa? Maah kɔɔn a niin nan ŋaa seim nnyum wee n ŋunn n taai, amaa upii nan ma ta u nyinyinn le ki ŋunn n taai, le ki ji ta u yukper ki pir pir n taai.

45 Naa poor mi amaa u ma nan sɔɔn le ki poorim n-yonn man wee n kɔɔn a niin nan ki nan kpaɔ daandaan nan.

46 Naa bie nug n yukper nkpami amaa upii nan ma faan n taai le tulaali.

⁴⁷Mambu N beiŋ le, n jien u toonbir takpem ki per wa, ni ma bu li che u bam man takpem. Amaa wan wee n jien u toonbir wama ki per u nan, u mu jiem wama le.”

⁴⁸Le Yisa nan bei upii-n ki ke, “A kan tibir a jien pera.”

⁴⁹Le bicham ban gur ki nan ka ji nan, nin baan tab ibinbaan ke, “N̄ma sɔɔ, wee hali ki li fir jien tibir ki per aa?”

⁵⁰Le Yisa bei upii-n ke, “A yada feeŋ gaba. Mambu li chaa nin nposɔɔn na.”

Lug 8

Bipiib ban nan chien Yisa nan a bɔr

¹Ni bɔɔn bu le Yisa nan kɔɔ ntim takpemin nin ntim bumin ki mɔɔn Uwɔnbɔr a naamin kaah yin be man a bɔɔnann, le u bɔɔnɔɔb piig nin bilee-n nan nɔɔ u.

²Bipiib ban wee u nan che nnaanbiim nyan bi ni nan nin waah nan teb ban a wien nan mu nan be niin ki nɔɔ u, Meri nan ye u ba (wan nan nyan Magidalin nan). Wan wee nnaanbiim milile nyan u ni nan,

³le biba mu ye Kuza a poo Joana nin Suzaana nin bipiib takpem. Kuza nan ye ubɔr Herɔd a niin a toontunn ninkpelu le, Le bi bien nan jɔɔ bi tɔɔl tɔɔl a wan yɔɔr ki tenn Yisa, ki ter u ma nin u bɔɔnɔɔbin bien.

Uwanbo bur a bɔɔal

(Matiu 13:1-9; Mag 4:1-9)

⁴Bininfob nan nyan ntim ki dan Yisa ban. Baah nan nan yabig n-yonn man nin le Yisa gaa bi libɔɔal ke,

⁵“Ukpaar uba le nan jon bukpaabin ke u tan yaal idi. Waah nan yaal nan, le iba lu nsanpoolin, le bininfob taan i bu, le nɔɔm mu ji pii ki jin.

⁶Le iba mu lu kutintieg bu, ki pan weem le ki ji kpo, nan bu-n nin yaan kaa nan sɔɔn ni.

⁷Le iba lu ikunkon a bol, ki ligin pan nin ikunkon nin, le i ŋuuri ku.

⁸Le iba mu lu ntanjam bol, ki pan nbamɔm, ki yabig ki lon jon baah nan bun man ni nfim kokobig.” Yisa kaah nan gaa bi libɔɔal nan ki die n-yonn man ni, le u bei bi ke, “Wan jɔɔ itul ke un gbirim.”

Libɔɔal nan a taai

(Matiu 13:10-17; Mag 4:10-12)

⁹Le u bɔɔnɔɔb nan baan u libɔɔal nan a taai.

¹⁰Le u ke, “Nim bu ke Uwɔnbɔr kpiir ki wɔɔn ni ki che nim bie tibɔr woon kaar ki jiin U naamin paam, amaa biba ma, n gaa bi ibɔɔal le, ‘ke bi li lig, kaa yin kan ni, ke bi gbir kaa yin bie ni taai yi.’

38Uja wan wee nnaanbiimin nan nyan u ni-n nan balin ke un ነጋጋ Yisa, amaa le Yisa nan ካጋጋ u, ki ke,

39“Li jir chaa kun a niin ki tan ጠጋጋ Uwonbor kaah tun nan seiጋ.” Le u nan jir ki jin ntim ጠጋጋ bien, ki ጠጋጋ litoonl takpenl lan wee Yisa tun ki sei u.

Jairu a bisa nin upii wan nan maa Yisa a daala takpenin a bor

(Matiu 9:18-26; Mag 5:21-43)

40N-yonn man wee Yisa nan labir jir ki tan don limጋgilin ki miin kuninfogbaluጋ li too u nin nጋpeen, bi bien pii nan guu ki nyi u dam bu.

41Uja uba nan be niin le bi yi u ke Jairu; u nan ye kuwonjiendiig a ninkpelu le; le u dan ki nan gbaan Yisa a nintogil ki ke un dan u niin

42nan bu-n u bisieጋ gaጋ wan nan ነጋጋ ibin piig nin ilee nan li bu, ki ban un kpo. Yisa kaah nan chaa-n, le kuninfogbaluጋ nan mug ki nin nan tir u.

43Le upii wan nan kan tipiir ibin piig nin ilee wee naa dierin nan be niin. Uba kaa nan fir teb u ነጋጋgi.

44Le u dan ki nan sir Yisa a ነጋጋጋ ki maa u daala a gbaam. Libol ጠጋጋ yaan le u piirin die.

45Le Yisa baan ke, “Nma maam maa?” Le bininfob bien nie, le Piita bei u ke, “Uninkpel, bininfobin kaah yabin bu le bi tiriጋ.”

46Amaa le Yisa ke, “Uba maa ma, n bie ke ነጋጋጋጋ nyan ngbanann nin na.”

47Ni nan che upii nan kaa ji nan fir ki woo uba Yisa ban ni, le ki nan nyan nጋaan nin ki sin jegil, ki nan gbaan Yisa a nintogil, ki bei u bininfob bien a numbilin nan bu wee u maa u, nin waah kan kutebug weem man.

48Le Yisa bei u ke, “N bisa, a yada li che a kan kutebug. Li chaa nin ነጋጋጋጋጋ na.”

49Yisa kaah la nan be pag man nin, le u ninfo uba nyan Jairu a niin ki ke, “A bisa-n kpo, laa ji che wan ነጋጋጋጋጋጋ ji fala ki chaan a niin ni.”

50Le Yisa gbir waah pag man, le ki bei Jairu ke, “Laa san bijawaami. Fin len ጋam yada ke u li ነጋጋጋጋ.”

51Yisa kaa nan foo Jairu a niin nin, waa nan chee uba n ነጋጋጋ u ki ነጋጋጋ, see Piita nin ነጋጋጋጋጋ, nin Jemisi, nin kibigin a baa nin ki na.

52Le bininfob bien nan be ጠጋጋ kibig ጠጋጋጋ a kጋጋጋጋ. Le Yisa bei bi ke, “Ni laa ጠጋጋጋጋጋ man. Waa kpo. U jien le.”

53Le bi laa u ki nyi waah kpo.

54Amaa le Yisa choo kibigin a ነጋጋጋ ki ke, “N big fiim.”

55Le u foorug nan jirin, le u fii sir libol ጠጋጋጋጋ. Le Yisa bei bi ke bin sei kibigin tijiir wee un ji.

⁵⁶Le ni gar u baa nin u na takpem. Le Yisa kpaan bi ke bi li nyi bin bei uba nan tun nan bu.

Lug 9

Yisa kaah nan tun u bɔɔɔɔɔɔ piig nin bilee man

(Matiu 10:5-15; Mag 6:7-13)

¹Ni bɔɔɔɔ bu le Yisa nan yin u bɔɔɔɔɔɔ piig nin bilee ki lakin tab, le ki sei bi nɔɔɔɔ nin tininkper a pɔɔɔ man wee bi li fir nyan nnaanbiim bien, ki sin ji li fir teb iwien bien.

²U nan tun bi ke bi li choon ki mɔɔɔ Uwonbɔr a naamin a bɔra, ki li teb bibaarib ba,

³ki ji bei bi ke: “Ni laa yuur niba ki ta choon nsan nmɔn ni, ni laa ηmag njaangbiemi, ki laa ηmag ipɔgi, ki laa ηmag tijiiri, ki laa ηmag iligi, ki laa ηmag daala ilee mu.

⁴Ni kɔɔ iniin yan yaan ke ni li be niin na nin naah na li nya kitiη nmɔn yaan.

⁵Kitiη kan yaab kaa chee gaa ni wee ni yin nya ke, ni pir ni taai a tann ki jaa niin na wee nin wɔɔɔ bi kaa che a siera.

⁶Man le u bɔɔɔɔɔɔbin sin nan nyan ki choon ntinbumin ki mɔɔɔ Uwonbɔr a bɔr ki sin teb bibaarib.

Herɔd a sufu kaah nan ηmarin man

⁷Galilii a bɔrbig Herɔd nan nan gbir niwann nan tun ni bien, le u sufu nan ηmarin, nan bu-n bi ba nan ke Jɔnn li fii nkumin.

⁸Le bi ba mu ke Uwonbɔr a linlenu Elaja le degir u ba npaan ni, le bi ba mu ke iyoo yan jon ni a linlem uba li fii nkumin.

⁹Amaa le Herɔd bei ke, N nan che bi tugir Jɔnn a yula, ke ηma a bɔr wee n ji gbir nan naa? Le ki nan gbar un kan u.

Yisa kaah nan jin bininfob turigmu nan a bɔr

(Matiu 14:13-21; Mag 6:30-44; Jɔnn 6:1-4)

¹⁰Ni bɔɔɔɔ bu le u tooi nan nan jirin ki nan bei u baah tan tun man. Le u nan ta bi le bi jon kitiη kan wee bi yi ki ke Befisada nan bi binba.

¹¹Amaa le kuninfogbaluηin nan nan gbir man, le ki nɔɔ u ki jon. Waah nan kan bi ki miin bi chaan n-yonn man nin, le u gaa bi ki wɔɔɔ bi Uwonbɔr a naamin a bɔr, le ki che ban kaa nan pɔɔ kan kutebug.

¹²Nween kaah nan nan ban min lu-n, le U bɔɔɔɔɔɔ piig nin bilee dan u ban ki nan ke, “Che kuninfogbaluη nan jo ntinbumin nin tikpaann nin ki tan ban tijiir ki ji nin didɔɔɔbol, nan bu-n taah be nan yaan nan ye kulɔη le.”

13 Le u bei bi ke, “Ni tɔɔl n sei bi tijiir wee bin ji.” Le bi bei u ke, “Taa jɔɔ niba ki kpiɛ boroboro kon iŋmu nin ijan ilee nan bu, mambu ke ti li jo le ki tan daa tijiir ki nan jin kuninfogbaluŋ nmɔn.”

14 (Bijab ban nan be niin nmɔn nan ŋa turiŋmuu.) Amaa le u bei u bɔɔɔɔɔbin ke, “Ni che bininfob nmɔn n por ki kal piŋmu piŋmuu.”

15 Le u bɔɔɔɔɔbin nmɔn nan che bi por ki kal ikur ikur.

16 Le u yuur boroboro kon iŋmu-n nin ijan ileen le ki lig paab ki sei Uwonbɔr kunɔɔpoog, le ke war war ki sei u bɔɔɔɔɔbin ke bi li tol bininfobin na.

17 Le bi bien jin ki gbee. Le u bɔɔɔɔɔbin nan ladin ti jiiir tan wee bininfobin jin gbee ki gurin, ki gbeen tikachar piig nin tilee.

Piita kaah nan pag Yisa a bɔr man

18 Weemba daal le Yisa nan be miɛ Uwonbɔr u binba, le u bɔɔɔɔɔbin nan be u ban; le u baan bi ke, “Bininfob ke n ye ŋma?”

19 Le bi jiiin u ke, “Bi baa ke a ye Jɔnn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunfulin le, le biba mu ke Elaja le, le biba mu ji ke Uwonbɔr a linlem ban nan kpe-n a ni uba li fii nkumin.”

20 Le u baan bi ke, “Amaa nim ke n ye ŋma?” Le Piita jiiin u ke, “A ye Uwonbɔr a Masiya le.”

Yisa kaah nan pag U fala a ji nin U kum a bɔr man

(Matiu 16:20-28; Mag 8:30; 9:1)

21 Le Yisa nan sei u bɔɔɔɔɔbin ikpaan nbamɔm ke bi laa bei uba tibɔr nmɔn ni.

22 Le ki ji bei bi ke, “Ni kpaale ke min Uninfosaal a Big n ji fala takpem. Le Juu yaab a ninkpeeb nin kumanug a ninkpeeb nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siim nan li yiim, ki ji kum, amaa iweehn itaa daal, Uwonbɔr li fiinim nkumin.”

23 Le u bei bi bien ke, “Uninfo wan ban un nɔɔ min ke, see ke, u yii u ba ki yuur u dapunpunl idaan bien ki li nɔɔm.

24 Wan jɔɔ u miɛfol ki debin nin, u na li lan li, amaa wan mu kaa debin u miɛfol min bu ke, u na li kan li.

25 Ni ye uninfo kan dulinya nan a wan yɔɔr bien wee ki sin lan u miɛl ke, ba a nyɔɔr wee u kan naa?

26 Wan sam ifa ki jiiin n mɔboi nan paam ke, Uninfosaal a Big mu na li san u ifa lidaal lan wee u nan dan nin u pag nin u ba a pag nin kasi a malakamin.

27 N bei ni ibamɔn le, ban si do nan biba kaa li nyi kpo see ke bi nan kan Uwonbɔr a naamin.”

Yisa a gbanann kaah nan kpenn man

(Matiu 17:1-8; Mag 9:2-8)

28 Waah nan pag man nmɔn, ni bɔɔn bu a ween iniin daal le u yuur Piita nin Jɔnn nin Jemisi, ki ta bi donn lijɔɔl a paab ke un tan miɛ Uwonbɔr,

29 waah nan be miɛ Uwonbɔr nan le u num paam nan kpenn. Le u wan yɔɔr nan penn ki nyagin ke nɲmi peen ni.

30 Le bijab bilee, Moziz nin Elaja,

31 nan degir nin linungbeel a pag, ki pag nin Yisa ki jiin u kum paam, nin waah na li kpo Jerusalem ki gbeen Uwonbɔr a bam man.

32 Amaa njiem nan jɔɔ Piita nin u tabin pam, le bi jien ki nan jee ligir ki kan waah pag nin bijab bilee ban lagin si u ban nin.

33 Bijab nmɔn kaah nan fɔɔr Yisa ban ni, le Piita bei u ke, “Uninkpel, ni ɲan nin ti li be do. Che ti ɲa tinanbonn titaa, kuba li ye a yaag, le kuba mu ye Moziz yaag wee kan guri mu li ye Elaja yaag.” (Piita kaa nan nyi nan wee u pag nmɔn ni.)

34 Waah la nan be pagin, le kitilangbɔɲ degir ki nan piin bi bu, le bijawaam choo Piita nin u tab nmɔn baah nan kɔ kitilangbɔɲin ni.

35 Le bi gbir likukɔl pag kitilangbɔɲin yaan ki ke, “N bija wan wee ngann win li yen ni gbirim u mɔb.”

36 Likukɔl nan kaah nan pag diɛ-n, le bi kan Yisa a binba kaah paar ki si niin. Le bi nan ɲmag tibɔr nmɔn bi binba kaa bei uba iyaayoo nmɔn baah kan nan ni.

Yisa kaah nan teb kibijabig kan nan jɔɔ kinaanbiig man

(Matiu 17:14-18; Mag 9:14-27)

37 Naah nan won kutaag wee bi nan nyan ligungonlin a paab ki jiirin ni, le kuninfogbaluɲin nan too u.

38 Uja uba nan be kuninfogbaluɲ nmɔn yaan, ki tien ki yin Yisa ke, “Wan wɔɔn, n baliɲ le, nan lig n bija nan; u ma le ye n bigaɲ,

39 kinaanbiig le fii u bu ki che u kuun ki nan lur likpikpiil ki nan bir, le kumɔsangbugbalug nya u mɔnn, ni le ɲaan u man le kaa ban nin jaa wi, ni na li bii u.

40 N balin a bɔɔnɔɔb ke bin nyan kinaanbiig nmɔn, le bi walin gur.”

41 Le Yisa jiin ke, “Ni daandaan nan a ninfob ban kaa jɔɔ yada ki jɔɔ kuɲmaruɲ nan, n yin yuur ni ban nii ki li jɔɔ limɔril ni naa?” Le ki nan bei uja-n ke, “Taa a bija nmɔn dan do.”

42 Hali kibigin kaah nan chaan Yisa ban n-yonn man nin, le kinaanbiig nmɔn nyie u tum le u dɔ liɛr, iyaayoo le Yisa tien kinaanbiig nmɔn bu, ki che kibigin kan kutebug, le u ta u ki sei u baa.

43 Ni nan gar bininfobin bien le nin Uwonbɔr a pɔɔm kaah yab man.

Yisa kaah ji nan mann pag u kum a bɔr man

(Matiu 17:22-23; Mag 9:30-32)

Ni la nan gar bininfobin le waah tun litoonl lan nin bu, le Yisa bei u bɔɔɔɔɔɔ ke,
 44“Ni loor ni tuli ki gbir nan wee n yin pag nan nbamɔm: Bi na li ta Uninfosaal a
 Big ki ɲubin bininfob a ɔɔɔɔ.”

45Amaa baa nan biɛ naah ye man ni. Uwonbɔr le nan degin bi lam ke bi laa biɛ;
 le bi ji san bijawaam nin bi baan tibɔr nmɔn a taai.

Dma ye wan jon bi bien naa?

(Matiu 18:1-5; Mag 9:33-37)

46Limɔkpel li nan dan u bɔɔɔɔɔɔbin a sisiigin, le bi ke, ɲma ye wan jon ti bien ti
 sisiigin nan naa?

47Le Yisa biɛ baa tier man. Le ki yuur kibig ki siin bagin u ba.

48Le ki bei bi ke, “Wan gaa kibig nan n yinl bu ke, u gaa min le; le wan mu chee
 gaam ke, u gaa wan tunim n muu. Nan bu-n wan ye ulanjiin ni sisiigin ni u ma
 ye wan jon ni bien.”

Wan kaa kɔn Niɲ ke u si A bɔɔn le

(Mag 9:38-40)

49Le Jɔnn bei u ke, “Uninkpel, ti nan kan uja uba le u yi a yinl ki nyan nnaanbiim
 bininfobin, le ti bei u ke un jien na, waah kaa ye ti ni uba-n bu.”

50Le Yisa bei u ke, “Ni laa ɲɔɔ wi, nan bu-n wan bien kaa kɔnn ni ke, u si ni bɔɔn
 le.”

Samariya a tinbig kiba yaab kaah yii Yisa man

51N-yonn kaah nan nan mal nin Yisa nin do Uwonbɔr a niin nan, le u nan pɔɔn u
 ba ki gaa Jerusalem a sam ke un jo.

52Le ki tun biba le bi liir nsan ki jon Samariya a tin big kiba ni, bin tan ɲa sili ki
 guur u,

53amaa kitiɲ big nmɔn a ninfob kaa nan gaa wi, nan bu-n u nan jo chaa Jerusalem
 le.

54U bɔɔɔɔɔɔ Jemisi nin Jɔnn kaah nan gbir man nan, le bi baan u ke, “Ti yudaau,
 a ban ti yin ɲɲmi le nya paab ki nan gaa baa?”

55Le Yisa nan labir ki fuun bi bu,

56le u ma nin u bɔɔɔɔɔɔ nan jon kitiɲ kiba ni.

Ban yin ɔɔ Yisa nan a bɔr

(Matiu 8:19-22)

57Baah nan be nsan bu ki chonn chaa-n, le uja uba nan bei Yisa ke, “N li ɔɔɔ ki
 jo nan yaan bien wee a chaan.”

⁵⁸Le Yisa bei u ke, “Tiŋɔgir jɔɔ ifal yan yaan wee bi kɔɔ, le nɔɔm man laan paab nan mu jɔɔ titier tan yaan wee bi dɔɔ, amaa Uninfosaal a Big kaa jɔɔ waah dɔɔ nan yaan ni.”

⁵⁹Le ki ji bei uja uba mu ke, “Li nɔɔm ni.” Le uja nmɔn bei u ke, “Uyudaan, che n chinn ki jo tan pii n baa wee.”

⁶⁰Le Yisa bei u ke, “Che bitakpiibin pii bitakpiib tab. Amaa fin li chaa ki tan mɔɔn Uwɔnbɔr a naam nan a bɔr.

⁶¹Le uba mu bei u ke, “Uyudaau, n li nɔɔŋ, amaa che n chinn ki tan chabir n niin yaab wee ki nin jirin nan nɔɔŋ.”

⁶²Le Yisa jiin ke, “Uba kaa li ta u nɔɔ ki paan linaakuul bu ki ko wee ki sin ji gbie lig u bɔɔn ni. Ni ye wan gbie lig u bɔɔn man ke, waa ŋan nin u ŋa Uwɔnbɔr a naam nmɔn a toontun wi.”

Lug 10

Yisa kaah nan tun u bɔɔnɔɔb pilile nin bilee man

¹Ni bɔɔn bu le Ti yudaau nan gann bijab pilile nin bilee, ki tun bi bilee bilee wee bin chinn choon ntimin man yaan bien wee u li jo,

²Ke bei bi ke, “Idi beer ki yaba amaa le bidichieb kaa yabi. Mambu, ni li mie Uyudaan wee Un kprien bidichieb, wee bin chie idi nmɔn.

³Ni li chaau man! N tun ni le, ke npeebumin igbingbel a sisiigin.

⁴Ni laa ŋmag ilig a pɔgi, bee lipɔgil, bee inaatagi, le ki laa poor uba nsan bu.

⁵“Ni yin kɔɔ iniin yan yaan ke ni chinn ki len ke, ‘Nposɔɔn li be iniin nan bu.’

⁶Ni ye nposɔɔn daan be iniin nmɔn ke, ni posɔɔm nmɔn li paar u bu, naa ye man ke ni nposɔɔn nmɔn ji li jirin ni ban.

⁷Ni kɔɔ iniin nmɔn ke, ni li ji ki nyu nan bien wee bi li sei na. U toontunn ŋan nin un gaa u yɔr. Ni laa lɔɔl iniin ki dɔɔ.

⁸“Ni foo kitiŋ kan wee bi gaa ni ki sei ni tijiir tan ke, ni li ji timau;

⁹ki che bibaarib npɔɔg kitiŋ nmɔn yaan, ki bei bi ke, ‘Uwɔnbɔr a naamin mal na.’

¹⁰Amaa ni ye ni foo kitiŋ kan yaan wee baa gaa ni ke, ni nya kitiŋ nmɔn a sanjal bu ki len ke,

¹¹‘Hali ti taai kaah tabin ni tiŋ nan a tann tan ni, le ti pir gabir ki chabir ni nan. Amaa ni li nyi ni nan: Uwɔnbɔr a naamin mala.’

¹²N bei ni le, lidaal nmɔn Sodom yaab yaal na li sɔ kitiŋ nmɔn a ninfob yaal.

Ntim man a ninfob kaa ŋa yada nan a bɔr

(Matiu 11:20-24)

13“Woo, Korazin yaab! Woo, Befisada yaab! Nan bu-n ni ye ligaril a toon bien nan nan bi tun Taya nin Sidonn yaab a sisiigin ke naah tun ni sisiigin man nan ke, bi bi li jien bi toonbir weem, ki yee npoobiin a wan yɔɔr, ki pug bi gbanann nfatam, wee ni wɔɔn ke bi jien bi toonbira.

14Amaa tibɔr a ji daal ke ni tudaril na li jo Taya nin Sodom a ninfob yaal.

15Nim Kapeniem yaab, Uwonbɔr li don ni papaab baa? Aai, u na yin jiin ni Kitakpiin tiŋ le.”

16“Wan gbir ni bɔr ke u gbir n bɔra; wan yii kaa gbir ni bɔr ke, u yii n mu a bɔra; amaa wan mu yii n bɔr ke, u yii Uwonbɔr wan tunim a bɔra.”

Pilile nin bilee-n kaah nan jirin man

17Pilile nin bilee nan nan jirin nin npopeen le ki bei u ke, “Uyudaan; hali nnaanbiim chee sei ti le a yinl bu.”

18Le u jiin ke, “N kan Sintani kaah nyan papaab ki lunn ke utaal li nyagin ni.

19N sei ni tininkper a pɔɔm man wee ni li taa iwaa nin inɔɔn bu, ki nyan kidataag Sintani a pɔɔm bien; niba kaa li ŋaa ni.

20Amaa ni laa che ni mɔ ni nnaanbiim kaah chee ni mɔbin a binba bu, ni che ni li mɔ na ni yin kaah sɔb dɔ Uwonbɔr a niin nin bu.”

Naah nan mɔŋ Yisa man

(Matiu 11:25-27; 13:16-17)

21Iyaayoo nmɔn, Kasi a Naan kaah nan gbeen Yisa ni nmɔn ni, le u ke, “N Baa, paab nin tum a yudaau, n pagin, nan bu-n ŋaah ta tibɔr nan ki woon bilandam nin bibiendam, amaa le ki sin kpiir wɔɔn nbuwaab finfim. Nn, n Baa, ŋaah ban nin tun man le yen.

22N Baa le ta ni nan bien ki seim; uba kaa nyi Bija-n kaah ye wan ni see Baa nmɔn a binba, le uba mu kaa nyi Baa nmɔn kaah ye wan ni see Bija-n nin ban mu wee Bija-n gann ki kpiir ki wɔɔn ni.”

23Le Yisa nan gbiɛ lig u bɔɔnɔɔb le ki woon bei bi ke, “Tikaar be inunbil yan kan nan wee ni ga nan bu.

24Nan bu-n N bei ni le ke, bilinlem nin bibɔrtiib takpem nan ban bin kan tiwann tan wee ni kan nan le, amaa kaa kan ni. Bi nan ban bin gbir tibɔr tan wee ni gbir nan le, amaa le kaa gbiri.”

Samariya a ninfo ŋan win a bɔŋal

25Kulagun kiba ni le ban nyi nsiim chobchob nan a ni uba nan fii sir ki ban un mag Yisa, le ki baan u ke, “Wan wɔɔn, n yin ŋa niin wee ki kan limiel lan kaa jɔɔ ndiem maa?”

26Le U jiin ke, “Ni sɔ siim a gbɔŋin ke nii? A karin ki nii?”

²⁷Le uja nmɔn jiin ke: “Li jɛ Uyudaan Uwɔnbɔr, ki li jɛ U nin a sufu biɛn, nin a pɔɔm biɛn nin a potiɛm biɛn’; ki ‘li jɛ a kunkɔɔn tau ke ɲaah jɛ a ba man nin.’ ”

²⁸Le Yisa bei u ke, “A jiim ɲan, li tun man na, wee ki nan kan limiefol nmɔn.”

²⁹Amaa uja nan nan ban un wɔɔn ke waa jɔɔ tibiri; le ki baan Yisa ke, “Tɔ ɲma lee nin ye n kunkɔɔn tau waa?”

³⁰Le Yisa jiin u ke, “Uja uba li nan nyan Jerusalem ki chaa Jeriko; le ban feen nan kenn u, le ki pir u wan yɔɔr ki fee u, ki boo u takpem, ki nan gur wama nin bin ku. Le ki jɛn u.

³¹Ni bɔɔn bu le uminmann uba mu nan nɔɔ nsan nmɔn ki chaan ki nan kan uja nmɔn kaah dɔ, le u lɔg ki jon ki sin jɛn u.

³²Man nmɔn jigɛn le Liifai a jau uba mu nan kan u, ki mu lɔg ki jon ki jɛn u bil.

³³Amaa le Samariya a jau uba mu nɔɔ nsan nmɔn ki chaan, ki nan kan uja nmɔn. Waah nan kan u n-yonn man ni, le kunyunyunbaag choo u takpem,

³⁴le u dan u ban ki nan ta nkɔpam nin nnyɔg ki ɲa u biɛi ki ta itan ki lol, le ki ta u paan u boɲ bu ki jon i chaan niin ki tan ɲmag u nbamɔm.

³⁵Le ni wonn kutaag le u ta ilig ki sei wan guu ichanniin nin ki ke, ‘Li lig uja nan wee n nan jiirin ke n ji li yɔ ɲaah jin nan ki kpɛ u bu.’ ”

³⁶Yisa kaah pag man ki diɛ-n, le u baan wan wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim nan ke, “Bininfob bi taa nan, u laba ye baah fee wan nan a kunkɔɔn tau waa?”

³⁷Le wan ɲma nsiim nbamɔmin jiin ke, “Wan san u kunyunyunbaagin li ye u kunkɔɔn tau.” Le Yisa bei u ke, “Tɔ li chaa ki mu ta li tun man na.”

Yisa kaah gɔnn Maata nin Meri man

³⁸Ni bɔɔn bu le Yisa nin u bɔɔnɔɔb nan chaa bi sam, ki nan tan foo kitinbig kiba ni, le upii wan bi nan yi u ke Maata nan, nan gaa Yisa tichann u niin.

³⁹U nan jɔɔ u naal uba, bi yi u ke Meri, le Meri nmɔn nan kal tum ki mal Uyudaan a taai paam ki pelig u bɔr.

⁴⁰Amaa le Maata ma be ki gbaar nin kuchɔɲ a ɲaam, le ki nan dan nan bei Yisa ke, “N yudaau, maah gbaar n ɲaɔɲ kuchɔɲ n binba wee n naal nan kaa terim nan, a бага kaa be nii naa? Bei u wee u nan terim.”

⁴¹Le Uyudaan jiin ke, “Maata, Maata, n nyi ke a gbaar nin tiwann takpem n bu le, le ni mugiriɲ ki bii a sufu,

⁴²amaa niwann niba li kpaa talar. Meri ma gann ni wan nan ɲan le, le uba kaa li fir nyan ni u ban ni.”

Lug 11

Yisa kaah wɔɔn baah li miɛ Uwonbɔr man

(Matiu 6:9-13; 7:7-11)

¹Nweehn nba daal le Yisa nan be niba yaan ki miɛ Uwonbɔr. Waah nan miɛ die n-yonn man, le u bɔɔɔɔɔɔ n-yaa ni uba bei u ke, “Uyudaau, wɔɔn ti ta li miɛ Uwonbɔr man ni, ke Jonn kaah nan wɔɔn u bɔɔɔɔɔɔ man nin.”

²Le U bei bi ke, “Ni yin miɛ Uwonbɔr ke, ni len ke: “Ti Baa, che a yinl le be kasi, che a naam n foon.

³Sei ti lidaal bien a jiir.

⁴Jien tibir ki per ta ke ti mu kaah jien ban bii ti a bir ki per bi man nin ki laa liin ti ki kɔɔn libiginlin ni.’ ”

⁵Le U bei bi ke, “Ni ye ni ni uba jɔɔ u jɔ, wee ki jon u jɔ nmɔn ban kunyiegtasiig, ki tan bei u ke, ‘N jɔ ni ye a jɔɔ kisaabaag ke, a seim ni,

⁶nan bu-n n jɔ uba le nyan lisanchonl ki foon n niin le n mu kaa jɔɔ tijiir tiba n sei wi.’

⁷“Le a jɔ wan be ndiin ni beiɲ ke ‘Laa mugirimi. N kpal linaanganla. Min nin n buwaab dɔ jien le, maa ji li fir fii ki seiɲ niba.’

⁸N bei ni ibamɔn le, waa yin fii ki sei u tijiir nmɔn waah ye u jɔ-n bu, amaa waah kaa san ifa wee ki miɛ win, see ke u le nan fii ki sei u waah ban man.

⁹“Mambu n bei ni le: Ni li miɛu ke u li sei ni; Ni li ban na ke ni li kan naah ban nan, ni li kpaar linaanganla ke li li loor ki sei ni.

¹⁰Nan bu-n wan bien miɛ ke u li gaa, le wan bien ban mu li kan, wan mu kpaar ke, linaanganl li loor ki sei u.

¹¹“Nim bibaam, ni ye ke ni bija miɛ ni ujan ke ni ŋma li ta liwaalabil ki sei waa?

¹²Bee ŋma wee u li miɛ lijenl wee un ta unɔɔn ki sei waa?

¹³Ke ni ye nim tibirdam nyi naah li sei ni buwaab liwanɲanl man ke, ni Baa Uwonbɔr wan be papaab nan man kaa ni li ta Kasi a Naan nan ki sei bininfob ban miɛ win naa?”

Yisa nin Beelizebul a bɔr

(Matiu 12:22-30; Mag 3:20-27)

¹⁴Yisa nan ŋɔɔr kinaanbiig kan ye kuburug le nyann. Kinaanbiigin kaah nan nan nyan ni, le uja wan nan jɔɔ kinaanbiig wee ki birin nan pag, le ni nan gar kuninfogbaluɲin.

¹⁵Amaa le biba bei ke, “Nnaanbiim a bɔru Beelizebul a nɔɔn le U nyan nnaanbiim bininfobin.”

¹⁶Le biba mu nan mag Yisa, ki ban siɛra kan nyan paab.

¹⁷Le Yisa mu biε baa tier man, le ki bei bi ke, “Nnaam a ninfob kɔn nin tab ke, nnaam nmɔn yin gab yɔli le; le iniin iba yaab mu kɔn nin tab ke, iniin nmɔn kaa yin siri.

¹⁸Ni ye Sintani mu bɔgir ki kɔn nin uba ke, u naam yin ŋa nii ki sir aa? Nan bu n len man ni ye naah ke n jɔɔ Beelizebul a pɔɔm le ki ŋɔɔ nnaanbiim

¹⁹Ni ke Beelizebul a pɔɔm le n nyan nnaanbiim bininfobin ke, ke ni mu, ŋma a pɔɔm wee ni ninfob jɔɔ nyann baa? Man ke bi ma li na li ye ni bɔjib.

²⁰Amaa ni ye n ta Uwɔnbɔr a pɔɔm le n nyan nnaanbiim bininfobin ke, man ke Uwɔnbɔr a naamin pii foon ni ban na.

²¹Lijawagidil ŋa u sili nin u jawann ki guu u niin ke, uba kaa li fir bii u wan yɔɔri,

²²amaa wan pɔɔ jon u nan kɔn ki nyaŋ u ke, u yin gaa u jawann tan wee u bi jɔɔ ter uba-n le, ki ji ta u wan yɔɔr ki tol bininfob.

²³Uninfo wan kaa nɔɔ n bɔɔn ke, u ye n dundaau le; wan mu kaa ligin bininfob ki tenn nim ke, u ŋɔɔ bi le.

Kinaanbiig kaah jir kɔɔ uninfo ni man

(Matiu 12:38-42)

²⁴“Ni ye kinaanbiig nyan uninfo ni ke, u choon yelin kukunkɔɔg a paab le, ki ban lifooril a bol, wee kaa kan ke, u ti nan bei u ba le ke, “N li jir iniin yan yaan wee n nan nyan nin.”

²⁵Ni ye u jir tan foo ki miin bi tigin iniin ni ki mann ni ke,

²⁶u jir le weem ki tan yin nnaanbiim milile ban bir ki jon u ma-n le ki nan kpie u bu, le bi ni ligin be; le uninfo nmɔn a binbem li bii ki jo waah nan be man chinchinn nin.”

Npopeen man ye ibamɔn

²⁷Yisa kaah pag man nmɔn, upii uba nan be kuninfogbaluŋin yaan le ki pag nmɔpɔɔn ke, “Tikaar be upii wan maŋ ki mɔɔŋ libiil nan.”

²⁸Le U jiin ke, “Tikaar be bininfob ban gbir Uwɔnbɔr a bɔr ki chee ti nan bu,”

Ban nan ban bin kan ligaril a toonl

(Matiu 12:38-42)

²⁹Kuninfogbaluŋ nmɔn kaah nan kpiegin le Yisa len ke, “Daandaan nan a ninfob ban ye tibir dam kaa nɔɔ Uwɔnbɔr nan ban bin kan ligaril a toonl le ki ni ŋaam yada; amaa maa yin tun ligaril a toonl liba ki sei bi; see Uwɔnbɔr a linlenu Jona a garil a toonlin a binba.

³⁰Jona kaah nan ye limagil ki sei Ninefa a tiŋ yaab man nin, man le min Uninfosaal a Big mu yin ye limagil ki tenn daandaan nan a ninfob.

³¹Tibɔr a ji daal upiibɔr wan nan nyan nnɔɔjiin paam nan na li fii sir paab ki galin daandaan nan a ninfob ki bii bi, nan bu-n waah nyan nan yaan kutingbɔŋ

nan ki dan u nan gbir ubɔr Solomɔnn a lam gɔr kaam a wɔɔm; amaa uba be do ki yab jon Solomɔnn na.

32Tibɔr a ji daal, Ninefa a tiŋ a ninfob na li fii ki pag ki bii daandaan nan a ninfob; Jona kaah mɔɔn Uwonbɔr a bɔr ki sei bin bu, bi nan nyan bi toonbirin na; ke liga, daandaan nan wan jon Jona be do.

Tigbanann a wonweem

(Matiu 5:13; 6:22-23)

33“U ba kaa yin nyɔɔ fila ki ta ki ŋa nan yaan wo, bee ki ta kiyiig chigin ki bu. See ke u ta ki siin le ki ween le bininfob ban kɔɔn nin kan ki wonweem.

34A numbil li ye a gbanann a fila. A numbili ŋan ke, a gbanann bien yin gbee ni nween le, amaa a numbili kaa ŋan ke, a gbanann bien yin be libunbɔnlin le.

35Ni li nyi man wee ki laa che nwonween man be ni gbanann nin nan n kpann libunbɔnli.

36Ni ma bu ni ye a gbanann bien ween, wee niba yan kaa bɔɔn ke, ni yin wonn le nbamɔm ke fila kaah ti ween ki too binum man ni.”

Yisa kaah galin Farasii yaab nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siimin man

(Matiu 23:1-36; Mag 12:36-40)

37Yisa kaah nan pag dien, le Farasii yaab uba nan bei u ke un kɔɔ u wee bin tan ji tijiir. Le u nan kɔɔ u jon ki tan kɔɔ kal ke un ji.

38Amaa le li ŋa Farasii yaab a ninfo nmɔn ligaril nin Yisa kaah kaa nir wee ki sin yin ji tijiir.

39Le Uyudaau nmɔn bei u ke, “Nim Farasii yaab nir tiyir nin nsam a bɔɔn a binba le, amaa le ni sufu ni gbee nin kujaŋuun nin npooton.

40Nim tininfojɔr nan! Naa ye wan nan naan ni bɔɔn nin, u ma naan ni poolin mu.

41Amaa ni ta nan be ni yirin nin ni samin ni ki sei faladam ma wee ni bɔɔn nin ni poolin bien le ŋan.

42“Woo nim Farasii yaab, ni yagir tikpinfar tan kaa yabin gbaa, nfim piig a poolin nba le ki tenn Uwonbɔr, kaa sin ŋaan nan ŋan ni, kaa ban Uwonbɔr i. Ni ŋan ke ni li ŋaan nan ŋan, ki li nyann ni wan piig a poolin n nba ki tenn Uwonbɔr a.

43“Woo nim Farasii yaab, Ni ban ni li ka ininfogbingbem a kikaabol le kuwonjiendiigin ki ban bininfob li poor ni nin jilima kinyanin.

44“Woo ni nann tikar tan kaa daag wee bininfob choon ti bu kaa sin nyi nan le.”

45Le ban nyi Uwonbɔr a siim nbamɔmin a ni uba jiin ke, “Wan wɔɔn, ni ye a len man ke a sug ti muu.”

46Le Yisa jiin ke, “Nim ban nyi Uwonbɔr a siim nbamɔm nan, woo, nan bu-n ni ta nsiim man pɔɔ takpem nan le, ki ta kpɛ Uwonbɔr a siimin bu ki ta wɔɔn

bininfob ke bi li ηmag nsiim nmɔn nbamɔma. Ki mu kaa sin yin kpiε bi bu wee bi ηmagi.

⁴⁷“Woo, nan bu-n ni maa Uwɔnbɔr a linlem a kar nbamɔm le ki tenn bi; bi ma ye bilinlem ban wee ni yaajam nan ku-n.

⁴⁸Naah tun man nan, ni ye siera le ki wɔɔn ke ni chee ni yaajam kaah nan tun man na. Bi ma nan ku bilinlem nmɔn, le ni mu maa bi kar.

⁴⁹Mambu le Uwɔnbɔr nin U lamgɔrikaam bei ke, “N li tun n linlem nin n tooi bi ban, bi li ku bi bam le ki mugir bitab.’

⁵⁰Ni ma bu bi li galin n-yonn nan a ninfob bilinlem ban bien wee bi nan ku hali dulinya nan a piinim,

⁵¹baah nan ku Ebiel n-yonn man ki nan kpaa Zakariya, wan wee bi nan ku-n Uwɔnbɔr a manug a binbinl nin iwɔnɔien niin n-yaa sisiigin nin. N bei ni le, bi li galin n-yonn nan a ninfob bilinlem nan bien a kum bu.

⁵²“Woo, nim ban nyi Uwɔnbɔr a siim nbamɔm nan, naah nyan nyinyim a samin bu. Ni baantɔɔl kaa kɔɔ mi, le ki bii ban ban bin kɔɔ nan a sam.”

⁵³Yisa kaah fɔɔr niin nan, le ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siimin nin Farasii yaab a ηuul nan fii takpem, le bi piin ki baan ibinbaan ki jiin u bɔr tan wee u pag takpem nmɔn paam,

⁵⁴bi nan pen u lam le ki ban u pag ni ba.

Lug 12

Ikpaan ki jiin kularug paam

(Matiu 10:26-27)

¹Bininfob tuturil nan lagin tab ki dan ki nan mug Yisa ban hali ki ni nan taan tab a talangbin, le Yisa nan chinn pag nin u bɔɔkɔɔb ki ke, “Ni li nyi Farasii yaab nan nin bi danyugbeel nan bu man, bi ye bilinlarib le.

²Tibɔr tiba li kaa be ki woo wee kaa na li nya npaan ni ni; bee baah na li bie ti.

³Mambu, tibɔr tan wee ni pag libunbɔnlin nan, see ke ti nan nyan npaan ni; tan mu wee ni lɔɔg ki pag tidirin kaa ban uninfo a tuli n gbir nan, bi wo li ta ti mɔɔn npaan ni wee bininfob bien n gbir.

Ti li san ηma bijawaam maa?

(Matiu 10:28-31)

⁴“N jɔtiib, n bei ni le, ni laa san bininfob bijawaami, bi lee li fir ku ni gbanann a binba le; amaa le kaa ji li fir ηa ni niba.

⁵Amaa n li wɔɔn ni naah li san wan. Ni li san Uwɔnbɔr man, wan li fir ku tigbanann, ki ji jɔɔ npɔɔn man li fir ta ηa nηmi man kaa jɔɔ njunim nan yaan. Ibamɔn le n bei ni nan, ni li san waah man.

6“Naa ye ijien iḡmu le bi kɔɔr koobu bilee, amaa Uwɔnbɔr kaah tam bi ni uba bu.

7Ni laa san bijawaami man, ke Uwɔnbɔr nyi ni yukper a kanl, mambu, ni jɔɔ tinyɔɔr ki jon ijien takpem ma.

Nyanpag nin Yisa a yiim

(Matiu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8“N bei ni le, uninfo wan lig kan min bininfob a nintogil, min Uninfosaal a Big mu na li lig kan u Uwɔnbɔr a malakam ban,

9amaa wan mu ke waa nyim bininfobin ke, min Uninfosaal a Big mu na li ke maa nyi wi Uwɔnbɔr a malakam ban.

10Wan pag limɔɔbonl ki bii min Uninfosaal a Big ke, Uwɔnbɔr li jien u bir ki per u; amaa wan pag ki sugir Kasi a Naanjin ke Uwɔnbɔr kaa li jien u daan a bir ki per wi.

11“Ni ye bi choo ni ki ta ni dan tiwonjiendirin, bee ntim a ninkpeeb ni tininkper a pɔɔm ban, bee bibɔjib ban ki ke, bin pag ni bɔr ke, ni laa baan ni sufu ni ke ti yin pag ke nii wee ki nyan tiba tibɔrin ni.

12Nan bu-n n-yonn nmɔn foon ke, Kasi a naanjin li wɔɔn ni naah li pag man.”

Uwandaan wan ye kujɔrug nan a bɔɔal

13Uja uba nan be kuninfogbaluɔ nmɔn yaan le ki bei Yisa ke, “Wan wɔɔn, bei n kpel nan wee u bɔgir ti baa a faalin ki seim ni.”

14Le Yisa bei u ke, “N jɔ ḡma seim nɔɔɔn ke, n ji ni tibɔr ki bɔgir ni baa a faal ki sei naa?”

15Mambu le Yisa nan mann pag kuninfogbaluɔnin yaan ke, “Ni li nyi kujaɔuuɔ bu man, naa ye nɔɔɔm takpem bu li yin che uninfo nkan limiel lan kaa jɔɔ ndiemi.”

16Ni ma bu le u nan gaa bi libɔɔal ke, “Ujɔɔndaan uba a kpaab li nan naan tijiir takpem;

17le u nan tier u sufu ni ke, ‘N lee ni yin ḡa nii, tɔ maa ji jɔɔ nɔpaan man wee n li ta n jiir nan bien ki ḡa.’

18“Ni bɔɔn bu le u ke, ‘N yin ḡa nan le, n yin worin n naapɔr nan bien le, le ki mann tii tinaapɔr takpen. Ni yaan le n li ta n dii nin n jikaar bien ki ḡa.’

19Le ki nin bei n ba ke, ‘A jɔɔ tijiir tan li kpaan ibin takpem a poolin; li dɔ foora, ki ji ki nyu ki li jɔɔ nɔpopeen.’

20“Le Uwɔnbɔr bei u ke, ‘Lijajaril nan! Kunyiɛg nan a li kpo. Wee n lig n jee a jɔɔm nan ḡma nin ye maa?’

21“Wan ligin nɔɔɔm ki tenn uba, wee kaa sin jɔɔ nɔɔɔm Uwɔnbɔr ban ke, u mu nann kujajɔrug nan le.”

Ga Uwonbɔr ki ji

(Matiu 6:25-34)

²²Le Yisa nan bei u bɔɔɔɔɔɔ ke, “Ni laa che ni mugir ni, nin binbemin nin naah li ji niwann nan ni, ki mu laa che ni mugir ni, nin naah li yee tiwann yɔɔr tan ni,

²³limiel jon tijiira, le tigbanann mu jon tiwann yeewann na.

²⁴Ni lig nnɔɔm: Baa bu tijiiri, ki mu kaa chie, ki mu kaa jɔɔ tinaapɔr bee tinanbonn ni, amaa, Uwonbɔr li jinn bi, naa jɔɔ tinyɔɔr takpem ki jon nnɔɔm maa?

²⁵Ni ηma li fir fɔbig u miel ni wann nan wee u potiel mugir u nan buu?

²⁶Ke naah kaa li fir tun ki wan nyinyirig nan, ba ηa wee ni che ni mugir ni nan gurin buu?

²⁷Ni lig nmɔɔpuum nin mi ηam, maa tun itoon iba bee min loo ikinke ki sei mi ba; amaa n bei ni le nan, nin ubɔr Solomɔnn kaah nan jɔɔ u wan yɔɔr ηan tan nan, waa laa nyi ki yee tiwann yɔɔr wee ti ηan ke nmɔɔpuum kaah ηan man ni gbaa.

²⁸Timɔɔr tan be dinan, wee won ke bin nyɔɔ ti nηmi nan, le Uwonbɔr mann ηanjir ti le kaa li fir yeen nim maa? Nim ban a yada waar nan!

²⁹“Le ni laa gbaar ban naah li ji nan bee naah li nyu nan ni, ki mu laa mugir ni potieli,

³⁰nan bu-n, ban kaa jɔɔ Ween gu nɔɔ tiwann nan le, amaa nim ma, ni Baa Uwonbɔr pii nyi ke ni ban tiwann nan le.

³¹Amaa ni li ban Uwonbɔr a naamin na, wee un ta tiwann yɔɔr nan bien ki sei ni.

Paab a jɔɔm a bɔr

(Matiu 6:19-21)

³²“N ninfob ban kaa yab nan, ni laa san bijawaami, ni Baa Uwonbɔr jɔɔ nropeen nin waah yin jin ni nnaam n bu.

³³Ni kɔɔr ni wan yɔɔr tan wee ni jɔɔ-n ki ta ni ligi ki sei bilanjiim ma, ni ban ilig a bɔɔlim man kaa li chari, ki ban lifaal lan kaa jɔɔ diemi ki be Uwonbɔr a niin ni. Nan yaan wee unaayig kaa li fir kɔɔ ki tan su, wee ikootug mu kaa li fir mɔɔ ki bii i.

³⁴Mambu nan yaan wee a faal be nan, a potiel mu be niin le.

Bitoontum ban ηa sili nan a bɔr

³⁵“Ni yeem ni wan yɔɔr ki ηa sili nin itoon na, ki che ni filaam li gaan na,

³⁶ki li be ke bitoontum kaah ti guu bi yudaau wan jon lipiikɔɔnl a jiir a jim kaah li foon man ni, wee ki nan kpaar linaanganl wee bi loor weem man ni.

³⁷Bitoontum ban wee bi yudaau li foon ki miin bi guu u kunim nan npopeen ye bi yaan le. N bei ni ibamɔn le, u li ɲa sili ni itoon, ki che u toontum nmɔn kal le un yuur tijiir ki nan sei bi, le bin ji.

³⁸Ni ye bi yudaau nmɔn nan foon kunyiegtasiig bee kikojamɔɔɲ, ki miin bi la guu u ke npopeen yin ye bi yaan le.

³⁹Amaa ni biem ni nan man: Ni ye u niin daan nyi n-yonn man wee unaayig li kɔɔn ki nan su u ke, waa yin chee un kɔɔ; u yin guu le.

⁴⁰Ni mu ɲaam sili ki li guu, min Uninfosaal a Big nan yin jiiirin n-yonn man wee naa nyi bu n le.”

Utoontunn wan si bogil liba nin wan kaa si bogil liba a bɔr

(Matiu 24:45-51)

⁴¹Le Piita baan Yisa ke, “Uyudaau, a gaa tim le libɔɲal nan bee bininfob bien naa?”

⁴²Le Uyudaan jiin ke, “Utoontunn u la baa jɔɔ nlam ki tun ke u baa kaah ke u tum man naa? U ma ye wan wee u baa yin che u ɲa bitoontum nmɔn a ninkpelu, wee ki li lig u toontum ban bien be u niin nmɔn, ki li tenn bi tijiir n-yonn man kpaan nin bin ji.

⁴³Ni ye u yudaau n nan kun ki miin u la tun man ke, npopeen yin ye utoontunn nmɔn yaan le.

⁴⁴N bei ni ibamɔn le, u yudaau nmɔn yin ta u jɔɔm bien le ki ta ɲa utoontunn nmɔn a nɔɔn ke u li liga.

⁴⁵Amaa ni ye utoontunn nmɔn yii ki ke u yudaau nmɔn kaa yin jiiirin weemin, wee ki piin ki boo u toontunn tab, bijab nin bipiib, wee ki ji ki nyu ndaam ki gbeeg ke,

⁴⁶u yudaau nmɔn nan yin jiiirin lidaal lan, nin n-yonn man wee utoontunn nan kaa yin nyi le. U yudaau nmɔn na li dar u tul pam, ki ɲa u ke baah ti ɲaan tukangbir dam man nin.

⁴⁷“Utoontunn wan nyi u yudaan kaah ban un tun man, ki mu kaa ɲaa sili, ki mu kaa ji tun ke, bi li boo inɔɔkul takpem.

⁴⁸Utoontunn wan kaa nyi u yudaan kaah ban un tun man, wee ki tun nan kaa bi ye un tun ke, see ke bi boo u wama, le ki ta u jaa. Wan wee bi sei u wee ni yab nan, u ma le bi na yin baan ki gaa nan yab; amaa wan wee bi sei u wee ni yab takpem nan u ma mu le bi na yin baan ki gaa nan yab takpem.

Yisa le ye wan ta nbɔgirim ki dan

(Matiu 10:34-36)

⁴⁹“N dan n nan nyɔɔ nɲmi le dulinya nan yaan. N bi ban ke na mi pii gaan le!

⁵⁰Amaa n jɔɔ nnyum a fum n gaa, ni yin ɲaam npoobiin le hali nin naah na li die.

⁵¹Ni tier ke n dan n nan sei dulinya nposɔɔn lee? Aai, n bei ni le, amaa nbɔgirim.

⁵²Naah nyan dinan ki chaa, bininfob biɲmu lakin ki be iniin iba a poolin ke bi na li yier, le bita nan bii bilee, le bilee-n mu li bii bita nmɔn.

⁵³Bibaam na li bii bi buwaab, le nbuwaab mu na li bii bibaam, binam na li bii bi bisiem, le nbisiem mu na li bii binam; yaabisiem na li bii bi chapinyam, le chapinyam mu na li bii bi yaabisiem.”

Isaɲ a biem a bɔr

(Matiu 16:2-3)

⁵⁴Le Yisa nan pag bei kuninfogbaluɲin ke, “Naah ti nan kan kitilangbɔɲ do liwonlul paam min, ni ti pag le weem ke utaal yin nu le, le un sin nan nu.

⁵⁵Ni ti nan kan ntafaam daar ki nyan nnɔɔgan paam ke, ni bei le ke kutuntoɲ le be, le nin sin nan toɲ.

⁵⁶Nim bilinlarib nan, ni ɲaa nii ki bier utaal nin kutuntoɲ ki bɔgir wee kaa sin li fir bie isaɲ nan ma a bɔgirim maa?

Mann fin nin wan ɲɔ tibɔr a bɔr

(Matiu 5:25-26)

⁵⁷“Ba ɲa wee naa li fir ji nitɔɔl a bɔr ki gann nan ɲan ki sei ni baa?

⁵⁸Fin nin uba ɲɔ tibɔr, wee u ban un ta ti ki jo ibɔrniin ke, naah la be nsan bu ki chaa nan, choo u dunl weema, wee un laa ta ti ki jo, naa ye man ke u yin dar ti foo bibɔjib ban le, le bibɔjib mu li taan ki sei wan guu kuloondiigin, le wan guu kuloondiigin taan ki loon.

⁵⁹N bei ni le, ɲaa li nyi nya, see ke a nan yɔn ilig yaan wee bi ke a yɔ-n bien hali koobu kaa yin guri.”

Lug 13

Kpenn a sufu bee a kpo

¹Iyaayoo nmɔn le bininfob biba nan be, le ki nan bei Yisa Galilii yaab ban wee Palati nan kun ki ta bi cham ki ɲmarin kumanug a cham.

²Le Yisa jiin ke, “Galilii yaab nmɔn kaah jin fala man nan, ni tier ke bi toonbir jon bi tab yaar le?

³N bei ni le, aai! Amaa naa kpenn ni binbem ke, ni bien mu na yin kpo man le.

⁴Bee lignonl fufɔbil kaah nan lu ki ku bininfob piig nin biniin Siloom a tinin ni, ni tier ke bi galin nan yab jon ban bien nan be Jerusalem nlee?

⁵N bei ni le, aai! Amaa naa kpenn ni binbem ke, ni bien mu nan yin kpo man le.”

Kiduusiig kan kaa lo iloon nan a bɔɲal

⁶Le Yisa gaa bi libɔŋal ke, “Uja uba le nan jɔɔ kiduusiig u kpaabin, weemba daal le u jon ke u tan laa tiduur, le kaa tan kan ni.

⁷Le ki bei u kpaguur win ke, ‘Ibin itaa sɔ le n gbaa chaan kiduusiig nan yaan ke n nan laa tiduur, le kaa ga niba. Ga ki gab ba! Ba ɲa wee ki si ki bii ntam yɔlii?’

⁸“Le u kpaguur win jiin ke, ‘Uyudaan, jiɛn na wee nin ɲa libinl liba ki kpɛ, n li gbii ki tum ki piin nkpatam ɲam,

⁹Ni ye ki lon libinl daal ke, ni ɲan! Naa ye man ke, a gaa ki gaba.’ ”

Yisa kaah nan teb kipiwoɓig likpakɔɔl daal man

¹⁰Juu yaab a kpakɔɔl daal le Yisa nan be wɔɔn Uwɔnbɔr a bɔr kuwonjiendiigin kiba yaan,

¹¹le upii uba nan be kudiig nmɔn yaan, le kinaanbiig nan che u ɲa kiwoɓig ibin piig nin iniin. U nan bɔɔ le kaa li fir naar kolibi.

¹²Yisa kaah nan kan win, le u yin u nyann nintogil le ki bei u ke, “Upii, a wien nmɔn jaa ɲa.”

¹³Le ki ta u nɔɔ ki paan upii nmɔn bu. Libol nmɔn yaan le u naar u tɔɔl le ki pag Uwɔnbɔr.

¹⁴Yisa kaah nan teb upii-n nmɔn likpakɔɔl daalin bu le kuwonjiendiig a ninkpelu a ɲuul nan fii le u bei bininfob ke, “Iweehn iloob li be ki ye itoon a ween. Mambu ni li chaan iweehn loobin a sisiigin ki nan gaa kutebug, amaa ki laa ji chaan likpakɔɔl daal li.”

¹⁵Le Uyudaan jiin u ke, “Nim bilinlarib nan! Ni ɲma kaa loor ni naau bee ni boɲ ki ta jo nkpen ki tan nyun ki likpakɔɔl daal laa?”

¹⁶Le upii wan ma ye Abiraham a yaabil nan, le Sintani ɲa u tiyomir ibin piig nin iniin, le naa bi kpaa nin n nyan u tiyomir nmɔn yaan likpakɔɔl daal laa?”

¹⁷Waah nan pag man n-yonn man nin, le u dataam bien nan jin ifa, amaa le kuninfogbaluɲin bien nan jɔɔ npopeen nin waah nan tun ligaril a toonl yan bien nin bu.

Nnyienbim a bɔŋal

(Matiu 13:31-32; Mag 4:30-32)

¹⁸Tɔ le Yisa nan baan ke, “Uwɔnbɔr a naangbɔɲ nann baa? N yin ta mi ki naɲ baa?”

¹⁹Mi nann nnyienbim man wee uninfo ta bun u kpaabin nin le. Le min yabig ki ɲa busub, wee nnɔɔm dan ki nan tie bi tar ki bun le.”

Boroboro a nyɔgim a bɔr

(Matiu 13:33)

²⁰Le U ji nan baan ke, “N yin ta Uwɔnbɔr a naangbɔɲ nan ki bigin baa?”

21Uwonbɔr a niin a naam nann boroboro a nyɔgim man wee upii ta ηmarin boroboro a yom man yabin wee min fugir ki do-n le.”

Linaanganl lan kaa yalin nan a bɔr

(Matiu 23:37-39)

22Le Yisa kaah nan be nsan bu ki chaa Jerusalem nan, u nan nɔɔ ntintakpem nin ntinbumin, ki wɔɔn bininfob Uwonbɔr a bɔr;

23le uba nan baan u ke, “Uyudaan, bininfob wama le na yin kan feegabaa?” Le U bei bi ke,

24“Ni pɔɔn ni ba wee ki nan kɔɔ linaanganl lan kaa yalin nan yaan. N bei ni le, bininfob takpem na li ban bin kɔɔ niin, le kaa yin fir kɔɔ.

25Ni ye uniindaan nan fii ki loon linaanganl wee ni paar ki si nkaafiin ki kpaar linaanganl ki ke, ‘Uninkpel, loora wee ti kɔɔ ke.’ “Amaa u li ke, ‘Maa nyi ni; kaa nyi naah nyan nan yaan ni.’

26“Le ni na li ke, ‘Tim nin fin nan lagin ki ji ki nyu na; ke a wɔɔn ti Uwonbɔr a bɔr ti timin na.’

27“Amaa le u ji li jiin ke, ‘Maa nyi ni, kaa nyi naah nyan nan yaan ni. Nim ti toonbir dam nan bien, ni fɔɔr n ban na!’

28“Ti mɔr na li be niin, nin inyin a ηmam, n-yonn man wee ni na kan Abiraham, nin Azig nin Jekɔb nin bilinlemin bien kaah be Uwonbɔr a naam ni, amaa nim ma bi li ta ni ki gab nkaafiin.

29Bininfob na li nya liwonpɔɔnl, nin liwonlul, nnɔɔjiin nin nnɔɔgan paam ki nan kɔɔ Uwonbɔr a naamin ki kal bi kikaabol ki ji tijiir.

30Ibamɔn bibɔɔnpaab na li ηa bisanliib, le bisanliib mu li ηa bi bɔɔn paab.”

Yisa kaah jɛ Jerusalem man

(Matiu 23:37-39)

31Iyaayoo nmɔn le Farasii yaab biba dan Yisa ban, ki nan bei u ke, “Nya do ki li chaa niba paam ma, Ubɔr Herɔd ban un kuη le.”

32Le U jiin ke, “Ni li chaa ki tan bei kuηɔg nmɔn ke, ‘Dinan nin won le n yin nyan nnaanbiim bininfobin, ki che bibaarib n pɔɔg. Iweehn itaa daal le n toon yin die.’

33Ni le ye man ke, ni kpaa le nin n jo Jerusalem dinan, nin won, nin daalib. Nan bu-n ulinlenn kaa kpeg niba yaan ni see Jerusalem!

34“Jerusalem, Jerusalem, nim ban ku Uwonbɔr a linlem, ki yɔgir ban wee u tun ni ban ni itangbag ki ku bi. Iyoo bien le n gbaar le ke n lagin ni nba, ke ukool kaah lagin u koobum ki ηa u jɛgin man ni, le naa ban man ni.

35Ni lig man, Uwonbɔr jɛn ni niin ki per na. N bei ni le, naa ji li kam mi nin naah na li ke, “Tikaar be uninfo wan choon Uwonbɔr a yinl bu-n.”

Lug 14

Yisa kaah nan teb ubaar pɔɔɔ man

- ¹Likpakɔɔl liba daal, le Yisa nan tan kɔɔ Farasii yaab a yudaau a niin ke un ji tijiir; le ban nan be niin nmɔn nan dibir u.
- ²Iyaayoo le ubaar uba be u nintogil, u taai nin u nɔɔi li nan pugin.
- ³Le Yisa baan ban nyi Uwonbɔr a siimin nin Farasii yaabin ke, “Nsiim chee ke ti li teb bininfob likpakɔɔl daal be ti la teb aa?”
- ⁴Amaa le bi ηmin. Le Yisa choo uja-n ki teb u ki jaa u le u jon.
- ⁵Le ki baan bi ke, “Ni ye ni ni uba jɔɔ kibig bee u naa wee u nyan lu libonl a poolin likpakɔɔl daal ke, waa li nyan u weem likpakɔɔl daal nmɔn naa?”
- ⁶Le baa nan fir len niba.

Jiiniba nin bicham a gaam a bɔr

- ⁷Yisa kaah nan kan bichamin kaah kal bi jilima a kikaabol bin ji tijiirin le u gaa bi libɔɔal ke:
- ⁸“Bi yiη lipiichanil a jiir a jim ke, laa kal jilimadam a kikaaboli. Nba ke bi yin wan joηa ke u chaan.
- ⁹Ni ye man ke, udindaan wan yin ni bilee nmɔn li dan ki nan beiη ke, ‘Ta a kikaabol ki sei uja nan na.’ Le ifa nchooη le a kal nan yaan kaa ye jilima a kikaabol li.
- ¹⁰Amaa ni ye bi yiη ke, kalim nan yaan kaa jɔɔ jilima a bol, wee ni ye udindaan ni nan dan ke, u li beiη ke, ‘N jɔ, fii ki tan kal nan yaan jɔɔ jilima a bola.’ Man le a chantab a num li gbeeη.
- ¹¹Uninfo wan bien don uba li jiir tum; wan mu jiin uba tum, li do paab.”
- ¹²Le Yisa nan bei wan yin u ke un nan ji-n ke, “A ηaa tijiir ke, a laa yin a jɔtiib, bee a kpetiib, bee a maalim, bee a kunkɔɔn tab ban ye biwandamin ni, ni ye a ηa man ke, bi mu li yiη ki yɔη.
- ¹³Amaa ni ye a yin yin bininfob tijiir a jim ke, a yim faladam, nin nwɔbim, nin ndiem, nin bijɔɔm,
- ¹⁴le Uwonbɔr a kaar li be a bu. Hali baah kaa li fir yɔη nan, Uwonbɔr li na yin yɔη, lidaal lan wee bibuchim na yin fii nkumin nin.”

Kuchiig takpeη a jim a bɔɔal

(Matu 22:1-10)

- ¹⁵Ban nan lagin ki ka ji nin Yisa nan a ni uba kaah nan gbir man ni, le u bei Yisa ke, “Ban na yin ji tijiir nmɔn Uwonbɔr a niin nan, tikaar ye bi yaan le.”

16 Le Yisa jiin ke, “Uja uba le nan be le ki nan n̄aan sili nin kuchiig takpeŋ a jim, le ki yin bicham takpem.

17 Kuchiigin a yoo kaah nan nan foo-n, le u tun u toontunnu ke un tan bei bininfob ban wee u nan yin bi-n ke, ‘Ni dan ke tijiirin bien n̄a siliu.’

18 “Amaa le bi bien nan piin ki ban isan yan wee bi li yii ki laa jo. Le chinchinn a ninfou win bei u toontunn nin ke, ‘N daa bikpapom le ki ban n jo ki tan lig baa be man, mambu n n̄a gafarau.’

19 “Le uba mu bei u ke, ‘N daa inaaja kokaa piig le ki ban n tan bigin ki lig bukpaabin. N n̄a gafarau.’

20 “Le uba mu bei u ke, ‘N le la koon upii le daandaan nan, maa li fir dan ni.’

21 “Le u toontunn nm̄on jir kun u yudaau n ban, ki tan bei u bi bien kaah len man. Le lijuul choo u. Le u bei u toontum n ke, ‘Ni li chaa kitiŋ poolin a sambu ki tan yin bilanjiim nin nwobim nin bijoom nin ndiem ke bin dan.’

22 “Le u toontunn nin bei u ke, ‘Uninkpel, n tan tun n̄a woonim man nin na, amaa n̄paan la be.’

23 “Le u yudaau ni bei utoontunn ke, ‘Nyam ki li chaa kitintakpeŋin a san bu nin n sanbumin, ki che bin koon, wee n niin nan ngbee.

24 N bei ni le, ban wee n nan yin ni a ni uba kaa li len n jiiir nan ni.’ ”

Liboonoon kaah to man

(Matiu 10:37-38)

25 Bininfob takpem le nan noon Yisa, le u nan gbie lig bi ki ke:

26 “Ni ye uninfo dan n ban, wee kaa nan u baa nin u na, nin u piib nin u buwaab, nin u kpetiib nin u watiib nin u ninsieb, hali nin u tool a miefol ke, waa li fir n̄a n boonoonru wi.

27 Le uninfo wan mu kaa yuur u kum a dapunpunl ki noon min ke, waa li fir n̄a n boonoonru wi.

28 “Ni che ti len ke ni ye ni ni uba ban un maa ligonl lan fog ke, waa li chinn kal ki bon kudaag ki jee u ligi li foo bee yaa li foo?

29 Nan bu-n ni ye ke u fie lifiel wee kaa fir maa die wee wan bien nan kan ke u li laa u,

30 Ki ke, ‘Uja nan nan piin ki ma le kaa nan fir die.’

31 “Bee ti len ke ubor uba li chaa un tan to u bor kpieg bitob. Waah li chinn ki kal ki bon jee u li fir ta bitotogib turpiig ki nyaŋ ubor wan joo bitotogib turpilee nan naa?

³²Ni ye baa li fir to ke, see ke u tun ntoon le bin tan balin baah la be nan yaan fɔg nan.

³³Man li ye ni, ni ye ni ni uba kaa jien waah jɔɔ nan bien ke, waa li fir ɲa n bɔɔnɔɔru wi.

N-yaam man kaa jɔɔ tinyɔɔr a bɔr

(Matiu 18:12-14)

³⁴“N-yaam ɲan; amaa ni ye mi mɔmin nan die ke mi ji yin ɲa nii ki mɔɔ?”

³⁵Mi ɲa yɔli le nmɔn. Maa ji yin jɔɔ niba a ter li. Maa ji yin ɲan ki sei titann ni, le kaa ji yin ɲan ki sei lifatanpol mu. Bi yin tami gab le. “Wan jɔɔ litul ke un gbirim.”

Lug 15

Upee wan bor nan a bɔr

(Matiu 18:12-14)

¹Bilanpogaab nin “titoonbirdam” takpem nan lagin Yisa ban ke bi nan pel u bɔr.

²Amaa le Farasii yaab nin ban wɔɔnn nsiim ɲulin ki ke, “Uja nan gaan titoonbirdam le ki ji bi ban.”

³Le Yisa nan gaa bi libɔɲal nan:

⁴“Ni ye ni ni uba jɔɔ ipee kobig wee upee uba bor ke, waah li jien piwie nin iwien kulɔɲ ki tan ban uba-n hali nin waah na li kan waa?”

⁵U nan kan u ke, u li ta u ki paan u bɔsiper bu nin npopeen,

⁶ki ta u kun iniin. Le ki nin yin u jɔtiib nin u kunkɔɔn tab ki lagin tab ki bei bi ke, ‘N pee u wan nan borin, n kan wa, che ti li jɔɔ npopeen na man.’

⁷N bei ni le ke ni ye man le, ni ye ke titoonbir daan uba kpenn u binbem ke npopeen takpem li be paab ki jon bibuchim piwie nin biwie ban wee naa ji kpaatalar nin bin kpenn bi binbem nan buu.”

Nligibim man bor nan a bɔr

⁸“Ni ye upii uba mu jɔɔ nligibim piig, wee nba bor ke, waa li nyɔɔ fila ki tigin u diig nbamɔm nin waah na li kan maa?”

⁹Ni ye u kan mi ke, u yin yin u jɔtiib le nin u kunkɔɔn tab ki lagin tab ki bei bi ke, ‘N kan nligibim man nan borin na, ni che ti li jɔɔ npopeen na man.’

¹⁰Ni ye man le, n bei ni le, npopeen be Uwɔnbɔr a malakam ban ni ye tibirdaan uba nan kpenn u binbem ke.”

Kibijag kan bor

¹¹Le Yisa ji tugir ki ke: “Uja uba le nan jɔɔ nbijabum milee.”

- ¹²Le wan ye kibigin nan bei u baa ke, “N baa, n ban a ta lifaal lan wee n na yin ga-n le ki seim; le u baa por lifaal nmɔn ki sei u.
- ¹³“Naa nan yuuri, le kibigin ta u faalin ki jaar jon kitiŋ kan fɔgin. Le ki jin u ligin nmɔn yɔli yɔli le i bien die.
- ¹⁴Iligin bien kaah die n-yonn man ni, le nkom lu kitiŋ nmɔn yaan takpem, le u nin piin ki ye wan chonn mie.
- ¹⁵Le u nan jon ki tan ta uba ki sei kitiŋ nmɔn yaan a ninfou uba, le u ta u ŋa u kpaab ban yaan wee u goon idoolin, ke u li ŋaan idool nmɔn tijiir.
- ¹⁶U ni nan ban un ji idool a jiiirin le ki gbeen u pool, amaa uba kaa nan sei u niba.
- ¹⁷“U lam kaah nan nan jirin ni le u baan uba ke, ‘N baa a toontum be bi ŋaa ki ji tijiir ki gbeeg ki sin gur, wee nkom yin ku min doo!
- ¹⁸N li jir kun n baa a niin, ki tan bei u ke: N baa, n galin paab ki ji galin a muu.
- ¹⁹Maa ji kpaan nin a yim a bija; ŋaam a toontumin a ni uba u.’
- ²⁰Le u nan fii ki jir kun u baa ban. “Waah laa nan be nan fɔg ki chaa kun nin, le u baa kan u, le kunyunyunbaag choo u takpem, le u guun ki too u nsanbu ki tan bib u ki poor u.
- ²¹“Le kibigin bei u baa ke, ‘N baa, n galin paab ki ji galin a muu. Maa ji kpaan nin a yim a bija.’
- ²²“Amaa le u baa bei u toontumin ke, ‘Ni ŋaam weem ki yuur daala ŋaŋ ki yeen mu, ki ta kigbieŋ ki yee u nɔɔbila, ki tagin u inaataga.
- ²³Wee ni taan kinaajakpamigin ki ku ka. Ni che ti ŋa tijiir ki ji kunaachuŋ.
- ²⁴Nan bu-n n big nan nan kpo le ki ji jirin nin limiefol; u nan bora le n ji nan kan u.’ Le bi piin kunaachuŋ a jim.
- ²⁵“Ki miin u bija uninkpelin laa nan be bukpaabin. Waah nan nan mal iniin ni, le u gbir ilan nin kiwaag.
- ²⁶Le u yin utoontunn uba ki nan baan u nan ŋaan iniin.
- ²⁷Le u jiin ke, ‘A waalin le kun, le a baa che bi ku kinaajakpamigin waah foon kaa kan kidaŋ kiba ki jɔɔ npotieŋamin bu.’
- ²⁸“Le u kpelin a ŋuul nan fii le u yii nloob a kɔɔm. Le u baa nyan ki nan balin u.
- ²⁹Amaa le u jiin bei u baa ke, ‘Lig! Min le bɔɔ koŋ ibin nan bien le kaa la nyi yii a mɔbi. Amaa ŋaa la nyi ki ta kiŋɔɔbig ki seim ke n ku ki yin njɔtiib wee ti ji kunaachuŋi.
- ³⁰Amaa a bija wan bii a faal bien, ki choon nɔɔ ipii jagɔɔr kaah nan kunn ni, le a ku kinaajakpamig ki sei u!’

³¹“Le u baa bei u ke, ‘N big, fin le be n ban le iyoo bien; le nan bien wee n jɔɔ, ye a yaal le.

³²Amaa ni ye ti ji kunaachuɔ le ki li jɔɔ npopeen, nan bu-n a waal nan nan kpo le, amaa le ki ji jirin u miɛfolin, u nan bora, le ti ji nan kan u.’ ”

Lug 16

Utoontunn wan ye ulandaan

¹Le Yisa bei u bɔɔɔɔɔɔ ke, “Ujɔɔndaan uba le nan jɔɔ u toontunnu, le bi nan nan bei ujɔɔndaan nin ke, u toontunnu win bii u faal le.

²Le ujɔɔndaan nin nan yin u ki baan u ke, ‘Ba a bɔr yen wee n gbir a bu man naa? Wɔɔm ɲaah ɲmag lifaalin man, nan bu-n ɲaa ji li fir ɲa utoontunn ninkpel jigin ni.’

³“Le utoontunn ninkpelin ni nan tier u sufu ni ke, ‘N yudaau ban un ɲɔɔrim n toon nan yaan le. N ni yin ɲa nii? Maa jɔɔ ɲɔɔɔn ki li fir ko, le ki mu sin san ifa nin n li miɛ,

⁴n nyi maah li ɲa man wee bininfobin gaam bi niin, n-yonn man wee n yudaau nan nan yii mi.’

⁵“Le ki yin uyudaau a pɔndamin ubaba ubaba. U nan baan chinchinn a pɔndaan win ke, ‘A jɔɔ n yudaau a pɔnl ɲaa?’

⁶“Le u jiin ke, ‘Olif a siigi a kpam galam kobiniin.’ “Le utoontunn ninkpelin bei ke, ‘Yuurim a pɔnl a gbɔɲ, ki tan kal ki sɔb galam kobina.’

⁷“Le u ji baan wan pa-n ke, ‘A mu jɔɔ lipɔnl ɲaa?’ “Le u jiin ke, ‘Idi botu turil.’ “Le u bei u ke, ‘Yuurim a pɔnl a gbɔɲ wee ki sɔb idi botu piniin.’

⁸“Le utoontunn ninkpelin a yudaau pag u, ki ke u jɔɔ nlam. Nan bu-n Uwɔnbɔr a ninfob kaa jɔɔ nlam nin bin ter tab Uwɔnbɔr a toon yin ke dulinya yaab kaah jɔɔ nlam nin bin ter tab man ni.

⁹N bei ni le, ni ta dulinya nan a jɔɔm ki ban jɔtiib, wee ni nan die ke, ni li kan nkikaa ɲan man be Uwɔnbɔr a niin kaa jɔɔ ndiemin.

¹⁰“Uninfo wan tun kitoonbig nin yada-n, uma mu le li fir tun litoonl takpenl nin yada. Le uninfo wan mu kaa li fir tun kitoonbig nin yada ke, waa li fir tun litoonl takpenl mu nin yada.

¹¹Mambu ni ye baa ɲaan yada nin ɲaah ɲmag dulinya nan a faal ke, ɲma li ɲaan yada nin ibamɔn a faalin yaan naa?

¹²Le ni ye baah ɲaan yada nin a ɲma uba a faal ke, ɲma yin ta a tɔɔl a faal ki sei ɲaa?

13“Uyom uba kaa li fir tun ki tenn biyudam bilee. U yin nan uba le ki sin ban wan gurin; bee u yin n̄aan uba le tiɲann le ki sin yin wan guri yɔli. N̄aa li fir n̄ɔɔ Uwɔnbɔr ki sin ji n̄ɔɔ iligi.”

Yisa kaah len tibɔr tibam man

(Matiu 11:12-13; 5:31-32; Mag 10:11-12)

14Le Farasii yaab, ban ban ilig takpem nan gbir Yisa kaah len man ni, le ki laa u.

15Le u bei bi ke, “Nim ban wɔɔnn ni ba ke ni ye bibuchim bininfob ban nan, amaa Uwɔnbɔr nyi ni sufu ni. Nan wee uninfosaal tier u sufu ni ke ni ye niwann n̄ann tan kagin, amaa Uwɔnbɔr ban ni ye yɔli le.

16“Bi nan m̄ɔɔn Nsiimin nin Bilinlem a bɔr le hali nin Jɔnn kaah nan nan foon. Naah nan nyan iyaayoo ki nan kpa daandaan nan, bi m̄ɔɔn tibɔn̄ann tan pag ki jiin Uwɔnbɔr a niin a naam n̄paam le, le bininfob mugir biba ke bin nan n̄ɔɔ Uwɔnbɔr a niin a naam nm̄ɔn yaan.

17Papaab nin tum na li bor amaa Uwɔnbɔr a siim man sɔb dɔ-n a wan big kaa yin nyi bori.

18“Uja wan bien yii u poo wee ki ji kɔɔn upii uba ke u tun iwanchɔgin toon na, uja wan mu taa upii wan a chal yii u ke u mu tun iwanchɔgin toon na.

Ujɔɔndaan nin Lazarusi a bɔr

19“Ujɔɔndaan uba le nan be, ki yee itan n̄an iyoo bien, ki n̄aan waah ban man idaa bien nin npopeen.

20Le bi nan ti jɔɔn ulanjiin wan miɛ wee bi yi u ke Lazarusi, ki chaan ki nan kaan ujɔɔndaan ni a niin a timansanm̄ɔnn. Umimier nm̄ɔn nan jɔɔ ibiɛ le u gbanann bien

21le ki ban ke u li pii isaabul yan nya ujɔɔndaan nin a jibol ki ji. Hali ibɔ mu nan ti chaan ki nan liɛ u biɛ yin le.

22“Le faladaan nin nan kpo, le malakam nan ta u jon Abiraham ban. Le ujɔɔndaan nin mu nan kpo, le bi pii u.

23Waah nan be n̄n̄mi-n nton nin ni, le ki nan nan waan lig ki kan Abiraham nan fɔg, le Lazarusi be u ban.

24Le ujɔɔndaan nan yin u ki ke, “Ti Baa Abiraham, sam kunyunyunbaag ni wee ki tun Lazarusi un tan ta u n̄ɔɔbil ki bɔ nnyumin ki nan ma n lanbil wee lin sɔn̄, nan bu-n n be limugilin le n̄n̄mi nan yaan.’

25“Amaa le Abiraham nan jiin u ke, ‘N big, li tier n̄aah nan be a miɛfolin ni a nan gaa a wan n̄ann na, le Lazarusi mu nan gaa nan kaa n̄an na, amaa daandaan nan u ni be lifooril ni le a mu be limugil ni.

26Nan kpiɛ li ye libogil lan nyɔɔ li dɔ tim nin fin a sisiigin le uba kaa li fir nya ti ban ki jo a ban ni, le uba mu kaa li fir nya a ban ki dan ti ban ni.’

- ²⁷Le uɔɔndaan nan jiin ke, ‘Man ke n balin le, baa, tum Lazarusi n baa a niin,
²⁸nan bu-n n jɔɔ watiib biɲmu le. Che un tan kpaan ba wee bi mu laa nan dan nan yaan wee n be ki ji fala nan ni.’
- ²⁹“Le Abiraham jiin ke, ‘Bi jɔɔ Moziz nin Bilinlem; che bin pel bi bɔr.’
- ³⁰“Le u ke, ‘Aai baa Abiraham, amaa ni ye uba li bi fii nkumin ki jon bi ban ke, ni ma le bi bi li kpenn bi binbem.’
- ³¹“Le Abiraham bei u ke, ‘Ni ye baa pel Moziz nin Bilinlem a bɔr ke, uninfo fii nkumin wee ki tan pag sei bi ke baa le yin chee u mɔbi.’ ”

Lug 17

Tibir

(Matiu 18:6-7,21,22; Mag 9:42)

- ¹Le Yisa nan bei U bɔɔɔɔɔɔ ke: “Tiwann tan li che bininfob ntun tibir li dan, amaa ni li bir ki sei naah dan wan bu.
- ²Bi bi ta linaal ki lol jɔn u sulum ki ta u jaa limɔgilin ke ni bi sɔ, nin un che nbuwaab nan a ni uba ntun tibir.
- ³Ni choom ni bau man! “Ni ye a nabig tun tibir ke, a kpaan mu; le ni ye u kpenn u binbem ke, a jien u bir ki per wa.
- ⁴Ni ye u ɲaɲ tibir itaa ilile lidaal a poolin, wee ki dan a ban itaa ilile ki ke, ‘n kpenn n binbem ma ke, a jien per wa.’ ”

Yada

- ⁵Le itoon ni nin bei Uyudaan ke, “Kpie ti yada ni.”
- ⁶Le u jiin ke, “Ni ye ni bi jɔɔ yada wee ki yaab foo nnyienbim ke, ni bi li fir bei busub nan ke, ‘Nɲab ki tan ɲuun limɔgilin na,’ le busub nmɔn bi li chee ni mɔb.”

Utoontunn a toon kaah ye man

- ⁷“Ni ye ni ni uba jɔɔ uyom wee u ko bukpaab bee u kpa a ipee, wee uyomin nan nyan bukpaabin ki chaa kun ke, a li bei u ke, ‘Dan ni ki nan kal do ki ji tijiiraa?’
- ⁸Naa ye u yin len le ke, ‘ɲa n nyieɣ a jiir a, ɲa sili ki li guum maah ji ki nyu n-yonn man ni na; ni bɔɔn bu a ban ke a mu li ji ki nyuu?’
- ⁹U li chee sei u toontunnu nmɔn kunɔɔpoog waah chee ki tun nan wee u bei u ke un tun ni naa?
- ¹⁰Man li ye ni mu, n-yonn man wee ni tun Uwɔnbɔr a toon yan wee u ta sei ni nan die ke, le ni ke ‘Ni ye ti toon le, taa kpaan ni uba n pag ti.’

Yisa kaah teb nkɔm piig man

11Yisa kaah nan chaa Jerusalem n-yonn man ni, le u nan nɔɔ Samariya nin Galilii a tinpaam a sisiigin.

12Waah nan tan foon kitiŋ kiba ni-n, le bijab piig ban ye nkɔm nan to u. Bi nan sir nan fɔg le,

13ki yin nkukɔpɔɔn ke, “Yisa, Uninkpel, san ti kunyunyunbaag ni!”

14Yisa kaah nan kan bi n-yonn man ni, le u ke, “Ni li chaau, ni tan ta niba ki wɔɔn biminmaniba.” Baah nan chaa-n le bi nan kan kutebug nsan bu.

15Le bi ni uba kaah kan ke u kan kutebugin, le u nan jirin Yisa ban ki nan pag Uwɔnbɔr nin nkukɔpɔɔn.

16U nan gbaan Yisa a nintogil le ki sei u kunɔɔpoog. U nan ye Samariya a ninfou le.

17Le Yisa baan ke, “Bininfob piig le ma bi teb bin naa? Ke bininfob biwie-n ma be laa?”

18Uba kaa jirin ki nan sei Uwɔnbɔr kupag aa, ni paa ye uchaan nan a binba lee?”

19Le ki bei uja nmɔn ke, “Fii ki li chaau, ke a yada bu a pɔɔga.”

Uwɔnbɔr a naam a dam a bɔr

(Matiu 24:23-28,37-41)

20Farasii yaabin kaah nan baan Yisa n-yonn man wee Uwɔnbɔr a naam nmɔn yin fooni, le u bei bi ke, “Uwɔnbɔr a naam kaa yin foon naah maan ni ba ki dibirin bu,

21bee uba kaa yin bei ke ‘Lig, mi ma sɔ’, bee ‘Mi be nan do.’ Nan bu-n Uwɔnbɔr a naamin be ni ban.”

22Le ki nan bei u bɔɔɔɔɔbin ke, “N-yonn chaan le ni na li ban ni kan min Uninfosaal a Big a weehn yin a nba, amaa le kaa yin kan ni.

23Bininfob na li bei ni ke, ‘U be niin! Bee,’ ‘U be do!’ Ni laa gu ki nɔɔ bi.

24Nan bu-n Uninfosaal a Big a dam a daal na yin nann utaal kaah nyagin ki woon kitilangbɔŋ a yagi bien nin le.

25Amaa ni kpaa le ke u na chinn ji fala niwann takpem ni, wee dulinya nan a ninfobin na yii u.

26“Ke naah nan ye man Nowa a yoo ni, ni ji na yin ye man le Uninfosaal a Big a dam a yonn.

27Bininfob nan ji le, ki nyu, ki kɔɔn bipiib ki jɔɔ bi buwaab ki tenn bijab, ki nan nan kpaa lidaal lan wee Nowa nan nan kɔɔ kuŋaluŋ. Le nnyum takpem nan dan ki nan jin bi bien.

28“Ni nan ye man le Loti a yonn ni. Bininfob nan ji le ki nyu, ki daan ki koor, ki bu, ki maa.

29Amaa lidaal lan wee Loti nan nyan Sodom nan, nɲmi nin lichabil le nan nyan paab ki nan lu tum ki gaa bi bien.

30“Lidaal lan wee min Uninfosaal a Big na li kpiirin ni, ni na yin ye man le.

31Lidaal nmɔn, uninfo wan nan be u niin limɔɔpinl a paab, wee u wann yoor be poolin ke u laa ji ke un jiir ki tan yuuri; le wan mu be bukpaabin ke, u laa ji kun ke un tan yuur niba.

32Li tier Loti a poo a bor!

33Tɔ, uninfo wan ban un ɲma u miefol ke u li lann li, le wan lann u miefol ke u na li kan li.

34N bei ni le, lidaal nmɔn a nyieg, bininfob bilee na li lagin do gadu bu, bi na li yuur uba ki jien wan gurin.

35Bipiib bilee na li lagin be ki naan idi, le bi na li yuur uba ki jien wan gurin.

36Bijab bilee mu na li be bukpaabin, le bi na li yuur uba ki jien wan gurin.”

37Le bi baan u, “Laa, Uyudaan?” Le u jiin ke, “Nan yaan wee tiwannkpiin be-n, ni yaan le tjuur lagin.”

Lug 18

Lipukɔɔl nin ubɔjir a bɔɲal

1Le Yisa gaa u bɔɔɔɔɔb libɔɲal ki wɔɔn bi ke li ɲan ni bi li miɛ Uwonbor iyoo bien, wee ki laa bagir ki ta jien ni.

2Le ki ke, “Ubɔjir uba le nan be kitiɲ kiba ni le kaa san Uwonbor le u бага mu kaa be bininfob ni.

3Lipukɔɔl mu nan be kitiɲ nmɔn yaan, ki gbaa chaan u ban ki nan bei u ke ‘Seim ibamɔn ni, wee n nya kidataag kan mugirim nan a nɔɔn.’

4“Iyonn iba u nan ti yiin le. Ni bɔɔn bu, le u nan tier ke, ‘Hali maah kaa le san Uwonbor wee n бага kaa be bininfobin ni,

5amaa lipukɔɔl nan kaah chaan ki nan mugirim iyoo bien nan see ke n sei u ibamɔn, wee u foor ki sin jienim ke n miel fa wa.’ ”

6Le Uyudaan len ke, “Ni pel ubɔjir wan kaa ye ubamɔndaan nan kaah len man.

7Ke Uwonbor kaa li sei u ninfogann kaab ban miɛ u nween nin kunyiɛgin ibamɔn naa? U li yii baa?

⁸“N bei ni le, u yin sei bi ibamɔn le weem. Amaa Uninfosaal a Big nan foon n-yonn man ke u li kan yada daam kutingbɔn nan yaan naa?”

Farasii nin ulanpogaar a bɔr

⁹Le Yisa gaa libɔŋal ki sei ban tier ke bi ma ye bibuchim ki jon bininfob bien nan ke:

¹⁰“Bijab bilee le nan tan kɔɔ iwɔnɔien niin ke bin miɛ Uwonbɔr, uba nan ye, Farasii le wan gurin mu ye ulanpogaar.

¹¹Le Farasii nmɔn sir ki miɛ u tɔɔl a miɛm ke: ‘Uwonbɔr, n pooriŋ, maah kaa nann n tab ban ye, ban feen, ban ŋaan tibir, ban tun iwanchɔgin toon, bee ulanpogaar nan ni.

¹²N lolig bimɔb itaa ilee le iweehn ilile a poolin. Maah jɔɔ nan bien piig a poolin, n nyan liba le ki sei Uwonbɔr.’

¹³“Le ulanpogaarin ma sir dindanl kaa chee un waan lig paabi. Le ki tibin u yul ki ke, ‘Uwonbɔr, sam min tibirnaan kunyunyunbaag ni.’ ”

¹⁴Le Yisa ji mann bei bi ke, “N bei ni le nan, ulanpogaar n-yaa miɛm le Uwonbɔr nan chee le u nan kun, amaa naa ye Farasii a ninfou n ni. Uninfo wan bien don uba paab nan, le Uwonbɔr yin jiin u tum, le wan mu jiin uba tum nan, le Uwonbɔr yin don u paab.”

Yisa kaah nan kaab jaa nbuwaab finfim bu man

(Matiu 19:13-15; Mag 10:13-16)

¹⁵Bininfob nan jɔɔ nbuwaab finfim le chaan Yisa ban ke un ta u nɔɔ ki paan bi bu. U bɔɔnɔɔbin kaah kan man ni; le bi fuun bi bu.

¹⁶Amaa le Yisa yin nbuwaabin ke bin dan u ban, le ki ke, “Ni che nbuwaab finfim nmɔn dan n ban, ki laa ŋɔɔ bi, nan bu-n Uwonbɔr a naamin ye bi yaa bosu nan yaan le.

¹⁷N bei ni ibamɔn le, uninfo wan kaa chee un gaa Uwonbɔr a naamin ke kibig finfiŋ ke, waa yin kɔɔ u naam nmɔn yaan ni.”

Ujɔɔndaan a bɔr

(Matiu 19:16-30; Mag 10:17-31)

¹⁸Uninkpel uba nan baan Yisa ke, “Wan wɔɔn ki ŋan, n yin ŋa nii wee ki nan kan limiel lan kaa jɔɔ ndiem maa?”

¹⁹Le Yisa jiin ki baan u ke, “Ba ŋa wee a yim wan ŋan naa?” “Uninfo ŋan kaa be see Uwonbɔr a binba.

²⁰A nyi nsiimin: ‘Laa tun iwanchɔgin toon ni, laa ku uninfo, laa su, laa ji tibɔr kaar ki siera, ŋa jilima ki sei a baa nin a na.’ ”

²¹Le uja nmɔn jiin ki bei u ke, “N pii ŋmag ni niɛ nan bien le nbuwaan nin na.”

22Yisa kaah nan gbir man ni, le u bei u ke, “Niba le laa pariŋ. Kɔɔr tiwann tan bien wee a jɔɔ-n na, wee ki ta sei faladama, wee ki li jɔɔ lifaal paab wee ki dan ki nan nɔɔm.”

23Waah nan gbir man ni, le u sufu bii, nan bu-n u nan ye uja wan jɔɔ lifaal le takpem.

24Le Yisa lig u ki len ke, “Naah pɔɔ man ki sei nin bijɔɔndam nkɔɔ Uwɔnbɔr a naamin!

25Ibamɔn, alakoomi kaah li kuur sierig a bonlin kaa pɔɔ foo nin ujɔɔndaan n fir kɔɔ Uwɔnbɔr a naamin ni.”

26Ban nan gbir man nin nan baan ke, “Nɔma ni li fir ŋmaraa?”

27Le Yisa jiin ke, “Nan pɔɔ uninfosaal ban ni kaa pɔɔ Uwɔnbɔr ban ni.”

28Le Piita bei u ke, “Lig tim jien nan bien wee ti jɔɔ-n le ki nɔɔŋ!”

29Le Yisa bei bi ke, “N bei ni ibamɔn le,” “Uba kaa be wee ki jien u niin bee u poo, bee u baa, bee u na, bee u kpetiib, bee u watiib, Uwɔnbɔr a naamin bu,

30wee ki laa kan limiefol takpem lan kaa jɔɔ ndiem n-yonn nan yaan nin iyoo yan chaan nan ni.”

Yisa kaah nan pag u kum a bɔr ki kpɛ nfim mitaa man

(Matiu 20:17-19; Mag 10:32-34)

31Le Yisa nan yin u bɔɔɔɔɔɔ piig nin bilee-n ki nyan ngbaan ki tan bei bi ke, “Ti chaa do Jerusalem le nan, le niwann nan bien wee Bilinlemin nan sɔb ki jiin min Uninfosaal a Bigin paamin li gbeen.

32Bi na li taa u ki sei ban kaa ye Juu yaabin. Bi na li daar u nyɔɔrug, ki sugir u, ki siin timɔsann ki jaar u bu, ki fieb u ki nan ku u.

33Le ni ween itaa daal u li fii nkumin.”

34U bɔɔɔɔɔɔ nmɔn kaa nan bie u bɔr nmɔn a taai kolibi. Bi nan woon ni taai le bi ban, le baa nan bie Yisa kaah nan pag jiin nan paami.

Yisa kaah nan ligir ujɔɔn wan mie man

(Matiu 20:29-34; Mag 10:46-52)

35Yisa kaah nan tan mal Jeriko a tiŋin nan, le ujɔɔn uba nan ka nsangbaan ki mie.

36Waah nan gbir bininfob takpem kaah choon ni, le u baan nan ŋaan.

37Le bi bei u ke, “Yisa wan ye Nazarif a ninfo win le chaa jo.”

38Le u yin nmɔpɔɔn bu ke, “Yisa, Defid a yaabil, sam kunyunyunbaag ni!”

39Le bininfob ban nan lii Yisa a samin tien u bu ke un ŋmin ma, amaa le u mann ki yin nmɔpɔɔn ke, “Defid a yaabil, sam kunyunyunbaag ni!”

⁴⁰Le Yisa sir, ki bei bi ke bin dar ujoon nmɔn ki dan u ban ni. Waah nan chaan ki nan mal Yisa ban n-yonn man ni, le Yisa baan u ke,

⁴¹“A ban n tun baa ki sei ŋaa?” Le u jiin bei Yisa ke, “U yudaau, n ban n ligir le,”

⁴²Le Yisa bei u ke, “Ligira; a yada tebiŋa.”

⁴³Libol nmɔn le u numbili ligir le u nɔɔ Yisa, ki donn Uwɔnbɔr a yinl. Bininfobin biɛn kaah nan kan man nin, le bi mu nan pag Uwɔnbɔr.

Lug 19

Yisa nin Zakiusi

¹Le Yisa nan kɔɔ Jeriko ki chaa.

²Le uja uba be niin u yinl ye Zakiusi; u nan ye bilanpogaab a ninkpelu le ki ye uwandaan.

³U nan ban un kan Yisa kaah ye wan le, amaa waah nan ye kininfogingɛn bu waa nan fir kan wi, kuninfogbaluŋin bu.

⁴Ni ma bu le u nan chinn guun ki jon bi titogil ki tan don kikinkansiig ke un kan waah yin jo man, Yisa kaah nan nɔɔ man ki chaa-n bu.

⁵Yisa kaah nan foon kikinkansiig nmɔn yaan nin, le ki waan lig u ki ke, “Zakiusi jiirin weem ni. N yin n be a niin le dinan.”

⁶Le u jiirin weem ki gaa u nin npopeen.

⁷Bininfobin biɛn nan kan man le ki piin ki ŋulin ki ke, “U jon un tan ŋa uchaan le ‘tibir’ daan a niin.”

⁸Amaa le Zakiusi nan sir paab ki bei Uyudaan ke, “Lig, Uyudaan! Daandaan nan n li bɔgir njoom a poolin biɛn ki sei faladam, le ni ye n nan jin uba dulim ke n li jiin udaan man a fim mina.”

⁹Le Yisa bei u ke, “Dinan feegab foon iniin nan yaan na, nan bu-n uja nan mu ye Abiraham a yaabil le.

¹⁰Nan bu-n Uninfosaal a Big dan ke u nan ban kan ban borin le, ki fee bi ki jaa.”

Salima a ligibim a bɔŋal

(Matiu 25:14-30)

¹¹Baah nan pelig ni niɛ nan nin, le u nan gaa bi libɔŋal, nan bu-n u nan mal Jerusalem ma le bininfobin nan tier ke Uwɔnbɔr a naamin paa yin foon le nba bu.

¹²Le u ke, “Ubuchin uba le nan jon kitiŋ kan fɔg, ke bin tan jin u nnaam wee un jirin.

13 Le u yin u toontum piig ki sei bi salima kon piig. Le ki bei bi ke, 'Ni ta ilig nan ki kpeɲa, hali nin maah na li jirin.'

14 "Amaa u bɔɔn yaab kaa nan ban ubɔri le ki tun ntoon bin tan bei ke, 'Taa ban uja nmɔn nɲa ti bɔru wi.'

15 "Amaa u nan jin u naam ma ki jir kun. Le u nan tun ki yin u toontum ban wee u nan ta iligin ki sei bin ke un kan baah ta kpeɲ ki kan ti nyɔɔr tan.

16 "Le chinchinn yaa win dan u ban ki nan bei u ke, 'Uninkpel, a salima-n nɲa tinyɔɔr piig ki kpɛu.'

17 "Le u ninkpelu nmɔn jiin ke, 'A nɲa choba, n toontunn nɲau! Nɲaah fir ki nɲmag niwann wama nbamɔm nan bu, gaam ntim piig a ninkper.'

18 "Le wan paan milee-n mu dan ki nan len ke, 'Uninkpel, a salima-n nɲa tinyɔɔr iɲmu ki kpɛu.'

19 "Le u ninkpelu nmɔn jiin ke, 'Nɲaam ntim miɲmu a yudaau.'

20 "Le utoontunn uba dan ki nan bei u ke, 'Uninkpel, a salima-n sɔ; N nan ta gbin n nunpirigin le ki ta woon.

21 N nan saɲ bijawaam le, nan bu-n a ye uja wan a bɔr pɔɔ le. A yuur niwann nan nɲaa ta bil le, ki chie niwann nan wee nɲaa bun ni.'

22 "Le u ninkpelu win jiin ke, 'N li ta a baantɔɔl a mɔleen ki jin tibɔr, fin utoontunn pootondaan nan! A nyi, bee nɲaa nyii, ke n ye uja wan a bɔr pɔɔ le, ki yuur nan wee maa ta bili, ki chie nan wee maa bun naa?

23 Ba nɲa nɲaa nan ta n ligi nmɔn ki pen bininfob wee bi nan paan tinyɔɔr aa, wee maah jirin nan, maa bi li fir gaa nin tinyɔɔraa?'

24 "Le ki bei ban nan si nin yaan ke, 'Ni gaa u salima nmɔn u nɔɔn na, ki ta kpɛ wan jɔɔ piigin na.'

25 "Le bi ke, 'Uninkpel u pii jɔɔ piig!'

26 "Le u nan jiin ki ke, 'N bei ni le ke wan bien jɔɔ ke, u li gaa takpem, amaa wan kaa jɔɔ niba-n, hali nan wee u jɔɔ wama-n, bi li gaa ni.

27 "Amaa ndataam ban kaa nan ban ke n nɲaa bi bɔru win, ta bi ki dan n nintogil ki nan ku ba.' "

Yisa kaah kɔɔ Jerusalem nin kupag man

(Matiu 21:1-11; Mag 11:1-11; Jonn 12:12-19)

28 Yisa kaah nan len mam ni a bɔɔn le u nan jon ki don Jerusalem.

29 Waah nan nan mal Befeg nin Betani a tim man be li jɔɔl lan wee bi yi li ke, Olif a Siigi a Jɔɔlin a paab nan, le Yisa tun u bɔɔkɔɔb bilee ki bei bi ke,

30“Ni li chaa kitinbig kan be ni nintogil nan, ni tan kɔɔ kitiŋ nmɔn ke, ni li kan kibonjabig kaah lol, wee uba kaa la nyi jig ki, ni lor ki li jɔɔn n ban do.

31Ni ye uba baan ni ke ba ŋa wee ni nan lor kibonj nmɔn ke ni bei ke, ‘Uyudaan le ban ki.’ ”

32Baah nan tun ban ni nan jon ki sin tan kan waah pii bei bi man ni le.

33Baah nan be lor kibonj nmɔn n-yonn man nin, le kibonj nmɔn a daau kan ki baan bi ke, “Ba ŋa wee ni nan lor kibonj nmɔn naa?”

34Le bi jiin ke, “Uyudaan li ban ki.”

35Le bi taan kibonj nmɔn dan Yisa ban, ki nan ta bi wann yeewann ki paan kibonjin bu le Yisa jig.

36Waah nan jig kibonj nmɔn chaa-n le bininfob nan ta bi wann yeewann ki yar nsan bu.

37Waah nan tan mal nan yaan wee nsan jon jir Olif a Siigi a Jɔɔl a paabin, le u bɔɔɔɔɔɔ gbaluŋ nmɔn piin ki donn Uwɔnbɔr a yinl nin nkukɔɔɔɔ nin npopeen baah kan ligaril a toonl lan ni.

38Le ki ke: “Tikaar ye ubɔr yudaan wan dan Uyudaan a yinl bu!” “Nposɔɔɔɔ nin kupag be paab le nin ndom!”

39Le Farasii ban nan be kuninfogbaluŋin yaan nin nan bei Yisa ke, “Wan wɔɔɔɔ, fuun a bɔɔɔɔɔɔ nmɔn buu!”

40Le u jiin ke, “N bei ni le, bininfob nmɔn ŋmin ke, itangbag li kuun paab.”

Yisa kaah mɔɔ Jerusalem bu man

41Yisa kaah nan tan mal Jerusalem ki kan kitiŋin, le u nan mɔɔ kitiŋ nmɔn bu

42Le ki ke, “Ni ye ke nim, hali nim, le bi nyi dinan, nan li taan nposɔɔɔɔ ki foon ni, amaa daandaan nan ni woo le ke ni numbil laa kan ni.

43N-yonn chaan, le ni dataam na li dan ki nan ma ligonl takpenl ki gɔɔɔɔ ni ki loon ni tim ilog nan bien.

44Bi na li tir nim nin ni buwaab ban be ni niin ki jaa tum. Hali litangbagil liba gbaa kaa na li guri ki paa li tɔ bu. Nan bu-n naa biɛ Uwɔnbɔr a damin a yonn ni.”

Yisa kaah nan jon iwɔnɔjien niin man

(Matiu 21:12-17; Mag 11:15-19; Jonn 21:13-22)

45Le U nan tan kɔɔ iwɔnɔjien niin, ki piin ki ŋɔɔɔ ban nan be niin ki kɔɔɔɔ tiwann ki nyan,

46Le ki bei bi ke, “Ni sɔɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔŋin ke, ‘N niin nan yin ye liwonmiel a niin le’; amaa ni ta ki ŋa ‘ban feen a kikaabola.’”

⁴⁷Idaa bien u nan be iwonjien niin le ki wɔɔn. Amaa le kumanug a ninkpeeb, nin ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim, nin kitiŋ nmɔn a ninkpeeb nan lolig le baah li ŋa man ki ku u.

⁴⁸Amaa baa nan kan baah li nɔɔ isan yan ki ŋa man ni, nan bu-n bininfob bien a num nan man le bin gbir u bɔr.

Lug 20

Nbinbaan ki jiin Yisa a ninkper a pɔɔm paam

(Matiu 21:23-27; Mag 11:27-33)

¹Weemba daal waah nan be iwonjien niin a loob ki wɔɔn bininfob ki mɔɔn Uwɔnbɔr a bɔr ŋann ni, le kumanug a ninkpeeb nin ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim nin kitiŋ nmɔn a ninkpeeb donn u ban.

²Ki nan bei u ke, “Bei ti nan a ninkper a pɔɔm wee a jɔɔ tun ŋaah tun man nan, Ŋma seiŋ man a ninkper a pɔɔm maa?”

³Le u jiin ke, “N mu jɔɔ nbinbaan le ki yin baan ni, ni beim ni,

⁴Jɔnn a nyunfulin, ni nan nyan paab le bee uninfosaal ban naa?”

⁵Le bi nan nyan ngbaan ki tan gbeer tab ke, “Ni ye ti ke, ‘Ni nyan paab’ ke, u li baan ti ke, ‘Ba ŋa wee naa ŋa u yadaa?’

⁶Amaa ti ke, ‘Uninfosaal ban ke,’ bininfob ban bien be do nan li gabir ti itangbag, nan bu-n bi ŋa yada ke Jɔnn nan ye Uwɔnbɔr a linlenu le.”

⁷Mambu le bi nan jiin bei Yisa ke, “Taa nyi naa nan nyan nan yaan ni.”

⁸Le Yisa ke, “Tɔ, n mu kaa yin bei ni nan a ninkper a pɔɔm wee n tun maah tun man nan ni.”

Ukpaar uba a bɔŋal

(Matiu 21:33-46; Mag 12:1-12)

⁹Le Yisa nan gaa bininfob nmɔn libɔŋal nan, “Uja le nan kon bukpaab, le ki ta bi ŋa bikpaakob biba a nɔɔn, le ki yaar jon niba paam ni yuur waah foon weemi.

¹⁰Le lidichiel a yonn nan foo le u tun utoontunn uba ke un jo ki tan bei bikpaabin ke bin sei u bukpaabin a kpajiir ni. Amaa le bikpaabin tan choo u ki boo ki jaa u kun linɔɔpienmiel.

¹¹Le u ji tun utoontunn uba, le bikpaabin ji tan boo u mu ki jin u ifa le u mu kun linɔɔpienmiel.

¹²Le ukpadaan nin ji tun uyom wan kpiɛ bita, le bi boo u ki nan sei u kidaŋ ki ta u gab.

¹³“Le ukpadaan nin ni bei ke, ‘N ni yin ŋa nii? N yin tun n bija le, wan wee n jiɛ; ni ba ke bi li sei u jilima.’

14“Amaa bikpaabin kaah nan nan kan win, le bi gbeer tab ke, ‘Ufaajirin nso, ni che ti ku u, wee lifaalin na ti yaal.’

15Le bi nan choo u, ki ta u nyan nkpagbaan ki tan ku u. “Tɔ, ukpadaan nan ni yin na bikpaab nmɔn nii.?”

16U le dan ki nan ku bikpaab nmɔn ki ta bukpaabin sei bikpaab biba.” Bininfobin kaah nan gbir man nin, le bi ke, “Uwonbɔr laa che man nna!”

17Le Yisa lig bi num paam chob le ki ke, “Tɔ ke nan sɔb Uwonbɔr a gbɔɔnin ni a taai aa? ‘Kudaag kan wee bitanmaab yii ki n ni, ki ma nan ye kijaantelig na?”

18Uninfo wan bien lu litangbagil nan bu ke u li genn genn, amaa litangbagil nan mu lu wan bu ke, see li mar u.”

19Ban wɔɔn Uwonbɔr a siim, nin kumanug a yudam nan biɛ ke Yisa gaa libɔnal nan na bi ma le, mambu le bi nan ban bin choo u libol nmɔn yaan. Amaa le ki sin san kuninfogbaluɔin bijawaam.

Lampo a wɔm a binbaan

(Matiu 22:15-22; Mag 12:13-17)

20Baah ni nan guu win, le bi nan tun bininfob penkaab, ban nan ta biba na ke bipopendamin. Bi nan jɔɔ tama ke bin choo Yisa u mɔboi bu, wee ki ta u ki sei tininkper a wɔm nin nɔwɔn man bien be ban na kitiɔin a wɔɔn.

21Le bininfob penkaab nmɔn baan u ke, “Wan wɔɔn, ti nyi ke a pag ki wɔɔn nan ye ibamɔn, le a mu kaa gann ni, amaa ki wɔɔn Uwonbɔr a bɔr tan ye ibamɔn.

22Ni na nin ti li yɔ lampo ki tenn Siiza bee ti laa yɔɔ?”

23Le Yisa mu nan biɛ ke bi pen u lam le, le ki bei bi ke,

24“Ni wɔm nligibim nmɔn ni. Na a nunaɔ nin u yinl be nligibim nmɔn buu?”

25Le bi jiin ke, “Siiza.” Le u bei bi ke “Man ke, ni li tenn Siiza nan ye Siiza yaan na wee ki mu li tenn Uwonbɔr nan ye Uwonbɔr yaan na.

26Baa nan fir choo u waah nan len man kuninfogbaluɔin yaan ni, le u jiinim nan gar bi, le bi jir na min.

Nkum a fiim a binbaam

(Matiu 22:23-33; Mag 12:18-27)

27Le Sadusi yaab, ban len ke uninfo kaa li fir fii nkumin nin, nan ta nbinbaan ki dan Yisa ban.

28Bi nan baan ke, “Wan wɔɔn, Moziz nan sɔb nsiim sei ti ke, ni ye uja a kpel kpo ki jien u poo wan kaa la jɔɔ kibig ke, ni kpa le nin uja nmɔn taa lipukɔɔlin ki maa nbum ki sei u kpel nmɔn.

29Tɔ, bijab bilile le nan be, ki ye tinabir, le uninkpelin nan kɔɔn upii ki kpo kaa ma bigi.

³⁰Le wan paa nan taa upii-n, ki mu kaa ma le ki kpo

³¹le wan kpiε bita-n nan taah u, man le wan nan nan kpiε bilile-n nan kpo kaa ma kibigi.

³²Ni bɔɔn bu le upii nmɔn mu nan kpo.

³³Ke nkum a fii daal ke, ηma nin na yin ye upii nmɔn naa, bilile nan bien kaah nan kɔɔn u nan?"

³⁴Le Yisa jiin ke, "Dulinya nan yaan bijab kɔɔn bipiib le bipiib mu kun bijab.

³⁵Amaa ban kpaan nin dulinya pɔɔjin nin nkum a fiimin, bijab kaa na li kɔɔn bipiib le bipiib mu kaa li kun bijabi,

³⁶le baa ji na li kpo; nan bu-n bi na yin nann malakam le. Bi ye Uwɔnbɔr a buwaab le, baah ye nkum a fiim a buwaabin bu.

³⁷Amaa kimɔchiegin bu ke, hali Moziz nan wɔɔn ke bitakpiib li fii nkumin, nan bu-n u nan yin Uyudaan ke 'Abiraham a Weem, nin Azig a Weem, nin Jekɔb a Weem.'

³⁸Waa ye ban kpo a Weemi, amaa ban fo a Weem, nan bu-n uma bu le bininfob bien be nin limiefol."

³⁹Le ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siimin a ni biba jiin ke, "Wan wɔɔn, a len nan ηan na!"

⁴⁰Le uba kaa ji fir baan ibinbaan ni.

Nbinbaan ki taa jiin Masiya paam

(Matiu 22:14-46; Mag 12:35-37)

⁴¹Le Yisa baan bi ke, "Nii wee bi len ke Masiya ye Defid a yaabil aa?

⁴²Defid baan tɔɔl nyan pag Ilan a gbɔɔjin ke, 'Uyudaan nan bei n yudaau ke: "Kalim n nɔɔjiim paam

⁴³hali nin maah na li che a dataam nkpann a taai a tɔɔnbol." '

⁴⁴Defid yin u ke 'Uyudaan.' Ke niin wee u ji ye u yaabil aa?"

Yisa kaah kpaan ki jiin ban wɔɔnn siimin paam man

(Matiu 23:1-36; Mag 12:38-40)

⁴⁵Bininfobin bien kaah nan peligin, le Yisa nan bei u bɔɔnɔɔb ke,

⁴⁶"Ni li nyi ban wɔɔnn nsiimin bu. Bi ban bi li chonn yee daala fufɔgir le, ki jie bi li poor bi nnyam ni, ki jie bininkpeeb a kikaabol tiwonjiendirin nin jilima kuchiigin.

⁴⁷Bi feen ipukɔɔ a niin le paab, ki sin ji miε Uwɔnbɔr ki yuur ki wɔɔn biba. Man a ninfobol li kan litudaril lan yab."

¹⁵Nan bu-n n na li sei ni imɔbon nin nlam man wee ni dataam kaa na li fir yii bee ki niɛ.

¹⁶Hali ni baam nin ni nam, nin ni kpetiib, nin ni watiib, nin ni maali, nin ni jɔtiib na li kɔɔr ni ki ku ni biba.

¹⁷Bininfob bien na li nan ni min bu.

¹⁸Amaa hali ni yul a yukpobig kuba kaa li guri.

¹⁹Ni si kenken ke ni li kan limiefol.

Yisa kaah pag Jerusalem kaah li bii man

(Matiu 2:15-21; Mag 13:14-19)

²⁰Ni nan kan ndataam kaah jin Jerusalem ki tan to ke, ni biem ke ki biim mal le nmɔn.

²¹Iyaayoo ke, ni che ban be Judiya a tingbɔɔnin li gu do ijɔɔ bu, wee ban mu be kitiɲ poolin mu li nya ki yaan na, ban mu be itingbaa nan mu laa ji kɔɔ kitiɲ poolin ni.

²²Nan bu-n n-yonn nan li ye litudaril ke nin ngbeen nan bien nan sɔb Uwonbɔr a gbɔɔnin nin.

²³Ni na li bir idaa nmɔn ki sei bipiipoodam nin bipiib ban ηmag nbiliem! Fala a jim na li be kitiɲ nmɔn ni, le Uwonbɔr a ηuufiiɲ na li be bininfob nmɔn bu.

²⁴Bi na li ta takoobi ki ku biba, ki li choo bibam mu ki ηa tiloondirin ntim bien ni. Le bininfob ban kaa ye Juu yaab nan li do taa Jerusalem bu hali nin ban kaa ye Juu yaab a yonn kaah na li ηa ibamɔn.

Uninfosaal a big a jirim a bɔr

(Matiu 24:32-35; Mag 13:24-27)

²⁵“Imag a siera na li be nween, nin uɲmal nin iɲmabil ni. Le kutingbɔɔɲ nan yaan, imɔg a nyum na li ηa tinyungbann takpen, ki jɔɔ kufuug takpoɲ, ki sei ibol ipotie.

²⁶Tininfobir a potiel a jawaam nan li dan dulinya nan yaan ki li che bininfob nfig, nan bu-n paab a wan naan wann na li dam dam le iɲmabil li lur.

²⁷Iyaayoo nmɔn le bi li kan Uninfosaal a Big kaah nyan kitilangbɔɔnin ki chaan ni npɔɔn nin kupag takpeɲ.

²⁸Ni nan bien nan piin ki ηaan ke, ni fii sir ki yaar ni yuli paaba, nan bu-n ni kpenim a manug a yoo mala.”

Bikinkam a bɔɲal

(Matiu 24:32-35; Mag 13:28-31)

²⁹Le u nan gaa bi libɔɲal nan: “Lig bikinkam nin isiig bien.

³⁰Ni nan kan isiig nmɔn a far bun ke, ni tɔɔl li bie ke likpanyigil mal le nmɔn.

³¹Ni ye man mu le, ni ye ni nan kan ni nan bien n̄aan ke, ni bie ke Uwombɔr a niin a naamin mala.

³²Ibamɔn le n bei ni nan, daandaan nan a ninfob kaa li kpo bien ni le ni nan bien n̄a.

³³Paab nin tum na li jo amaa n mɔboi nan kaa li nyi ki jo.

³⁴Ni choom ni bau, naa ye man ke lidanyugbeel ni ipotie bir li piin ni sufu bu, le ni nan ka kaa nyi le lidaal nmɔn nan piin ni bu ke kukurug pen kaagin.

³⁵Nan bu-n lidaal nmɔn li dan ban bien be kutingbɔn̄ nan bien bu.

³⁶Ni li guu nbamɔma, ki sin li mie Uwombɔr wee ni fir guun n̄mar nan bien yin n̄a nan, wee ni nan fir ki sir uninfosaal a bija-n a nintogil.”

³⁷Idaa bien Yisa nan ti wɔɔn iwɔnjien niin le, le kujɔɔg bien ke u ti nya ki tan dɔ lijɔɔl lan bi yi ki Olif a jɔɔlin kunyieg bien,

³⁸le njakpiin ke bininfob nan lagin u ban iwɔnjien niin ki nan pelig u bɔr.

Lug 22

Baah nan lolig bin ku Yisa man

(Matiu 26:1-5; Mag 14:1-2; Jɔnn 11:45-53)

¹Le ni nan nan mal nin bin ji ki chiig kan wee bi n̄ma boroboro kan kaa jɔɔ nnyɔg wee bi yi ke yuglagir a chiigin,

²le Uwombɔr a minmanib a yudam nin ban wɔɔnn nsiimin nan lolig baah li n̄a man ki ku Yisa, nan bu-n bi nan san bininfobin le bijawaam.

Judasi kaah nan chee ki kɔɔr Yisa man

(Matiu 26:14-16; Mag 14:10-11)

³Le Sintani nan kɔɔ Judasi wan wee bi yi u ke, Isikariya nan, wee u nan kpie Yisa a tooi piig nin bilee-n yaan nin.

⁴Le Judasi nan jon ki tan pag nin biminmanib a yudam nin Iwɔnjien niin a guguub waah li kɔɔr Yisa man.

⁵Bi nan jɔɔ npopeen le ki chee ke bi li yɔ u ilig.

⁶Le u nan chee, ki ni nan piin ki ban isan yan wee u li nɔɔ ki taah Yisa ki n̄ubin bi nɔɔn, wee bininfob laa be niin ni.

Yisa kaah nan n̄a sili nin u ji yuglagir a jiir man

(Matiu 26:17-25; Mag 14:12-21; Jɔnn 13:21-30)

⁷Boroboro kan kaa jɔɔ nnyɔg a ji daal lan wee bi nan yin ta kipeebig ki mann kumanugin nan nan foo.

²⁶Amaa nim kaa ye ni li be man ni. Wan jon ni bien nan, ye u li be le ke wan ye ni bien a begin, le wan ye uyudaan li be ke utoontunn nin.

²⁷Nan bu-n wan ka ji tjiir nin wan tol tjiir, n̄ma ye uninkpel laa? Naa ye wan ka ki ji-n naa? Amaa n be ni sisiigin le ki nann utoontunn wan tol tjiirin.

²⁸Nim li ye ban nan si n chaŋ n fala a jimin.

²⁹N Baa Uwɔnbɔr kaah jim nnaam man nin, mu yaa naam le n yin jin ni mu,

³⁰wee ni li fir ji ki nyu n ban n naamin, ki nan kal tinaangbann bu ki ji Iziral yaab a bol piig nin ilee-n tibɔr.”

Yisa nan bugir Piita kaah na li niɛ u man

(Matiu 26:31-35; Mag 14:27-31; Jɔnn 13:36-38)

³¹Le Yisa len ke, “Simɔnn, Simɔnn, lig, bi tunn Sintani le ke un nan lenn ni ke idin.

³²Amaa n miɛ Uwɔnbɔr, fin Simɔnn bu, ke a wonjienl laa jiiir tumi. Le a jirin n ban ke, a pɔɔg a nabum a gbanann na.”

³³Amaa le Piita jiiin ke, “Uyudaan, n n̄a sili nin n n̄ɔɔŋ ki kɔɔ kuloondiigin bee nkumin na.”

³⁴Le Yisa jiiin ke, “N beiŋ le, Piita, kunyiɛg nan, ukooja kaa laa yin mɔɔ le a niɛ nfimitaa ke n̄a nyimi.”

Kiligbɔɔlig, bee lipɔgil, bee takoobi a bɔr

³⁵Le Yisa nan baan bi ke, “Maah nan tun ni wee kaa sei ni kiligbɔɔlig bee lipɔgil bee inaatag, niba nan par ni waa?” Le bi jiiin ke, “Naa nan par kolibi.”

³⁶Le u bei bi ke, “Amaa daandaan nan ni ye wan jɔɔ kiligbɔɔlig bee lipɔgil ke, un yuura; le ni ye wan kaa jɔɔ takoobi ke, un kɔɔr u daala ki daa ki bau.

³⁷Ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔŋin ke: ‘Bi kan u kpiɛ titoonbirdamin na’; le n bei ni le ke ni na li gbeen n ni. Nn, nan pii nan sɔb ki ta jiiin n bu-n mal nin gbeen na.”

³⁸Le u bɔɔɔɔbin ke, “Uyudaan, lig, takoobi bilee sɔ.” Le u jiiin ke, “Ni li kpaan.”

Yisa kaah miɛ Uwɔnbɔr Olif a jɔɔl a paab man

(Matiu 26:36-46; Mag 14:32-42)

³⁹Le Yisa nan nyan ki jon Olif a jɔɔl a paab, ke waah pii ti n̄aan man nin, le u bɔɔɔɔb kɔɔ u.

⁴⁰Waah nan tan foo niin nin, le u bei bi ke, “Ni miɛ Uwɔnbɔr wee ki laa kɔɔ libiginlin ni.”

⁴¹Le ki nan fɔɔr bi ban ki jon wama le ki tan gbaan tum ki miɛ Uwɔnbɔr,

⁴²ki ke, “N Baa, ni ye a bam ke, a laa che n nyu kiyiinyɔɔg nan yaan ni, ki mu laa ye min a bami, amaa ni li ye a yaa bam.”

⁶⁰Le Piita jiin ke, “Uja nan, maah nyi nan wee a pag nan ni!” Waah nan be pag man nin le ukooja mɔɔ.

⁶¹Le Uyudaan gbiε lig Piita chimm. Le Piita nan tier limɔbonl lan wee Uyudaan nan pag sei win: “Kunyiεg nan, ukooja kaa la yin mɔɔ le a niε nfimitaa ke ηaa nyi mi.”

⁶²Le Piita labir ki nyan nkaafiin ki tan mɔɔ nbirim.

Baah nan daar Yisa nyɔɔrug ki boo u man

(Matiu 26:67-68; Mag 14:65)

⁶³Bijab ban nan guu Yisa nan, nan piin ki daar u nyɔɔrug ki boo u.

⁶⁴Bi nan piin u num le ki ji baan u ke, “Bugira, ηma fa ηaa?”

⁶⁵Le bi ji nan pag tisugir a leen takpem ki sei u.

Yisa kaah be Juu yaab a ninkpeeb a nintogil man

(Matiu 26:59-66; Mag 14:55-64; Jonn 18:19-24)

⁶⁶Naah nan won kutaag njakpanyien le Juu yaab a ninkpeeb nin kumanug a yudam nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siim ligin, le bi taa Yisa jon bi nintogil.

⁶⁷Le bi ke, “Ni ye fin li ye Masiya ke, bei ti ni.” Le Yisa jiin ke, “Ni ye n bei ni ke, naa li ηaam yada,

⁶⁸le n baan ni ke naa li jiin ni.”

⁶⁹Amaa daandaan nan ki jɔɔ chaa, Uninfosaal a Big li kal nɔɔndaan Uwonbɔr a nɔɔjiim paam.”

⁷⁰Le bi bien baan, “A nin ye Uwonbɔr a Bija lee?” Le u jiin ke, “Ni jɔɔ ibamɔn naah len ke min li ye-n.”

⁷¹Le bi ke, “Ti ji ban siera ba buu? Ti pii gbir tibɔr nmɔn u tɔɔl a mɔboi yin na.”

Lug 23

Baah ta Yisa dan Palati a nintogil man

(Matiu 27:1-2,11-14; Mag 15:1-5; Jonn 18:28-38)

¹Le kulagunjin bien nan fii ki ta Yisa jon Palati ban.

²Le bi nan piin ki galin u ke, “Ti kan uja nan le u be bei ti ninfob ke bi laa yo lampo ki tenn Siiza, ki ke u ma ye Masiya, ki ye ubɔr.”

³Le Palati baan Yisa ke, “Fin le ye Juu yaab a bɔru win naa?” Le Yisa jiin ke, “Nn, ni ye ηaah len man nan le.”

⁴Le Palati mɔɔn ki bei kumanug a yudamin nin kuninfogbalunjin yaan ke, “Maa kan nan wee n li ta galin uja nan ni.”

⁵Amaa le bi le yii ke, “U wɔɔnim nmɔn che Judiya yaab a sufu fii le. U nan piin Galilii le ki nan kpa do.”

Baah ta Yisa jon Herɔd a nintogil man

⁶Palati kaah nan gbir man nin, le u baan ke u ye Galilii a ninfo lee?

⁷Waah nan nan biɛ ke Yisa nyan Herɔd a tinpaamin nin, le u nan che bi ta u jon Herɔd ban, wan mu nan be Jerusalem iyaayoo nmɔn ni.

⁸Herɔd kaah nan kan Yisa iyoo man, le u pool nan penn takpem, nan bu-n ni nan yuura le u ban un kan u. Waah nan gbir Yisa bu man nin, le u nan jɔɔ tama ke un kan waah yin tun ligaril a toon man.

⁹U nan baan Yisa ibinbaan pam; amaa le waa nan jiin u tiba.

¹⁰Kumanug a ninkpeeb nin ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siimin nan si niin, ki galin u nin inunman.

¹¹Le Herɔd nin u tɔtogib nan daar u nyɔɔrug. Le ki nan ta daala ŋaŋ kan peen ki nyagin ki yeen u ki ta u jiin Palati ban.

¹²Lidaal nmɔn le Palati nin Herɔd choo tab kujɔtiig, amaa bi la nan ye ndataam le nin tab.

Baah sei npaan ke bin ku Yisa man

(Matiu 27:15-26; Mag 15:6-15; Jɔnn 18:39—19:16)

¹³Le Palati nan yin biminmanib a yudam nin Juu yaab a yudam nin bininfobin,

¹⁴le ki bei bi ke, “Ni ta uninfo nan dan ki ke u lar bininfob le bi kɔnn bininkpeeb a bɔr. N baan u tibɔr ni numin na le kaa kan igalin yan wee ni ke u tun nmɔn ni.

¹⁵Herɔd mu kaa kan u galin yi. Ni ma bu le u jiin u ki tenn ti; ni kan ke waa ŋa niba, wee ni foo nin un kpo.

¹⁶Mambu n li dar u tul wee ki jaau.”

¹⁷Yuglagir a chiig libinl bien nin ke, Palati ti nyann baah loon ban nin a ni uba le ki jaa.

¹⁸Le kuninfogbaluŋin tien nmɔpɔɔn ke “Kum uja nmɔn na! Wee ki nyan Barabasi ki sei ti!”

¹⁹(Bi nan ta Barabasi ki jaa kuloondiigin u mɔyiil nin u ninfo kul kitiŋ nmɔn yaan bu le.)

²⁰Palati kaah nan ban un nyan Yisa jaa-n le u ji nan balin bininfobin.

²¹Amaa le bi le nan gbaa tann ke, “Kpaamu lidapunpunl bu! Kpaamu lidapunpunl bu.”

²²Le u ji nan pag kpɛ nɛm mitaa ke: “Ba ŋaa? Uja nan le tun igalin ila baa? Maa kan nan wee u tun wee ni foo nkum a tudaril li. Mambu n li che bin dar u tul wee ki jaau.”

²³Amaa le bi nan ta titintann ki yii ke bi le ban bin kpaa u lidapunpunl bu le, le bi tintann nmɔn nan nyan Palati.

²⁴Le u nan chee ki ŋa baah ban man nin.

²⁵Le ki nan nyan uja wan bininfob nan ban nin, wan bi nan ta jaa kuloondiigin u limɔyiil nin uninfo kul nbu-n, ki sin nan jaa Yisa ki sei bi ke bin ŋa u baah ban man.

Baah kpa Yisa lidapunpunl bu man

(Matiu 27:32-44; Mag 15:21-32; Jɔnn 19:17-27)

²⁶Baah nan jɔɔ u ki chaa-n, le bi nan choo Simɔnn wan nan nyan Sarene a tiŋin ki chaa Jerusalem nan, le ki ta Yisa a dapunpunl ki bugin u, le ki che u nɔɔ Yisa a bɔɔn.

²⁷Kuninfogbaluŋ mu nan nɔɔ Yisa a bɔɔn le, bipiib nan nɔɔ u ki mɔr tikpɛmɔr ki fabin u bu.

²⁸Le Yisa nan tan gbɛ lig bi ki bei ke, “Jerusalem a bisiem, ni laa mɔr n bu, ni li mɔr ni tɔɔl nin ni buwaab buu.

²⁹Nan bu-n iyoo chaan le ni na li ke, ‘tikaar be bipiib ŋɔɔb, nin lipool lan kaa nyi ma kibig, nin ibii yan kaa la mɔɔn kibig bu!’

³⁰Le ‘bi ni na li bei ijɔɔ ke, “Ber ki lu ti bu ni!” ki bei igungon ke, “Piin ti bu ni!” ’

³¹Nan bu-n ni ye bininfob ŋaan nan busub nan kaah la sɔɔn nan ke, bi ni nan koor ke ba ni yin ŋaa?”

³²Bi nan ta bininfob bilee, ban nan ye bi naayigib, mu kpɛ u bu ke bin tan ku bi.

³³Baah nan tan foo nan yaan wee bi yi ke, kuyukpabug nan, nin yaan le bi nan kpaa u ma nin binaayigibin lidapunpunl bu, uba be u nɔɔjiim paam le uba mu be u nɔɔgam paam.

³⁴Le Yisa ke, “N Baa, jien bi bir ki per ba, nan bu-n baa nyi baah tun nan ni.” Le bi nan tɔn inaa ki por u wan jɔɔr.

³⁵Le bininfob nan si ki lig, hali ke biyudam daar u nyɔɔrug. Bi nan ke, “U nan fee biba jaau; ni sin ye ke u ye Uwɔnbɔr a Masiya, Uninfo gannkaa-n, ke un fee u bau.”

³⁶Le bitɔtogib mu nan donn ki nan daar u nyɔɔrug. Le ki sei u lidamunmɔŋil,

³⁷le ki ke, “Ni ye a ye Juu yaab a bɔru ke, a fee a ba ki jaau.”

³⁸Bi nan sɔb nsɔbim ki paan u yul bu, le ni karim ye: JUU YAAB A BɔR WIN Sɔ.

³⁹Le binaayigib ban nan jon nin a ni uba sugir Yisa ki ke, “Naa ye Masiya lee? Fee a baa jaau ki fee ti mu.”

⁴⁰Amaa le u kpiɛgin tien ubu ki ke, “Naa san Uwɔnbɔr aa? Nin taah be litudaril liba ni nan naa?”

⁴¹Tim kan litudaril nin ibamɔn le, nan bu-n bi jiin ti toon kaah kpaan ti gaa man le. Amaa uja nan ma kaa tun tibir ti ba.”

⁴²Le ki ke, “Yisa, “Iyoo man a nan kɔɔ a naam ni ke a tier n bu.”

⁴³Le Yisa jiin u ke, “N beɪɲ ibamɔn le, dinan a li be n ban Uwɔnbɔr a niin.”

Yisa a kum a bɔr

(Matiu 27:45-56; Mag 15:33-41; Jonn 19:28-30)

⁴⁴Ni nan ye nween a kurug piig nin tilee le, le libunbɔnl nan lu kitiɲ nmɔn bien bu ki tan kpaɔ kujɔɔg a kur titaa,

⁴⁵nan bu-n nween kaa ji nan jɔɔ nwonween ni. Le likinkenl lan nan jon iwɔnɲien niin nin, nan choo bɔgir nɲim milee.

⁴⁶Le Yisa nan tien nmɔpɔɔn ki ke, “N Baa, n ta n naaɲ ki ɲubin a nɔɔn na.” Waah nan len man ki diɛ-n le u foor u diem a foorug.

⁴⁷Bitɔb a sanliiru kaah nan kan ni wan nan tun nin, le u nan don Uwɔnbɔr a yinl ki ke, “Ibamɔn uja nan ye ubuchin le.”

⁴⁸Bininfob ban nan labin bi nan ji siera-n bien kaah nan kan niwann nan sin tun nin, le bi jir chonn sulim sulim ki kun.

⁴⁹Amaa ban nan nyi win, nin bipiib ban nan nɔɔ u ki nyan Galilii, nan si nan fɔg le, ki lig ni niɛ nan bien.

Baah pii Yisa man

(Matiu 27:57-61; Mag 15:42-47; Jonn 19:38-42)

⁵⁰Uja uba nan be le u yinl ye Josef, u nan ye Juu yaab a laguɲ a ninɲo wan ye ubamɔndaan le,

⁵¹waa nan chee bi lol nin bi ɲaari. U nan nyan Juu yaab a tiɲ kan bi nan yi ki ke Arimatiya le, ki nan guu Uwɔnbɔr a naamin a foom le.

⁵²U nan jon Palati ban le ki tan gaa Yisa a gbanann.

⁵³Le ki ta ti jiirin ki pɔbin ti kikinkenpenɲin, ki ta piin kikaapɔɲ kan wee bi nan chib ki kutangbapiigin wee baa la nyi ta uba pii niin nin.

⁵⁴Ni nan ye sili daal le, le likpakɔɔl nan be piin.

⁵⁵Bipiib ban nan nyan Galilii ki nɔɔ Yisa dan nin nan nɔɔ Josef ki tan kan kukaagin nin baah pii u man.

⁵⁶Le bi nan jir kun ki tan ɲa sili ki ban tifar tan joo nbaam nin tulaali. Amaa le ki nan foor likpakool daal nmɔn, ke Uwɔnbɔr a siim kaah wɔɔn man nin.

Lug 24

Nkum a fiim

(Matiu 28:1-10; Mag 16:1-8; Jɔnn 20:1-10)

¹Nnyantoon a chinchinn a weem daal, kitaayɔg, le bipiibin nan taa tifar tan joo nbaam wee bi nan ban nin ki jon kukaagin yaan.

²Bi nan tan kan ki miin likaloolin choo loora,

³amaa baah nan tan koo-n, baa nan kan Uyudaan Yisa a gbanann ni.

⁴Baah nan si kaa ji nyi baah tier man nin, le libol nmɔn yaan bijab bilee ban nan yee tiwanpenn tan nyagin nan sir bi ban.

⁵Le bijawaam nan choo bipiibin le bi gbaan tum ki tibin bi yuli, amaa le bijab bilee nmɔn baan bi ke, “Ba ɲa wee ni be ban wan fo bitakpiib a bol aa?”

⁶Waa be do; u fiuu! Ni li tier waah nan bei ni man, n-yonn man wee u la nan be Galilii ni ban ni:

⁷‘Ni kpa a le ke bin ta Uninfosaal a Big ki ɲa tibirdam a nɔɔn, le bi li kpa a u lidapunpunl bu, wee iween itaa daal ke un ji fii nkumin.’ ”

⁸Le bi nan tier u mɔboi nmɔn.

⁹Baah nan nyan kukaag nmɔn yaan ki jir kun ni, le bi nan ta ni niɛ bien ki bei Itoon piig nin uba-n nin ban bien nan be niin ni.

¹⁰Meri wan nyan Magidalin, nin Joana, nin Meri wan nan ye Jemisi a na nan, nin ban nan be niin kpiɛ-n li nan tan bei Yisa a tooi nmɔn ni niɛ bien.

¹¹Amaa baa nan ɲa bipiibin yada, nan bu-n bi mɔboi nan nann tibɔyɔɔr le bi ban.

¹²Amaa le Piita ma nan fii, ki guun ki jon kukaag nmɔn yaan. Waah nan tan bɔɔn ki ligin, le u kan ki miin kikinkenpenɲ nmɔn a binba li do, le nan nan ɲa-n choo u ligaril, le u labir for niin.

Emausi a sam bu a bɔr

(Mag 16:12-13)

¹³Lidaal nmɔn le bi bilee nan chaa kitiɲ kiba bi yi ki ke Emausi, ki ma nin Jerusalem nan ye maal ilile le.

¹⁴Bi nan choon ki pag nin tab niwann nan bien tun nin bu le.

¹⁵Baah nan chaa ki pag ni niɛ nan ni, le Yisa tool nan nan kpiir bi bu ki nan nɔɔ bi chaa;

¹⁶amaa Uwɔnbɔr kaa nan wonn bi num wee bi biɛ wi.

- 17 Le u baan bi ke, “Ni choon ki pag baa a bɔr aa?” Le bi baan sir, le bi num paam bii.
- 18 Le bi ni uba, u yinl ye Kileopa, baan u ke, “A ye uchaan le ki be Jerusalem nan ki ma kaa gbir niwann nan tun niin iweehn ilelee nan naa?”
- 19 Le u baan ke, “Wan ba ɲaa?” Le bi jiin ke, “Yisa wan nyan Nazarif nan a bɔr, U nan ye ulinlenn le, ke u mɔboi nin u toon jɔɔ nɔɔɔn Uwonbɔr a nintogil nin bininfob bien ban.
- 20 Le kumanug a yudam nin ti yudam nan ta u ki ɲa bibɔjib a nɔɔn ke bin ji u tibɔr ki ku u, le bi nan kpaa u lidapunpunl bu;
- 21 amaa ti nan jɔɔ tama ke uma yin ɲa nkpenim a manug ki sei Iziral yaab. Amaa baah ɲa u man nmɔn a ween itaa sɔ dinan.
- 22 Nan ji kpiɛ ye, ti piib biba mu bei ti tibɔr tiba le ti ɲa ti ligaril. Bi jon kukaag nmɔn yaan le kutaayɔg nan,
- 23 amaa le baa tan kan u gbanann ni. Bi jirin ki nan bei ti ke, bi tan kan zii le ni ye malakam, le malakam nmɔn ke u be nin u miɛfol.
- 24 Le ti ni biba jon kukaag nmɔn yaan, ki sin tan kan bipiibin kaah chinn ki bei ti man nin, amaa baa tan kan wi.”
- 25 Le u bei bi ke, “Ba ɲa ni jɔr man naa, wee kaa ɲa Uwonbɔr a linlem kaah nan pag tibɔr tan nin bien yadaa?”
- 26 Naa ye ni kpaa le ke Masiya n ji fala nmɔn, wee ki nan kɔɔ u pagin naa?”
- 27 Le waah nan piin Moziz a yonn ki tan kpaa Uwonbɔr a Linlemin, le u pag wɔɔn bi nan bien nan len nsɔbimin bien a poolin ki ta jiin u paam.
- 28 Tɔ, baah nan tan mal kitinbig kan wee bi chaa-n, le Yisa ɲa ke u yin jo jo le-n.
- 29 Amaa le bi nan bei u nin inunman ke, “Paar ti ban na, nan bu-n nween lu; le ni nin be nin bɔɲ le.” Le u nan nɔɔ bi ki kɔɔ ki tan be bi ban.
- 30 Waah nan kal un ji bi ban nin, le u yuur boroboro ki sei Uwonbɔr kuncɔpoog, le ki nan piin ki war tenn bi.
- 31 Le bi num nin nan wonn le bi biɛ u. Le u bor bi ban,
- 32 le bi nin bei tab ke, “Waah bi pag nsann ki wɔɔn ti tibɔr tan sɔb Uwonbɔr a gbɔɲin a taai yin, naa bi nann ke nɲmi le be ti sufu ni naa?”
- 33 Le bi nan fii weem ki jir Jerusalem. Ki tan kan u tooi piig nin uba-n nin bibam kaah lagin ka,
- 34 le ki len ke, “Ni ye ibamɔn le! Uyudaa u sin fii nkumin na ki ta uba ki wɔɔn Simɔnn na.”

35 Le bininfob bilee-n mu bei bi nan tun nsann, nin baah nan biε u, waah nan war boroboro n yonn man ni.

Yisa kaah degir u bɔɔɔɔɔɔ bu man

(Matiu 28:16-20; Mag 16:14-18; Jɔnn 20:19-23; Litoonl 1:6-8)

36 Baah la nan be pag ki jiin man paamin, le Yisa baantɔɔl nan nan sir bi sisiigin ki bei bi ke, “Nposɔɔn li be ni bu.”

37 Le tiwar nin bijawaam choo bi, bi nan tier ke bi kan utakpiir le.

38 Le u baan bi ke, “Ba ɲa wee ni che ni mug naa, ba ɲa wee ni che nbiɛnim be ni ban naa?”

39 Ni lig n nɔɔi nin n taai man. Ni ye nbaantɔɔl le! Ni maam wee ki lig; U takpiir kaa jɔɔ tigbanann nin ikpab ke naah kam wee n jɔɔ man nan ni.”

40 Waah nan pag man ki die le u wɔɔn bi u nɔɔi nin u taai.

41 Baah kaa la nan ɲa yada npopeen nin ligaril bu-n, le u nan baan bi ke, “Ni jɔɔ tijiir doo ni ji?”

42 Le bi yuur ujan ɲaakaa a wangenl ki ta sei u,

43 le u gaa ki ɲman bi num min.

44 Le ki bei bi ke, “Ni niε nan le n nan bei ni maah la nan be ni ban nin: Ni kpa le ke nan bien nan sɔb Moziz a siimin nin Bilinlem nin Ilan a gbɔɲin ni, ye nin gbeen le.”

45 Le u nan loor bi potiel ke bin biε nan sɔb Uwonbɔr a mɔleen yin a taai.

46 Le u bei ke: “Nan wee bi nan sɔb sɔ: Masiya-n li ji fala ki fii nkumin iween itaa daal,

47 le nbinben a kpenim nin tibir a jien per li mɔɔn u yinl bu ki piin Jerusalem ki sei ibol bien.

48 Nim li ye ni niε nan a sieradam.

49 N yin sei ni nan wee n Baa nan siin limɔsiinl ke u li sei ni-n le; amaa ni laa nya kitiɲin yaan ni, ki li guu n-yonn man wee nɔɔn na li nya paab ki jiirin ki nan piin ni bu.

Uwonbɔr kaah ta Yisa don paab man

(Mag 16:19-20)

50 Waah nan ta bi ki nyan kitiɲ nɔɔn yaan ki tan mal Betani, le u nan don u nɔɔi paab ki kaab jaa bi bu.

51 Waah nan be kaab ki jaar bi bu-n, le u nan fɔr ki jien bi le Uwonbɔr nan yuur u ki don paab.

52 Le bi nan jie u ki jir Jerusalem ni npopeen takpem

⁵³le bi nan be iwɔnjɛn niin iyoo biɛn, ki donn Uwɔnbɔr a yinl.

Jɔnn

Jɔnn 1

Limiefol a Mɔbonl

¹Dulinya a piinim ni ki miin wan wee bi yi u ke Limɔbonlin pii nan be le, le Limɔbonlin nan be nin Uwonbɔr, Limɔbonl nmɔn nan ye Uwonbɔr le.

²U nan be nin Uwonbɔr le dulinya a piinimin.

³U bu le niwann bien nan naan; niba kaa be ki nan naan wee waa be niin ni.

⁴U ni le limiefol nan be, limiefol nmɔn nan ye usaal a wonweem le.

⁵Nwonween nin nan wonn libunbɔnlin, amaa le libunbɔnlin kaa nan biɛ mi.

⁶Le Uwonbɔr nan tun uja uba, le u dan; u yinl le nan ye Jɔnn.

⁷U nan dan ki ye siera jir le ki wɔɔn nwonween nmɔn bu, wee u ma bu uninfosaal n ɲa yada.

⁸U ma baantɔɔl kaa nan ye nwonween nin ni; u le nan dan nwonween nin a siera a jim bu le.

⁹Ibamɔn a wonweem man tenn uninfosaal bien nwonween nin nan chaan dulinya nan yaan le.

¹⁰U nan be dulinya nan yaan le, nin dulinya nan kaah le nan naan u bu nan yɔli dulinya kaa nan biɛ wi.

¹¹U nan dan u yaabin le, amaa le u yaab nmɔn kaa nan gaa wi.

¹²Nin ni ma bien ni, ban bien nan gaa win, nin ban nan ɲa yada u yinl bu-n, le u nan sei bi nsan ke bin nin ɲa Uwonbɔr a buwaab.

¹³Bi yin ye nbuwaab ban kaa nan ye ncham a maan, bee tigbanann a bam, bee uja a bami, amaa Uwonbɔr a bam.

¹⁴Limɔbonlin nan kpann tigbanann nin ncham le ki nan ɲa u kukɔɔbol ti ban. Ti nan kan u paga, kupag kiba kpeɲ kpeɲ, kan nan nyan ti Baa ban nin, ki gbee nin linyunyunbasanl nin ibamɔn nin.

¹⁵Jɔnn nan jin siera u bu ki sei bininfob. U nan tien paab nɔɔn bu ke, "U ma le n nan len ke, 'Wan yin dan n bɔɔn nin yab jon ma, nan bu-n u ma nan chinim.'" "

¹⁶Waah gbee nin linyunyunbasanlin bu le ti bien gaan tikaar ki kpiɛg.

¹⁷Uwonbɔr le nan che Moziz sei ti nsiim; le Yisa Masiya mu bu le ti kan linyunyunbasanl nin ibamɔn.

¹⁸Uba kaa nyi kan Uwonbɔr i, amaa U ma Uwonbɔr a binba, wan be Baa-n a logilin che bi biɛ wa.

Jonn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunfulin a Bɔr

(Matiu 3:1-12; Mag 1:1-8; Lug 3:1-18)

¹⁹N-yonn man wee Juu yaab ban be Jerusalem nan tun biminmanib nin Liifai yaab ke bin tan baan Jonn waah ye wan nin a siera sɔ.

²⁰Waa nan walin un jiin guri, amaa le ki pag npaan ni u wiib ke, “Maa ye Masiya nni.”

²¹Le bi baan u ke, “Ke a ni ye ηmie? A ye Elaja lee?” Le u ke, “Maa ye wi.” “A ye ulinlenn nin lee?” Le u jiin ke, “Aai.”

²²Njoorimin le bi baan u ke, “A ye ηmie? Sei ti njiim ni wee ti ta jir ban tun ti-n ban. A ke a ye ηmie?”

²³Le Jonn jiin ki len ulinlenn Azaya a mɔboi ni ke, “N ye wan a kukɔl tann kukunkɔɔg bu-n le, ‘Ŋa nsan mu li tel ki sei Uyudaan na.’ ”

²⁴Le Farasiim ban wee bi nan tun nin,

²⁵ni nan baan u ke, “Ni ye ke ηaa ye Masiya-n, kaa ye Elaja, bee Ulinlenn nin ke, ba ηa wee a fu bininfob Uwonbɔr a nyunfulaa?”

²⁶Le Jonn jiin ke, “N jɔɔ nnyum le ki fu bininfob Uwonbɔr a nyunful, amaa uba si ki ηmar ni ban le naa nyi wi.

²⁷U ma ye wan nan yin ηɔɔrin n bɔɔn, wan a naatagunn wee maa kpaan n lori.”

²⁸Ni nan bien nan ηa Betani, Jɔdann a kpengonl lan yaan wee Jonn nan fu bininfob Uwonbɔr a nyunfulin le.

Uwonbɔr a Peebig

²⁹Ni nan wonn le Jonn nan kan Yisa kaah chaan u ban le ki ke, “Lig, Uwonbɔr a Peebig, wan nyann dulinya nan a birin!”

³⁰U ma le n nan len, maah nan ke, ‘Uja wan yin ηɔɔrin n bɔɔn nin yab jon ma, nan bu-n u ma nan chinim.’

³¹N baantɔɔl kaa nyi wi, amaa nan bu wee n nan dan ki nan fu bininfob Uwonbɔr a nyunfulin nan ye le ke un bin kpiir u ba ki sei Iziral yaab.”

³²Tɔ le Jonn nan sei siera nan: “N nan kan Kinaaη kaah nyan papaab ki jiirin ke ulanjelin le ki nan tɔɔn u bu.

³³Maah bi li nyi wi, wee naa ye wan nan tunim ke n nan fu bininfob Uwonbɔr a nyunfulin le nan beim, ‘Uja wan wee ni kan Kinaaη jiirin ki nan tɔɔn u bu-n le ye wan li ta Kasi a Naaη ki fu bininfob Uwonbɔr a nyunful.’

³⁴N nan kan na, le ki jin siera ke Uwonbɔr a Bija-n sɔ.”

Yisa a Chinchinn a Bɔɔɔɔɔ

³⁵Ni nan wonn kutaag le Jonn ji nan be niin nin u bɔɔɔɔɔ bilee.

¹Iweehn itaa daal le bi nan joo lipiichanil Kena, kitin kan be Galilii a poolin nin. Yisa a na nan be niin,

²le bi nan bei Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔ mu le bi tɔɔɔɔ nan dan lipiichanil nmɔn yaan.

³Ndaam kaah kaa ji nan be-n, le Yisa a na bei u ke, “Baa ji joo ndaami.”

⁴Le Yisa jiin ke, “N na, ba ɲa a kɔɔɔ n nɔɔɔ niin naa? N yonn ni kaa laa foo.”

⁵Le u na bei bitoontumin ke, “N bija nan bei ni man ke ni ɲa man na.”

⁶Itangbag a nyunbunbol iloob nan si mal niin, i yaa bosu le Juu yaab nan ti joo ɲunn Uwonbɔr a kaal a ɲunnim kuchiig daal, kiba nan koo iboo iloob ki chaa ilile paam le.

⁷Le Yisa bei bitoontumin ke, “Ni gbeen inyunbunbol nan nnyuma”; le bi gbeen ki tan kpaan imɔgbeli.

⁸Le u bei bi ke, “Tɔ ni gbil ki tan sei ban tol itolin a ninkpelu wa.” Le bi ɲa man,

⁹le uninkpelin nan len nnyum man kpann ndaamin. Waa nan bie ma nyan nan yaan ni, amaa bitoontum ban nan gbil nnyumin ma nan nyi. Le u nan yin lipiichanil daan nyan ngbaan

¹⁰le ki ke, “Bininfob bien chinn tol ndaɲam le, le bicham nan gbee ke bi nin tol kidabirug, amaa fin ma woon man ɲan le, ki nin nan joo mi tol daandaan nan.”

¹¹Ni ma nan ye u chinchinn a garil a siera, lan wee Yisa nan ɲa Kena a tin kan be Galilii a poolin. U nin nan kpiir ki wɔɔɔ u pag a toon kaah ye man, le u bɔɔɔɔɔɔbin nan ɲa u yada.

¹²Ni bɔɔɔ bu le u ma nin u na ki kpɛ u nabum nin u bɔɔɔɔɔɔ nan jir Kapeniɛm a tinjin. Niin le bi nan tan be iweehn ilee.

Yisa kaah Jon Iwonjien niin man

(Matiu 21:12-13; Mag 11:15-17; Lug 19:45-46)

¹³Juu yaab a yuglagir a chiig kaah nan malin, le Yisa nan jon don Jerusalem.

¹⁴U nan kan bijab kaah kɔɔɔ inaa ki kpɛ ipee nin ilanjel, le biba mu ka ijal bu ki kpenn ilig iwonjien niin a loob.

¹⁵Le u ban inmin a naalabil, le ki ɲɔɔɔ ipee nin inaa nin niwann bien iwonjien niin nmɔn yaan; u nan yaal biligkpenibin a ligibim le ki labir bi jali ki chigin.

¹⁶Le ki bei bilanjel kɔɔribin ke, “Ta i ki nya doo! Ni laa nyi ta n Baa a niin ki labir kinyaji!”

¹⁷Le u bɔɔɔɔɔɔbin ni nan tier ke ni nan sɔb le ke: “A niin a jiem a nunmanl li kum.”

¹⁸Le Juu yaab nan baan u ke, “Ba a garil a siera wee a li fir wɔɔɔ ti wee nin wɔɔɔ ke Uwonbɔr le seiɲ nsan ke a ɲa ni nan bien naa?”

¹⁹Le Yisa jiin bi ke, “Ni worin iwonjien niin nan ke, N ji li fiin i iweehn itaa daal.”

²⁰Le Juu Yaab jiin ke, “Bi nan taa ibin pina nin iloob le ki maa iwonjien niin nan, le a li ta iweehn itaa ki fiin yaa?”

²¹Amaa iwonjien niin yan wee Yisa nan pagin nan ye u gbanann le.

²²Waah nan fii nkumin a bɔɔn, le Yisa a bɔɔnɔɔb ni nan tier waah nan len man nin. Le bi nan ɲa Uwɔnbɔr a gbɔɲ nin imɔleen yan wee u nan pagin yada.

Yisa Nyi Uninfosaal a Wonaɲ kaah ye man

²³Tɔ waah nin nan be Jerusalem yuglagir a chiigin ni, bininfob takpem nan kan ligaril a sieram yan wee u nan ɲaan nin le ki ɲa u yinl yada.

²⁴Amaa Yisa kaa nan ta u ba ki sei bi, nan bu-n u nan nyi uninfo bien a potiel.

²⁵Waa nan ban bininfob nji uninfosaal tab a siera, nan bu-n u nan nyi nan be uninfosaal ni.

Jɔnn 3

Yisa nin Nikodimosi

¹Uja uba le nan be ki ye Farasii a ninfou le u yinl ye Nikodimosi, u nan ye Juu yaab a yudam a laguɲ a ni uba le.

²Daal liba a nyieg le u nan dan Yisa ban le ki nan ke, “Rabbi, ti nyi ke a ye wan wɔɔnn le ki nyann Uwɔnbɔr ban. Nan bu-n uba kaa li fir ɲa ligaril a sieram yan wee a ɲaan nan wee naa ye Uwɔnbɔr le be u ban ni.”

³Le Yisa jiin ki bei u ke, “N beiɲ ibamɔn le, uba kaa li fir kan Uwɔnbɔr a naami, see ke bi ji ma u.”

⁴Le Nikodimosi baan u ke, “Bi yin ɲa nii ki ji maa uninkpelaa? Ibamɔn waah ji li fir jir kɔɔ u na a poolin wee bin ji maa wi!”

⁵Le Yisa jiin ke, “N beiɲ ibamɔn le, uba kaa li fir kɔɔ Uwɔnbɔr a naamin ni, see ke bi ma u nin nnyum nin Kasi a naaɲin.

⁶Tigbanann le maa tigbanann, amaa le Kasi a naaɲ mu maa kinaaɲ.

⁷Laa che nin gariɲ nin maah len ke, ‘Ni kpaa le ke bi maa ni jigini nni.’

⁸Kutafaag daar chaa kaah ban nan paam le. A gbir ki fur le, amaa ɲaa li fir bie kaah nyan nan paam bee kaah chaa nan paami. Man le ye ni ki sei ban bien wee bi maa bi Kinaaɲin ni.”

⁹Le Nikodimosi baan ke, “Ni li fir ɲaa nan naa?”

¹⁰Le Yisa ke, “A ye Iziral yaab a wan wɔɔnn le, le ɲaa bie ni nan naa?”

- 11N bein ibamɔn le, ti pag taah nyi nan le, le ki ji siera taah nan kan nan bu, amaa ni ma bien nan yɔli naa ɲa ti siera nmɔn yada.
- 12N pag nan ɲaan dulinya nan yaan le ki seiɲ le ɲaa ɲa yada; ni ye n nin pag nan ɲaan papaab ke a yin ɲa nii ki ɲa yadaa?
- 13Uba kaa be ki nyi don paabi, sei uninfosaal a bija wan nan nyann paabin.
- 14Moziz kaah nan yuur liwaalabil paab kukunkɔɔgin man nin, ni kpaɔ le nin bi nan yuur uninfosaal a bija mu paab,
- 15wee wan bien ɲa u yada ke u li kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiemi.
- 16Mambu Uwɔnbɔr kaah jɛ dulinya nan kagin bu le u ta u bija gaɲ sei ti, ke wan ɲa u yada ke waa li kpo, amaa u li kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiemi.
- 17Uwɔnbɔr kaa nan tunn u bija dulinya nan yaan ke un nan bii dulinya le, amaa u bu le dulinya yaab li kan feegab.
- 18Waa yin bii wan bien ɲaa u yada, amaa wan bien kaa ɲaa yada pii si nbiimin le nan bu-n waa ɲa Uwɔnbɔr a Bija gaɲin yada.
- 19Ni nan le ye Uwɔnbɔr kaah len man: Nwonween dan dulinya nan yaan na, amaa bininfob jɛ libunbɔnl le ki jon nwonween, nan bu-n bi toon bien nan ye tibir le.
- 20Wan bien tun tibir a toon ke u nan nwonween le, le kaa yin dan nwonween nin ni ki san ke u bir li nya npaan nin bu.
- 21Amaa wan bien be nin ibamɔn nin ke u chaan nwonween nin le, wee bin kan npaan nin ke waah ɲa man nin u ɲa Uwɔnbɔr a pɔɔm bu le.

Yisa nin Jɔnn

- 22Ni bɔɔn bu, le Yisa nin u bɔɔnbɔɔb nan jon Judiya a tiɲ paamin, nan yaan wee bi la nan tan be nin bi, ki fu bininfob Uwɔnbɔr a nyunful.
- 23Jɔnn tɔɔl nan fu bininfob Uwɔnbɔr a nyunful le Anon kan mal Salim a tiɲin, nan bu-n nnyum takpem le nan be niin, le bininfob nan ti chaan u ban le u fu bi Uwɔnbɔr a nyunful.
- 24(Ni nan ɲa keh Jɔnn kaa la kɔɔ kuloondiigin ni.)
- 25Limɔkpel le nan dan Jɔnn a bɔɔnbɔɔb biba nin Juu a ninfo uba a sisiigin ki ta jiin liwonjiɛnl a kaal a ɲunnim paam.
- 26Le bi nan dan Jɔnn ban ki nan bei u ke, “Wan wɔɔn, uja wan nan be a ban Jɔdann a kpendoolin, wan a siera wee a nan jin nin, lig u nin fu bininfob le Uwɔnbɔr a nyunful, le bininfob bien chaɔ u ban.”
- 27Le Jɔnn jiin ki len ke, “Uninfo le li fir gaa nan nyan paab ki tenn u le.

²⁸Nim baantɔɔl le fir ji siera ke n nan len ke, ‘Maa ye Masiya-n ni, amaa Uwɔnbɔr nan chinn tun min le, le u nin ŋɔɔrin.’

²⁹Lipiichanil daan li ye upii wan wee bi chann ni. Lipiichanil daan a jɔ wan dan u ban nin si guu u le ki sin pelig, le ki nan gbir Lipiichanil daan a kukɔl ke u pool nɔɔŋ. Nposɔɔn nmɔn ye n yaan le, mambu n gbee nin nposɔɔn na.

³⁰Ni kpaa le ke u yinl ndon; ki kpaa le ke n mu a yinl njiir.

U ma Wan Nyann Paabin

³¹“Wan nyann paabin le jon ni bien; wan nyann tumin ye tum yaau le, le ki pag ke wan nyann tumin. Wan nyann paabin le jon ni bien.

³²U jin waah nan kan nan ki gbir nan a siera le, amaa uba kaa gaa u siera nmɔn ni.

³³Uja wan nan gaa siera-n u chee ke Uwɔnbɔr ye ubamɔndaan le.

³⁴Nan bu-n wan wee Uwɔnbɔr nan tun nin pag Uwɔnbɔr a mɔbonl le, nan bu-n Uwɔnbɔr gbeen u Kinaaŋ le.

³⁵Baa-n kaah jie Bija-n bu le u ta niwann bien ki ŋa u nɔɔn.

³⁶Wan le ŋa Bija-n yada ke u li kan limiefol lan kaa jɔɔ diem, amaa wan yii Bija-n ke waa li kan limiefoli, nan bu-n Uwɔnbɔr a ŋuufiiŋ yin gbaa be udaan bu le.”

Jɔnn 4

Yisa nin Samariya a Piiu

¹Farasii a ninfob nan gbir ke Yisa nan ga bɔɔnɔɔb le ki jon Jɔnn le ki fu bi Uwɔnbɔr a nyunful,

²ni mu kaa nan ye Yisa le sin nan fu bi, amaa u bɔɔnɔɔb le nan fu bi.

³Uyudaan kaah nan gbir baah pag man u bu-n, le u fii Judiya le ki ji jir Galili.

⁴Ni nan ye un nɔɔ Samariya paam le.

⁵Mambu u nan nan fo Samariya a tiŋ kiba bi yi ki ke Saikar, ki nan mal kukpakpiig kan wee ti yaaja Jekɔb nan ta sei u bija Josef nle.

⁶Jekɔb a nyunbuŋ nan be niin, le Yisa kaah nan nyan lisanchonl ki bagin, le u nan kal ki mal kinyunbuŋ nmɔn. Ni nan ye nween a kur piig nin tilee le.

⁷Samariya a pii win kaah nan dan u nan luun nnyumin, le Yisa nan bei u ke, “Ŋaa li seim nnyunyukaamaa?”

⁸(Ki miin u bɔɔnɔɔbin nan jon kitiiŋ poolin bin tan da tijiira.)

⁹Le Samariya a pii win bei u ke, “A ye Juu a ninfou le n ye Samariya a piiu. Ni ŋa nii a miem nnyumaa?” (Nan bu-n Juu yaab nin Samariya yaab kaa lagin tabi.)

- 10** Le Yisa jiin u ke, “Ni ye ke a nyi Uwombɔr a piin nin wan miɛŋ nnyunyukaam nan ke, a bi li baan u le u bin seiŋ limiɛfol a nyum.”
- 11** Le upii-n baan u ke, “Uninkpel, ɲaa jɔɔ nan li gbil nnyumi, le kinyunbuŋ nan mu nyɔɔ le. A yin kan limiɛfol a nyum nmɔn laa?”
- 12** A yab jon ti baa Jekɔb, wan nan sei ti kinyunbuŋ nan wee ubaantɔɔl nin u naachim nin u wankor nan nyu niin ni waa?”
- 13** Le Yisa jiin ke, “Wan bien nyun nnyum nan ke nnyunyum ji li choo u,
- 14** amaa wan bien nyun nnyum man wee n tenn win ke nnyunyum kaa ji li choo wi. Ibamɔn, nnyum man wee n tenn win yin kpann nnyunbunkaam le ki bun u poolin ki sei u limiɛfol lan kaa jɔɔ diɛmi.”
- 15** Le upii-n bei u ke, “Uninkpel, seim nnyum nmɔn ni wee nnyunyum laa ji jɔɔm wee n gbaa chaan do ki nan lu nnyumi.”
- 16** Le u bei upii-n ke, “Li chaau, tan yin a chal wee fin nin uma ndan.”
- 17** Le u jiin ke, “Maa jɔɔ chali.” Le Yisa bei u ke, “A jɔɔ ibamɔn nin ɲaah ke ɲaa jɔɔ chali.
- 18** ɲaah beim man nin ye ibamɔn le, a pii nan kan chieɓ biŋmu-u, le uja wan wee fin nin uma nin be-n kaa ye a chali. ɲaah le len man nin ye ibamɔn le.”
- 19** Le upii-n ke, “Uninkpel, n kan ke a ye ulinlenn le.
- 20** Ti baam nan jien Uwombɔr li jɔɔl nan a paab le, amaa nim Juu yaab len ke ni kpaal le nin ti li jien U Jerusalem.”
- 21** Le Yisa pag npaan ni ke, “ɲa maah len man nin yadau, upii, n-yonn chaan le naa nan yin jien Baa-n li jɔɔl nan a paab bee Jerusalemi.
- 22** Nim Samariya yaab jien nan wee naa nyi le; tim jien nan wee ti nyi le, nan bu-n feegab nyann Juu yaabin le.
- 23** Ni ma bien nan n-yonn chaan le ki pii foon na le ban ye ibamɔn a wonjiɛmin li jien Baa-n kinaaŋin nin ibamɔn nin, nan bu-n bi ma ye biwonjiɛm ban wee Baa-n ban.
- 24** Uwombɔr ye kinaaŋ le, le ni kpaal le ban jien Win li jien U kinaaŋin nin ibamɔn.”
- 25** Le upii-n ke, “N nyi ke Masiya nmɔn chaan. U nan dan ke, u li mann pag ni bien ki wɔɔn ti.”
- 26** Tɔ le Yisa pag npaan ni ke, “Min wan pag tenniŋ nan li ye u.”
- 27** Libol nmɔn yaan le u bɔɔnɔɔɔɔ nan nyan kitiŋ poolin ki jirin ki nan kan u ma nin upii kaah be pag le ni gar bi. Amaa uba kaa nan baan ke, “A ban baa?” bee “Ba ɲa wee fin nin u ma pagaa?”

- 28 Le upii-n jien u nyunbool le ki jir kitiŋ poolin ki tan bei bininfob ke;
- 29 “Dan man, ki nan lig uja wan beim niwann nan bien wee n nan nyi ŋa. Ni li fir ye Masiya nnaa?”
- 30 Le bi nan nyan kitiŋin a poolin ki chaan u ban.
- 31 Ki miin u bɔɔɔɔbin gbeer u le ki ke, “Wan wɔɔɔ, jim nibau.”
- 32 Amaa le u bei bi ke, “N jɔɔ tijiir tan n yin ji ke naa nyi ti bu.”
- 33 Le u bɔɔɔɔbin nin baan tab, “Ke uba li ta tijiir ki nan sei u bee?”
- 34 Le Yisa len ke, “N yaa jiir ye n tun wan nan tunim kaah ban man le ki sin die itoon yan wee u seim ke n tun nin.
- 35 Libɔŋal kaa ke, ‘Iŋmal ina li gur nin lidichielaa?’ N bei ni le, ni ligir ni numa wee ki lig tikpaann ni! Idi beer ki foo nchiema.
- 36 Hali nin daandaan nan udichierin gaan u yɔr le, hali daandaan nan u chie idi-n nin limiefol lan kaa jɔɔ diem bu le, wee nin che wan bu tiburin nin wan chie idi-n nlagin kan nmɔn.
- 37 Mambu bininkpeeb kaah ke, ‘Uba bu le utɔ chie-n,’ ni ye ibamɔn le.
- 38 N tuŋ a tan chie idi yan wee ŋaa kon a baantɔɔ le. Biba li nan tun itoon pɔɔr, le fin nan jin bi tuntoŋin a nyɔɔr.”
- 39 Samariya yaab takpem ban nan nyan kitiŋ nmɔn yaan nan ŋaa Yisa yada upii-n a siera bu, waah len ke, “U beim niwann bien nan wee n nan nyi ŋa.”
- 40 Mambu Samariya yaab kaah nan dan u ban nin, le bi balin u ke un paar ki li be bi ban, le u nan be bi ban iweehn ilee.
- 41 Le u mɔboi bu bi takpem nan ŋa biwonjiem.
- 42 Le bi bei upii-n ke, “Naa ye ŋaah len man nin a binba bu le ti ŋa yada; daandaan nan ti baantɔɔ gbira, le ki nyi ke uja nan sin ye dulinya nan a Feeru le.”

Yisa Teb Ibɔrniin a Gbansɔbiru a Bija

- 43 Iweehn ilee daal a bɔɔɔ le u fii niin ki jon Galilii.
- 44 (Yisa baantɔɔ pii nan wɔɔɔ npaan nin ke ulinlenn kaa jɔɔ jilima u baantɔɔ a tiŋin ni.)
- 45 Waah nan foo Galilii n, le Galilii yaab nan gaa u kuchɔŋ. Bi nan kan nan bien wee u nan ŋa Jerusalem yuglagir a chiigin yaan na, nan bu-n bi baantɔɔ nan be niin.
- 46 U ji nan gɔɔɔ Kena kan be Galilii n ki kpiɛ, nan yaan wee u nan chinn taa nnyum ki kpann ndaamin. Le Kapeniem a bɔrniin a gbansɔbiru uba a bija dɔ bun.

⁴⁷Uja nan kaah nan gbir ke Yisa pii nan nyann Judiya ki foon Galilii n, le u jon u ban ki tan balin u ke un dan ki nan teb u bija wan nan mal nkumin.

⁴⁸Le Yisa bei u ke, “Naa ye ni nan kan ligaril a sieram nin ijenjee a toon ke, naa jɔɔ ni ɲa yada.”

⁴⁹Le ibɔrniin a gbansɔbir win ke, “Uninkpel, jiiirin weem, ke naa ye man ke n bija nmɔn li kpo.”

⁵⁰Le Yisa jiin ke, “A ban ke a li chaau. A bija nmɔn li pɔɔg.” Le uja-n ɲa Yisa kaah pag man nin yada le ki fɔɔr u ban.

⁵¹Waah la nan be nsan bu-n, le u toontunnu too u le ki bei u ke u bija-n pɔɔga.

⁵²Waah nan baan n-yonn man wee u bija-n nan pɔɔgin, le bi bei u ke, “Kugbanantuntoɲ nmɔn won jaa u nweehn a kurug kuba le.”

⁵³Tɔ le baa-n biɛ ke n-yonn nmɔn totob li yen, man wee Yisa won bei u ke, “A bija-n li pɔɔgin.” Mambu le u ma nin u niin yaab bien nan ɲa Yisa yada.

⁵⁴Ni ma ye ligaril a siera lan kpɛ milee wee Yisa nan ɲa, waah nan nyann Judiya ki jon Galilii n.

Jɔnn 5

Yisa kaah teb uja kubieɲin man

¹N-yonn nba a bɔɔn, le Yisa nan jon don Jerusalem ke un tan ji Juu yaab a chiig.

²Tɔ le Jerusalem a poolin kubieɲ nan be ki mal ntimansanmɔnn man wee bi yi ki ke Ipee a Timansanmɔmin, kubieɲ kan wee Juu yaab a leen Aramayig bi yi ki ke Befesida wee ki jɔɔ nnaadam miɲmu man jin kubieɲin ki too-n.

³Doo le kuninfogbaluɲ ban ye bibaarib nan ti dɔɔ, bijɔɔm, ndiem nin nwɔbim.

⁴N-yonn nba ke, Uyudaan a malaka jiiirin le ki nan gbir nnyumin. Le wan chinn jiiir nnyum n-yaan ke u li kan waah bu iwien yan bien nin a tebug.

⁵Ubaar wan nan be niin ni nan ɲa ibin piita nin iniin kaa fir choon ni.

⁶Yisa kaah nan kan u dɔ niin wee ki sin gbir ke u binbem nmɔn yuurin, le u baan u ke, “A ban a kan kutebugaa?”

⁷Le ubaarin jiin ke, “Uninkpel, nnyum nan nan dam dam ke maa jɔɔ wan li terim wee n jiiri. N gbaar n jiiir ke uba chinn jiiirim le.”

⁸Tɔ le Yisa bei u ke, “Fii paaba! Yuur a wandɔɔnwaɲ ki li choon na.”

⁹Libonl nmɔn le uja-n nan kan kutebug; le ki yuur u wandɔɔnwaɲ le ki nan choon. Lidaal lan wee man nmɔn nan ɲa-n nan ye likpakɔɔl daal le,

10 mambu le Juu yaabin nan bei uja wan nan kan kutebugin ke, “Ni ye likpakɔɔl daal le; nsiimin kaa chee nin a tu a wandɔɔnwanɔɔn.”

11 Amaa le u jiin ke, “Uja wan che n pɔɔgin beim ke, ‘Yuur a wandɔɔnwanɔɔn ki li choon na.’ ”

12 Mambu le bi baan u ke, “Udaan ye ηmie wee ki bein ke a taa a wandɔɔnwanɔɔn ki li choon naa?”

13 Uja wan nan kan kutebugin kaa nan nyi wan ye wi, nan bu-n Yisa nan ηmarin kubabug nmɔn yan ki bora.

14 Lidaal nmɔn a bɔɔn le Yisa nan ban kan u iwɔnjien niin le ki bei u ke, “Lig, a pɔɔga. Jien tibir a tuma, naa ye man ke nan bir jon man li fir kaɔ.”

15 Le uja-n nan fɔr niin le ki nan tan bei Juu yaab ke Yisa li nan che u kan kutebug.

16 Yisa kaah nan teb uja-n likpakɔɔl daalin bu, le Juu yaab nan piin ki mugir u.

17 Le Yisa bei bi ke, “N baa le tun U toon le ki nan kpaa dinan, le n mu, tɔɔl, tun le.”

18 Yisa kaah nan len man nin bu le Juu yaab nan walin nɔɔɔn bu ke bin ku u; baa nan yin ku u ke waah bii likpakɔɔl daal a siimin a binba bu, amaa ke u le ji yi Uwɔnbɔr le ke u Baa, ki ke uma nin Uwɔnbɔr kpaa le.

Uwɔnbɔr sei Bija-n Tininkper a Pɔɔm

19 Le Yisa nan jiin ki bei bi ke, “N bei ni ibamɔn le, Bija-n kaa li fir ηa niba u baantɔɔli, u li fir ηa nan wee u kan u Baa-n ηaan le, nan bu-n niwann nan bien wee Baa-n ηaan nin Bija-n mu ηaan ni ma le.

20 Baa-n kaah jie Bija-n bu le u wɔɔn u nan bien u ηaan. Nn, u li wɔɔn u niwann nan jon man hali ke nin gar ni.

21 Nan bu-n Baa-n kaah le fiin ban kpo nkumin ki tenn bi limiefol man nin, man le Bija-n mu tenn ban wee u num gbee limiefol.

22 Nan kpie ye le ke, Baa-n kaa ji uba tibɔri, amaa le ki ta libɔjil ki ηubin Bija-n a nɔɔn,

23 ke bininfob bien li tenn Bija-n jilima ke baah tenn Baa-n jilima nan nin. Wan kaa sei Bija-n jilima ke waa sei Baa wan nan tun win, jilima.

24 “N bei ni ibamɔn le, wan bien gbir n mɔleen wee ki ηa Uwɔnbɔr wan nan tumin yada li kan limiefol lan kaa jɔɔ diem wee kaa li kpo; u lagir nkum bu ki kan limiefola.

25 N bei ni ibamɔn le, n-yonn chaan le n-yonn nmɔn pii foon na le ban kpo li gbir Bija-n a kukɔl le ban gbir waah len man nin li kan limiefol.

²⁶Ke Baa-n kaah jɔɔ limiefol u baantɔɔl man nin, man le u sei Bija-n npɔɔn ke u mu li jɔɔ limiefol u baantɔɔla.

²⁷Le u sei u tininkper a pɔɔm ke u li ji tibɔra nan bu-n u ye Uninfosaal a Bija le.

²⁸“Ni laa che nin ɲa ni ligarili, ke n-yonn chaan le ban bien be bi kaarin li gbir u kukɔl

²⁹le ki nyann, ban ɲa nan ɲan li fii nin limiefol, le ban ɲa titoonbir li fii ki kpo.

Ban Jin Yisa a Siera

³⁰“N binba kaa li fir ɲa niba; n ji tibɔr maah gbir man le, le n bojil ye ibamɔn le, nan bu-n maa ɲaan n wiib kaah ban man ni, amaa n ɲaan wan nan tumin kaah ban n ɲa man le.

³¹“Ni ye ke n jin n baantɔɔl a siera ke, uba kaa li chee ke n bɔr nmɔn ye ibamɔn ni.

³²Uba li be kpiɛ le ki ji siera maah ban man, le n nyi ke u siera jil ki jiin n paam ye ibamɔn le.

³³Ni nan tun ki tan baan Jɔnn na, le u nan jin n siera ibamɔn bu.

³⁴Naa ye ke n gaan uninfosaal a siera le; amaa n pag Jɔnn a siera le wee ni kan feegab.

³⁵Jɔnn le nan ye fila kan gaan ki sei ni nwonween, le ni nan gann n-yonn nba ki ji nwonween nmɔn a mɔm.

³⁶N jɔɔ n baantɔɔl a siera jil ke ki kpiɛg ki jon Jɔnn kaah jin n sierau. Nan bu-n, litoonl lan wee Baa-n ta seim ke n tun die-n, le n be tun nin, le jin siera ke Baa-n li nan tunim.

³⁷Le Baa wan nan tunimin baantɔɔl nan jin siera n buu. Naa la nyi gbir u kukɔl bee ki kan u nunaɲi,

³⁸le u mɔleen mu kaa kɔɔ ni sufu ni, nan bu-n naa ɲa wan u nan tun nin yada.

³⁹Ni tinn Uwɔnbɔr a gbɔɲin le linunmanl ki tier ke nsɔbimin bu ni li kan limiefol lan kaa jɔɔ diɛmi. Nsɔbim nan mu li wɔɔn siera maah ye wan,

⁴⁰amaa nin ni ma bien yɔli, ni yii le ke naa yin dan n ban ki nan kan limiefoli.

⁴¹“Maa ban kupag bininfob ban ni,

⁴²amaa n nyi naah ye lininfobol lan. N nyi ke naa jɛ Uwɔnbɔr ni sufu ni.

⁴³N ta n Baa a yinl le ki dan, le naa gaami; amaa ni ye ke uba ma ta u tɔɔl a yinl ki dan ke, ni li gaa u.

⁴⁴Ni ye ke ni ban tab a pagim ke, ni yin ɲa niin ki ɲa yadaa, wee kaa sin pɔɔg ni ba ke ni kan kupag kan nyan Uwɔnbɔr uba-n ban naa?

⁴⁵“Amaa ni laa tier ke n li galin ni Baa-n a nintogili. Wan galin ni ye Moziz, wan bu wee ni tama be-n le.

⁴⁶Ni ye ni nan bi ŋa Moziz yada ke, ni bi li ŋaam yada, nan bu-n u nan sɔb n bɔra.

⁴⁷Amaa naah kaa nan ŋa waah nan sɔb nan ni yada-n, ni yin ŋa nii ki ŋa maah len man nan yadaa?”

Jɔnn 6

Yisa kaah Jin Bininfob Turiŋmu man

(Matiu 14:13-21; Mag 6:30-44; Lug 9:10-17)

¹Ni nan a bɔɔn, le Yisa nan don Galilii a mɔgil a gbaam nan fɔg (li ma ye, Tiberiya a mɔgilin),

²le kuninfobabug nan nɔɔ u, nan bu-n bi nan kan ligaril a sieram yan wee u nan tun ki sei bibaaribin le.

³Le Yisa nin u bɔɔnɔɔb nan don lijɔɔl a paab ki tan kal.

⁴Juu yaab a Yuglagir a Chiigin nan mala.

⁵Yisa kaah nan nan lig ki kan kuninfobabugin kaah chaan u ban nin, le u bei Filib ke, “Ti yin da boroboro laa ki sei bininfob nan njii?”

⁶U nan baan man ke un mag u le, amaa u pii nan nyi u poolin waah nan yin ŋa man.

⁷Le Filib jiin u ke, “Inmal iniin a yɔr kaa li fir da boroboro wee i yin yab ki foo wee bi bien pii nyiri!”

⁸Le Anduru wan ye u bɔɔnɔɔb uba ki ye Simɔnn Piita a waalin nan pag ke,

⁹“Kibig kiba sɔ ki jɔɔ boroboro bum miŋmu kpeŋ kpeŋ nin njanbum milee, amaa ni yin ŋa nii ki tol foo kuninfogbaluŋ nan naa?”

¹⁰Le Yisa len ke, “Che bininfob nmɔn nkala.” Timɔɔr takpem le nan be niin yaan, le bijabin nan kal, bi nan foo bijab turiŋmuu.

¹¹Le Yisa nan yuur boroboro-n, ki poor Uwonbɔr i bu, le ki nan che bi por i ki sei ban nan ka-n le bi bien gaa baah ban man. U ji nan ŋa man le ijan nin bu.

¹²Bi bien kaah nan nan jin gbee-n, le u nan bei u bɔɔnɔɔb ke, “Ni lagin baah jin gur yan nin na. Ni laa che niba npaar yɔli.”

¹³Le bi nan lagin lagin baah nan jin ki gur boroboro biŋmu-n a poolin nin le ki gbeen tikachar piig nin tilee.

¹⁴Bininfobin kaah nan kan ligaril a siera yan wee Yisa nan tun nin a bɔɔn, le bi nin piin ki len ke, “Ibamɔn, ulinlenn wan yin dan dulinya nan yaan nin sɔ.”

¹⁵Yisa kaah nan biε ke bi lol le ke bin dan ki nan mug ηa u ubɔrin, le u ji nan woon nyan niin ki don lijɔɔl a paab u binba.

Yisa Chonn Nnyum bu

(Matiu 14:22-33; Mag 6:45-52)

¹⁶Kujɔɔg kaah nan foo-n, le u bɔɔɔɔɔɔb nan jiir limɔgilin,

¹⁷nin yaan le bi nan kɔɔ kuηaluη ki don limɔgilin ki jon Kapeniεm. N-yonn nmɔn ni nan bɔηa, le Yisa kaa la nan dan bi ban ni.

¹⁸Ntafapɔɔrim le nan daar le tinyungbann nan fii.

¹⁹Baah nan kɔɔ kuηaluη ki don maal itaa bee itaa nin li genlin, le bi nan kan Yisa chonn nnyum bu ki forin kuηaluηin ban, le nin nan ηa bi bijawaam le bi jegil.

²⁰Amaa le u nan bei bi ke, “Ni ye min le; ni laa san bijawaami.”

²¹Tɔ le bi ni nan ban bin ta u kɔɔn kuηaluηin a poolin, le libol nmɔn le kuηaluηin foo likpengonl lan yaan wee bi chaa-n.

Bininfob ban wee bi nan jin nin kaah ban Yisa a bol man

²²Kutaag kaah nan won nin le kuninfogbaluη ban nan paar be limɔgil a doolin nan nan biε ke kuηaluη kiba le nan be niin, le bi nan biε ke Yisa kaa nan kɔɔ u bɔɔɔɔɔɔb ki kɔɔ ki, amaa bi nan jon bi binba le.

²³Tɔ le tiηalin tiba nyan Tiberiya ki nan sir ki mal nan yaan wee Uyudaan nin nan poor Uwonbɔr ki sei boroboro-n wee bininfobin nan jin nin.

²⁴Nin yaan le kuninfogbaluηin nan biε ke Yisa nin u bɔɔɔɔɔɔbin kaa nan be niin ni, le bi kɔɔ kuηaluη ki jon Kapeniεm ki tan chonn ban u bol.

Yisa le ye Limiεfol a Boroboro

²⁵Baah nan nan ban kan u limɔgil a nanbu a doolin, le bi baan u, “Wan wɔɔn, ibayoo a foon doo?”

²⁶Le Yisa jiin ke, “N bei ni ibamɔn le, ni chonn bam le, naa ye naah kan ligaril a siera bu, amaa naah ηman boroboro le ki gbee-n bu.

²⁷Ni laa tun ki ban tijiir tan li bii, amaa ni li gbaar ban tijiir tan li che ni kan limiεfol lan kaa jɔɔ diem, tan wee Uninfosaal a Bigin yin sei ni-n. Uwonbɔr wan ye Baa-n le ta u cheem a daagim ki paan u bu.”

²⁸Tɔ le bi baan u ke, “Ti yin ηa nii ki tun Uwonbɔr kaah ban itoon yan naa?”

²⁹Le Yisa jiin ke, “Uwonbɔr a toonl ye nan le: Nnaam wan wee u nan tun nin yada.”

³⁰Mambu le bi baan u ke, “Baa a garil a siera wee a yin ηa sei ti wee ti kan ki ηaan yadaa?”

³¹Ti yaajam nan ηman kulɔη a boroboro kukunkɔɔg bu; ke na pii nan sɔb man nin: ‘U nan sei bi boroboro kan nyan paabin le bi jin.’ ”

- 32 Le Yisa bei bi ke, “N bei ni ibamɔn le, naa ye Moziz le nan sei ni boroboro kan nan nyan paabin ni, amaa n Baa le tenn boroboro bamɔn kan nyan paabin.
- 33 Nan bu-n Uwonbɔr a boroboro ye min wan nyan paab ki jirin ki nan tenn dulinya nan a ninfob limiefolin le.”
- 34 Le bi ke, “Uyudaan, naah nyan dinan ki jɔɔ chaa li tenn ti boroboro nan na.”
- 35 Le Yisa ni nyan pag npaan ni ke, “Min li ye limiefol a boroboro. Wan dan n ban ke nkom kaa ji li choo wi, le wan ŋaam yada ke nnyunyum kaa li nyi choo wi.
- 36 Amaa ke maah bei ni man nin, ni kan ma amaa le kaa ŋa yada.
- 37 Nan bien wee Baa-n ta seim li dan n ban, le wan bien dan n ban ke maa li ŋɔɔ wi.
- 38 Nan bu-n maa nan nyan paab jirin ke n nan tun n wiib kaah ban man le amaa ke n nan tun Uwonbɔr wan nan tunimin a wiib kaah ban man.
- 39 Le Uwonbɔr wan nan tunimin a wiib kaah ban man sɔ, ke n laa lann nan bien wee u ta seimin ni, amaa ke lidajoorikaalin ke n don bi paab.
- 40 Baa-n kaah ban man ye le ke wan bien lig kan Bija-n ki ŋa u yada ke u li kan limiefol lan kaa jɔɔ diemin, le lidajoorikaalin n li don u paab.”
- 41 Ni nan bu le Juu yaab nin nan piin ki ŋulin, waah nan len ke, “Min le ye boroboro kan nan nyan paab ki jirin nin.”
- 42 Bi nan ke, “Naa ye Yisa, Josef a bija-n sɔɔ? Wan a baa nin u naa ti nyi-n naa? U nin yin ŋaa nii ki len ke, ‘N nyan paab le ki jirin’ naa?”
- 43 Le Yisa jirin ke, “Ni jien igulin tab ban na.
- 44 Uba kaa li fir dan n ban wee naa ye Baa wan tunimin li ta u dan nin, le lidajoorikaalin ke n li don u paab.
- 45 Ni sɔb bilinlem a gbɔŋin ke: ‘Uwonbɔr na li wɔɔn bi bien.’ Ban bien pelig Baa-n kaah len man nin wee ki tinn u ban nin li dan n ban.
- 46 Uba kaa la nyi kan Baa-n ni, man ke wan nyan Uwonbɔr ban nin; u yaa binba le nan kan Baa-n.
- 47 N bei ni ibamɔn le, wan ŋa yada jɔɔ limiefol lan kaa jɔɔ diem.
- 48 Min le ye limiefol a boroboro.
- 49 Ni yaajam nan ŋman kulɔŋ a boroboro kukunkɔɔgin le, amaa bi nan kpou.
- 50 Amaa boroboro kan nyann paab ki jirin nsɔ, ki ma le uninfo li fir ŋman le kaa li kpo.

51Min le ye boroboro kan fo-n wee ki nyan paabin. Ni ye uninfo wan ηman boroboro nan ke, u yin be le ki gbaa be. Boroboro nan le ye n gbanann, tan wee n yin ta sei dulinya, dulinya nan a miεfol bu.”

52Nin yaan le Juu yaab a ηuui nan fii le bi nan piin ki far tab imεkel ke, “Uja nan yin ηa nii ki tenn ti u gbanann wee ti ηmaa?”

53Le Yisa bei bi ke, “N bei ni ibamεn le, naa ye ni ηman Uninfosaal a Bija a gbanann ki nyun u cham ke, naa jεε limiεfol ni ban ni.

54Wan bien ηman n gbanann wee ki ji nyun n cham ke u jεε limiεfol lan kaa jεε diemi, le lidajoorikaal ke n li don u paab.

55Nan bu-n n gbanann ye tijiir le ibamεn le n cham ye nan nyu le ibamεn.

56Wan bien ηman n gbanann ki nyun n cham ke u be n ban, le n mu be u ban.

57Ke Baa wan fo-n kaah nan tum wee n be ki jεε limiεfol Baa-n bu-n, man mu le wan ηman n gbanann li jεε limiεfol n bu.

58Boroboro kan nyan paab ki jiirin nin sε. Ni yaajam nan ηman kulεη a boroboro le ki kpo, amaa wan ηman boroboro nan ke u li be ki gbaa be.”

59Waah nan be Kapeniεm a wonjiendiigin ki wεεn nin le u nan len man.

Limiefol lan kaa jεε diεm a Mεboi

60U bεεεεbin kaah nan gbir man nin, le bi takpem len ke, “Nwεεnim nmεn pεε hali, ηma li fir gaa maa?”

61Yisa kaah nan bie ke u bεεεεbin ηulin le waah pag man nin bu-n, le u baan bi ke, “Ni bii ni sufu lee?”

62Ke ni ye ke ni kan uninfosaal a bija-n kaah don waah nan nyan nan yaan nin ke!

63Kinaaηin le tenn limiεfol; tigbanann ma be yεli le. Imεbon yan wee n pag tenn ni nan ye kinaaη le, ki ji ye limiεfol.

64Amaa ni biba be kaa ηa yada.” Npiinimin, Yisa pii nan nyi bi ma nmεn wan kaa nan ηa yada nin wan na li kεεr u.

65Le u ji len ke, “Mambu le n nan bei ni ke uba kaa li fir dan n ban ni, man ke Baa-n li sei u nsan.”

66N-yonn nmεn ki jεε chaa le u bεεεεb takpem labir ki jir le kaa ji nεε wi.

67“Le Yisa baan itoon Piig nin bilee-n ke, “Nim kaa li ban ni fεri, bee ni li fεraa?”

68Le Simεnn Piita jiin u ke, “Uyudaan, ti ni yin jo ηma ban naa? A jεε limiεfol lan kaa jεε diemin a mεboi le.

69Ti ηa yada ki nyi ke a ye Uwonbεr a Kasi Daan le.”

⁷⁰Le Yisa jiin ke, “Maa nan gann ni Piig nin bilee lee? Nin ni ma bien nin, ni ni uba ye ulinlaril le!”

⁷¹(U nan len Judasi, wan ye Simōnn Isikariya a bija-n le, wan nan ye Piig nin bilee-n a ni uba-n, amaa ki nan nan yin kōor win.)

Jōnn 7

Yisa nin U Nabum

¹Ni bōōn bu, le Yisa nan choon gōōn Galilii a timin, kaa nan ban u li be Judiya, nan bu-n Juu yaab ban nan be niin ni nan si guu le ke bin ku u.

²Amaa Juu yaab a Nanbonn a Chiig a jim kaah nan nan malin,

³le Yisa a watiib nan bei u ke, “Ni ye a nya doo le ki jo Judiya, wee a bōōōōbin fir kan ligaril a sieram yan wee a ḡaan.

⁴Wan ban bininfobin biē waah ye wan kaa woog waah ḡaan nan ni. Ni ye a ḡaan man ke, ta a ba ki wōōn dulinyau.”

⁵Nan bu-n u baantōōl a watiib kaa nan ḡaa u yada.

⁶Mambu le Yisa nan bei bi ke, “N-yonn man wee ni ye n ḡa-n kaa laa fo; nim bu ke n-yonn bien ḡan le.

⁷Dulinya nan a ninfob kaa li fir nan ni, amaa bi nan min le, nan bu-n n ji siera ke bi toon ye titoonbir le.

⁸Nim li chaa kuchiigin na. Min kaa laa ye n jo kuchiig nmōn yaan ni, nan bu-n min bu ke, n yaa yonni kaa laa fo.”

⁹Waah nan len man nin, le u nan paar ki be Galilii.

Yisa kaah nan be Tinanbonn a Chiigin man

¹⁰Amaa, u nabumin kaah nan jon kuchiigin a bōōn, le u mu nan woon ki jon, kaa ban bininfobin kan wi.

¹¹Tō kuchiig nmōn yaan le Juu yaab nan choon ki ban u le ki baan ke, “Uja nmōn be laa?”

¹²Yisa a bōr nan ḡuulin le kuninfogbaluḡ nmōn yaan. Le biba ke, “U ye uninfoḡan le.” Le biba jiin ke, “Aai, u lar bininfob le.”

¹³Amaa uba kaa nan pag wee bininfob gbiri, nan bu-n bi nan san Juu yaabin le.

¹⁴Kuchiig nmōn a jim nan nan por sisiigin le Yisa nin nan jon tan kōō iwōnjien niin a loob ki be wōōn bininfob.

¹⁵Ni nan gar Juu yaabin le bi baan ke, “Uja nan ḡa niin ki kan nbiem nan wee kaa sin ye wan tinn aa?”

16Le Yisa jiin ke, “N yaa wɔɔmin kaa ye n yaan ni. Mi nya uma wan nan tunimin ban le.

17Ni ye wan gann ke un tun Uwɔnbɔr a bam ke, u li biɛ ke n wɔɔninin nya Uwɔnbɔr ban le bee ni ye n tɔɔl a biem lee.

18Wan pag u tɔɔl a bɔr ke u pag man un kan u tɔɔl a jilima le, amaa wan tun ki ban Uwɔnbɔr wan nan tun win kan jilima ke u ye ubamɔndaan le; waa jɔɔ igalin iba.

19Moziz kaa nan sei ni nsiimin naa? Amaa ni ni uba kaa nɔɔ nsiim nmɔn kaah len man ni. Ba ŋa ni ban ni ku maa?”

20Le kubabugin jiin ke, “Kinaanbiig le jɔɔŋ. Nma gbaar un ku ŋaa?”

21Le Yisa nan bei bi ke, “N nan ŋa ligaril a siera liba le, le ni bien jee.

22Ni ma bien yɔli, Moziz kaah nan sei ni lipunjiil a siimin (ibamɔn bu ke naa nan nyan Moziz ban ni, amaa ni yaajam ban), le ni jiil kibig a punl likpakɔɔl daal.

23Tɔ ni ye ke ni li fir jii kibig a punl likpakɔɔl daal wee Moziz a siimin laa bii ke, babu wee ni ŋuui fii n bu maah teb uninformun likpakɔɔl daalin naa?

24Ni jien kununaŋ a bɔjila, wee ki li jɔɔ ibamɔn a bɔjil.”

U ma ye Masiya-n naa?

25Libol nmɔn yaan le Jerusalem a ninfob biba nan piin ki baan ke, “Naa ye uja nan le bi gbaar ke bin ku naa?

26U ma sɔ, ki si pag bininfobin npaan nin, le baa pag u niba. Ban jɔɔ tininkper a pɔɔmin chee ke u ma sin ye Masiya waa?

27Amaa ti nyi uja nan kaah nyan kitiŋ kan; Masiya-n nan foon ke, uba kaa yin nyi waah nyan kitiŋ kan ni.”

28Yisa kaah la nan be iwɔnɔjien niin nin, le u tien paab nɔɔɔn bu ki ke, “Nn, ni nyim, le ki nyi ma nyan nan yaan. Maa dan do n baantɔɔl a pɔɔm bu, amaa wan nan tunimin le ye ubamɔndaan. Nim kaa nyi wi,

29amaa min nyi u, nan bu-n uma nan tum le n nyan u ban le ki dan.”

30Ni nan bu le bininfob ban nan be niin ni nan gbaar ban bin choo u, amaa uba kaa nan taa u nɔɔ paan u bu, nan bu-n u yonni kaa laa nan foo.

31Ni man bien nan, bininfob takpem ban nan be kulaguŋin yaan nan ŋa u yada. Le ki ke, “Masiya-n nan foon ke, u li ŋa ligaril a sieram wee nin jo uja nan kaah ŋa man naa?”

Bi nan tun iwɔnɔjien niin a guguubin ke bi tan choo Yisa

³²Farasiim nan gbir kuninfogbaluɗin kaah ɗulin Yisa nin u garil a siera bu-n, le biminmanib a yudaau nin Farasiim nan tun iwonjien niin a guguubin ke bin tan choo u.

³³Le Yisa len ke, “N yin be ni ban n-yonn man kaa fɔg le, ki nin jo wan nan tunimin ban.

³⁴Ni na li ban n bol, amaa naa na li kami; maah nan yin be nan yaan nin, naa na li fir foon niin ni.”

³⁵Le Juu yaabin nin baan tab ke, “Uja nan yin jo laa wee taa li fir ban kan waa? U li jo nan yaan wee ti yaa ninfob yaal ki be Girig yaabin ni, ki tan li wɔɔn Girig yaabaa?

³⁶Waah nan len ke, ‘Ni na li ban n bol, amaa naa na li kami, maah nan yin be nan yaan nin naa na li fir foon niin ni’ a taai yaa?”

Ikpen yan jɔɔ Nnyum man Tenn Limiefol

³⁷Kuchiig nmɔn a joor daal lan ye lidaal takpenlin, le Yisa nan fii sir paab ki tien nɔɔn bu ke, “Ni ye nnyunyum jɔɔ wan ke, ni che un dan n ban ki nan nyu.

³⁸Wan bien ɗaam yada ke Uwɔnbɔr a mɔleen yin kaah nan len ke, ikpen yan jɔɔ limiefol a nyum li puu ki nyann u sufu ni.”

³⁹Yisa kaah nan pag man nin, u nan len Uwɔnbɔr a Kasi a Naan kan wee ban ɗa u yada-n na yin ga-n le. Ki nan nan kpaa n-yonn nmɔn nin, Uwɔnbɔr kaa la nan ta Kinaanɗin ki sei ban ɗa u yada-n ni, nan bu-n Yisa kaa la nan kan kupagi.

Bininfobin kaah nan bɔgir man

⁴⁰Baah nan gbir u mɔleen yin, le bininfobin biba ke, “Ibamɔn uja nan sin ye ulinlenn nin le.”

⁴¹Le biba ke, “U ye Masiya-n le.” Amaa le biba ji nan baan ke, “Masiya-n yin ɗa niin ki nyann Galilii?

⁴²Uwɔnbɔr a mɔleen yin kaa ke Masiya-n na li nya ti baa Defid a niin yaabin nin Betiliham, kitiɗ kan wee Defid nan be-n naa?”

⁴³Mambu bininfobin a potiem nan bɔgir le Yisa bu.

⁴⁴Biba nan ban bin choo u le, amaa uba kaa nan ta u nɔɔ ki maa wi.

Juu yaab a Ninkper a Pɔɔm kaah kaa ɗa Yisa Yada man

⁴⁵Le iwonjien niin a guguubin nan jir biminmanib a ninkpeeb nin Farasiimin ban, le bi baan bi ke, “Ba ɗaa wee naa ta u kɔɔn naa?”

⁴⁶Le iwonjien niin a guguubin pag npaan nin ke, “Uba kaa la nyi pag ke uja nan ni.”

⁴⁷Le Farasiimin jiin ke, “Ni ban ni ke u ji lar ni mu le bee?”

⁴⁸Biyudamin a ni uba bee Farasiim ŋa u yada waa?

⁴⁹Aai! Amaa kuninfogbaluŋ ban kaa nyi nsiimin a niba-n, limɔpool be bi bu.”

⁵⁰Le Nikodimosi, wan nan chinn jon Yisa ban nin wee ki nan ye bi ni a uba-n baan ke,

⁵¹“Ti siim laa nyi ku wan wee taa chinn gbir u bɔr wee ki biɛ waah tun nan naa?”

⁵²Le bi jiin ke, “A mu nyan Galilii lee? Lig ni poolin na, wee ki biɛ ke ulinlenn kaa nyann Galilii.”

⁵³Le bi bien nan jir kun bi baantɔɔl a niin yin.

Jɔnn 8

Upii wan bi nan Choo u nin Iwanjaab toon nin

¹Amaa le Yisa nan jon Olif a Jɔɔlin.

²Kutaayɔɔg paam le u ji nan kpiir uba iwɔnɔjɛn niin a loob, niin le bininfob bien nan ladin ki ka jin u, le u nan kal ke un wɔɔn bi.

³Ban wɔɔn nsiimin nin Farasii nan ŋmagin upii wan wee bi nan choo u iwanchɔgin toon nin ni. Bi nan che u sir kulaguŋin a nintogil le,

⁴le bi bei Yisa ke, “Wan wɔɔn, bi choo upii nan le u be tun iwanchɔgin toon.

⁵Nsiim a poolin Moziz nan pag sei ti ke ti gab li yaa piibol itangbaga. Daandaan nan a ke niin?”

⁶Bi nan ta nbinbaan nan ŋa kupɛŋ le, baah li ta niwann nan ki galin u. Amaa le Yisa nan bɔɔn tum le ki nan piin ki jɔɔ u nɔɔbili ki sɔb tum.

⁷Baah nan gbaa baan win, le u yaar paab le ki bei bi ke, “Ni ye ke ni ni uba be kaa jɔɔ tibir ke, udaan nchinn gab upii nmɔn litangbagila.”

⁸Le u ji nan bɔɔn ki sɔb bil tum.

⁹Waah nan len man nin, le ban nan gbirin piin ki fɔr uba ba, ban nan ye bininkpeebin le nan piin ki fɔr, hali ki nan jien Yisa nin upii-n a binba nin paar si niin.

¹⁰Le Yisa yaar u yul paab le ki baan ke, “Upii, bi be laa? Uba kaa ji gur un bii ŋaa?”

¹¹Le upii-n ke, “Uyudaan, uba kaa ji bii mi.” Le Yisa nyan pag npaan ni ke, “To man ke n tɔɔl kaa bii ŋi, li chaa daandaan nan na wee ki jien tibir a binbema.”

Yisa le ye Dulinya nan a Wonweem

¹²Yisa kaah ji nan pag sei bininfobin, u nan ke, “Min le ye dulinya nan a wonweem. Wan bien nɔɔm kaa li nyi chonn libunbɔnlin ni, amaa u li jɔɔ nwonween man tenn limiefol.”

¹³Le Farasii yaab faa u limɔkpel ki ke, “Fin sɔ, le ki ji a baantɔɔl a siera, a siera jil nmɔn kaa ye ibamɔn ni.”

¹⁴Le Yisa len ke, “Hali ni ye ke n ji n baantɔɔl a siera ke, n siera jil nmɔn ye ibamɔn le, nan bu-n n nyi maah nyan nan yaan ki ji nyi maah chaa nan yaan. Amaa nim kaa biɛ maah nyan nan yaan bee maah chaa nan yaan ni.

¹⁵Ni ji tigbanann a bɔjil le; min kaa ji uba tibɔri.

¹⁶Amaa N jin tibɔr ke, maah len man nin ye ibamɔn le, nan bu-n maa be n binba. N si Baa, wan nan tumin ban le.

¹⁷Ni tɔɔl a siim a poolin ni sɔb le ki wɔɔn ke bijab bilee nan jin siera niwann bu ke ni ye ibamɔn le.

¹⁸N ye wan jin n baantɔɔl a siera-n le, n siera jir wan gurin yin ye n Baa, wan nan tunim le.”

¹⁹Tɔ le bi baan u ke, “A Baa be laa?” Le Yisa jiin ke, “Naa nyi min bee N Baa, ni bi nyi min ke, ni bi li nyi n Baa mu.”

²⁰U nan pag imɔbon nan le ki wɔɔn bininfob waah nan be iwonjien niin a nan paam mal baah nan ta kumanug adaka siin nan yaan nin. Amaa uba kaa nan choo wi, nan bu-n u yonni kaa la nan fo.

Naa li Fir Jo nan Yaan wee n Chaa-n ni

²¹Le Yisa ji bei bi taaliba ki kpɛ ke, “N yin fɔr le, ni na li ban n bol, ni na li kpo ni bir bu. Maah yin jo nan yaan nin, naa li fir dan niin ni.”

²²Ni ma li nan che Juu yaabin baan tab ke, “U yin ku u ba lee? Ni ma bu le u len ke, ‘Maah yin jo nan yaan nin, naa li fir dan niin ni’ naa?”

²³Amaa le u ji tugir ki len ke, “Ni nyan tum nan yaan le; min nyan paab le. Ni ye dulinya nan yaab le; min kaa ye dulinya nan yaa wi.

²⁴N bei ni ke ni li kpo ni birin; ni ye ke naa ŋa yada ke min li ye maah ke n ye wan nin ke, ni le sin yin kpo ni birin le.”

²⁵Le bi baan ke, “A ye ŋmie?” Le Yisa jiin ke, “Maah lee nan ke n ye wan npiinimin nin.

²⁶Maah yin pag man ni bɔjilin yab takpema. Amaa maa yin pag n tɔɔl a bami sei ke wan nan tumin a bam, le maah gbir man u ban nin le n bei dulinya.

²⁷Baa nan biɛ ke u nan bei bi u Baa a bɔr le.

28Mambu le Yisa nan len ke, “Ni nan yuur Usaal a Big paab ke, tɔ ni li biɛ ke min le ye wan wee n ke n ye-n, le maa ɲaan niba n baantɔɔli amaa n le pag Baa-n kaah nan wɔɔnim man le.

29Wan nan tunimin be n ban; waa jaam n binba, nan bu-n n gbaa ɲaan nan gbee u num le.”

30Hali waah nan pagin, binib takpem ta bi yada ki ɲa u ni.

Ibamɔn Nin Le Yin Feɛɲ Gab

31Le Yisa nan bei Juu yaab ban nan ɲa u yada-n ke, “Ni ye ke ni ɲmag maah wɔɔn man nin ke, ni sin ye n bɔɔɔɔɔɔ le.

32Ni li biɛ ibamɔn kaah ye nan, le ibamɔn nmɔn li che ni kan feegab.”

33Le bi jiin u ke, “Ti ye Abiraham a yaabili le, ti mu kaa nyi ɲa uba a yomu wi. Ba ɲa a len ke ti li kan feegabaa?”

34Le Yisa jiin ke, “N bei ni ibamɔn le, wan bien ɲa tibir ye tibir a yomu le.

35Uyom kaa jɔɔ nan yaan wee u gbaa be iniin a poolin ni, amaa kiniinbijag ma ye iniin yaau le ki gbaa chaa.

36Mambu ni ye ke Bija-n sei ni feegab ke, ni yin kan feegab le ibamɔn.

37N nyi ke ni ye Abiraham a yaabili le. Ni ma bien yɔli ni ɲa sili ni kum le, nan bu-n maah wɔɔn nan nin kaa kɔɔ ni tubomin ni.

38N bei ni maah nan kan man le Baa-n a nintogil, le nim ɲaan naah gbir nan ni baa ban.”

39Le bi len ke, “Abiraham le ye ti baa.” Le Yisa len ke, “Ni bi ye Abiraham a buwaab ke, ni bi li ɲa Abiraham kaah nan ɲaan man ni.

40A li ke naah ye man nin, ni gbaar le ni kum, uja wan bei ni ibamɔn yan wee n gbir Uwɔnbɔr ban nin. Abiraham kaa nan ɲaan man ni.

41Ni ɲaan nan wee ni tɔɔl a baa ɲaan le.” Le bi yii u mɔboi nmɔn ki ke, “Taa ye njagɔɔrbumi, taah jɔɔ Baa wan nin ye Uwɔnbɔr baantɔɔl le.”

42Le Yisa bei bi ke, “Ni ye Uwɔnbɔr le ye ni Baa ke, ni bi li jiɛm, nan bu-n n nyann Uwɔnbɔr ban le ki be do daandaan nan. Maa dan n baantɔɔl a pɔɔmin ni; amaa u ma nan tum.

43Ni ɲa wee naa bier n mɔboi yaa? Nan bu-n naa gbir maah len man ni.

44Ni ye ni baa, ulinlaril, a buwaab le, ki ban ni li ɲaan ni baa kaah ban man. U pii nan ye uninfokur le npiinimin, kaa ɲmag ibamɔn ni, nan bu-n ibamɔn kaa be u ban ni. U nan por tibɔkar ke, u pag u bol a leen le, nan bu-n u ye tibɔkar daan le ki ji ye tibɔkar a baa.

45Ni ma bien yɔli, maah bei ni ibamɔn nin bu, naa ɲaam yada!

46Ni ŋma li fir nyan wɔɔn ke n jɔɔ tibiraa? Ni ye ke n len ibamɔn ke, ba ŋaa naa ŋaam yadaa?

47Wan ye Uwɔnbɔr yaau gbir Uwɔnbɔr kaah len man le. Nan bu wee naa gbirin ye le ke naa ye Uwɔnbɔr yaabi.

Yisa nin Abiraham

48Le Juu yaab jiin u ke, “Taa jɔɔ ibamɔn nin taah ke a ye Samariya a ninfo le ki jɔɔ kinaanbiigaa?”

49Le Yisa ke, “Maa jɔɔ kinaanbiigi, amaa n tenn n Baa le jilima le nim kaa tenn min jilima.

50Maa gbaar ban n tɔɔl a pagi, amaa uba li be ki ban ki, u ma ye ubɔjir.

51N bei ni ibamɔn le, ni ye ke wan bien ŋmag maah wɔɔn man ni ke, waa li nyi kpo.”

52Ni nan bu le Juu yaab nan waag ki ke, “Daandaan nan ti biɛ ke a jɔɔ kinaanbiig! Abiraham nan kpou nin bilinlem tɔɔla, amaa a ke wan bien ŋmag ŋaah wɔɔn man nin ke waa li nyi kan nkumi.

53A yaab jon ti baa Abiraham waa? U nan kpou, le bilinlemin mu nan kpou. A tier ke a ye ŋmiɛ?

54Le Yisa jiin ke, “Ni ye n pag n ba ke, n pag nmɔn ye yɔli le. N Baa, wan wee ni ke u ye ni Wɔnbɔr win, u ma ye wan pagirim.

55Hali naah kaa le nyi win, min nyi u. Ni ye n ke maa nyi u ke, n li ŋa tibɔkardaan ke nimin, amaa n nyi u le ki ŋmag u mɔleen.

56Ni nan mɔ ni baa Abiraham le ke u nan kan n dam dulinya nan yaan; u nan kan na le u pool sɔŋ.”

57Le Juu yaab bei u ke, “Ŋaa la fo ibin piŋmu, le a nan kan Abiraham aa!”

58Le Yisa jiin ke, “N bei ni ibamɔn le, Abiraham a na kaah nan maa win, ki miin n pii ye le!”

59Mambu le bi nan pii itangbag ke bin gab u, amaa le Yisa wɔn Iwɔnjien niin a guguubin ban ki nyan.

Jɔnn 9

Yisa Teb Uja Wan Bi Nan Ma U Nin Tijɔɔn

1Waah nan chaa-n, le u nan kan uja wan bi nan ma u nin tijɔɔn.

2Le u bɔɔɔɔɔbin baan u ke, “Wan wɔɔn, ŋma nan ŋa tibira, uja nan bee u baa nin u naa, wee bi nan ma u nin tijɔɔn naa?”

³Le Yisa ke, “Naa ye uja nan bee u baa nin u na le ɲa tibiri, amaa ni sei yaag le ke bininfob nkan Uwonbɔr a pɔɔm kaah yin tun man u miɛfolin.

⁴Naah le la ye nweehn nan, ni ye ti tun wan nan tumin a toon le. Kunyieɛg chaan, le uba kaa li fir tun ni.

⁵Maah la be dulinya nan yaan nan, min le ye dulinya nan a wonweem.”

⁶Waah nan len nan nin, le u sii timɔsann ki jaa tum, le ki ɲmarin titann nin timɔsann nin, le ki taa ɲa uja-n a numbili.”

⁷Le ki bei u ke, “Li chaau, tan ɲunn a num Siloom a biɛɲin. (Siloom a taai le ye bi nan tun). Le bi nan ta u jon ki tan ɲunn u num, le u jir kun ki nin ga.

⁸Le u kunkɔɔn tab nin ban nan nyi kan waah miɛ-n nan baan, “Naa ye uja wan nan ti ka ki miɛ-n sɔɔ?”

⁹Le biba nan ke uma le yen. Le biba mu ke, “Aai, waa ye wan miɛ-n ni, u nann u le.” Amaa le uja-n baantɔɔl yii ke, “Min le yen.”

¹⁰Le bi baan ke, “Ni ɲa nii a num ligiraa?”

¹¹Le u jiin ke, “Uja wan wee bi yi u ke Yisa-n le nan ta titansɔɔn ki ɲa n numbili yin. Le ki biem ke n li chaa Siloom ki tan ɲunn n numa. Le n jon ki tan ɲunn, to le n nin gaa.”

¹²Le bi baan u ke, “Uja nmɔn be laa?” Le u ke, “Maa nyi.”

Farasii Yaab Kaah Feen Kutebugin Bu Man

¹³Le bi nan ta uja wan nan jɔɔn nin ki dan Farasii yaab ban.

¹⁴Lidaal lan wee Yisa nan ta titansɔɔn ki ligir uja-n a numin nan ye likpakɔɔl daal le.

¹⁵Mambu le Farasii yaabin mu nan baan uja-n naah nan ɲa man wee u num nan ligir. Le uja-n jiin ke, “U nan ta titansɔɔn le ki ɲa n numbili yin, le n tan ɲunn, le ki ligir.”

¹⁶Le Farasii yaab biba len ke, “Uja nan kaa nyan Uwonbɔr ban ni, nan bu-n waa ɲmag likpakɔɔl daali.” Amaa le biba baan ke, “Tibirnaan yin ɲa niin ki ɲa ligaril a sieram nan naa?” Le bi potiem nan bɔgir.

¹⁷Ni joorim le bi ji nan labir ki baan ujɔɔn nin ke, “Naah ye a yaa num le u ligirin, a yin ke baa ki jiin u paamaa?” Le uja-n jiin ke, “U ye ulinlenn le.”

¹⁸Juu yaabin kaa le nan ɲa yada ke uja wan nin nan gaa-n nan ye ujɔɔn le, man ke baah nin nan tun yin u baa nin u na-n.

¹⁹Le bi nan baan bi ke, “Ni bija sɔɔ? U ma le ni nan ke bi nan ma u nin tijɔɔn nin naa? Ni ɲa nii wee daandaan nan u ligiraa?”

20Le u baa nin u na jiin ke, “Ti nyi waah ye ti bija, le ki ji nyi taah nan ma u nin tijɔɔn.

21Amaa naah ɲa man wee u ligirin, bee wan ligir u numin ma, taa nyi. Baan u. U choo tininkpera; u li fir pag u baantɔɔl.”

22Nan bu wee u baa nin u na nan len man nin, bi nan san Juu yaab ban pii nan bon ke wan bien chee ke Yisa le ye Masiya-n ke bi li nyan udaan kuwonjiendiigin.

23Man bu le u baa nin u na nan ke, “U choo tininkpera; baan u.”

24Le bi ji nan yin uja wan nan jɔɔn nin, le ki ke, “Pag Uwɔnbɔr a ti nyi uja nan kaah ye tibir daan.”

25Le uja-n jiin ke, “U ye tibir daan nin waah ye ke, maa nyi. Maah nyi nan ye, n nan jɔɔn na le daandaan nan n ligira!”

26Le bi baan u ke, “U ɲaɲ niin? U ligir a num niin?”

27Le u jiin ke, “N pii bei na le naa peligi. Ba ɲa ni ji ban ni gbir aa? Bee ni mu ban ni ɲa u bɔɔɔɔɔb lee?”

28Le bi sugir u ki ke, “A ye uninfo nan a bɔɔɔɔɔru le! Tim ye Moziz a bɔɔɔɔɔb le!”

29Ti nyi Uwɔnbɔr kaah nan pag sei Moziz, amaa uninfo nan ma, taa pii nyi waah nyan nan yaan ni.”

30Le uja-n jiin ke, “Man ke ni ye nan wee bi nan li tier le! Naa nyi waah nyan nan yaan ni, u mu li ligir n num.

31Ti nyi ke Uwɔnbɔr kaa pelig tibirdam a wonmieli. U pelig wan nyi Uwɔnbɔr ki tun u bamin a wonmiel le.

32Uba kaa la nyi gbir ke bi ligir uja wan bi nan ma u nin tijɔɔn a numi.

33Ni ye ke uja nan kaa nan bi nyan Uwɔnbɔr ban ke, waa nan bi li fir ɲa niba.”

34Le bi jiin u ke, “Fin wan bi nan ma nin tibir nan, a mu ye ɲmie ki li wɔɔn taa!” Le bi ɲɔɔr u kuwonjiendiig nmɔn yaan.

Kinaaɲ a Jɔɔnɔ

35Yisa nan gbir ke bi ɲɔɔr wan a num nan ligirin kuwonjiendiigin na, le u ban kan u, le ki ke, “A ɲa Usaal a Bija yada waa?”

36Le uja-n nan baan ke, “Uyudaan, ɲma ye waa, beim ni wee n ɲa u yada.”

37Le Yisa ke, “A nin kan wa, ibamɔn buu, u ma ye wan nin fin pag nan.”

38Tɔ le uja-n ke, “Uyudaan, n ɲa yadau,” le u gbaan Yisa a nintogil ki jien u.

39Le Yisa ke, “Libɔjil bu le n dan dulinya nan yaan, wee bijɔɔm nligir le ban lig nlabir bijɔɔm.”

⁴⁰Farasii yaab biba ban nan be u ban nin nan gbir waah len man le ki baan u ke, “Baa? Ti mu ye bijɔɔm lee?”

⁴¹Le Yisa len ke, “Ni bi ye bijɔɔm ke, naa bi li jɔɔ tibir a galin yi; amaa naah ke ni num ga nan, ni galin la be.”

Jɔnn 10

Upeekpaar a Bɔɔal

¹“N bei ni ibamɔn le, uja wan kaa nɔɔ ntimansanmɔnn ki kɔɔ ipee a kpinkpenlin ni, amaa ki yug lagir niba paam ki kɔɔ ke, u ye unaayig le nin wan feen.

²Uja wan nɔɔ ntimansanmɔnn ki kɔɔ-n le ye u pee yin a kpaaru.

³Wan dɔ guu-n li loor ntimansanmɔnn ki sei u, le ipee-n pelig u kukɔl. U yi u pee yin a yin le ki ta i nya.

⁴U nan ta u tɔɔl yaai nmɔn bien nyan ke, u liin bi sam le bi paa u bɔɔn, nan bu wee u pee yin nɔɔ win ye baah gbir u kukɔlin le.

⁵Amaa baa li nɔɔ uchaan ni; ibamɔn buu, bi li guun jien u, nan bu-n baa bier uchaan nin a kukɔli.”

⁶Yisa nan pag nin ibɔɔal le, amaa baa nan bie waah nan bei bi man ni.

Yisa Le Ye Upeekpaar Wan Dan

⁷Man bu le Yisa ji nan ke, “N bei ni ibamɔn le, min le ye ipee-n a diig a timansanmɔnn.

⁸Ban nan chinn dan nin min nin nan ye binaayigib le nin ban feen, amaa ipee-n kaa nan pelig bi bɔri.

⁹Min le ye ntimansanmɔnn; wan bien nɔɔm ki kɔɔ li kan feegab. U li nɔɔm kɔɔ ki nɔɔm nya, ki tan kan timɔɔr sɔɔn.

¹⁰Unaayigin dan le u nan su ki ku ki bii; min dan le ke bin kan limiefol, ki kan li nin linungbeel.

¹¹Min le ye upeekpaar njan nin. Upeekpaar njan nin le taa u miefol ki kpenn ipee.

¹²Wan kpa a ipee nmɔn ki gaan tiyɔr kaa ye upee daan ni. Mambu u nan kan ligbingbel chaan ke, u jaar ipee-n le ki guun. Le ligbingbelin nan leg ipee-n ki worin.

¹³Nan bu wee u guun nin, u ye wan kpa a ki gaan tiyɔr le mambu u poobil kaa wii ipee-n bu.

¹⁴“Min li ye upeekpaar njan nin; n nyi n pee le n pee yin mu nyim,

15^a li ke Baa-n kaah nyim man nin wee n mu nyi Baa-n, le n ta n miɛfol kpenn ipee-n.

16^N jɔɔ ipee iba yaa ye likpinkpenl nan a peei. Ni kpaa le n taan itɔɔl ni. I mu li pel n kukɔl, wee i nlabir ipee iba yan nɔɔ tab ki jɔɔ upeekpaar uba.

17^Nan bu wee n Baa-n jiɛm ye maah ta n miɛfol ki kpenn, wee ki jin nan gaa li-n.

18^Uba kaa fee n miɛfolin nmɔn n ban ni, amaa n tɔɔl a wiib le n ta bil bi. N jɔɔ tininkper a pɔɔm ki li fir taa ki bil nin tininkper a pɔɔm ki ji li fir gaa li. N nan gaa nsiim nan n Baa-n ban le.”

19^Imɔbon nmɔn nan che Juu yaabin ji nan bɔgira.

20^Bi pam nan ke, “Kinaanbiig li jɔɔ u le u waar. Ba ɲa ni pelig u bɔraa?”

21^Amaa le biba ke, “Ileen nan kaa ye kinaanbiig kaah jɔɔ wan a leen yi. Kinaanbiig li fir ligir ujɔɔn a numaa?”

Bi Nan Yii Yisa u

22^Le Kuchiig kan tier Jerusalem a wonjiɛn niin a yonn nan nan foo. Ni nan ye tiwar a yonn le,

23^Le Yisa nan chonn ki jin iwonjiɛn niin a nan paam bi nan yi ki ke Solomɔnn a dɔjin.

24^Le Juu yaab nan lagin ki jin u, ki bei u ke, “A ban ti li biɛnn ti potiɛlin ki tan kpaa ibayoo? Ni ye fin li ye Masiya-n ke, bei ti npaan ni na.”

25^Le Yisa jiin ke, “N nan bei na, amaa le naa ban ni ɲa yada. Ligaril a siɛram yan wee n ɲa n Baa a yinl bu-n li pag seim,

26^amaa naah kaa ye n pee yin bu le naa ɲa yada.

27^N yaa pee pelig n kukɔl le; n nyi i, le i nɔɔm.

28^N sei i limiɛfol lan kaa jɔɔ diɛm le, le yaa jɔɔ yin buri; uba kaa li fir fee i n nɔɔn ni.

29^N Baa, wan ta i sei mi, yab jon ni bien na; uba kaa li fir fee i n Baa a nɔɔn ni.

30^Min nin n Baa ye nba le.”

31^Le Juu yaabin ji pii itangbag ke bin gabir u ki ku,

32^amaa le Yisa bei bi ke, “N ta ligaril a siɛram takpem yan nyan Baa-n ban ki wɔɔn na. Ke i la baa bu wee ni gabir itangbag ni ku maa?”

33^Le Juu yaabin jiin ke, “Taa gabirinɲ itangbag i ma bu, ɲaah sugir Uwɔnbɔr nbu, nan bu-n fin, usaal mu, nan ke fin ye Uwɔnbɔr.”

34^Le Yisa jiin bei bi ke, “Naah sɔb dɔ ni siimin naa? ‘N nan len ke ni ye iween le.’

- 35**Ni ye ke Uwonbɔr yin bima ban wee U mɔboi foon nin iween ke, le Uwonbɔr a sɔbim mu kaa kpenn ke,
- 36**ke wan wee Baa-n nan gann wee u ye u yaa win ki tunn u dulinya nan yaan nin? Ba ɲa wee ni galim ke n sugir Uwonbɔr maah ke ‘N ye Uwonbɔr a Bija-n’ buu?
- 37**Ni laa ɲa min yada see ke n nan tun n Baa kaah tun man nin.
- 38**Amaa ni ye ke n ɲa ni ke, naah kaa le ɲa min yada nan, ni ɲa ligarilin yadau, wee ni mann biɛ ke Baa-n be n ni, le n be Baa-n ni.”
- 39**Le bi ji nan ban bin choo u, amaa le u nan ɲmar bi nɔɔn.
- 40**Tɔ le Yisa nan jir don Jɔdann a kpem ki jon nan yaan wee Jɔnn pii nan chinn fun Uwonbɔr a nyunfulin. Niin le u nan be
- 41**le bininfob takpem nan dan u ban ki nan ke, “Nin Jɔnn kaah kaa le nan ɲa ligaril a siera liba-n gbaa, waah nan len man uja nan bu-n nan ye ibamɔn le.”
- 42**Nin yaan le bininfob takpem nan ɲa Yisa yada.

Jɔnn 11

Lazarusi kaah nan kpo man

- 1**Tɔ le uja wan bi nan yi u Lazarusi nan nan bun. U nan nyan Betani le, kitiɲ kan wee u ma nin u ninsieɓ Meri nin Maata nan nyan ni.
- 2**Meri, wan a ninja bun nan, u ma nan ye wan nan kpaar tulaali ki jaa Uyudaan bu ki ji ta u tɔɔl a yukper ki ɲmir U taafar.
- 3**Mambu le u ninsieɓin nan tun bei Yisa ke, “Uyudaan, ɲaah jie wan nin bun le.”
- 4**Yisa kaah nan gbir man nin, le U ke, “Iwien nan kaa li joor nin nkumi. Aai, ni ye Uwonbɔr a pag le wee nin che Uwonbɔr a Bija-n kan npagim ni ma bu.”
- 5**Yisa nan jie Lazarusi nin u ninsieɓ Maata nin Meri.
- 6**Amaa waah nan nan gbir ke Lazarusi bun nin, u nan paar waah nan be nan yaan nin le ki tan kpaa iween ilee.
- 7**Tɔ le ki nin nan bei u bɔɔnɔɔb ke, “Ni che ti jir Judiya.”
- 8**Le bi nan bei ke, “Amaa wan wɔɔnn, naah laa yuuri, le Juu yaab nan ban bin gabiriɲ itangbag, le a ji ban a jir niin naa?”
- 9**Le Yisa jiin ke, “Naa ye tikur piig nin tilee li be nweehn naa? Usaal wan chonn nween kaa gbieri, nan bu-n, u ga dulinya nan a wonweem le.
- 10**U chonn kunyieɲ le ke u gbier, nan bu-n waah jɔɔ nwonween ni.”

11 Waah nan len man a ɔɔɔn, le u ji nan piin ki wɔɔn bi ke, “Ti jɔ Lazarusi ɔɔɔn jien le; amaa n chaa niin le n tan ligir u.”

12 Le u ɔɔɔɔɔbin jiiin ke, “Uyudaan, ni ye u jien li ke u li ɔɔɔg.”

13 Yisa nan pag Lazarusi a kum le, amaa u ɔɔɔɔɔbin ma nan nyi ke u len kuwonaan a jiem le.

14 Mambu le u nin bei bi npaan ni ke, “Lazarusi kpou,

15 nim bu n pool penn nin maah kaa bi be niin ni, nan bu-n ni li ɔa yada. Amaa ni che ti jo u ban.”

16 Le Tomasi (ni taai le ye kijaan), bei u ɔɔɔɔɔtabin ke, “Ni che ti mu njo, wee ni tan ye tim nin u ma nkpo ke ti kpo.”

Yisa wan fii nkumin ki ye limiefolin

17 Yisa kaah nan foon nin, le u nan gbir ke Lazarusi kaah kpo wee bi pii u kukaagin a ween inaa ɔɔ.

18 Nya Batani ki chaa Jerusalem kaa nan foo maal ilee,

19 le Juu yaab pam nan dan bin nan poor Maata nin Meri bi ninja kaah kpe-n a ninɔɔɔ.

20 Maata kaah nan gbir ke Yisa chaan nin, le u nyan ki too u nsan bu, amaa Meri ma nan paar iniin le kaa nyan ni.

21 Le Maata bei Yisa ke, “Uyudaan, ni ye ke a nan bi be ke, n ninja kaa nan bi li kpo.

22 Amaa n nyi ke hali daandaan nan a baan nan bien bu ke Uwɔnɔɔr li ta ni ki seiɔ.”

23 Le Yisa bei u ke, “A ninja-n li fii nkumin jigini.”

24 Le Maata ke, “N nyi ke u ji li fii lidajoorikaal a kum a fiimin.”

25 Le Yisa bei u ke, “Min le ye nkum a fiim nin limiefol. Wan ɔaam yada li kan limiefol, hali nin waah le kpe-n bien na;

26 le wan bien jɔɔ limiefol wee ki ɔaam yada kaa jɔɔ un kpo. A ɔa ni nan yada waa?”

27 Le u bei u ke, “Nn, Uyudaan, n nyi ke a ye Masiya-n le, Uwɔnɔɔr a Bija-n, wan nan ye un dan dulinya nan yaan nin.”

Le Yisa mɔɔ

28 Waah nan len man die-n, le u nan jir tan yin u waal Meri ki nyan ngbaan. Le ki bei u ke, “Wan wɔɔn nin be do, le ki baan a bu.”

29 Meri kaah nan gbir man nin, le u nan fii weem ki jon u ban.

30N-yonn nmɔn Yisa kaa la nan kɔɔ kitiŋin a poolin ni, amaa u la nan si nan yaan wee Maata nan nan to win le.

31Juu yaab ban nan be Meri ban iniin, ki sar u sufu-n, kaah nan kan waah fii weem ki nyan man nin, le bi nyan nɔɔ u, ki tier ke u nan chaa kukaagin yaan le un tan mɔɔ.

32Meri kaah nan foo nan yaan wee Yisa nan be-n wee ki kan win, le u gbaan Yisa a taatum le ki ke, “Uyudaan, a nan bi be do ke, n ninja nan kaa nan bi li kpo.”

33Yisa kaah nan kan Meri mɔrin, wee Juu yaab ban nan nɔɔ win mu nan mɔrin, le ni nan mug u kinaaŋin.

34Le u baan ke, “Ni pii u laa?” Le bi jiin ke, “Uyudaan, dan ki nan lig.”

35Le Yisa nan mɔɔ.

36Le Juu yaabin len ke, “Lig waah jie u man!”

37Amaa le bibam ke, “U ma wan nan ligir ujɔɔn a numin kaa bi li fir guur uja nan wee u laa kpoo?”

Baah jiin Lazarusi limicfolin man

38Kinaaŋin kaah ji nan mug Yisa-n, le u dan kukaagin yaan. Ki nan ye libonl lan be litangbagilin, le litangbag takpenl loo ki mɔb.

39Le Yisa len ke, “Ni yuur litangbagilin na.” Le Maata, wan ye utakpiirin a ninsa len ke, “Amaa, Uyudaan, n-yonn nan ni li nu pam, nan bu-n waah be niin a ween inaa sɔ.”

40Le Yisa ke, “Maa beiŋ ke ni ye ke a ŋa yada ke, a li kan Uwonbɔr a pagaa?”

41Le bi loor litangbagilin. Le Yisa lig paab le ki ke, “Baa, N pooriŋ pam nin ŋaah gbir ki gaa n wonmiel.

42N nyi ŋaah gbaa gbir n bɔr, amaa n len man le bininfob ban si do nan nbie, wee ki ŋa yada ke fin le tunim.”

43Waah nan len man ki die-n, le Yisa yin nin nkukɔ pɔɔn ke, “Lazarusi, nyann!”

44Le utakpiirin nan nyann, u nɔɔi nin u taai nan bon nkum a kinkenl le ki ji piin u num bu. Le Yisa bei bi ke, “Ni nyan nkum a kinkenlin na wee ki che u li chaa kun na.”

Baah nan lol bin choo Yisa man

(Matiu 26:1-5; Mag 14:1-2; Lug 22:1-2)

45Mambu Juu yaab pam ban nan dan bi nan poor Meri, wee ki nan kan Yisa kaah ŋa man nin, le bi ŋa u yada.

46Amaa le bi ni biba nan jon Farasiim ban ki tan bei bi Yisa kaah ŋa man.

⁴⁷Le biminmanib a yudaau nin Farasiim nan yin Juu yaab a yudam a laguṅ. Le bi baan ke, “Ti ka ṅaan baa? Ni lig uja nan kaah ṅaan ligaril a sieram takpem man.

⁴⁸Ni ye ke ti che u ṅaan man ke, uninfo bien li ṅa u yada, tɔ le Rom yaabin li dan ki nan fee ti kasi a bol nan nin ti ninfob.”

⁴⁹Le bi ni uba, wan a yinl nan ye Kayafasi, ki nan ye biminmanib a yudaau libinl nmɔn nin nan pag paab ke, “Naa nyi niba kolibi!

⁵⁰Naa nyi ke uninfo uba kpo bininfob bu ke ni ṅan sei ni ki jon Juu yaab bien kaah li bur!”

⁵¹Waa nan len ni nan u tɔɔl a wiibi, amaa waah nan ye biminmanib a yudaau libinl nmɔn nin bu le u nan pag ilinlen leen ke Yisa na li kpo Juu yaab bu,

⁵²le naa ye bi bol a binba bu, amaa Uwɔnbɔr a bum ban yaalin, ke un lagin bi bogil liba wee bi ṅa ninfo uba.

⁵³Mambu lidaal nmɔn le bi piin ki lolig ke bin nyan u miefol.

⁵⁴Mambu le Yisa kaa ji nan chonn kubabugin Juu yaab kaah be nan yaan nin. Amaa u nan nyan le ki jon kitinṅ kan bi yi ke Efiram, wee kaa fɔḡ nin kukunkɔḡgin ni, le ki nan tan be nin u bɔɔnɔɔb.

⁵⁵Juu yaab a Yuglagir a chiig kaah nan nan malin, le bininfob takpem nan nyan ntimin ki jon Jerusalem bin tan kan likaal a ṅunnim wee Yuglagir a chiig n nin foo.

⁵⁶Le bi nan be ki ban Yisa a bol, baah nan si iwɔnɔien niin nin paamin le bi baan tab, “Ni tier ke niin? Waa chaan un nan ji kuchiig nan le bee?”

⁵⁷Amaa biminmanib a yudam nin Farasiim nan pag sei le ke wan ban kan Yisa kaah be nan yaan ke, ni ye un bei bi le wee bin tan choo u.

Jɔnn 12

Baah kpaar nkpaam wur Yisa bu Betani man

(Matiu 26:6-13; Mag 14:3-9)

¹Yuglagir a chiig kaah nan nan gur iween iloobin, le Yisa nan foon Batani, nan yaan wee Lazarusi, wan wee Yisa nan fiin nkuminin be-n.

²Do le kitinṅ nmɔn yaab nan sei Yisa jilima ki ṅa kunyiɛḡ a jiir ki sei u ma nin u bɔɔnɔɔb. Maata li nan por ti, le Lazarusi nan jin Yisa nin u bɔɔnɔɔb ban.

³Le Meri nan ta tulaali pɔṅ, kan jɔɔ nbaam wee ki daag pɔɔ-n a lulog muṅ; le ki kpaar jaa Yisa a taai bu le ki ta u yukper ki ṅmir ṅmir u taai nmɔn. Le tulaali-n yaa baam fii gaa iniin nmɔn.

⁴Amaa le u bɔɔɔɔbin uba, Judasi Isikariya, wan nan nan yin kɔɔr Yisa-n, nan yii ki ke,

⁵“Ba ŋaa wee tulaali nan kaa nan bi li kɔɔr ki ta iligin ki sei bilanjiimaa? Mi daag yab foo libinl munl a yɔra.”

⁶Naa ye u baga le nan be bilanjiim bu le u nan len man ni, amaa u nan ye unaayig le; nan bu-n waah nan gu ilig a pɔgilin, u nan ti nyann nan be niin nin le ki jɔɔ ter u ba.

⁷Le Yisa jiin ke, “Ni jien wa, ni ye Uwonbɔr a lol le ke un woon mi le ki gu baah na li piim lidaal lan.

⁸Ni yin gbaa jɔɔ bilanjiim le ni ban, amaa min kaa yin gbaa be ni ban ni.”

Baah nan lol Lazarusi bu man

⁹Juu yaab a ninfogbaluŋ kaah nan biɛ ke Yisa be niin nin, le bi nan dan, naa nan ye u binba a kam bu amaa ke bin nan kan Lazarusi, wan wee u nan fiin nkumin nin.

¹⁰Mambu biminmanib a yudam nan lol Lazarusi tɔɔl a kum le,

¹¹nan bu-n u kum a fiim bu le Juu yaab pam nan labir chaa Yisa ban le ki ŋaan u yada.

Yisa kaah kɔɔ Jerusalem nin kupag man

(Matiu 21:1-11; Mag 11:1-11; Lug 19:28-40)

¹²Lidaal lan nan paa-n le kuninfogbaluŋ kan nan dan kuchiig a jimin nan gbir ke Yisa be nsan bu ki chaa Jerusalem.

¹³Le bi nan gen gen tikpikpagbann ki nan too u nsan bu, le ki tann ke, “Jilima daan!” “Tikaar be wan dan Uyudaan a yinl bu-n!” “Tikaar be Iziral yaab a bɔru win bu!”

¹⁴Le Yisa ban kibonpɔliŋ ki kal ki bu, ke naah pii nan sɔb man nin,

¹⁵“Zayɔnn yaabaa, ni laa san niba a jawaami; Ni lig, ni bɔru le chaan nin, ki ka kibonpɔliŋ bu.”

¹⁶Chinchinn u bɔɔɔɔb kaa nan biɛ ni niɛ bien nan ni. See Yisa a pag a bɔɔn le bi nin nan biɛ ke nan sɔb nan, nan sɔb u bu le, le bi nan tun ni niɛ nan bien ki sei u.

¹⁷Tɔ le waah nan fiin Lazarusi nkumin ki yin u nyan kukaagin ni, le kuninfogbaluŋ ban nan be niin ni nan mɔɔn tibɔr nmɔn.

¹⁸Bininfob pam kaah nan gbir waah ŋa ligaril a siera man nin, le bi nan nyan ki too u nsan bu.

¹⁹Ni ma bu le Farasiimin nan pag bei tab ke, “Lig, naa kpɛ ti niba. Lig dulinya nan yaab bien kaah nɔɔ u man!”

Girig yaab biba kaah nan ban bin kan Yisa man

20 Girig yaab biba nan n̄mar ban nan jon yuglagir a chiigin yaan bin tan jien Uwonbɔr.

21 Bi nan dan Filib, wan nan nyan Befisada kan be Galilii-n ban le ki baan u ke, “Uninkpel, ti bi ban ti kan Yisa le.”

22 Le Filib nan jon tan bei Anduru; le Anduru nin Filib nan labir jon ki tan bei Yisa.

23 Le Yisa jiin ke, “N-yonn foo nin uninfosaal a Bija-n kan kupaga.

24 N bei ni ibamɔn le, ndibim kaa nan lu tum ki bur ke, mu lee la ye mu ba le. Amaa mu bur ke, mu li naan kidibin gbaluŋ.

25 Uja wan ban u miefol li lann li, le wan mu nan u miefol dulinya nan yaan li jɔɔ li nin n-yonn man kaa jɔɔ ndiemin.

26 Wan ban un tun terim ke ni ye u li nɔɔm le, le n be nan yaan ke, n toontunnu mu li be niin. N Baa li sei wan tun tenn min jilima.

Yisa kaah pag u kum a bɔr man

27 “Daandaan nan n binbem ye limugil le, ke n yin len ke niin? ‘N Baa, feem gab n-yonn man wee n be nan naa’? Aai, ni nan bu le n nan dan.

28 Baa, che a yin li jɔɔ kupaga!” Le likukɔl nyann paab ki jirin ki ke, “N nan sei li kupaga, le n ji li sei li kupag.”

29 Kubabug kan nan be niin wee ki gbir likukɔlin nan len ke utaal le tien; le biba mu len ke malaka le pag ki sei u.

30 Le Yisa len ke, “Likukɔl nan ye nim a nyɔɔr le, naa ye min ni.

31 Daandaan nan ni foo Uwonbɔr nji dulinya nan a ninfob a bɔra; daandaan nan bi li n̄ɔɔr dulinya nan a bɔrbig nnyan.

32 Amaa min, bi nan yuurim kutingbɔŋ nan yaan paab ke, n li dar bininfob bien dan n ban.”

33 U nan len nan ki wɔɔn li kumbol lan wee u yin kpo le.

34 Le kuninfogbaluŋin pag paab ke, “Ti gbir Nsiimin ke Masiya-n na yin gbaa be le, ni n̄a niin wee a len ke, ‘Ni ye bin yuur usaal a Bija le paabaa’? Nma ye, ‘Usaal a bija’ nmɔn naa?”

35 Le Yisa bei bi ke, “Naa li yuuri nwonweenin li be ni ban. Nwonween kaah la be ni ban nin, ni li chonn na wee libunbɔnlin laa pii ni. Usaal wan chonn libunbɔnlin kaa nyi waah chaa nan yaan ni.

³⁶Ni ta ni yada ki ŋa wan ye nwonween wee ki la be ni ban ni na, wee ni nan kpann nwonween a bum.” Yisa kaah nan pag man ki die-n, le u fɔɔr bi ban ki tan woon.

Bininfob a kaa jɔɔ yada a bɔr

³⁷Hali nin Yisa kaah nan ŋa ligaril a sieram bi nintogil a bɔɔn, baa le la nan ŋa u yada.

³⁸Ni nan bien nan ŋa le ke ulinlenn Azaya kaah nan len man nin ŋa ibamɔn, waah nan ke: “Uyudaan, ŋma nan ŋa taah len man nin yada ŋmam bu wee Uyudaan a nɔɔ kpiiraa?”

³⁹Mambu baa nan fir ŋa yada, nan bu-n, ke Azaya kaah nan len man niba paam ke:

⁴⁰“U jɔɔn bi nuŋi ya le ki ku bi sufuu, wee bi laa ga nin bi nuŋi yi, ki laa bier nin bi sufu ki laa labir n ban, wee n sei bi kutebugi.”

⁴¹Nan bu wee Azaya nan len man nin, u nan kan Yisa a paga le ki pag u bu ki wɔɔn.

⁴²Ni ma bien yɔli n-yonn nmɔn bisanliibin pam nan ŋa yadau. Amaa Farasiimin bu bi nan san bijawaam le ke bi li nyan bi kuwonjiendiigin ni, mambu baa nan nyan bi yada ki wɔɔn ni,

⁴³nan bu-n bi nan jiɛ bininfob a dom le ki jon Uwonbɔr a dom.

Yisa a mɔboi kaah ji bininfob tibɔr man

⁴⁴Le Yisa tien paab ke, “Uninfo ŋa min yada ke, waa ŋa n binba le yada, amaa u ŋa wan nan tunimin le yada.

⁴⁵U lig n paam ke, u ga wan nan tunimin le.

⁴⁶N dan dulinya nan yaan le ke nwonween nin, wee uba laa ŋa min yada wee ki sin ji be libunbɔnlin ni.

⁴⁷Ni ye wan gbir n bɔr wee kaa ŋa maah len man nin ke, maa ji u tibɔri. Nan bu-n maa dan n nan ji dulinya nan a ninfob tibɔr le, amaa n dan ke bin kan feegab le.

⁴⁸Wan yii min kaa ŋaan maah len man nin ke u daan a bɔjiru be; nan li ku u idajoorikaa ye n mɔleen yan n pagin le.

⁴⁹Nan bu-n maa pag n tɔɔl a pɔɔmin, amaa Baa wan tumin le beim maah li len man nin maah li pag man.

⁵⁰N nyi ke waah beim man nin li jɔɔ limiefol lan kaa jɔɔ ndiem chaan. Mambu n pag Baa-n kaah ke n pag man le.”

Jɔnn 13

Yisa kaah ηunn u bɔɔɔɔɔɔ a taafar ke uyom man

- ¹Ni nan yin wonn kutaag Yuglagir a Chiigin le. Le Yisa nan nyi ke iyoo foo nin u nya dulinya nan yaan ki jo Baa-n ban. Waah pii nan jie u yaab ban be dulinya nan yaan nin, le u nin nan ta u jiem man gbee-n kaah kpaa man ki wɔɔn bi.
- ²Baah nan nan be ji kunyieg a jiirin, ki miin ulinlaril pii nan kɔɔ Judasi Isikariya, wan ye Simɔnn a bija-n, ke un kɔɔr Yisa.
- ³Yisa kaah nan nyi ke Baa-n ta niwann bien ki ηa u nɔɔn nin, le ki ke u nan nyann Uwɔnbɔr ban le ki ji yin jir Uwɔnbɔr ban;
- ⁴le u nan fii sir paab tijiir a ji bol nmɔn yaan, le ki nan pir u daali kan wee u yee paan ni, le ki ta kunaapoog ki gbin u chaη.
- ⁵Ni bɔɔn, le u minn nnyum ki ηa kusɔηin le ki ηunn ηunn u bɔɔɔɔɔɔ a taafar, le ki ta kunaapoog kan gbin u chaηin ki ηmir i koor.
- ⁶U nan dan Simɔnn Piita ban, le u bei u ke, “Uyudaan, a yin ηunn n taafar lee?”
- ⁷Le Yisa jiin ke, “Naa la bie maah ηaan nan nin ni, amaa a na li bie ni bɔɔn bu.”
- ⁸Le Piita ke, “Aai, ηaa jɔɔ a ηunn n taafari.” Le Yisa jiin ke, “Ni ye maa ηunniη ke, ηaa kpie n ban ni.”
- ⁹Le Simɔnn Piita jiin ke, “Tɔ man ke, laa ηunn n taafar a binba, amaa ηunn n nɔɔi nin n yul ki kpieu!”
- ¹⁰Le Yisa jiin ke, “Uninfo wan fun nin kpaan u ηunn u taai le; u gbanann bien kaa jɔɔ tijaginn ni. Le nim kaa jɔɔ tijaginn ni, amaa naa ye nim bien ni.”
- ¹¹Nan bu-n u nan nyi wan na yin kɔɔr u, mambu le u nan ke naa ye bininfob bien le kaa jɔɔ tijaginn ni.
- ¹²Waah nan ηunn bi taafar ki die-n, le u nan yee u wann yeewah le ki jir u binbe bol. Le ki baan bi ke, “Ni bie maah ηa nan ki sei ni nan waa?”
- ¹³Ni yim ‘Wan wɔɔn’ le nin ‘Uyudaan’, le ni ye ibamɔn, nan bu-n maah ye wan le yen.
- ¹⁴Daandaan nan maah ye ni yudaau nin wan wɔɔnn wee ki ηunn ni taafar nan, ni baantɔɔl li ηunn tab a taafara.
- ¹⁵N wɔɔn ni limagil le wee ni li ηaan ke maah ηa nan sei ni-n.
- ¹⁶N bei ni ibamɔn le, utoontunn kaa be ki jon u daan wi, le ntoon mu kaa jon wan tun wi.
- ¹⁷Daandaan nan naah bie ni nie nan, ni ye ke ni ηa man ke ni li kan tikaar.

18“Maa pag nan ki tenn ni bien ni; n nyi ban wee n nan gann. Amaa ni nan le yin che nan sob do Uwonbor a gbogbin nin na ibamɔn: ‘Min nin wan por n jirin le nan lig zienim.’

19“N bei ni le daandaan nan wee ni nin na, ni nan na ke ni na yada ke min le yen.

20N bei ni ibamɔn le, wan chee maah tunn wan bien a bor ke u chee n bor le; le wan chee n bor ke u chee wan nan tunimin a bor le.”

Yisa kaah nan chinn wɔɔn baah li kɔɔr u man

(Matiu 26:20-25; Mag 14:17-21; Lug 22:21-23)

21Waah nan len nan a bɔɔn, le Yisa a pool nan bii ki naanin le u len npan ni ke, “N bei ni ibamɔn le, ni ni u ba le yin kɔɔrim.”

22Le u bɔɔnɔɔbin nan gbie lig tab, ki nin bienn waah len wan.

23Ubɔɔnɔɔr wan wee Yisa nan jie-n, li nan ka Yisa a logil.

24Le Simɔnn Piita nan gabin ubɔɔnɔɔr nmɔn ki ke, “Baan u waah len wan na.”

25Le u nan gbeen jir Yisa paam, le ki baan u ke, “Uyudaan, u ye ulaa?”

26Le Yisa jirin ke, “U ma ye maah yin na lisaabɔl nan kisanin ki sei wan nin.” Le ki na lisaabɔlin kisanin, le ki taa sei Judasi Isikariya, wan ye Simɔnn a bija-n.

27Libol lan wee Judasi nan gaa lisaabɔlin, le Sintani nan kɔɔ u poolin. Le Yisa bei u ke, “Naah yin na nan nin, na ni weema.”

28Amaa ban nan be tijiirin yaan nin uba kaa nan bie nan bu wee Yisa nan len man ki sei wi.

29Judasi kaah nan guu iligin, bibam nan tier ke Yisa bei u waah li da nan le kuchiigin bu, bee ki ta niba ki sei bilanjiim.

30Libol lan wee Judasi nan gaa lisaabɔlin, le u nan nyan. Le kunyieg nan nan nmie.

Nsiim pɔm

31Waah nan jon nin, le Yisa ke, “Daandaan nan le Usaal a Bija-n yin kan kupag le Uwonbor yin kan kupag u ni.

32Ni ye ke Uwonbor kan kupag u ni ke, Uwonbor li sei u Bija wan be u ni-n kupag, le ki li sei u kupag nba bu.

33“N buwaab, maa yin be ni ban nin yuuri. Ni na li bam, n yin bei ni le daandaan nan, ke maah nan bei Juu yaab man nin: Nan yaan wee n chaa-n, naa li fir dan niin ni.

34N sei ni nsiim pɔm le: Ni li jie taba. Ni kpaale ni li jie tab ke maah jie ni man nin.

35Ni ye ke ni jie tab ke, ni ma le li che uninfo bien bie ke ni ye n bɔɔnɔɔb le.”

Yisa kaah nan pag Piita kaah na li niε ke waa nyi u man

(Matiu 26:31-35; Mag 14:27-31; Lug 22:31-34)

³⁶Le Simonn Piita nan baan u ke, “Uyudaan, a chaa laa?” Le Yisa jiin ke, “Nan yaan wee N chaa-n, n̄aa li fir n̄oo daandaan nan ni, amaa ni n̄a wama ke a li n̄oo.”

³⁷Le Piita baan ke, “Uyudaan, ba n̄a wee maa li fir n̄ooɔ daandaan nan naa? Ni ye nkum ke n li kpo a bu.”

³⁸Tɔ le Yisa jiin ke, “A sin li kpo n buu? N beiɔ ibamɔn le, a li niε ke n̄aa nyimi itaa itaa, le ukooja nni m̄oo!

Jɔnn 14

Yisa le ye nsan man chaa Baa-n ban

¹“Ni laa che ni mug ni sufu. Ni gaa Uwɔnbɔr jiu; ki gaa n mu jiu.

²Tidir takpem le be n Baa a niin; naa bi ye man ke, n bi li bei ni. N chaa niin le n tan mann npaan ki guur ni.

³Ni ye ke n jon tan mann npaan ke, n li jirin ki nan ta ni wee nitɔɔl tan li be n ban nan yaan wee n be-n.

⁴Ni nyi nsan man chaa maah yin jo nan yaan nin.”

⁵Le Tomasi bei u ke, “Uyudaan, taa nyi n̄aa chaa nan yaan ni, mambu ti yin n̄a niin ki biε nsan naa?”

⁶Le Yisa jiin ke, “Min le ye nsan nin ibamɔn nin limiefol. Uba kaa chaan Baa-n ban ni wee naa ye min bu.

⁷Ni ye ke a sin nan biem ke, a li biε n Baa-n baantɔɔl. Daandaan nan ki jɔɔ chaa, a num kan wa le ki biε wa.”

⁸Le Filib len ke, “Uyudaan, wɔɔn ti Baa-n ni wee nin kpaan ti.”

⁹Le Yisa jiin ke, “Naa nyi maa, Filib, nin maah le nan be ni ban ni yuur man nan a bɔɔn naa? Wan bien kam ke u kan Baa-n na. Ni yin n̄a niin ki len ke, ‘Wɔɔn ti Baa-n’ naa?”

¹⁰Naa n̄a yada ke n be Baa-n ni le, le Baa-n be n nii? Imɔbon yan n pag sei ni kaa ye n tɔɔl a bɔri. Amaa, ti ye Baa, wan be n ni-n, le tun u toon.

¹¹N̄aam yadau maah len ke n be nin Baa-n wee Baa-n be nin min nin, bee n̄a ligaril a sieramin yadau.

¹²N bei ni ibamɔn le, wan bien n̄aam yada ke u li tun maah tun man nin. U li tun tiwann tan jon man, nan bu-n n chaa Baa-n ban le.

¹³Le n li n̄a naah li miε nan bien n yinl bu, wee Baa-n kan kupag Bija-n bu.

¹⁴Ni ye ni miε nan n yinl bu ke, n li sei ni.

Waah nan siin bi Kasi a Naan̄ a m̄osiinl man

- 15**Ni ye ni jiem ke, ni li chee maah bei ni man.
- 16**Le n li baan Baa-n, wee un ji sei ni utiter uba wan na li gbaa be nin ni n-yonn bien.
- 17**Ni ma ye ibam̄on a Naan̄in. Dulinya nan a ninfob kaa li fir gaa wi, nan bu-n baa nyi kan wi, laa baan bin bie wi. Amaa ni nyi u, nan bu-n u be nin ni le ki li be ni ni.
- 18**Maa li jien ni wee ni be ni binba ke nkpeebimi; n li dan ni ban.
- 19**Naa li yuuri, dulinya nan yaab kaa ji li kami, amaa nim li kam. Nan bu-n maah yin gbaa be nin n miefolin, ni mu yin be le nin limiefol.
- 20**Lidaal nm̄on ni na li bie ke n be nin n Baa le, le ni be nin min, le n be nin ni.
- 21**Wan bien chee ki nm̄ag n siimin kaah ban man ke, u ma ye wan jiem. Wan jiem ke u li kan njiem n Baa ban, le n mu li jie u ki ta nba ki w̄on u.”
- 22**Le Judasi (wan ye Tadiesi) len ke, “Amaa, Uyudaan, ba na wee a yin ta a ba ki w̄on ti wee kaa yin w̄on dulinya yaabaa?”
- 23**Le Yisa jien ke, “Ni ye wan jiem ke, u li na maah w̄on man. N Baa li jie u, le n Baa nin min li dan u ban ki nan be u ban.
- 24**Wan kaa jiem kaa li na maah w̄on man nin ni. Im̄obon yan ni gbir nan kaa ye n yaa m̄boi yi; i ye Baa wan nan tumin a m̄boi le.
- 25**N pag ni nan bien maah la be ni ban nin le.
- 26**Amaa Utiter, Kasi a Naan̄, wan wee Baa-n yin tun u n yinl bu-n, li w̄on ni niwann bien ki tier ni niwann nan bien wee n nan bei ni.
- 27**Npos̄on li be ni ni; npos̄on man be n nin le n ta sei ni. Maa sei ni ke dulinya kaah tenn man nin ni. Ni laa che ni mug ni sufu ki laa san bijawaami.
- 28**“Ni gbir maah ke, ‘N yin f̄or le ki ji jirin ni ban.’ Ni ye ke a jiem ke, a li j̄on nm̄on na, maah chaa Baa-n ban nin, nan bu-n Baa-n li yab ki jom.
- 29**Daandaan nan n bei ni le wee nin ni na, wee ni nan na ke ni li na yada.
- 30**Maa ji li pag nin ni ki yuuri, nan bu-n dulinya nan a b̄orbig le chaan nin. Waa j̄on n p̄omi,
- 31**amaa ni kpaa le nin dulinya nan n tinn ki bie ke n jie Baa-n le ki tun waah w̄onim man nin dede. “Ni che ti f̄or do; daandaan nan.

J̄onn 15

Yisa le ye busub bam̄om a nyagil

- ¹Min le ye busub bamɔm, le n Baa le ye ukpadaan.
- ²U gaar ibon yan bien be nni wee kaa lo iloon nin le ki jaar, le ki mann gbar ibon yan bien lo iloon nin wee yin mann lo iloon.
- ³Nim pii be le chasi, nan bu-n maah nan bei ni imɔbon yan nin bu.
- ⁴Ni li be nin ma, wee n mu li be nin ni. Nbon kaa li fir lo iloon mitɔɔli; ni kpaan le mi li tɔ busub a nyagil bu. Ni mu kaa li fir lo iloon ni see ke ni be nin min.
- ⁵“Min le ye linyagil; le ni ye ibon. Ni ye ke uninfosaal be nin min wee n be nin u ke, u li lo iloon takpem; naa ye n bu ke naa li fir ŋa niba.
- ⁶Ni ye wan bien kaa lagin be nin min ke, u nann nbon man bi gaa jaa wee mi koor le; ibon nmɔn a bosu le bi pii, ki jaar ŋɛmi-n le yin gaa boor.
- ⁷Ni ye ke ni be nin min wee n mɔleen be nin ni ke, ni baan naah ban nan bien bu ke, ni li kan ni.
- ⁸Ni nan li ye n Baa a pag, ke ni lo iloon takpem, ki wɔɔn ni ba ke ni ye n bɔɔnɔɔb le.
- ⁹“Ke Baa-n kaah nan jiem man nin, man le n mu jie ni. Daandaan nan li be nin n jiemin yaan na.
- ¹⁰Ni ye ke ni chee sei n siimin ke, ni li be nin n jiemin yaan, ke maah chee sei n Baa a siimin man wee ki be u jiemin yaan man nin.
- ¹¹N bei ni ni nan le ke n mɔm li be ni ban wee ni mɔm ngbeen.
- ¹²N mɔsiinl ye nan le: Ni li jie tab ke maah jie ni man nin.
- ¹³Njiem takpem kaa be ki jon nin uninfosaal nta u miefol ki kpenn u jɔtiibi.
- ¹⁴Ni ye ni ŋa n siimin kaah len man ke ni ye n jɔtiib le.
- ¹⁵Maa ji yin yi ni bitoontumi, nan bu-n utoontunn kaa nyi u daau a toon yi. Amaa, n yi ni n jɔtiib le, nan bu-n maah bie nan n Baa ban nin n che ni mu bie na.
- ¹⁶Nim li kaa nan gann mi, amaa min li nan gann ni ke ni lo iloon yan kaa jɔɔ diemi. Wee Baa-n li sei ni niwann nan bien wee ni baan u n yinl bu.
- ¹⁷N siim sɔ: Ni li jie taba.

Dulinya nan a ninan

- ¹⁸“Ni ye dulinya nan yaab nan ni ke, ni li nyi ke bi nan chinn nan min le.
- ¹⁹Ni ye ke ni ye dulinya nan yaab ke, ki li jie ni ke ki yaabin. Naah ye man nin, naa ye dulinya nan yaabi, amaa n nan gann ni ki nyan ni dulinya nan yaan na. Mambu le dulinya nan nan ni.

²⁰Ni li tier imɔbon yan wee n nan pag ki sei nin na: ‘Utoontunn kaa yab jon u daau wi.’ Ni ye bi nan mugirim ke, bi li mugir ni mu. Ni ye bi chee sei n wɔɔm ke, bi li chee sei ni mu a wɔɔm.

²¹Bi yin ɲaa ni nan le n yinl bu, nan bu-n baa nyi Wan nan tunimi.

²²Maa nan bi dan ki nan pag sei bi ke, baa bi li jɔɔ tibir a galin yi, amaa, daandaan nan, baa ji li fir ke baa nyi bi bir bu.

²³Wan nam ke u nan n Baa baantɔɔl le.

²⁴Ni ye ke maa nan bi ɲa niwann nan wee uba kaa fir ɲa bi sisiigin ke, baa bi jɔɔ tibir a galin yi. Amaa daandaan nan bi nan kan ligaril a sierama, le ni bien yɔli bi nan min nin n Baa bien le.

²⁵Amaa ni nan li ye nin gbeen nsiimin kaah nan sɔb man nin: ‘Bi nam le laa jɔɔ bu.’

²⁶“Utiter, wan wee n yin tun u wee un nyann Baa-n ban nin, ki ye ibamɔn a naaɲ kan nyann Baa-n ban nin dan ke, u li ji n siera.

²⁷Ni ye ni mu nji n siera le, nan bu-n ni be n ban le npiinimin na.

Jɔnn 16

¹Ni niɛ bien, N nan bei na wee nin che ni laa kɔɔ kulɔɲi.

²Bi li nyann ni kuwonjiendiigin; ibamɔn buu, n-yonn chaan le wan bien yin kuɲ le tier ke u tun itoon le ki tenn Uwonbɔr.

³Bi li tun ni nan bien, nan bu-n baa nyi Baa-n bee min ni.

⁴N nan bei ni ni nan le, wee n-yonn nmɔn nan foo ke ni li tier maah nan kpaan nin. Maah la nan be ni ban nin bu le maa nan bei ni man ni.

Kasi a naaɲ kaah tun man

⁵“Daandaan nan n chaa wan nan tumin ban le, amaa ni ni uba kaa baam ke, ‘A chaa laa?’

⁶Maah len man nin bu, ni pooi bii le.

⁷Amaa n bei ni ibamɔn le: N fɔr ke ni yin kpiɛ nim le. Maa jon ke, Utiterin kaa yin dan ni ban ni; amaa n jon ke, n li tun u ni ban.

⁸U nan dan ke, u li ji dulinya tibɔr le dulinya nlu, nin Uwonbɔr a buchɪn binbem, nin U bɔɟil ki wɔɔn:

⁹Ki jiin tibir paam bi galin na, nan bu-n bininfob kaa ɲam yada;

¹⁰le ki jiin nbuchɪn binbem paam bi galin na, nan bu-n n chaa Baa-n ban le, nan yaan wee naa ji li kami;

11Le ki jiin libɔjil paam bi galin na, nan bu-n daandaan nan dulinya a bɔrbigin pii biiu.

12“N jɔɔ tibɔr pam n pag sei ni, tan yab jon ni tuli kaah li gbir man.

13Amaa u ma, wan ye ibamɔn a naanin, nan dan ke, u li che ni biɛ ibamɔn biɛn. Waa li pag u tɔɔl a pɔɔm bu; u li pag waah gbir tan nin a binba le, le u li bei ni niwann nan la chaan nin ŋa.

14U li ta kupag ki seim ki ta nan ye n yann nin ki wɔɔn ni.

15Niwann nan biɛn wee Baa-n ye-n ye n yann le. Ni ma bu le n ke kinaanin li ta maah ye nan ki wɔɔn ni wee ni biɛ.”

Lipoobiil nin nmɔn

16“Ni kpiɛ wama ke naa ji yin gami, le ni bɔɔn wama mu ni ji li kam.”

17Le u bɔɔnbɔɔbin biba baan tab ke, “Ba ŋa wee u len ke, ‘Ni kpiɛ wama ke naa ji yin gami, le ni bɔɔn bu ke ni ji li kam.’ Le ki ji len ke, ‘Nan bu-n n chaa Baa-n ban lee?’”

18Le bi gbaa baan tab ke, Waah ke ‘ni kpiɛ wama ke’ nmɔn, ni taai ye baa? Taa biɛ nan wee u pag nmɔn ni.”

19Le Yisa nan kan ke bi ban bin baan u le ni taai, le u bei bi ke, “Ni baan tab le maah len ke ‘Ni kpiɛ wama ke naa ji yin gami, le ni bɔɔn bu ke ni li kamin’ a taai yaa?”

20N bei ni ibamɔn le, ni li mɔɔ ki fabin amaa le ni mɔ dulinya yaab. Ni sufu li bii, amaa ni sufu biil nmɔn li kpann nmɔn.

21Upii be maa kibig ke ni wu u le nan bu-n u yonni li foo; amaa ni ye u ma u bigin ki die ke u tamir nwunwun nin bu le ni mɔ u waah ma kibig ŋa dulinya nin bu.

22Man le ni ye ki sei ni: Daandaan nan le ye ni sufu biil a yonni, amaa n ji li kan ni le ni jɔɔ nmɔn, le uba kaa li fir ta ni mɔm nmɔn ki sin jien ni.

23Lidaal nmɔn nan foo ke naa ji na yin baanim niba. N bei ni ibamɔn le, n Baa li sei ni nan biɛn wee ni baan n yinlin bu.

24Naah yuur ki nan kpaa daandaan nan naa la baan ni ba n yinl bu. Ni baan na wee ki gaa, wee ni mɔm nmann gbeen.

Taah nyanɔ dulinya man

25“Maah le gbaa pag tenn ni pag woon a poolin nin, n-yonn chaan le maa ji na li pag ileen nmɔn a booli yi amaa n yin pag npaan nin le ki jiin n Baa-n paam.

26Lidaal nmɔn ni na li baan naah ban nan n yinl bu. Maa ke min le na yin baan Baa-n ki sei ni.

²⁷Aai, Baa-n tɔɔl jiɛ ni nan bu-n naah jiɛm wee ki ɲaam yada ke n nyann Uwonbɔr ban nin bu.

²⁸N nyann Baa-n ban le ki kɔɔn dulinya ni; daandaan nan n nya dulinya ni le ki chaa jir Baa-n ban.”

²⁹Le Yisa a bɔɔnɔɔbin ke, “Daandaan nan a pag ni ween le kaa ji pag liwool a poolin ni.

³⁰Daandaan nan ti kan ke a nyi niwann bien hali kaa ji ban u ba n baaniɲ ibinbaan ni. Ni ma che ti ɲaaɲ yada ke a nyann Uwonbɔr ban le.”

³¹Le Yisa bei ke, “Ni ɲa yada njoorimin le!

³²Amaa n-yonn chaan, le ki pii foon na, le ni na li worin, ki kun ni niin yin uba ba uba ba. Ni bien na yin jien nbinba le, ni bien yɔli maa be nbinba, nan bu-n n Baa be nim.

³³“N bei ni ni niɛ nan, naah li ɲa man wee ni li jɔɔ nposɔɔn nni. Dulinya nan yaan ni li kan tibɔmugkaar. Amaa ni che ni sufu li pɔɔu! N nyaɲ dulinyau.”

Jɔnn 17

Yisa kaah miɛ Uwonbɔr ki sei U bɔɔnɔɔb man

¹Yisa kaah nan len man nmɔn, ni bɔɔn bu le U jaar lig paab le ki miɛ Uwonbɔr ke: “N baa, n-yonn nmɔn foo u. Che A bija n kan kupag wee A bija mu n pagijɲ.

²Nan bu-n fin le sei u tininkper a pɔɔm le u jon bininfob bien ke un sei ban bien wee A ta sei win limiɛfol lan kaa jɔɔ ndiem.

³Daandaan nan limiɛfol lan kaa jɔɔ ndiem nmɔn ye nan le: Ke bin bie fin wan ye ibamɔn a Wonbɔru win, nin Yisa Masiya, wan wee a tun nin.

⁴N ɲmagin kupag nan dulinya-n le n nan seiɲ maah die litoonl lan wee A nan ta seim ke n tun nin.

⁵Le daandaan nan, n Baa, seim kupag A nintogil ni, kupag kan wee n nan kan A ban n-yonn man wee dulinya kaa la nan naan nin.

⁶“N kpiiriɲ ki wɔɔn bininfob ban wee A nan ta seim dulinya nan yaan nin na. Bi nan ye A yaab le; Fin le ta bi seim le bi chee A mɔleen.

⁷Daandaan nan bi nyi ke niwann nan bien wee A ta seimin nyann Fin ban le.

⁸Nan bu-n n ta imɔleen yan wee A ta seimin ki sei ba, le bi gaa i. Bi nyi ibamɔn ke n nyan Fin ban le, ki ɲa yada ke Fin le tunim.

⁹N miɛ le ki tenn bi. Maa miɛ tenn dulinya, amaa ban wee A ta bi seimin, nan bu-n bi ye A yaab le.

- 10Maah jɔɔ ban ye A yaab le, le N̄aah jɔɔ ban nin bien ye n yaab. Le n kan kupag bi ban.
- 11Maa ji yin be dulinya nan yaan ni, amaa bi ma la be dulinya nan yaan, min chaan A ban le. Baa wan be kasi, guur bi A yinlin a pɔɔm bu, liyinl lan wee A ta sei min bu, naah li n̄a man wee bin n̄a nba ke taah ye nba man nin.
- 12Maah la nan be bi ban nin, n nan guu bi le ki n̄mag bi A yinl lan wee A nan ta seim nmɔn a pɔɔm bu. Bi ni uba kaa bori see gab yɔli a ninfo win naah li n̄a man wee nin gbeen naah sɔb man Uwɔnbɔr a gbɔn̄in nin.
- 13“N chaan A ban le daandaan nan, amaa n pag ni niɛ nan n-yonn man wee n la be dulinya nan yaan ni le, naah li n̄a man wee bin gbee nin n mɔmin bi sufu ni.
- 14Min le ta A mɔleen yin ki sei bi le dulinya yaab nan bi, nan bu-n baa ji ye dulinya yaab jigin ke maah kaa ye dulinya a ninfou man nin.
- 15N wonmiel kaa ye A nyan bi dulinya nan yaan ni, amaa n miɛ le ke A guur bi ki nyan bi tibir daan a nɔɔn.
- 16Baa ye dulinya yaabi, hali a li ke maah kaa ye dulinya a ninfou man nin.
- 17N̄a bi kasi ibamɔn nin buu; A mɔleen yin ye ibamɔn le.
- 18N̄aah nan tum dulinya-n man nin, man le n tun bi dulinya-n.
- 19Bi ma bu le n n̄a nba kasi, ke ni che bi mu n n̄a kasi ibamɔn.
- 20“N wonmiel kaa tenn bi binba. N miɛ ki tenn ban mu la yin n̄aam yada bi mɔleen bu-n le,
- 21ke bi bien n n̄a nba; ke N̄aah be nni wee n mu be A ni man nin. Che bi mu li be nin tima wee dulinya yaab n n̄a yada ke Fin le tunim ni.
- 22N ta kupag kan wee A nan ta seimin ki sei ba, ke nin che bin n̄a nba ke taah ye nba man nin:
- 23Le n li be nin bi wee A li be nim. Che bi li jɔɔ nmɔkpaɔ bamɔn na. Wee nin che dulinya yaab nb̄iɛ ke Fin le tunim le ki j̄iɛ bi hali ke n̄aah j̄iɛm man nin.
- 24“N Baa, n ban bininfob ban wee A ta seimin na li be n ban le maah na yin be nan yaan nin. Wee bin kan npagim, kupag kan wee A nan ta seimin, nan bu-n N̄aah j̄iɛm n-yonn man wee dulinya kaa la nan naan nin.
- 25“N Baa Wan ye tibuchinn daan, hali dulinya yaab kaah kaa le nyin̄in, min nyin̄, le bi nyi ke Fin le tunim.
- 26N che bi bien̄a, le ki li che bin mann bien̄ naah li n̄a man wee N̄aah j̄iɛm man nin li be nin bi wee n mu tɔɔl li be nin bi.”

Jɔnn 18

¹⁵Simɔnn Piita nin ubɔɔɔɔɔɔ uba nan ɔɔ Yisa. Nan bu-n biminmanib a yudaau win nan nyi ubɔɔɔɔɔɔrin, le u nan ɔɔ Yisa ki ɔɔ biminmanib a yudaau win a niin a loob,

¹⁶amaa Piita ma nan paar si nkaafiin le ki guu. Le ubɔɔɔɔɔɔ wan wee biminmanib a yudaau nan nyi-n, nan jirin ki nan pag sei kibisiɛg kan nan be itoon nin lidaal nmɔn nin, ki che Piita ɔɔɔn.

¹⁷Le kibisiɛg kan nan be ntimansanmɔnn nin baan Piita ke, “Naa ye u ɔɔɔɔɔɔru lee?” Le Piita jiin ke, “Maa ye.”

¹⁸Tiwar li nan be, le bitoontumin nin bininkpeebin nan si ki ɔɔɔn nɔmi man wee bi nan mann ki worin. Piita ɔɔɔl nan si ki kpɛ bi bu le ki wor.

Biminmanib a ninkpelu kaah nan baan Yisa ibinbaan man

(Matiu 26:59-66; Mag 14:55-64; Lug 22:66-71)

¹⁹Iyaayoo nmɔn, le biminmanib a yudaau win nan baan Yisa ki jiin u ɔɔɔɔɔɔbin nin u wɔɔnimin paam.

²⁰Le Yisa nan jiin ke, “N pag npaan ni le ki sei dulinya, n gbaa wɔɔn tiwonjien dirin bee iwonjien niin le, nan yaan wee Juu yaab bien lagin tab. Maa la nyi pag niba ki woon ni.

²¹Ba ɔa wee a baanim ibinbaan naa? Baan bininfob ban gbir maah pag man nin. Ibamɔn buu bi nyi maah len man.”

²²Yisa kaah len man nin, le bininkpeebin a ni uba wan mal win peb u kitapag ki ke, “Naa yin pag man ki sei biminmanib a yudaau le yen naa?”

²³Le Yisa jiin u ke, “Ni ye n pag nan bir ke, a bin jim ni siɛra. Amaa ni ye n pag ibamɔn ke, ba ɔa wee a peb maa?”

²⁴Le Anasi ta Yisa ki chien biminmanib a yudaau Kayafasi ban ke inmin la lol u.

Piita kaah ji nan niɛ ke waa nyi Yisa man

(Matiu 26:71-75; Mag 14:69-72; Lug 22:58-62)

²⁵Simɔnn Piita kaah nan si wor nɔmi-n, le bi baan u ke, “Naa ye uja nan a ɔɔɔɔɔɔbin a ni u ba lee?” Le u niɛ, ki ke, “Maa ye.”

²⁶Le biminmanib a yudaau a toontunnu wan a maalim ye Piita kaah gaa wan a tul ki parin, kpeen u ki ke, “Maa bi kan fin nin uma olif a kpaabin yaan naa?”

²⁷Le Piita ji niɛ, libol nmɔn le ukooja piin ki mɔr.

Baah nan ta Yisa jon Palati ban man

(Matiu 27:1-2,11-14; Mag 15:1-5; Lug 23:1-5)

²⁸Le Juu yaab nyan Yisa Kayafasi ban ki ta u jon Rom yaab a bɔryudaau a naakoon. Ni nan ye njakpiin le, Juu yaab kaah nan yin ji yuglagir a chiigin nin; baa nan chee ɔɔ ubɔr a naakoon wee ki ɔa bi ba tijaginn ke bi kaal kaah wɔɔn man nni.

²⁹Ni bu le Palati nan nyann bi ban ki nan baan bi ke, “Uja nan a galin ye ba wee ni joo galin waa?”

³⁰Le bi jiin u ke, “Ni ye waa bi ye wan galin ke, taa bi yin ta u ki nan seiŋi.”

³¹Le Palati ke, “Ni ta u ni tooŋ ki tan ji u tibor ni siim kaah woon man na.” Le Juu yaabin jiin ke, “Nsan kaa jaa sei ti nin ti ku uninfo.”

³²Ni nie nan tun ke nin gbeen Yisa kaah nan pag ke waah na yin kpo nkum man a bosu nle.

³³Le Palati nan jir koo nnaakoon, ki tan yin Yisa ki baan u ke, “Fin le ye Juu yaab a boru win naa?”

³⁴Le Yisa jiin ki baan u ke, “Ni ye a tooŋ a potiel le bee biba le beiŋ n bora?”

³⁵Le Palati mu ji baan u ke, “N ye Juu a ninfou lee, a tooŋ a ninfob nin biminmanib le taan seim. A tun baa?”

³⁶Le Yisa bei u ke, “N naam kaa ye dulinya nan a naami, ni bi ye man ke, n toontum nan bi li kon n bu ke Juu yaab kaa li fir choomi. Amaa daandaan nan n naamin yin nyann niba paam le.”

³⁷Le Palati ke, “To a ye ubor le!” Le Yisa jiin u ke, “A joo ibamon nin njaah pag ke n ye ubor nmon. Ibamon buu, ni ma bu le bi mam, ni ma bu le n dan dulinya nan yaan, n nan ji ibamon a siera. Le ban be ibamon paamin pelig n bor.”

³⁸Le Palati baan u ke, “Ba ye ibamon naa?”

Baah siin bin ku Yisa man

(Matiu 27:15-31; Mag 15:6-20; Lug 23:13-25)

Imobon nan a woon bu le Palati ji jir nyan Juu yaabin ban ki tan bei bi ke, “Maa kan nan bu wee n li galin wi.

³⁹Amaa ni ye ni kaal le ke n nyan uloondiikoor uba ki sei ni Yuglagir a chiig a yonn. Ni ban n nyan ‘Juu yaab a boru’ nle ki sei naa?”

⁴⁰Le bi tien ki jiin ke, “Aai, naa ye uma! Nyan Barabasi ki sei ti!” Barabasi nan ye ban bii tininkper a pomin a ni uba le.

Jonn 19

¹Le Palati nan ta Yisa sei ki che bi fieb u.

²Le bitogib nan ta ikunkon ki loo kiyuchigirig ki ta chigin u yul. Le ki ta daala man geuj ki yeen u,

³le ki le gbaa chaa u ban ki tan bei u ke, “Ti poor Juu yaab a boru!” Le ki peb u kitapag.

⁴Le Palati ji nyan ki tan bei Juu yaabin ke, “Lig, n yin ta u nyann le ki nan sei ni wee ni biε ke maa kan nan wee n li ta galin wi.”

⁵Yisa kaah nan nyann ki chig ikunkon a yuchigirig nin daala manjin, le Palati bei bi ke, “Uja nmɔn sɔ.”

⁶Libol nmɔn biminmanib a yudam nin ban guu iwonjiɛn niin nin kaah kan win, le bi tien ki ke, “Ni kpaa mu! Ni kpaa mu!” Amaa le Palati jiin ki bei bi ke, “Ni nan ta u ki tan kpaa mu. Min bu ke, maa kan nan wee n li ta galin wi.”

⁷Le Juu yaab le yii ki ke, “Ti jɔɔ nsiim, le nsiim nmɔn wɔɔn ke ni ye un kpo le, nan bu-n u ke u ye Uwɔnbɔr a Bija le.”

⁸Palati kaah gbir man nin, bijawaam nan mann choo u le,

⁹le u jir kɔɔ u niin. Le ki baan Yisa ke, “A nyan la ban naa?” Amaa Yisa kaa nan jiin u tibɔri.

¹⁰Le Palati ke, “A yii le kaa yin pag gar n paam maa? Njaa tier ke n jɔɔ npɔɔn man li fir feeŋ jaa bee ki kpa ŋaa?”

¹¹Le Yisa jiin ki bei u ke, “Njaa bi li fir jɔɔ npɔɔn ki jon mi wee naa ye mi nyann paab le. Mambu wan taam ki ŋa a nɔɔn nin jɔɔ tibir takpem.”

¹²Iyaayoo nmɔn, le Palati nin gbaar ban waah li ŋa man ki fee Yisa jaa, le Juu yaab mu le mann tann ki ke, “A jaa uja nan jon ke, ŋaa ji ye Siiza a jɔ. Wan bei ke u ye ubɔr ke udaan yii Siiza le nmɔn.”

¹³Palati kaah gbir man nin, le u ta Yisa nyann ki nan kal ubɔjir a binbinl bu nan yaan wee bi yi ke kutangbapiig a loobin (Juu yaab a leen yin Aramayig bi yi li Gabata le).

¹⁴Ni nan ye sili a daal le, ni wonn wee bin ji Yuglagir a chiig a nyantoom le, tikur piig nin tilee a yonn. Le Palati nan bei Juu yaabin ke, “Ni bɔru sɔ.”

¹⁵Amaa le bi tien ki ke, “Ta u fɔra! Ta u fɔra! Kpaa mu!” Le Palati baan bi ke, “N kpaa ni bɔru waa?” Le biminmanib a yudam bei ke, “Taa jɔɔ ubɔri see Siiza a binba.”

¹⁶Ni joorimin le Palati nan ta u sei bi ke bin tan kpa mu.

Baah kpa Yisa man

(Matiu 27:32-44; Mag 15:21-32; Lug 23:26-43)

Le bitɔtogibin nan gaa Yisa.

¹⁷Le ki che Yisa tu u tɔɔl a dapunpunl, ki nyan jon nan yaan wee bi yi ke kuyukpabugin (wee Juu yaab a leen yin Aramayig bi yi ke Goligota-n).

¹⁸Niin le bi nan kpa u, le ki kpaa bijab bilee mu ki kpiε u bu, uba be nan bu a logil le utɔ mu be nan bu a logil le Yisa be sisiigin.

- ³³Amaa baah nan nan foon Yisa ban ki miin u pii kpe-n baa ji nan gen u taai yi.
- ³⁴Le bitotogibin a ni uba ta likpanl ki ŋu Yisa a logil, libol nmɔn le ncham nin nnyum nyann.
- ³⁵Uja wan nan kan man nmɔn nan jin siɛra le, u siɛra nmɔn nan ye ibamɔn le. U nyi ke u pag ibamɔn le, u jin siɛra ke ni mu n ŋa yada le.
- ³⁶Ni niɛ nan ŋa ke nin gbeen naah sɔb man Uwɔnbɔr a gbɔŋin ke: “U kpabil liba kaa yin gen ni,”
- ³⁷ke Uwɔnbɔr a gbɔŋin ni ba yaan kaah len ke, “Bi li lig wan wee bi nan ŋuu-n.”

Yisa a piim

(Matiu 27:57-61; Mag 15:42-47; Lug 23:50-56)

- ³⁸Ni bɔɔn bu, le Josef wan nan nyan Arimatiya n baan Palati Yisa a gbanann bu, Josef nan ye Yisa a bɔɔnɔɔru le, u nan woog le waah nan san Juu yaabin bu. Le Palati sei u nsan le u tan nyan Yisa a gbanann ki ta jon.
- ³⁹Nikodimosi le nan chien u, uja wan pii nan jon Yisa ban kunyiɛgin. Nikodimosi nan ta kisiig a nyinyinn nin nnyɔgkusim nle ki ŋmarin tab, mi kpikpiɛl nan foo botu munla.
- ⁴⁰Le bininfob bilee nmɔn nan ta tiwann nunumir nmɔn ki nug Yisa a gbanann ki ta ti pɔbin litanl penlin. Bi nan ŋa Juu yaab a kaalin baah ŋaan man ki pii bi kumin le.
- ⁴¹Nan yaan wee bi nan kpa Yisa-n nan ye bukpaab le, bukpaab nmɔn yaan kukaapɔŋ kan wee baa la nyi pii uninfo nan be niin.
- ⁴²Nan bu-n baah nan be ŋaan sili nin wonn likpakɔɔlin wee libol mu kaa ji nan fɔgin bu le bi nan pii Yisa nin yaan.

Jɔnn 20

Kukaafɔŋ a bɔr

(Matiu 28:1-8; Lug 24:1-12)

- ¹Nyantoom a chinchinn a daal a jakpanyiɛn, wee ni la nan bɔɔn nin, le Meri wan nyan Magidalin nan jon kukaagin yaan ki tan foo ki miin litangbagil lan nan loo kukaagin a mɔbin choo loora.
- ²Le u nan guun dan Simɔnn Piita nin ubɔɔnɔɔr wan wee Yisa nan jiɛ-n ban, ki bei bi ke, “Bi nyan Uyudaan kukaagin a poolin na, taa nyi baah ta u ŋa nan yaan ni!”
- ³Ni ma bu le Piita nin ubɔɔnɔɔr umienin piin lisanchonl ki chaa kukaagin yaan.
- ⁴Bi bilee nmɔn bien nan gu le, amaa ubɔɔnɔɔr umienin nan guun ki jon jien Piita le ki nan chinn foo kukaagin yaan.

⁵Le ki bɔɔn ki lig poolin ki kan litanl penlin kaah dɔ niin amaa le kaa kɔɔ poolin ni.

⁶Le Simɔnn Piita, wan nan paa u bɔɔn nin, foon ki nan jon kɔɔ kukaagin a poolin. U nan kan litanl penlin kaah dɔ man na,

⁷ki kpiɛ nkum a kinkenl lan nan lol Yisa a yulin. Likinkenl nmɔn nan kpab li tɔɔ le, ki dɔ li binba ki jien litanl penlin.

⁸Ni joorim ubɔɔɔɔr umienin, wan nan chinn foo kukaagin yaan nin, mu kɔɔ poolin. Le ki kan ki ɲa yada.

⁹(Baa le la nan biɛ naah sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɲin ke Yisa ye Un fii nkumin le nni.)

¹⁰Le bibɔɔɔɔbin nan jir kun bi niin yin.

Yisa kaah degir Meri wan nyan Magidalin bu man

(Matiu 28:9-10; Mag 16:9-11)

¹¹Amaa Meri nan si kukaagin a paab le ki mɔr. Waah nan si ki mɔrin, le ki nan bɔɔn ki lig kukaagin a poolin,

¹²le ki kan malakam bilee kaah yee tiwann penn, ki ka nan yaan wee Yisa a gbanann nan dɔ-n, le uba ka u yul paam, le uba mu ka u taai paam.

¹³Le malakam nmɔn baan u ke, “Upii ba ɲa wee a mɔraa?” Le u ke, “Bi yuur n yudaau a gbanann le, maa nyi baah ta u ɲa nan yaan ni.”

¹⁴Nin yaan nmɔn, le u gbɛ lig ki kan Yisa kaah si niin, amaa waa nan biɛ ke Yisa le yen ni.

¹⁵Le Yisa baan u ke, “Upii ba ɲa wee a mɔraa? Nma wee a ban naa?” Meri wan nyan Magidalin ma nan tier ke ukpaadaan ni le yen, le ki ke, “Uninkpel, ni ye a ta u tan ɲa nan yaan ke, a wɔɔnim ɲaah ta U ɲa nan yaan nmɔn ni, wee n jo ki tan yuur u.”

¹⁶Le Yisa yin u ke, “Meri.” Le Meri gbɛ lig U paam ki kuun nkukɔɔɔɔn Juu yaab a leen yin Aramayig ke, “Rabboni” (ni taai le ye wan wɔɔnn).

¹⁷Le Yisa bei u ke, “Laa bibim ki ɲmag mi, nan bu-n maa la jir Baa-n ban ni. Amaa li chaa n nabumin ban ki tan bei bi ke, ‘N chaa jir N Baa nin ni Baa, N Wɔnbɔru nin ni Wɔnbɔru win ban le.’ ”

¹⁸Le Meri wan nyan Magidalin nan ta tibɔr nmɔn ki jon bibɔɔɔɔbin ban ki tan bei bi ke, “N kan Uyudaan na!” Le ki bei bi waah bi ke un bei bi man nin.

Yisa kaah nan degir u bɔɔɔɔbin bu man

(Matiu 28:16-20; Mag 16:14-18; Lug 24:36-49)

¹⁹Nnyantoon a chinchinn a weem a daal a jɔɔɔ, le bi bɔɔɔɔbin nan ligin be kudiig kiba a poolin, bi nan kpal inaangan le baah nan san Juu yaab bijawaamin bu, le Yisa dan ki nan sir bi sisiigin ki ke, “Nposɔɔn li be nin ni!”

²⁰Waah nan len man nmɔn a bɔɔn, le u nan ta U nɔɔi nin U logi ki wɔɔn bi. Ni nan mɔŋ bibɔɔnɔɔbin le takpem baah nan kan Uyudaan nin.

²¹Le Yisa ji nan bei bi ke, “Nposɔɔn li be nin ni! N Baa kaah nan tum man nin, man le n mu tun ni.”

²²Le ki nan foor ki jaa bi bu ki ke, “Ni gaam Kasi a Naan.

²³Ni ye ni jien ban bien a bir ki per bi ke, bi kan jien pera; ni ye naa jien per bi ke, baa kan jien peri.”

Yisa nin Tomasi

²⁴Tomasi (wan wee bi yi u ke kijaanin), ki ye bibɔɔnɔɔbin a ni u baa-n kaa nan be bi ban Yisa kaah nan dan nin ni.

²⁵Le bibɔɔnɔɔb bimien nin nan bei u ke, “Ti kan Uyudaan na!” Amaa le u nan bei bi ke, “See ke n kan ikpaagin a bon U nɔɔi ni wee ki ta n nɔɔbil ki bɔ nan yaan wee ikpaagin nan kpaa-n, ki ta n nɔɔ ki bɔ U logi yin, naa ye man ke maa yin ŋa yada.”

²⁶Iween ilile a bɔɔn U bɔɔnɔɔb ji nan be iniin le, le Tomasi nan be bi ban. Hali inaangan nan kpal le, amaa le Yisa kɔɔn ki nan sir bi sisiigin ki bei bi ke, “Nposɔɔn li be nin ni!”

²⁷Le ki bei Tomasi ke, “Ta a nɔɔbil ki nan bɔ doou; lig n nɔɔi. Tann a nɔɔ ki bɔ n logi a boi nan yaan na ki jien nbienim wee ki ŋa yada.”

²⁸Le Tomasi bei u ke, “N yudaau nin n Wonbɔru!”

²⁹Le Yisa bei u ke, “Nan bu-n ŋaah kamin bu, le a ŋa yada; tikaar be ban kaa kan wee ki sin ŋa yada-n bu.”

Nan bu wee bi nan sɔb kugbɔŋ nan

³⁰Yisa nan tun ligaril a siera ibam takpem u bɔɔnɔɔb a numin, le naa sɔb dɔ kugbɔŋ nan a poolin ni.

³¹Amaa nsɔbim nan ye ni ŋa mi yada le ke Yisa le ye Masiya, Uwonbɔr a Bija, le ni ŋa u yada ke ni li kan limiefol u yinlin.

Jɔnn 21

Yisa kaah nan degir bibɔɔnɔɔb bilile bu man

¹Ni bɔɔn bu, Yisa ji nan degir u bɔɔnɔɔb bu Tiberiya a mɔgilin. Naah nan tun man sɔ:

²Simɔnn Piita, nin Tomasi (wan wee bi yi u ke kijaanin), nin Nataniel (wan nyann Kena kan be Galilii a tinjin nin), nin Zebedi a naachimin, ki kpɛ Yisa a bɔɔnɔɔb bilee bi bien nan lagin be le.

³Le Simɔnn Piita bei bi ke, “N chaa jan chool le.” Le bi jiin bei u ke, “Ti li nɔɔɔ jo.” Le bi nyan ki kɔɔ kubulunkponɔn, amaa kunyiemuɔ nmɔn bien baa nan choo niba.

⁴Le njakpanyien, le Yisa sir nnyum a gbaam, amaa bibɔɔɔɔbin kaa nan biɛ ke Yisa le yen ni.

⁵Le u baan bi ke, “N jɔtiib, naa jɔɔ ijan naa?” Le bi jiin u ke, “Aai.”

⁶Le u bei bi ke, “Ni ta ni janlaanɔn ki jaa kubulunkponɔn a jiim paama, wee ki choo ijan. “Baah ta bi janlaanɔn ki jaa nnyumin nin le kaa ji li fir daar ki kɔɔn kubulunkponɔn yaan ni, nan bu-n bi nan choo ijan le takpem.

⁷Le ubɔɔɔɔɔr wan wee Yisa jie-n bei Piita ke, “Uyudaan le yen!” Piita kaah gbir ke “Uyudaan le yen” nin, le u yuur u kinkenl gab (u pii nan gabir li le bil) le ki yug lu nnyumin.

⁸Le bibɔɔɔɔɔb bi mienin ta kubulunkponɔn ki ɔɔɔr u taai, ki dar kujanlaanɔn ke ki gbee nin ijan, nan bu-n bi bol kaa nan fɔg nin likpengonli, ni nan ye itaadann kobig paam le.

⁹Baah nan don likpengonlin, le bi kan iɔmisakɔɔn a ɔmiim le ijan pul niin, nin boroboro.

¹⁰Le Yisa bei bi ke, “Ni li jɔɔn ijan yan wee ni choo-n iba ni.”

¹¹Le Simɔnn Piita don kubulunkponɔn a poolin ki dar kujanlaanɔn donn likpengonl. Ki nan gbee nin ijan gbingbem le, i bien nan lakin ye ijan kobig nin piɔmu nin itaa le, amaa hali nin yaah le nan yab man nmɔn bien na kujanlaanɔn kaa nan chie.

¹²Le Yisa bei bi ke, “Ni dan nan chann ni mɔb.” U bɔɔɔɔɔb nmɔn a ni uba kaa nan baan u ke, “A ye ɔmie?” Bi nan nyi waah ye Uyudaan.

¹³Le Yisa dan, ki nan yuur boroboro ki ta sei bi, ki ji yuur ijan nin mu ki sei bi.

¹⁴Ni nie nan le nan kpie nfimitaa le Yisa degir u baa u bɔɔɔɔɔb ban, waah nan fii nkumin a bɔɔn.

Yisa nin Piita

¹⁵Baah nan jin die-n, le Yisa baan Simɔnn Piita ke, “Simɔnn Jonn a bija, a jiem ibamɔn ki jon bi nie waa?” Le u jiin ki bei u ke, “Nn n Yudaau, a nyi ke n jieh.” Le Yisa ke, “Li jinn n peebum nan na.”

¹⁶Le Yisa ji len ke, “Simɔnn Jonn a bija, a jiem ibamɔn naa?” Le u jiin ke, “Nn, n Yudaau, a nyi ke n jieh.” Le Yisa len ke, “Li guu n peei nan na.”

¹⁷Nan nan kpie nfimitaa-n le u bei u ke, “Simɔnn Jonn a bija, a jiem maa?” Piita a sufu nan bii le nan bu-n Yisa kaah nan baan u ki tan kpaafimitaa ke, “A jie

maa?” Le u ke, “Uyudaan, a nyi niwann bien; a nyi ke n jienj.” Le Yisa ke, “Li jinn n peei nan na.

¹⁸N beinj ibamɔn le, ɲaah nan pɔɔn nin, a ti yee a wan yɔɔr a tɔɔl le ki jo ɲaah ban nan paam; amaa ni ye a por ke a yin tann a nɔɔi le, le uba n ta a wann yɔɔr ki yeenj ki taanjo ɲaah kaa ban a jo nan paam.”

¹⁹Yisa nan len man ki wɔɔn nkum man a bol wee Piita yin kpo wee ki ta kupag sei Uwonbɔr nle. Le ki bei u ke, “Li nɔɔm ni!”

Yisa nin ubɔɔɔɔɔr umienin a bɔr

²⁰Le Piita gbie lig ki miin ubɔɔɔɔɔr wan wee Yisa jie-n nɔɔ bi le. (U ma nan ye baah nan ka ji kujɔɔg a jiiir wee wan nan ka den Yisa ki nan baan u ke, “Uyudaan ɲma yin nya a bɔɔn naa nin?”)

²¹Piita kaah kan win, le u baan u ke, “Uyudaan, ke u ma?”

²²Le Yisa jiiin u ke, “Ni ye n ban u li be nin u miefol ki nan kpaan-yonn man wee n li jirin ke, ni ye ba ki sei ɲaa? Ni kpaan le nin a nɔɔm.”

²³Ni nie nan bu, le tibɔr nan mɔɔn u bɔɔɔɔɔbin a sisiigin ke ubɔɔɔɔɔr unie ma kaa yin kpo. Amaa Yisa kaa ke waa yin kpo; u len le ke, “Ni ye n ban u li be nin u miefol ki nan kpaan lidaal lan wee n na li jirin ke, ni ye ba ki sei ɲaa?”

²⁴Ubɔɔɔɔɔr nmɔn le jin tiwann nan a siera le ki sɔb ni bil. Ti nyi ke u siera nmɔn ye ibamɔn le.

Ndiem

²⁵Daandaan nan, Yisa ji nan tun tiwann takpem tibama, ni ye ni bien bi sɔb do ke, n tier ke hali dulinya munl nan kaa bi li kan npaan man wee bi li ta tigbann tan wee bin sɔb nan ɲa.

Litoonl

Litoonl 1

¹N ninkpelu Teofilusi, n gbɔŋkpog n-yaan, n nan sɔb nan bien wee Yisa nan piin ki tun, nin waah nan wɔɔn man,

²ki nan kpaa lidaal lan wee bi nan nan ta u don paabin, Kasi a Naaŋin kaah nan che u wɔɔn u tooi yan wee u gann nin, le Uwɔnbɔr nin nan ta u don paab.

³U fala a jim a bɔɔn, le u ta u baa ki wɔɔn bi ki jin siera takpem ke u fo. U nan degir bi bu ki be nin bi iweehn pina ki wɔɔn bi Uwɔnbɔr a naamin a bɔr.

⁴Kulagun kuba ni, le u nan lagin ki ka ji nin bi, le ki nan sei bi limɔsiinl nan: “Ni laa nya Jerusalemi, amaa ni li guu ipiin yan wee n baa nan siin limɔsiinl lan wee ni gbir n pag li bɔrin.

⁵Nan bu-n Jonn fun ni nnyum le, amaa naa li yuuri ni li gbee nin Kasi a Naaŋ.”

Yisa kaah don paab a naamin man

⁶Yisa nin u tooi kaah nan lagin tab n-yonn man nin, le bi baan u ke, “Uyudaan daandaan nan le a yin jiin Iziral yaab a naamin ki sei baa?”

⁷Le u bei bi ke, “Naa ye ni li nyi n-yonn man bee idaa yan wee n Baa siin ke nin tun man u tɔɔl a ninkper a pɔɔmin ni.

⁸Amaa ni li kan nɔɔn n-yonn man wee Kasi a Naaŋin li jirin ni bu-n, le ni na li ji n siera Jerusalem nin Judiya a timin bien nin Samariya nin dulinya nan a logi nan bien.”

⁹Waah pag man ki die a bɔɔn, le Uwɔnbɔr ta u don paab bi numbimin, le kitilangbɔŋ degin u bu le baa ji ga wi.

¹⁰Amaa le bi paar si ki ta bi num kpaa ki lig papaab kitilangbɔŋin waah chaa do man, libol nmɔn ki miin bijab bilee yee tiwanpenn, ki nan sir bi ban.

¹¹Ki baan bi ke, “Nim Galilii yaab, ba ŋa wee ni si ki lig papaab man naa? Yisa wan nyan ni ban ki don paabin, u le ji na yin jirin man le ke naah le kan u wee u don paab man nin.”

Wan nan gaa Judasi a sisibol nan a bɔr

¹²Iyaayoo nmɔn le Yisa a tooi yin nan nyan ligungonl lan wee bi yi ke Olif a Siigi a Jɔɔlin a paab ki chaa jir Jerusalem. Nin yaan nin Jerusalem kaa nan foo maal kiba.

¹³Baah foo Jerusalem n-yonn man nin, le bi jon tan kɔɔ iniin yan yaan wee bi ti be-n, i nan ye tiditɔɔr le. Ban nan be nin yaan le ye Piita, Jonn, Jemisi nin Anduru; Filib nin Tomasi, Batolomiu nin Matiu; Jemisi wan nan ye Alifiu a bija-n, nin Simɔnn wan wee bi nan yi u ke zealo, nin Judasi wan ye Jemisi a bija-n.

¹⁴Bi bien nan ti lagin tab le nin bipiib biba nin Yisa a na Meri, nin Yisa a watiib, ki miε Uwonbɔr nin potiel liba kaa peri.

¹⁵Iyaayoo nmɔn le Piita nan fii sir biwonjiem ban nan lagin a sisiigin, (bi na li foo bininfob kobig nin pilee paam)

¹⁶ki len ke, “N nabum, Uwonbɔr a leen yan wee Kasi a Naaŋ nan che Defid pag Judasi a bɔr n-yonn man nan jon nni, ye nin gbeen le. U ma nan liin nsan ki tan wɔɔn le bi choo Yisa.

¹⁷U nan ye ti kpiεg uba le, ki kpiε ti bu itoon nan yaan.”

¹⁸(Judasi a toonbir a ligi yan wee u kan nin, le u ta ki daa bukpaab; nin yaan nmɔn le u ji nan lu le u yul chaan tum, le u pool pɔɔ le u nier bien nyan.

¹⁹Jerusalem yaab bien nan gbir tibɔr nmɔn na, le ki yin bukpaab nmɔn bi leen yin ke, Akelidama, ni taai le ye, Ncham a Kpaab.)

²⁰Ke Piita kaah nan len man ni, “Ke ni sɔb Ilan a gbɔŋin ke, ‘Che u niin n sir kulangboŋ; wee uninfo laa kɔɔ niin ni.’ Amaa ‘Ni ŋan nin uba nsir u toon tun bol.’

²¹Mambu ni kpaɔ le nin ti gann uja uba wan be ni ti iyoo yan bien wee Uyudaan Yisa nan jɔɔ ti choon nin,

²²naah nan nyan Jonn Wan nan Fu Bininfob Uwonbɔr a Nyunfulin ki tan kpaɔ iyoo yan wee Uwonbɔr nan nan ta Yisa ki don papaab ki sin jien ti-n. U daan le ye wan nan jin Yisa a kum a fiim a siera ki kpiε ti bu.”

²³Le bi nyan bijab bilee: Josef wan wee bi nan yi u ke Basabasi, (bi ji yi u ma le Jasitusi) nin Matiyasi.

²⁴Le ki miε Uwonbɔr ke, “Uyudaan, fin le nyi uninfo bien a sufu ni. Wɔɔn ti bininfob bilee nan a sisiigin wan wee a gann,

²⁵wee un ŋa a toom ki gaa a toon yan wee Judasi ta jien ki sin jon tan be nan yaan kpaan nin win.”

²⁶Le bi tɔn inaa, le Matiyasi jin, le bi ta u ki kpiε itoon piig nin uba-n bu.

Litoonl 2

Kasi a Naaŋ a dam a bɔr

¹Kuchiig kan wee bi yi ki ke Pentikosi a daal kaah nan nan foo-n, bi nan lagin be bogiliba le.

²Libol nmɔn le kufuug nyan paab, ki fu ke ntafapɔɔrim le daarin. Ki jiirin nan gbeen kudiig kan wee bi ka-n.

³Le bi kan ni ba le ni nann nŋmipeen a dann ki yar tɔɔ tɔɔ bininfob bien bu.

- ⁴Le bi bien nan gbee nin Kasi a Naan ki piin ki pag ileen pɔɔn kinaanin a pɔɔmin.
- ⁵Juu yaab ban nan san Uwɔnbɔr nan be Jerusalem iyaayoo nmɔn, bi nan nyann dulinya nan a timin bien le.
- ⁶Baah nan gbir kufuug n-yonn man ni, le kuninfogbaluŋ lagin niin, le ni ŋa bi nmɔn, nan bu-n bi uba ba nan gbir biwonjiemin kaah pag u bol a leen le.
- ⁷Le ni ŋa bi ligaril, le bi baan tab ke: “Bininfob ban pag nan bien kaa ye Galilii yaab lee?”
- ⁸Ke ni ŋa nii wee ti bien ji gbir bi pag ti boli a leen yaa?
- ⁹Ti ni biba nyan Patiya, nin Medisi nin Elam; nin Mesopotamiya, nin Judiya, nin Kapadosiya, nin Pontusi nin Asiya,
- ¹⁰Ferijiya nin Pamfiliya, Ijibir nin Libiya a yagil lan mal Sarene a tiŋin; le tim bibam mu nyan Rom,
- ¹¹(le ti ni bibam ye Juu yaab, le bi ba mu ji ye ibol iba yaab ban nan labir ki jien Juu yaab a Wɔnbɔru win) le biba mu ji nyan Kereti nin Arabiya, le ti bien gbir baah pag ti boli a leen yin, ki donn Uwɔnbɔr a yinl nin lijinjeel a toon yan wee U tun nin!”
- ¹²Le ni ŋa bi ligaril nin lipotiel, le bi nin baan tab ke, “Ni niɛ nan a taai ye baa?”
- ¹³Le biba mu laa bi, ki ke, “Bi nyun ndaam le ki gbee.”

Piita a bɔr

- ¹⁴Le Piita nin u tab piig nin uba-n fii ki sir kuninfogbaluŋin a nintogil, le u pag nnien pɔɔn ke: “N nabum Juu yaab, nin nim ban bien be Jerusalem nan, ni che n pag tibɔr nan wɔɔn ni; ni pel nbamɔma wee ki gbir maah yin pag man nmɔn.
- ¹⁵Bijab nan kaa ye bidanyugbeeb ke naah tier man nni. Ni la ye njakpanyien a kur tiwiɛ le!
- ¹⁶Aai, ulinlenn Jowel pii nan pag ni nan buu:
- ¹⁷Uwɔnbɔr nan len ke, dulinya nan a joorimin, n na li kpaar n naanin ki jaa bininfob bien bu. Le ni bijam nin ni bisiem na li pag ilinlen leen, le ni naachipɔm na li kan zii, le ni janinkpeeb mu na li dɔgin tidindɔgin.
- ¹⁸Iyaayoo nmɔn hali ban ye n toontum, bijab nin bipiib bien, n na li kpaar n naanin ki jaa bi bu le bin pag ilinlen leen.
- ¹⁹N na li tun lijinjeel a toon paab, nin ligaril a siera dulinya nan yaan. Ncham nin nŋmi nin kukpunyibɔŋ.
- ²⁰Nween na li kpenn ki bɔŋ, le uŋmal mu li kpenn ki mann ke nchamin, ni na yin ŋa man le, wee Uyudaan a pag takpeŋin daalin ni foon
- ²¹Le wan bien yin Uyudaan a yinl ke u li kan nŋmarim.’

- 22** Le Piita ji mann len ke, “Iziral yaab, ni gbirim nan wee n yin pag bei ni ki jiin Yisa wan ye Nazarif a ninfou npaam, ni tɔɔl nyi ke Uwɔnbɔr le nan che u tun ligaril nin lijijeel a toon nin siera ni sisiigin.
- 23** Uwɔnbɔr li nan ta uja nan ŋa ni nɔɔn, ki pii nan bon ki nyi nan na yin ŋa; le ni che tibirdam kpa u lidapunpunl bu le u kpo.
- 24** Amaa, le Uwɔnbɔr fiin u nkumin ki nyan u nkum a nan wii ni, nan bu-n nkum kaa jɔɔ nɔɔn man li fir ŋmag wi.
- 25** Defid nan pag Yisa a bɔr ke, ‘N kan Uyudaan kaah be nim iyoo bien. Nan bu-n U be n nɔɔjiim paam, Le maa ji yin be limugilin ni.
- 26** Mambu ni mɔm n sufu ni, le n pag npopeen a bɔr; n gbanann li be nin tama,
- 27** nan bu-n ŋaa yin che n paar kukaagin ni, kaa ji yin che a kasi daau a gbanann n buri.
- 28** A wɔɔm limiefol a nsan ma; Ki che ni mɔm ŋaah be n ban ni bu.’
- 29** Le Piita ji mann len ke, “N na a buwaab n li fir pag nin tidindann ke ti yaaja ubɔr Defid kpo le bi pii u, ke u kaag la be nin dinan.
- 30** Amaa waah nan ye ulinlenn nin u nyi Uwɔnbɔr kaah siin limɔsiinl ki sei u, ke u na li che u yaabil uba nji nnaam ki kal ubɔr gbann ni bu.
- 31** Defid kaah pii nan kan nan yin tun nin bu, le u nan pag Masiya a kum a fiim bu, ki ke Masiya nmɔn kaa na yin paar kitakpiin tiŋi, le u gbanann mu kaa na yin buri.”
- 32** “Yisa nmɔn le Uwɔnbɔr nan fiin u nkumin, le ti bien mu le ye u kum a fiim a sieradam.
- 33** Le Uwɔnbɔr ji ta u kaan U nɔɔjiim paam. Waah kal n-yonn man nin, le u gaa Kasi a Naaŋ kan wee Uwɔnbɔr nan siin limɔsiinl ke U na li sei win, Kasi a Naaŋ nmɔn le u ta sei ti, le ti gbir ki kan.
- 34** Defid ma kaa nan don paabi, amaa le ki ke, ‘Uyudaan Uwɔnbɔr nan bei n Yudaau ke, kalim n nɔɔjiim paam,
- 35** hali nin maah na li che a dataam n kpann a taai a tɔɔnbol.’
- 36** “Mambu ni che Iziral yaab bien n biɛ ni niɛ: Yisa wan wee ni nan kpa u lidapunpunl bu-n, U ma le Uwɔnbɔr ŋa u Uyudaan nin Masiya.”
- 37** Bininfobin kaah nan gbir man ni, le bi sufu nan bii takpem, le bi baan Piita nin u tooi tabin ke, “Ti na a buwaab ti yin ŋa nii?”
- 38** Le Piita bei bi ke, “Ni jien ni toonbir a tuma, wee ti fu ni bien nan Uwɔnbɔr a nyunful, Yisa Masiya a yinl bu, wee Uwɔnbɔr njien ni bir ki per ni, ki sei ni ipiin yan ye Kasi a Naaŋin.

³⁹Nan bu-n U siin limɔsiinlin sei nim nin ni buwaab, nin ban a tim fɔg, nin ban wee ti Yudaau Uwɔnbɔr na li yin nin.”

⁴⁰Le Piita sei bi ikpaan takpem, le ki ji balin bi ke, “Ni fee niba gaba wee ki nyan dulinya nan a ŋmaruŋ nan yaan na.”

⁴¹Ban nan chee u bɔr nmɔn ni le bi nan fun bi Uwɔnbɔr a nyunful. Ban nan kpɛ bi bu lidaal nmɔn nan foo bininfob turita paama.

Yisa a bɔɔnbɔb a binbem a bɔr

⁴²Le bi nan ta bi saŋi ki tinn itoon nmɔn a wɔɔm ki jɔɔ nɔɔ nin tab, ki lakin ji tijiir, ki lakin tab ki miɛ Uwɔnbɔr.

⁴³Le bijawaam nan choo bi bien, nan bu-n itoon nin nan tun lijijeel a toon le nin ligaril a siera.

⁴⁴Le biwonjiem nmɔn bien nan jɔɔ nɔɔ nin tab le ki jɔɔ bi wan yɔɔr ki por tenn tab.

⁴⁵Ki kɔɔr baah jɔɔ nan bien ki por ni ligi sei tab, uninfo bien nin waah ye un gaa man, wee nin kpaan u.

⁴⁶Lidaal bien bi lakin iwɔnjen niin a loob le ki jien Uwɔnbɔr, ki lakin tab bi niin ki ji tijiir, ki jɔɔ nmɔn nin ibamɔn nin tab,

⁴⁷ki pag ki don Uwɔnbɔr a yinl, le uninfo bien a sufu sɔɔn bi bu. Le idaa bien ke Uyudaan che bininfob mann ga nŋmarim kpɛg bi bu.

Litoonl 3

Kiwɔbig kan nan miɛ-n kaah kan kutebug man

¹Weemba a ween tikur titaa a yoo le Piita nin Jɔnn nan chaa iwɔnjen niin liwonmiel a yoo.

²Le bi nan kan baah tu uja wan pii nan wɔb u maalim nin ki tan bil iwɔnjen niin a timansanmɔnn man wee bi yi ntimansanmɔnn ŋan nin. Bi nan tug u tan bilig man le iweehn bien, ke u li miɛ ilig ban chaan iwɔnjen niin a loobin ban.

³N-yonn man wee u nan kan Piita nin Jɔnn wee bi yin kɔɔn, le u miɛ bi ilig.

⁴Le Piita nin Jɔnn lig u chimm, le Piita nan bei u ke “Lig ta!”

⁵Le u ni mir lig bi, ki nyi ke u yin kan niba le bi ban.

⁶Amaa le Piita bei u ke, “Maa jɔɔ iligi, amaa maah jɔɔ nan le n yin ta seiŋ nan. Yisa Masiya wan nyan Nazarif nan a yinl bu, fii choon na.”

⁷Le ki choo u nɔɔjim ki fiin u, libol nmɔn le uja-n a taafar nin u talangbin pɔɔg.

⁸Le u yug sir u taai bu, le ki piin ki choon jin. Le ki nɔɔ bi kɔɔ iwonjien niin ni, ki choon ki yugir ki mabir, ki pag don Uwɔnbɔr.

⁹Bininfobin bien kaah nan kan waah choon ki pagir Uwɔnbɔr man nin,

¹⁰le bi biɛ ke uma ye uja wan nan ka iwonjien niin n-yaa timansanmɔnn njan n-yaan ki miɛ-n, le ni nja bi lijijeel nin ligaril naah na wee u nan chonn.

Piita kaah pag tibɔr tan iwonjien niin man

¹¹Umier nmɔn kaah la nan nmag Piita nin Jonn nin, le ni na bininfobin bien ligaril, le bi guun ligin bi ban, baah nan ligin tab nan yaan nmɔn le bi yi ke Solomɔnn a dɔnin.

¹²Piita kaah kan bininfobin n-yonn man nin, le u bei bi ke: “Nim Iziral yaab, ba na wee ni gar ni uninfo nan buu? Ba na wee ni lig ti, a li ke tim a pɔɔm bee ti binben nam bu le che kuwɔbig nmɔn fii ki choon naa?”

¹³Uwɔnbɔr wan nan ye Abiraham nin Azig nin Jekɔb nin ti yaajam a Wɔnbɔru nan, U ma ye wan don U toon tun, Yisa le ni ta u ki nubin bi yudam a nɔɔn ke bin ku u, le Palati nan bigin un jaa u, le ni ji yii u Palati a nintogil.

¹⁴Ni yii Kasi daan nin Ubuchin daan le ki bei Palati ke un nyan uninfo kurin ki sei ni.

¹⁵Nim le ku limiefol daan nmɔn, amaa le Uwɔnbɔr fiin u nkumin. Le tim le ye ni sieradam.

¹⁶“Yada nin Yisa a yinl bu le uja wan wee ni kan ki nyi u nan pɔɔg ki fin choon, waah na Yisa a yinlin yada n bu. Yada kan wee u jɔɔn le che u kan kutebug ni bien a numin.

¹⁷“Tɔ, n nabum, n nyi ke nim nin ni sanliibin bien nan tun nan wee naa nyi le.

¹⁸Amaa ni ye nan wee Uwɔnbɔr nan tun ki gbeen nan wee u nan chinn che u linlemin bien pag ke U Masiya nan li ji fala-n.

¹⁹Mambu, ni kpenn ni binbema ki dan Uwɔnbɔr ban, wee un nunn ni toonbir, ni na man na wee nɔɔnim a yonn nnya Uyudaan ban ki foon,

²⁰U li tun Masiya ni ban, wan wee u pii nan gann u ki sei ni nan, u ma ye Yisa.

²¹Yisa nmɔn la yin be Uwɔnbɔr a niin le, hali nin iyoo kaah na li foon, le Uwɔnbɔr n mann tiwann bien, ke waah nan che U kasi a linlem pag iyoo yan nan jon nin.

²²“Nan bu-n Moziz len ke, ‘Uyudaan wan ye ni Uwɔnbɔr win li nyan ulinlenn uba wan be ke min nan ni tɔɔl a bolin; ki sei ni, ni pelim nan bien wee u li pag ki sei ni nan.

²³Le uninfo wan kaa pelig u bɔr ke, Uwɔnbɔr li nyan udaan u ninfobin.’

²⁴“Ibamɔn, ulinlenn Samɔɔl, nin bilinlem ban ɛɔɔrin u bɔɔn, nan bien nan pag nan tun daandaan nan na.

²⁵ Nim le ye bilinlem nmɔn a naachim nin tipoor tan wee Uwɔnbɔr nan poo sei ni yaajamin. U nan bei Abiraham ke, ‘A yaabil uba bu tikaar npii dulinya nan yaab bien.’

²⁶Uwɔnbɔr kaah nan gann U toon tun wi, u nan chinn tun u ni ban le, ke un kpenn ni pootom a binbem wee u kaar n nin fir pii ni.”

Litoonl 4

Baah nan jin Piita nin Jɔnn tibɔr man

¹Piita nin Jɔnn kaah la nan si ki pag tenn bininfobin ni, le biminmanib nin ban guu iwɔnɛn niin a ninkpelu nin Sadusi yaab dan bi ban.

²Bi ɛuui nan fii itoon ni bu le takpem baah wɔɔn bininfobin ke, Yisa nan fii nkumin ni.

³Le bi nan choo bi, naah nan ye kujɔɔg n bu le bi nan kɔɔn bi kuloondiigin ke ni wonn wee.

⁴Amaa le bininfob takpem ban gbir Piita a bɔr nmɔn nan ɛa yada, le biwɔnɛm a kanl nan fii ke turinmu paam.

⁵Naah nan won kutaag, le Juu yaab a yudam nin bininkpeeb nin ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim nan lagin tab Jerusalem.

⁶Ban nan lagin nmɔn yaan biminmanib a ninkpelu Anasi nan be niin, nin Kayafasi, nin Jɔnn nin Alegzanda nin kumanug a yudaau nmɔn a niin yaab bibam.

⁷Le ki che bi ta Piita nin Jɔnn dan bi ban, le bi baan bi ibinbaan ke, “Npɔɔn mi la ba bee ɛma a yinl wee ni ta fiin kiwɔbim nan naa?”

⁸Le Piita gbee nin Kasi a Naan le ki bei bi ke: “Nim Juu yaab a yudam nin bininkpeeb!”

⁹Ni ye ni yin ti dinan ki nan ji ti tibɔr ki jiin litoonl ɛanl lan wee ti tun sei kiwɔbig nan, ki baan ti taah ɛa man wee u nan kan kutebug ke,

¹⁰ni ɛan nin nim Iziral yaab bien mu biɛ ke: Yisa Masiya wan ye Nazarif a ninfou win a yinl bu, le uja wan si ni numin nan kan kutebug. Yisa nmɔn le ni nan che bi kpaa u lidapunpunl bu-n, amaa le Uwɔnbɔr fiin u nkumin.

¹¹U ma le Uwɔnbɔr a gbɔɛ pag u bu ke, ‘Kudaag kan wee nim bitanmaab yiin, ki ma nan yin ye kijaantelig ɛan.’

¹²Nɛmarim kaa be u ba ban ni, le liyinl liba le kaa be dulinya nan yaan wee Uwɔnbɔr ta sei bininfob ke bin yin ki kan nɛmarimi, see Yisa a binba.”

¹³Biyudam nmɔn kaah nan kan Piita nin Jɔnn kaah jɔɔ sufu pɔɔril man nmɔn, ki biɛ ke bi ye bininfob ban kaa jon ntinnim nbamɔmi, ni nan gar bi le, le bi biɛ ke bijab nan nyi be nin Yisa u.

¹⁴Amaa baah nan kan uja wan kan kutebugin si Piita nin Jɔnn ban nin, le baa ji kan bimɔb ban li pag ki bii bi.

¹⁵Le bi nan che bi nyan Juu yaab a yudam a laguɲ a diig nmɔn yaan, amaa le bi paar ki gbeer tab.

¹⁶Le ki baan tab ke, “Ti yin ɲa bijab nmɔn nii? Bininfob ban bien be Jerusalem nan pii nyi ligaril a toon yan wee bi tun, mambu ni che taa ji li fir nie bi.

¹⁷Amaa taah li ɲa man wee tibɔr nan laa mɔɔn ki foo bininfob bien ye nan le, ni che ti kpaan bi, wee bi laa ji yi Yisa a yinl ki tenn bininfobi.”

¹⁸Mambu le bi yin bi kɔɔ ndiin le ki bei bi ke, bi li nyi bin ta Yisa a yinl ki pag bee ki wɔɔn uba.

¹⁹Amaa le Piita nin Jɔnn jiin bi ke, “Ni ɲan nin Uwonbɔr ban nin ti chee ni mɔb bee Uwonbɔr aa, ni jiin sei ni bau.

²⁰Nan bu-n tim kaa li fir jien ki laa pag nan wee ti kan ki gbir n bu.”

²¹Baah nan kɔɔn bi bijawaam takpem a bɔɔn, le bi jaa bi ke bi li chaau, baa nan kan nsan man bu wee bi li nɔɔ ki dar bi tuli yi, nan bu-n bininfobin bien nan pagir Uwonbɔr le, ligaril a toon lan tun nin bu.

²²Uja wan nan kan ligaril a tebug nmɔn nan por jon ibin pinau.

Biwonjiɛmin kaah miɛ Uwonbɔr ki ban sufu pɔɔril man

²³Baah jaa Piita nin Jɔnn ni, le bi jir kun bitab ban, ki tan bei bi kumanug a yudam nin bininkpeebin kaah bei bi man.

²⁴Bi mu kaah gbir man nin, le bi bien lagin ki miɛ Uwonbɔr nin nmɔpɔɔn ki ke, “Npɔɔn takpen daan, fin le naan paab nin tum, nin imɔg nin nan bien be i yaan.

²⁵A nan che A Kasi a Naanjin gbeen ti yaaja Defid, wan ye A toon tun win le u pag ke, ‘Ba ɲa wee ibol nan pel nin iɲuu, le bininfob lolig ilol yan kaa ɲan naa?’

²⁶Le dulinya nan a bɔrtiib ɲa bi sili le biyudam lagin tab ke bin kɔɔn Uwonbɔr nin U ninfo gannkaau Masiya.’

²⁷“Ni ye ibamɔn le ke Herɔd, nin Pontie Palati, nin ban kaa ye Juu yaab nin Iziral yaab sin nan lagin kitiɲ nan yaan le, ki lol ilol ke bin ku A kasi a yomu Yisa, wan wee A gann wee u ye A Masiya nan.

²⁸Le bi tun nan wee A pii nan tier A bamin nin A pɔɔmin ke ni na li ɲaan.

²⁹Daandaan nan, Uyudaan lig baah fann ti man wee ki ter tim ban ye A toon tun nan wee ti fir pag A bɔr nmɔn nin lipobil.

30Tann A ƚɔɔ paan bininfob bu ki che bin kan kutebug, tun ligaril a siera nin lijinjeel a toon, A kasi a toon tun Yisa a yinlin a pɔɔn n bu.”

31Baah miɛ Uwonbɔr ki die nan, le baah be kudiig kan a poolin nin degin. Le Kasi a Naaŋ gbeen bi bien nan, le bi pag Uwonbɔr a bɔr nin lipoobil.

Biwonjiɛm kaah por bi wan yɔɔr ki sei tab man

32Biwonjiɛmin bien nan jɔɔ sufu uba nin potiel liba le. Bi ni uba kaa nan ŋmag waah jɔɔ nan ke ni ye u binba yaali, amaa bi nan por baah jɔɔ nan nmɔn tenn tab le.

33Iyaayoo nmɔn le itoon nmɔn nan jin Uyudaan Yisa a kum a fiim a siera, nin nɔɔn takpen le Uwonbɔr a nyunyunbasanl takpem nan be bi bien bu.

34Uba kaa nan be niin ki ye fala daan ni, nan bu-n, ban jɔɔ bi tɔɔl tɔɔl a paan nin bi niin ti kɔɔr le, ki gaa iligi ki ta dan,

35ki nan sei itoon nin, le bin por ki sei uninfo bien nin waah kpaan un gaa man.

36Uja uba nan be niin le u yinl ye Josef, u nan ye Liifai yaab a bol a ninfou le, wan wee bi ma u Saipuru a tiŋin nan, itoon nin yi u ke Banabasi (ni taai ye pɔɔninba daan a bija),

37le u nan kɔɔr u paam ki gaa mi ligi ki ta dan ki nan sei itoon nin.

Litoonl 5

Ananiɛsi ni Safira a bɔr

1Uja uba mu nan be le u yinl ye Ananiɛsi, le u poo mu a yinl mu ye Safira, le bi nan kɔɔr bi paam ki gaa mi ligi.

2Le ki nyan ilig iba ki woon, ke u poo nyi i bu, amaa le ki ta yan gurin dan ki nan sei itoon nin.

3Le Piita baan u ke, “Ananiɛsi, ba ŋa wee a che Sintani kɔɔ a sufu ni, wee a por tibɔkar ki sei Kasi a Naaŋ ki nyan ilig yan wee a kɔɔr a paamin ki woon naa?”

4Ŋaah nan kɔɔr ŋpaan nin ni, maa nan ye a yaan lee? Ŋaah ji kɔɔr ki gaa ilig yan nin, yaa be a nɔɔn lee? Ke ba ŋa wee a tier man a sufu ni naa? Naa ye uninfo le a por tibɔkar nmɔn ki sei, amaa ni ye Uwonbɔr le.”

5Ananiɛsi kaah gbir man n-yonn man ni, le u nyier lu tum ki kpo. Le bijawaam choo ban bien nan gbir nan tun nmɔn.

6Le binaachipɔm yuur u ki pɔbin likinkenlin ki ta u nyan ki tan pii u.

7Le ni kpɛ wama, le u poo mu kɔɔn, kaa la nyi nan ŋa.

8Le Piita baan u ke, “Beim ni, fin nin a chal a paam man wee ni nan kɔɔrin a ligi a bien sɔɔ?” Le u jiin ke, “Nn i bien le yen.”

⁹Le Piita baan u ke, “Ba ɲa wee ni kpaag bimɔb, ki mag Uyudaan a Naan aa? Lig! Ban ta a chal ki tan pii-n a taai li dɔ ntimansanmɔnn nan, bi ji li yuur a mu.”

¹⁰Libol nmɔn, le u mu nyier lu u tum ki kpo. Le binaachipɔmin kɔɔn ki nan kan waah kpo dɔ, le bi ji yuur u mu nyan ki tan pii u bagin u chal.

¹¹Le bijawaam nan mann choo biwonjiem a laguɲin nin ban bien nan gbir nan tun nmɔn takpem.

Ligaril nin lijinjeel a toon

¹²Itoon nin nan tun ligaril a siera nin lijinjeel a toon le takpem bininfobin a sisiigin. Biwonjiem bien nan ti lagin tab Solomɔnn a dɔɲin le.

¹³Hali nin bininfobin kaa nan jɔɔ li nungbeel bi ni-n, baa nan fir lagin bi ban ni, amaa le ki sin nan pag ki don Yisa a bɔɔnɔɔbin takpem.

¹⁴Nin nima bien ni, le bijab nin bipiib takpem nan ɲa Uyudaan yada le nin kpie bi kanlin.

¹⁵Mambu le bininfob nan nyan nin bibaarib, ki paan bi gadum nin tiwandɔɔn wann bu, nsan gbaan ke Piita nan chaa jo n-yonn man ke, u jinjiim li lu bibam bu.

¹⁶Le bininfob ban be Jerusalem a tinbumin mu tu bibaarib, nin ban wee nnaanbiim mugir bin ki dan, le bi bien nan kan kutebug.

Baah nan mugir Itoon man

¹⁷Le biminmanib a yudaau nin u tab bien ban ye Sadusi yaab nan jɔɔ lipiiponl nin itoon nin.

¹⁸Le bi choo itoon nin ki kɔɔn bi kuloondiig kan bi loog bininfob bien.

¹⁹Amaa lidaal a nyieg le Uyudaan a malaka jiirin ki nan loor kuloondiigin a naanganl, ki nyan itoon nmɔn niin.

²⁰Le ki bei bi ke, “Ni li chaa iwonjiem niin nan yaan, ki tan sir, ki bei bininfobin limiefol pɔnl nan a bɔr bien na.”

²¹Baah gbir u bɔr nmɔn, le bi jon ki tan kɔɔ iwonjiem niin nmɔn yaan, njakpanyiem ki piin ki wɔɔn bininfob. Biminmanib a yudaau nin u tabin kaah nan dan ni, le bi yin Iziral yaab a yudamin bien, le ki tun ke bin tan nyan Yisa a toon yin kuloondiigin ni ki ta bi dan.

²²Amaa baah nan tan fo kuloondiig nmɔn yaan ki tan lig, kaa nan kan bi, le ki jir bisanliibin ban ki tan bei bi ke,

²³“Ti foo kuloondiigin ki miin inaangan nin kpal le; le ban guun si ki guu, amaa le ti loor kaa kan uba kuloondiigin a poolin ni.”

- 24** Ban guu iwonjien niin a ninkpelu nin biminmanib a yudamin kaah gbir man nin, le ni na bi kuɲmaruɲ nin lijinjeel, nan na li na.
- 25** Le uba kɔɔn, ki nan bei bi ke, “Ni lig! Bijab ban wee ni ta na kuloondiigin nin, bi si iwonjien niin ki wɔɔn bininfob Uwɔnbɔr a bɔr.”
- 26** Iyaayoo nmɔn le ban guu iwonjien niin nin a ninkpelu nin u tabin jon ki tan ta itoon nin ki jirin. Baa nan nyan bi nin nɔɔn ni, nan bu-n bi nan san bijawaam le ke bininfobin na li gabir bi itangbag.
- 27** Baah nan ta itoon nin jirin n-yonn man nin, le bi che bi sir Juu yaab a yudam a nintogil, wee biminmanib a yudaan win baan bi ibinbaan,
- 28** Le u len ke, “Ti nan sei ni bimɔb nin inunman, ke ni laa wɔɔn bininfob li yinl nan ni, ke lig naah ta nɔɔnim nmɔn ki yar Jerusalem a gbanann bien, wee ki che Yisa a cham nan yin be ti nɔɔn.”
- 29** Le Piita nin u tooi tabin jiin ke: “Ni kpa a le nin ti chee Uwɔnbɔr a mɔb le ki jien uninfosaal a mɔb!
- 30** Yisa wan wee ni pii nan kpa u lidapunpunl bu wee u kpe-n, Uwɔnbɔr wan ye ti Wɔnbɔru nan fiin u nkumin na.
- 31** Le ki don u ki tan kaan U baan tɔɔl a nɔɔjiim paam, ki na u ki Bɔrbig nin Ufeer, ke Iziral yaabin kpenn bi binbema, wee un jien bi toonbir ki per bi.
- 32** Tim nin Kasi a Naagin le ye ni nan a sieradam, le Uwɔnbɔr ta U Kasi a Naag nmɔn sei ban cheel U mɔb.”
- 33** Juu yaab a yudamin kaah gbir man n-yonn man nin, le bi nuui fii, le bi ban bin ku bi.
- 34** Amaa Farasiim a ninfou uba nan be niin, le u yinl ye Gamaliel, u nan ye wan wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim le, le bininfob bien tenn u jilima, le u fii sir Juu yaab a yudam a laguɲ nmɔn yaan, ki len ke bin laan ta itoon nmɔn ki nyan nkaafin wamau;
- 35** Le ki sin bei biyudam nmɔn ke, “Hei Iziral yaab, ni li nyi naah ke ni na bininfob nan man nan fa.
- 36** Iyoo yan nan jon nin, Tiudie nan wɔɔn u ba le ke u ye lininfo takpenl le, le bijab kobina nan nɔɔ u bɔɔn, amaa baah nan nan ku win, u bɔɔnɔɔbin bien nan worin na, le ni bien na yɔli.
- 37** U kum a bɔɔn, le Judasi wan nan ye Galilii a ninfo win mu nyan ki sir lininfo kanl a yonn, ki wɔɔn u ba, ki kpenn bininfob takpem a lam le bi nɔɔ u. Le bininfob ji nan ku u, le u bɔɔnɔɔbin bien worin.
- 38** Mambu, n kpaan ni le ke ni paan jaa bininfob nmɔn na! Ki che bi li chaau! Wee ni ye bi toon nmɔn ye bininfosaalib yaan le ke, naa yin tun ni.

¹⁰Amaa baa nan fir pag nyaŋ Sitifin ni, nan bu-n u na pag nin nlam gɔr kaam le nin Kinaaŋ a pɔɔm.

¹¹Le bi kɔɔ bininfob biba bu ki gbaa bi ke bin len ke, “Ti gbir waah pag imɔbon iba ki sugir Moziz nin Uwonbɔr.”

¹²Baah len man n-yonn man nin, le bininfobin, nin bininkpeebin, nin ban wɔɔnn Uwonbɔr a siimin a ŋuui fii, le bi fii ki choo Sitifin, ki ta u jon Juu yaab a yudamin ban.

¹³Le bi ji ŋmag bininfob biba ni, ki ke bin por tibɔkar ke, “Iyoo bien uja nan le choon le ki pag ki bii iwonjiɛn niin nin Moziz a siimin.

¹⁴Nan bu-n ti gbir u ke Yisa wan ye Nazarif a ninfo win li ber iwonjiɛn niin ki ji kpenn Moziz a kaal lan wee u nan ta sei ti nan.”

¹⁵Le ban nan lagin ka Juu yaab a yudam a laguŋ nmɔn yaan bien nan ta bi numbili ki kpaa Sitifin, ki nan kan u num paam kaah nann Malaka a num.

Litoonl 7

Sitifin a mɔleen

¹Le biminmanib a yudaau baan Sitifin ke, “Baah galiŋ man nan sin ye ibamɔn naa?”

²Le Sitifin jiin ke, “N nabum nin n baam, ni pel n bɔr nan na man! N-yonn man wee ti yaaja Abiraham nan be Mesopotamiya a tingbɔŋin, iyaayoo ki miin waa la jon Haran ni, le Uwonbɔr a pag degir u bu.

³Ki bei u ke, ‘Nya a tiŋin nin a ninfobin; wee ki li chaa kitiŋ kan wee n li wɔɔn niŋ nan.’

⁴“Iyaayoo nmɔn le u fii ki jien Chalidiɛn a tiŋ nmɔn, le ki jon ki tan kal Haran. U baa a kum a bɔɔn le Uwonbɔr che u fii niin, ki dan kitiŋ kan yaan wee ni nin be nan.

⁵Waa nan sei u kitiŋ a faali, hali waa nan ta kitiŋ nmɔn a bɔgil wama ki sei wi. Amaa le ki siin limɔsiinl ke u li sei, u ma nin u yaabili ki tiŋ nmɔn, hali nin Abiraham kaah kaa la nan jɔɔ kibig nan.

⁶Uwonbɔr nan bei u nan le: ‘A yaabili na yin ye bicham le kitiŋ kan kaa ye bi yaagi, le bi li ŋa bi biyom niin, ki kan limugil takpem, ki tan kpaa ibin kobina.

⁷Amaa N li dar libol lan che bi tun tenn bi ke biyom nan a tul. Ni bɔɔn bu, N li nyan bi kitiŋ nmɔn yaan, ki dan kitiŋ nan yaan, ki nan jienim.’

⁸Uwonbɔr nan siin lipunjiil a mɔsiinl le ki sei Abiraham. Le Abiraham nan ma Azig, le ki nan jii u punl iween itaa daal. Le Azig mu nan ma Jekɔb, le Jekɔb mu nan ma u naachim piig nin bilee-n, ban ye ti yaajaninkpeebin.

- 9“Jekɔb a naachim nmɔn kaah nan jɔɔ lipiiponl bi waal Josef bu-n, le bi nan choo u kɔɔr sei Ijibir yaab ke uyomin. Amaa Uwonbɔr nan be nin u,
- 10le ki nyan u limugil nmɔn bien nin. Ki sei Josef nlam, ki che Ijibir a bɔr yudaau Faro ban u bɔr; ki ŋa u uyudaan Ijibir a tiŋin nin u niin bien.
- 11“Le nkom nan lu Ijibir a tiŋin nin Kenn a tiŋin bien, le fala choo bininfob ke ni bir, le ti yaajam a jiiir par.
- 12Jekɔb kaah nan gbir ke tijiir be Ijibir n-yonn man ni, le u tun u buwaab niin. Ni ma nan ye bi chinchinn a chaam Ijibir.
- 13“Bi chaam man nan kpiɛ milee-n, le Josef nin che u nabum nmɔn biɛ u, le Faro nin biɛ Josef a niin yaab.
- 14Ni bɔɔn bu le Josef nin tun bi ke bin tan ta u baa Jekɔb nin u niin yaab dan Ijibir ni, bi nan ye bininfob pilile nin bi ŋmu le.
- 15“Le Jekɔb nin u niin yaab fii jon Ijibir ki tan kal, bi nan be niin le u ma nin ti yaajam bien nan kpo.
- 16Le bi ta bi gbanann kun Sekim ki tan pii kukaag kan wee Abiraham nan ta ilig ki daa ki Hamor a naachim ban nin.
- 17“N-yonn kaah nan nan mal nin Uwonbɔr ngbeen U mɔsiinl lan wee U nan siin sei Abiraham nan, ki miin ti ninfob Iziral yaab ban nan be Ijibir ni nan yab pam.
- 18Ni bɔɔn bu le ubɔr uba nan jin Ijibir a naam, u mu kaa nan nyi Josef bu.
- 19Le ubɔr nmɔn nan ŋmag ti ninfobin nŋmag birim, ki to bi bu takpem, ki ji mug ti yaajamin ke bin nyan bi biliem bi niin yin ki ta bi gaba wee bin kpo.
- 20“Iyaayoo le bi nan nan ma Moziz, le waah nann u bilietabi, ki be u baa a niin iŋmal itaa.
- 21Baah nan nyan u iniin n-yonn man nin, le u bɔrin a bisa kan u ki ta u ki wubir u, ke u tɔɔl a bija-n.
- 22Le bi nan wɔɔn Moziz nlam man bien wee Ijibir yaab jɔɔ, le u ŋa uninfoja u leen yin nin u toon yin.
- 23“Moziz kaah nan nan foo ibin pina n-yonn man nin, le u nan bon ke un gɔnn u bol a ninfob Iziral yaab.
- 24Waah nan choon gɔnn bi nan, le ki nan kan Ijibir a ninfou kaah mugir Iziral a ninfou, le u dan ki nan fee u ki jaa, ki ku Ijibir a ninfo win.
- 25Moziz nan tier ke u tɔɔl a ninfob Iziral yaab li biɛ ke Uwonbɔr ta u ma le ke un fee bi jaa, amaa le baa biɛ.

26 Le ni won kutaag, le u ji kan Iziral yaab bilee kaah be kɔn. Le u ban waah li ɲa bi man wee bin jir ki mɔɲ nin tab, le ki bei bi ke, ‘Ni lig ni ye nnabum le nin tab; ke ba ɲa wee ni boo tab baa?’

27 “Amaa le wan mugir u kpiɛgin tir Moziz ki jaa ngbaan ki baan u, ‘Nɲma ɲaan ti yudaau, nin ti bɔjiru waa?’

28 A yin kum le ke ɲaah won ku Ijibir a ninfo win man nin naa?’

29 Moziz kaah gbir man n-yonn man nin, le u guun ki nyan Ijibir, ki jon Midiya a tiɲin ki tan be niin ki ye uchaan, ki nan kɔɔn upii ki ma nbijam milee.

30 “Ibin pina a bɔɔn, le malaka degir Moziz bu ki nann nɲmipeen ki gaan kukunkɔɔg bu ki mal Sina a jɔɔl bu.

31 “Moziz kaah kan man nin, le ni ɲa u ligaril. Le u fɔɔr mal ke un mann lig, le ki gbir Uyudaan a kukɔl ke,

32 ‘Min le ye ni yaajam a Weem, ki ye Abiraham a Weem, ki ye Azig nin Jekɔb a Weem.’ Le bijawaam kɔɔ Moziz, le u nin si ki jegil kaa ji fir lig niin ni.

33 “Le Uyudaan bei u ke, ‘Pir a naatagiya; ke ɲaah si nan yaan nmɔn ye kasi a bol le.

34 N kan Ijibir yaab kaah mugir N tɔɔl a ninfob Iziral yaab Ijibir a tiɲin man na, ki ji gbir bi fabin ya. Man le N jirin ke N nan fee bi ki jaa. Mambu, dan wee N tun wee a jir Ijibir.’

35 “Moziz nmɔn le Iziral yaab nan yii u ki baan u ke, ‘Nɲma ɲaan ti yudaau nin ti bɔjiru waa?’ Amaa u ma le Uwɔnbɔr gann ke u le ye bi yudaau nin bi feeru, le u ma Uwɔnbɔr che Malaka pag sei Moziz kumɔɔchieg a ɲmiimin, ki tun u niin.

36 Le u nan nyan bi Ijibir, ki tun ligaril nin lijinjeel a toon Ijibir a tiɲ nmɔn yaan nin limɔgmanlin nin baah ji nan be kukunkɔɔg bu ibin pina-n.

37 U yaa Moziz le ji nan bei Iziral yaab ke, ‘Uwɔnbɔr na li tun ulinlenn uba ni ban ke waah tunim man nin, u yin nya ni tɔɔl a ninfobin le.’

38 Moziz nmɔn ji nan be nin Iziral yaab kaah lagin kukunkɔɔg a paab, nin malaka wan nan pag sei u Sinai a jɔɔl bu-n, nin ti yaajam; le u nan gaa limiefol a mɔboi ki ta sei ti.

39 “Amaa le ti yaajam kaa nan chee u mɔbi. Mambu le che bi yii u, le ki tier bi sufu ni ke bin ji jir Ijibir a tiɲin.

40 Le bi bei Moziz a waal Arɔnn ke, ‘Maa ibawol ki sei ti ni, wee ti li kɔɔ i. Ke, Moziz wan nyan ti Ijibir a tiɲin nan taa nyi nan ɲa wi!’

41 Iyaayoo le bi nan maa litingbanl lan nann kinaabig a dann, ki mann kumanug li bu, ki ɲa kuchiig ki donn nan wee bi ta bi nɔɔi maa-n.

⁴²Amaa le Uwonbɔr nyan U num bi ban, le ki jaa bi le bi nin jien paab a wann naan wann. Ke naah sɔb Uwonbɔr a linlem a gbɔɔɔn ke: ‘Nim Iziral yaab naah nan mann kumanug kukunkɔɔg bu ibin pina-n, ni nan mann sei min lee?’

⁴³ Ni yuur litingbanl lan wee bi yi li ke Moleg n yaa nanboɔ le paab nin litingbanl Refann lan ye liɲmabil nan, le i ye ibawol yan wee ni maa ki jien. Mambu, n li ta ni ki tan ɲa tiyomirin kitiɲ kan fɔg’ ki jon Babilɔnn.

⁴⁴“Ti yaajam nan jɔɔ kuwonjien nanboɔ le kukunkɔɔg bu, le ki ye siera ki wɔɔn ke Uwonbɔr be bi ban. Uwonbɔr le nan wɔɔn Moziz baah li ɲa ki man, le bi ɲa ki ke Uwonbɔr kaah wɔɔn Moziz man nin.

⁴⁵“Ti yaajam mu nan ta Tinanbonn nmɔn le ki sei bi buwaab, le bi mu tug ki chaa, le bi ma nin Josuwa nan foon do nan, ki fee kitiɲ kan wee boliba yaab la nan gaa ki ɲmagin. Uwonbɔr le nan ɲɔɔr bininfob nmɔn ki nyan bi ti a yaajam a numin, le kunanboɔɲin nin be nin yaan digdig nin Defid mu a yonn.

⁴⁶Uwonbɔr a num nan gbee Defid nmɔn na, le u nan miɛ Uwonbɔr ke, un che un maa kudiig ki sei u ma Uwonbɔr wan ye u yaaja Jekɔb a Weemin.

⁴⁷Amaa Solomɔnn le nan maa kudiigin ki sei u.

⁴⁸“Amaa Uwonbɔr wan kaa jɔɔ kpiɛg nan kaa be iniin yan yaan wee bininfob maa nni. A li ke Uwonbɔr a linlenu kaah nan len ke:

⁴⁹‘Paab le ye N bɔrjal, le tum ye N taai kaah tɔɔ nan bu. Ba a niin wee ni yin maa sei maa? Uyudaan le len man. Bee ba a paam wee ni yin ta seim wee n li be ki fooraa?’

⁵⁰ Naa ye min le naan tiwann nmɔn bien naa?’

⁵¹“Tɔ, le Sitifin ji nan len ke, “Ni tuli pɔɔ pam, naa nɔɔ Uwonbɔr a sam nin ni sufu, kaa pelig u bɔri! Iyoo bien ni yiin Uwonbɔr a Kasi a Naanjin le, ke ni yaajam kaah nan yii u man ni!

⁵²Uwonbɔr a linlenu le nan be le ni yaajam kaa mugiru waa? Hali bi ji nan ku ban nan len ke uninfo buchin Masiya na li dan nin na. Daandaan nan nim le ye ban nyan u bɔɔn ki ku u,

⁵³nim le ye ban nan gaa nsiim man wee malakam nan ta sei nin, amaa le kaa sin ji chee mi.”

Baah nan gabir Sitifin itangbag man

⁵⁴Sitifin kaah len man nin, le liɲuul choo bininfobin takpem u bu. Le bi ɲman bi nyin.

⁵⁵Amaa le Sitifin gbee nin Kasi a Naan, le ki waan lig papaab, ki kan Uwonbɔr a pag, le Yisa si Uwonbɔr a nɔɔjiim paam,

⁵⁶Le u len ke, “Lig, n kan paab kaah loor wee Uninfosaal a Big si Uwombɔr a nɔɔjiim paam.”

⁵⁷Le bininfob kunn paab, ki piig bi tuli, le bi bien guun ki dan u ban ke bin choo u,

⁵⁸le ki dar u nyan kitiŋ nmɔn a gbaam, ki tan gabir u itangbag. Ki miin siera jibin ta bi wan yeer ki bil unaachipɔɔn wan wee bi yi u ke Sɔɔl nan a tatum, le ni wɔɔn ke nkum nmɔn tɔɔ u yaa yul bu le.

⁵⁹Baah nan be gabir win, le Sitifin miɛ Uwombɔr ke, “Uyudaan Yisa gaa n naaŋ.”

⁶⁰Le ki gbaan le ki yin nkukɔpɔɔn ke, “Uyudaan, jien bi bir ki per ba.” U len man le ki sin kpo.

Litoonl 8

¹Sɔɔl tɔɔl nan chee Sitifin a kum buu.

Sɔɔl kaah nan mugir biwonjiɛm a laguŋ man

Lidaal nmɔn le limugil takpenl nan dan biwonjiɛm a laguŋ kan nan be Jerusalem n bu, le bi bien nan nyan ki yal jon Judiya nin Samariya a tinbumin, ki jien Yisa a toon n yaa binba nin yaan.

²Le bininfob ban san Uwombɔr nan ta Sitifin ki tan pii, le ki mɔr ki fabin takpem u bu.

³Amaa le Sɔɔl ma piin ki bii biwonjiɛm a laguŋ. Ki kɔɔ bi niin yin ki chor bijab nin bipiib, ki tan loog bi kuloondiigin.

Tibɔŋannin kaah mɔɔn Samariya a tiŋin man

⁴Biwonjiɛmin kaah nan yalin, bi ni nan mɔɔn tibɔŋannin le nan yaan bien wee bi jon.

⁵Le Filib jon Samariya a tiŋ kiba ni ki tan mɔɔn Masiya a bɔr ki sei bi.

⁶Le kuninfogbaluŋin kaah gbir Filib a bɔrin ki ji kan ligaril a siera a toon yan wee u tun ni, le bi bien ni nan mann pel u bɔr nmɔn.

⁷U na nyan nnaanbiim takpem bininfobin, le bi yigin papaab ki sin nyan, ki ji teb tigbanann kpiindam nin nwɔbim takpem kan kutebug.

⁸Mambu nmɔn takpem nan be kitiŋ nmɔn yaan.

⁹Le uja u ba mu nan be kitiŋ nmɔn yaan, ki ye unyɔgdaan, le u yinl ye Simɔnn, u nan tun ligaril a toonl le ni gar Samariya yaab bien. U nan far u gbingbanl ke u ye uninfoja le,

¹⁰bininfob pɔɔndam nin bilanjiim bien nan pelig u bɔr le ki len ke, “Uja nan jɔɔ nween a pɔɔm le Npɔɔn Takpen.”

11Nan bu-n u nyɔgi a toon nmɔn nan ŋa bi ligaril le ke ni yuur, ni bu le che bi nan chee sei u ki nɔɔ u.

12Amaa Filib kaah dan ki nan wɔɔn bi Uwɔnbɔr a naam a bɔŋann nin, nin Yisa Masiya a yinlin, bijab nin bipiib nan ŋa u yada, le u fun bi Uwɔnbɔr a nyunful.

13Simɔnn tɔɔl nan ŋa u yadau, le u fun u nnyumin. Le u nɔɔ Filib ki choon nan yaan bien wee u chaa ki ga ligaril a siɛra a toon gbingbemin yan wee u ŋaan nin, le ni gar u.

14Yisa a toon ban be Jerusalem nan kaah gbir ke Samariya yaab gaa Uwɔnbɔr a bɔrin ni, le bi tun Piita nin Jɔnn bi ban.

15Baah nan tan foon, bi nan miɛ Uwɔnbɔr le ki sei bi ke bin gbee nin Kasi a Naan,

16nan bu-n Kasi a Naanjin kaa la nan jirin bi ni u ba bu; bi nan fun Uwɔnbɔr a nyunful Uyudaan Yisa a yinlin a binba le.

17Le Piita nin Jɔnn nan ta bi nɔɔi ki paan bi bu, le bi gbee nin Kasi a Naan.

18Simɔnn kaah nan kan Yisa a toon n kaah ta bi nɔɔi ki paan bi bu, wee Uwɔnbɔr sei bi Kinaanjin, le u sei bi ilig,

19ki bei bi ke, “Ni seim npɔɔn nmɔn ni, wee n mu ti ta n nɔɔi ki paan wan bu ke un gbee nin Kasi a Naan.”

20Amaa le Piita jirin u ke, “A tug ke a li fir ta ilig ki daa Uwɔnbɔr a piin yaa? Fin nin a ligi nmɔn n gabim yɔli!

21Ŋaa tun niba ti toon nan yaan ni, nan bu-n a sufu kaa be nbamɔm nin Uwɔnbɔr i.

22Ni bu jien a potiɛbir nmɔn na, ki kpenn a binbem wee ki miɛ Uyudaan. Ni ba ke u li jien a potiɛbir nmɔn ki periŋ.

23Nan bu-n n kan ki miin a gbee nin npooton le, ki ji ye tibir a yomu.

24Le Simɔnn bei bi ke, “Ni miɛ Uyudaan ki seim ni, wee nan wee ni len nan n laa kan mi.”

25Ni bɔɔn bu Piita nin Jɔnn kaah nan mɔɔn Uyudaan a bɔrin ni, le bi jir Jerusalem. Baah nan chaan bi nan mɔɔn Yisa a bɔŋann n le, Samariya a tinbumin.

Filib nin Itopiya a toontunn sanliiru a bɔr

26N-yonn nmɔn le Uyudaan a malaka bei Filib ke, “Fii ki li chaa ki tan nɔɔ a nɔɔgam paam a sam man nyan Jerusalem ki chaa Gaza a tiŋin ni.”

27Le Filib fii ki nyan ki piin u sanchonl, le ki to Itopiya a jau uba wan wee bi faarin ki miin u mu nyan lisanchonl le ki chaa kun. Uja nmɔn nan ye Itopiya a piibɔru wan a naam a yinl nan ye Kandasi a lig ŋmagib a gbansɔbib a yudaau le, u nan jon Jerusalem le un tan jien Uwɔnbɔr,

28ki nan chaa jir kun ki ka u toroko a poolin, le itaan dar u. Waah nan chaa n-yonn man nin, le u be karin ulinlenn Azaya kaah sob kugboŋ kan nin.

29Le Kinaaŋ bei Filib ke, “Fɔɔr ki mal toroko nan ban na.”

30Le u guun jon niin, ki gbir ujan kaah karin Uwombɔr a linlenu Azaya a gbɔŋin. Le Filib baan u ke, “A bier nan wee a karin nan a taai yaa?”

31Le u jiin ki ke, “N yin ŋa nii ki biɛ ni taai yaa, wee naa ye uba le wɔɔm maa?” Le u yin Filib ke un kɔɔn ki nan kal kpɛ u bu.

32Uwombɔr a gbɔŋin tibɔr tan wee lijafaalin nan be karin nmɔn ye nan le, “Le u chee ki jon a li ke baah ti dar upee chaa bin tan ku man nin, Ki ŋmin ke baah chie kipeebig a kor ke ki ŋmin man nin, kaa yaar u mɔbi.

33 U fai a jimin, bi nan mɔu ibamɔn na. Ki junn u miefol dulinya nan yaan. Ke ŋma ji li fir pag u yaabili a bɔraa?”

34Le lijafaal nmɔn baan Filib ke, “Beim ni, ŋma wee ulinlenn nmɔn pagaa? U pag ki jiin u tɔɔl paam le bee uba paam maa?”

35Le Filib piin nan yaan wee lijafaal nmɔn bi karin chaan, ki bei u Yisa a bɔŋann.

36Baah nan nɔɔ nsan nmɔn ki chaa n-yonn man nin, le bi tan kan nnyum nba kaah dɔ, le lijafaal n bei Filib ke, “Lig nnyum sɔ. Ba yin ŋa wee ŋaa li fum Uwombɔr a nyunfulaa?”

37 Le Filib bei u ke, “Ni ye a ŋa Yisa yada nin a sufu bien ke n li fuŋ.” Le u jiin ke, “N ŋa yada ke Yisa Masiya ye Uwombɔr a Bija le.”

38Le lijafaalin che itaan nin sir, le u ma nin Filib jir nnyumin yaan, le Filib fun u Uwombɔr a nyunful.

39Le bi nan nyan nnyumin yaan ki don, le Uyudaan a Naaŋ ta Filib yaar jon, le lijafaalin kaa ji kan wi, le ki kɔɔ u toroko a poolin ki kun nin nmɔn.

40Filib nin nan tan be Azotusi le, ki jin ntim ntim bien ki mɔɔn Yisa a bɔŋann hali nin waah nan nan foo Sizariya.

Litoonl 9

Sɔɔl kaah kpenn u binbem man

(Litoonl 22:6-16; 26:12-18)

1Sɔɔl le la nan ŋma tijar le ki ke u li ku Yisa a bɔɔɔɔɔɔ. Le ki jon biminmanib a yudaau ban,

2ke un gaa tigbann ki jo Damasiko a wonjiendirin ki tan choo ban nɔɔ Yisa a samin bijab nin bipiib ki ta bi jirin Jerusalem ki nan ŋa bi kuloondiigin.

³N-yonn man wee u nan chaa ki tan mal Damasiko nan, le nwonween nyan paab, ki jiiirin ki nan wonn ki linn u.

⁴Le u nyier lu tum, ki gbir likukɔl yi u ke, “Sɔɔl Sɔɔl, ba ɲa wee a mugirim man naa?”

⁵Le Sɔɔl baan u ke, “Uyudaan a ye ɲmie?” Le likukɔlin jiiin ke, “Min le ye Yisa wan wee a mugirin.

⁶Daandaan nan fiim ki li chaa kitiɲ nmɔn yaan na, bi li beiɲ nan kpaa talar wee a ɲa.”

⁷Iyaayoo nmɔn le bijab ban chien Sɔɔl nan, nan paar sir soon kaa ji pagi. Bi nan gbir likukɔl kaah paga, amaa le kaa kan wan pagi.

⁸Le Sɔɔl nan nan fii paab, ki ligir u numbili, amaa le kaa ji ga ni ba. Le bi nan da u nɔɔ ki ta u jon Damasiko.

⁹Iweehn itaa waa nan ga, kaa jin ni, kaa nyun mu.

¹⁰Yisa a bɔɔɔɔru uba nan be Damasiko nmɔn yaan, bi nan yi u ke Ananiəsi. Le uyudaan yin u zii a poolin le ki bei u ke, “Ananiəsi!” Le u jiiin ke, “Min sɔ, n Yudaau.”

¹¹Le Uyudaan bei u ke, “Fiim ki li chaa ki tan nɔɔ nsan man tel ki chaa Judasi a niin ni, ki baan uja wan nyan Tarsusi, wee u yinl ye Sɔɔl nbu. Lig, daandaan nan u be mie Uwonbɔr le.

¹²Le ki kan uja uba zii nin, wan a yinl ye Ananiəsi, le u kɔɔn ki ta u nɔɔi ki paan u bu, ke un ligir.”

¹³Le Ananiəsi jiiin ke, “Uyudaan, bininfob takpem le pag uja nmɔn bu, ki jiiin niwann nan bien wee u tun ki jin a tɔɔl a ninfob fala Jerusalem man.”

¹⁴Le u dan nan do nin tininkper a pɔɔm man wee u gaa biminmanib a yudam ban nin, ke un nan choo ban bien yi a yinl.”

¹⁵Amaa le Uyudaan bei u ke, “Fin li chaau, uma ye wan wee N gann u ke un mɔɔn N yinl ki bei ban kaa ye Juu yaab nin bi bɔrtiib nin Juu yaab.

¹⁶N li wɔɔn u naah kpaa talar nin un ji fala N yinlin bu man.”

¹⁷Le Ananiəsi nan jon ki tan kɔɔ iniin nmɔn yaan, ki ta u nɔɔi ki paan Sɔɔl bu, le ki bei u ke, “N nabig Sɔɔl, n Yudaau Yisa wan degir a bu nsan n-yonn man wee a nan chaan do nan ni, u ma tunim ke n nan ligir a num wee a gbee nin Kasi a Naanɲ.”

¹⁸Libol nmɔn, le niba nyan u numbili yin ki lu, ki nann tjanpɔgir, le u ligir ki fii sir, le bi fun u Uwonbɔr a nyunful,

¹⁹le u jin tijiir le ki kan nɔɔn.

Sɔɔl kaah mɔɔn Yisa a bɔɔnann Damasiko man

Iyaayoo le Sɔɔl nan lakin be nin Yisa a bɔɔnɔɔbin iweehn ilee Damasiko.

20Libol nmɔn le u piin ki mɔɔn Yisa a bɔɔr tiwonjiendirin, ke Yisa ye Uwɔnbɔr a Big le.

21Ban bien nan gbir u mɔɔn ni nmɔn, ni nan gar bi le, le bi baan ke, Uja nan le kaa nan ku ban yi Yisa a yinl Jerusalem nnaa? Waah yaan ti dan le ke un nan choo Yisa a bɔɔnɔɔb ki lol bi ki ta bi jir tan sei kumanug a yudam lee?”

22Le Sɔɔl a mɔɔni nmɔn nan mann ki kpɛ nin Uwɔnbɔr a pɔɔm, le u bɔɔr nmɔn wɔɔn ke Yisa sin ye Masiya le, le Juu yaab ban be Damasiko nan a potiel nan ŋmarin.

23Ni bɔɔn bu, le Juu yaab nan lakin tab ki lol ke bin ku Sɔɔl,

24nween nin kunyieg ke bi guu kitiŋ nmɔn a timansanmɔnn le nbamɔm ke bin ku u. Le u biɛ baah lolig u bu man.

25Kitiŋ nmɔn a gonl nan jɔɔ libonl. Le Sɔɔl a bɔɔnɔɔb yuur u kunyieg ki ŋa kukachieg takpeŋin, ki ta u nyan kitiŋ nmɔn a gonl a bonlin yaan.

Sɔɔl kaah be Jerusalem man

26Le Sɔɔl jon Jerusalem ki tan pɔɔn u ba ke un lakin nin Yisa a bɔɔnɔɔb, le baa ŋa u yada ke u ye u bɔɔnɔɔri ki san u bijawaam.

27Amaa le Banabasi dan ki nan ta u jon Yisa a toon-yin ban. Ki bei bi Sɔɔl kaah nan kan Uyudaan nsan bu man, nin Uyudaan kaah nan pag sei u man, nin Sɔɔl kaah nan mɔɔn Yisa a yinl nin lipoobil man Damasiko a tiŋin.

28Le Sɔɔl lakin be nin bi ki choon u wiib ki gɔnn Jerusalem, ki mɔɔn Uyudaan a yinl nin lipoobil.

29U ma nin Juu yaab ban pag Girig a leen yin nan fa limɔkpel le, mambu le bi nan ban baah li ŋa man ki ku u.

30N-yonn man wee n nabumin nan nan biɛ man ni, le bi ta Sɔɔl jon Sizariya a tiŋin, le ki che u kun Tarsusi.

31Judiya nin Galilii nin Samariya a wonjiem a laguŋ kan nposɔɔn n-yonn nmɔn. Kasi a Naaŋ a teril bu le bi kan ngbanann pɔɔn, le bi kanl kpɛ, le ki be ki san Uyudaan.

Piita kaah nan be Liida nin Jopa a timin man

32Piita kaah nan choon jin kutingbɔŋin, le ki nan nan jon un tan gɔnn Uwɔnbɔr a ninfo gann kaab ban be Liida a tiŋin ni.

33Nin yaan le u nan tan kan uja uba, wan wee bi yi u ke Aniesi, wee u ye tigbanann kpiindaan nin, wee u nan dɔɔn u wan dɔɔn waŋ bu ki tan kpaa ibin iniin nin.

⁵Daandaan nan tun bininfob biba Jopa wee bin tan yin uja wan wee bi yi u ke Simɔnn, wee u yinl liba mu ji ye Piita nni.

⁶U be ugbanjab wan wee bi yi u ke Simɔnn n-yaa niin le, u niin nmɔn mal limɔgil le.”

⁷Malaka wan nan pag sei win kaah nan jon nin, le Kɔnelu yin u niin a toontum bilee nin u tɔtogir uba, wan nan be u ban idaa bien ki tun itoon ki tenn win.

⁸Ki bei bi niwann nan bien ŋa, le ki tun bi Jopa a tinjin.

⁹Naah nan won kutaag wee bi chaan, ki nan tan mal Jopa nween paamin, le Piita don kudiititɔrug a paab, ke un tan miɛ Uwɔnbɔr.

¹⁰Le nkom nan choo u le u ni ban tijiir un ji. Baah nan be ŋaan tijiir nmɔn ni, le u kan zii.

¹¹Le u kan paab loor le niba nann likinkenl takpenl ki nyan paab ki jiirin nin imɔgban ina.

¹²Le u kan tiwankor tan jɔɔ itaa ina nin tan be nnyumin nin tan fuul tum nin nmɔm likinkenl n-yaan.

¹³Le u gbir likukɔl yin u ke, “Piita fiiu wee ki ku ŋman.”

¹⁴Le Piita ke, “Uyudaan! Ibamɔn buu, maa la nyi jin niwann nan kaa ŋan bee nan ye tijaginn ni.”

¹⁵Le likukɔl nmɔn ji mann bei u ke, “Laa yin nan wee Uwɔnbɔr ŋa ni kasi ke naa ŋan ni.”

¹⁶Likukɔl nmɔn nan len le ki tan kpaa nfim mitaa, libol nmɔn le bi ta likinkenl nmɔn don paab.

¹⁷Piita kaah la nan be tier waah kan zii kan nin a taai-yin, iyaayoo le Kɔnelu kaah tun ban nin, baan ki biɛ Simɔnn a niin kaah ye yan ki sir ntimansanmɔnn.

¹⁸Le ki yin ki baan njee uba be do wee u yinl ye Simɔnn Pitaa?

¹⁹Piita le la nan be tier waah kan zii kan nin bu le, le Kinaaŋ bei u ke, “Simɔnn bijab bita choon baŋ.

²⁰Ni bu fii ki jiir tuma, ki laa bien njee a nɔɔ bi bee a laa nɔɔ, nan bu-n min le tum bi.”

²¹Le Piita jiirin tum ki nan bei bijabin ke, “Min le ni ban nmɔn. Babu wee ni dan naa?”

²²Le bi jiin ke, “Kɔnelu le tun ti, u ye Rom yaab a tɔtogib a sanliiru le, ki ye uninfo buchɔn, ki san Uwɔnbɔr, le Juu yaab bien tenn u jilima. Kasi a malaka le dan ki nan bei u ke un yiŋ wee a dan u niin, wee un gbir nan wee a li pag sei u.”

23 Le Piita yin bijabin ki ta bi kun u niin le ki ŋa bi u cham. Ni won kutaag le Piita fii ki nɔɔ bi, le biwonjiem ban be Jopa n-yaa ni bibaam chien u.

24 Le ni ŋmie ki won kutaag le u foo Sizariya, ki miin Kɔnelu pii yin u maali nin u jɔtiib, le bi bien dan ki nan ka guu Piita a foom.

25 Piita kaah nan foon ki yin kɔɔ n-yonn man ni, le Kɔnelu kan u ntimansanmɔnn le ki gbaan tum ki sei u jilima.

26 Amaa le Piita bei u ke, “Fiiu, min tɔɔl ye uninfo le.” Le ki fiin u.

27 Waah nan pag nin Kɔnelu nan, le ki kɔɔ iniin nmɔn yaan ki miin bininfob takpem le lagin ki ka.

28 Le u bei bi ke, “Ni tɔɔl nyi ke tim Juu yaab a siim kaa chee ke ti li chaa ban kaa ye Juu yaab ban ni, bee ki ŋmarin bi ni. Amaa Uwɔnbɔr wɔɔm ke n laa yin u ba ke waa be kasi bee waa ŋan ni.

29 Mambu, naah yim n bu le n dan kaa yii. Ni yim ba bu?”

30 Le Kɔnelu jiin u ke, “Ni ween ina sɔɔ dinan, le n nan be mie Uwɔnbɔr n niin nan a yoo bu, nɔɔween paam a kur titaa. Libol nmɔn le n kan uja uba le u yee tiwann yɔɔr le ti nyagin ki nan sir n nintogil,

31 ki len ke, ‘Kɔnelu, Uwɔnbɔr gbir a miem ma, ki li tier a piini yan wee a pu bilanjiimin.

32 Ni tun uba Jopa, wee un tan yin wan wee bi yi u ke Simɔnn, wee u yinl liba ji ye Piita nni. U ye uchaan le ki be Simɔnn wan ye ugbanjab n-yaa niin wee i mal limɔgilin.’

33 Ni ma bu le n che bi yiŋ ni weem, ŋaah dan nan, ni ŋan. Daandaan nan ti bien be do Uwɔnbɔr a nintogil. Ti ban ti gbir tibɔr tan wee ti Yudaau wɔɔŋ ke a bei ti n le.”

Piita a mɔboi

34 Le Piita piin ki bei bi ke, “N nin bie ke ni ye nbamɔm le ke Uwɔnbɔr kaa gann ni,

35 Amaa U gaan ibol bien ban san u, ki tun nan ŋan nin le.

36 Ni nyi tibɔr tan wee Uwɔnbɔr nan pag sei Iziral yaab ki wɔɔn bi tibɔŋann tan ye nposɔɔn Yisa Masiya bu, u ma ye ti bien a Yudaau.

37 Ni nyi nan ŋa Judiya a tiŋin, ni nan piin Galilii le Jɔnn kaah nan pag linyunful lan a bɔrin,

38 ni bien nyi Uwɔnbɔr kaah gbeen Yisa wan nyan Nazarif nan U pɔɔm man, ki sei u Kasi a Naan nin nɔɔɔn nin waah nan choon ki tun itoon ŋan ki teb ban bien nan be ulinlarin a pɔɔmin ni, nan bu-n Uwɔnbɔr le nan be u ban.

³⁹“Tim le ye u siera dam nin waah tun nan bien Juu yaab a tingboɔɔin nin Jerusalem. Le bi nan kpa u lidapunpunl bu le u kpo,

⁴⁰amaa le iweehn itaa daal, le Uwɔnbɔr fiin u nkumin, le ti kan u.

⁴¹Amaa naa ye bininfob bien le nan kan wi, amaa ban wee Uwɔnbɔr pii gann bi wee bi ye siera damin le nan kan u, nin tim ban nan lakin ki jin ki nyun nin u kum a fiim a boɔn nin.

⁴²Le u sei ti nsan ke ti li mɔɔn Uwɔnbɔr a boɔnann nmɔn ki tenn bininfob, ki ji ti siera ke u ma le Uwɔnbɔr nyan ke u li ye ban fo nin ban kpo a boɔjiru.

⁴³Bilinlem bien nan jin u siera ke wan bien ɔa u yada ke u kan tibir a jien pera u yaa yinlin bu.”

Ban kaa ye Juu yaab kaah gaa Kasi a Naanjin man

⁴⁴Piita kaah la nan be pagin, le Kasi a Naanjiirin ki nan gbeen ban bien nan gbir tibɔr nmɔn nin.

⁴⁵Le ni gar biwonjiem ban nan jii bi pun ki chien Piita nan, Kasi a Naanji a piin kaah kpaar wur ban kaa ye Juu yaab n mu bu-n.

⁴⁶Nan bu-n bi gbir baah pag ileen pɔɔn ki donn Uwɔnbɔr a yinl. Le Piita ke,

⁴⁷“Uba li fir len ke bininfob nan n laa gaa Uwɔnbɔr a nyunful laa? Bi gbee nin Kasi a Naanji ke ti mu kaah nan gaa man nin le.”

⁴⁸Le ki ke bin fu bi Uwɔnbɔr a nyunful Yisa Masiya a yinlin buu. Le bi gɔɔ Piita ke un paar bi ban iweehn ilee.

Litoonl 11

Piita kaah tan wɔɔn Jerusalem a wonjiem a lagun man

¹Iyaayoo Yisa a tooi nin biwonjiem ban be Judiya a tingboɔɔin bien gbir ke ban kaa ye Juu yaab n mu gaa Uwɔnbɔr a bɔrin na.

²Ni bu Piita kaah nan jon Jerusalem nan, le ban tier ke lipunl a jiiim kpaa ki sei biwonjiem bien ni, nan pag bii u,

³ki bei u ke, “A kɔɔ ban kaa jii bi pun a niin le, ki ji lakin jin nin bi.”

⁴Le Piita piin ki pag wɔɔn bi a li ke naah tun man nin:

⁵“N nan be Jopa a tijin le ki mie Uwɔnbɔr, le ki kan zii, le n kan niwann niba nyan papaab. Ni nan nann likinkenl le, ki peen, ki jɔɔ imɔɔban ina ki jiirin ki nan sir n ban.

⁶Le n lig ki kan tiwankor tan jɔɔ itaa ina, nin ipiel, nin tiwanfuul wann nin nnɔɔm man laan paab.

²⁴Banabasi nan ye uninfojan le, ki gbee nin Kasi a Naaŋ nin yada, le ki nan ta-n bininfob takpem ki sei Uyudaan.

²⁵Le Banabasi jon Tarsusi a tiŋin, ke un tan ban Sɔɔl,

²⁶waah nan tan kan win, le u ta u jirin Antieg. Libinmunl le Banabasi nin Sɔɔl nan be nin biwonjiem a laguŋ ki wɔɔn bininfob takpem. Bi bɔɔnɔɔb nmɔn le nan ye chinchinn a wonjiem Antieg a tiŋin.

²⁷Iyaayoo nmɔn le bilinlem biba nyan Jerusalem, ki dan Antieg a tiŋin.

²⁸Bi ni uba a yinl le nan ye Agabu. Le Kinaanŋ nan che u len ke nkom takpem li lu Rom yaab a tingbɔŋin. (Le nkom nmɔn sin nan lu n-yonn man wee Kuladiyasi nan ye uyudaan nin).

²⁹Le Yisa a bɔɔnɔɔbin lol ke bin ter biwonjiem tab ban be Judiya a tiŋin uninfo bien kaah li fir man a tarig.

³⁰Le bi sin nan ŋa man, ki ta bi teril nmɔn tun Banabasi nin Sɔɔl, ke bin ta tan sei biwonjiem sanliib n na.

Litoonl 12

Biwonjiem kaah kan limugil takpem man

¹Iyaayoo nmɔn le Ubɔr Herɔd nan choo biwonjiem bibam, ki ban un mugir bi.

²U nan che bi ta takoobi le ki ku Jemisi wan ye Jonn a kpelin.

³Waah ŋa man, ki bie ke Juu yaab a sufu penn nin, le u che bi choo Piita mu. Ni nan ŋa ki yegin yuglagir a chiig kan wee bi ŋma boroboro kan kaa jɔɔ nnyɔgin a yonn le.

⁴Baah choo Piita nan, ni bɔɔn bu le bi ta u ŋa kuloondiigin le ki che bitotogib bina na a kerim mina guu u ki kpenn tab. Ubɔr Herɔd nan lol ke yuglagir a chiig a jiir a jim nmɔn a yonn jon ke, u li nyan Piita kuloondiigin, ki ta u siin kuninfogbaluŋ a numbimin ki ji u tibɔr.

⁵Piita kaah nan be kuloondiigin nin, amaa le biwonjiem a laguŋ mu nan mie Uwɔnbɔr linunmanl ki tenn u.

Piita kaah nyan kuloondiigin man

⁶Herɔd nan lol ke ni won njakpanyien ke, u li nyan Piita ki ji u tibɔr, le Piita do biguguub bilee a sisiigin ki jien le bi ta tikulor tilee ki baan u, le ban guun nmɔn a ni bibam mu guu kuloondiigin a timansanmɔnn.

⁷Libol nmɔn le Uyudaan a malaka degirin, le nwonween wonn kuloondiig nmɔn yaan. Le u dam dam Piita a bɔsɔpar ki fiin u, ki bei u ke, "Fii weema." Le tikulorin pir ki lu.

⁸Le malaka n bei u ke, “Yeem a wan yɔɔr ki tag a naatagiya.” Le Piita ŋa man. Le malaka n ji bei u ke, “Ta a kinkenl gaba ki li nɔɔm ni.”

⁹Le u nɔɔ u, le bi nyan kuloondiig n-yaan, amaa le kaa bie ke malaka-n kaah tun nan nin ye ibamɔn le, ki nyi ke u kan zii le.

¹⁰Le bi nan jon lagir chinchinn a guguuru n bu, le ki ji lagir umien nin bu, ki nin tan foo tikur a naanganl lan leg ntimansanmɔnn man chaa kitiŋ poolin nin. Le linaanganl nmɔn loor litɔɔl ki sei bi, le bi n-yaan nkaafiin. Ki nɔɔ nsan ki chaa, le malaka-n bor ki jien Piita.

¹¹Le Piita a num wonn, le u len ke, “Daandaan nan le n nin bie ke ni sin ye ibamɔn le ke Uwonbɔr le tun u malaka le u dan nan nyam Herɔd a nɔɔn, ki ji nyam Juu yaab kaah bi ban bin ŋam man nin.”

¹²Waah bie man nin bu, le u jon Jonn Mag a na Meri a niin, ki miin bininfob takpem pii lagin niin ki mie Uwonbɔr le.

¹³Le Piita kpaar kpaar nkaafiin a naanganl, le usapɔɔn toontunn, wan a yinl ye Roda dan linaanganl nmɔn ban ke un jee ŋma yen naa.

¹⁴Le ki bie Piita a niɛn, ki guun jir bininfobin ban nin nmɔn takpen, le kaa ji loor linaanganlin ni, ki tan bei bi ke, “Piita be nkaafiin.”

¹⁵Le bi bei u ke, “A waar le.” Waah nan gbaa pag bi ke ni sin ye man nin, le bi ke, “Ni li ye u tinaaŋ le.”

¹⁶Amaa le Piita le si ki kpaar linaanganl, le bi nan loor linaanganl nmɔn ki kan u, le ni gar bi.

¹⁷Le u don u nɔɔ ke bin ŋmin tifura, le ki wɔɔn bi Uyudaan kaah nyan u kuloondiigin man. Le u bei bi ke, “Ni li chaa ki tan bei Jemisi nin biwonjiɛmin nan tun nan a bɔr,” le u fɔɔr jien bi ki jaar jon niba paam.

¹⁸Naah nan wonn kutaag, le ni mug ban guu kuloondiigin, kaa ye wama, nan bu-n baa nyi Piita kaah be nan yaan ni.

¹⁹Le Herɔd sei bimɔb ke bin ban u ni, le bi ban ban kaa kan wi, le u baan ban guu kuloondiigin ibinbaan, ki sei nsan ke bin ku ba. Ni bɔɔn bu le Herɔd nyan Judiya ki jiir Sizariya, ki tan be nin yaan wama.

Herɔd a kum a bɔr

²⁰Herɔd nan kɔnn Taya nin Sidom yaab le; le bi lagin tab ki ban nsan bin tan kan u. Baah nan kan nsan nmɔn Basitusi wan ye ubɔr Herɔd a toontunn wan wee u nan ŋau yada nban nin, le bi faa u tisandann, nan bu-n bi jiir nan nya ubɔr n yaa tiŋin le.

²¹Le ubɔr Herɔd gann lidaal liba, ki yee u naam a daala ki nyan nan kal u naangbɔŋ bu, le ki pag sei bininfobin.

²²Le bi tien ke, “Likukɔl nan ye nween a kukɔl le, naa ye uninfosali.”

²³Libol nmɔn le Uyudaan a malaka che kuwienbirug choo Herɔd le igoor jin u le u kpo, waah kaa nan pagir Uwɔnbɔr nbu.

²⁴Amaa le Uwɔnbɔr a bɔr mann mɔɔn ki yan kɔɔ bininfobin.

²⁵N-yonn man wee Banabasi nin Sɔɔl diɛ bi toon yan wee bi nan jon ke bin tan tun nin, le bi ta Jonn Mag ki nyan Jerusalem ki jir kun Antieg.

Litoonl 13

Baah gann Banabasi nin Sɔɔl wee ki tun bi man

¹Antieg a tiɲin, biwonjiem a laguɲ nan jɔɔ bilinlem nin ban wɔɔnn: Bi nan yi bi ke Banabasi nin Simien wan a yinl ji nan ye Naga, nin Lusiesi, wan nan nyan Sarene, nin Manann (wan wee bi nan lagin ki wubir nin Galilii a bɔrbig Herɔd) nin Sɔɔl.

²Baah nan be jien Uwɔnbɔr ki lolig imɔɔɲin, le Kasi a Naan nan bei bi ke, “Ni nyam Banabasi nin Sɔɔl, wee bin tun itoon yan wee N yin bi ke bin tun ni.”

³Le bi lol imɔɔɲ ki miɛ Uwɔnbɔr, ni bɔɔn bu le bi ta bi nɔɔi paan bi bu, le ki che bi jon.

Saipuru a tiɲ a bɔr

⁴N-yonn nmɔn le Kasi a Naan nan ta bininfob bilee nmɔn ki nyan nsan bu, le ki che bi jon Selesiya ki tan kɔɔ kuɲaluɲ niin ki jon Saipuru.

⁵Baah nan foo Salami nan, le bi kɔɔ Juu yaab a wonjiendirin le ki mɔɔn Uwɔnbɔr a bɔr ki tenn bi. Jonn le nan be bi ban ki ter bi.

⁶Le bi choon ligungonl lan be nnyum a sisiigin nmɔn ki tan foo Pafosi. Nin yaan le bi nan kan unyɔgdaan u ba, u yinl nan ye Bar-Yisa, u nan ye Juu yaab a ninfou le ki mal ke u ye Uwɔnbɔr a linlenu le,

⁷u nan be ubɔr yudaan ban le, ubɔr nmɔn a yinl nan ye Seregu Pɔɔlu, u nan ye ulandaan le, le ki yin Banabasi nin Sɔɔl ke bin nan pag Uwɔnbɔr a bɔr wee un gbir.

⁸Amaa le unyɔgdaan nmɔn, wan a yinl ji ye Elimasi, Girig a leen yin nin, nan pɔɔn u ba ke un ɲɔɔr ubɔrin wee un la ɲa yada.

⁹Le Sɔɔl wan a yinl ji ye Pɔɔl nan gbee nin Kasi a Naan, le ki lig unyɔgdaan nin chiim ki ke,

¹⁰“A ye ulinlar a big le, ki ye nan ɲan bien a dataag! A gbee nin kularug le iyoo bien nin nbiin. A li jien ki laa labir Uyudaan a bamɔn yin ki ɲa ti tibɔkaraa?”

11Daandaan nan Uyudaan li dar a tul. U li che a jɔɔn ki nin yuur ke ɲaa la kan nween ni.” Libol nmɔn, le liɲunl nin libunbɔnl jiirin u bu, le u nin choon tulin, ki ban u ba n da u.

12Ubɔr uyudaan nin kaah kan nan tun nin, le u ɲa yada, nan bu-n waah nan kan ntinnim man nyan Uyudaan ban nin le ni ɲa u ligaril.

Antiɛg kan be Pisidiya a tiɲin nin a bɔr

13Baah nan nyan Pafosi nan, le Pɔɔl nin u ninɔɔtab kɔɔ kuɲaluɲ ki jon Pega kan be Pamfiliya a tiɲin nin, nin yaan le Jɔnn jien bi ki jir Jerusalem.

14Le bi nyan Pega, ki jon Antiɛg kan be Pisidiya a tiɲin nin. Le likpakɔɔl daal foo le bi kɔɔ kuwonjiendiigin ki ka.

15Baah karin Moziz a siim nin Uwonbɔr a linlem a sɔbim n-yaan a bɔɔn bu, le kuwonjiendiig nmɔn a ninkpeeb bei Pɔɔl nin Banabasi ke, “Ti na a bum, ni ye ke ni jɔɔ tibɔɲann tan wee ni yin pag pɔɔg ti gbanann ke, ni paga.”

16Le Pɔɔl fii sir ki don u nɔɔ le ki piin pag ke, “Nim Iziral yaab nin nim ban kaa ye Juu yaab ki jien Uwonbɔr nan, ni pelim man!

17Iziral yaab, a Wonbɔru le gann ti yaajamin ki che bi pɔr takpem, n-yonn man wee bi la nan be Ijibir a tiɲin nin, le Uwonbɔr ta u pɔɔm ki nyan bi kitiɲ nmɔn yaan.

18Le Uwonbɔr nan ta limɔril ki ɲmag bi kukunkɔɔg bu ibin pina,

19le u bii ibol ilile yan be Kenann a tiɲin nin, le ki che u tɔɔl a ninfob gaa kitiɲ nmɔn le ki kpann bi faal.

20Ibin kobina nin piɲmu a sisiigin le ni niɛ bien nan tun. “Ni bɔɔn bu le Uwonbɔr sei bi bibɔjib le bi ɲmag ki tan kpa a ulinlenn Samɔɔl a yonn.

21Le bininfob nan nan bei Uwonbɔr ke un sei bi ubɔr, le Uwonbɔr gann Sɔɔl, wan ye Kisi a bija nan, u nan ye Benjamenn a bol a ninfou le, le u ɲmag nnaam nmɔn ki tan kpa a ibin pina.

22Ni bɔɔn bu le u nan pir Sɔɔl a naam nmɔn, le ki jin Defid. U nan pag Defid a bɔr ke: ‘N kan Defid wan ye Jesi a begin le N num gbee; nan bu-n u li tun nan bien wee n ban.’

23Uja nan a yaabili ni, le Uwonbɔr nyan Yisa wan ye ufeerin, ke un fee Iziral yaab ki jaa, ke waah nan siin limɔsiinl man nin.

24Amaa Jɔnn le nan chinn dan ki nan mɔɔn ki sei Iziral yaab bien ke bin kpenn bi binbema, wee un fu bi Uwonbɔr a nyunful.

25Jɔnn kaah nan nan be dier u toon nni, le u baan bi ke, ‘Ni tier ke n ye ɲmiɛ? Maa ye Uma. Aai, amaa Uwonbɔr a Masiya wan yin ɲɔɔrin n bɔɔn ki dan nin, maa kpaan nin n gbin u naatagi a ɲmimi.’

- 26** Le Pɔɔl ji len ke, “N nabum, nim ban ye Abiraham a yaabili, nin nim ban kaa ye Juu yaab wee ki san Uwɔnbɔr nan, tim bu le bi ta feegab a bɔrin ki sein.
- 27** Jerusalem yaab nin biyudam kaa nan biɛ Yisa, nin nima bien ni, bi nan ku u le ni gbeen bilinlem a bɔr tan wee bi jɔɔ karin likpakɔɔl daal bien nin.
- 28** Hali baah kaa le nan kan u bir tan kpaan nin bin ku win, le bi bei Palati ke un ku wa.
- 29** Baah nan ɲa Yisa man ki die ke Uwɔnbɔr a gbɔɲ kaah wɔɔn man nin, le bi tabir u lidapunpunl bu, ki ta u pii kukaagin.
- 30** Amaa le Uwɔnbɔr fiin u nkumin,
- 31** le ban nan nɔɔ u ki nyan Galilii ki chaa Jerusalem nan, ni nan ga u le idaa bien. Daandaan nan bi ma nin ye u siera jib ki sei ti ninfob.
- 32** Ti bei ni tibɔɲann nin le: Tan wee Uwɔnbɔr nan siin limɔsiinl ki sei ti yaajamin.
- 33** U gbeen limɔsiinl nmɔn ki sei tim ban ye bi yaabili n na ki fiin Yisa nkumin na. Ke naah sɔb ilan yan kpiɛ milee n yaan ke: ‘Fin le ye N bija; dinan le N ɲa a baa.’
- 34** Ibamɔn ke Uwɔnbɔr nan fiin u nkumin na, le waa buri, ni piin imɔbon nan yaan le: ‘N yin ta tikaar tan ye kasi a kaar tan wee N nan siin limɔsiinl ki sei Defid nan le.’
- 35** Man le ni ji nan sɔb kugbɔɲ nan a niba yaan ki len ke: ‘Naa li che a poopendaau a gbanann n bur kukaagin ni.’
- 36** “Defid nan tun nan wee Uwɔnbɔr wɔɔn u ke un tun u tɔɔl a yonn nin le, ni bɔɔn bu le u kpo; le bi pii u u yaajam a karin, le u gbanann bur.
- 37** Amaa wan wee Uwɔnbɔr fiin u nkumin nin, u gbanann kaa buri.
- 38** “Mambu, n nabum n ban ni li nyi ke Yisa bu le tibir a jien per a mɔleen yin pag sei ni.
- 39** Wan ɲa Yisa yada ke, u daan kan nɲmarima, amaa Moziz a siim n ma, kaa li fir sei uninfo nɲmarimi.
- 40** Ni li guu ni ba man, ki laa che bilinlem nan kaah len man nin n ji ni.
- 41** ‘Ni lig man, nim bininfob ban yɔɔl nan, Ni che nin gar ni wee ni gbanann n kpo, N yin tun niwann niba le idaa nan yaan, le naa yin ɲa ni yada, hali ni ye uba le bei ni ke gbaa.’
- 42** Pɔɔl nin Banabasi kaah nyan kuwonjiendiig nmɔn yaan nin, le bininfob nmɔn balin bi ke bin pɔɔn biba wee ki nan jirin likpakɔɔl daal lan chaan nin, ki nan wɔɔn bi tibɔr nmɔn ki kpiɛ.

⁴³Bininfobin kaah nan worin nin, le Juu yaab takpem nin ibol yan nan jien bi kaal wee ki ƙɔɔ Juu yaab a kaalin, ni nan ƙɔɔ Pɔɔl nin Banabasi. Le bi pag nin bi ki balin bi ke, bi li ƙɔɔ Uwɔnbɔr nin u nyunyunbasanlin.

⁴⁴Likpakɔɔl daal lan paan nin a daal kaah nan nan foo, ni nan gur wama le nin kitiŋ nmɔn a ninfob bien n dan ki nan gbir Uyudaan a bɔr.

⁴⁵Juu yaab kaah nan kan kuninfogbaluŋin le ni ŋa bi lipiiponl, le bi pag bii Pɔɔl a wɔɔmin.

⁴⁶Le Pɔɔl nin Banabasi le pag nin lipoobil ke, “Ti chinn pag tibɔr nan ki sei nim Juu yaab le. Amaa naah yii tibɔr nmɔn, ki ji tier ke naa ŋan nin ni kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiemin bu, ni ma che ti jien ni, le ki chaa ban kaa ye Juu yaab ban.

⁴⁷Uyudaan kaah ke ti ŋa man sɔ: ‘Min le ŋa ni ban kaa ye Juu yaab n yaa weem, ke nim bu le Uwɔnbɔr yin fee dulinya yaab ki jaa.’

⁴⁸Ban kaa nan ye Juu yaabin kaah gbir man nin, le ni mɔŋ bi, le bi sei Uyudaan a bɔr nmɔn jilima. Le ban wee Uwɔnbɔr gann ke bin kan limiefol lan kaa jɔɔ diemin ŋa yada.

⁴⁹Le Uyudaan a bɔr nmɔn mann mɔɔn kitiŋ nmɔn a logil bien.

⁵⁰Amaa le Juu yaab fiin bipiib ban ye biwonsam ki ye biyudam nin kitiŋ nmɔn a yudam. Le bi mugir Pɔɔl nin Banabasi ki ŋɔɔr bi ki nyan bi tiŋin.

⁵¹Le Pɔɔl nin Banabasi pir pir bi ƙɔɔi, ki sin yaar jon Ikoniem.

⁵²Le ni mɔŋ bibɔɔɔɔɔbin le bi gbee nin Kasi a Naaŋ.

Litoonl 14

Ikoniem a tiŋ a bɔr

¹Pɔɔl nin Banabasi kaah nan foo Ikoniem nan, le bi ƙɔɔ Juu yaab a wonjiendirin, ke baah pii ti ŋaan man nin. Niin le bi nan pag nbamɔm, le Juu yaab nin ban kaa ye Juu yaab takpem ŋa yada.

²Amaa Juu yaab ban kaa nan chee ŋa yada-n nan bii ban kaa nan ye Juu yaabin a sufu le. Le bi ŋuui fii biwonjiemin bu.

³Pɔɔl nin Banabasi nan be niin ki yuura, ki jɔɔ lipoobil ki pag Uyudaan a bɔr ki tenn bininfob, le Uyudaan nmɔn sei bi nɔɔɔn le bi pag u nyunyunbasanl a bɔr, ki tun ligaril a siera nin lijinjeel a toon.

⁴Le kitiŋ nmɔn a ninfob bɔgir nin tab; biba nan si Juu yaabin a chaŋ le, le biba mu si Yisa a tooi yin a chaŋ.

⁵Le Juu yaab nin ban kaa ye Juu yaabin, nin bi tiŋ nmɔn a yudam lakin tab, ki lol ke bin jin itoon nin fala ki gabir bi itangbag.

⁶Amaa baah nan biε ke bin yin gabir bi itangbagin, le bi guun jon Lisitira nin Deba, nin ntim bum man be Likoniya a tiŋin nin,

⁷nin yaan le bi ji nan tan tugir ki mɔɔn tibɔŋann nmɔn.

Lisitira nin Deba a tiŋ a bɔr

⁸Le uja u ba nan be Lisitira ki ye kiwɔbig, bi nan ma u ki miin u ye kiwɔbig le, kaa nyi chonn ni.

⁹Le u nan pelig Pɔɔl a mɔleen yin. Le Pɔɔl lig u chiim, ki biε ke u jɔɔ yada kan li sei u kutebug,

¹⁰le u yin u nmɔpɔɔn ke, “Fii sir a taai buu!” Le u yug sir paab ki nin choon.

¹¹Bininfobin kaah nan kan Pɔɔl kaah tun man nin, le bi nin piin ki pag papaab Likoniya yaab a leen yin ke, “Itingban le kpann uninfosaal ki jirin ti ban!”

¹²Le bi yin Banabasi a yinl ke Zieu, ki yin Pɔɔl mu a yinl ke Hemesi, nan bu-n u ma nan ye wan pag tibɔr.

¹³Le bi tingbanl lan wee bi yi ke Zieu wee u diig si kitiŋ nmɔn a gbaamin a minmanu nan ŋmag inaaja nin tifar ki nan sir kitiŋ nmɔn a timansanmɔnn, nan bu-n u ma nin kuninfogbaluŋin nan ban bin mann kumanug le ki sei Pɔɔl nin Banabasi.

¹⁴Amaa Banabasi nin Pɔɔl kaah nan gbir baah len man nmɔn, le bi sufu bii, le bi dar bi daalam par par, ki guun kɔɔ kuninfogbaluŋin yaan, le ki tann ke:

¹⁵“Bininfob nan, ba ŋa wee ni tun man naa? Ti tɔɔl le ye bininfob le ke naah ye man nin. Ti ŋmagin tibɔŋann le ti nan sei ni wee ni jien dulinya nan a wann yɔɔra wee ki li nɔɔ Uwonbɔr Wan fo-n, Wan naan paab nin tum nin imɔg nin nan bien be i yaan.

¹⁶Yaayoo nna, U nan che ibol bien ŋaan baah ban man le.

¹⁷Nin man bien ni, Waa nan ŋa niba wee naa jin siera, U wɔɔn U binbenŋam le ki che u taal nu ki che tiwanbukaar bien lo iyoo bien ki tenn ni tijiir takpem le ki che ni mɔ ni.”

¹⁸Hali Pɔɔl nin Banabasi kaah le pag man ni nmɔn bien na, ni nan pɔɔ le nin bin fir gɔɔ kuninfogbaluŋin nmɔn ke bi laa mann kumanug ki sei bi.

¹⁹Le Juu yaab biba nyan Antiεg kan be Pisidiya a tiŋin, nin Ikoniεm a tiŋin, ki dan ki nan pag ki sei kuninfogbaluŋin ki bii Pɔɔl nin Banabasi. Le bi gabir Pɔɔl itangbag ki fuul u nyan kitiŋ nmɔn a gbaam, ki tan gab ki nyi ke u kpo le.

²⁰Amaa bi bɔɔɔɔɔbin kaah nan ladin ki gɔɔn win a bɔɔn le u fii ki jir kitiŋ nmɔn yaan. Le ni won kutaag le uma nin Banabasi jon Deba.

Baah nan jir Antiεg a tiŋ kan be Siriya nan man

- 21**Bi nan mɔɔn tibɔɔnann nmɔn le kitiɲ nmɔn yaan le bininfob takpem ɲa bi bɔɔnɔɔb. Le bi jir jon Lisitira, nin Ikoniem nin Antiɛg,
- 22**ki pɔɔgir bi bɔɔnɔɔbin a gbanann nin bi sufu ke bi mann sir bi yada bu nin ibamɔn na. “Ni kpaɔ le nin ti kɔɔ tibɔɔmug kaarin takpem wee ki nin nan kɔɔ Uwonbɔr a naamin.”
- 23**Le Pɔɔl nin Banabasi nan gann biwonjiem a laguɲ ni biba le ki ɲa bi bisanliib tiwonjiendir bien nin, le ki lol bimɔb ki miɛ Uwonbɔr, ki ta bi ɲa Uyudaan wan wee bi gaa u jin nan a nɔɔn.
- 24**Baah nan choon Pisidiya a timin ki die-n, ni bɔɔn bu le bi jon Pamfiliya a tiɲin,
- 25**baah nan pag Uwonbɔr a bɔr Pega nan, le bi nyan niin ki jon Atalien.
- 26**Le bi nyan Atalien ki kɔɔ kuɲaluɲ ki jir Antiɛg, nin yaan le bi nan ta bi ɲa Uwonbɔr a nyunyunbasanlin, nin baah tun itoon ki die nbu.
- 27**Baah nan foo Antiɛg nan, le bi bei biwonjiem a laguɲin Uwonbɔr kaah ta bi tun man, nin waah loor nsan man ki sei ban kaa ye Juu yaab wee bi ɲa yada man.
- 28**Le bi nan paar nin yaan ki be nin bi bɔɔnɔɔbin ki yuur takpem.

Litoonl 15

Baah lagin Jerusalem nan a bɔr

- 1**Bijab biba le nan nyan Judiya, ki dan Antiɛg, le ki nan wɔɔn biwonjiemin ke: “See ke ni jii ni pun, ke Moziz a siimin kaah wɔɔn man nin, naa ye man ke, naa li kan nɲmarimi.”
- 2**Le Pɔɔl nin Banabasi fa bi limɔkpel nin kinimaɲ. Le bi gann Pɔɔl nin Banabasi nin biwonjiem bibam, ke bin jo Jerusalem, ki tan kan itoon nin nin bisanliibin ki jiin nbinbaan nmɔn paam.
- 3**Le biwonjiem a laguɲin nan tun bi, le baah nan choon ki nɔɔ Fonisiya nin Samariya nan, le bi bei bi ban kaa ye Juu yaabin kaah kpenn bi binbem ki ta biba ki sei Uwonbɔr man. Tibɔr nmɔn nan mɔɲ biwonjiem pam.
- 4**N-yonn man wee bi foon Jerusalem nan, le biwonjiem a laguɲ nin Yisa a toon nin bisanliibin gaa bi kuchɔɲ. Le Pɔɔl nin Banabasi bei bi niwann nan bien wee Uwonbɔr che bi tun.
- 5**Le biwonjiem ban nan si Farasii yaab a chaɲin fii sir ki ke, “Ni kpaɔ le nin ban kaa ye Juu yaabin jii bi pun, ki chee sei Moziz a siimin.”
- 6**Le itoon nin nin bisanliibin lagin tab ki pag ki jiin nbinbaan nmɔn paam.
- 7**Bi nan pag ti ni yuur le Piita nan nan fii sir ki ke, “N nabum, ni nyi ke iyoo yan jon nin, Uwonbɔr nan gannim le ni poolin ke n pag tibɔɔnann nin ki sei ban kaa ye Juu yaab, wee bin gbir ki ɲa yada.

⁸Uwonbɔr wan nyi uninfosaal a sufu ni nin, u ma gaa ban kaa ye Juu yaab ki sei bi Kasi a Naan, ke waah nan sei ti man nin.

⁹Waa wier tim nin bima, nan bu-n U nunn bi sufu le bi yada bu.

¹⁰Ke daandaan nan, ba ɲa wee ni ban ni mag Uwonbɔr aa? Wee ki ban ni ta kunaajadaag kan wee tim bee ti baam kaa fir tun ki ta tun biwonjiem nan naa?

¹¹Aai! Tim ɲa yada ke ti Yudaau Yisa a nyunyunbasanl bu le ti kan nɲmarim, ke bi mu kaah kan man nin.”

¹²Le kulagunin nmɔn yaab jir ɲmin soon, ki nin pelig Banabasi nin Pɔɔl kaah pag Uwonbɔr kaah ta bi tun ligaril a siera nin lijnjeel a toonl man, ban kaa ye Juu yaabin a sisiigin.

¹³Baah nan pag ki die n-yonn man nin, le Jemisi pag paab ke: “N nabum, ni pelim man.

¹⁴Simɔnn bei ti Uwonbɔr a бага kaah be ban kaa ye Juu yaabin bu man na, nin waah nyan bi ni bibam wee bi ye u tɔɔl yaab man na.

¹⁵Bilinlem a mɔleen yin chee sei ke naah sɔb man nin na:

¹⁶‘Ni bɔɔn bu N li jirin, Ki mann ɲuun Defid a nanboɲ kan lu-n. Ki mann tan bii-n, ki che min sir,

¹⁷ ni bu bininfob ban gur le ban Uyudaan, nin ban bien kaa ye Juu yaab wee ki jɔɔ n yinlin, Uyudaan wan tun man nmɔn le len man’

¹⁸nan wee ti pii nyi ibin yan jon.”

¹⁹Le Jemisi ji mann bei bi ke, “Mambu min len le ke ti laa ta nan pɔɔ ki sei ban kaa ye Juu yaab wee ki ban bin ta biba ki jirin Uwonbɔr ban nni.

²⁰Amaa ti li sɔb kugbɔɲ le ki sei bi, ki bei bi wee bi laa ji ibawol a jiiri, ki laa tun iwanchɔgin toon lipiibanlin bee lijabanlin ni, ki laa ɲma kuwankobug kan wee bi ɲmaan ɲmaan ki ku a nann ni, ki laa ji nchami.

²¹Nan bu-n Moziz a siimin, ti yaajam a yonn le u nan mɔɔn nsiimin kitiɲ bien nin, le bi karin nsiim nmɔn tiwonjiendirin likpakɔɔl daal bien.”

Baah sɔb kugbɔɲ ki sei Yadadam ban kaa ye Juu yaab man

²²Le itoon nin bisanliibin, nin biwonjiem bien lol ki nyan bibam bi ni, ki tun bi ma nin Pɔɔl nin Banabasi le bi jon Antieg. Le bi nan gann Judasi, (wan a yinl ye Basabasi) nin Silasi. Bijab bilee nmɔn le nan ye biwonjiem nmɔn a sanliib.

²³Le bi nan sɔb kugbɔɲ nan ki tun bi: Yisa a tooi nin biwonjiem a sanliib nin ban ye ni nabum le sɔb kugbɔɲ nan, Ki tenn nim yadadam ban kaa ye Juu yaab wee ki be Antieg nin Siriya nin Silisiya: Ti poor ni.

24 Ti gbir ke ti ni biba dan ni ban le naa ye tim le tun bi, ki joo tibor ti ba ki pag ni, le ni mugir ni ki nmarin ni potiel.

25 Ni bu le ti chee ki gann bininfob biba bi ma nin ti jotiib Banabasi nin Pɔɔl ke bin dan ni ban,

26 ban junn bi miɛfol ti Yudaau Yisa Masiya a yinl bu-n.

27 Nima bu le ti tun Judasi nin Silasi ke bin nan ta bi mɔb ki pag bei ni ta sɔb nan.

28 Ni njan ki sei Kasi a Naaɲ nin tim wee ti laa che nin mug ni ki jo nsiim man sɔb nan ni:

29 Ni laa ji tjiir tan wee bi ta mann ibawoli, ni laa ji nchami, ni laa nma kuwankobug kan wee bi nmaan nmaan ku a nann ni, wee ki laa tun iwanjaab toon lipiibanlin bee lijabanlin ni. Ni pɔɔn niba wee ki nya ni nie nan yaan na. Ni laan paara.

30 Le bi tun bi, le bi jon jir Antiɛg, nin yaan le bi ladin biwonjiem a lagunin bien ki sei be kugboɲin.

31 Baah karin kugboɲin nin, le ni na bi nmɔn nin baah ta pɔɔninba a kpaan yan ki sei bin bu.

32 Judasi nin Silasi ban mu nan ye bilinlemin, nan pag takpem le ki pɔɔg biwonjiem nmɔn a gbanann nin bi sufu.

33 Baah nan yuur nin yaan wama-n, a bɔɔn bu, le biwonjiemin nan chien bi nshan bu nin tikaar nin nposɔɔn, le bi jir kun ban tun bin ban.

34 Amaa le ni mɔɲ Silasi le u paar Antiɛg.

35 Amaa le Pɔɔl nin Banabasi nan paar Antiɛg, le bi ma nin bi tab takpem nan mɔɔn tibɔɲann nin ki sei bininfob ki ji wɔɔn bi Uyudaan a bɔr.

Pɔɔl nin Banabasi kaah yier man

36 Ni nan yuur wamau le Pɔɔl nan bei Banabasi ke, “Che ti jir tan gɔnn ti nabum ban bien be ntim man yaan wee ti nan mɔɔn Uyudaau a bɔr ki sei bi-n, ki kan baah tun man.”

37 Le Banabasi nan ban bin ta Jonn wan a yinl ji ye Mag ki kpiɛ bi bu,

38 amaa le Pɔɔl kaa chee ke bin ta Jonn Mag ki kpiɛ, nan bu-n u nan jien bi le Pamfiliya ki labir kun kaa ji kpiɛg bi bu itoon nin yaan ni.

39 Bi mɔkpel nmɔn kaah nan pɔɔn bu le nan che Pɔɔl nin Banabasi yier tab. Le Banabasi ta Jonn Mag, le bi kɔɔ kuɲaluɲ ki jon Saipuru.

40 Amaa le Pɔɔl mu gann Silasi. Le biwonjiemin ta bi ki na Uwonbɔr a nyunyunbasanlin le bi jon.

41 Le u nɔɔ Siriya nin Silisiya a timin ki pɔɔgir biwonjiem a laginn a gbanann.

Litoonl 16

Timoti kaah nɔɔ Pɔɔl nin Silasi choon man

¹Le Pɔɔl foon Deba, le ki jon foo Lisitira, nan yaan wee u kan ubɔɔnɔɔr wan wee bi yi u ke Timoti. Wan a na nan ye Juu a ninfou ki ye yada daan ni, amaa le u baa ye Girig a ninfou.

²Nnabum ban be Lisitira nin Ikoniem a timin nan pag Timoti pam.

³Pɔɔl nan ban un ta Timoti le jo nsan nmɔn, ni ma bu le u nan jii u punl Juu yaab ban nan be niin nin bu, nan bu-n bi bien nan nyi Timoti a baa kaah ye Girig a jau.

⁴Baah nan choon ntimin nin, le bi nan mɔɔn tibɔr tan wee itoon nin bisanliib ban be Jerusalem nan pag choo ki wɔɔn ke bi li nɔɔ-n.

⁵Le biwonjiemin a yada nan pɔɔgir le bi kanl kpiɛg lidaal bien.

Pɔɔl kaah nan kan zii Tiroso a tiɲin man

⁶Kasi a Naaɲ kaah kaa nan chee ke bin mɔɔn tibɔrin nmɔn Asiya a yerin nin ni, le Pɔɔl nin u ninɔɔtabin nan nɔɔ Ferijiya nin Galantiya a tingbɔɲin.

⁷Baah nan tan foo Misiya a timin a tarigin, bi ni nan ban bin kɔɔ Batiniya a timin le, amaa le Yisa a Naaɲ kaa chee ke bin kɔɔ.

⁸Mambu che bi nan lagir Misiya a tiɲ bu ki jon Tiroso.

⁹Kunyiɛg kaah nan foo-n le Pɔɔl kan zii, u zii nmɔn a poolin le Masedoniya a jau uba si ki balin u ke, “Dan Masedoniya ki nan ter ti ni.”

¹⁰Pɔɔl kaah kan zii nmɔn a bɔɔn, le ti ɲa sili weem ke ti jo Masedoniya, nan bu-n ti nan biɛ ke Uwɔnbɔr le ke ti jo nin yaan ki tan mɔɔn tibɔɲann nin ki sei nin yaan a ninfob.

Lidiya kaah nan kpenn u binbem Filipi man

¹¹Taah nan nyan Tiroso a tiɲin, ti nan jon limɔgilin le ki tan kɔɔ kuɲaluɲ ki jon Samotara, le ni won kutaag le ti foo Niepolisi.

¹²Ti nan nyan nin yaan ki jon Filipi, kitiɲ nmɔn nan be Rom yaab a nɔɔn le ki ye kitiɲ takpeɲ Masedoniya a yerin nin. Ti nan be niin ki yuur wamau.

¹³Likpakɔɔl daal le ti nɔɔ nyan kitiɲ nmɔn a timansanmɔnn ki jon nkpenn, ti nan ban nan yaan wee ti li miɛ Uwɔnbɔr le. Le ti kal ki piin ki pag tenn bipiib ban nan lagin niin nmɔn.

¹⁴Bipiib ban nan ka pelig tibɔr nmɔn, bi ni u ba a yinl le nan ye Lidiya, u nan nyan Tayatira le, ki choon kɔɔr ikinen man yan a daag pɔɔ, ki jien Uwɔnbɔr. Le Uyudaan loor u sufu le u chee tibɔr tan wee Pɔɔl pagin.

15Taah nan fun u ma nin u niin yaab Uwombɔr a nyunfulin, le u gɔɔ ti ke ti jo u niin. Le ki ke, “Ni ye ni sin nyi ke n ɲa ti Yudaau yada ke, ni li chaan ki nan be n niin.” Le u balin ti le ti jon.

Baah loon Pɔɔl nin Silasi Filipi a tinjin man

16Weemba le ti nan chaa baah miɛ Uwombɔr nan yaan nin, taah nan chaa-n, le kibisiɛg ki ba to ti nsan, u nan ye uyom le. Le kinaaɲ be u bu le ki ɲa u uninligir. Waah nan ye uninligir nbu, u nan ga ilig takpem ki tenn u dam.

17Le kibisiɛgin kɔɔ Pɔɔl nin tim ban gurin a bɔɔn ki tann papaab ke, “Bininfob nan ye Uwombɔr wan kaa jɔɔ kpiɛg nan a toontum le, le ki bei ni naah li ɲa man ki kan nɲmarim.”

18U le nan ɲaan man le lidaal bien. Waah ɲaan man ni le Pɔɔl a ɲuul nan fii, le u gbɛ lig u le ki bei kinaaɲ kan be u ni nmɔn ke, “Yisa Masiya a yinl bu, n ke a nyam u ni.” Libol nmɔn le kinaaɲin nyan u ni.

19Kiyom bisɛg nmɔn a dam kaah nan biɛ ke baa ji li kan ilig kibisiɛgin ban nin, le bi choo Pɔɔl nin Silasi ki dar bi jon kitiɲ nmɔn a bɔɲib ban kinyaɲin ban jɔɔ tininkper a pɔɔm ban.

20Baah ta bi foo ubɔɲir ban n-yonn man nin, le bi bei u ke, “Bininfob nan ye Juu yaab le, ki jɔɔ kuɲmaruɲ ti tiɲ nan yaan,

21ki wɔɔn ke ti chee ki li ɲaan likaal lan wee Rom yaab a siim kaa chee.”

22Le kuninfogbaluɲin kpiɛ bibɔɲibin bu, le bi bei bi ke bin pir Pɔɔl nin Silasi ki boo ba.

23Baah nan boo bi nmɔn a bɔɔn le bi ta bi ki ɲa kuloondiigin, le ki bei uloondiiguurin ke u li mann guu bi nbamɔma.

24Waah nan gbir man nin, le u ta bi ɲa kuloondiig kan be poolinpoolin nin, le ki baan bi tibaandaar.

25Le kunyɛgtasiig le Pɔɔl nin Silasi nan miɛ Uwombɔr ki gaa liwonpagil a lai-n ki pagir Uwombɔr, le ban loo kpiɛ bi bu-n nin pelig.

26Libol nmɔn le kitiɲ dam, le kuloondiig nmɔn a fiɛl tɔɔl nan dam dam. Le tidir a timansanmɔɔɲi loor nba bu, le baah nan baan bi tibaandaar tan ni choo gɔgir lu.

27Iyaayoo le wan guu kuloondiigin fii njiemin, ki miin tidir bien a timansanmɔɔɲi loor le ki yaa yaa, le u nyi ke baah loon ban nin bien guun na, le u nan fɔɔ u tɔb a jug ke un ku uba.

28Amaa le Pɔɔl tien ki ke, “Laa sei a baa kidaɲi! Ti bien be doo!”

29Le uloondiiguurin ke bin sei nɲmi ni, le ki guun kɔɔ weem ki jegil, ki tan gbaan tum Pɔɔl nin Silasi a nintogil.

- ³⁰Le u nan ta bi ki nyan tan baan bi, “N yin ŋa ni wee ki kan feegabaa?”
- ³¹Le bi jiin bei u ke, “Ŋaam Uyudaan Yisa yada, wee ki kan feegab, fin nin a niin yaab bien.”
- ³²Le bi nan pag Uyudaan a bɔr ki sei u ma nin ban be u niin nmɔn bien.
- ³³Lidaal a nyieg, le uloondiiguurin nan ŋunn bi biɛi; le u ma nin u niin yaab bien nan gaa Uwɔnbɔr a nyunful.
- ³⁴Le u nan ta Pɔɔl nin Silasi ki kɔɔ u niin le ki sei bi tijiir; ni nan mɔŋ u le, nan bu-n u ma nin u niin yaab bien kaah nan ŋa Uwɔnbɔr yada nbu.
- ³⁵Naah nan won kutaagin, le Rom yaab a bɔjib nan tun bi tooi uloondiiguurin ban ke: “Nyan bininfob nmɔn ki jaau.”
- ³⁶Le uloondiiguurin bei Pɔɔl ke, “Bibɔjib tun bi tooi ni ke n che fin nin Silasi nya kuloondiigin n-yaan na, ni li fir n nya. Ni li chaa nin nposɔɔn na.”
- ³⁷Amaa le Pɔɔl bei bi ke: “Baa la jin ti tibɔri, amaa bi won boo ti kuninfogbaluŋ a numin na, hali nin taah le ye Rom yaab nna, le ki won ta ti ki ŋa kuloondiigin, le daandaan nan bi nin ban bin woon ki nyan taa? Aai! See ke bi baantɔɔl dan ki nan nyan ti.”
- ³⁸Le itoon nin nan jir ki tan bei bibɔjibin man, baah nan gbir ke Pɔɔl nin Silasi ye Rom yaabin le bijawaam choo bi.
- ³⁹Le bi jon Pɔɔl nin Silasi ban ki tan fa bi tisandann, le ki nyan bi kuloondiigin, ki balin bi ke, bin nya bi tiŋin na.
- ⁴⁰Pɔɔl nin Silasi kaah nan nyan kuloondiig nmɔn a bɔɔn, bi nan jon tan kɔɔ Lidiya a niin le. Nin yaan le bi nan lagin biwonjiem ki pɔɔg bi sufu. Le bi nin fɔɔr kitiŋ nmɔn yaan.

Litoonl 17

Tesalonika a tiŋ a bɔr

- ¹Tɔ, le Pɔɔl nin Silasi nɔɔ Amfipolisi a tiŋin nin Apoloniya a tiŋin ki tan foo Tesalonika. Nin yaan le Juu yaab a wonjiendiig nan be.
- ²Le Pɔɔl tan kɔɔ niin ke waah pii ti kɔɔ man ni. U nan ta ipkakɔɔ itaa le ki be niin, ki wɔɔn bi Uwɔnbɔr a gbɔŋin a taai,
- ³ki wɔɔn ni taai ke ni kpaatalar le ke Masiya nji fala ki kpo ki fii nkumin, “Yisa wan wee n pag u bɔr nan, u ma ye Masiya nmɔn.”
- ⁴U nan pag ki kpenn Juu yaab biba a lam, le bi nin dan ki nan kpiɛ u ma Pɔɔl nin Silasi bu. Le Girig yaab ban jien Uwɔnbɔr, nin bipiib ban jɔɔ jilima takpem nan kpiɛ bi bu.

⁵Amaa Juu yaabin nan ŋa u lipiiponl le; ki jin ki lagin kinyan a ninfobir, ki nan mug kitiŋ nmɔn yaan nin tifur, ki tan leg Jasonn a niin, ki ban Pɔɔl nin Silasi, ke bin nyan bi dan kuninfogbaluŋin ban.

⁶Amaa baah kaa nan kan bi n-yonn man ni, le bi choo Jasonn nin nnabum biba, ki dar bi dan kitiŋin a ninkpeeb ban, ki tien ke “Bininfob nan le nan mugir bininfob ntim bien nin, le ki nan dan do nan mu,

⁷Le Jasonn gaa bi ki ŋa u niin. Le bi bien nan choon ki bii ubɔr Siiza a siim, ki ke ubɔr uba mu ji be le bi yi u ke Yisa.”

⁸Baah nan gbir man n-yonn man nin, le ni bii kuninfogbaluŋin nin biyudamin a sufu takpem.

⁹Le biyudam nmɔn che Jasonn nin bi mienin yɔn ilig le bi ta bi jaa.

Baah nan be Beriya man

¹⁰Naah nan bɔŋ n-yonn man nin, le biwonjiemin nan chabir Pɔɔl nin Silasi le bi jon Beriya. Baah nan foo-n le bi kɔɔ Juu yaab a wonjiendiigin.

¹¹Beriya a tiŋ a ninfob pel Pɔɔl a bɔrin ki jon Tesalonika yaaba, le ki gaa tibɔrin nin njiem takpem ki dibir imɔleen nmɔn lidaal bien ki lig njee Pɔɔl kaah pag nan nmɔn sin ye ibamɔn naa.

¹²Le Juu yaab takpem nan ŋa yada ki kpɛ Girig a piib ban jɔɔ liyinl nin Girig a jab takpem bu.

¹³Juu yaab ban be Tesalonika nan kaah gbir ke Pɔɔl be mɔɔn Uwonbɔr a bɔr le Beriya a tiŋin nin, le bi tɔɔl jon niin ki tan pag ki bii Pɔɔl, ki fiin kuninfogbaluŋin a ŋuui, ke bin ŋɔɔr wa.

¹⁴Libonl nmɔn le biwonjiemin nan chien Pɔɔl nin biba ki tan jaa bi limɔgil a gbaam, amaa le Silasi nin Timoti ma paar Beriya.

¹⁵Bininfob ban nan chien Pɔɔl nan ta u foo Atensi le, ki nin jir kun, le Pɔɔl bei bi ke bin tan bei Silasi nin Timoti ke bin dan u ban weem.

Baah nan be Atensi man

¹⁶Pɔɔl kaah la nan be Atensi ki guu Silasi nin Timoti nni, le u kan kitiŋin kaah gbee nin itingban, le ni bii u sufu takpem.

¹⁷Le u kɔɔ kuwonjiendiigin ki pag tenn Juu yaab nin ban kaa ye Juu yaab ki jien Uwonbɔr nan tibɔr, ki ji chaa bi nyamin idaa bien, ki pag nin ban chaan nin yaan nmɔn tibɔr.

¹⁸Le ban wɔɔnn wee bi yi biba ke Epikurusi, ki yi biba mu Sitoog nan, mu nan dan ki nan far limɔkpel nin Pɔɔl. Le bi ni biba nan pag nin tab ke, “Wan be jabin nan mu ke baa?” Le biba jiin ke, “Ni nann ke u pag iweenchaan iba a bɔr le-n.” Bi nan len man babu, Pɔɔl nan mɔɔn Yisa a bɔŋann nin le nin u kum a fiim.

19Le bi ta Pɔɔl ki jon bibɔjib a kikaabol nan yaan wee bi yi ke, Aropagusi nan, ki bei Pɔɔl ke, “Ti li fir biɛ tibɔchann tan wee a wɔɔn nan naa?”

20A pag tibɔchan le ti ban, le ti ban ti biɛ ti taai.”

21(Atensi yaab biɛn nin ban nyan ntim miba ki dan nan be niin nin, kaa ji nan tun niba amaa bi le ni nan pag ki sin pelig tibɔchann tan la yɔɔn dan nin a bɔr le.)

22Le Pɔɔl fii sir Aropagusi a laguɲ nmɔn yaan, ki bei ke: “Atensi yaab! N kan ni binbemin, ni ban liwonjiɛnl pam.

23Nan bu-n maah gɔnn ni tiɲ nan, n dibir tiwann tan wee ni jien nin le nbamɔm, hali ki nan kan libinbinl liba le ni sɔb libu ke, libinbinl nan si “NWEEN MAN WEE TAA NYI” nan a taalɛn le. Daandaan nan n ban n wɔɔn ni nween man wee ni jien wee kaa sin nyi Win yaa bɔr le.

24“Nween man naan dulinya nin niwann nan biɛn be niin nin, u ma ye paab nin tum a yudaau, waa be tiwonjiɛndir tan wee bi ta bi nɔɔi maa yaan ni.

25Uninfosaal kaa li fir ta u nɔɔ ki tun niba sei Wi, a li ke U ban niba le nni, nan bu-n U ma tɔɔl le tenn uninfosaal biɛn limiefol nin kufoorug nin niwann nan biɛn gur.

26Uninfo uba ni le u che ibol biɛn nyan, ki che bi be dulinya nan a gbanann biɛn nin, le u lol n-yonn man wee un nan siin bi nin baah na li be nan yaan.

27Uwonbɔr nan ɲa man le ke bininfobin ban u, nba ke bi ban u ke bi li kan u. Amaa u bol kaa fɔg nin ti ni uba ban ni.

28‘Nan bu-n U ma bu le ti fo ki choon ki be.’ Ke ni tɔɔl a landam biba kaah nan len ke, ‘Tim ye Uwonbɔr a buwaab le.’

29‘Mambu taah ye Uwonbɔr a buwaab nan, ti laa tier ke Uwonbɔr ye kuwan naan waj ke salima, bee tikur ninann bee litangbagil lan wee uninfo ta u lam bee u biɛm ki naan li nni.

30Iyoo yan nan jon nin, wee bininfob kaa nan nyi Uwonbɔr nan, waa nan gar bi bir bu. Amaa daandaan nan, u ke uninfo biɛn nkpenɲ u binbema.

31Nan bu-n, u pii siin lidaal lan wee u na yin che uninfo gannkaau nmɔn nji dulinya yaab tibɔr ibamɔn a sam bu. U jin ni siera ki sei uninfo biɛn na le ki fiin u nkumin.”

32Baah gbir Pɔɔl pag nkum a fiim a bɔrin, le biba sɔɔl u, amaa le biba mu ke, “Ti ban ti mann gbir nan wee a wɔɔn nan le jigin.”

33Iyaayoo nmɔn le Pɔɔl fii ki jien bi kulaguɲ nmɔn yaan.

³⁴Bijab wama nan le nan ɲa Pɔɔl a bɔrin yada, le ki ɲa u bɔɔnɔɔb. Bi ni uba nan ye Dionasi, u nan ye bibɔjibin a ni uba le. Ki kpɛ upii uba mu nan ɲa yada, le u yinl ye Damarisi, biba mu nan be ki kpɛ.

Litoonl 18

Pɔɔl kaah be Korenti a tiɲin man

¹Ni bɔɔn bu, le Pɔɔl nyan Atensi ki jon Korenti a tiɲin.

²Nin yaan le u nan kan Juu yaab a ninfo uba, le u yinl ye Akula, amaa le bi nan ma u Pɔntusi, le u ma nin u poo Pirisila la nyan Itali ki dan Korenti, nan bu-n ubɔr yudaan Kuladiyasi le nan sei bi bimɔb ke Juu yaab bien ɲa Rom a tiɲin na. Le Pɔɔl jon ke un tan kan bi,

³u mu kaah nan ye ugbanjab ke baah pii ti tun man nin, mambu le che u nan paar bi ban ki tun nin bi.

⁴Le likpakɔɔl daal bien ke Pɔɔl n kɔɔ kuwonjiendiigin, ki far Juu yaab nin Girig yaab limɔkpel ki ban bin chee u bɔr tan wee u pag tenn bin.

⁵Le Silasi nin Timoti nan nyan Masedoniya ki dan. Le Pɔɔl nin ta u toon yin ki jien ki nin ta u saɲi bien ki sei Yisa a bɔr n-yaa mɔɔnim, ki wɔɔn Juu yaab ke Yisa le ye Masiya.

⁶Amaa le Juu yaabin kaa chee Pɔɔl a bɔr nmɔn ni, le ki sugir u. Le Pɔɔl gbagbag u wan yeewan, le ki ke, “Ni cham li be ni tɔɔl a yuli bu! N tun maah ye n tun man le. Naah nyan dinan ki chaa, n yin jo ban kaa ye Juu yaabin ban le.”

⁷Le Pɔɔl nyan kuwonjiendiig nmɔn yaan ki jon tan kɔɔ Tatusi Jasitusi a niin, u nan ye uwonjien le.

⁸Le kuwonjiendiig nmɔn a yudaau Kerepusi nin u niin yaab bien ɲa Uyudaan yada; le Korenti yaab takpem mu gbir u bɔr nmɔn le ki ɲa yada. Le bi fun bi Uwonbɔr a nyunful.

⁹Weemba a nyieg le Pɔɔl nan kan zii le Uyudaan pag nin u ke: “Laa san bijawaami; wee ki li mɔɔn n bɔɲann nmɔn na, ki laa ɲmin ni.

¹⁰N be niɲ, le uba kaa be ki li legiɲ ki seiɲ kidanɲi, nan bu-n n jɔɔ bininfob takpem kitiɲ nan yaan.”

¹¹Mambu Pɔɔl nan be niin le libinl nin iɲmal iloob, ki wɔɔn bininfob Uwonbɔr a bɔr.

¹²N-yonn man wee Galio nan ye Akaya a tingbɔɲ a bɔr yudaau win, le Juu yaab nan lagiɲ tab ki tan leg Pɔɔl, ki ta u jon bibɔjib ban.

¹³Ki tan bei ke, “Uja nan le lar bininfob le bi jien Uwonbɔr nin nsan man kaa nɔɔ ti siimi.”

¹⁴Pɔɔl kaah ke un pag n-yonn man nin, le Galio bei Juu yaab nmɔn ke, “Nim Juu yaab, ni ye tibɔr nan ye tibɔbir bee limɔyiil le ke, ni bi ŋan n mann pel.

¹⁵Amaa naah ye ibinbaan ki jiin ni tɔɔl a mɔleen, nin ni yin, nin ni tɔɔl a siim paam nan ma, ni tɔɔl nmann tibɔr nmɔn na, maa li fir ji tibɔr nmɔn ni.”

¹⁶Le ki che bi ŋɔɔr bi nyan tibɔr a ji bol nmɔn.

¹⁷Le bi bien choo Sositenesi, wan ye kuwonjiendiig a yudaau ki boo u tibɔr a jibol, amaa le Galio a baga kaa be niin ni.

Baah jirin Antiɛg a tiŋin man

¹⁸Pɔɔl nan be Korenti a tiŋin iyoo takpem. Le ki nan chabir biwonjiɛmin ki kɔɔ kuŋaluŋ ki jon Siriya. Le Pirisila nin Akula chien u. Waah kaa la nan kɔɔ kuŋaluŋin nin, le u koo u yul Senkariɛ a tiŋin nan bu-n waah poo tipoor tan nin bu.

¹⁹Le bi nan chaa ki tan foo Efesusi, nan yaan wee Pɔɔl nan jaa Pirisila nin Akula nan, le u tɔɔl jon ki tan kɔɔ Juu yaab a wonjiendiigin, ki pag sei Juu yaab nmɔn.

²⁰Le bi nan bei u ke un laan paar bi ban iweehn ilee, amaa le waa chee.

²¹Amaa waah nan chabir bi n-yonn man nin, le u bei bi ke, “Ni ye Uwɔnbɔr chee ke n ji li jirin ni ban.” Le ki kɔɔ kuŋaluŋ ki nyan Efesusi.

²²Waah tan foo Sizariya n-yonn man nin, le u don tan poor biwonjiɛm a laguŋ, le ki ji jir Antiɛg.

²³Waah jin n-yonn wama Antiɛg nmɔn a bɔɔn bu, le Pɔɔl ji nan nyan nin yaan ki choon ntim ntim Galantiya nin Ferijiya a tinbumin ki pɔɔgir bi bɔɔnɔɔbin a sufu.

Apolosi kaah nan be Efesusi nin Korenti man

²⁴Juu a jau uba le nan be, le u yinl ye Apolosi, amaa bi nan ma u Alegzandira le, le u nan dan Efesusi. U nan ye ubiendaan le, ki nyi Uwɔnbɔr a gbɔŋ nbamɔm.

²⁵Bi pii nan wɔɔn u Uyudaan a sam ma, le u nan pag Yisa paam ke ni yeg, hali waah le nan nyi Jɔnn kaah nan fun bininfob Uwɔnbɔr a nyunfulin a binba-n nni.

²⁶Le u piin ki pag Uwɔnbɔr a bɔr nin lipoobil, Juu yaab a wonjiendiigin. Le Pirisila nin Akula gbir u bɔr nmɔn, le ki nan ta u kun ki tan mann wɔɔn u Uwɔnbɔr a sam nbamɔm.

²⁷Apolosi kaah nan ban un jo Akaya nan le biwonjiɛmin pɔɔg u gbanann ki sɔb kugbɔŋ ki sei bi bɔɔnɔɔb ban nan be niin nin ke, bin gaa mu kuchɔŋ. Waah tan foo niin n-yonn man nin, u sin nan jir ban ŋa yada, Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl nbu le ki ye literil ki sei bi.

²⁸Nan bu-n uma nin Juu yaab kaah nan far limɔkpel nin tabin, le u yuur Uwɔnbɔr a gbɔŋ, ki wɔɔn bi ke Yisa le sin ye Masiya, ki pag nin nɔɔn, ki nyan bi kuninfogbaluŋin yaan.

Litoonl 19

Pɔɔl kaah nan be Efesusi man

- ¹Apolosi kaah la na be Korenti nan, le Pɔɔl nan nyan niin ki nɔɔ kisanbig ki jon Efesusi. Nin yaan le u kan biwonjiem biba,
- ²le ki baan bi ke, “Naah nan ɲa yada-n ni nan gaa Kasi a Naanjin waa?” Le bi jiin ke, “Aai. Taa pii la nyi ki gbir ke Kasi a Naan be gbaa.”
- ³Le Pɔɔl baan bi ke, “Ke bi nan fun ni Uwɔnbɔr a nyunful nii?” Le bi bei u ke, “Bi nan fun ti Jonn a nyunfulin le.”
- ⁴Le Pɔɔl bei bi ke, “Jonn kaah nan fun bininfob Uwɔnbɔr a nyunfulin, ni wɔɔn ke bin kpenn bi binbem ki jien bi toonbira. Le ki sin bei bi ke bin ɲaam wan yin ɲɔɔrin u bɔɔn nin yada, u ma ye Yisa.”
- ⁵Baah gbir man nin, le bi nin fun bi Uwɔnbɔr a nyunful, Uyudaan Yisa a yinl bu.
- ⁶Le Pɔɔl ta u nɔɔi ki paan bi bu, le Kasi a Naan jiirin bi bu, le bi nin pag ileen pɔɔn, ki ji pag ilinlen leen.
- ⁷Bijab nmɔn bien nan ɲa bininfob piig nin bileeu.
- ⁸Pɔɔl nan be Juu yaab a wonjiendiigin inmal itaa le, ki pag Uwɔnbɔr a bɔr ki tenn bi nin lipoobil, ki pɔɔn uba ke un kpenn bi potiel ki jiin Uwɔnbɔr a naamin paam.
- ⁹Amaa bi ni biba nan ye tukangbirdam le; kaa chee Yisa a sam, ki pag tibɔbir kuninfogbaluɲin yaan ki jiin Uyudaan nmɔn paam. Le Pɔɔl fɔɔr jien bi. Le ki ta biwonjiemin jon Tiranusi a wɔɔnim a diigin, le idaa bien ke u wɔɔn bi niin.
- ¹⁰Ni nan ye man le ki tan kpaa ibin ilee, mambu che Juu yaab nin Girig yaab ban bien nan be Asiya a tingbɔɲin nan gbir Uyudaan a bɔr nmɔn na.

Sikefa a naachim a bɔr

- ¹¹Le Uwɔnbɔr nan che Pɔɔl tun ligaril a toon gbingbemin yan be i binba,
- ¹²le bininfob yuur u numpirim nin u wan yɔɔr tan wee u yee gbaa, ki paag bibaarib bu le bi wien dier, le nnaanbiim nyan ki jien bi.
- ¹³Iyaayoo nmɔn Juu yaab biba mu nan be, ki choon nyan nnaanbiim bininfobin, bi nan yi Uyudaan Yisa a yinl le ke bin nyan nnaanbiim, ki bei nnaanbiimin ke, “Tim le sei ni bimɔb, Yisa wan wee Pɔɔl nan mɔɔn u bɔrin a yinlin bu, ni nyau.”
- ¹⁴Nbijabum bilile ban nan ye Juu yaab a minmanib a yudaau Sikefa a naachimin le nan tun man.
- ¹⁵Le weemba daal, le kinaanbiig nmɔn baan bi ke, “N nyi Yisa, ki nyi Pɔɔl, ke ni mu, ni ye ɲmam maa?”

16Le uja wan wee kinaanbiig be u bu nmɔn, fii ki choo bi, ki boo bi ki nyan bi bien, le bi nan guun nyan iniin nmɔn yaan nin igbananbil le bi gbanann nya ncham.

17N-yonn man wee Juu yaab nin Girig yaab ban be Efesusi a tiŋin nin bien nan gbir man nin, le bijawaam choo bi, le bi sei Uyudaan Yisa a yinl jilima.

18Le ban nan ye biwonjiemin takpem nan nyan npaan ni ki nan kpiir bi toonbir.

19Le binyɔgdam nin ta bi sabi ki dan nan nyɔɔ nɔmi kuninfogbaluŋ n-yaan, le bi bigin isab nmɔn a ligi ki miin i ye tikur a ligibim turpiŋmu le.

20Ni ma nan che Uyudaan a bɔr nmɔn mann mɔɔn ki kɔɔ bininfobin, ki kpie nɔɔn.

Bininfob kaah gaa tijar Efesusi a tiŋin man

21Ni nie nan bien kaah tun jon a bɔɔn, le Pɔɔl lol ke un kɔɔ Masedoniya nin Akaya ki jo Jerusalem. Waah nan be niin nmɔn a bɔɔn bu, le Pɔɔl bei u ba ke, “See ke n gɔnn Rom mu.”

22U nan tun Timoti nin Erasitisi ban ye u toon terib bilee-n le, Masedoniya, amaa le u paar Asiya a tiŋin.

23Iyaayoo nmɔn le Efesusi yaab nan gaa tijar ki jiin Uyudaan Yisa a samin paam.

24Uja uba nan be le u yinl ye Dimitirusi, u ti jɔɔ tikur ninann le ki maa bi tigbann yan wee bi yi ke Atemisi nan a dir ki kɔɔr tenn bitoontumin. Le bitoontum n mu ta itoon nmɔn ki kan tinyɔɔr takpem.

25Le Dimitirusi nan yin bi bien ki lagin tab, nin ban bien tun itoon nmɔn a booli bien ki bei bi ke, “N jɔtiib, ni nyi taah ga tinyɔɔr tan itoon nan yaan.

26Ni tɔɔl kan ki gbir Pɔɔl nan a bol kaah kpenn bininfob takpem a lam ki lar bi ki kɔɔn kulɔŋ man Efesusi nin Asiya a tingbɔŋin bien. U ke tiwann naan wann tan wee bininfob maa-n kaa ye itingban ni.

27U ŋaan kidan le u mɔleen nmɔn yaan, naa ye kidan kan li bii ti nyan a binba, amaa ti tingbanl takpenlin Atemisi a diigin a jilima yin war le, le litingbanlin tɔɔl, lan wee bi jien Asiya a tingbɔŋin nin dulinya nan yaan a jilima li bii.”

28Baah gbir man nmɔn, le bi ŋuui fii, le bi piin ki tann ki ke: “Tim Efesusi yaab a tingbanl Atemisi ye litingbanl takpenl le!”

29Naa nan yuuri le kitiŋ nmɔn a ninfob fu, ki gaan tijar. Le ki bib Pɔɔl a ninɔɔtab bilee Gayɔsi nin Arisitakusi ban nyan Masedoniya nan, le kuninfogbaluŋin kpab tab ke ninfo uba a danin ki kɔɔ kinaakoog takponŋin.

30Pɔɔl nan ban un kɔɔ kuninfogbaluŋin yaan le, amaa le biwonjiemin kaa nan chee un kɔɔ.

³¹Hali kitiŋ nmɔn a yudam nin Pɔɔl a jɔtiib nan tun itoon le ki balin u ke Pɔɔl nmɔra, ki laa kɔɔ kuninfogbaluŋin yaan ni.

³²Iyaayoo kulaguŋ nmɔn nan jɔɔ kuŋmaruŋ le: Biba nan tann niba bu le biba mu tann nitɔ bu. Bininfob takpem kaa nan nyi nan bu wee bi be niin ni.

³³Le Juu yaab nyan uja uba le bi yi u ke Ałegzanda, ki siin u bi nintogil ke un pag bi bu, le Ałegzanda don u nɔɔi papaab, ki ban un pag ki sei kuninfogbaluŋin, ki nyan bi limɔkpel nmɔn yaan.

³⁴Amaa baah nan nan biɛ ke u ye Juu a ninfou le-n, le bi bien tann ki pag bɔr tiba ke, “Tim Efesusi yaab a tingbanl Atemisi ye litingbanl takpenl le!” Bi nan tien man ki tan kpaɔ tikur tilee le gbaa.

³⁵Ni joorimin le kitiŋ nmɔn a gbansɔbiru uba nan che kuninfogbaluŋin ŋmin, le u baan bi ke: “Nim Efesusi yaab, uba be kutingbɔŋ nan yaan wee kaa nyi ke nim Efesusi yaab le guu Atemisi a diig nan nin litingbanl lan nyan papaab ki nan lu nan naa?”

³⁶Nima bu uba kaa be ki li fir niɛ ni nan a bamɔn bu. Ni ŋan nin ni mɔr ki laa ban jegjegi.

³⁷Ni ta bininfob nan dan doo, amaa baa sun ti wonjiendiig a wan ni, bee ki sug ti tingbanl li.

³⁸Ni ye Dimitirusi nin u toontun tabin jɔɔ tibɔr nin uba ke, tibɔr a ji bol be, bibɔjib mu be. Bi li fir jo ki tan poor tab bi ban.

³⁹Amaa ni ye ni jɔɔ tibɔr tan kaa ye ni ta ti jo bibɔjib nmɔn ban ke, ni ŋan nin ni jo ni tɔɔl a yudam ban.

⁴⁰Ke naah ye man nin, ti be kidaŋin le, bi li ji tim tibɔr kufuug kan wee ti ŋa dinan nan bu. Le taa yin fir wɔɔn kufuug nmɔn a taai, taa yin nyi taah li len man ni.”

⁴¹Waah len man nmɔn, le u che bi bien fɔɔr.

Litoonl 20

Pɔɔl kaah nan jon Masedoniya nin Akaya man

¹Kufuug nmɔn kaah nan ŋmin nin, le Pɔɔl yin biwonjiem, le ki pɔɔg bi gbanann, ki chabir bi, le ki jon Masedoniya a tingbɔŋin.

²U nan chonn ntim man be niin nmɔn le, ki wɔɔn biwonjiem ban be niin nmɔn Uwɔnbɔr a bɔr takpem, ki pɔɔg bi sufu, ni joorimin le u tan foo Giresi,

³ki be niin iŋmal itaa. U nan ŋa u sili le ke un jo Siriya, amaa le ki gbir ke Juu yaab lolig nlobirim le u bu, le u lol ke, un jir nɔɔ Masedoniya paam le.

⁴Pirusi wan nyan Beriya a bija Sopata, nin Arisitakusi nin Sekondusi, ban nyan Tesalonika, nin Gayɔsi wan nyan Deba, nin Timoti nin Tachikusi nin Tirofimusi ban nyan Asiya a tingbɔŋin nin, bi ma nan nɔɔ Pɔɔl ki jon.

⁵Le bijab nan, nan liir nsan ki tan guur ti Tiroso a tiŋin.

⁶Amaa Kuchiig kan wee bi ti ŋma boroboro kan kaa jɔɔ nnyɔɔg nni a bɔɔn bu le ti kɔɔ kuŋaluŋ, ki nyan Filipi ki chaa Tiroso. Ni ween iŋmu daal le ti foo bi ban Tiroso, ki paar be niin ki tan kpaa iweehn ilile.

Tiroso a tiŋ a bɔɔr

⁷Likpakɔɔl a weemba daal le ti lakin tab, ke ti ji ti yudaau a jiiir. Le Pɔɔl pag Uwɔnbɔɔr a bɔɔr digdig nin kunyiegtasiig, nan bu-n u nan ban ni won ke un jo ni ba yaan le.

⁸Bi nan nyoɔ filaam le takpem kudiititɔrug kan yaan wee ti nan lakin nin a poolin.

⁹Le Unaachipɔɔn uba nan be niin, le u yinl ye Itikusi, le u ka kudiititɔrug a takorobonl bu. Le Pɔɔl pag Uwɔnbɔɔr a bɔɔr ki yuur, le u ka pelig, le njiem nan choo u, le u nyan kudiititɔrug kan kpɛ titaa-n a paab ki tan lu tum. Le bi jiiir ki tan yuur u, ki miin u kpou.

¹⁰Le Pɔɔl nyan kudiititɔrugin a paab, ki jiiir ki nan wugin u bu, ki ta u nɔɔi bib u, ki len ke, “Ni laa che ni sufu n bii, u fo!”

¹¹Le ki jir don kudiititɔrugin a paab ki tan jin tijiir. Ni bɔɔn bu le u ji pag Uwɔnbɔɔr a bɔɔr hali nin naah nan won, le u jaa bi ki jon.

¹²Le bi nan yuur unaachipɔɔn nmɔn ke u fo, le bi ta u ki kun nin npopeen takpem.

Pɔɔl kaah nyan Tiroso ki jon Miletusi man

¹³Le ti chinn jon ki tan kɔɔ kuŋaluŋ, ki jon Asosi. Nin yaan le ti nan tan yin yuur Pɔɔl, u nan ŋa man a sili le, nan bu-n, u nan ban un choon tum le ki foo niin.

¹⁴Waah nan kenn ti Asosi n-yonn man ni, le ti yuur u ki ŋa kuŋaluŋin yaan ki jon Mitilene.

¹⁵Le ni won kutaag le ti nyan niin ki foo Kiosi. Le ni nan won kutaag le ti foo Samosi, ki ji won kutaag le ti foo Miletusi.

¹⁶Pɔɔl kaa nan ban un sir Efesusi, nan bu-n waa nan ban un yuur Asiya a tiŋin ni, le ki ban weem ke u bi li fir ke, un bin foo Jerusalem, lidaal lan wee bi yi ke, Pentikosi nan a daal.

Pɔɔl kaah chabir Efesusi a wonjien ninkpeeb man

¹⁷Le Pɔɔl tun ntoon, ke bin nya Miletusi a tiŋin, ki jo Efesusi ki tan yin biwonjien ninkpeebin ni.

- 18 Baah tan foo n-yonn man nin, le u bei bi ke: “Ni nyi n binbem kaah nan ye man, maah nan be ni ban nin, maah foon Asiya a tingbɔŋ nan yaan lidaal lan ki nan kpaa dinan.
- 19 N tun Uwonbɔr a toon le nin jiininba takpem nin tinyinyinn, nin nima bien ni n kan limagil takpem Juu yaab ban na.
- 20 Ni nyi maah pag Uwonbɔr a bɔr, ki wɔɔn ni bininfobin nin ni niin yin. N nan pag ni tibɔr tan bien li ter ni le kaa gur tiba.
- 21 N bei Juu yaab nin Girig yaab bien ke bin kpenn bi binbema ki jir Uwonbɔr ban, ki ŋa ti Yudaau Yisa yada.
- 22 “Tɔ, daandaan nan Kinaanjin le che n chaa Jerusalem, amaa maa nyi nan ta li ŋaam nin yaan ni.
- 23 Amaa maah choon ntim man bien nin, Kasi a Naaŋ ti chinn beim le ke kuloondiig nin fala be n nintogil ki guum.
- 24 Amaa n tier ki n miɛfol ye yɔli ki seim, amaa nan kpaa le ye n tun itoon yan wee Uyudaan Yisa nan ta seimin ki die, itoon nmɔn le ye n wɔɔn bininfob tibɔŋann nmɔn Uwonbɔr a nyunyunbasanl bu.
- 25 “Daandaan nan n nyi ke maah nan choon ki mɔɔn Uwonbɔr a naam a bɔrin ki tenn nim ban nin, ni ni uba kaa ji li kan mi.
- 26 Mambu le n bei ni dinan ke, nnɔɔ kaa be uninfosaal bien a chamin ni.
- 27 Nan bu-n n pag ni Uwonbɔr a bam a bɔrin bien ki wɔɔn na, kaa gur tiba.
- 28 Ni li ŋmag niba nbamɔm nin ipee yan bien wee Kasi a Naaŋ ta ŋubin ni nɔɔn ke ni li guu-n. Ni li guu Uwonbɔr a ninfobin na, ban wee U ta U cham ki daa-n.
- 29 N nyi ke maa nan be a bɔɔn ke, tibɔkardam ban nann igbingbelin na li dan ni sisiigin, ki bii Uwonbɔr a ninfob.
- 30 N-yonn chaan le ni ni biba mu na li nya ni tɔɔl a gbanann nin, ki por tibɔkar ki jiin ibamɔn a wɔɔnimin paam, ki lar biwonjiem ki che bin nɔɔ bi.
- 31 Ni bu, ni li guu ni ba! Ki li tier ke ibin itaa sɔ le n le kpaan ni bien nan nin tinyinyinn, nween nin kunyieg.
- 32 “Daandaan nan, n jɔɔ ni ki ŋubin Uwonbɔr a nɔɔn nin U nyunyunbasanl a mɔleen yin bu, U bɔr nmɔn le li fir che ni nɔɔ nbamɔm, ki li fir sei nim ban bien wee u ŋa ni u kasi a ninfobin lifaal.
- 33 Maah nan be ni ban nin, maa nan ban uba a kurninann ni bee salima kaa ban uba a wanyeewaŋi.
- 34 Ni tɔɔl nyi ke min tɔɔl a nɔɔi le n jɔɔ tun, ki lig nba nin n ninɔɔtab.

35Maah tun man nmɔn n wɔɔn ni le ke see ke ti tun takpem wee ki ter bilanjiim, ni li tier Uyudaan Yisa kaah nan len ke: ‘Tikaar be wan pu bu ki jon wan gaan na.’”

36Pɔɔl kaah nan pag u bɔr nmɔn ki die n-yonn man nin, le uma nin bi ma bien lagin ki gbaan tum ki mie Uwonbɔr.

37Bi bien nan mɔr le, ki yuur bi nɔɔi paab ki poor u.

38Nan nan bii bi sufu ye waah nan len ke baa ji li nyi ki kan u num paamin bu. Le bi chien u ki jon limɔgilin ke un tan kɔɔ kuɔaluɔ.

Litoonl 21

Pɔɔl kaah jon Jerusalem man

1Baah nan chabir ti a bɔɔn bu, le ti kɔɔ kuɔaluɔ ki don limɔgil ki tan foo Kosi. Le ni won kutaag le ti jon Rodesi, ki ji nyan niin ki jon Patara.

2Niin le ti kan kuɔaluɔ kan chaa Fonisiya, le ti kɔɔ kuɔaluɔnin ki chaa.

3Taah nan tan ga Saipuru n-yonn man ni, le ti nɔɔ nnɔɔganpaam ki jon Siriya. Le ki tan foo Taya nan yaan wee bi nan tan yin nyan kuɔaluɔnin a wan yɔɔr.

4Niin le ti kan biwonjiem, le ki paar bi ban ki tan kpaaweehn ilile. Le Kinaan che bi balin Pɔɔl ke, un laa jo Jerusalemi.

5Amaa le ti chaam a yonn nan foo, le biwonjiemin nin bipiib nin bi buwaab chien ti ki tan nyan kitiɔn yaan. Le ti bien gbaan limɔgilin a gbaam ki mie Uwonbɔr.

6Taah nan chabir tab a bɔɔn, le ti jon tan kɔɔ kuɔaluɔnin ki chaa, le bi bien jir kun.

7Le ti nyan Taya ki foo Tolemasi, ki jon tan poor biwonjiemin, le ki paar bi ban weemba.

8Le ni won kutaag le ti nyan Tolemasi, ki foo Sizariya, ki jon Filib wan ye umɔleenmɔɔn a niin ki tan be. U nan ye bijab bilile ban wee bi nan gann bi ke bi li tol tijiir n-yaa ni u ba le.

9U nan jɔɔ nbisiem mina le ke maa la kun bijabi, le bi pag ilinlen leen.

10Ti nan be niin ki yuur wamau, ni bɔɔn bu le Uwonbɔr a linlenu wan wee bi yi u ke Agabu nan nyan Judiya ki dan.

11Le ki nan ta Pɔɔl a changbam, ki lol u tɔɔl a taai nin u nɔɔi, le ki len ke, “Kasi a Naan len ke, Juu yaab ban be Jerusalem yin lol nchangban nan daan man le ki ta u ŋubin ban kaa ye Juu yaab a nɔɔn.”

12Taah nan gbir man nmɔn, le tim nin ban bien nan be niin nin, balin Pɔɔl ke u laa ji chaa Jerusalemi.

¹³Amaa le Pɔɔl jiin ke, “Ba ɲa wee ni mɔr ki ku n gbanann naa? Naa ye ba tan yin lolimin a binba bu le n chaa, amaa n ɲa sili nin n tan kpo Jerusalem Uyudaan Yisa a yinl buu.”

¹⁴Waah len man ni, le ti jir ɲmin, amaa le ki len ke, “Che Uyudaan a bam n tun.”

¹⁵Ni bɔɔn bu, le ti ɲa sili ki jon Jerusalem.

¹⁶Le biwonjiem ban nyan Sizariya a ni biba chien ti jon Minason a niin nan yaan wee ti nan tan yin be. Minason nmɔn mu pii nan ye Yisa a bɔɔnɔɔru le, u nan ye Saipuru a ninfou le ki ye chinchinn a wonjiem a ni uba.

Pɔɔl kaah gɔnn Jemisi man

¹⁷Taah foo Jerusalem n-yonn man nin, le biwonjiem ban nan be niin nin gaa ti nin npopeen.

¹⁸Le ni won kutaag, le Pɔɔl nin tim ban gurin jon ke ti tan poor Jemisi. Biwonjiem ninkpeebin mu nan be niin.

¹⁹Le Pɔɔl poor bi, ki wɔɔn bi Uwɔnbɔr kaah tun nan ki sei ban kaa ye Juu yaabin u ma Pɔɔl a toon yin.

²⁰Baah gbir u bɔr nmɔn nin, le bi bien pag Uwɔnbɔr. Le ki bei Pɔɔl ke: “Ti na a big, a kan Juu yaab turtur kaah ɲa yada man na, bi bien ji ɲmag nsiimin le kenken.

²¹Biba nan bei bi ke, a wɔɔn Juu yaab ban be ban kaa ye Juu yaab a timin nin, ke bin yii Moziz a siimin na, ki ji bei bi ke, bi laa jiil bi buwaab a pun yi, ki laa nɔɔ Juu yaab a kaali.

²²Ti yin ɲa nii? Bi le li gbir ke a foon na,

²³ni bu ti beɲ man ke, a tum man. Bijab bina le be ti ban do ki poo tipoor.

²⁴Ta bijab nan wee fin nin bi ma li chaa ki tan mann ni bau, wee a yɔ baah jin lipɔnl lan bien, wee bin koo bi yuli, wee bininfob bien bie ke baa pag man ki jiin a paamin kaa ye ibamɔn ni, nan bu-n, fin tɔɔl nɔɔ nsiimin le.

²⁵Amaa ban kaa ye Juu yaab wee ki ye biwonjiem nan ma, ti pii sɔb kugbɔɲ sei bi ki wɔɔn bi ke, bi laa ji tijiir tan wee bi ta mann libawoli, bee ki ɲman nchami, bee kuwankobug kan wee bi ɲmaan ɲmaan ku, ki laa tun iwanjaab toon lipiibanlin bee lijabanlin ni.”

²⁶Le ni won kutaag le Pɔɔl ta bijab nmɔn, le u ma nin bi ma mann biba, le ki kɔɔ iwɔnjiem niin, ke bin wɔɔn bi idaa yan wee bi yin be ki tan kpaal lidaal lan wee biba a manim na li die wee bin mann kumanug ki sei bi bien.

Baah nan choo Pɔɔl iwɔnjiem niin man

27Iweehn ilile nmɔn kaah nan nan mal ndiemini, le Juu yaab ban nyan Asiya ki dan nin kan Pɔɔl iwɔnjien niin. Le ki fiin kuninfogbaluɔin a ŋuui Pɔɔl bu le ki choo u,

28le ki ji tann ke “Iziral yaab, ni ter ti ni! Uja nan le choon ilog bien, ki pag ki bii ti ninfob ki bii ti siim nin iwɔnjien niin nin paam, nan ji kpɛ ye ti jɔɔ ban kaa ye Juu yaabin chaan tiwɔnjien niin nan yaan, ki bii ti kasi a niin nmɔn.”

29(Baah nan chinn kan Pɔɔl nin Tirofimusɔ wan nan ye Efesusɔ a ninfou win, ki miin bi be kitiɔ nmɔn yaan nin, le bi nyi ke Pɔɔl ta u kɔɔ iwɔnjien niin nin yaan le.)

30Le kitiɔin yaab bien a ŋuui nan fii, le bininfobin bien guun ki nyan ilog bien. Ki nan leg Pɔɔl, ki choo u, ki dar u nyan iwɔnjien niin n-yaan. Libol nmɔn le bi loon iwɔnjien niin ni a timansanmɔɔɔi.

31Le bininfobin nin ban bin ku Pɔɔl, iyaayoo le Rom a tɔtogib a yudaau wan nan ŋmag bitɔtogib tur nan gbir ke Jerusalem yaab bien be gaan tijar le.

32Le u ŋa weem ki fii ki ta bitɔtogib ninkpeeb biba nin bitɔtogib, le bi daa jon kuninfogbaluɔin ban. Bininfobin kaah kan u ma nin bitɔtogibin n-yonn man ni, le bi jien Pɔɔl a boor.

33Le bitɔtogib nmɔn a yudaau jon ki tan choo Pɔɔl, ki sei bi mɔb ke bin ta tikolor tilee ki baan mu. Le ki baan bi uninfo nmɔn waah ye wan nin waah galin nan.

34Le kuninfogbaluɔin yaan biba tann Pɔɔl bu balbal, balbal, bi ŋmaruɔ nmɔn bu che bitɔtogib a yudaau win kaa nan bie ni taai nbamɔmi. Mambu le u sei bimɔb ke bin ta u ŋa bitɔtogib a niin na.

35Baah nan tan foo ntisamɔn a nan yaan wee bi tɔɔg kɔɔ-n, le bitɔtogibin yuur Pɔɔl papaab, nan bu-n, kuninfogbaluɔin nan ban bin ku u le.

36Le bi nin kɔɔ bitɔtogib a bɔɔn ki tann ke, “Kum uja nan na!”

Pɔɔl kaah jin uba a siera man

37Bitɔtogibin kaah nan tan yin ta u kɔɔ bi niin n-yonn man nin, le u baan bitɔtogib nmɔn a yudaau ke, “Npaan be nin n pag niba ki sei ŋaa?” Le u jiin ki baan u ke, “A fin pag Girig yaab a leen yaa?”

38“Naa ye Ijibir a ninfou wan che bininfob ta ikɔn dan kitiɔ nan yaan ki ta bitɔtogib turina, ki jon kulɔɔ ki tan be n-yonn man nan jon n lee?”

39Le Pɔɔl jiin u ke, “N ye Juu a ninfou le, n nyan Tarsusi kan be Silisiya a tingbɔɔin nin le, n ye kitintakpeɔ a ninfou le, n baliɔ le, che n pag ki sei bininfob nan.”

40Le bitɔtogib a yudaan win sei npaan. Le Pɔɔl sir bitɔtogibin a diig a tisanmɔnn nan yaan wee bi tɔɔg ki kɔɔ-n, ki don u kɔɔ bininfobin bu ke bin ŋmin na. Baah ŋmin n-yonn man nin, le u pag sei bi Juu yaab a leen yin, ke:

Litoonl 22

¹“N nabum nin n baam, ni gbirim n siera nan.”

²Baah gbir u pag bi tɔɔl a leen yin ni, le bi ηmin soon. Le Pɔɔl len ke,

³“N ye Juu a ninfou le, bi mam Tarsusi kan be Silisiya a tingbɔɔɔnin nin le, amaa n nan ηa uninfo Jerusalem nan le. Gamaliel le nan wɔɔnim. U nan wɔɔnim ti yaajam a siim le chib chib, le n nɔɔ Uwonbɔr nin linunmanl, ke ni bien nan kaah nɔɔ U dinan man nan.

⁴N nan mugir ki ku ban nɔɔ Yisa a samin le, ki ji chor bijab nin bipiib ki loog kuloondiigin,

⁵a li ke kumanug a yudaau nin ti sanliib bien kaah li fir ηa maah pag tan nan bien a sieradam ke ni sin ye ibamɔn le-n. Hali gbaa n nan tan gaa tigbann bi ban ki ta tan sei bi nabum ban be Damasiko nan, ke n tan choo ban be niin ki nɔɔ Yisa nan, ki ta bi jirin Jerusalem ki nan ηa bi kuloondiigin wee bin dar bi tuli.

Pɔɔl kaah nan wɔɔn bi u kpenim a bɔr man

(Litoonl 9:1-19; 26:12-18)

⁶“Maah chaa ki tan mal Damasiko nwonwesiigin le nwonween takpem nyan papaab ki nan won n bu ki jim.

⁷Le n lu tum, ki gbir likukɔɔl yin ke, ‘Sɔɔl, Sɔɔl, ba ηa wee a mugirim man naa?’

⁸“Le n jiin ki baan u ke, ‘Uyudaan a ye ηmie?’ “Le u beim ke, ‘Min Nazarif a ninfou Yisa le a mugir nmɔn.’

⁹Bininfob ban nan chiemin nan kan nwonween nin na, amaa baa nan bie wan nan pag ki tenn min a niɛn ni.

¹⁰“Le n baan u ke, ‘Uyudaau n yin ηa nii?’ “Le Uyudaan beim ke, ‘Fiim paab ba ki li chaa Damasiko. Bi ta li wɔɔniη nan bien wee Uwonbɔr ke a ηa.’

¹¹N ninɔɔtab le nan ηmag n nɔɔ ki dam foo Damasiko, nan bu-n nwonween man nan nyagir n num paamin nan jɔɔn ma.

¹²“Uja uba mu a yinl ye Ananiəsi nan dan ke un nan kam. U nan ηmag Uwonbɔr a siimin nbamɔm, ni bu Juu yaab ban nan be Damasiko nan tenn u jilima le takpem.

¹³Le u nan sir n ban ki ke, ‘N nabig, Sɔɔl, ligira.’ Libonl nmɔn le n ligir ki kan u.

¹⁴“Le u len ke, ‘Uwonbɔr wan ye ti yaajam a Weemin pii ganiη le, ke a bie u bam, ki kan U ninfo Buchiu, ki ji gbir u mu a mɔnn.

¹⁵A li ηa u sieradaau, ki li pag tenn bininfob bien ηaah kan nan nin ηaah gbir nan.

16A ji ka ki guu baa? Fiim, wee n fuɲ Uwonbɔr a nyunful, wee a yin Yisa a yinl wee un ɲunn a bir.'

Uyudaan kaah yin Pɔɔl ke un nmɔn u bɔr ki sei ban kaa ye Juu yaabin man

17"Maah nan jir Jerusalem, ki tan kɔɔ iwɔnjien niin n-yaan, ki miɛ Uwonbɔr nan le n kan zii,

18zii nmɔn yaan le n kan Uyudaan, le u beim ke. 'Ŋa weema! Nya Jerusalem libol libol nan na, nan bu-n ni ye a bei Jerusalem yaab n bɔr ke, baa yin gaa tibɔr nmɔn ni.'

19"Le n jiin u ke, 'Uyudaau, bininfob pii nyi ke min le nan chonn kɔɔ tiwɔnjiendirin ki chor bininfob ban nɔɔ a samin, ki boo bi ki kɔɔn bi tiloondirin.

20Le baah nan ke bin ku a sieradaau Sitifin nin, n tɔɔl nan be niin, ki chee ke bin ku mu. Min le ji nan ɲmag ban nan ku win a wan yɔɔr.'

21"Le Uyudaan beim ke, 'Fin le li chaau; min le yin tuɲ nan fɔg bininfob ban kaa ye Juu yaabin ban.' "

22Kuninfogbaluɲin le maan biba ki pel waah pag man nin nmɔn, nin waah nan nan len ni niɛ. Le bi don bi likukɔl ki tann papaab ke, "Uja nan kaa ɲan nin u li be kutingbɔɲ nan yaan ni. Ni ku mu man."

23Baah nan be tann ki pir bi daalam gabir, ki lier titann ki kur kutangbaag jaar paabin,

24le bitɔtogib a yudaau n sei bimɔb ke bin ta Pɔɔl ki kɔɔn bitɔtogib a niin na ki ji bei bi ke, bin boo mu, wee ki baan u wee win biɛ tibir tan wee u tun wee Juu yaab tann titintann nmɔn.

25Le bi tann u ki ke bin boo, le Pɔɔl baan bitɔtogib a sanliiru wan nan ɲmag bitɔtogib kobig wee ki si u ban nin ke, "Ni ɲan nin ni boo Rom a tinbig wee baa la jin u tibɔr ki kan u galin yaa?"

26Bitɔtogib a ninkpelu nmɔn kaah gbir man ni, le u jon bi yudaau n ban, ki tan baan u ke, "A ni yin ɲa nii?" Rom a ninfou le ye uja nmɔn."

27Le bitɔtogib a yudaau nmɔn mu fii, ki tan baan Pɔɔl ke, "Beim ni a ye Rom a ninfou lee?" Le Pɔɔl chee ke "Nn."

28Le bitɔtogib a yudaau nmɔn bei u ke, "Min nan yɔn ilig takpen le, ki kpann Rom a ninfou." Amaa le Pɔɔl bei u ke, "Min bu ke n ye Rom a tinbig le."

29Libol nmɔn le bitɔtogib ban nan ban bin baan u ibinbaan nin fɔr ki jir bi bɔɔn. Bitɔtogib a yudaau win tɔɔl a lam nan yug le, waah nan nan biɛ ke Pɔɔl ye Rom a tinbig wee u che bi lol u tikulorin bu.

Juu yaab a yudam kaah jin Pɔɔl tibɔr man

³⁰Naah nan won kutaag wee bitotogib a yudaau nmɔn nan ban un biɛ igalin yan wee Juu yaab pag ki jiin Pɔɔl paam nan a bamɔn chib chibin, le ni nan won kutaag, le u che bi lor u, le ki sin sei bimɔb ke, kumanug a ninkpeeb nin Juu yaab a yudamin bien lagin ni, le ki che Pɔɔl dan ki nan sir bi nintogil.

Litoonl 23

¹Le Pɔɔl lig Juu yaab a yudam nmɔn chiir ki nan len ke, “N nabum, maah be ki nan kpaɔ dinan, n biɛ n sufu ni ke n tun ki gbeen n toon kaah ye man Uwɔnbɔr ban na.”

²Waah len man nmɔn, le kumanug a yudaau Ananiɛsi bei ban si ki mal Pɔɔl ke, bin faa Pɔɔl a mɔba.

³Le Pɔɔl bei u ke, “Uwɔnbɔr li faaŋ, a be le ke ligonl lan kaa ŋan wee bi ta nfatam pɔn li nan le! A ka do le ki ji min tibɔr, nsiim kaah wɔɔn man, amaa le fin tɔɔl bii nsiim nmɔn ki ke bin faam!”

⁴Le ban nan si mal Pɔɔl n nan tien u bu ke, “A ye ŋmie ki nan sugir kumanug a yudaau waa?”

⁵Le Pɔɔl jiin bi ke, “N nabum, maa nyi ke u ye kumanug a yudaau wi. Ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔŋin ke, ‘Naa ŋan nin a pag tibɔbir ki jiin bininfob a yudaau paami.’”

⁶Pɔɔl kaah biɛ ke Juu yaab a yudam nmɔn biba ye Sadusim yaab, wee biba mu ye Farasiimin, le u pag nɔɔn ke, “N nabum, n ye Farasii a ninfou le, le ki ye Farasii a big. Le baah jim tibɔr tan bu ye maah jɔɔ tama ke bitakpiib naah li fii nkumin nin bu.”

⁷Waah pag man nmɔn le limɔkpel dan Sadusi yaab nin Farasii yaabin a sisiigin, le bi lagun nmɔn bɔgir.

⁸(Sadusi yaab len ke bitakpiib kaa yin fii nkumin ni, ke malakam kaa be, le ntinaam mu kaa be. Le Farasii yaab mu ŋa ni bien nan yadau.)

⁹Le bi tintann nin nan mann ki do ki kpiɛg. Le ban wɔɔnn Uwɔnbɔr a siim ki ye Farasiim nan a ni biba fii sir, ki pag nin linunmanl ke, “Taa kan uja nan a biri. “Naa nyi ke nba ke kinaaŋ bee malaka le pag ki sei waa?”

¹⁰Le limɔkpel nmɔn nan fii takpem, hali ke bijawaam nan choo bitotogib a yudaau, u nan nyi ke bin yin choo Pɔɔl dar bɔgir le. Mambu le u sei bimɔb ke bitotogibin tan nyan Pɔɔl nɔɔn bi ban ni wee ki nan ta u ŋa bi niin na.

¹¹Le niwonn ki nan be kunyieɛg, le Uyudaan dan nan sir Pɔɔl ban ki ke, “Che a sufu li pɔɔu, ke ŋaah pii jin siera man Jerusalem, man le a yin ji n siera Rom mu.”

Baah nan lolig bin ku Pɔɔl man

¹²Naah nan won kutaag, le Juu yaab biba lagin tab ki kal ki lol, ki poo ke baa yin ji bee ki nyu niba, see ke bi nan ku Pɔɔl.

¹³Ban nan lol man nmɔn nan yab jon bininfob pinau.

¹⁴Le bi jon kumanug a yudam nin bininkpeeb ban ki bei bi ke, “Ti poo tipoor tan pɔɔ le ke taa yin ji niba see ke ti nan ku Pɔɔl.

¹⁵Daandaan nan ti ban nim le n sir Juu yaab a yudam a taalin ki tun u ba wee un jo bitɔtogib a yudaau n ban, ki tan bei u ke un ta Pɔɔl dan ni ban, ke ni ban ni baan u le ki mann biɛ u bɔr nmɔn nbamɔm. Amaa ti li ku u ke waa la foon do.”

¹⁶Amaa Pɔɔl a ninsa a big kaah gbir bi lol nmɔn nin, le u jon bitɔtogib a niin nmɔn yaan ki tan bei Pɔɔl.

¹⁷Le Pɔɔl yin bitɔtogib a sanliiru uba, ki bei u ke, “Ta Unaachipɔɔn nan ki jo ni yudaau ban, u jɔɔ tibɔr tiba le ki yin bei u.”

¹⁸Le u ta u jon bitɔtogib a yudaau ban. Le ki tan bei u ke, “Pɔɔl wan ye uloondiikɔɔrin le ke n ta Unaachipɔɔn nan ki dan a ban ke u jɔɔ tibɔr tiba le ki yin bei.”

¹⁹Le bitɔtogib a yudaau choo Unaachipɔɔn nin a nɔɔ ki ta u nyan ngbaan, ki tan baan u ke, “Ba a bɔr wee a yin beim maa?”

²⁰Le u ke: “Juu yaab le kpaag bimɔb ki ban a won nyan Pɔɔl ki che bin ta u ki dan Juu yaab a yudam ban, ke bi ban bin mann ki baan u le ki biɛ u bɔr a sam nbamɔm.

²¹Laa gar bi paam mi, nan bu-n Juu yaab a jab biba bi yab jon bijab pinau le ki woo kulɔɔ ki guu u. Bi bien poo tipoor le ke baa yin ji bee ki nyu niba see ke bi nan ku Pɔɔl. Bi pii ŋa sili le ki guu ŋaah li jiin bi man.”

²²Le bitɔtogib a yudaau nan chabir Unaachipɔɔn nmɔn ki kpaan u ke, “Laa bei u ba ke a poor tibɔr nan ki seim mi.”

Baah nan ta Pɔɔl jon ubɔr Fɛlisi ban man

²³Le bitɔtogib a yudaau win yin u sanliib bilee ki bei bi ke, “Ni ta bitɔtogib kobilee nin bitanjigib pilile, ki ta bikpantɔgib mu kobilee, ki ŋa sili ki jo Sizariya. Ni nya tikur tiwiɛ a yonn dinan a nyieg nan ki jo.

²⁴Ni ta utaan ki sei Pɔɔl wee un jig, ki ta u ki jo ubɔr Fɛlisi ban soon ki laa che un kan kidani.”

²⁵U nan sɔb kugbɔɔ le ki sei bi ke bin ta tan sei ubɔr Fɛlisi, le kugbɔɔ nmɔn wɔɔn ke,

²⁶Min Kuladiyasi Lisie le sɔb kugbɔɔ nan, ki poor jilimadaan ubɔr Fɛlisi.

²⁷Juu yaab le nan choo uja nan, ki yin ku u, le n gbir ke u ye Rom a ninfou le. Ni ma bu le n ta bitɔtogib ki jon tan fee u.

²⁸N nan ban n biε nan bu wee bi choo u le, mambu le n nan ta u ki jon bi ma Juu yaa a yudam ban.

²⁹N biε ke ni ye bi tɔɔl a siim bu le bi galin u nmɔn, amaa naa ye u galin niba le wee ni kpaan nin un kpo, bee bin loon u n diin ni.

³⁰Le bi beim ke Juu yaab lolig le ke bin ku u, mambu le n ke bitɔtogib nan n ta u ki dan a ban weem, n bei ban galin u nmɔn ke, bin dan a ban ki nan wɔɔŋ u bir kaah ye tan.

³¹Le bitɔtogib nmɔn nan tun ke bi yudaau kaah wɔɔn bi man ni, ki ta Pɔɔl kunyiεg nmɔn ki jon kitiŋ kan wee bi yi ki ke Antipatirisi nan.

³²Le ni won kutaag, le bitanjigibin ta u ki jon, le ban nan choon tumin ma nan jir kun bi niin.

³³Bitanjigibin kaah tan foo Sizariya n-yonn man nin, le bi ta kugbɔŋin sei ubɔr, ki ta Pɔɔl ŋubin u.

³⁴Le ubɔr karin kugbɔŋin le ki baan u waah nyan nan yaan. Le ki biε ke u nyan Silisiya le,

³⁵Le u bei u ke, “Ban galiŋin foon n-yonn man ke, n li gbir a bɔr nmɔn.” Le ki sei bimɔb ke ban guun li ŋmag u ubɔr Herɔd a bɔr naakoon na.

Litoonl 24

Juu yaab kaah galin Pɔɔl man

¹Iweehn iŋmu daal, le kumanug a yudaau Ananiesi, nin bininkpeeb, nin Rom yaab a bɔjiru wan wee bi yi u ke Tetulusi nan, foo Sizariya ki pag galin Pɔɔl ubɔr Felisi ban.

²Baah nan yin Pɔɔl kɔɔn n-yonn man nin, le Tetulusi nan pag Pɔɔl a bɔr ki wɔɔn Felisi ke: “Ubɔr Felisi fin bu le ti kan nposɔɔn kitiŋ nan, nin ŋaah tier wonbu le a jɔɔ ki mann ki tiŋ nan.

³Jilima daan Felisi, ti jɔɔ npopeen nan yaan bien nin niwann bien nin, ki tenniŋ kunɔɔpoog takpem ni bu.

⁴Amaa maa ban n bii a sanjiyi, n baliŋ le ke a mɔr ki gbir ti bɔr nan wamau.

⁵“Ti kan uja nan le n miin u ye kuŋmaruŋ daan le, ki jɔɔ limɔyiil Juu yaab a tingbɔŋ nan yaan bien. U ye bikɔnbam a sanliiru le ki be Nazarif yaab a wonjiemin,

⁶hali u nan ban un bii iwonjiŋen niin nin le. Ni bu le ti choo u.

⁷Amaa le bitɔtogib a yudaau Lasiya nan fee u ti ban npɔɔn.

⁸Ni ye a tɔɔl baan uja nan ke, a li biɛ nan bien bu wee ti pag ki galin u nan a bamɔn.”

⁹Le Juu yaab nmɔn kpɛ u bu ki ke waah pag man nmɔn sin ye ibamɔn le.

Pɔɔl kaah nan jin uba a siera Fɛlisi ban man

¹⁰Uɔɔr nmɔn kaah wɔɔn Pɔɔl nɔɔ ke un fii ki pagin: Le Pɔɔl ke, “N nyi ke ɲaah ɲa ubɔjir ti tingbɔɲ nan yaan, ni ɲa ibin takpem ma. Mambu, ni ɲaam npopeen pam nin maah yin ji min tɔɔl a siera a ban.

¹¹A li fir ki feen ki biɛ ke naah laa jon iweehn piig nin ilee le n nan jon Jerusalem ke n tan jien Uwɔnbɔr.

¹²Ban galin min kaa kan maah far bininfob limɔkpel iwɔnjien niin man ni, bee ki fiin bi ɲuui tiwɔnjen dirin ni, bee kitiɲ nmɔn yaan ni.

¹³Le bi mu kaa ji li fir pag wɔɔniɲ n galin kaah ye nan ni.

¹⁴Amaa, n che ke, n jien Uwɔnbɔr wan ye ti yaajam a weemin le, ki nɔɔ u siimin, man wee bi ke maa ye ibamɔn nin. N ɲa nan sɔb nsiim a gbɔɲin nin nan sɔb Uwɔnbɔr a linlem a gbann nin yaan bien yadau,

¹⁵le n jɔɔ tama uba le nin Uwɔnbɔr ke baah jɔɔ man nin, ke nkum a fiim na li be ki sei bininfoɲam nin bipootondam.

¹⁶Mambu, n pɔɔn n baa le iyoo bien ke n tun nan kpaan, wee n sufu li be nbamɔm nin Uwɔnbɔr nin uninfosaal ban.

¹⁷“Maah nyan Jerusalem ni yuur pam, le n nan jir niin ki ɲmag ipiin ke n ta sei n ninfob ban ye bilanjiimin, ki sin mann kumanug.

¹⁸Bi nan nan kam ki miin n nan mann nba le ki be kasi iwɔnjien niin ki mann kumanug nmɔn. Iyaayoo nmɔn bininfob takpem kaa nan be niin ni, le tifur mu kaa nan be.

¹⁹Amaa Juu yaab biba nan nyan Asiya a tingbɔɲin ki be iwɔnjien niin nan yaan. Ni bi ye bi kan n bir ke, ni kpaan talar le nin bin dan ki nan pag biim.

²⁰Bee ban be do nan, che bin wɔɔn tibir tan wee bi nan kan n tun, maah nan sir Juu yaab a yudam a nintogilin.

²¹See limɔbonl liba lan wee n nan tien ki pag bi sisiigin ke, “Bitakpiib na li fii nkumin nin bu le n si a nintogil dinan nan.”

²²Fɛlisi ma kaah nan nyi Yisa a san nmɔn a nɔɔm nbamɔmin bu le u jien tibɔrin, le ki ke, “Bitɔtogib a yudaau Lasiya nan foon n-yonn man ke, n li ji ni bɔr nmɔn.”

²³Le ki nan bei bitɔtogib a sanliiru uba ke u li guu Pɔɔl, ki che u li be u wiiba, ki che Pɔɔl a jɔtiib li tenn u nan wee u ban na.

Pɔɔl kaah nan pag sei Fɛlisi nin u poo man

²⁴Ni bɔɔn bu, le Felisi dan tibɔr a ji bol, u ma nin u poo Dirusila, wan nan ye Juu a bisiɛg nan, le ki che bi yin Pɔɔl ki dan bi ban. Le Pɔɔl pag uninfo kaah li ŋa Yisa Masiya yada man, le u pelig.

²⁵Pɔɔl kaah nan pag ki wɔɔn nbuchin binben nin ba a ŋmagim nin tibɔr a jidaal a yonn kaah yin foon man nin, le bijawaam choo Felisi, le u ke, “Ni li kpaan man daandaan nan! Li chaau. Amaa ni ye n kan isaŋ ke n ji li yiŋ.”

²⁶Felisi nan ban Pɔɔl n kɔɔ u bu nin ilig le, ni ma bu le u nan gbaa yi u ki pag nin u.

²⁷Ibin ilee kaah jon a bɔɔn le Posiɛ Fetusi mu gaa Felisi a ninkper nmɔn. Felisi kaah nan yin fii lijalin bu-n, u nan ban un penn Juu yaab a pooi le, mambu le u che Pɔɔl be kuloondiigin.

Litoonl 25

Pɔɔl kaah balin ubɔr Siiza man

¹Fetusi kaah nan foo Sizariya iweehn itaa daal le u nyan nin yaan ki jon Jerusalem,

²niin le biminmanib a yudam nin Juu yaab a yudam dan Fetusi ban ki nan pag ki galin Pɔɔl.

³Le ki balin Fetusi nin linunmanl ke un chee ki tun baah ban man nin sei ba wee ki nyan Pɔɔl Sizariya a tiŋin ki ta u dan Jerusalem, amaa bi nan ban bin woon ku Pɔɔl le nsann.

⁴Le Fetusi jiin bi ke, “Bi la ŋmag Pɔɔl Sizariya a tiŋin, min tɔɔl chaa niin le daandaan nan.

⁵Che ni sanliib biba n nɔɔm ki jo, ni ye u tan jɔɔ igalin ke ni galin mu.”

⁶Fetusi kaah nan be bi ban ki tan kpa a iweehn iniin bee piig nan, ni bɔɔn bu le u jir Sizariya, ki won kutaag, le u kal u bɔr binbinl bu ki che bi ta Pɔɔl dan u ban.

⁷Pɔɔl kaah foon n-yonn man nin, le Juu yaab ban nan nyan Jerusalem nan fii sir ki gɔɔn u, ki pag galin Pɔɔl tibɔr tan wee baa li fir ji ti siera.

⁸Le Pɔɔl jin uba a siera ki ke, “Maa tun niba ki bii Juu yaab a siimi, bee ki bii iwɔnɔjien niin ni bee ubɔr Siiza.”

⁹Fetusi kaah nan ban un sɔŋ Juu yaab a sufu nni, le u baan Pɔɔl ke, “A li ban a jo Jerusalem wee n tan ji a bɔr tan wee bi pag ki galiŋ nan niin naa?”

¹⁰Le Pɔɔl jiin ke, “N le la si ubɔr Siiza a nintogil le u naakoon, nan yaan ŋan ki kpaan ni ji n bɔr. Maa tun niba ki bii Juu yaabi, ke fin tɔɔl kaah nyi ni nbamɔm man nin.

11 Ni ye n bi jɔɔ niba a galin yan wee n tun wee ni kpaan nin n kpo ke, maa yii nkumi. Amaa ni ye bi por tibɔkar le seim ke, uba kaa li fir taam ki ŋubin bi nɔɔn ni. N balin ubɔr Siiza le ke un ji n bɔr nmɔn!”

12 Le Fetusi ta tibɔr nmɔn ki gbeer u ninkpeeb, le ki bei Pɔɔl ke, “A balin ubɔr Siiza ke Siiza ban le a li jo.”

Pɔɔl kaah sir ubɔr Agiripa nin u ninsa Benisi a nintogil man

13 Le ni ŋa iweehn ilee le ubɔr Agiripa nin Benisi dan Sizariya ke bin nan poor ubɔr Fetusi.

14 Baah nan be niin idaa takpem nmɔn nan che Fetusi nan wɔɔn ubɔr Agiripa Pɔɔl a bɔr kaah ye man na, ki ke: “Uja uba be do le Felisi nan jien u ŋa kuloondiigin.

15 Maah nan jon Jerusalem n-yonn man ni, le biminmanib a yudam nin Juu yaab a ninkpeeb nan pag ki galin u, ki ke u kpaan nin nkum le.

16 Le n bei bi ke, “Tim Rom yaab a kaal kaa chee man ni, ni ye bi pag ki galin uninfo uba ke, ti che bi lagin tab le ki gbir baah pag ki galin u nan bu, ki che u mu n len u bamɔn kaah ye man.

17 Baah dan n ban nin tibɔr nmɔn, maa bii isanji, ni nan won kutaag le n che bi lagin n naakoon, le ki che bi ta Pɔɔl kɔɔn.

18 Ban nan pag ki galin u nan kaah fii bin pag, baa nan fir pag ki galin u ki jiiin tibir tan paam wee n bi tierin ni.

19 Amaa bi le far u limɔkpel le ki jiiin bi wonjiɛnl paam, nin utakpiir wan wee bi nan yi u ke Yisa nan, wee Pɔɔl ke u be u miɛfolin nin bu.

20 N sufu nan ŋmarin le maah li ji tibɔr nmɔn man; mambu le che n baan u ke un bin chee ki jo Jerusalem wee n tan ji u bɔr nmɔn niin.

21 Le Pɔɔl balin ke bi li ŋmag u ki nan kpaal lidaal lan wee Siiza na li ji u bɔr. Mambu le n che bi guu u ke n nan ta u jo ubɔr Siiza ban.”

22 Le ubɔr Agiripa bei Fetusi ke, “Min tɔɔl ban n gbir uja nmɔn a mɔn.” Le u jiiin bei u ke, “Won nan, a wo li gbir u mɔn.”

23 Le ni won kutaag, le ubɔr Agiripa nin Benisi nan ji kunaachuŋ ki tan kɔɔ kulaguŋ a diigin le bitɔtob a ninkpeeb nin kitiŋ nmɔn a ninkpeeb nɔɔ u. Le Fetusi che bi ta Pɔɔl kɔɔn.

24 Le Fetusi ke: “Ubɔr Agiripa, nin nim ban bien be ti ban nan, ni kan uja nan na! U ma le Juu yaab ban be Jerusalem nin ban bien be Sizariya nan dan n ban nin u bɔr, ki galin u, ki fu u bu, ki ke naa kpaan nin un be.

25 Amaa min kaa kan tibir tan wee u tun ni wee ni kpaan nin un kpo, amaa waah balin ubɔr yudaan nin, n yin ta u le jo Rom.

²⁶Amaa maa nyi ma yin sɔb kugbɔŋ ki pag u bɔr man ki sei ubɔr yudaan ni. Ni ma che n ŋmag u dan ni bien ban, nin ubɔr Agiripa ban diginn. Ubɔr Agiripa kaah li baan u ibinbaan ki feen u a bɔɔn le n ni li kan maah li sɔb nan ki sei u.

²⁷Nan bu-n n tier ki miin naa yin jɔɔ itaa nin n che uloondiikɔɔr n jo ubɔr yudaan ban, wee kaa li fir wɔɔn waah bii nan ni.”

Litoonl 26

Pɔɔl kaah jin uba a siɛra ki wɔɔn Ubɔr Agiripa man

¹Iyaayoo le Ubɔr Agiripa nan bei Pɔɔl ke, “N jaa ŋa, a li fir pag a bɔr kaah ye man ki sei ti.” Le Pɔɔl yuur u nɔɔ ki poor u ki piin u bɔr:

²“Ubɔr Agiripa, ni ye liyul ŋanl le ki seim nin maah si a nintogil dinan ke n pag nbamɔm ki wɔɔniŋ, nin Juu yaab kaah pag ki galinim man bien,

³diginn, n nyi ke a jɔɔ nbiem ki nyi Juu yaab a kaal nin bi mɔkpel kaah ye man. Ni ma bu n baliŋ le a mɔr ki gbir n bɔr nan ki seim.

⁴“Juu yaab bien nyi maah nan be man n-yonn man wee n la nan ye kibigin, npiinimin n binbem kaah nan ye man ntɔɔl a tiŋin, nin Jerusalem.

⁵Bi nyim ke ni fɔg ki bi li fir ji n siɛra, ni ye bi ban ke, bi li fir wɔɔniŋ ke n nan ŋmag Farasii yaab a siim man pɔɔn le ki jɔɔ Farasii yaab a binbem.

⁶Amaa daandaan nan maah nan si wee ni jim tibɔr nan, ni nyan n tama wan wee Uwɔnbɔr nan siin ti yaajam limɔsiinl lan nin bu le.

⁷Limɔsiinl nmɔn bu le che tim Juu yaab a bol piig nin ilee nan jɔɔ tidindann ke li na li gbeen, ni ma che bi jien Uwɔnbɔr nween nin kunyiɛg. Ubɔr aa, tama wan wee n jɔɔ nan bu le che Juu yaab galinim nan.

⁸Babu che ni li pɔɔ ni ban nin ni ŋa yada ke Uwɔnbɔr fiin bitakpiibaa?

⁹“Chinchinn, min tɔɔl nan tier ke ni kpaa talar nin n tun maah li fir tun man bien ki bii Yisa wan ye Nazarif a ninfou nan a yinl.

¹⁰Man nmɔn le n sin nan tun Jerusalem. Kumanug a yudam le nan seim nsan le n chor biwonjiem ki kɔɔn bi tiloondirin, le baah ti ji bi tibɔr ki nan diɛ ki ke bin ku bi nan, min tɔɔl ti kpiɛg ban ke bin ku bin bu le.

¹¹Iyoo bien n ti kɔɔ tiwonjendirin le ki dar bi tuli, ki mug bi ki che bin sug bi yudaau. N nan fiin n ŋuul bi bu ki tan lagira, mambu che n ni nan chaa itindoo le ki tan mugir bi.

Pɔɔl kaah nan pag waah kpenn u binbem man

(Litoonl 9:1-19; 22:6-16)

¹²“Nsan chonl nmɔn ni, le n ti nan fii ki chaa Damasiko ke n tan tun ke kumanug a yudam kaah seim nsan ki wɔɔnim man nin.

13Ubɔr aa, nwosisiigin le n nan be nsann bu ki chaa, le ki kan nwonween kaah nyan paab, ki nyagin ki jon nween, ki nan nyagir ki jin min nin n ninɔɔtabin bu.

14Le ti bien lu tum, le n gbir likukɔl pag ki beim tim Juu yaab a leen yin ke, ‘Sɔɔl, Sɔɔl, ba ɲa wee a mugirim maa? Ni pɔɔ nin a ta a taal lie ipiinh.’

15“Le n baan u ke, ‘Uyudaau, a ye ɲmie?’ “Le Uyudaan jiin ke, ‘Min Yisa le a mugir nmɔn.

16Fii ki sir a taai buu. N degir a bu le ki ganiɲ ke a li ye N toontunnu, ki ye siera ki wɔɔn bininfob ɲaah kam man, nin nan wee n la yin kpiir ki wɔɔniɲ.

17N li nyaɲ a tɔɔl a ninfob a nɔɔn, nin ban kaa ye Juu yaab nan a nɔɔn. N yin tun le bi ban,

18a tan ligir bi num ki nyan bi libunbɔnlin ki kpenn bi ɲa nwonween ni na, ki nyan bi Sintani a pɔɔmin ki sei bi Uwɔnbɔr a pɔɔm, wee bin kan tibir a jien per, nin npaan n ban wee Uwɔnbɔr n ta bi ɲa U yaab ban be kasi-n a sisiigin baah ɲaam yada n bu.’

Pɔɔl kaah pag u toon kaa ye man

19“Man bu Ubɔr Agiripa, maa ɲa tukangbirdaan maah kan zii kan paabin ni.

20Chinchinn, n mɔɔn Uwɔnbɔr a bɔr nmɔn le ki sei Damasiko yaab, nin Jerusalem yaab, nin Judiya a tingbɔɲin bien. Le ki mɔɔn ti sei ban kaa ye Juu yaab mu. N wɔɔn bi le ke bin kpenn bi binbem wee ki ta biba ki sei Uwɔnbɔr a, ki li be nbimbem man sin li wɔɔn ke bi kpenn bi binbema.

21Ni ma bu le Juu yaab choom, iwɔnɲien niin a poolin ki ban bin kum.

22Amaa n kan Uwɔnbɔr a teril le ki nan kpaa dinan, le n be ki ji ni siera ki tenn ban gbee bininfob nin ban kaa gbee bininfob. Maah len man nan kaa lagir Uwɔnbɔr a linlem nin Moziz kaah nan len ke ni li tun man nin ni,

23ke Masiya li ji fala, ki li ye chinchinn a ninfo wan yin fii nkumin, ki wɔɔn u tɔɔl a ninfob nin ban kaa ye Juu yaab nan tibɔr tan li wonn bi num.”

24Pɔɔl kaah pag man nmɔn le Fetusi tien u bu ke, “Pɔɔl; a waara. A biem takpem nan bu le che a waar.”

25Le Pɔɔl jiin u ke, “Jilimadaan Fetusi, maa waari, tibɔr tan wee n pag nan ye ibamɔn le ki jɔɔ itaa.

26Ubɔr Agiripa nyi tibɔr nmɔn, ni ma bu le n pag n wiib ki tenn u. N gaa jin ke tibɔr tan wee n pag nan kaa ye tibɔwoon kaari, nan bu-n taa nan pag ki woon ni.

27Ubɔr Agiripa, a ɲa Uwɔnbɔr a linlemin yada waa? N nyi ke a ɲa bi yadau.”

28Le Ubɔr Agiripa jiin Pɔɔl ke, “A tier ke a li fir che n ɲa uwɔnɲien n-yonn wama nan yaan naa?”

²⁹ Le Pɔɔl jiin u ke, “Ni baga kaa be n-yonn wama bee takpemi, min mie Uwɔnbɔr le ni laa ye a binba amaa fin nin bininfob ban bien pelig n bɔr dinan nan li ɲa biwonjiem ke maah ye man nan, tikulor tan wee bi lolim nan a binba n choo nyan.”

³⁰ Le ubɔr Agiripa, nin uyudaan Fetusi, nin Benisi, nin bininfob ban bien nan be niin nmɔn fii.

³¹ Ki nyan kudiig nmɔn yaan, le ki nin pag ki gbeer tab ke, “Uja nan kaah tun nan nan kaa kpaan nin un kpo bee un kɔɔ kuloondiigin ni.”

³² Le Agiripa bei Fetusi ke, “Uja nan kaa nan bi balin Siiza ke, ti bi li fir jaa u.”

Litoonl 27

Pɔɔl kaah nan kɔɔ kuɲaluɲ ki jon Rom man

¹ Baah nan nan bei ke ti kɔɔ kuɲaluɲ ki jo Itali nan, le bi nan ta Pɔɔl ki kpɛe biloondiikɔɔb biba bu ki sei bitɔtogib a sanliiru wan a yinl ye Juliesi nan, wee u be bibɔrtiib a yudaau a paabim n yaan nin.

² Le ti bien kɔɔ kuɲaluɲ kan nan nyan Adiramatum, ki pii ɲa sili nin kin jo Asiya a tingbɔɲin nin ntim man mal limɔgilin; le kuɲaluɲin fii. Masedoniya a ninfou Arisitakusi, wan nan nyan Tesalonika n nan be ti ban.

³ Le ni wonn kutaag, le ti foo Sidonn, le bitɔtogib a sanliiru Juliesi kaah ɲmag Pɔɔl nbamɔm man nin bu, le u jaa u nsan ke u li chaa u jɔtiib ban be niin nin ban wee bin ter u waah ban nan.

⁴ Le ti nyan nin yaan ki chaa, le nfaam daar ki too ti, mambu le che ti nan kɔɔ Saipuru ligungonl lan be nnyum a sisiigin liwonpɔɔnl paam ki jon.

⁵ Taah lɔɲ limɔgil nni, le ti kɔɔ Silisiya nin Pamfiliya, ki tan foo Mara, Lisiya a tingbɔɲin.

⁶ Nin yaan le bitɔtogib a sanliiru win kan kuɲaluɲ kan nyan Alegzandira ki chaa Itali a tiɲin, le u che ti kɔɔ ki ma.

⁷ Ki chaa soon soon, ti nan yuur nsan wamau, ki tan foo Kenidusi a tiɲin ban. Nfaamin kaa nan che ti kɔɔ taah nan ban nan paamin ni, ni bu che ti ni nan kɔɔ ligungonl lan be Kereti a tiɲ kan be nnyum a sisiigin Salmone a logil paamin le.

⁸ Ti nan kpag limɔgil a gbaam le, ni nan pɔɔ pam ki sei ti nin ta tan foo kitij kan wee bi yi ke, sisibol ɲanl nan, nin yaan kaa fɔg nin Lasiya a tiɲin ni.

⁹ Ti nan yuur takpem limɔgil nmɔn yaan na, ni che Juu yaab a mɔlol a chiigin nan nan jon na, n-yonn man wee kidaɲ ti be limɔgil nmɔn yaan nin. Le Pɔɔl sei bi ikpaan ke,

10“N jɔtiib, n nyi ke ti li kan kidaŋ ti sanchonl nan yaan, naa ye tiwann yɔɔr tan be kuŋaluŋ nan yaan a binba bu bee kuŋaluŋin a binba bu, amaa ti baantɔɔl a miɛfol be kidaŋin.”

11Amaa le bitɔtob a sanliiru nan kaa nan chee Pɔɔl kaah len man nni le ki sin nɔɔ wan donn kuŋaluŋin nin kuŋaluŋin daan a bɔr.

12Sisibol ŋanl kaa nan be nin kuŋaluŋ n sir wee kufaag a yonn n jo, mambu le che bininfob takpem nan len ke ti pɔɔn ti ba ki foo Fonisi kitiŋ kan be Kereti a tingbɔŋin nin, Fonisi nmɔn jɔɔ tiŋalin kaah sii nan yaan, ni nan too nnɔɔgan nin nnɔɔjiin a wonlul paam le.

Ntafapɔɔrim a bɔr

13Le ntafaam nan fii nnɔɔgan paam limɔgil nmɔn yaan ki daar soon, soon, le bi tier ke bi nyan le nmɔn; le ki choo tikulor tan baag kuŋaluŋ siigin lor, le ki gaa nsan, ki kpag Kereti a mɔgil a gbaam.

14Naa yuuri le ntafapɔɔrim fii n nnɔɔjiin liwonpɔɔnl paam ki daar chaan ligungonl lan be nnyum a sisiigin nin.

15Le ki jɔɔ kuŋaluŋin yeŋ, ni che taa ji na li fir too nfaamin ni. Uba kaa ji nan fir ŋmag kuŋaluŋin ni, le ti le ni nan chee sei nfaam nmɔn le mi daar kuŋaluŋin chaa.

16Le mi ta ti ki tan foo kugungonbig kan be nyum a sisiigin wee bi yi ke Kɔda, le ti gbaa ki yuur kubulunkpɔŋ kan wee kuŋaluŋin darin ki ŋa kuŋaluŋ n yaa poolin.

17Le bi nin dar kubulunkpɔŋin ki kɔɔn kuŋaluŋin yaan, le ki ta nŋmin ki lol kuŋaluŋin kenken. Bi nan san bijawaam ki nyi ke bi tan li par fel Libiya a tiŋ ban nan yaan a nyum kaa nyɔɔ-n. Mambu le nan che bi jiin kuŋaluŋin a kulorin le ntafaam nin daar bi ki chaa.

18Ntafaam la nan daar ki pɔɔ, ni che kuŋaluŋin nan yeŋ le, le ni won kutaag le bi nyan tiwann yɔɔr tiba kuŋaluŋin yaan ki ta jaa nnyumin.

19Ni ween itaa daal le bi ji nyan kuŋaluŋ nmɔn a wan yɔɔr tan kpiɛg ki ji gab n nyumin.

20Taah nan be ntafaam nmɔn a poolin ki chaa, ni nan jin idaa takpem ke taa kan nween bee iŋmabili, ni che taa ji nan jɔɔ tama ke ti li ŋmari.

21Ni nan yuur takpem ke bininfobin kaa jin ni, le Pɔɔl nan fii sir ki bei bi ke, “N jɔtiib, ni nan bi chee n mɔb, wee kaa nan bi nyan Kereti a tiŋin ke, ni bi li ŋan, naa bi li kan kidaŋ nin kininbɔŋ nan a bosu.

22Amaa daandaan nan, n balin ni le, ni che ni sufu li dɔɔu, ke ni ni uba kaa yin lan u miɛfoli, amaa kuŋaluŋ nan a binba le nɔɔ li bii.

²³Kunyiɛg n-yaan le n yudaau Uwonbɔr wan yem wee n jien u nan a malaka won jirin ki nan sir n ban,

²⁴le ki beim ke, ‘Laa san bijawaami, Pɔɔl. A li foo ubɔr Siiza a nintogil, Uwonbɔr li fee fin nin bininfob ban bien be kuɔaluɔ nan yaan nan a miefol ki jaa fin bu.’

²⁵Mambu n jɔtiib ni che ni sufu li pɔɔu man, n ɔa Uwonbɔr yada ke ni li tun ke waah len man nin.

²⁶Amaa nin ni ma bien ni, ntafaam nan li che ti do ligungonl lan wee nnyum lin li nan bu.”

²⁷Ni nan ɔa tinyiemunn piig nin tina ke ntafaamin le la daar ti ki chaa limɔgil lan wee bi yi li ke Adarati a mɔgilin yaan, le kunyiɛgtasiig le bi ɔalindomin ni nan bie ke bi be malig nyum a tarig le.

²⁸Le bi ta nan wee bi jɔɔ bigin nnyum a nyunyɔɔmin ki bigin, ki miin mi nyunyɔɔm ye itaa kobig nin itaa pilee le, ki ji fɔr wama le ki bigin lig ki miin ni ye itaa piwie le.

²⁹Le bijawaam kɔɔ ti, ti nan tier ke n ba ke kuɔaluɔ n tan par do itangbag bu, ni ma che ti ni nan ta tikur tan kpiɛg tina tan chor kuɔaluɔ ki siigin, ki jaa nnyumin, ki ta lol choo kuɔaluɔnin a bɔɔn, le ki sin mie Uwonbɔr ke kutaag nwonni ti.

³⁰Amaa biɔalindomin nan ban bin ɔmier le ki jien kuɔaluɔnin, le ki lor kubulunkpɔɔnin jii nnyumin, le ki nin kpalin ke bi ban bin ta tikur tan kpiɛg n le ki lol kuɔaluɔnin a titogilin.

³¹Le Pɔɔl bei bitɔtogib a sanliiru win nin bitɔtogibin ke, “Ni ye biɔalindom nan kaa be kuɔaluɔ nan yaan ke ni ni uba kaa yin ɔmari.”

³²Le bitɔtogibin nan jii iɔmin yan wee bi ta lol kubulunkpɔɔnin ki chi chi, ki che ku lu.

³³Le ki be kutaayɔg paam, le Pɔɔl balin bi bien ke bin jim tijiir, le ki ke “Nan bu- n dinan yin kpie iweehn piig nin ina le nan, le bijawaam che naa jin niba.

³⁴Daandaan nan n balin ni le ke ni pɔɔn ni ba ki ji tijiira. Ni ma li che ti kan nɔɔɔn. Ni ni uba kaa yin lan u yukpobig u yul bu.”

³⁵Waah len man nmɔn a bɔɔn, le u yuur boroboro ki poor Uwonbɔr bi bien nan a numin. Le ki choo war war ki piin nɔmam.

³⁶Bi bien nan a sufu nan pɔɔg le bi jin tijiir bi baantɔɔl.

³⁷Tim ban nan be kuɔaluɔ nmɔn yaan nan ye bininfob kobilee nin pilile nin biloob le.

³⁸Baah jin ki kpaan baah ban man a tarigin, le bi ta tijiir tan gurin jaa nnyumin, le kuɔaluɔnin kaa ji kpiɛgi.

Kuɔaluɔ kaah bii man

³⁹Kutaag kaah won die-n le bi kan litanbiiril, le biɲalindomin kaa biɛ ke kitin le yen ni, amaa le ki nin gbeer ke ni bi li fir ke, bin bi ta kuɲaluɲin kɔɔ niin wee kun fel titann nin.

⁴⁰Le bi jii inɲin nin chinn, le tikur tan kpiɛgin lu nnyumin, le ki ji lor inɲin yan lol tidaar tan wee bi jɔɔ don kuɲaluɲin ni, le ki nin don likinkenl kuɲaluɲin a titogil, ke ntafaam li daar bi chaa, le ki tan mal likpengonl.

⁴¹Le kuɲaluɲin a titogil fel titann nin, kaa ji li fir jo, le kuɲaluɲin sir le kunyungbɔɲ nin chaan ki nan lier kuɲaluɲin a bɔɔn le ku nan choo bɔgir bɔgir.

⁴²Le bitɔtogibin nan ban bin ku ban wee bi nan ta ɲa kuloondiigin nin bien, ke ni ba ke bi ni uba n nan wo nnyum do ki guun ɲmar.

⁴³Amaa le bitɔtogibin a sanliiru n ma nan ban un ɲmien Pɔɔl le, le kaa chee bi lol nmɔn ni. Amaa le ki sin jaa bi ke wan nyi linyunwol wee ki li fir wo do ke, un chinn yug ki lu ki li wo chaa likpengonla.

⁴⁴Ban gur kaa nyi linyunwol nan mu n choo kuɲaluɲ a daag bee inɲalinbɔg ki kpab ki wo do. Ti bien nan ɲa man le ki ɲmar.

Litoonl 28

Malita a tin a bɔr

¹Taah nan gbaa don limɔgilin a dool ki die, ni bɔɔn bu le ti biɛ ke ligungonl lan be nnyum a sisiigin nin a yinl ye Malita le.

²Bininfob ban a niin nan be niin nmɔn nan ɲmag ti nbamɔm pam. Bi nan mann ɲɲmi le ki sei ti ke ti li wora le ki sin poor ti nin ti foom, nan bu-n utaal le nan nun le tiwar be.

³Le Pɔɔl tan pii tidagingann ki pien pii kijageɲ ki nan ɲa ɲɲmi-n, le ɲɲmi-n a tom gbir uwa-n le u nyan ki nan finfin Pɔɔl a kɔɔ ki junn ki jɔn.

⁴Ligungonl nmɔn a paab a ninfob kaah kan uwa-n kaah jɔn Pɔɔl a kɔɔ bu man nin, le bi bei tab ke, “Uja nan ye unin fokur le, nin waah le ɲmar limɔgil nan a poolin nan bien yɔli, bitakpiib kaa yin jien un be u miɛfolin ni.”

⁵Le Pɔɔl gbag u kɔɔ le uwa-n lu ɲɲmi-n yaan, amaa le naa ɲa Pɔɔl niba hali wama.

⁶Le bininfobin ni nan ka ki tier ke u kɔɔ li duun bee u li nyan lu ki kpo. Baah pel pel ki nan bag kaa kan niba ɲa Pɔɔl nan, le bi ji kpenn bi potiel ki ke u ye litingbanl le.

⁷Nin yaan kaa nan fɔg nin ubɔr Pubilisi a kpaabin ni, u ma nan ye ligungonl nmɔn a bɔru. Le u gaa ti kuchɔɲ ki tan kpaaweehn itaa.

⁸Kugbanantuntoɲ nin kupoomarug le nan jɔɔ Pubilisi a baa le u dɔ. Le Pɔɔl kɔɔ u ban ndiin ki tan ta u kɔɔ ki paan u bu ki miɛ Uwɔnbɔr sei u le u pɔɔg.

⁹Naah nan tun man nmɔn le bibaarib ban nan gur ki be ligungonl nmɔn yaan bien dan le u teb bi.

¹⁰Bi nan pu ti ipiin takpema, le taah ji nan nan be n̄aan sili nin ti fii kɔɔ kuɔaluɔɔn n-yonn man nin, le bi ji nan ta nan bien wee ti li ban nsann bu-n, ki kɔɔn kuɔaluɔɔn yaan ki sei ti.

Taah nyan Malita ki jon Rom man

¹¹Ti nan be Malita in̄mal itaa le, ni bɔɔn bu le ti kɔɔ kuɔaluɔɔn kan nan be niin tiwar nin kufaag a yonn nin, kuɔaluɔɔn nmɔn nan nyan kitiɔ kan wee bi yi ki ke, Alegzandira nle, bi nan yi kuɔaluɔɔn nmɔn ke, “Tijaann a weem.” Ti nan kɔɔ kuɔaluɔɔn nmɔn le ki jon.

¹²Ki tan foo kitiɔ kiba bi yi ki ke, Sarakuse, ti nan be niin iweehn itaa le.

¹³Le ki tɔɔr jon Regiem a tiɔin. Le ni won kutaag le n̄tafaam yaan ti nan nyan nnɔɔganpaam ki daar ti, le iweehn ilee daal le ti foo Putoli a tiɔin.

¹⁴Nin yaan le ti kan nnabum biba. Le bi bei ti ke, ti li be bi ban ki tan kpaa iweehn ilile. Le ti be bi ban ki nan nyan jon Rom.

¹⁵Nnabum man be niin nin nan gbir taah chaan na, le bi fii ki kenn ti Apiu a nyanɔin, le bi ba mu kenn ti ichanniin yan kpiɛ itaa ki mal Rom a tiɔin ni. Pɔɔl kaah kan bi n-yonn man ni, le ni sei u ngbananpɔɔn, le u poor Uwonbɔr.

Pɔɔl kaah be Rom a tiɔin man

¹⁶Taah foo Rom n-yonn man nin, le bi jaa Pɔɔl le u be iniin le utɔtogir guu u.

¹⁷Ni ween itaa a bɔɔn le Pɔɔl yin Juu yaab a yudam ki lagin tab. Baah lagin tab n-yonn man ni, le Pɔɔl bei bi ke: “N nabum, maa tun niba ki bii ti ninfob bee ti yaajam a kaali, amaa le bi nan choom ki taam n̄a kuloondiigin Jerusalem, le ki nan taam n̄ubin Rom yaab a nɔɔn.

¹⁸Le bi baanim ibinbaan, ki nan ban bin jaam, nan bu-n baa nan kan n galin yan kpaan nin bin ku mi.

¹⁹Amaa le Juu yaab ban kaa nan chee bin jaamin bu, le n nan ke n balin ubɔr Siiza le, amaa naa ye n ban n pag galin n ninfob le.

²⁰Mambu le n ke bin che n kan ni ki bei ni tibɔr nmɔn. Iziral yaab bien kaah jɔɔ tama wan nin bu le bi lolim tikulor nan.”

²¹Le bi jiin u ke, “Taa kan tigbann nyan Judiya ki pag a bɔri, le ti nabum ban nyan niin nan kaa pag niba ti ban ki bii n̄i.

²²Amaa ti ban ti bie a potiel le, ti pii nyi ke nwonjien san man wee a nɔɔ nan, bininfob takpem li pag ki bii mi iyag bien.”

²³Le bi nan siin lidaal lan wee bi li jir u ban, le bininfob takpem nan lagin u niin kɔɔ kaai nmɔn yaan le u piin ki wɔɔn bi Uwonbɔr a naam a bɔr njakpanyien ki

tan kpaɔ kujɔɔg, ki wɔɔn bi Yisa a bɔr tan be Moziz a siimin yaan, nin Uwɔnbɔr a linlem a sɔbimin kaah ye man ki gbaar un kpenn bi potiel wee bin ɔa Yisa yada.

24 Biba a potiel nan kpenn u bɔr nmɔn buu, amaa biba mu kaa nan ɔa ti yada.

25 Le limɔkpel nan dan bi sisiigin le bi piin ki worin, baah gbir Pɔɔl a mɔboi joor kaai n-yaa bɔɔn ke. “Kasi a Naan nan pag ibamɔn le ki sei ulinlenn Azaya, le u pag ki sei ni Yaajam:

26 ‘Li chaa ki tan bei bininfob nan ke, Ni le yin gbir le kaa yin biɛ ni taai yi; ni le yin lig le kaa sin yin kan ni.

27 Bininfobin a sufu le pɔɔ; le bi kpaɔ bi tuli ke bi laa gbiri, ki ji dabin bi num. Naa bi ye man ke, bi bi li kan nin bi num, ki gbir nin bi tuli, ki biɛ ni taai bi sufu ni, ki kpenn bi binbem wee n teb bi.’

28 “Mambu n ban ni biɛ le ke, Uwɔnbɔr a feeja a bɔr foon ban kaa ye Juu yaab n ban na, le bi li gbir ti!”

29 Pɔɔl kaah nan len man nmɔn a bɔɔn, le Juu yaab nan fɔɔr niin ki far tab limɔkpel.

30 Pɔɔl nan be kudiig nmɔn yaan ibin ilee le ki yɔ ku bu. Le uninfo wan bien dan u ban ke un gaa u nbamɔm.

31 U nan mɔɔn Uwɔnbɔr a naamin a bɔr le, ki wɔɔn bininfob Uyudaan Yisa Masiya a bɔr nin lipoobil le uba kaa ɔɔɔr wi.

Rom

Rom 1

¹Pɔɔl, wan ye Masiya a toontunnu, wee U yim ki gannim ki ŋaam ntoon ke n mɔɔn Uwonbɔr a bɔŋann nin,

²tibɔŋann tan wee U nan chinn siin limɔsiinl lan nyan u linlemin ban wee ki sɔb Uwonbɔr a kasi a Gbɔŋin nin,

³tibɔŋann nmɔn wɔɔn U bija-n a bɔr le, ki ta jiin u ninforin paam, ke u nan ye ubɔr Defid a yaabil le,

⁴ki jiin u wonaɔŋ paam mu ke, Uwonbɔr a Kasi a naaŋin nan wɔɔn nin nɔɔn ke u ye Uwonbɔr a bija le u kum a fiimin bu: U ma ye ti Yudaau Yisa Masiya.

⁵U ma nin U yinlin bu, le Uwonbɔr san ti kunyunyunbaag, le ki ŋa ti itoon ke ti yin bininfob ban kaa ye Juu yaabin a booli bien ke bi li jɔɔ limɔcheel bi yada kan wee bi jɔɔ-n bu.

⁶Le ni mu kpɛ ban wee Yisa Masiya yin bin a kanlin na.

⁷N poor nim ban bien be Rom wee Uwonbɔr jɛ ni ki yin ni wee ni ye U ninfogann kaabin: Ti Baa Uwonbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl nin nɔɔɔɔn li be nin ni.

Ipoor a wonmiɛl

⁸Chinchinn, Yisa Masiya bu le n poor n Wonbɔru ni bien nan bu, nan bu-n dulinya nan yaan bien bi pag ni yada buu.

⁹Uwonbɔr wan wee n jɛn nin n sufu bien ki mɔɔn U bija-n a bɔŋann nin, U ma ye n siera daau ki jiin maah tier ni bu man isaŋ bien,

¹⁰n wonmielin n-yonn bien; n miɛ Uwonbɔr le ke ni ye U bam ke Un loor nsan seim wee n dan ni ban.

¹¹N ban n kan ni le wee ki ta kinaaŋin a piini ibam ki sei ni wee yin sei ni nɔɔn,

¹²ni ma ye, nan li pɔɔg tab a yada nim nin min a gbanann pɔɔmin.

¹³N nabum, maa ban ni laa nyi ke iyoo takpem n lolig le ke n dan ni ban (amaa le tibɔr kɔɔ le maa li fir ŋa man ni ki nan kpaɔ daandaan nan) naah li ŋa man wee n fir ki kan bininfob takpem ni sisiigin, ke maah pii kan man ban kaa ye Juu yaabin a sisiigin biba-n.

¹⁴Ni kpaɔ le nin n pag tibɔŋann nan ki sei Girig yaab nin ban kaa ye Girig yaab, ki pag ti ki sei bilandam nin tijɔri.

¹⁵Ni ma bu le n numan ke n mɔɔn tibɔŋann nmɔn ki sei nim ban be Rom nan mu.

Tibɔŋann nin kaah jɔɔ nɔɔn man

16Ifa kaa jɔɔm tibɔŋann nin a mɔɔnim bu, nan bu-n ti ye Uwonbɔr a pɔɔm le ki sei ban bien ŋa yada ke bin kan feegab: Juu yaab li yin chinn kan feegab le ban kaa ye Juu yaabin mu nin paan.

17Tibɔŋann nin yaan le nbuchin binben man nyan Uwonbɔr ban nin kpiir npaan ni, nbuchin binben man nyan ti yada-n npiinimin nin ndiemin, ke naah sɔb man Uwonbɔr a gbɔŋin ke: “Ubuchin li kan limiefol yada bu.”

Uninfosaal a galin

18Uwonbɔr a ŋuufiiŋ nyan papaab ki kpiir ban kaa jɔɔ Uwonbɔr nin bipootondam buu, ban jɔɔ bipootom ki deginn ibamɔn nin bu-n,

19bininfosaalib kaah bi ye bi li nyi Uwonbɔr man nin ni dɔ npaan ni le ki sei bi, nan bu-n Uwonbɔr le che ni dɔɔn npaan ni ki sei bi.

20Uwonbɔr kaah nan naan dulinya n-yonn man nin, le bininfob kan Uwonbɔr wan kaa ga-n a binbem, nin U Pɔɔm man kaa jɔɔ diemin, le U wonaŋin ji che bininfob biɛ U, ni bu baa jɔɔ nan wee bi li ta pag ke baa nyi.

21Nin ni ma bien ni bi nyi Uwonbɔr, le kaa tenn U jilima kaa tenn u kunɔɔpoog mu, amaa le baa tier nan ye nlam a wan ni, le bi sufu gbee nin ijɔrig nin libunbɔnl.

22Hali nin baah pag ke bi ye bilandam nan bien ni, bi kpenn tijɔri le

23ni ma che bi kpenn Uwonbɔr wan kaa kpegin a jilima ki ta sei tiwann mann wan tan wee bi mann wee ti nann uninfo wan kpeg nin nnɔɔm nin tiwankor nin tiwann tan fuul.

24Mambu che Uwonbɔr nyan U num le ki jien bi le bi tun bi sufu a bam a toon, yan ye lipiibanl bee lijabanl lan kaa be kasi ki ye ifa a wan ki tenn tab bi tɔɔl a gbanann nin.

25Bi kpenn Uwonbɔr a bamɔn n le ki ŋa ti tibɔkar, le ki jien tiwann naan kaar ki tun ki tenn ti, le ki yii kaa jien Uninaan nin tɔɔl li, U ma kpaan npagim iyoo bien. Ibamɔn.

26Ni nie nan bu, Uwonbɔr nyan U num ki jien bi per bi fai a kɔlisa nmɔn. Hali gbaa bi yaa piib kpenn le ki dɔɔ nin bi piitab ki jien bijab.

27Man mu jigin le bijab mu yii kaa dɔɔ nin bipiibi le ki jɔɔ bi kɔlisa nmɔn dɔɔ nin bijatab. Bijab tun tijaginn a toonl le nin bijatab, le ki gaa litudaril lan kpaan bi ki jiin bi toonbirin bu.

28Nan kpiɛ, baah yii kaa ban bi li nyi Uwonbɔr a bamɔn yin bu le U nyan U num ki jien bi per bi potiɛkpiinn nin, le bi tun nan kaa kpaan nin bin tun ni.

29Bi sufu gbee nin npooton a booli le, nin titoonbir nin kujajuuŋ nin nan kaa jɔɔ bu. Bi gbee nin linunchɔril le, nin lininfo kul, ki kɔnn nin tab, ki lar tab, ki nan tab. Bi ye bi bɔɔn sub le,

³⁰nin bitingbiib, ki nan Uwonbɔr, ki sugir tab, ki jɔɔ kalanbaani, ki far igbingban; ki tier baah li ɲa man ki mann tun titoonbir; ki yiin bi baam nin bi nam a mɔɔɲi;

³¹Baa jɔɔ niami, baa ye ban wee bi li fir ɲa bi yada, bi sufu kaa be bi tabin ni, kaa san tab kunyunyunbaagi.

³²Bi nyi Uwonbɔr a buchɛn siimin kaah len ke bininfob ban tun man nmɔn kpaan nin nkum le, baa nan tun man a binba amaa le ki sin chee sei bitab ke bi li tun man na.

Rom 2

Uwonbɔr a bɔjil

¹Mambu, fin, wan jin a kpiɛ tibɔr nan, ɲaa jɔɔ nsan man wee a li nɔɔ ki ke ɲaa nyi, ni ma bu ɲaah nɔɔ nsan man bu wee ki jin a kpiɛg tibɔrin, a tɔɔl jɔɔ igalin, nan bu-n fin wan jin a kpiɛg tibɔrin tɔɔl tun man le.

²Daandaan nan ti nyi ke Uwonbɔr kaah ji ban tun man nmɔn tibɔrin ni nɔɔ ibamɔn a sam bu le.

³Ke ni ye fin, uninfosaal mu, jin bi tibɔr wee ki mu ji tun man ke, a tier ke a li fir ɲmar Uwonbɔr a bɔjilin naa?

⁴Bee a zien Uwonbɔr a binben ɲamin a yabim nin U chee sei nin U mɔril nlee, kaa nyi ke Uwonbɔr kaah jɔɔ nbinben ɲan man nin ban a kpenn a binbem lee?

⁵Amaa ni tukangbiril nin naah kaa ban ni kpenn ni sufu-n bu, le ni kpiɛg U ɲuufiɛn lan yab ki tenn ni ba lidaal man wee Uwonbɔr a ɲuufiɛn nin U buchɛn bɔjilin na yin degirin nin.

⁶Uwonbɔr “Na li sei uninfo bien nin waah nan tun man.”

⁷Le ban si iyoo bien ki tun itoon ɲan ki ban kupag nin jilima a binbem nin limiɛfol lan kaa kpegin, U li sei bi limiɛfol lan kaa jɔɔ ndiɛmin.

⁸Amaa ban ban niwann bien li ye bi yaan, wee ki yii ibamɔn wee ki nɔɔ titoonbir a samɛn, Uwonbɔr a ɲuul yin fii bi bu le.

⁹Tibɔmugkaar nin nton li dan bininfob ban bien tun titoonbir nan bu. Chinchinn ni yin foo Juu yaab ban le ki nin foo ban kaa ye Juu yaab n mu ban;

¹⁰amaa kupag nin jilima nin nposɔɔn le Uwonbɔr yin ta sei ban tun nan ɲan nin: Chinchinn ni na yin foon Juu yaab ban le wee ki nin foo ban kaa ye Juu yaabin ban.

¹¹Nan bu-n, Uwonbɔr kaa gann ni.

¹²Ban bien kaa jɔɔ Uwonbɔr a siim wee ki tun titoonbirin, bi yin kpo le kaa jɔɔ nsiimi, ban bien jɔɔ Uwonbɔr a siimin, amaa wee ki tun titoonbirin, Uwonbɔr yin ta nsiim nmɔn le ki ji bi tibɔr.

13Nan bu-n naa ye ban gbir nsiimin le ye bibuchim Uwonbɔr ban ni, amaa ban chee sei nsiimin bi ma le bi na li yin bi bibuchim.

14(Ibamɔn, ban kaa ye Juu yaab, wee kaa jɔɔ nsiimin ni, amaa ni ye bi tun nsiimin kaah wɔɔn man nin bi tɔɔl a lamin ke, ni wɔɔn ke bi baan tɔɔl jɔɔ nsiim, hali nin baah kaa jɔɔ nsiim nmɔn bien na.

15Baah tun man nin le wɔɔn ke nsiimin kaah wɔɔn man nin be bi sufu ni, le bi potiel mu jin siera ki wɔɔn nan ɲan nin nan kaa ɲan ni, nan bu-n, isaɲ iba bi potiel ti nan cheel tenn bi le ke bi toon ɲan, le isaɲ iba mu ke bi potiel n ji len ke bi toon iba kaa ɲan ni.)

16Ni nie nan na yin tun lidaal lan wee Uwonbɔr na yin ji bininfob a bɔwoonkaar Yisa Masiya bu, ke n bɔɲann nin kaah wɔɔn man nin.

Juu yaab nin nsiim a bɔr

17Daandaan nan fin, ni ye a ke a ye Juu a ninfou; wee ki kɔɔ nsiimin, ki far a gbingbanl ɲaah jɔɔ kɔɔ nin tab nin Uwonbɔr man;

18ni ye a nyi Uwonbɔr a bam, wee ki chee sei nan jon ni bien nan bu-n nsiimin kaah wɔɔn ni man ni-n;

19ni ye a ke a ye wan wɔɔnn bijɔɔm le nsan, ki ye nwonween ki sei ban be libunbɔnlin,

20ki ye wan kpaan tijɔri, ki ye wan wɔɔnn nbuwaab tirim, nan bu-n ni jɔɔ nnyinyin nin ibamɔn nin kaah sɔb man nsiimin a gbɔɲin,

21fin wan wɔɔnn a tabin, ba ɲa wee ɲaa wɔɔn a baa? A wɔɔn bi ke bi laa su, ke fin suu?

22Fin wan wɔɔnn ke bininfob laa tun iwanchɔgin toon nin, a tun iwanchɔgin toon naa? Fin wan kaa ban libawomanil a bɔrin ɲaa su kuwonjiendiig a wan naa?

23Fin wan jɔɔ nsiimin ki far ligbingbanlin, ɲaa tenn Uwonbɔr le jilima le ki bii U siimin naa?

24Ke naah sɔb Uwonbɔr a gbɔɲin man nin: “Ban kaa ye Juu yaabin sugir Uwonbɔr le nim Juu yaab bu.”

25Lipunjiil jɔɔ bu ni ye ni ɲmag nsiimin ke, amaa ni ye ni bii nsiimin ke, ni yin be le ke ban kaa jii-n.

26Ni ye ban kaa jii bi pun yin ɲmag nsiimin kaah wɔɔn man nin ke, Uwonbɔr kaa yin ɲmag bi le ke ban jii bi pun yin naa?

27Wan kaa jii u punl tigbanann nin amaa wee ki sin ɲmag nsiimin li fir pag ki biiɲ, hali nin ɲaah le jɔɔ nsiim nmɔn wee min sɔb dɔ nmɔn bien nin lipunjiilin, a ye wan bii nsiim le.

²⁸Wan ye Juu a ninfou nsaan ni a binba kaa ye Juu a ninfo wi, le lipunjiil bamɔnl mu kaa ye nan nsaan tigbanann nin a binba le.

²⁹Aai wan ye Juu a ninfou ke u ye Juu a ninfou u sufu ni le, le lipunjiil bamɔnl mu be sufu ni le, ki ye kinaaŋin, naa ye nan sɔb dɔ kugbɔŋin nin a binba, u yaa daan gaa u pag Uwonbɔr ban le naa ye uninfo ban ni.

Rom 3

¹Juu yaab ma ta ba ki jon ban kaa ye Juu yaabin naa, bee lipunjiil a nyɔɔr ye baa?

²Juu yaab jɔɔ isan a booli takpem ni wan bien ni; chinchinn, Uwonbɔr nan ta U bɔrin nubin Juu yaab a nɔɔn le.

³Ni ye bi ni bibam kaa si bogiliba ke, bi kaa si bogiliba nmɔn li fir bii Uwonbɔr mu wee U laa si bogilibaa?

⁴Naa ye man ni! Che Uwonbɔr ma le ye ubamɔndaan na, wee uninfosaal bien mu le ye tibɔkardaana. Ke naah sɔb Uwonbɔr a gbɔŋin man nin: “Na li nsa man wee bin ke fin Uwonbɔr a bɔr nsa ni ye a pag ke le uba mu kaa yin fir faaŋ limɔkpel a bɔr a jimin ni.”

⁵Amaa ni ye ti kaa jɔɔ nbuchin binben bu che Uwonbɔr a buchin binbemin nyan nsaan nin ke, ti ji yin len ke baa? Ti li fir len ke Uwonbɔr galin nin waah fiin U nɔul ti buu? (Uninfosaal a mɔkpel faal le n jɔɔ pag nan.)

⁶Naa ye man ni! Ni bi ye man ke, Uwonbɔr na yin nsa nii ki ji dulinya yaab tibɔraa?

⁷Nba ke uba ma li faam limɔkpel, “Ke ni ye n bɔkarin kpiir Uwonbɔr a bamɔn nbu ki che Uwonbɔr a jilima mann kpiɛ ke, ke ni nsa ni wee Uwonbɔr ji yin jim tibɔr ki ke n ye tibirdaan naa?”

⁸Ba nsa taa li fir len, ke bitingbiib kaah len man wee bibam sin chee-n, ke, “Ni che ti tun tibir wee niwann nsa nnyan naa”? Bi li ji bi tibɔr naah kpaan man.

Uba kaa be ki ye u buchin Uwonbɔr ban ni

⁹Ni joorimin ti yin len ke nii? Tim pii nsa jon bi lee? Naa ye man ni! Ti pii wɔɔn ni ke Juu yaab nin ban kaa ye Juu yaabin bien be tibir a poolin.

¹⁰Ke naah sɔb man Uwonbɔr a gbɔŋin nin: “Uba kaa be ki ye ubuchin Uwonbɔr ban ni, hali uba kaa be;

¹¹Uba kaa be ki biɛ ni taai yi, uba kaa be ki ban Uwonbɔr a boli.

¹²Bi bien labir bi bɔɔn kpaɔ Uwonbɔr ki jon na, bi bien tun ki bur Uwonbɔr a samin na; uba kaa be ki tun nan nsa ni, hali uba kaa be.”

¹³“Bi mɔɔŋi yaa le ke tikar tan logir ki yaa-n; le bi lanbili pag nan kaa ye ibamɔn ni.” “Le bi mɔgbai gbee nin liwaataal a labir.”

14“Bi mɔɔŋi gbee nin imɔpoo le nin npooton.”

15Le bi taai ton nin ncham a nyam;

16Le bi ŋaar bien ke, bi tenn bininfob ndam ki che bin ji fala,

17le kaa nyi nposɔɔn a ŋaari.”

18“Le baa san Uwɔnbɔr bijawaami.”

19Daandaan nan ti nyi Uwɔnbɔr a siimin a poolin kaah len man bien, mi pag tenn bininfob ban nɔɔ nsiim nmɔn le, wee uba nlaa nan kan bimɔb ki fir pag niba, wee Uwɔnbɔr n nan ji dulinya bien tibɔr.

20Ni ma bu uba kaa li fir len ke waah ŋmag Uwɔnbɔr a siimin bu u ye ubuchin Uwɔnbɔr ban ni; amaa nsiimin le che ti biɛ tibir kaah ye nan.

Uwɔnbɔr kaah ŋa ti bibuchim man

21Amaa daandaan nan nbuchin binben man nyan Uwɔnbɔr ban, wee U che ti biɛ mi-n, maa nyan nsiim a ŋmagimin ni, ni ma le nsiim a gbɔŋ nin bilinlem jin mi siɛra-n.

22Nbuchin binben man nyan Uwɔnbɔr ban nmɔn nyan yada kan wee bi jɔɔ nin Yisa Masiya nle, ki tenn ban bien ŋa u yada-n. Naa jɔɔ nbɔgirimi,

23nan bu-n, ti bien nan ye tibirdam le ki par Uwɔnbɔr a pag,

24le Masiya daa ti ki che ti be ti wiib U nyunyunbasanlin bu ki ke tibɔr ŋan.

25Uwɔnbɔr nan ta U le ki mann tibir a manug, baah ŋa u chamin yada-n bu. U tun man ki ban un wɔɔn u bamɔn le, nan bu-n, U nan jɔɔ limɔril, kaa dar bininfob ban tun tibir n-yonn man wee Yisa Masiya kaa la nan dan dulinya nan yaan nin a tuli yi,

26U nan ŋa man ki wɔɔn U bamɔn le n-yonn man wee ti be nan, ke U li ye ubamɔndaan wee ki ŋa ban ŋa Yisa yada-n mu bibamɔndam.

27Ligbingbanfaal ye baa? Laa kpɛ niin ni. Ba bu che naa kpɛ niin naa? Taah ŋmag nsiimin buu? Aai, amaa taah ŋa yada-n bu.

28Ni ma bu tim le si le ke uninfosaal a yada le che u bɔr ŋan Uwɔnbɔr ban amaa naa ye waah ŋmag nsiimin bu.

29Uwɔnbɔr ye Juu yaab a binba a Uwɔnbɔr u lee? Waa ye ban kaa ye Juu yaabin ma a Uwɔnbɔr waa? Nn U ye ban kaa ye Juu yaab tɔɔl a weem le,

30Uwɔnbɔr ye u ba le, u ma na yin bei ban jii bi pun ke, bi bɔr ŋan bi yada bu, ki jin bei ban mu kaa jii bi pun ke, bi mu a bɔr ŋan bi yada bu.

31Ti wɔɔn ke yada a ŋaam bii nsiimin lee? Aai naa ye man ni! Ti le mann ŋmag nsiimin le.

Rom 4

Abiraham kaah ye limagil ki sei ti man

- ¹Ti yin pag ke nii ki jiin ti yaaja Abiraham nin waah nan kan nan nin paam maa?
- ²Ni ye Abiraham a toon bu le Uwonbɔr nan ke u bɔr ɲan ke, u nan jɔɔ nan wee u li ta faa u gbingbanl, amaa naa ye Uwonbɔr a nintogili.
- ³Uwonbɔr a gbɔɲin len ke nii? “Abiraham ɲa Uwonbɔr le yada, le Uwonbɔr kan u yada nmɔn kpɛ u buchin binbem bu.”
- ⁴Ni ye uninfo tun litoonl ki gaa tiyɔr ke, baa kaan u yɔr nmɔn ke ti ye ipiin ni, amaa ni kpaan un gaa le.
- ⁵Amaa, uninfo wan kaa nɔɔ itoon ɲan a tum bu, wee ki gaa Uwonbɔr wan che bipootondam kpann bibuchim jin nin, u yada nmɔn bu le Uwonbɔr ke u bɔr ɲan u buchin binbem bu.
- ⁶Defid tɔɔl nan len man le, waah nan pag ke Uwonbɔr a kaar be uninfo bu u buchin binbem bu ki kpɛ u toon bu-n:
- ⁷Tikaar be ban galin wee Uwonbɔr jien per bin bu, ban a bir bu wee U degin nin.
- ⁸Tikaar be uninfo wan wee Uwonbɔr kaa li nyi kan u bir ki bil guun win bu.”
- ⁹Tikaar nan ye ban jii bi pun a binba yaar le bee, ban kaa jii n mu kpɛ nii waa? Ti le gbaa pag le ke Abiraham a yada-n nan wɔɔn u buchin binbem le.
- ¹⁰Ba nan che Uwonbɔr nan ɲa Abiraham ubuchin nmɔn naa? Waah nan jii u punlin a bɔɔn bee waah kaa la nan jii n naa? Naa ye waah nan jii-n a bɔɔn ni, amaa waah kaa la nan jii-n le Uwonbɔr nan ɲa u ubuchin!
- ¹¹U punjiilin nan ye siera le ki wɔɔn ke u pii ɲa Uwonbɔr yadau, le Uwonbɔr ta U buchin binbem a daagim ki daag u, u yada bu, n-yonn man wee waah laa nan jii u punlin. Le ki ɲa u yadadam ban kaa jii bi pun bien a baa, na li ɲa man wee bin kanh bi kpɛ ban jɔɔ nbuchin binben nin.
- ¹²U ma ji ye ban jii bi pun wee kaa be lipunjiil a binba bu amaa wee ki nɔɔ yada a tabogi yan wee ti baa Abiraham nan jɔɔ n-yonn man wee waah laa nan jii u punlin.

Yada bu le ti gaa Uwonbɔr a mɔsiinlin

- ¹³Naa nan ye nsiimin a ɲmagim bu le Uwonbɔr nan siin limɔsiinl ki sei Abiraham nin u yaabili ke bi li ji dulinya nan a faalin ni, amaa nbuchin binben man nyan yada-n nin bu.
- ¹⁴Ni ye Uwonbɔr bi ke ban ɲmag nsiimin le yin ye dulinya nan a faajib ke, yada a ɲaam kaa bi jɔɔ tinyɔɔri le limɔsiinl kaa jɔɔ tinyɔɔri,

15 nan bu-n nsiimin a biim le jɔɔ Uwonbɔr a ɲuufiɲ chaan. Nan yaan wee nsiim kaa be-n uba mu kaa jɔɔ igalin ni.

16 Mambu Uwonbɔr a mɔsiinlin nɔɔ nin yada le, ki ye Uwonbɔr a nyunyunbasanl ki si guu Abiraham a yaabili bien, naa ye ban ɲmag nsiimin a binba, amaa ban jɔɔ Abiraham a yada-n. U ma ye ti bien nan a baa.

17 Ke naah sɔb man Uwonbɔr a gbɔɲin nin: “Min le ɲaaɲ ibol takpem a baa.” U ye ti baa le Uwonbɔr ban, wan wee u ɲa u yada, U ma ye Uwonbɔr wan tenn bitakpiib limiefol wee ki che tiwann tan kaa nan be-n nin be ke ti pii nan be le-n.

18 Nin tama kaah kaa le nan be nmɔn bien ni, Abiraham nan jɔɔ tama le ki ɲa Uwonbɔr yada le ki nan ɲa ibol takpem a baa ke Uwonbɔr kaah nan bei ke, “A yaabili na yin yab man le.”

19 Abiraham nan kan ke u por ki mal nkuma, u nan ye ibin kobig paam le, le u poo Sera mu nan por ki lagir nmaala, amaa naa nan che u yada kan wee u jɔɔ-n diɲi.

20 Nin ni ma bien ni, waa nan bienn Uwonbɔr a mɔsiinlin ni, amaa u yada nan mann sei u nɔɔɔn le u sei Uwonbɔr kupag.

21 U num nan gbee ke Uwonbɔr jɔɔ nɔɔɔn ki li fir tun waah nan siin limɔsiinl ke U li tun man nin.

22 U yada nmɔn bu le “Uwonbɔr nan kan u ki kpiɛ ban jɔɔ nbuchin binben nin.”

23 Imɔbon yan len ke, “Bi nan kan u kpiɛ-n,” kaa nan sɔb dɔ u binba bu le,

24 amaa tim tɔɔl, ban wee Uwonbɔr li kan kpiɛ ban jɔɔ nbuchin binben nin. Taah ɲa yada nin U ma Uwonbɔr wan fiin ti yudaau Yisa nkumin nin bu.

25 Ti toon bir bu le Uwonbɔr nan ta Masiya sei nkum amaa le U fiin u nkumin ke Un ɲa ti bininfoɲam Uwonbɔr ban.

Rom 5

Taah li ye bininfob ɲam Uwonbɔr ban man

1 Mambu, ti yada kan che ti ɲa bininfoɲam Uwonbɔr ban nin, li che ti be Uwonbɔr ban nin nɔɔɔɔn ti yudaau Yisa Masiya bu,

2 wan a yada bu wee ti kan Uwonbɔr a nyunyunbasanl lan yaan wee ti nin be nan. Le ni mɔ ti nin tama kan wee ti jɔɔ-n ke ti na li por Uwonbɔr a pag.

3 Naa ye man a binba, amaa ti fala a jimin gbaa ni mɔ ti le, nan bu-n fala a jim le jɔɔ nnyiginim chaan;

4 nnyiginim li tenn ti nbinben le nbinben tenn ti tama.

⁵Le tama kaa li che ti ji ifa, nan bu-n Uwonbɔr nan che U Kasi a Naan kan wee U ta sei ti-n le kpaar U jiemin ki na ti sufu ni.

⁶Ni kan na, Uwonbɔr kaah gann isan yan, taah kaa la nan jɔɔ nɔɔɔ nin bu, le Masiya dan ki nan kpo sei ban kaa jɔɔ nween ni.

⁷Ni li pɔɔ takpem nin uninfo uba n chee ki kpo uninfo buchin bu, amaa niba ke uba li chee ki kpo uninfo nan bu.

⁸Amaa Uwonbɔr kaah mag ki wɔɔɔ ti U tɔɔɔ a jiem man wee U jɛ ti-n ye nan le: Taah le la nan ye tibirdamin, le Masiya kpo ki sei ti.

⁹Waah ta U chamin ki nun ti ki na ti bininfoɔam nan, nan jon man le ye, U bu le ti yin kan nɔmarim ki nya Uwonbɔr a nuufiɔin yaan;

¹⁰Taah nan ye Uwonbɔr a duntiibin, le U bija a kumin bu tim nin U ma jir ki mɔɔ nin tab, nan jon man le ye taah jir mɔɔ nin Uwonbɔr nan, U bija a miɛfolin bu ti li kan fee gab.

¹¹Naa ye ni yaa binba, amaa ni ye nmɔn le ki sei ti Uwonbɔr ban nin ti Yudaau Yisa Masiya wan che tim nin Uwonbɔr jir ki mɔɔin bu.

Adam nin Masiya a bɔr

¹²Mambu, tibir kaah nan nɔɔ uninfo uba bu ki kɔɔɔ dulinya nan yaan nin, wee u bir nmɔn ta nkum ki dan nin, ni ma che nkum dan bininfob bien bu, nan bu-n ti bien tun tibira.

¹³Le nsiim nan nan foon ki miin tibir pii be dulinya ni. Amaa baah kaan tibir nan yaan wee nsiim kaa be.

¹⁴Amaa nin ni ma bien ni, nkum li le nɔmag na nyan Adam a yonn ki nan kpa Moziz a yonn, hali ki nyaɔ ban kaa tun tibir ke Adam kaah nan tun tibir ki nan bii Uwonbɔr a siimin, Adam nan jɔɔ wan yin nɔɔɔɔ nin a nunaɔ le.

¹⁵Amaa Uwonbɔr a piin yin kaa nann Adam a birin ni. Ni ye bininfob takpem kpo uninfo uba nmɔn a bir bu ke, man ke Uwonbɔr a nyunyunbasanlin ma li jo man, le U piin yan nyann uninfo uba wan ye Yisa Masiya a nyunyunbasanlin nin ma li yab ki tan lagir le Un ta sei bininfob takpem!

¹⁶Jigin, Uwonbɔr a piin yin kaa nann uninfo uba a birin ni: Tibɔr a jim nɔɔ uba a bir bu le ki ta nkum dan, amaa ipiin yan wee Uwonbɔr ta sei ti-n ma nɔɔ bininfob takpem a toonbir bu le, le Uwonbɔr ke ti bɔr nan.

¹⁷Ni ye uninfo uba a bir bu, le nkum nɔɔ uninfo uba nmɔn bu ki dan ke, man ke Uwonbɔr a buchin piin yan yab ki san ti kunyunyunbaagin ma jon man na, U ma ye Yisa Masiya wan sei ti limiɛfolin.

¹⁸Mambu uninfo uba a bir bu kaah nan che Uwonbɔr bii bininfob bien nin, man mu le uninfo uba a buchin binbem bu mu le che Uwonbɔr bei bininfob bien ke bi bɔr nan le ki sei bi limiɛfol.

¹⁹A li ke naah nan ye uninfo uba a mɔyiil bu le nan che bininfob takpem kpann tibirdamin, man mu le uninfo uba a mɔcheel bu mu yin che bininfob takpem n kpann bibuchim.

²⁰Nsiimin nan kpiɛ le ki che titoonbir pɔr. Amaa le titoonbir kaah pɔr man nmɔn linyunyunbasanlin pɔr jon man na,

²¹naah ɲa man wee titoonbir che nkum nyaɲ bininfob bien nin, man mu le nbuchin binben mu yin che linyunyunbasanl mu n sei ti limiefol lan kaa jɔɔ ndiemi ti Yudaau Yisa Masiya bu.

Rom 6

Tibir bu le ti kpo amaa Masiya bu le ti fo ki be ni U nin nmɔkpaa

¹Ti ni yin len ke nii? Ti le li mann tun tibira wee nin che Uwonbɔr a nyunyunbasanl npɔr bee?

²Naa li fir ye man ni! Tibir bu ke, ti kpou; ke ni yin ɲa nii wee ti gbaa be tibir nmɔn yaan naa?

³Bee naa nyi ke tim ban bien nan fun Uwonbɔr a nyunful Masiya bu-n nan fun u kum a nyunful mu waa?

⁴Mambu ti nan kpo nin Yisa le bi pii ti nin u ma, Uwonbɔr a nyunfulin bu, a li ke Masiya kaah nan fii nkumin nin u Baa a pagin, man le ti mu yin be limiefol pɔnlin yaan.

⁵Ni ye tim nin Yisa lagin kpo man ke, man le ti le ji na yin lagin fii nin U.

⁶Ti nyi ke ti binben kpegimin nan lagin kpaa nin Masiya u, na li ɲa man ki bii tibir a gbanann, wee ti laa ji be tibir a yomirin ni;

⁷Nan bu-n, wan bien kpo ke, u nyan tibir a yomirin na.

⁸Daandaan nan ni ye ti kpo nin Masiya ke, ti jɔɔ yada ke ti na li lagin be nin u.

⁹Nan bu-n ti nyi ke Masiya kaah nan fii nkumin nin, waa ji yin kpo jigin ni; nkum kaa jɔɔ npɔɔn ki li fir nyaɲ wi.

¹⁰Nkum man wee u kpe-n, ti yaa bir bu le u kpo taaliba ki sei ti bien; amaa limiefol lan wee u nin jɔɔ-n, u nin be ki sei Uwonbɔr le.

¹¹Man nmɔn jigin, ni kan ni ba ki kpiɛ ban kpo ki sei tibirin na, amaa Masiya ni, ni jɔɔ limiefol ki sei Uwonbɔr.

¹²Mambu ni laa ji che tibir ɲmag ni gbanann tan kpeg nan ni, ki laa chee sei tibir a gbanann nmɔn a bami.

¹³Laa ta a gbanann a bɔgi ki sei tibir ke npooton a toontunn tieri, amaa ta a baa ki sei Uwonbɔr, ki li be ke bininfob ban nyan nkumin ki be limiefolin nin; wee ki nin ta a gbanann a bɔgi ki sei Uwonbɔr ke tibuchinn a toontunn tierin.

¹⁴Tibir kaa ji yin ye a yudaau wi, nan bu-n, nsiim kaa ηmag ηi, amaa Uwonbɔr a nyunyunbasanlin bu le a be.

Nbuchin binben a yomir

¹⁵Ni nin ye nii? Ti li tun tibir ki ke nsiim kaah kaa ji ηmag ti wee ti be Uwonbɔr a nyunyunbasanlin nin buu? Naa li fir ye man ni!

¹⁶Naa nyi ke a ta a baa ki sei uninfo uba ki ye u yomu ki cheel u mɔb ke, a sin ye uyom le ki sei wan a mɔb wee a cheel nmɔn, ni ye a chee sei titoonbir le ke a ye titoonbir a yomu le, le ni joorim nan ye nkum le, bee a mu ji jɔɔ limɔcheel ke, ni ma yin che a ηa uninfo buchin naa?.

¹⁷Amaa n tenn Uwonbɔr kunɔɔpoog, nin nim ban nan ye titoonbir a yomi wee ki nan nɔɔ nwɔɔnim man wee ni nan gaa nin ni sufu bien nin bu.

¹⁸Ni ηmar ki nyan tibirin na le ki nin ηa nbuchin binben a yomi.

¹⁹N ta bininfosaalib a binbem le ki pag nan bu-n ni tɔɔl a won naanjin ni jɔɔ idaburig le. A li ke naah nan jɔɔ ni gbanann a bɔgi ki ηaan tijaginn a toon a yomirin, nin npooton man mann kpiegin, daandaan nan ni ta ni gbanann ki ηa nbuchin binben a yomirin na wee ki li be kasi.

²⁰Naah nan be tibir a yomirin nin, ni nan be ni wiib le nbuchin binben kaa nan ηmag ni.

²¹Ba a nyɔɔr wee ni kan n-yonn nmɔn nin naah ni nan san nan ifa daandaan nan naa? Ni ma bien nan a joorim nan ye nkum le!

²²Amaa daandaan nan wee Uwonbɔr fee ni jaa ni tibirin wee ni nin ye Uwonbɔr a yomi nan, tinyɔɔr tan wee ni kan ye kasi a binbem le, le ni joorim ye limiefol lan kaa jɔɔ ndiem.

²³Titoonbir a nyɔɔr ye nkum le, amaa le Uwonbɔr a piin ye limiefol lan kaa jɔɔ ndiem ti Yudaau Masiya ni.

Rom 7

Lijakunl nin lipiikɔɔnl a wɔɔnim

¹N nabum, n pag ki tenn bininfob ban nyi nsiimin le, naa nyi ke nsiimin jɔɔ tininkper a pɔɔm ki ηmag uninfo n-yonn man wee u la fo be nlee?

²Ni che n mag wɔɔn ni, nsiim ηmag chaldaan n-yonn man wee u chal la be nle, amaa ni ye u chal kpo ke, lijakunl nmɔn a siim kaa ji ηmag wi.

³Ni bu, ni ye u kun uja uba wee u chal la be ke, bi yi u kuwanchɔgiŋ le. Amaa ni ye u chal kpo ke, nsiim nmɔn kaa ji ŋmag wi, le u mu kaa ye kuwanchɔgiŋi, hali nin waah le ji kpenn kun uja uba nmɔn biɛn ni.

⁴Ni bu, n nabum, ni tɔɔl kpo ki sei nsiimin na, Masiya a gbanann nin bu, ke ni fir ŋa Masiya wan nan fii nkumin nin kaah ye ban, na li ŋa man wee ti lo iloon ŋan ki sei Uwonbɔr.

⁵Tigbanann a bam kaah la nan ŋmag ti n-yonn man nin, le nsiimin nan che kɔlisa birug fii ti gbanann nin, ki che ti lo iloon ki sei nkum.

⁶Amaa daandaan nan, taah nan kpo ki sei niwann nan nan ŋmag ti, ti nyan nsiimin yaan na, ti ni yin tun ki sei Kinaaŋ a binben pɔŋin le, naa ji ye nsiim kpegim man nan sɔb dɔ-n ni.

Nsiim nin tibir

⁷Ti ni yin len ke nii? Nsiimin ye tibir lee? Naa ye man ni! Ibamɔn buu maa bi yin nyi tibir kaah ye nan ni, nsiimin le che n biɛ. Maa bi yin nyi linunchɔril kaah jann ye nan ni, ni ye nsiimin kaa bi be ke, “Laa jɔɔ linunchɔrili.”

⁸Amaa le tibir kan nɔɔn nsiimin yaan, ki che linunchɔril a booli pɔr n sufu ni. Ni bu nsiimin kaa bi be ke, tibir ma bi kpou.

⁹Maah kaa la nan nyi nsiimin n-yonn man nin; n nan jɔɔ limiefol, amaa nsiim kaah nan nan foo nin, le tibir fii ki kan nɔɔn n gbanann nin le n kpo.

¹⁰Le n kan ke nsiim man bi ye min sei limiefolin, nin ta nkum le dan.

¹¹Tibir kan nɔɔn nsiimin yaan le ki larim, le nsiim nan bu, le tibir kum.

¹²Ni bu nsiimin be kasi, le maah wɔɔn man nin be kasi, ki jɔɔ tibuchinn ki ŋan.

¹³Ke ni wɔɔn ke niwann ŋan ke, ni labir nkum le ki dan n buu? Aai naa ye man ni! Amaa tibir nɔɔ nan ŋan bu le ki che nkum pɔr nni, na li ŋa man wee ti biɛ tibir kaah ye nan, nsiimin le che ti biɛ tibir kaah bir kaa tan jɔɔ magim man.

Likɔnl lan be ti ni

¹⁴Ti nyi nsiimin ye kinaaŋ a binbem le; amaa min le jɔɔ tigbanann a bam, le bi kɔɔrim sei tibir ke uyomin.

¹⁵Maa biɛ nan n tun nmɔn a taai yi. Nan bu-n, nan wee n bi ban n tun nin maa tun ni ma, amaa niwann nan wee n nan nin, ni ma le n tun.

¹⁶Tɔ le ni ye n tun nan wee maa bi ban n tun nin ke, n chee ke nsiimin ŋan.

¹⁷Naah ye man nmɔn, naa ji ye min tɔɔl le tun man ni, amaa tibir tan be n sufu-n nin, le tun man.

¹⁸N nyi ke niwanŋann niba kaa be n sufu-n ni, ti ma ye n binben biimin yaan. Nan bu-n, n bi ban n tun nan ŋan, amaa maa yin fir tun ni.

¹⁹Nan bu-n, maah tun nan nin kaa ye niwanann nan wee n bi ban n tun nin; aai, nan kaa nan wee maa bi ban n tun nin, ni ma le n le gbaa tun.

²⁰Daandaan nan ni ye n tun maah kaa bi ban n tun man nin le ke, naa ji ye min le tun ni, amaa tibir tan be n sufu-n nin le tun man.

²¹N kan ke nsiim nmɔn tun itoon: Ni ye n ban n tun nan nan ke, nan bir be n ban.

²²Nan bu-n, n potiemin ni mɔm le nin Uwonbɔr a siim;

²³amaa n kan nsiim miba mu kaah be n gbanann nin, ki kɔnn nsiim man be n potiemin ni, ki naam tibir tan be n gbanann ni a bɔgi a loondikɔru.

²⁴Ba a nyunyunbaag a ninfobol ye maa! Nma yin feem ki nyam nkum a gbanann nan yaan naa?

²⁵N tenn Uwonbɔr kunɔpoog, ti Yudaau Yisa Masiya bu! Ni ma bu, min tɔɔl a potiemin n ye Uwonbɔr a siimin a yomu le, amaa le n binben biimin mu ye tibir a siimin a yomu.

Rom 8

Kinaanjɛn paam a binbem

¹Mambu, daandaan nan Uwonbɔr kaa yin bii bininfob ban be nin Masiya nni,

²nan bu-n, Masiya bu le limiefol a naan a siim feem ki jaa tibirin nin nkumin a siimin.

³Uwonbɔr tun nan wee nsiimin kaa fir tun nna nan bu-n uninfosaal a gbanann kaa nan fir nmag nsiim nmɔn ni, le U tun U tɔɔl a big le ki nann uninfosaal wan ye tibirnaan nin ke un nan mann tibir a manug. Le ki bii tibir tan be uninfosaal a gbanann nin ni-n,

⁴na li na man wee nin gbeen ti buchin a binbem kaah ye man nsiimin yaan, nan bu-n taah kaa ji be tigbanann a wiib a bamin wee ki nin be Uwonbɔr a Kasi a naan kaah ye ti man nin.

⁵Ban nɔɔ tigbanann a bamin a potiel be tigbanann nmɔn kaah ban man nin yaan le; amaa ban nɔɔ Kasi a Naan a bamin mu a potiel be Kinaanjɛn a bamin yaan le.

⁶Wan ta u potiel na tigbanann a bamin yaan ke ni ye nkum le, amaa lipotiel lan mu wee Kasi a Naanin nmagin ye limiefol le nin nposɔɔn;

⁷wan ta u potiel ki na tigbanann a bamin ke, u ye Uwonbɔr a dataag le, nan bu-n waa nɔɔ Uwonbɔr a siimin ni, hali kaa sin li fir nɔɔ mi.

⁸Ban wee tigbanann a bam nmagin kaa li fir gbee Uwonbɔr a numi.

⁹Nim, ma ke, tigbanann a bamin kaa ji ŋmag ni amaa Kinaanjin le ni ŋmag ni, ni ye Uwombɔr a Naanjin be ni ni ke. Wan mu kaa jɔɔ Masiya a Naanjin ke, waa ye Masiya yaa wi.

¹⁰Amaa ni ye Masiya be ni ni ke, ni gbanann kpo tibir buu, nin ni ma bien ni, ni naanjin fo nbuchin binben bu.

¹¹Ni ye wan a Naanjin fiin Yisa nkumin nin be ni ni ke, wan nan fiin Masiya nkumin nin mu li sei ni gbanann tan kpegin limiefol u Naanjin a pɔɔm man be ni nin bu.

¹²Mambu, n nabum, ti jɔɔ naah ye ti tun man le amaa naa ye tigbanann a bami, ki li be Uwombɔr a Naanjin kaah wɔɔn ti man.

¹³Ni ye ni nɔɔ tigbanann a bamin kaah wɔɔn ni man nin ke, ni li kpo; amaa ni che Uwombɔr a Naanjin ku tigbanann a bam a toon yin ke, ni li fo,

¹⁴nan bu-n, ban wee Uwombɔr a Naanjin lii bi samin, bi ye Uwombɔr a naachim le.

¹⁵Uwombɔr kaah ta U Naanjin kan sei ni-n kaa ye Kinaanjin kan li ŋa ni bi yom wee ni ji li san bijawaami, amaa U Naanjin nmɔn bu le che ni kpann U naachim. Uma bu le ti kuun ki yi ke, “N Dindaau N Baa.”

¹⁶Uwombɔr a Naanjin tɔɔl le jin siera ti naanjin ke ti sin ye Uwombɔr a buwaab le.

¹⁷Daandaan nan ni ye ti sin ye Uwombɔr a buwaab ke, man ke ti ye U faajib le, tim nin Masiya le lagin ki ye Uwombɔr a faajib, ni ye tim nin Masiya lagin ki jin U fala-n ke tim nin U ma ji na yin lagin kan U pag.

Kupag kan la chaan

¹⁸N chee ke fala kan wee ti ji daandaan nan kaa foo ti ta bigin kupag kan wee Uwombɔr na yin kpiir ti ni nni.

¹⁹Niwann nan wee Uwombɔr naan nan bien le guu le bi sufu ŋa sili ki lig lidaal lan wee Uwombɔr na yin kpiir U naachimin ni.

²⁰Tiwann naan wann nmɔn bien a pool bii le taah kaa fir tun naah bi ye ti-n tun nan nin, naa ye tiwann naan wann nmɔn a wiibi, Uwombɔr wan naan ti-n kaah la ban ti li be man le yen, amaa le ki sei ti tama,

²¹ke tiwann naan wann tɔɔl li nya nburim a yomirin, ki kɔɔ Uwombɔr kaah ta wiib kan jɔɔ kupag ki sei U buwaabin yaan.

²²Ti nyi ke tiwann naan wann bien le dun le ke nmarwien kaah wu man nin hali nin daandaan nan.

²³Naa ye ni yaa binba, amaa tim ban wee Uwombɔr chinn sei ti U Kasi a Naanjin a looi yin tɔɔl dun le ti sufu ni ki guu n-yonn man wee Uwombɔr na yin ta ti kpann U tɔɔl a buwaab, ki sei ti nkpenim a manug ti gbanann nin.

24Tama nan bu le ti kan feegab. Amaa tama kan wee ti ga-n kaa ye tama kolibi. Nma a tama be niwann nan wee u pii jɔɔ-n buu?

25Amaa ni ye ti jɔɔ tama taah kaa la jɔɔ tiwann tan nin bu ke, ti jɔɔ limɔril le ki guu ti.

26Man le ye ni, Kinaanjin ter ti le ti daburigi yin. Taa nyi taah yin miɛ Uwonbɔr ki ban nan ni, amaa Kasi a Naañin tɔɔl le gaa ki miɛ Uwonbɔr ki tenn ti nin ndundun man wee imɔleen kaa li fir pag wɔɔn ni.

27Le Uwonbɔr wan feen ki lig ti sufu-n nin nyi Kasi a Naañin a potiel, nan bu-n Kasi a Naañin le gaan ki miɛ tenn Uwonbɔr a ninfob gannkaabin Uwonbɔr a bam kaah wɔɔn man.

28Le ti nyi ke niwann bien nin, Uwonbɔr tun le ki tenn bininfob ban jie win naah li ñan ki sei bi man, U jɔɔ nan bu wee U yin bi.

29Ban wee Uwonbɔr pii nan nyi ki bon ke bi na li chee ki kpenn ki li be ke u bija-n kaah be man nin, wee nin che U bija nmɔn nja kibininkpeeg u nabum takpem a sisiigin.

30Ban wee Uwonbɔr bon bi bu-n, bi ma le u yin; ban wee U yin nmɔn, bi ma le U ke bi bɔr ñan; ban wee U ke bi bɔr ñan nin nmɔn, bi ma le u ji che bi kan kupag.

Uwonbɔr a jiem man be Masiya ni

31Ti ni yin len ke nii ki jiin ni niɛ nan paam maa? Ni ye Uwonbɔr si ti chañ ke, nma li fir kɔnn taa?

32Uwonbɔr wan kaa nan yii U tɔɔl a bija a kum bu, amaa le ki ta u mann kumanug ki sei ti bien, ke ni yin ña nii wee waa ji li fir ta U ki kpɛ tiwann tan bien gurin bu ki sei taa?

33Nma li fir galin bininfob ban wee Uwonbɔr gann nan naa? Uwonbɔr le len ke bi bɔr ñan.

34Nma li fir bii baa? Masiya le nan kpo, le nan jon man le ye u nan fii nkumin na, ki ka Uwonbɔr a nɔɔjiim paam ki miɛ Uwonbɔr ki tenn ti.

35Nma li fir bɔgir ti nyan Masiya a jiem nan yaan naa? Tibɔmugkaar bee nton bee limugil bee nkom bee nnan bee kidan bee bitɔb a jugaa?

36A li ke naah sɔb Uwonbɔr a gbɔñin ke: “Fin bu le ti be nkum a danjin lidaal bien; ki nann upee wan wee bi ña sili bin kɔrin.”

37Aai nin ni ma bien ni, ti jon ban nyaña Masiya a jiemin bu.

38N nyi kaa bien ni ke naa ye nkum bee limiefol, kaa ye malakam bee nponiimi, kaa ye tiwann yɔɔr tan be daandaan nan bee tiwann yɔɔr tan la yin dan ni, kaa ye ipɔɔn iba,

³⁹kaa ye nkpikper bee nnyunyɔɔni, kaa ye tiwann yɔɔr tan be tiwann naan wann nin bien ni, ni ba kaa be ki li fir bɔgir ti nyan Uwonbɔr a jiɛm man be ti Yudaau Masiya ni-n yaan ni.

Rom 9

Uwonbɔr nin U ninfob

¹N pag ibamɔn le Masiya bu, maa por tibɔkari, le n potiel jin siera Kasi a naanjin,

²n jɔɔ npoobiin le nin nan wu kan kaa jɔɔ diɛm n sufu ni.

³N bi ban ke Uwonbɔr a mɔpoolin bin jim wee min nin Masiya n yier nin tab min tɔɔl a nabumin bu, ban wee min nin bi ma pie libolin,

⁴bi ma ye Iziral yaab. Bi ma le Uwonbɔr nan ta bi kpɔnn U bimarim; ki che bi jɔɔ U tɔɔl a pag, ki poo tipooɔɔnn sei bi, ki sei bi U siim, ki wɔɔn bi baah li jien U man iwɔnjien niin, le ki siin bi limɔsiinl.

⁵Bi yaab le ye ti yaajam ninkpeebin, ban nyan ti yaajamin a bolin nin Masiya tɔɔl nyan niin le u ninforin nin bu, U ma ye Uwonbɔr wan jon niwann bien, U ma kpaan npagim man kaa jɔɔ diɛm! Ibamɔn.

⁶Naa wɔɔn ke Uwonbɔr a mɔsiinlin kaa gbeen ni. Nan bu-n naa ye ban nyan Iziral a bolin nin le ye Iziral yaabi.

⁷Ni mu kaa wɔɔn ke ban ye u yaabili yin bien le ye Abiraham a buwaabi. Amaa Uwonbɔr nan bei Abiraham ke, "Azig a maalim ni li na yin ye a yaabili."

⁸Ni ma wɔɔn ke Abiraham a yaabili yan wee bi ma bi tininforin ni-n kaa ye Uwonbɔr a buwaabi, amaa nbuwaab ban wee Uwonbɔr nan poo tipoor ke Abiraham li maa-n bi ma ye u maalim.

⁹Limɔsiinl nmɔn kaah nan len man sɔ: "Jirib a nayonanbu N li jirin ki miin a poo Sera nmag kibijag le."

¹⁰Naa ye ni yaa binba, Ribieka a buwaabin nan ye baa uba a buwaab le, u ma ye ti baa Azig.

¹¹Nin ni ma bien ni, baah kaa la nan ma njaanbum nmɔn nin, bee nin nbuwaab nmɔn n nan tun nan njan bee nan birin, ni ye Uwonbɔr kaah ban ki gann nan le n sir.

¹²Naa ye itoon ni amaa ni ye wan yin nin le, Uwonbɔr le nan bei nbuwaab nmɔn a na ke, "Uninkpel le na yin tun ki tenn kibig."

¹³A li ke naah sɔb man Uwonbɔr a gbɔɔjin nin: "Jekɔb le N jie amaa Esɔɔ le N nan."

¹⁴Ti ni yin len ke nii? Uwonbɔr kaa tun nan kpaan naa? Naa ye man ni!

15Uwɔnbɔr nan bei Moziz ke, “Ban wee N ban N san bi kunyunyunbaagin bi ma le N yin san, ban wee N ban N jogirin bi ma le N yin jogir.”

16Mambu naa ye uninfosaal a bamin bee u pɔɔninba bu, amaa ni ye Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl bu le.

17Uwɔnbɔr a gbɔɔjin u nan bei ubɔr Faro ke, “N jin nnaam ni niɛ nan bu le, ke N ta N pɔɔm ki ɔa a ni ki che N yinlin mɔɔn dulinya nan a gbanann bien.”

18Mambu Uwɔnbɔr san ban wee U ban Un san kunyunyunbaag nle kunyunyunbaag, ki mann pɔɔg ban a tuli pɔɔ-n a tuli.

Uwɔnbɔr a ɔuul nin U nyunyunbasanl

19Ni ni uba li beim ke: “Ke ni ɔa nii wee Uwɔnbɔr le la bien nin galin taa? Nma li fir yii Uwɔnbɔr kaah ban man naa?”

20Amaa ke a mu ye ɔmaa, uninfosaalaa, ki pag jin Uwɔnbɔr aa? “Niwann nan wee a naan nan li fir bei fin wan naan nin ke, ‘Ba ɔa wee a naanim man naa?’ ”

21Uyɔgmaar kaa jɔɔ nɔɔɔn nin un ta liyɔgkonl liba ki maa kuchiig daal a bool ki jin ta liyɔgkonl nmɔɔn ki maa libool lan wee bi jɔɔ tun itoon idaa bien naa?

22Ke ni ye Uwɔnbɔr gann ki wɔɔn U ɔuufiin, ki che U pɔɔm nyan npan ni, wee ki jɔɔ limɔril nin tiwann tan fiin U ɔuul wee ki bi kpaan nin Un bii ti-n naa?

23Ke ni ye U ɔa man ki ban bin biɛ U pag takpeɔ kan wee U ta ɔa bi ni-n, ban wee U nan chinn ɔa bi sili ki guun kupag nmɔɔn nin,

24hali tim, ban wee U yin nin mu, naa ye ban nyan Juu yaab a bolin nin a binba, amaa ban nyan ban kaa ye Juu yaab a bolin nin mu?

25A li ke waah len man Hozaya a gbɔɔjin nin: “N li yin ban kaa ye n ninfobin ke, ‘n ninfob;’ le ki yin maah kaa jie libol lan nin ‘Maah jie libol lan,’”

26Le, “Ni li ɔa ke kitiɔ kan a ninfob wee N nan ke, ‘Naa ye N ninfobin,’ bi li yin bi ke, Uwɔnbɔr wan fo-n a buwaab,’

27Azaya nan mɔr Iziral yaab bu le: “Nin Iziral yaab kaah le yab ke limɔgil a tanbiidil nmɔɔn bien ni, bi ni wama nan le nan yin ɔmar.

28Nan bu-n Uyudaan li dar dulinya nan yaab a tul ki diɛ weem.”

29Ni nann ke Azaya kaah pii nan len ke: “Naa ye ipɔɔn bien daan Uyudaan kaah nan guur U yaabili yin ke, ti bi yin be le ke Sodom, Ti bi yin be le ke Gomoriya n.”

Iziral yaab tɔɔl kpaan tibɔɔann nin na

30Ti yin len ke nii? Ti yin len le ke ban kaa ye Juu yaab, wee kaa nan nɔɔ nbuchin binben, bi nin kan nbuchin binben nin na, nbuchin binben man nyan yada kan wee bi jɔɔ-n.

³¹Amaa Iziral yaab, ban nɔɔ nsiimin a buchin binbem bu-n, kaa kan mi.

³²Ba ɲa wee baa kan naa? Nan bu-n baa nan nɔɔ ke bi yada le yin che bin kan ni, amaa bi nan ɲaan le ke bi toon yin li yin che bin kan nin. Le ki gbier “litangbagil gbierikaal.”

³³A li ke naah sɔb man Uwɔnbɔr a gbɔɲin nin: “Lig, N ta litangbagil le bil Zayɔnn lan li che bininfob ngbier litangbagil takpenl lan li che bininfob nlu, le wan gaa U ki jin ke waa li nyi ki ji ifa.”

Rom 10

¹N nabum n potiel nin maah miɛ Uwɔnbɔr ki ban man ye le ke Iziral yaab n kan feegab.

²N li fir ji bi siera ke bi num man Uwɔnbɔr a toonl bu, amaa bi numan nmɔn kaa nɔɔ baah nyi U man ni.

³Baah kaa nyi nbuchin binben man nyan Uwɔnbɔr ban nin wee ki ban bi tɔɔl kaah li nɔɔ man ki li jɔɔ nbuchin binben nin, ni bu che baa chee sei Uwɔnbɔr a buchin binbemin ni.

⁴Masiya le ye nsiimin a diem le ban bien ɲa u yada ke bi li jɔɔ nbuchin binben.

Nɲmarim ye bininfob bien yaan le

⁵Moziz nan sɔb ki wɔɔn nbuchin binben man be nsiimin yaan kaah wɔɔn man ke: “Uninfo wan ɲmag nsiim nan kaah wɔɔn man nin ke, u li be nin nsiimin.”

⁶Amaa nbuchin binben man nɔɔ nin yada n ma wɔɔn ke: “Laa pag a sufu ni ke, ‘Nɲma na yin do paab baa?’ ” (ki taan Masiya jiirin)

⁷“bee, ‘Nɲma na yin jiir kitakpiin tiɲaa?’ ” (ki tan fiin Masiya nkumin).

⁸Amaa ni len ke baa? “Limɔbonlin mal a ban na; li be a mɔnn nin a sufu ni,” li ma ye, yada a mɔbonl lan wee ti mɔɔn nin:

⁹Ke ni ye a yaar a mɔb ki len ke, “Yisa le ye Uyudaan,” wee ki ɲa yada a sufu ni ke Uwɔnbɔr fiin U nkumin ke, a li kan feegab.

¹⁰Nan bu-n a sufu ni le a ɲa yada le Uwɔnbɔr ke a bɔr ɲan, a mɔnn le a yaar ki pag le ki kan feegab.

¹¹A li ke Uwɔnbɔr a gbɔɲ kaah len man nin, “Wan gaa U ki jin ke, waa li nyi ji ifa.”

¹²Juu yaab nin ban kaa ye Juu yaab kaa jɔɔ nbɔgirimi, uyudaan uba nmɔn le ye bi bien nan a yudaau le u kaar takpem be ban bien yi win nbu,

¹³Ni ma bu “Wan bien yin Uyudaan a yinl ke u li kan feegab.”

¹⁴Ni yin ɲa nii wee bin yin baah kaa ɲa wan yada nan a yinl laa? Ke bi yin ɲa nii ki ɲa baah kaa gbir wan a bɔr nan yadaa? Ke bi yin ɲa nii ki gbir wee naa ye uba li mɔɔn ti ki tenn baa?

¹⁵Ke bi yin ɲa nii ki mɔɔn ti wee naa ye bi tun bi lee? A li ke naah sɔb man Uwɔnbɔr a gbɔɲin nin, “Ban mɔɔn tibɔɲann nin tenn bininfobin tenn bi tibɔmɔnn le.”

¹⁶Amaa naa ye bi bien le chee sei tibɔɲann nmɔn ni. Ni ma bu le Azaya len ke, “Uyudaan, ɲma ɲa ti mɔleen nan yadaa?”

¹⁷Ni ma bu yada a ɲaam nya baah gbir imɔleen nin yaan le, imɔleen nin mu a gbirim nya Masiya a bɔrin a mɔnimin le.

¹⁸Amaa le n baan ke, “Baa gbiraa? Ibamɔn bi gbira: “Bininfob gbir bi kukɔl kutingbɔɲ nan a gbanann bien na, bi bɔr foo dulinya nan a tariga.”

¹⁹Le n ji baan ke: Iziral yaab kaa biɛ ni taai yaa? Chinchinn Moziz nan len ke, “N li che ni jɔɔ linunchɔril ban kaa ye ni bol yaabin bu; ki che ni ɲuulin fii libol lan yaab kaa bier niwann a taai yin bu.”

²⁰Le Azaya ɲa lipoobil ki len ke, “Bininfob ban kaa nan choon ban min kan ma; N kpiir N ba ki wɔɔn ban kaa nan baan n bu-n na.”

²¹Amaa ki jiin Iziral yaab paam, U len ke, “Iyoo bien N tann N nɔɔ le ke N bib ban ye tukangbirdam nin limɔyiil damin.”

Rom 11

Uwɔnbɔr kaah san Iziral yaab kunyunyunbaag man

¹Le n baan bi ke, “Uwɔnbɔr yii U ninfob lee? Naa ye man ni! Min tɔɔl ye Iziral a ninfou le, Abiraham a yaabil le yem, n nyan Benjamenn a bolin le.

²Uwɔnbɔr kaa yii U ninfobi, ban wee U pii nan nyi-n. Naa nyi ke Uwɔnbɔr a gbɔɲin ni sɔb ki jiin Elaja paam, waah nan galin Iziral yaab Uwɔnbɔr ban ki ke:

³“N yudaau, bi ku a linlemin bien ki ber a manug a binbin jaa tuma; N yaa binba le gur, le bi ji gbaar bin kumaa?”

⁴Ke Uwɔnbɔr nan jiin u ke nii? U nan jiin u ke, “N la jɔɔ bijab turilile ban gur kaa la gbaan bi dun bu ki jien litingbanl Baal li.”

⁵Man le ye ni, taah be n-yonn man nan, bininfob wama nan le Uwɔnbɔr gann U nyunyunbasanl bu.

⁶Ke ni ye U nyunyunbasanl bu le U gann bi ke, man ke naa ye baah tun nan bu; ni bi ye baah tun nan bu ke, U nyunyunbasanl nmɔn kaa ji bi yin ye linyunyunbasanli.

⁷Ba ji kpiε? Iziral yaab kaah nan ban bin kan nan nin inunman nin baa kan ni, amaa Uwɔnbɔr kaah gann ban nin bi ma kan. Ban gurin a sufu nan pɔɔ le,

⁸a li ke naah sɔb man Uwɔnbɔr a gbɔɔjin nin: “Uwɔnbɔr le ta kinaaɲ kpiɲ ki sei bi, ki sei bi inunbil yan kaa ga nin itul yan kaa gbiri, hali ki nan kpaa dinan.”

⁹Le ubɔr Defid len ke: “Che bi jijibol n kpann kupeɲ ki chor bi, nin litangbagil gbierikaal nin litudaril ki sei bi.

¹⁰Che bi num paam n bɔɲ wee bi laa ga, ki che bi fala n kpann litugil lan kpiεg ki nyag bi bu iyoo bien.”

¹¹Le n ji baan ke: Bi nan gbier ke bin lu ki laa ji fii bee? Naa ye man ni! Amaa baah nan burin bu, ni ma che ban kaa ye Juu yaab kan nɲmarim na li ɲa man wee Juu yaab li jɔɔ bi linunchɔril.

¹²Amaa ni ye bi burim nmɔn bu le dulinya yaab kan nɲɔm, le baah lann nan nin che ban kaa ye Juu yaabin kan nɲɔm ke, man ke Juu yaab mu nan jien bi bir ki kan nɲmarim ke, dulinya nan yaab li kan nɲɔm nin jo man.

Ban kaa ye Juu yaabin a ɲmarim

¹³N pag bei nim ban kaa ye Juu yaab nan le. Maah le ye ntoon ki sei ban kaa ye Juu yaab nan man, n jɔɔ linunmanl n toon nmɔn bu,

¹⁴ki jɔɔ tama ke n bi li fir ke n bin che min tɔɔl a ninfob li jɔɔ linunchɔril wee bi ni biba nkan feeja.

¹⁵Ni ye Uwɔnbɔr a yimin ye jir mɔɲ nin dulinya le ke, ni ye U ji nan jir gaa bi ke ni nin yin be nii? Ni naah yin ye limiefol lan nyann nkumin le.

¹⁶Ni ye boroboro a yom wama man wee bi yin chinn ta sei Uwɔnbɔr nan be kasi ke, boroboro n bien be kasi le; ni ye kisiig a sibonl be kasi ke, ki bon tɔɔl be kasi le.

¹⁷Ni ye Uwɔnbɔr gaa kisiig nmɔn a bon iba par ke, wee nim ban ye olif a siigin yan pan itɔɔl wee bi gaa isiig iba ki nan tugin ni wee ni nyu ni pɔɔm nya olif a siigin yaan nin,

¹⁸ni laa far igbingban ibon nmɔn bu. Ni ye ni far igbingban ibon nmɔn bu ke, ni li nyi ke: Nim ban ye ibon nin kaa ter lisibonlin ni, amaa lisibonlin li ter ni.

¹⁹Ni ba ke a li len ke, “Uwɔnbɔr nan gaa ibon iba le par le ki taam tugin.”

²⁰Ni ye ibamɔn le. Baah kaa nan ɲa yada-n bu le Uwɔnbɔr nan gaa bi par gab, amaa le fin si a yada bu. Laa jɔɔ kalanbaani amaa li san Uwɔnbɔr.

²¹Ni bu ni ye Uwɔnbɔr kaa nan jaa isiig a bon ke waa yin jaa a mu.

²²Lig Uwɔnbɔr kaah jɔɔ nbinben ɲan nin inunkoon man: U nunkoon yin tɔɔ ban lu-n bu le, amaa le u binben ɲamin tɔɔ a bu, ni ye a le laa be nin U binben ɲam nmɔn ke. Naa ye man ke U li gaa fin tɔɔl gab.

23Hali ni ye ban nan lu-n jien nbienim ke, Uwonbɔr li jiin bi tugin, nan bu-n u jɔɔ npɔɔn man ji li fir jiin bi tugin.

24Ni bien nan a bɔɔn, ni ye Uwonbɔr nan bi gaa fin wan ye kulɔŋ a olif wee ki ji gaa bukpaab a olif ki ta tugin tab ke, li nyi ke naa pɔɔ sei U nin Un gaa bukpasib a bon ki ji jiin mi tugin mi tɔɔl a sib bu!

Uwonbɔr kaah san bininfob bien kunyunyunbaag man

25N nabum, maa ban ni li be kaa nyi tibɔwoonkaar nan ni, tan li che ni laa donn niba naah nyi nan bu: Iziral yaab a tupɔɔm man bi ba bu-n kaa yin yuuri, amaa le ni yin be man le hali nin ban kaa ye Iziral yaabin kaah na li dan Uwonbɔr ban.

26Ni ma bu Iziral yaab bien li ŋmar, a li ke naa sɔb man Uwonbɔr gbɔŋin nin: “Ufeerin yin nya Zayɔnn le; U li nyan nan kaa ye liwonjienl Jekɔb a maalimin ki gab.

27Ni ma ye tipoor tan wee N poo sei bi n-yonn man wee N na yin nyan bi tibirin nin.”

28Ki jiin ban yii tibɔŋann nin paam ke, bi ye Uwonbɔr a dataam le nim bu; amaa ki jiin nganim paam ke, bi ye Uwonbɔr kaah jiɛ ban le bi yaajamin bu,

29Uwonbɔr a piin a seim nin U yim kaa kpenn ni.

30A li ke nim ban kaa la nan chee Uwonbɔr a mɔb isaŋ iba wee Uwonbɔr nan san ni kunyunyunbaag Iziral yaab a mɔyiilin bu-n,

31mambu che bi mu yii Uwonbɔr a mɔb le ke nin che Uwonbɔr n san bi kunyunyunbaag ke waah san ni man nin.

32Uwonbɔr ŋa uninfo bien uloondiikɔɔr le bi mɔyiilin bu, naah li ŋa man wee Un fir san bi bien nan kunyunyunbaag.

Ta npagim sei Uwonbɔr

33Uwonbɔr-a, U lam nin U biem nyɔɔ le ki yab lagir! U bɔr a jim pɔɔ nin uninfo n biɛ, le uba kaa li fir nɔɔ U sami!

34“Ŋma nyi Uyudaan a potiel laa? Bee ŋma ye wan gbeer waa?”

35“Ŋma la nyi ta ni ba sei Uwonbɔr a, ki ke Uwonbɔr n nan yɔ u jiin naa?”

36Nan bu-n niwann bien nyan U ma ban le; le niwann bien be U bu le U ye niwann bien. U ma kpaan npagim hali n-yonn man kaa jɔɔ ndiemi! Ibamɔn.

Rom 12

Ban tun Uwonbɔr a toon a binbem

- ¹Mambu, n balin ni le n nabum, Uwonbɔr a nyunyunbasanl bu, ni ta ni gbanann ki ŋa liwanfol a manug, kan be kasi ki gbee Uwonbɔr a num, ni ma ye liwonjienl a toonl kinaanjin.
- ²Ni laa chee sei dulinya nan yaab a binbem jigin ni, amaa ni mann pɔŋ ni potiela wee ni binbemin kpenn. Ni ma le ni li fir mag ki chee Uwonbɔr a bam kaah ye man. U bam man ŋan ki jɔɔ linungbeel ki be chasi-n.
- ³Uwonbɔr kaah sam kunyunyunbaag kan nin bu le n bei ni bien nan ke: Uba laa tier ke u ye lininfo gbingbemil ki jon waah be man nni, amaa che uninfo bien li tier ibamɔn a bɔjil ki tenn u bau, ke yada kan wee Uwonbɔr ta sei win kaah kpaaman nin.
- ⁴A li ke ti bien nan kaah jɔɔ gbanann tiba wee ti jɔɔ ibɔg man ni, igbanann bɔg nmɔn bien kaa lakin tun litoonl liba,
- ⁵man mu le ye ni Masiya ni, ti ninfo gbaluŋ le lakin ki ŋa tigbanann tiba, le ligbanann bɔgil liba ye igbanann bɔg yan gurin yaan le.
- ⁶Ti jɔɔ ipiin balbal le, ke Uwonbɔr kaah sei ti U nyunyunbasanl lan nin. Ni ye wan a piin ye ilinlen leen a pagim ke, che un ta tun u yada kaah kpaan man.
- ⁷Ni ye wan a piin ye un tun ke, che un tun; wan a piin ye u li wɔɔn ke, che un wɔɔn;
- ⁸ni ye wan a piin ye u li pɔɔgir u tab a gbanann ke, che u li pɔɔgira; ni ye wan a piin ye u li chaar tijiir ki ter bitab bi bɔr mugkaarin ke, che u li pu man na; ni ye wan a piin ye un ŋa usanliir le ke, che u li jɔɔ nsaliibinben nbamɔm; ni ye wan a piin ye u li san bininfob kunyunyunbaag le ke, che u li ŋaan man nin npopeen na.
- ⁹Ni kpaan le nin njiem le ye ibamɔn. Ni li nan nan ye tibir; ki li ŋmag nan ŋan nin kenken.
- ¹⁰Ni ta ni baga ki ŋa kunabitiig a jiemn yaan. Ki li tenn tab jilima ki jon ni tɔɔl.
- ¹¹Ni laa san ligbanyagili, amaa wee ki li ŋmag kinaanjin ni sufu ni, ki li tun tenn Uyudaan na.
- ¹²Ni che ni li mɔ na ni tama ni, ki li jɔɔ limɔril ni bɔr mugkaarin, ki li jɔɔ yada ni wonmielin.
- ¹³Ni li por naah jɔɔ nan ki tenn Uwonbɔr a ninfob ban ye bilanjiimin na. Ki li ŋaan bininfob tiŋann na.
- ¹⁴Ni li kaab tikaar jaar ban mugir ni buu; ni li kaaba ki laa poog imɔɔŋ ki ŋaan bi.
- ¹⁵Ni li jɔɔ nmɔn nin naah mɔ ban nin na; ki li wii nin ban wii-n na.

¹⁶Ni li be nin tab nin nmɔn na. Ni laa jɔɔ kalanbaani; amaa ni chee ki li be nin bilanjiima. Ni laa wɔɔn ni biemi.

¹⁷Ni laa ta uba a bir ki yɔ wi. Maan ni ba ki tun nan ŋan uninfo bien a numin.

¹⁸Ni ye a bi li fir ke, naah tɔɔ a bu nan, li be nin nposɔɔn nin uninfo bien na.

¹⁹Ni laa ta tibir ki yɔ tibri, n jɔtiib, amaa ŋa npaan sei Uwonbɔr a ŋuufiŋin, ni sɔb Uwonbɔr a gbɔŋin ke: “Ni ye min le n jiin; min le yin yɔ bi,” Uyudaan le len man.

²⁰Amaa: “Ni ye nkom jɔɔ a dataag ke, a jim mu; ni ye nnyunyum jɔɔ u ke, a sei mu nnyum wee un nyu. Ni ye a tun ni niɛ nan ke, a yin jin u ifa le.”

²¹Ni laa che tibir n nyanŋ ni, amaa ni ta nan ŋan ki nyanŋ tibira.

Rom 13

Taah li tun man ki tenn tininkper a pɔɔm

¹Ni kpaale nin uninfo bien n chee sei ubɔr yudaan a ninkper a pɔɔm kaah wɔɔn man, nan bu-n tininkper a pɔɔm li kaa be kaa ye Uwonbɔr kaah siin man ni. Tininkper a pɔɔm man be-n Uwonbɔr le ta mi ŋa.

²Ni ma bu, wan yii tininkper a pɔɔm a siimin a nɔɔm ke u yii Uwonbɔr kaah siin man nin le, bininfob ban ŋa man ke bi li ban litudaril jaa biba bu.

³Ni ma bu ban ŋmag tininkper a pɔɔmin kaa ye kuwansanwanŋ ki sei bininfob ban tun nan ŋan ni, amaa ban kaa tun nan ŋan nin. A ban a li be a wiib ki laa san wan ŋmag tininkper a pɔɔmin naa? Man ke li tun nan ŋan na wee un paginŋ.

⁴Ni ma bu u ye Uwonbɔr a toontunnu wan li tun nan ŋan le ki sei ni. Amaa ni ye a tun nan kaa ŋan ke, a li san bijawaama, nan bu-n waa ŋmag takoobi yɔli. U ye Uwonbɔr a toontunnu le, wan wee U ta u siin U ŋuufiŋin yaan ke un dar wan tun titoonbir a tul.

⁵Mambu, ni kpaale nin ti li jɔɔ limɔcheel ki tenn ban ŋmag tininkper a pɔɔm, wee ni laa ye taah li ŋa man ki nya litudarilin a binba, amaa naah li ŋa man wee ni potiel nlaa galin ni.

⁶Ni niɛ nan bu le ni yɔ lampo, ni ma bu ban ŋmag tininkper a pɔɔm ye Uwonbɔr a toon tum le, ban ta bi sanŋ bien sei tininkper a pɔɔm a siimin a ŋmagim.

⁷Tun sei uninfo bien naah kpaan a tun sei u man na: Ni ye lampo a pɔnl le nɔɔŋ ke, a yɔ lampo nmɔn na; ni ye nchaarim a pɔnl le nɔɔŋ ke, a chaara; wan kpaan nin a sei u jilima ke, a sei mu, wan kpaan a don u ke a don mu.

Taah li tun man ki tenn tab

⁸Ni laa che lipɔnl liba ngur dɔ kaa yɔn ni, man ke lipɔnl lan le gbaa be ki ye ti li jie tabin a binba, ni ma bu wan jie uninfosaal kpieg ke u gbeen nsiimin na.

⁹Nsiim man ye, “Laa tun iwanchɔgin toon ni,” “Laa ku,” “Laa su,” “Laa jɔɔ linunchɔril a kpieg a wann bu,” nin nsiim man gurin bien, i lagin ki be lisiinjal liba nan yaan le: “Li jie a kunkɔɔn tab ke ɲaah jie a ba man nin.”

¹⁰Njiem kaa tenn kunkɔɔn tab kidani mambu njiem ye nan gbeen nsiimin le.

¹¹Ni ɲaam nan, ni biem taah be n-yonn man daandaan nan a taai ya. Isaj foo nin ni ligir ni jiemina, nan bu-n ti feegabin mal ti ki jon taah nan chinn ɲa yada n-yonn man nin na.

¹²Kutaag a wonim mala; le nweehn be forin le nmɔn. Ni ma bu ni che ti ta libunbɔnl a toon yin ki bil ngbaan wee ki ta nwonween a gbaginu ki yee.

¹³Ni che ti binbem li ween na, a li ke ti be nweehn le-n, ki laa ye ban nyu ndaam a booli bien bee bidanyugbeebi, ki laa tun iwanchɔgin toon ti piibanlin bee ti jabanlin nin iwanjaab toon a boolin yi, ki laa jɔɔ imɔkpel nin lipiiponli.

¹⁴Amaa ni ta Uyudaan Yisa Masiya ki yee ke kuwan yee waɲin, ki laa ban nsan man wee ni li nɔɔ ki tun tigbanann a kolisa birugin a bami.

Rom 14

Ni laa ji tab ti bɔri

¹Ni gaam wan a yada kaa pɔɔ-n na, wee ki laa ji tab tibɔr tan ye limɔkpel a bɔri.

²Uninfo uba a yada bu li fir che un ji tijiir a booli bien, amaa uninfo wan a yada kaa pɔɔ-n, u ji tikpinfar a binba le.

³Wan ji tijiir a booli bien nin laa yin wan kaa ji tijiir bien nin yɔli, wan mu kaa ji tijiir bien nin mu laa galin wan ji tijiir a booli bien nin ni, nan bu-n Uwonbɔr gaa u daan na.

⁴A ye ɲma wee ki li fir galin uba a toontunnu waa? U tɔɔl a yudaau ban le u sisiim bee u lum yin nya. U li sir, Uyudaan li fir che un sir.

⁵Uninfo uba tier ke lidaal liba ɲan jon yan gurin na, le uba mu tier ke idaa bien ye nba le. Che uninfo bien n nɔɔ waah tier man u potiɛlin.

⁶Wan ɲa lidaal liba kasi ki tier ke li ɲan jon idaa yan gurin, u ɲaan man ki tenn Uyudaan le jilima. Uninfo wan kaa kɔ tijiir tiba nan, u ji ti ki tenn Uyudaan le jilima, ni ma bu u poor Uwonbɔr le ki nin ji; wan mu kɔ tijiir tibam nan, u kɔ ti ki tenn Uyudaan le jilima, le ki poor Uwonbɔr.

⁷Ti ni uba kaa fo be u binba bu, le ti ni uba kaa kpeg u binba bu.

⁸Ni ye ti fo be ke, ti be ki sei Uyudaan le, ni ye ti ji kpo ke, ti kpo ki sei Uyudaan le. Ni ma bu ti fo bee ti kpo ke, Uyudaan le ye ti.

⁹Ni niɛ nan bu, le Masiya nan kpo ki fii nkumin naah li ɲa man wee U li ye ban fo nin ban kpo a Yudaau.

¹⁰Ke fin, ba ɲa wee a ji a nabig tibɔraa? Bee ba ɲa wee a yin a nabig yɔlii? Nan bu-n ti bien na li sir Uwonbɔr a nintogil tibɔr a ji bol.

¹¹Ni sɔb Uwonbɔr a gbɔɲin ke: “Maah ye Uwonbɔr wan fo-n, Uyudaan le len, idun bien na li gbaan N nintogil; ilanbil bien na li kpiir ki bei Uwonbɔr.”

¹²Ni ma bu, ti bien nan na li pag ki wɔɔn Uwonbɔr ti toon kaah ye man.

Laa che a kpiɛtiib nlu

¹³Mambu ni che ti ta tab a bɔr a jim jien na. Ki che ni li be ni sufu ni ke naa yin ye litangbag gbierikaal bee naa yin leg ni nabig a sami.

¹⁴Maah be Uyudaan Yisa ni-n bu, maa bien ni, tijiir tiba kaa be ki ye tijaginn ti baan tɔɔli. Amaa ni ye uba tier ke tijiir tiba ye tijaginn ke, man ke u ma ban le ti ye tijaginn.

¹⁵Ni ye a nabig a sufu bii ɲaah ji tijiir tan nin bu ke, man ke ɲaa ji nɔɔ njiem a sami. Laa che ɲaah ji tijiir tan nin bii a nabig kan wee Masiya nan kpo u bu-n ni.

¹⁶Laa che bininfob n pag ki bii nan wee a chee ke ni ɲanin ni.

¹⁷Nan bu-n Uwonbɔr a naamin kaa ye tijikaar nin tiwann nyuwann a bɔri, amaa mi ye nbuchin binben le, nin nposɔɔn, nin nmɔn Kasi a Naaɲin yaan,

¹⁸nan bu-n uninfo wan ye Masiya a toontunn u wee ki tun man ke ni gbeeg Uwonbɔr a num le, le bininfob chee sei ke ni ɲan.

¹⁹Mambu ni che ti pɔɔn ti ba ki tun nan li ta nposɔɔn dan nin nan li pɔɔg tab a sufu ti yada-n.

²⁰Laa bii Uwonbɔr a toonl tijikaar bu. Tijiir bien ɲan, amaa naa ɲan nin uninfo n ji tijiir tan li che u kpiɛg n gbier ki lu.

²¹Naa ɲan nin a ɲman tinann bee a nyu ndaam bee a tun nan li che a nabig n lu.

²²Mambu ɲaah ɲa tiwann nan yada man a sufu ni li be fin nin Uwonbɔr a sisiigin na. Tikaar be uninfo wan kaa galin uba waah chee sei nan nin bu.

²³Amaa wan jɔɔ nbienim ki jiin waah ji tijiir tan nin paam wee ki sin jin ti ke u bii u bau. Nan bu-n waah jin nan nin kaa nyan u yada-n ni; nan mu wee a tun wee naa nyan a yada ni ke ni ye tibir le.

Rom 15

Tun nan li gbee a tab a num ki laa ye a tɔɔl a numi

¹Tim ban a yada pɔɔ-n ye ti ter ban a yada kaa pɔɔ-n bi tugi a tumin le, wee ki laa ban ti tun nan li gbee ti tɔɔl a numi.

²Che ti bien nan ntun nan li gbee a kunkɔɔn tab a num u tɔɔl a ɲann bu, wee u yada n mann yabig.

³Ni ma bu hali Masiya kaa nan tun nan li gbee u tɔɔl a numi, amaa a li ke naah sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔɔn ke: “Tisugir tan wee bi sugiriɔn lu min bu le.”

⁴Nan bien wee bi nan sɔb bil n-yonn man nan jon nin bi nan sɔb bil ti yaa wɔɔnim bu le, wee ti li jɔɔ limɔril nin ngbananpɔɔn nin tama imɔleen nin bu.

⁵Uwɔnbɔr wan tenn limɔril nin ngbananpɔɔn nin un sei ni nmɔkpa a tinaaɔ wee ni li nɔɔ Masiya,

⁶wee ni ye ni jɔɔ sufu uba nin mɔbiba ke ni li fir pag Uwɔnbɔr wan ye Uyudaan Yisa Masiya a baa-n.

Tibɔɔnann nin kaah nan mɔɔn sei ban kaa ye Juu yaabin man

⁷Ni gaam tab, ke Masiya kaah gaa ni man nin, naah li ɔa man wee ni fir ta npagim ki sei Uwɔnbɔr.

⁸Ni ma bu le min bei ni ke Masiya ye Juu yaab a toontunn u Uwɔnbɔr a bamɔn bu le, ke nin gbeen U mɔsiinl lan nan siin sei ti yaajamin,

⁹wee ban kaa ye Juu yaabin pag Uwɔnbɔr U nyunyunbasanl bu, ke naah sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔɔn ke: “Mambu n li pag fin Uwɔnbɔr a yinl ban kaa ye Juu yaabin a sisiigin; n li gaah liwonpagil a lai ki don a yinl.”

¹⁰Jigin Uwɔnbɔr a gbɔɔɔ len ke, “Ni che ni li mɔ ni nin U ninfob nan na, nim ban kaa ye Juu yaab nan.”

¹¹Le jigin, “Pagim Uyudaan, nim ban bien kaa ye Juu yaab nan, wee ki gaah ilan ki pag U, nim bininfob nan bien”

¹²Le jigin, Azaya a gbɔɔɔn ni sɔb ke, “Jesi a sibonlin yin pɔɔ le ki pa donn, wan yin fii ki gaa kutingbɔɔn nan ki ɔmagin; ban kaa ye Juu yaabin na yin jɔɔ tama u ma bu le.”

¹³Che tama a Wɔnbɔru win gbeen ni nmɔn bien nin nposɔɔn naah ga U jin nin bu, wee ni li jɔɔ tama kan yab ki tan lagir, Kasi a Naanɔn a pɔɔm bu.

Nan bu che Pɔɔl nan sɔb kugbɔɔn nan nin lipoobil

¹⁴N nabum, min tɔɔl kaa bieni, ni tɔɔl gbee nin nbinben ɔan, ki jɔɔ nbiem takpem, ki li fir wɔɔn tab nbamɔm.

¹⁵Maah nan sɔb lipoobil a bɔr tan ki sei ni-n nann le ke n ji tier ni le-n, nan bu-n Uwɔnbɔr kaah sam kunyunyunbaagin bu,

¹⁶ke n ɔa Masiya a toontunnu ki sei ban kaa ye Juu yaabin ki ta Uwɔnbɔr a bɔɔnann nin tun itoon ke uminmanirin, wee Uwɔnbɔr n gaa ban kaa ye Juu yaabin ke kumanug kan wee Kasi a Naanɔn ɔa ki kasi-n.

¹⁷Mambu n jɔɔ ligbingbanfaal Masiya bu nin maah tun litoonl lan ki tenn Uwɔnbɔr.

18Maa li nyi ki pag niba wee naa ye Masiya kaah taam tun litoonl lan ni, ke n liin ban kaa ye Juu yaabin a sam ki wɔɔn bi wee bin chee Uwonbɔr a mɔb nin maah wɔɔn bi man nin maah tun man.

19Le ni ma ye siɛra nin ligaril a toon a pɔɔm nin Kinaaŋin a pɔɔmin. Ni bu naah nyan Jerusalem ki tan kpaa Dalimasiya a yerin, n mɔɔn Masiya a bɔŋann nin ki diɛ niin na.

20N le gbaa bɔŋ le ke n mɔɔn tibɔŋann nin nan yaan wee bininfob kaa la nyi gbir Masiya a bɔrin ni, wee ni laa ye ke n maa tɔɔn uba a fiɛl bu le.

21Amaa ke naah sɔb Uwonbɔr a gbɔŋin ke: “Baah kaa nan bei ban u bu-n li kan, le ban kaa nan gbir li biɛ ni taai.”

Pɔɔl kaah nan bon un gɔnn Rom a tiŋ man

22Ni ma nan gbaa leg ki che maa kan nsan ki li dan ni ban ni.

23Amaa daandaan nan niba yaan kaah kaa ji be n tun tiyerin nan yaan nan, wee n mu a potiel le be ni ban ibin takpem ke n kan ni nan,

24n bon le ke n na yin jo Sipenn ke n li kan ni. N jɔɔ tama ke n naah yin jo jo ke n li gɔnn ni, wee ki che ni terim n jo n sanchonlin, ni bɔɔn bu ki miin n pii jin taah lagin be-n a mɔm wamau.

25Daandaan nan ma, n be nsan bu le ki chaa Jerusalem n tan tun ter biwonjiem ban be niin nin.

26Nan bu-n Masedoniya nin Akaya yaab nan jɔɔ nmɔn ke bin chaar ki sei biwonjiem ban nan ye faladam ki be Jerusalem.

27Ni nan mɔ bi le ke bin tun man, le ibamɔn ni sin kpaan nin bin chaar man ki sei bi. Ni ma bu ni ye ban kaa ye Juu yaabin lagin por nin Juu yaabin Kinaaŋ a kaarin ke, ni kpaan nin bin ji lagin por nin Juu yaab bi wann yɔɔr a kaar.

28Ni bɔɔn bu ni ye n tan tun diɛ wee ki kan ke bi gaa ipiin nmɔn ke, n li nɔɔn nan gɔnn ni wee ki jo jo Sipenn.

29N nyi ke n nan dan ni ban ke, n na yin ŋmag Masiya a kaarin le takpem ki dan.

30N nabum, n balin ni le, ti Yudaau Yisa Masiya nin Kinaaŋin a jiɛm bu, ni kpiɛ n bu n gbaalin ki miɛ Uwonbɔr sei ma.

31Ni li miɛ Uwonbɔr ki tenn ma wee n fir ŋmar ki nya Judiya yaab ban kaa ye biwonjiemin a nɔɔn wee Uwonbɔr a ninfob ban be Jerusalem nan a num ngbee maah yin tun nan nin,

32wee Uwonbɔr a bam bu n fir dan ni ban nin nmɔn wee min nin nim n mann pɔŋ.

33Npɔsɔɔn a Wɔnbɔru li be nin ni biɛn. Ibamɔn.

Rom 16

Pɔɔl baan tɔɔl a poori

- ¹N pag ti ninsa Fiibi wan tun Uwonbor a toon Sechariya a wonjiem a laguɲin sei na.
- ²N bei ni le ke u dan ke ni gaam u ke naah kpaan Uyudaan a ninfob li gaan bi tab man Uyudaan a yinl bu, wee ki ter u waah li ban literil lan ni ban, nan bu-n u ter bininfob takpem pam, nin min gbaa tɔɔl.
- ³Poor Pirisila nin Akula, ban ye n toon tun tab Yisa ni-n.
- ⁴Bi nan ta bi miefol ɲa kidaɲin le min bu. Naa ye n yaa binba amaa biwonjiem a laginn ban kaa ye Juu yaabin bien a pool sɔɔn bi bu.
- ⁵Poor biwonjiem a laguɲ ban lagin tab bi niin yin nin mu. Poor n jɔ kpaarimɔɔn Epenetusi, wan nan chinn ɲa Masiya yada Asiya a yerin nin.
- ⁶Poor Meri wan nan tun itoon takpem ki ter ni-n.
- ⁷Poor Anduroniku nin Juniesi ban ye n bol yaab ki ji ye n loondiig kɔɔn tabin. Bi jɔɔ liyinl Masiya a tooi yin ban, bi nan chinn ɲa Masiya yada nin ma.
- ⁸Poor Ampilatusi, wan wee n jiɛ Uyudaan ni-n.
- ⁹Poor Uribanusi, wan ye ti toon tun kpiɛg Masiya ni-n, nin n jɔ kpaarimɔɔn Sitachisi.
- ¹⁰Poor Apelesi, wan a binbem wee bi mag lig ki miin u si bogiliba Masiya ni-n. Poor Aritobulusi a niin yaab bien na.
- ¹¹Poor Herodiyon, wan ye n bol a ninfou win na. Poor Narisisu a niin yaab ban be Uyudaan nin ni-n na.
- ¹²Poor Tirafena nin Tirafosa, bipiib ban tun itoon nin linunmanl ki sei Uyudaan nin na. Poor n jɔ kpaarimɔɔn Perisi, upii wan mu ji nan tun itoon nin linunmanl ki sei Uyudaan nin na.
- ¹³Poor Rufusi, wan ye uninfo gann kaa Uyudaan nin, nin u na wan ye min tɔɔl a na-n na.
- ¹⁴Poor Asinkiritusi, nin Filigonn, nin Hemesi, nin Patirobasi, nin Hemasi, ki nin kpie n nabum ban be bi ban nin na.
- ¹⁵Poor Filogusi, nin Juliya, nin Neresi nin u ninsa, nin Olimpasi, ki nin kpie biwonjiem ban be bi ban nin na.
- ¹⁶Ni poor tab nin jilimau. Biwonjiem a laginn nin bien poor ni.

Nwɔɔm man joor

17N nabum, n balin ni le, ni li dibir bininfob ban jɔɔ nbɔgirim chaan ki nan legin ni samin wee naa chee sei nwɔɔm man wee ni tinn nin. Ni li lɔg ba.

18Bininfob nmɔn a booli kaa tun tenn ti Yudaau Masiya, amaa bi tun bi tɔɔl a kɔlisa bu le. Bi jɔɔ kulandiɪn nin nmɔmɔm le ki lar bininfob ban a lam par bi-n.

19Bininfob biɛn gbir limɔcheel lan wee ni jɔɔ-n buu, ni bu che ni mɔm le takpem ni bu; amaa n ban ni che ni num li ween le niwann nan ŋan bu, wee ki laa che ni nɔɔ be titoonbirin ni.

20Nposɔɔn daan Uwɔnbɔr li taah Sintani ki mar ni taatum ke naa yuuri. Ti Yudaau Yisa a nyunyunbasanl li be nin ni.

21Timoti, wan ye n toon tun kpiɛgin, poor ni, le Lusiesi, nin Jasonn, nin Sosipata ban ye n bol yaabin mu poor ni.

22Min, Teritusi wan kpiɛ Pɔɔl wee ti sɔb kugbɔn nan poor ni Uyudaan a yinl bu.

23Gayɔsi, wan gaa min nin biwonjiɛm a laguɲin biɛn kuchɔnɲin wee ni mɔ ti-n poor ni. Erasitusi wan ye kitiɲ poolin a lig ŋmagir win, nin ti nabig Kuratusi poor ni.

24Ti Yudaau Yisa Masiya a kaar li be ni biɛn nan bu. Ibamɔn.

25Daandaan nan che ti pag Uwɔnbɔr wan fir ta ni siin tibɔnɲann nin bu nin maah mɔɔn Yisa Masiya wan nin bu, ki ta jiin tibɔkpiirikaar tan nan woo hali yaayoo-n nin,

26amaa daandaan nan ti kpiir ki dɔ npaan nin le, ilinlen leen a sɔbimin yaan, le Uwɔnbɔr wan kaa jɔɔ diɛm nan a siimin bu, wee ibol biɛn nɲa U yada ki chee U mɔb,

27ni pagim Uwɔnbɔr wan a binba ye ulandaan nan, hali nin n-yonn man kaa jɔɔ diɛm! Ibamɔn.

1 Korenti

1 Korenti 1

bam bu-n, nin ti na a big Sositenesi,

²le sɔb ki poor nim biwonjiem a laginn ban be Korenti a tiɲin, nin ban wee Uwɔnbɔr ɲa bi u yaab Masiya bu-n, le u yin bi ki ɲa bi kasi nin ban bien be nan yaan bien ki yi ti Yudaau Yisa Masiya a yinl ke bi yudaau nin ti mu a yudaau win.

³Ti Baa Uwɔnbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl nin nposɔɔn li be ni bu.

Tinyɔɔr tan be Yisa ban

⁴N poor Uwɔnbɔr iyoo bien ni bu, nin waah san ni kunyunyunbaag Masiya bu.

⁵Naah be nin Yisa-n ni ɲa biwandam le niwann bien ni, nin ni pipagir nin ni biemin,

⁶Masiya a bɔr tan wee ti nan wɔɔn ni-n, ni gaa ti nbamɔma.

⁷Ni bu naa lann Uwɔnbɔr a Naaɲ a piini ke naah ɲa sili ki guu ti Yudaau Yisa Masiya a jirimin.

⁸U li ɲmag ni nbamɔm hali nin ndiem, wee ni laa nan jɔɔ igalin ti Yudaau Yisa Masiya a jirin daali.

⁹Uwɔnbɔr wan yin ni ke ni li jɔɔ nɔɔnintab nin U bija Yisa Masiya wan ye ti Yudaau win, U ye yada daan le.

Nbɔgirim man be biwonjiem a sisiigin

¹⁰N nabum, n balin ni le ti Yudaau Yisa Masiya a yinlin, ke ni bien chee sei taba wee nbɔgirim laa be ni sisiigin ni, wee ni li jɔɔ nmɔkpaɔ man pɔɔ nin lipotiel liba.

¹¹N nabum, Kiloe a niin yaab biba beim ke ni jɔɔ limɔkpel le nin tab.

¹²Nan wee n pag nmɔn ye nan le: Ni ni uba ke “Min nɔɔ Pɔɔl le”, le uba mu ke “Min nɔɔ Apolosi le”; le uba mu ji ke “Min nɔɔ Piita le”; le utɔ mu ke “Min nɔɔ Masiya le.”

¹³Masiya nmɔn bɔgir lee? Bi nan kpaɔ Pɔɔl le lidapunpunl bu ni buu? Bee bi fun ni Uwɔnbɔr a nyunful Pɔɔl a yinl buu?

¹⁴N poor Uwɔnbɔr nin maah kaa fun ni ni uba Uwɔnbɔr a nyunfuli see Kerepusi nin Gayɔsi a binba.

¹⁵Ni bu, uba kaa li fir len ke bi fun u Uwɔnbɔr a nyunful n yinlin ni.

¹⁶(Nn, amaa n ji nan fun Stefana a niin yaab Uwɔnbɔr a nyunfula, amaa maa ji tier maah fun wan ki kpie.)

¹⁷Nan bu-n Masiya kaa tum ke n na li fu bininfob le, amaa u tum ke n nan mɔɔn u bɔɔnann nle. Tan kaa ye uninfosaal a biemi, ni ye man ke Masiya a kum lidapunpunl bu li ɔa yɔli.

Masiya le ye Uwɔnbɔr A lam nin U pɔɔm

¹⁸Masiya a kum lidapunpunlin bu-n a bɔr ye ijɔrig le ki sei ban borin, amaa tim ban kan feegabin n ma ni ye Uwɔnbɔr a pɔɔm le.

¹⁹Ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔnin ke, “N li bii bilandam a lam ki che bibiendam a biem npaar yɔli.”

²⁰Ni ye man ke, ulandaan nin be laa? Bee ubiɛndaan nin be laa? Bee ban jɔɔ nnyinyin dulinya nan yaan nin be laa? Naah ye Uwɔnbɔr taa dulinya nan a lam le ki labir ijɔrig aa?

²¹Uwɔnbɔr tɔɔl a lamin bu che dulinya nan yaab a lam kaa fir biɛ wi. Ni nan gbee Uwɔnbɔr a num nin baah nan ke nan ye ijɔr leen nin kaah nan mɔɔn wee bininfob ban nan ɔa yada-n kan feeja-n bu.

²²Juu yaab ban bin kan ligaril a toonl le, le Girig yaab mu ban nlam,

²³amaa ti mɔɔn Masiya a kum lidapunpunl bu nle: Tibɔr nmɔn ye litangbag gbierikaal le Juu yaab ban, le ki ji ye ijɔr leen ban kaa ye Juu yaabin ban.

²⁴Amaa ban wee Uwɔnbɔr yin bin, Juu yaab nin Girig yaabin, bi ma nyi Masiya kaah ye Uwɔnbɔr a pɔɔm nin u lam.

²⁵Uwɔnbɔr a jɔrigi jɔɔ nlam jon uninfosaal a lama, le Uwɔnbɔr a daburigi mu pɔɔ jon uninfosaal a pɔɔma.

²⁶N nabum, ni li tier naah nan ye ban, n-yonn man wee Uwɔnbɔr nan yin ni. Ni takpem kaa nan ye ban jɔɔ nlam tininforin nin; takpem mu kaa nan ye jilima a ninfobi; le ni takpem mu kaa nan ye nnaam a ninfobi.

²⁷Amaa Uwɔnbɔr gann ban wee dulinya nan yaab yi bi ke tijɔri nle ke bin jin ban ke bi ye dulinya nan a landamin ifa; ki ji gann ban wee dulinya yaab yi bi ndaburimin ke bin jin ban ye bipɔɔndam dulinya nan yaan nin ifa.

²⁸U gann nim ban kaa ye nnaam a ninfob dulinya nan yaan nin nim ban kaa nan ye niba-n, amaa le ki ɔa nan wee dulinya yaab tier ke ni ye niba-n yɔli.

²⁹U ɔa man le ke uba nlaa fir fa ligbingbanl U nintogili.

³⁰U ma Uwɔnbɔr bu le nim be nin Masiya, le u tenn ti U tɔɔl a lam. U ma ɔa ti bibuchim, ki ɔa ti kasi, le ki sei ti nkpenim a manug.

³¹Ke naah sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔnin man ni, ke, “Wan far u gbingbanl ke, u li far u gbingbanl Uyudaan kaah tun nan nin bu.”

1 Korenti 2

Masiya kaah kpo lidapunpunl bu man a bɔr

- ¹N nabum, maah nan dan ni ban ni, maa nan mɔɔn Uwonbɔr a bɔr ki tenn ni nin nmɔmɔn bee nbien takpen ni.
- ²Amaa maah nan be ni ban ni, maa nan ban n biɛ niba ki ji kpiɛ see Yisa Masiya nin u kum lidapunpunl nbu.
- ³N nan dan ni ban nin idaburig, le bijawaam jɔɔm le n gbanann jegil.
- ⁴Naa ye bininfosaalib a biɛm le n jɔɔ mɔɔn Uwonbɔr a bɔrin ki tenn ni, amaa ni nyan Kasi a Naanjin le nin u pɔɔmin
- ⁵Naah li ɲa man wee ni yada laa be bininfosaalib a biɛm bu, amaa wee ki li be Uwonbɔr a pɔɔm bu.

Uwonbɔr a lamgɔrikaam a bɔr

- ⁶Ti pag nlam a bɔr ki tenn binunwondam ban chegir Uwonbɔr a samin nin le, amaa naa ye dulinya nan a lam man wee bi jɔɔ wɔɔn nni bee dulinya nan a bɔrtiib ban kaa na yin jɔɔ tinyɔɔr kaah ɲmag nlam man n ni.
- ⁷Aai, ti pag Uwonbɔr a lam man woo n-yaa bɔr le, amaa le Uwonbɔr pii nan chinn ɲa nlam man li sei ti jilima nmɔn a sili ki guun ti le mi saɲi nin foo.
- ⁸Dulinya nan a a bɔrtiib, uba kaa be ki nyi nlam nmɔn ni. Bi bi nyi mi ke, baah nan bi li kpaa ti Yudaau, wan ye jilimadaan nni.
- ⁹Ke naah sɔb Uwonbɔr a gbɔɲin ke, “Linunbil kaa kan ni, Litul mu kaa gbiri, le uninfosaal a sufu mu kaa nyi, nan wee Uwonbɔr ɲa ni sili ki guun ban ban win ni.”
- ¹⁰Amaa Uwonbɔr ma che U Naanjin kpiir ki wɔɔn ta, U Naanjin nmɔn le feen niwann bien, hali nin Uwonbɔr kaah woon tibɔr tan gbaa.
- ¹¹Ni ɲma nyi Uninfosaal a potiel wee naa ye uninfosaal nmɔn a naanjin kan be u ni nnaa? Man le ye ni, uba kaa nyi Uwonbɔr a potieli see Uwonbɔr a Naanjin a binba.
- ¹²Kinaanjin kan wee ti gaa-n, kaa ye dulinya nan a naanjin, amaa ki ye Kinaanjin kan nyan Uwonbɔr ban le. U li che U naanjin ter ti wee ti biɛ u piini nmɔn.
- ¹³Taah pag imɔleen yan nmɔn kaa nyan Uninfosaal a wɔɔnim a lamin ni, amaa imɔleen nmɔn nyan Kinaanjin le, yan ye kinaanjin a mɔleen ki wɔɔn ibamɔn ni.
- ¹⁴Wan kaa jɔɔ Kinaanjin nmɔn kaa cheel tibɔr tan nya Uwonbɔr a Naanjin ban ni, tibɔr nmɔn ye ijɔr leen le ki sei u, le waa li fir biɛ ti taai yi, nan bu-n ti ye kinaanjin a leen le.
- ¹⁵Uninfo wan jɔɔ Kinaanjin nmɔn man feen niwann bien le ki biɛ ni taai, amaa uninfo uba kaa li fir biɛ u yaa binbem.

¹⁶A li ke naah sob Uwonbor a gbɔɔnin ke, “Nma nyi Uwonbor a potielaa wee ki li fir wɔɔn waa?” Amaa tim ma jɔɔ Masiya a potiel.

1 Korenti 3

Uwonbor a toontum a bor

¹N nabum, maa li fir pag ki sei ni ke maah bi li pag ki sei kinaaŋ a ninfob man nni, amaa n yin pag ki sei ni ke maah bi li pag ki sei dulinya nan yaab man nle, ke bininfob ban nann nbuwaab finfim ban la bien nwonjien binben nle.

²N tenn ni nbiim le, naa ye bisaabi, naa la nan kpaan nin bisaabi. Hali daandaan nan naa la kpaan nin bisaabi.

³Ni le la be le ke dulinya yaabin, ni la jɔɔ lipiiponl le nin limɔkpel ni sisiigin, ni toon kaa be le ke dulinya yaab a toon yaa?

⁴Ni ye uba ke u nɔɔ Pɔɔl le, wee uba mu ke u nɔɔ Apolosi ke, naa tun le ke dulinya yaab kaah tun man nin nnaa?

⁵Nin ni ma bien nan a bɔɔn, nma ye Apolosi? Ke nma ye Pɔɔl aa? Ti le ye bitoontum le, ban wee Uyudaan nan ta itoon ki nja uninfo uba bien a nɔɔn wee ni nja yada-n.

⁶Min le nan bun iwanbool, le Apolosi mu wur nnyum amaa Uwonbor le che ni pan ki yabig.

⁷Wan bun nin wan wur nnyum kaa ye niba, Uwonbor le ye niba, nan bu-n U ma che ni pan ki yabirig cha.

⁸Wan bun nin wan wur nnyum ye nba le, bi bien yin gaa tiyɔr bi toon kaah ye man le.

⁹Tim le ye Uwonbor a toon tun tab; nim le ye Uwonbor a kpaab ki ji ye Uwonbor a diig.

¹⁰Uwonbor kaah sam kunyunyunbaag nbu, n bil lifiel le ke litanma kpegilin, le uba maa tɔɔg li bu, amaa uninfo bien li nyi waah maa ki tɔɔg li bu man.

¹¹Lifiel liba kaa ji be wee uba li fir fie wee kaa ye lifiel lan pii chinn be nni, li ma ye Yisa Masiya

¹²Ni ye uba yin maa tɔɔn lifiel nmɔn bu wee ki jɔɔ salima, bee tikur ninann bee itangbag pɔɔr bee tidaar bee timɔɔr bee ikikag ke,

¹³u toonl nmɔn li wɔɔn liba la ye lan, nan bu-n Yisa a jirin daal nɔmi li na yin kpiir li ki mag uninfo bien a toonl ki lig li nɔam kaah ye man.

¹⁴Ni ye nɔmi kaa gaa waah maa nan nin ke u li kan u yɔr.

¹⁵Wan yaal gaa n̄mi ke, u li lann u ȳɔr, amaa u baantɔɔl ma li kan n̄marim, le ki nin be ke uninfo wan n̄mar ki nyan n̄mi ni.

¹⁶Naa nyi ke nim le ye Uwɔnbɔr a wonjiendiig nnaa, le Uwɔnbɔr a Naaŋ be ni nii?

¹⁷Ni ye, wan bii Uwɔnbɔr a wonjiendiig n ke, Uwɔnbɔr mu li bii u yaadaan; Uwɔnbɔr a wonjiendiigin ye kasi a diig le, le ni mu le ye kudiig nmɔn.

¹⁸Ni laa lar niba. Ni ye uba tier ke u ye ulandaan le dulinya nan yaan ke, un n̄aam u ba “kujɔrug” wee ki fir n̄a ulandaan.

¹⁹Dulinya nan yaab a lam ye ijɔrig le Uwɔnbɔr ban. Ke naah sɔb Uwɔnbɔr a gbɔŋin ke, “Uwɔnbɔr ta bilandam a lam le ki pen choo bi;”

²⁰ki ji sɔb niba yaan ke, “Ti yudaau nyi bilandam a potieri kaah ye yɔli.”

²¹Ni bu uba la far u gbingbanl uninfosaal bu! Niwann bien ye ni yaal le,

²²Naah ye Pɔɔl, bee Apolosi, bee Piita, bee dulinya nan, bee limiefol, bee nkum, bee daandaan nan nin iyoo yan chaan ni, nim le ye ni bien,

²³Masiya le ye ni, le Uwɔnbɔr mu ye Masiya.

1 Korenti 4

Masiya a tooi a bɔr

¹Man bu ni n̄an bininfob li nyi ke ti ye Masiya a toontum le, Uwɔnbɔr ta U bɔwoonkaar ki n̄a ti n̄ɔn ke ti ta pag ki bei bininfob.

²Daandaan nan ni kpaa talar le ke ban wee bi n̄a bi yada-n n tun bi toon nbamɔm.

³N бага kaa be naah ji n bɔr man bee dulinya a ninfob kaah ji n bɔr man ni, maa ji n ba a bɔr gbaa.

⁴Maa tier n galin yi, amaa naa wɔɔn ke maa tun tibiri, Uyudaan le ji n bɔr.

⁵Ni bu ni laa ji uba tibɔr daandaan nan wee n-yonn kaa la foo, ni li guu n-yonn man wee Uyudaan na li foon. U ma na li nyan nan be libunbɔnlin nween ni, ki kpiir tibir tan be uninfo a sufu-n n̄paan ni, iyaayoo bininfob bien na li kan bi pɔɔg Uwɔnbɔr ban.

⁶Daandaan nan, n nabum, nim a nyɔɔr bu le n bigin ni niɛ ki sei min nin Apolosi, ke ni tinn ti ban n wɔɔm man ke, “Ni la tun ki lagir nan sɔb Uwɔnbɔr a gbɔŋin nin bu” wee nin che ni laa jɔɔ kalanbaani uba bu ki jon u kpiegi.

⁷N̄ma che a jɔɔ nbɔgirim a tab ban naa? Ba wee a jɔɔ wee naa ye bi seiŋ lee? Ke ni ye bi seiŋ le ke, ba n̄a wee ni far igbingban ke baa pu ni lee?

⁸See ni pii jɔɔ nan bien wee ni ban! See ni pii ye bijɔɔndam le! See ni pii ye bibɔrtiib le! Amaa naa ye timi. N sin bi ban ke na ni ɲa bibɔrtiiba, wee ti mu n ɲa bibɔrtiib ki kpɛ ni bu.

⁹Min ban ke, n tier ke Uwɔnbɔr gann tim ban ye itoon nan le ki jiin ti bɔɔn ke taa kpaa talar le liwonjiɛnlin ni. Ki nann bininfob ban wee bi li ku ti nɲaan ni ki ɲa ti ligaril a ninfob ban wee bi pag ki galin ti wee dulinya nan a ninfob nin Malakam ligin.

¹⁰Tim ye tijɔri le ki sei Masiya, amaa nim ye bilandam le Masiya ban! Tim ye ndaburim le, amaa nim ye bipɔɔndam le! Ni jɔɔ jilima, amaa tim kaa jɔɔ jilima!

¹¹Ki nan kpaa inie a yoo nkom nin nnyunyum jɔɔ ti le, ti yee tiwanchar le, le bi boo ti, le ti choon yelin kaa jɔɔ binbeboli.

¹²Ti nɔɔi le ti jɔɔ tun itoon nin inunman. Bi poo imɔɔɲ ɲa ti ke, ti mu kaab ikaab ɲan le ki tenn bi, bi mugir ti le amaa le ti mu chee sei bi.

¹³Ni ye bi jɔɔ ti kutingbiig ke ti jiin tibɔɔɲann le. Ki nan kpaa daandaan nan ti nann tiwanchar le dulinya nan yaan, ki ji nan dulinya nan a fatanpol a mɔɔr.

¹⁴Maa sɔb ni nie ke n jin ni ifa le, amaa n kpaan ni le, naah ye nbibankaam nbu.

¹⁵Nin naah le jɔɔ ban wɔɔnn ni Masiya a bɔr turpiig nan bien na, naa jɔɔ baam takpemi, Masiya a bɔɔɲann nbu le n nan ɲa ni baa.

¹⁶Mambu n balin ni le, ni li nɔɔ n binbem ma.

¹⁷Mambu le n tun Timoti, n bija wan wee n ban wee u si ibamɔn Uyudaan a samin ni. U li tier ni maah jɔɔ nbinben man Masiya-n wee ni nɔɔ nan wee n wɔɔn nan yaan bien wee n be nin ni tiwonjiɛndirin.

¹⁸Ni ni biba tier ke maa yin dan nan gɔnn ni, ni ma bu le bi jɔɔ kalanbaani.

¹⁹Ni ye Uyudaan chee ke, n li gɔnn ni daandaan nan, naa ye kalanbaanidam nan a pipagir a binba bu le n na yin ligi, amaa n ban n kan nɲɔɔn man wee bi jɔɔ le.

²⁰Uwɔnbɔr a naamin kaa ye tipipagir a binba amaa mi ye nɲɔɔn le.

²¹Ni ban ni laa? Ni ban n dan ki nan dar ni tul le bee n dan nin njiem a Naan nin jiininbaa?

1 Korenti 5

Iwanjaab toon yan be biwonjiɛmin

¹Ni ye ibamɔn le ke iwanjaab toon be ni sisiigin, nan wee ban kaa ye biwonjiɛm kaa li chee tun ni: N gbir ke uba be do ki dɔɔ nin u baa a poo.

²Le ni jɔɔ kalanbaani! Naa bi ye ni li mɔr le ki sin nyan uja wan tun iwanjaab toon nmɔn ni gbanann nin naa?

³Hali nin maah kaa be ni ban nin tigbanann nan bien ni, amaa n be ni ban kinaanjin. Le ki paa chinn jin wan tun iwanjaab toon nan tibɔr a li ke n be niin len.

⁴Ni ye ni nan lagin tab Uyudaan Yisa a yinlin bu wee n be ni ban nin Kinaanjin ke, wee ti Yudaau Yisa a pɔɔmin be nin ti ke,

⁵ni ta uninfo wan tun man nmɔn ki ɳubin Sintani a nɔɔn na wee un bii u binben biim a gbanann nmɔn, wee u naaɳ n nan kan nɳmarim Uyudaan a dan daal.

⁶Naa ɳan nin ni li far ligbingbanli, naa nyi ke boroboro a nyɔgim wama le che boroboro yom fugir ki do nnaa?

⁷Ni bu, ni jien ni binben kpegim n na, ki ɳa bininfob pɔm ke naah pii be man ni. Bi ta Masiya wan ye ti yuglagir a peebigin mann kumanuga.

⁸Ni bu ni che ti ji yuglagir a chiig wee ki laa jɔɔ nbinben kpeg man ye titoonbir nin npooton, amaa ki li kpenn ki ɳa bininfob pɔm ki li si nbamɔm nin ibamɔn na.

⁹N gbɔɳ kan wee n sɔb ki sei ni-n, n pii bei ni ke ni laa nɔɔ bininfob ban tun iwanjaab toon nni.

¹⁰Naa ye ni nyan niba dulinya nan a ninfob ban tun iwanjaab toon, bee linunchɔril bee ban ji bitab dulim bee ban mann ibawol nle. Ni ye man ke, see ke ni nyan ni ba dulinya nan yaan.

¹¹Amaa n sɔb ki bei ni ke ni laa jɔɔ nɔɔ nin tab nin ban yi biba ke biwonjiem wee ki sin chon tun iwanchɔgin toon lipiibanl bee lijabanl, bee kujajuuɳ bee libawomanil bee kutingbiig bee bidanyub bee ban ji bitab dulim. Ni laa lagin ki ka nin u yaadaan ki ji tijiiri.

¹²Ni ye n toonl le ke n ji ban kaa ye biwonjiem tibɔraa? Naa ye ti ji ban ye biwonjiemin nlee?

¹³Uwonbɔr le yin ji ban kaa ye biwonjiemin tibɔr. “Ni ɳɔɔr bipootondamin ni ban na.”

1 Korenti 6

Biwonjiem kaah ji tab a bɔr man

¹Ni ye ni ni uba jɔɔ limɔkpel nin u kpiɛg wee ki ta ti jon ban kaa ye biwonjiemin ban ke bin tan ji ti ke, naa bi ye un ta jo ban ye biwonjiemin ban lee?

²Naa nyi ke biwonjiem le na yin ji dulinya nan yaab tibɔraa? Ke ni ye nim le na yin ji dulinya nan yaab tibɔr ke, ba ɳa naa kpaan nin ni mann nbɔfinfim nan naa?

³Naa nyi ke ti na li ji Malakam tibɔraa? Ke ɳma nin chaa baan dulinya nan yaab a binbem maa!

⁴Ni ma bu ni ye ni jɔɔ limɔkpel nin tibɔr nmɔn a bol ke, ni ta tibɔr nmɔn ki ɛa ban kaa jɔɔ tininkper biwonjiɛmin wee bin ji ti.

⁵N jin ni ifa nin maah len man nmɔn na. Limɔkpel dan nim a sisiigin ke, nim kaa jɔɔ ulandaan wan li fir mann tibɔr nmɔn naa?

⁶Le ni tug tab ki chaa bibɔjib ban, hali nin ban kaa ye biwonjiɛmin, le bi ji ni bɔr!

⁷Ibamɔn buu, naah ji tab a bɔr man ni pii wɔɔn ke ni luu. Ba ɛa wee ɛaa ban a chee igalin naa? Ba ɛa wee ɛaa chee bin jin dulim maa?

⁸Nan bu-n, ni tɔɔl ji dulim ki galin le ki ɛaan ni na a buwaab mu man.

⁹Naa nyi ke bipootondam kaa na li kɔɔ Uwɔnbɔr a naamin naa? Ni laa lar niba: Bininfob ban tun iwanchɔgin toon lipiibanl bee lijabanl bee bibawomanib, bee iwanchɔgin toon bee bijab ban chon tun iwanjaab toon bee bijab ban taar bijatab ki kpann bipiibin,

¹⁰bee binaayigib, bee kujanuuɔ, bee bidanyub bee bitingbiib, bee ban ji tab dulim bi niɛ nan bien kaa na yin kɔɔ Uwɔnbɔr a naamin ni.

¹¹Nim bibam nan ye man le. Amaa le Uwɔnbɔr ɛunn ni bir, ki ɛa ni kasi, ki ke ni bɔr ɛan Uyudaan Yisa Masiya a yinlin nin Uwɔnbɔr a Kasi a Naanjin bu.

Che ni gbanann ndon Uwɔnbɔr a yini

¹²Ni ni biba len ke, “Niwann bien kaa bi kɔ.” Amaa naa ye niwann bien le li ter ti. Ni ke, “Niwann bien kaa bi kɔ.” Amaa maa yin che niba nɛaam tiyomiri.

¹³“Tijiir ye lipool yaal le, le lipool ye tijiir yaan.” Ni ye ibamɔn le, amaa Uwɔnbɔr li bii niwann nilee nmɔn bien. Tigbanann kaa ye nan wee ti li jɔɔ tun iwanjaab toon ni, amaa ti ye Uyudaan yaan le, le Uyudaan mu ye tigbanann.

¹⁴Uwɔnbɔr a pɔɔm bu le fiin Uyudaan nkumin, U na li fiin ti mu nkumin.

¹⁵Naa nyi ke ni gbanann tug nin Masiya a gbanann lee? Ke n ta Masiya a gbanann nmɔn ki lagin nin wan tun iwanjaab toon naa? Naa li firi.

¹⁶Bee naa nyi ke wan ta uba ki tugin nin wan tun iwanjaab toon ke, bi nin ye gbanann tiba lee? Ke naah sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔgin ke, “Bi bilee nmɔn le ɛa gbanann tiba-n.”

¹⁷Amaa wan ta uba ki tugin nin Uyudaan ke, udaan nin Uyudaan nin jɔɔ Kinaan kiba le.

¹⁸Ni guun nya iwanjaab toon nin na man. Tibir tan bien wee uninfosaal tun kaa be u gbanann ni, amaa wan tun iwanjaab toon ke, u tun ki bii u tɔɔl a gbanann le.

¹⁹Naa nyi ke ni gbanann ye Kasi a Naan a diig lee? Naa ye u ma le Uwɔnbɔr ta u ki sei ni nnaa? Naa ye niba

²⁰Uwonbɔr le daa ni kudaapɔɔrug, ni ma bu ni che ni gbanann le jɔɔ jilima ki tenn Uwonbɔr a.

1 Korenti 7

Lipiikɔɔnl nin lichakunl a binbaan a bɔr

- ¹Naah nan sɔb kugbɔɔ seim tibɔr tan bu-n, ke ni ɲan nin uja nlaa kɔɔn upii-n.
- ²Amaa iwanjaab toon kaah yab nbu, ni ɲan nin uja biɛn li jɔɔ u poo, le upii biɛn mu li jɔɔ u chal.
- ³Ni ɲan nin uja nta uba ki sei u poo, le upii mu nta uba ki sei u chal.
- ⁴Upii a binba kaa ye u gbanann nmɔn ni, amaa u chal mu le ye u gbanann nmɔn, uja mu a binba kaa ye u gbanann ni, amaa u poo mu le ye ti.
- ⁵Ni laa yiin tab a dɔɔmi, man ke ni nan chee sei tab ke ni la yin ta isaɲ iba le ki miɛ Uwonbɔr. Wee ni bɔɔn bu ke ni jir ki lagin tab wee Sintani nlaa fir bigin ni n yonn man wee ni nan walin ni ɲmag ni baa guri.
- ⁶N bei ni ni niɛ le, amaa naa ye nsiimi.
- ⁷Min bi ban ke uninfo biɛn li be ke maah be man nan le, amaa Uwonbɔr sei uninfo biɛn nin u piini le, uba a piin be iba ki jien utɔyaan.
- ⁸N pag ki tenn ban kaa la kɔɔn bipiib, nin ban kaa la kun bijab nin ipukɔɔ nle, ke bi bi jien lipiikɔɔnl bee lijakunl wee ki bi be ke maah be man nan ke, ni bi ɲan.
- ⁹Amaa ni ye baa li fir choo biba ke, ni ɲan nin bin kɔɔn bipiib bee bin kun bijab, nin bi li jɔɔ nmɔsanyunsɔɔm wee bi sufu gaan nɲmi.
- ¹⁰Bipiidam nin biniinpiib le n siig nsiim nan ki tenn ni (naa ye min le siig ni, amaa Uwonbɔr le siin): Naa ɲan nin upii nnya ki jien u chali.
- ¹¹Amaa ni ye u nyan u chal ban ke, un la ji kun uja uba, amaa un jirim u chal nmɔn a niin. Uja mu nlaa yii u poo.
- ¹²Nim ban gurin mu le n bei nan, (Min le ke, naa ye Uyudaan ni): Ni ye ni ni uba kɔɔn upii wan kaa ye uwonjien ni, wee ki fir be nin u chal ke, u la yii wi.
- ¹³Ni ye upii mu jɔɔ chal wee u chal nmɔn kaa ye uwonjien ke, wee ki li fir be nin u chal ke u la yii wi.
- ¹⁴Uja wan kaa ye uwonjien nmɔn labir Uwonbɔr a ninfou u poo nbuu, le upii wan kaa ye uwonjien nmu labir Uwonbɔr a ninfou u chal nbuu. Naa bi ye man ke ni buwaab kaa bi li fir be kasi, amaa ibamɔn buu, Uwonbɔr gaa bi le ki ɲa bi kasi.
- ¹⁵Amaa ni ye wan kaa ye uwonjien ban un yii u chal bee u poo ke ni che u li chaau. Naa ye limugil le ke u li be nin wan kaa ye uwonjien nmɔn ni.

16 Fin upii nan yin ɲa nii ki biɛ ke ɲaa li fir fee a chal ki jaa? Fin uja mu a yin ɲa nii ki biɛ ke ɲaa li fir fee a poo ki jaa?

Li be ke Uwonbɔr kaah ban a li be man nin

17 Nin ni ma bien ni, che uninfo bien li ɲmag Uyudaan kaah ban u li be man nin, ke waah pii nan be man wee Uwonbɔr yin win. Nsiim man wee n ta sei biwonjiɛm a laginn bien le yen.

18 Uja u la ba nan jii u punl wee Uwonbɔr nin yin waa? Ni che u li ɲmag man na wee ki laa ji jiri ye wan kaa jii u punli. Uja ula kaa nan jii u punl wee Uwonbɔr yin waa? Ni che u li ɲmag man na wee ki laa ji jii.

19 A jii ke ni ye yɔli le, ɲaa ti ji jii ke ni ye yɔli le. Nan kpaa talar ye ni ɲmag Uwonbɔr a siimin le.

20 Ni che uninfo bien li be ke waah nan be man wee Uwonbɔr yin win.

21 A nan ye uyom le Uwonbɔr yin ɲaa? Laa che nin mugiriɲi, amaa a nyi ɲaah li ɲa man ki nya tiyomirin ke, a ɲaam.

22 Wan nan ye uyom wee Uyudaan yin u ke, waa ji ye uyom Uyudaan ban ni, man mu le wan mu nan ye uba wee Uyudaan yin u ke, u nin ye Masiya a yomu le.

23 Uwonbɔr daa ni le ki yɔn; Mambu ni laa ji ɲa bininfob a yomi yi.

24 N nabum, ni ma bu ni che uninfo bien li be nin Uwonbɔr a, ke waah nan be man wee Uwonbɔr yin win.

Ibinbaan yan baan ki jiin ban kaa la kɔɔn bipiib nin ban kaa la kun bijab nin ipukɔɔ a bɔr

25 Daandaan nan, nim ban kaa la nyi bipiib nin ban kaa la nyi bijab nan man, Uyudaan kaa seim nsan ke n bei ni niba, amaa Uyudaan a nyunyunbasanl bu le n ji ni bɔr ke uninfobamɔn nin.

26 Daandaan nan a bɔr mugkaar nbu, n tier ke ni ɲan nin ni li be ke naah be man nan.

27 A kɔɔn upii waa? Laa ji gbaar a yii wi. ɲaa la kɔɔn upii? Laa ji ban upii a kɔɔn ni.

28 Amaa ni ye a kɔɔn upii ke naa ye tibiri, usapɔɔn wan kaa la nyi uja mu kun uja ke, naa ye tibiri, amaa ban jɔɔ bipiib bee chieb li kan tibɔmugkaar bi binbemin, le n ban nnyan bi tibɔmugkaar nmɔn yaan.

29 Maah ban n wɔɔn ni nan sɔ, n nabum, n-yonn kaa ji yabi, naah nyan daandaan nan ki jɔɔ chaa, ban jɔɔ bipiib li be ke ban kaa jɔɔ bipiibin;

30 ban mɔr, li be ke baa mɔr len, le ban jɔɔ npopeen li be ke baa jɔɔ npopeen len, le ban daag tiwann yɔɔr li be ke tiwann yɔɔr nmɔn kaa ye bi yaan len;

31ban jɔɔ dulinya nan a wan yɔɔr ki jɔɔ tun bi toon yin, bi li be ke bi baga kaa be niin len. Nan bu-n dulinya kaah be man daandaan nan ni, naa li yuuri ni li fɔɔr ki jo.

32N ban ni li be ni wiib le ki laa che niba mugir ni, ujakpag a baga be u Yudaau a toon yin le, le u gbaar waah li ɲa man wee nin gbee Uyudaan a num.

33Amaa upiidaan ma a baga be dulinya a wan yɔɔrin le, waah li ɲa man wee nin gbee u poo a num,

34ni bu u potiel bɔgir le, upii wan kaa kun uja bee usapɔɔn wan kaa nyi uja mu a baga be Uyudaan a toon ni le, nin waah li ɲa man ki ta u gbanann nin u naan ki sei Uyudaan nbamɔm. Amaa wan jɔɔ chal ma lig dulinya nan a wan yɔɔr le, nin waah li ɲa man wee nin gbee u chal a num.

35N pag ni niɛ nan ni yaa ɲam bu le, naa ye n ban n mug ni le amaa naah li ɲa man wee ni laa jɔɔ nbɔgirim Uyudaan ban ni.

36Ni ye uja jɔɔ kijakpeɲ wee u nan gbee upii, wee uja nmɔn jɔɔ lipotiel u bu kaa li fir choo uba ke, che un tun waah ban man, ni ɲan nin bin kɔɔn tab, waa tun tibiri.

37Amaa uja wan mu ɲmag uba, wee naa mugir u ke un kɔɔn upii wan wee u lol u tɔɔl tɔɔl a sufu ni ke, waa yin kɔɔn upii wan wee bi ta sei u nke, u tun nan ɲan na.

38Ni bu wan kɔɔn u jakpeɲ ke ni ɲan, amaa wan mu kaa kɔɔn u jakpeɲ ke, u tun nan ɲan ki jon wan kɔɔn u jakpeɲa.

39Upii jɔɔ u chal wee u la be u misfolin ke, u chal nmɔn le ye u. Amaa ni ye u chal nmɔn kpo ke, u li fir kun uja wan wee u ban, amaa waah yin kun wan nmɔn li ye wan kɔɔ Uyudaan.

40Amaa min ban ma ke, ni ye u be kaa ji kun uja ke, ni li mɔ u ki jon nin waah li kun uja, Uwɔnbɔr a Naan le che n pag man.

1 Korenti 8

Ibinbaan yan baan ki jiin tibawojiir paam

1Ki jiin tibawojiir paam: Ti nyi ke ti bien jɔɔ nbiɛm. Nbiɛm mu che uninfo far ligbingbanl le, amaa njiɛm ma pɔɔgir uninfo le.

2Wan tug ke u nyi niba ke, u yaadaan kaa la nyi waah bi ye u li nyi man ni.

3Amaa uninfo wan ban Uwɔnbɔrin, u ma le Uwɔnbɔr nyi.

4Tɔ, ki ta jiin ibawol a jiir a jim paam: Ti nyi ke ibawol ye yɔli le dulinya nan yaan, le nweenba kaa ji be ki kpiɛ Uwɔnbɔr uba nmɔn bu.

⁵Hali baah yi nan iween nin i be papaab bee dulinya nan yaan ke ni, “iween” takpem nin “biyudam” takpem sin be,

⁶tim ban ma ke, Uwonbɔr uba kpeɲileɲ le be, u ma ye ti Baa Uwonbɔr wan nan naan niwann bien, le Uyudaan uba kpeɲileɲ mu le be u ma ye Yisa Masiya, u ma bu le tiwann bien nan naan, le ti mu be u ma bu le.

⁷Amaa naa ye uninfo bien le nyi man ni. Bininfob biba la jɔɔ libawol manil a potiel le bi sufu ni, ni bu ni ye bi jin man a jiiir ke, ti nann tibawojiir le, bi yada mu kaah kaa pɔɔ-n, bi ban ni ye tibir le.

⁸Amaa tijiir kaa li fir che ti mal Uwonbɔr ban ni; taa jin ti ke naa yin kpiɛ ti niba, ti mu ji jin ti ke naa yin war ti niba.

⁹Amaa ni li nyi man, wee ki laa che ni wiib a binbem nkpann litangbag gbierikaal ndaburim a samin ni.

¹⁰Ni ye uninfo wan a yada waar kan fin wan jɔɔ nbiem nan be ji tijiir nbawodiin ke, naah li pɔɔg u sufu wee un ji tibawojiiraa?

¹¹A biem nmɔn bu le che a na big wan a yada kaa pɔɔ-n, wee Masiya nan kpo u bu-n ngab yɔli.

¹²Ni ye a tun man a bir ki sei a nabum ban a yada kaa pɔɔ nan ki che idaburig choo bi ke, Masiya le a ɲa tibir.

¹³Ni bu, ni ye nan wee n ji-n li che n na big n tun tibir ke, maa ji li ɲman tinann ni, wee ki che un lu.

1 Korenti 9

Ntoon a bamɔn nin u toon kaah ye man

¹Maa ye n baa? Maa ye ntoon naa? Maa kan ti Yudaau Yisa nmɔn naa? Naa ye nim le ye n toon nmɔn a nyɔɔr ti Yudaau nnaa?

²Ni ye maa ye Yisa a toom biba ban ke, amaa nim ban man nbienim kaa be, n ye ntoon le ni ban, nim le ye ndaagim man wɔɔn ke n sin ye ntoon le Uyudaan ban.

³Maah li ta nan ki kɔn nba bu ban li ji n bɔrin n sɔ.

⁴Nsan kaa be nin ti li ji ki nyuu?

⁵Nsan kaa be nin ti ta uwonjiɛnpɛii ki che u li nɔɔ ti choon ke ti toontuntab nin ti Yudaau a watiib nin Piita kaah ɲaan man n naa?

⁶Bee ni ye min nin Banabasi a binba le ye ti tun ki jin tibaa?

⁷Utɔtogir ula ba tog bitɔb wee ki ji jinn ubaa? Bee ɲma li ɲu isiig yan lo iloon wee kaa li ji isiig nmɔn a loon yaa? Bee ɲma kpaa inaa wee kaa li nyu nnaabiim maa?

- 8**Uninfosaal a lam le n ta pag man naa? Naa ye man le nsiimin len naa?
- 9**Ni sɔb Moziz a siim n-yaan ke, “Laa ta niba ki bon kinaajag a mɔb, n-yonn man wee u be kuur idi.” Uwɔnbɔr a baga be inaa a binba ni lee?
- 10**Ibamɔn tim le u pag ki sei, naa ye man naa? Nn, ni sɔb sei tim le, nan bu-n wan ko nin wan kuur bien jɔɔ tama uba le ke bi naah li por idi nmɔn.
- 11**Taah li gaa dulinya nan a wan yɔɔr tan ni ban nin yab ki jon Kinaanɔ a bim man wee ti ta bu-n ni sufu-n ni waa?
- 12**Ni ye biba jɔɔ nsan nin bin gaa literil ni ban ke, tim kaa jɔɔ nsan nmɔn ki jon baa? Amaa, taa ta nsan nmɔn tun mi toon yi. Amaa le ki ji fala a booli bien ta kaa ban niba nlegin Masiya-n a bɔɔnann ni a mɔɔnimin bu.
- 13**Naa nyi ke ban tun Uwɔnbɔr a wonjien niin n-yaan, bi jiiir nya niin lee, le ban mu mann kumanug Uwɔnbɔr a binbinl bu-n mu por nan wee bi mann libinbinl bu-n lee?
- 14**Mambu le Uyudaan sei bimɔb ke ban mɔɔn u bɔɔnann nin a jiiir nya tibɔɔnann nmɔn yaan le.
- 15**Amaa maa ta nsan nmɔn ki tun itoon ni. Kaa ji sɔb ni niɛ ke ni seim niba. N kpo ke ni sɔ nin uba n che n gbingbanfaal n ɔa yɔli.
- 16**Hali n mɔɔn tibɔɔnannin ke, maa li fir fa n gbingbanli, amaa ni kpaatalar le ke n mɔɔn ti. Ni li bir ki seim ni ye maa mɔɔn tibɔɔnann nmɔn ke.
- 17**Ni ye n bi tun nin n tɔɔl a wiib ke, n bi kpaan nin n ga tiyɔra, amaa naa ye min tɔɔl a wiib bu ke, man ke Uwɔnbɔr kaah siinim ke n tun man le yen.
- 18**Ke n yɔr le ye ni laa? Ni ye nan le: Tibɔɔnannin nmɔn a mɔɔnimin ni ye n mɔɔn ti le ki tenn bininfob le bin gbir ki laa yɔ niba, n jɔɔ nsan nin n gaa niba bi ban amaa n mu kaa gaan ni.
- 19**Hali maah ye nba wee uba a yomu kaa yem nan, n ta nba le ki kpann uyom ki sei bininfob bien, ke n che bininfob takpem ndan Yisa ban.
- 20**Ni ye n jon Juu yaab ban ke, n be le ke Juu a ninfou win, naah li ɔa man wee Juu yaab n kan nɔmarim. N ji jon ban wee nsiimin nmag bin ban ke, n be le ke nsiim nmɔn kaah nmag ban ni, (amaa min bu ke nsiim nmɔn kaa nmag mi), naah li ɔa man wee nsiim nmɔn kaah nmag ban ni n kan nɔmarim
- 21**Ni ye n be ban kaa nɔɔ nsiimin ban ke, n ta nba le ɔa wan kaa nɔɔ nsiim, ke bin kan nɔmarim. (Ni niɛ kaa wɔɔn ke maa nɔɔ Uwɔnbɔr a siimi, amaa n nɔɔ Masiya a siim le).
- 22**Maah nan be nin ban a yada waarin, n nan be le ke wan a yada waarin, naah li ɔa man wee bin kan nɔmarim. N che n binbem be le ke bininfob bien a binbem kaah be man ni, naah li ɔa man wee n fir fee bininfob bibam ki jaa.

²³Tibɔŋann nbu le n tun ni niɛ nan biɛn, ke n nan ji ni nyɔɔr.

²⁴Naa nyi ke bitaaguun gu ke, utaaguun uba kpenilen le yin guun ki ji ki gaa tiyɔraa? Ni bu, ni li gu nin inunman na wee ki gaa tiyɔr.

²⁵Bitaguun biɛn ŋmag biba le ntinnim biɛn ni. Bi ŋaan man ki ban bin gaa tiyɔr tan kaa yuur le, amaa tim ŋaan man ki ban ti ga tiyɔr tan yuur kaa jɔɔ ndiem le.

²⁶Mambu min kaa be ke uninfo wan gu yɔli yɔli n ni, n mu kaa be ke unɔkufaar wan far ki lan nni.

²⁷Aai, n mug n gbanann le ki ŋa ti tiyomir, ke maah mɔɔn tibɔŋannin ki tenn n tab man ni, ni bɔɔn bu min tɔɔl n laa nan lann n yɔri.

1 Korenti 10

Ibawol a manim a bɔr

¹N nabum maa ban ni laa nyi ibamɔn nni, ke ti yaajam biɛn nan lagin be kitilangbɔŋ a lɔŋin le, ki lagin don limɔgil.

²Bi nan fun bi nnyum le ke kitilangbɔŋ kaah nan piin Moziz bu nin baah nan tan don limɔgilin man ni.

³Bi biɛn nan lagin jin kinaan a jiiir nna,

⁴ki ji nan lagin nyun kinaan a nnyumin; bi nan nyun nnyum man nan nyan kinaan a tangbapiig kan nɔɔn bi nle, kutangbapiig nmɔn nan ye Masiya le.

⁵Ni biɛn yɔli, Uwɔnbɔr a sufu kaa nan sɔɔn bi ni takpem bu! Le bi nan kpo ki yal dɔ dɔ kukunkɔɔg bu.

⁶Tibɔr tan be nan ye limagil le ki sei ti, ke ti laa tier nan bir ke baah nan be man nni.

⁷Ni laa nɔɔ itingban ke bi ni bibam kaah nan ŋaan man nni, ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔŋin ke, “Bininfobin nan kal le ki jin ki nyun, le ki fii ki gel itingban.”

⁸Ti laa tun iwanjaab toon ke bi ni bibam kaah nan tun man nni, wee weemba daal bininfob turpilee nin bita nan kpo nni.

⁹Ti laa mag Uyudaan ni, ke bi ni bibam kaah nan bigin U man wee iwaalab nan junn bi ku nni.

¹⁰Ni laa ŋulin ni, ke bi ni bibam kaah nan ŋulin man wee nkum a malaka nan dan ki nan ku bi nni.

¹¹Ni niɛ nan biɛn nan tun ki ye limagil le ki sei bi, ni nan ye ikpaan le ki sɔb dɔ ki sei tim ban nan joor bɔɔn dulinya nan a diemin.

¹²Ni bu wan nyi ke u si nbamɔm ke, un choo u bau wee ki laa lu.

13Nbigim le kaa be ki nyan ni see nbigim man be nin uninfosaal bien n yaa binba. Uwonbor ye u bamondaan le, waa li che nbigim n foon ni ban ki jo ni pɔɔm a tarihi. Amaa ni ye nbigim foon ni ban ke, u ji li fir naan nsan ki sei ni wee ni ɔɔ nya ki mann sir mi bu.

14Man bu n jɔtiib, ni nyan ni ba libawol manilin na.

15N pag tenn bilandam le, ni mu n tug ki jiin nan wee n pag nan paam ma.

16Naa ye kiyiinyɔɔg kan wee ti tenn Uwonbor kunɔɔpoog wee ki nyu ki poolin ni ye Masiya a cham lee? Boroboro kan wee ti war war ki nman ni, kaa ye Masiya a gbanann lee?

17Ni ye boroboro konl liba le, amaa tim yaba, le ki lagin ki na gbanann tiba, nan bu-n taah lagin ki nman boroboro konl liba n bu.

18Lig Iziral yaab: Naa ye bi ma lagin ki nma kumanug a nann tan wee bi mann libinbinl bu nna?

19Ke n wɔɔn ke kumanug ye niba lee, bee libawol ye niba lee?

20Aai kumanug kan wee ban kaa ye biwonjiem mann ni, bi mann tenn nnaanbiim le amaa naa ye Uwonbor i, n mu kaa ban ni li mann ki tenn nnaanbiimi.

21Naa li fir nyu Uyudaan a yiinyɔɔgin, ki jin nyu nnaanbiim a yiinyɔɔgin ni. Naa li fir ji Uyudaan a jiir wee ki ji nnaanbiim a jiiri.

22Ti ban ti fiin ti Yudaau a piiponl lee? Ti pɔɔ ki jon u waa?

23Ni ni biba len ke, “Niwann bien kaa kɔ” amaa naa ye niwann bien le jɔɔ tinyɔɔri. “Niwann bien kaa kɔ” amaa naa ye niwann bien le jɔɔ literili.

24Laa tun ki jiin a baantɔɔl a bam bu, amaa li tun ki jiin a tab a nam bu.

25Li nma tinann tan wee bi kɔɔr kinyanin na, wee ki laa baan ibinbaan yan li mugir a potiel,

26“Uyudaan le ye kutingbɔɔ nan nin niwann nan bien be ki yaan.”

27Wan kaa ye uwonjien baaniɔɔ tjiir wee a yin ji ke, li ji nan bien wee u ta siin nna ki laa baan ibinbaan yan li mugir a potiel.

28Amaa ni ye uba beiɔ ke, “N mann libawol le ke,” ni ye man ke a laa ji, nan bu-n uninfo wan beiɔ man nbu nin u potiel a mugil bu,

29uninfo u mienin a potiel bu le n pag nan, naa ye fin ni. Ni bi yin na nii wee n wiib a binbem nmugir uba a potielaa?

30Ni ye n sei Uwonbor kunɔɔpoog n jiirin bu ke, ni yin na niin wee uba n pag ki bii n yinl tjiir tan bu wee n sei Uwonbor kunɔɔpoog n buu?

³¹Ni ye ni jin, bee ni nyun bee ni ŋa nan bien ke, ni che nin don Uwonbɔr a yinl.

³²Ni laa che uba nlu waah ye Juu a ninfou, bee Girig a ninfou, bee uwonjien ni.

³³Hali nin maah ban uninfo bien a num n gbeem nin niwann bien nin ni. Maa gbaar ban n yaa binba a ŋam bu amaa n gbaar ban bininfob bien a ŋam bu le, naah li ŋa man wee bin kan nɲmarim.

1 Korenti 11

¹Ni li be ke maah be man nin nna, ke n mu kaah be ke Yisa kaah be man ni.

Sadiga a yilim a bɔr kuwonjiendiigin

²N pagir ni nin naah tier nbu ki la bien nin nɔɔ maah nan wɔɔn ni nan bien ni.

³Daandaan nan n ban ni bie ke uja bien a Yudaau ye Masiya le, upii mu a Yudaau ye u chal le, le Masiya mu a Yudaau ye Uwonbɔr.

⁴Uja wan chig kiyuchigirig wee ki mie Uwonbɔr bee ki mɔɔn Uwonbɔr a bɔr ke, u yaa daan kaa sei u yul nmɔn jilima.

⁵Le upii wan mu kaa yil sadiga wee ki mie Uwonbɔr bee ki len ilinlen leen ke, waa sei u yul nmɔn jilima, le ni nann ke u koo u yul nmɔn le-n.

⁶Ni ye upii kaa ban un yil sadiga ke, ni ŋan nin un chie u yul bee ki koo u yukper nmɔn, man mu ji ye ifa ke, see ke u yil sadiga.

⁷Uja kaa kpaan un chig kiyuchigirig kuwonjiendiigin ni, nan bu-n waah jɔɔ Uwonbɔr a nunaŋ wee ki ji ye npagim ki sei Uwonbɔr nbu; amaa upii ma ye npagim le ki sei uja.

⁸Nan bu-n, naa ye upii a gbanann le bi ta naan uja, amaa uja a gbanann le bi ta naan upii;

⁹Naa ye uja le bi nan naan ki sei upii, amaa upii le bi nan naan ki sei uja.

¹⁰Ni nie nan bu nin malakam bu, ni kpaan nin upii li jɔɔ siera a wan u yul bu, wee nin wɔɔn ke u chal jɔɔ u pɔɔm.

¹¹Amaa Uyudaan ma ban ke, uja kaa li fir be u ba bu ki jien upii, upii mu kaa li fir be u ba bu ki jien uja.

¹²Upii kaah nan nyan uja a gbanann nin ni, man le upii mu ma uja. Amaa niwann bien nya Uwonbɔr ban le.

¹³Ni baan ni bau njee ni ŋan nin upii li mie Uwonbɔr wee kaa yil sadigaa?

¹⁴Ti binbemin ni pii wɔɔn ke uja jɔɔ tiyukper fufɔgir ke ni ye ifa le ki sei u,

¹⁵upii mu jɔɔ tiyukper fufɔgir ke, naa ye u jilima le yen naa? Tiyukper fufɔgir nmɔn le bi ta sei u ke u li jɔɔ piig u yul.

16Amaa ni ye uba ban un fa limɔ̀kpel ki jiiin tibɔr nan bu ke, tim nin tiwonjien tab kaa jɔɔ nan wee ti li tun ki kpɛ ni niɛ bu.

Uyudaan a jiiir a jim

(Matiu 26:26-29; Mag 14:22-25; Lug 22:14-20)

17Maah yin wɔɔn ni nan nan, maa yin pag ni, naah ti lagin tab ki pag nan nin kaa mann ni, amaa ni bii ni le.

18Chinchinn n gbir ke ni ye ni lagin tab biwonjiem a laguɲ ke, nbɔgirim be ni sisiigin le, le n sin kan ke ni ye ibamɔn le.

19Naa jɔɔ nbienimi, ni ye ni li jɔɔ nbɔgirim le ni sisiigin wee nin wɔɔn ban ye bibamɔndamin kaah ye ban ni sisiigin.

20Ni ye ni lagin tab ke naa ye Uyudaan a jiiirin le ni jii,

21naah be ji n-yonn man ni, ni ji mɔnn tab le, uba kaa guu u kpɛgi. Uba mɔɔr nkom le, le uba mu nyun ki gbee.

22Naa jɔɔ ni niin yan yaan wee ni li be ki ji ki nyuu? Bee ni zien biwonjiemin le ki jin bilanjiimin ifaa? N yin pag ni ke baa? N li fir pag ni nan be nan buu! Aai maa yin pag ni!

23Maah nan gaa nan Uyudaan ban ni, ni ma le n mu ta sei ni: Kunyieg kan wee bi nan kɔɔr Yisa-n, le u nan yuur boroboro,

24waah sei Uwɔnbɔr kunɔɔpoog ki die n yonn man ni, le u war war le ki ke, “N gbanann sɔ, tan ye ni yaan, ni li n̄aan man wee ki li tier nbu.”

25Man nmɔn jigin baah nan jin die a bɔɔn le u ji yuur kiyiinyɔɔg, ki len ke, “Kiyiinyɔɔg kan ye Uwɔnbɔr a poopɔnn tan ye n yaa chamin n̄sɔ, ni li tun man n-yonn man bien wee nin nan nyun ke, ni li tier nbu.”

26Iyoo yan bien wee ni n̄man boroboro nan wee ki nyun kiyiinyɔɔg nan yaan ke, ni mɔɔn Uyudaan a kumin le nin waah na li jirin.

27Mambu wan n̄man boroboro nan bee ki nyun u yiinyɔɔg n-yaan wee kaa sin nɔɔ nsan man li sei Uwɔnbɔr a yinlin jilima ke, u yaa daan tun tibir ki sei u Yudaau a gbanann nin u chamin na.

28Uninfo bien ye un mann dibir uba le nbamɔm, wee ki nin fir n̄man boroboro n wee ki nyu kiyiinyɔɔg n-yaan.

29Nan bu-n, wan n̄man wee ki nyun wee kaa sin feen ki biɛ Uyudaan a gbanann nmɔn a taai ke, u jin ki nyun litudaril le ki jaa uba bu.

30Mambu le ni ni bibam gbarig ki buɲ le ni ni bibam kpeg.

31Amaa ni ye ti bi ji ti ba a bɔr ke taa ji bi na li kɔɔ tibɔr a jimmin ni.

³²Amaa ni ye Uyudaan jin ti tibor ke, ti ga litudaril le na li na man wee ti laa won nan kpo nin dulinya yaabi.

³³Mambu n nabum, ni ye ni nan lagin ni ji ke ni guur taba.

³⁴Ni ye nkom joo wan ke un chinn ji u niin na, wee ni lagin tab ke nin laa ta tibor a jim foon ni. Tibor tan gurin, n nan dan ke n li woon ni.

1 Korenti 12

Kasi a Naan a piini

¹Daandaan nan n nabum ki jiiin kasi a Naan a piini paam maa ban ni li be kaa nyi.

²Ni nyi ke naah kaa nan ye biwonjiem n-yonn man ni, ni nan che bi ta ibawol yan kaa fin pagin ki lar ni koon kulon.

³Mambu le n bei ni ke, uninfo wan joo kasi a Naan a poom ki pag kaa li fir poo bimob ki na Yisa, uba mu kaa li fir ke, "Yisa ye Uyudaan ni," see kinaanjin be u ni.

⁴ Kasi a Naan a piini be le balbal, amaa Kasi a Naan ye kiba le.

⁵Itoon ni be le balbal amaa le Uyudaan ye u ba.

⁶Itoon a tum mu be le balbal, amaa Uwonbor uba le che ni nie nan tun bininfobin.

⁷Uninfo bien nan gaa Kasi a Naanin kaah sei u ipiin yan ni, bininfob bien a teril bu le.

⁸Kasi a Naan che biba pag nlam a bor, Kasi a Naan nmoun a piini le che biba pag nin nbiem Kinaan kiba nmoun a poomin,

⁹Kasi a Naan nmoun le che biba joo yada, le ki sei biba mu ipiin yan wee bi joo teb bibaarib, Kinaan kiba nmoun a poom bu,

¹⁰Kinaan kiba nmoun le sei uba ligaril a toon a poom, ki sei uba ilinlen leen a pagim a piini, ki sei uba npoon le u bier nnaam a bogirim, ki sei uba mu ileen poon a booli a pagim, le ki sei uba mu ileen poon nmoun a kar woon a poom.

¹¹Ni nie nan bien ye Kinaan kiba nmoun a toonl le, le u ta sei uninfo bien waah ban man.

Tigbanann tiba tan joo nbogirim takpem

¹² Tigbanann ye nba le, hali nin taah le joo ibog ibog takpem nmoun, hali nin ibog nmoun bien kaah le yab nmoun na ti lagin ye gbanann tiba le, Yisa mu ye man le.

13Ti bien nan fun Kasi a Naan̄ nm̄ɔn le nin kinaan̄ kiba nin gbanann tiba, ɲaah ye Juu a ninfou bee Girig a ninfou wi, ɲaah ye uyom bee ɲaah ye a ba, Kinaan̄ kiba nm̄ɔn le bi nan ta sei ti nyun.

14Tigbanann nm̄ɔn kaa lagin ye gbanann bɔgil liba, amaa ti jɔɔ ibɔg takpem le.

15Ni ye litaal len ke, “Maah kaa ye nnɔɔ-n, maa kpɛ tigbanann nin ke, man kaa li fir che un nya tigbanann nin ni.

16Litul mu len ke, “Maah kaa ye nnumbimin ni bu maa kpɛ tigbanann nin ke,” man kaa li fir che un nya tigbanann nin ni.

17Tigbanann bien bi lagin ki ye nnumbim ke, ni bi yin ɲa niin wee tigbanann li gbiraa? Ke tigbanann bi lagin ki ye litul ke, ni bi yin ɲa niin wee tin gbir nbaamaa?

18Amaa Uwɔnbɔr lagin igbanann bɔg nm̄ɔn bien nba le waah ban ti man.

19Ni ye igbanann bɔg nm̄ɔn bien bi ye ligbanann bɔgil liba ke, tigbanann nm̄ɔn bien bi yin be laa?

20A le ke naah ye man ni, tigbanann jɔɔ ibɔg ibɔg le, amaa ti ye nba le.

21Nnumbim kaa li fir bei nnɔɔ ke, “Maa baŋi!” Le liyul mu kaa li fir bei itaa ke, “Maa ban ni!”

22Amaa igbanann bɔg yan be kaa jɔɔ nɔɔɔn nin kaa bi be ke, tigbanann kaa bi li fir tun ni,

23le igbanann bɔg yan wee ti tier ke yaa jɔɔ jilima takpemin, ti ma le ti ɲmag ti nbamɔm. Le igbanann bɔg yan kaa ɲan nin i li be nɔɔɔn ni nin, ti ma le ti ɲmag ti nbamɔm.

24Igbanann bɔg yan ɲan ni, kaa ban nterimi. Amaa Uwɔnbɔr le ta igbanann bɔg nm̄ɔn, ki tugin tab le ki ta jilima takpem sei ligbanann bɔgil lan kaa jɔɔ jilima nm̄ɔn.

25Ni bu naa kpaan tigbanann li jɔɔ nbɔgirim. Amaa wee igbanann bɔg nm̄ɔn a бага li be tabin.

26Ni ye ligbanann bɔgil liba ji fala ke, igbanann bɔg yan gurin bien mu ji fala nm̄ɔn le, ni ye ligbanann bɔgil liba kan jilima ke, ni mɔ igbanann bɔg yan gurin le.

27Daandaan nan ni ye Masiya a gbanann le, ni bien le ye tigbanann nm̄ɔn a bɔgi.

28Biwonjiemin, Uwɔnbɔr nan gann itoon le chinchinn, le ki paan bilinlem, ban kpɛ mitaa le u gann ban wɔɔɔn, le ki nin paan ban tun ligaril a toon, le ki ji paan ban jɔɔ kutebug a piini, nin ban li fir ter bitab, le ki gann bitoontum sanliib, nin ban pag ileen ɔɔɔn a booli.

²⁹Ti bien le ye itoon naa? Ti bien le ye bilinlem maa? Ti bien le ye ban wɔɔnn naa? Ti bien le tun ligaril a toon yaa?

³⁰Ti bien le jɔɔ kutebug a piin yaa? Ti bien le pag ileen pɔɔn naa? Ti bien le kar wɔɔn naa?.

³¹Amaa ni li ban ipiin yan jon i bien na. Ke n ji li wɔɔn ni nsan man ɲan jon niwann bien.

1 Korenti 13

Njiem a bɔr

¹Ni ye n pag bininfosaalib a leen nin Malakam a leen, amaa wee kaa jɔɔ **njiem** ke, n nann kileɲ le bee libulonl ki mɔr yɔli.

²Ni ye n jɔɔ ilinlen leen a piini, ki fin bier tibɔwoonkaar bien, ki jɔɔ nbiem bien, hali ki jɔɔ yada kan wee n li fir pag wee ijɔɔ nfii, amaa wee kaa sin jɔɔ **njiem** ke n ye yɔli le.

³Ni ye n ta maah jɔɔ nan bien ki sei faladam, hali ki nan ta n gbanann sei bin nyɔɔ nɲmi wee kaa sin jɔɔ **njiem** ke, maa jɔɔ tinyɔɔri.

⁴**Njiem** ye limɔril le, tininforin le ye **njiem**, maa ye lipiiponli, maa ye ligbingbanl faali, maa ye kalanbaani.

⁵**Njiem** kaa ye wɔɔnimba, kaa ye kujaɲuɲi, kaa ji ye kinjuufiin yɔli yɔli, kaa sɔb tibɔbir bilig sufu ni.

⁶**Njiem** kaa ye li jɔɔ npopeen a kpieg a toonbir bu amaa ibamɔn nin bu le ni mɔ ni.

⁷Mi guu iyoo bien le ki ye gaa ji iyoo bien, ki ye tama iyoo bien ki jɔɔ limɔril iyoo bien.

⁸**Njiem** kaa wiiri. Amaa ilinlen leen na li die; le ileen pɔɔn a pagim na li jo, le nbiem a tarig na li kpa.

⁹Ti nyi tibɔr nmɔn wama le, ti pag ilinlen leen wama le.

¹⁰Amaa nnyinyin man gbeen nin nan dan ke, nnyinyin man kaa gbeen nin bien li fɔr.

¹¹Maah nan ye kibigin, n nan pag le ke kibigin, ki tier ke kibigin, ki bier ke kibigin, amaa maah nin nan gbee uninfo nan n ta linaakpaanlin le ki jaa.

¹²Daandaan nan ti ga amaa nin nann taah lig nienu le, taa ga nbamɔmi; amaa n-yonn chaan le ti na li kan nbamɔm nin nnumbim. Daandaan nan n nyi wama le amaa n-yonn chaan le n na li bie ni bien ke Uwɔnbɔr kaah nyim bien man ni.

¹³Daandaan nan tiwann titaa nan le be, ti ma ye Yada, Tama nin **Njiem**, amaa **njiem** mu le jon ni bien.

1 Korenti 14

Kinaaŋ a piini yan kpie

- ¹Ni li nɔɔ njiem ki sin li ban Kinaaŋ a piini, ni nunman li ye ilinlen leen a piin.
- ²Wan pag ileen pɔɔn ke, waa pag tenn uninfosaali, amaa u pag tenn Uwonbɔr le. Uba kaa bier i taai amaa u pag liwool a bɔr nmɔn kinaaŋ a pɔɔmin le.
- ³Amaa wan pag ilinlen leen ke u pag tenn bininfob le npɔɔn, ki pɔɔgir bi gbanann nin ibalin.
- ⁴Wan pag ileen pɔɔn ke, u pag pɔɔgir uba le, amaa wan pag ilinlen leen ke u pag ter biwonjiem le.
- ⁵N bi ban ni bien li pag ileen pɔɔn, amaa n jann ban ni pag ilinlen leen le. Wan pag ilinlen leen jon wan pag ileen pɔɔn na, see u kar wɔɔn le nin ter biwonjiem.
- ⁶N nabum, ni ye n dan ni ban ki nan pag ileen pɔɔn ke, ni ye baa a ŋan ki sei naa, wee naa ye n ta tibɔkpiirikaar dan ni ban bee nbiem bee ilinlen leen bee nɔɔnim a mɔbonl laa?
- ⁷Hali ni ye niwann nan kaa fo wee ki jɔɔ kufuug ke liwol bee kubieɛ a dann, wee kaa mɔɔ gɔr ke, a yin ŋa niin ki bɔgir liwol a mɔr bee kubieɛ a mɔr wee naa ye ki mɔɔ ki gɔr lee?
- ⁸Wan pee bitɔb a wol wee kaa pee yin bitɔtɔb ke, ŋma yin ŋa bitɔb a silii?
- ⁹Ni ye man le, see ke a pag ileen pɔɔn wee i ween, naa ye man ke bi yin ŋa niin ki bie? A le yin pag ki tenn nfaam le.
- ¹⁰Naa jɔɔ nbienimi ileen a booli be dulinya nan yaan, amaa ileen nmɔn bien jɔɔ bu.
- ¹¹Ni ye maa nyi uba kaah pag tibɔr tan ki tenn nim ke, n ye libobanl le udaan ban le u mu ye libobanl n mu ban.
- ¹²Ni ye man le. Ni sufu kaah ban Kasi a Naaŋ a piini nbu-n, ni che ni sufu mu li be ipiin yan li ter biwonjiem ma.
- ¹³Mambu wan pag ileen pɔɔn ke un miɛ Uwonbɔr wee un che un fir ki wɔɔn nan wee u pag nmɔn a taai.
- ¹⁴Ni ye n miɛ Uwonbɔr ileen pɔɔn nin ke, n naaŋin le n miɛ, amaa n sufu ni naa jɔɔ tinyɔɔri.
- ¹⁵Ke n ni yin ŋa nii? N li miɛ Uwonbɔr n naaŋin, le ki ji miɛ u n sufu ni, n li gaah ilan n naaŋin ki ji gaah n sufu ni.

- 16**Ni ye a pagir Uwonbɔr a naanjin a binba ke, ni yin ɲa niin wee uninfo wan be ni sisiigin kaa nyi ɲa len nan ni n len ke “Ibamɔn naa”?
- 17**Nba ke a wonpagil nmɔn ɲan amaa naa ye nan pɔɔg uba a sufu.
- 18**N poor Uwonbɔr nin maah fir pag ileen pɔɔn a booli ki jon ni bien.
- 19**Amaa ni ye n be biwonjiemin ke, n nɔɔ li pag imɔbon ɲan iɲmu yan li ter n tab ki jon nin n pag ileen pɔɔn a booli imɔbon turpiiga.
- 20**N nabum, ni laa tier ke nbuwaabi. Amaa tibir ma paam ke ni li be ke nbiliemin, amaa ni potielin ni li be ke binunwondama.
- 21**Nsiimin yaan ni sɔb ke, “N yin ta ban pag ileen pɔɔn a booli a booli nle nin bininfocham a mɔgbai le ki pag sei bininfob nan, amaa nin ni ma bien na, baa yin pel n bɔr nmɔn ni,” Uyudaan le len man.
- 22**Ileen pɔɔn ye siera le ki sei ban kaa ɲa yada-n amaa naa ye yadadami; ilinlen leen ma pag tenn yadadam le naa ye ban kaa ɲa yada nni.
- 23**Ni ye biwonjiem bien ladin tab, wee bi bien piin ki pag ileen pɔɔn, wee biba kaa bie ni taai bee ban kaa ɲa yada-n yaa ni biba kɔɔn ke, baah li len ke ni waar lee?
- 24**Amaa ni ye biwonjiem ladin tab ki pag ilinlen leen wee wan kaa ɲa yada bee wan kaa bie ni taai kɔɔn ki gbir ke, u li ji uba tibrɔr ni bien bu ke u ye tibirnaan le.
- 25**Iyaayoo le u sufu ni a bɔwoonkaar bien li nyan npan ni, le un gbaan tum ki jien Uwonbɔr ki len ke, “Uwonbɔr sin be nin ni.”

Biwonjiem kaah li kaa ki jien Uwonbɔr man

- 26**N nabum, ti ji yin len ke baa? Ni ladin tab ni jien Uwonbɔr ke, uba jɔɔ ilan, bee nwoɔnim, le utɔ mu jɔɔ tibɔkpiirikaar, le uba mu pag ileen pɔɔn a booli, le uba mu jɔɔ karwɔɔn. Ni niɛ nan bien ye nin tun le ki sei biwonjiem nɔɔn.
- 27**Ni ye uba pag ileen pɔɔn ke, ni ninfob bilee bee bita li fir pag amaa ni ye bi li pag le ki tenn tab le uba mu n karwɔɔn.
- 28**Ni ye karwɔɔn kaa be ke, wan pag ileen pɔɔn nmɔn nɲmi na, wee ki pag sei u baantɔɔl nin Uwonbɔr.
- 29**Bilinlem bilee bee bita li fir pag wee ban gurin mu n dibir nbamɔm ki bie tibrɔr nmɔn kaa len man.
- 30**Amaa ni ye tibɔkpiirikaar dan nim ban kan n yaa ni uba ban wee u yin pag ke, wan bi chinn be pagin nɲmi-n na.
- 31**Ni bien li fir pag ilinlen leen ki tenn tab wee nin che ni bien n kan ntinnim ki ji pɔɔg ni gbanann.

- ³²Bilinlem le ye bi naam a pɔɔm ki fir ŋmag mi.
- ³³Uwonbɔr kaa ye kuŋmaruŋ a Wonbɔru wi. Nin tiwann tan ye yɔli, amaa U ye wan tun nin ni sam bu le. Ke naah be man biwonjiem bien a sisiigin ni,
- ³⁴bipiib ŋmi-n bi mɔɔŋi soon n-yonn man wee ni be ni jien Uwonbɔr a. Nsan kaa be nin bin pag tibɔri, naa kpaan nin bin ŋa bisanliib ke Uwonbɔr a siim kaah wɔɔn man nin.
- ³⁵Ni ye bi ban bin biɛ niba ke, bin baan bi chieɓ bi niin yin; ni ye ifa le nin upii n pag tibɔr kuwonjiendiigin.
- ³⁶Uwonbɔr a bɔrin piin nim ban lee? Bee ti foon ni yaa binba ban lee?
- ³⁷Ni ye uba tier ke u ye ulinlenn bee u jɔɔ Kinaanŋ a piini ke, ni ŋan nin u yaadaan n biɛ ke nan wee n sɔb ki sei ni nan ni ye Uyudaan a siim le.
- ³⁸Ni ye u yii ni niɛ ke, ni mu a baga laa be u ni.
- ³⁹Ni ma bu n nabum, ni che ni sufu li be ilinlen leen a pagimin, ki laa kɔɔg ileen pɔɔn a booli a pagimi.
- ⁴⁰Amaa ki che niwann bien li tun ki nɔɔ tab nin ni sam bu-u.

1 Korenti 15

Masiya a kum a fiim

- ¹N nabum, n ban n tier ni maah nan mɔɔn tibɔŋann tan ki sei ni wee ni gaa ti ki ŋmag nle.
- ²Tibɔŋann nan bu ni ŋmara, ni ye ni ŋmag tibɔr tan wee n nan mɔɔn sei ni nbamɔm ke. Naa ye man ke ni yada li gab yɔli.
- ³Nan wee n gaa-n ni ma le n mu ta sei ni le ni ye nan kpaatalar chinchinn: Ke Masiya kpo ti yaa bir bu le ke naah sɔb Uwonbɔr a gbɔŋ man ni,
- ⁴le bi nan pii u, le u fii nkumin iween itaa daal ke naah sɔb man ni,
- ⁵u nan degirin Piita bu, le ki ji degir u tooi piig nin bilee-n mu bu.
- ⁶Ni bɔɔn bu le u nan degir u nabum ban nan yab ki jon bininfob kobiŋmu-n bu n-yonn nmɔn, bi ni takpem la be bi miefolin, amaa biba ma kpou.
- ⁷U nan degir Jemisi bu, le ki nan degir u tooi nbiɛn bu.
- ⁸Ni bien nan a joorim, le u degir min tɔɔl bu, min wan wee u nan yim ke uyom a dann ni.
- ⁹Min le nan joor bɔɔn itoon nmɔn yaan kaa bi kpaan nin bi li yim ntoon ni, nan bu-n n nan mugir Uwonbɔr a ninfob le.

¹⁰Amaa Uwonbɔr a nyunyunbasanl bu le n ye maah ye wan nan, le u nyunyunbasanl lan be n ni nmɔn kaa ye yɔli. Nan bu-n n tun ki jon itoon nin bien na, amaa naa ye min le tun ni Uwonbɔr nyunyunbasanl lan nan be n ban ni-n le tun.

¹¹Ke naah ye min bee bi miɛ ni, tibɔɔnann nan le ti mɔɔn, tibɔɔnann nmɔn le ni mu ɲa ti yada.

Ti kum a fiim a bɔr

¹²Amaa ni ye tibɔrin mɔɔn ke Masiya nan fii nkumin na ke, niin wee nim bibam ke nkum a fiim kaa bee?

¹³Ni ye nkum a fiim kaa be ke, Mambu ke Masiya gbaa tɔɔl kaa nan fii nkumin ni.

¹⁴Masiya kaa nan bi fii nkumin ke, taah mɔɔn tibɔɔnann tan ni ye yɔli le, nin ni yada wan wee ni ɲaan.

¹⁵Mambu ke ti ɲa tibɔkar a sieradam ki sei Uwonbɔr a, nan bu-n ti jin siera ke Uwonbɔr nan fiin Masiya nkumin na. Amaa nkum a fiim kaa be ke, man ke Uwonbɔr mu kaa nan fiin Masiya nkumin ni.

¹⁶Ni ye nkum a fiim kaa be ke, man ke Masiya tɔɔl kaa nan fiin nkumin ni.

¹⁷Masiya kaa nan bi fii nkumin ke, ni yada bi ye yɔli le, le tibir la be ni bu.

¹⁸Ni bi wɔɔn ke ban kpo nin Masiya-n bora.

¹⁹Ni ye taah be ti miɛfolin nin bu le ti jɔɔ tama nin Masiya ke, man ke ti jɔɔ kunyunyunbaag ki jon bininfob bien na.

²⁰Amaa ni ye ibamɔn le, Masiya sin nan fii nkumin na, u ma ye chinchinn a ninfou wan fii nkumin.

²¹Uninfo kaah nan ta nkum ki dan dulinya nan yaan ni, man mu le uninfo ji ta nkum a fiim ki dan.

²²Adam bu le bininfob bien kpeg, Masiya mu bu bininfob bien li kan limiɛfol.

²³Uninfo bien nin u kum a fii yoo, Masiya le chinn fii, le ban ye u ninfob mu na li fii u jirin daal.

²⁴Ni bɔɔn bu le dulinya a diɛm nfoon, u nan nyaɲ nnaam kaah ye niwann nan bien nin mi pɔɔm ke ni bɔɔn bu u yin ta nnaamin ki ɲa u Baa Uwonbɔr a nɔɔn le.

²⁵Masiya le yin ɲmag niwann bien ki tan kpaɔ iyoo yan wee Uwonbɔr na li nyaɲ u dataam bien.

²⁶Kidataag kan wee u na li bii joor ye nkum le.

²⁷“U ta niwann bien ki ɲa u nɔɔn na.” Amaa naa wɔɔn ke Uwonbɔr tɔɔl kpɛɛ niin ni, U ma ta niwann bien ki ɲa Masiya a nɔɔn.

28 Ni ye U tun ni niε nan ke, bija-n tɔɔl yin be u ma wan ta niwann bien ɲa u nɔɔn n ban le, le Uwɔnbɔr nin ye niwann bien ki ɲmag niwann bien.

29 Daandaan nan ni ye, nkum a fiim kaa be ke, baah fun ban bitakpiib a nyunfulin yin ɲa nii? Ni ye bitakpiib kaa fii nkumin ke, ba ɲa wee bininfob fu nnyum ki tenn baa?

30 Ke babu wee ti le be kininbɔɲin iyoo bien naa?

31 N nabum, n be nkum a daɲin le lidaal bien, n jɔɔ ligbingbanfaal nin taah jɔɔ nbinben man ti Yudaau Masiya-n nin bu, ni ma bu le n len man.

32 Ke ni ye n kɔn Efesusi a tiɲ a ninfob ban nann kulɔɲ a wankorin bininfob a potieri bu ke, ba a nyɔɔr wee n kan naa? Ni ye nkum a fiim kaa be ke, “Ni che ti ji ki nyu, wee won ke ti won kpo.”

33 Ni laa che uba nlar ni. “Kujɔtiibirug bii nbinben ɲan le.”

34 Ni che ni lam njirin, wee ni li be ke naah bi ye ni li be man ni, wee ki laa ji tun tibiri; nim bibam kaa nyi Uwɔnbɔr i. N len man le ke n jin ni ifa.

Tigbanann a fiim a bɔr

35 Amaa uba li baan ke, “Ban kpo na yin fii nkumin niin? Bi gbanann na yin be niin?”

36 Kujɔrugaa! ɲaah bun nan ni kaa li pa, see ke ni kpo.

37 Ni ye a bun niba ke, ɲaa ɲu ligbaamil lan yin be nni, amaa ni le yin ye biwanboolib le, nba ke idi bee niba.

38 Amaa Uwɔnbɔr le tenn tigbanann waah ban man, le ki tenn biwanboolib bien mi tɔɔl a gbanann.

39 Tigbanann bien kaa piε, bininfob a gbanann be tiba le, le tiwankor a gbanann be tiba, le nɔɔm a gbanann be tiba, le ijan mu yaal be tiba.

40 Paab a gbanann be le, ki jien tum a gbanann, amaa paab a gbanann a ɲam be nbinba le, ki jien tum a gbanann a ɲam.

41 Nween a ɲam be nbinba le, le uɲmal a ɲam be nbinba, le iɲmabil mu a ɲam mu be i binba, iɲmabil a ɲam kaa piε nin tabi.

42 Nkum a fiim mu na yin be man le, tigbanann tan wee bi ta pii-n bur le, amaa ti nan fii ke, taa ji yin buri;

43 Baa pii ti nin tibuchinn ni, amaa le ti fii nin tibuchinn, bi pii ti ndaburim a piim le amaa le ti fii nin nɔɔn;

44 Bi pii ti dulinya a gbanann le, amaa le ti fii nin Kinaaɲ a gbanann, dulinya nan a gbanann be ke, kinaaɲ mu a gbanann be.

⁴⁵Man le ni sob Uwonbor a gbogin ke, “Chinchinn a ninfou Adam nan ye wan fo le,” le Adam wan jorin mu ye wan tenn kinaaŋ a miefol.

⁴⁶Kinaaŋ kaa nan chinn ki dan ni, dulinya nan a gbanann le nan chinn ki dan, ni boon bu le Kinaaŋ a gbanann mu hooŋin ni.

⁴⁷Chinchinn a ninfo win nan nyan titann nin le, le uninfo wan kpɛ milee n mu nyan paab.

⁴⁸Dulinya nan a ninfob be le ke uja wan nan nyan titann ni nin le, le ban ye paab yaabin mu be ke uja wan nyan paabin.

⁴⁹A li ke taah joo uja wan nan nyan titann nin nan a nunaŋin, man mu le ti ji yin joo uja wan nyan paab nan mu a nunaŋ.

⁵⁰N nabum, n bei ni le ke, tigbanann nin ncham kaa li fir koo Uwonbor a naamin ni, le nan bur mu kaa li fir koo nan kaa bur a naamin ni.

⁵¹Ni pelim man, n yin woon ni tibwoonkaar le. Ti bien nan kaa yin kpo, amaa ti bien na li kpenn.

⁵²Lidaal nmɔn, binum a gabinim nin bi ligirim kunaatuŋ joor kaagin li mo, kunaatuŋ nmɔn nan mo ke, bitakpiib na li fii nkumin nin tigbanann ŋan, le ti mu n kpenn.

⁵³Ni kpaatalar le ke tigbanann tan burin nkpann tigbanann tan kaa li buri, le tigbanann tan kpegin, mu nkpenntigbanann tan kaa kpegi.

⁵⁴Ni ye nan bur kpann nan kaa burin wee nan kpeg kpann nan kaa kpegin ke, ileen yan pag ki sob bilin yin ŋa ibamɔn le, “Nkum kaa kan nnyaŋimi.”

⁵⁵“Nkum a nyaŋim be laa? Nkum, a pɔɔm man wee a joo junntin be laa?”

⁵⁶Nkum a jum ye tibir le, le tibir mu a pɔɔm nya nsiimin le.

⁵⁷Amaa Uwonbor le ye kunooŋpoog; U ma sei ti n nyaŋim ti Yudaau Yisa Masiya bu.

⁵⁸Mambu n nabum, ni mann sir nbamoma. Ni laa che niba n boon ni, ki li tun u yudaan a toon yin iyoo bien na, nan bu-n ni nyi ke ni toon yan wee ni tun ki tenn u yudaan ni kaa yin gab yoli.

1 Korenti 16

Naah li tenn ni wonjen tab ban ban literilin ipiin man

¹Daandaan nan n ban n pag ki jiin ipiin yan li tenn biwonjiemin paam le: Ni ŋaam ke maah woon Galantiya yaab a wonjiem a laginn ke bi li ŋaan man ni.

²Likpakool daal bien ke, ni bien li nyan ŋaah tun ki kan man a piin ki biliga, wee n nan foon ke ipiin a chaarim n laa ji be.

³Wee ni ye n foon ke, n li sob kugboŋ, kan ta li wɔɔn bininfob ban wee ni gann ni, wee bin ta ni piini yan wee ni ŋaan ki chien Jerusalem.

⁴Ni ye n nan lig ki miin ni kpaatalar nin n mu jo ke, bi li chien nim.

Pɔɔl a boni

⁵Ni ye n jon Masedoniya ke, ni bɔɔn bu n li dan ni ban n yin nɔɔ Masedoniya paam le.

⁶Nba ke n na li be ni ban wama, bee nin kufaag a yonn, wee ni terim nin n sanchon nan yaan bien wee n chaa.

⁷Maa ban n dan nan kan ni daandaan nan wee ni li ye paab a gɔnni yi, n jɔɔ tama nin n nan ji isan ni ban ni ye Uyudaan chee ke.

⁸N li be Efesusi a tiŋin hali ki tan kpaat Pentikosi a daal,

⁹nan bu-n itoon takpem a naanganl loor le ki seim nin n tun, amaa le bininfob takpem mu kaa chee seim nin n tun ni.

¹⁰Timoti nan dan ni ban ke, ni che u li be ni ban na wee ki laa che u lam yugiri, nan bu-n, u tun ti Yudaau a toon yin le ke maah tun man ni.

¹¹Uba laa yii ki laa gaa wi. Ni che u nan nya ni ban ki jirin n ban nin nposɔɔn. N lig u ma nin ti nabumin nsan bu.

¹²Daandaan nan ki jiin ti na a big Apolosi paam: N balin u le ke u ma nin ti nabumin nɔɔ dan ni ban, le waa ban un jo daandaan nan ni. Amaa ni ye u nan kan nsan ke u li jo.

Imɔbon yan joor

¹³Ni li guu niba man, ki che ni yada li pɔɔu, ki li ye bininfob ban jɔɔ lipoobil nin nɔɔn.

¹⁴Ni li tun niwann bien nin njiema.

¹⁵Ni nyi Sitefanasi nin u niin yaab le nan ye chinchinn a ninfob ban kpenn bi binbem ki ŋa biwonjiem Akaya a tiŋin, bi ta biba le ki sei itoon nin ki tun ki tenn Uwɔnbɔr a ninfob. N nabum, n balin ni le,

¹⁶ni chee sei bininfob nmɔn a bosuu, nin bi toontunn nunman damin.

¹⁷N nan jɔɔ npopeen Sitefanasi nin Fotunatusi, nin Akakusi kaah nan foon nin, nan bu-n bi nan ŋa nan wee ni bi li ŋa seimin na.

¹⁸Bi pɔɔg min nin nim a sufuu. Man a ninfob kpaan nin ni gaa ba.

¹⁹Biwonjiem a laginn ban be Asiya a yerin nin poor ni. Akula nin Pisisila nin biwonjiem ban ladin ki jien Uwɔnbɔr bi niin yin ni poor ni pam Uyudaan a yinlin.

²⁰N nabum ban bien be do nan poor ni. Ni li poor tab nin jilimau.

Njoorim a poori

²¹Min Pɔɔl le ta n tɔɔl a nɔɔ ki sɔb ipoor nan.

²²Wan kaa ban ti Yudaau ke, limɔpool be u bu. Dan ti Yudaau.

²³Ti yudaau Yisa a nyunyunbasanl li be ni bu.

²⁴N ban ni bien Masiya a yinl bu. Ibamɔn.

2 Korenti

2 Korenti 1

¹Min Pɔɔl wan wee Uwɔnbɔr a bam bu wee n ɔa Masiya a toom nan, min nin ti na a big Timoti, le sɔb kugbɔɔ nan ki tenn Uwɔnbɔr a ninfob ban be Korenti, nin u ninfob gannkaab ban biɛn be Akaya a tingbɔɔjin biɛn.

²Ti Baa Uwɔnbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl nin nposɔɔn li be ni bu.

Pɔɔl kaah sei Uwɔnbɔr kunɔɔpoog man

³N pagir Uwɔnbɔr wan ye Yisa Masiya a baa-n; ti Baa wan san ti kunyunyunbaag ki jɔɔ nposɔɔn biɛn.

⁴Ti Baa wan sɔɔjir ti sufu a bɔmugkaar biɛn ni, wee ti mu li fir sɔɔjir ban be limugilin a sufu, lisufusɔɔjil lan wee ti nan gaa Uwɔnbɔr ban ni.

⁵Ti fala a jim Masiya a yinl bu kaah yab man nin, man le ti sufu sɔɔjil mu na yin yabig ki tan lagir u ma Masiya bu.

⁶Ti jin fala ke, ni ye ni yaa sufu sɔɔjil le nin feegab; ni ye ti kan lisufusɔɔjil ke, ni ye nim a sufu sɔɔjil le lan li sei ni limɔril ki che ni fir ji fala ke taah ji man ni.

⁷Mambu ti jɔɔ tama ni bu ke ni pɔɔ, nan bu-n ti nyi ke naah le ji ti fala man ni, man mu le ni yin kan ti sufu sɔɔjil.

⁸N nabum, maa ban ni laa nyi fala wan wee ti jin Asiya a yerin paamin ni. Ti nan kan limugil takpenl lan yab ki jon ti pɔɔm a tariga, ki che ti jaa tama ti tɔɔl a miɛfol bu.

⁹Nan bu-n, ti nan tier ke nkum kaa ji fɔg nin ti, amaa ni niɛ nan tun ki wɔɔn ti ke ti laa far ti baantɔɔl a gbingbanli, amaa wee ki li far ligbingbanl Uwɔnbɔr wan fiin bitakpiib nkumin ni bu.

¹⁰U ma nyan ti nkum a daɔ takpen n-yaan, U li nyan ti. U ma bu le ti jɔɔ tama ke U yin gbaa nyan ti le,

¹¹a li ke naah ter ti nin liwonmiɛlin man ni, ni ma yin che bininfob takpem n sei Uwɔnbɔr kunɔɔpoog tim bu, waah san ti kunyunyunbaag nbu le u jii bininfob takpem a miɛm.

Pɔɔl kaah kpenn u boni man

¹²Daandaan nan taah jɔɔ ligbingbanfaal lan sɔ: Ti potiɛl jin ti siera ti binbem dulinya nan a ninfobin, nin ni baantɔɔl a sisiigin, ti kasi a binbem nin ibamɔn nin nya Uwɔnbɔr ban le. Naa ye dulinya nan a lam le che ti tun man ni, amaa ni ye Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl bu le.

¹³Taa sɔb nan wee naa li fir karin ni bee naa li fir biɛ. Amaa n jɔɔ tama ke,

¹⁴naah pii biɛ ti wama tiwann man ni, ni na li biɛ ti takpem wee ki fir fa ligbingbanl ti bu, ke ti mu kaah na li jɔɔ ligbingbanfaal ni bu man ti Yudaau Yisa a jirin daalin.

¹⁵Maah nan jɔɔ tidindann ni niɛ nan n bu, ni ma che n lol ke n chinn gɔnn ni wee ni ji tinyɔɔr nfim milee.

¹⁶N nan lol le ke, n nan chaa Masedoniya ke, n burin ki nan gɔnn ni, wee ki ji nan nyan Masedoniya ke, n jirin ni ban, wee ni terim wee n jo Judiya.

¹⁷Maah lol man nmɔn n lol jagilangbiɛ le, a li ke dulinya yaab kaah ɲaan man ni, wee n ke, “Nn, nn,” ki ji ke, “Aai, aai” kufoorug kiba a poolin naa?

¹⁸Amaa ni ye ibamɔn le ke Uwonbɔr kaah ye yada daan nin bu, tibɔr tan wee ti jɔɔ tenn ni nan kaa ye “Nn” nin “Aai” le.

¹⁹Amaa Uwonbɔr a bija Yisa Masiya wan wee min nin Silasi nin Timoti nan mɔɔn u bɔr ki sei nin, waa ye “Nn” nin “Aai,” amaa u ma bu ke iyoo bien u “Nn” le ye “Nn” le.

²⁰Ni ma bu ni baga kaa be nin Uwonbɔr kaah siin imɔsiin yan bien nni, i ye “Nn” le, Masiya bu. Le u ma Masiya bu “Ibamɔn” yan wee ti pagin, i ye kupag le ki donn Uwonbɔr.

²¹Daandaan nan Uwonbɔr le che tim nin nim si nbamɔm Masiya ni. U ma gann ti le ti jɔɔ nbɔgirim,

²²ki daag ti waah ye ti a daagim, ki ta u naaɲin ɲa ti sufu ni, le ni wɔɔn ke u li sei ti nan bien wee U siin limɔsiinlin.

²³Uwonbɔr le ye n sieradaan ke nin nan ɲan nin n ɲmie ni maah kaa ji nan jirin Korenti a tiɲin ni.

²⁴Taa li fir mugir ni ki wɔɔn ni naah li ɲa yada man ni, amaa ti tun nin ni le ni yaa mɔm bu, nan bu-n naah jɔɔ yada nbu le ni si kenken.

2 Korenti 2

¹Mambu le n nin bon n sufu ni ke, maa ji yin gɔnn ni, wee ni kan nan wi.

²Ni ye n bii ni sufu ke, ɲma ji yin penn n sufu kaa ye nim ban wee n bii ni sufu nnaa?

³Ni bu le n nan sɔb kugbɔɲ nan ke, maa ban n dan ki nan kan npoobiin ban bi li che ni li mɔm n ban ni. N jɔɔ tidindann ni bien nan bu, ke ni bien na li ji n mɔm.

⁴Maah nan sɔb kugbɔɲ nan ki tenn ni, n nan sɔb nin npoobiin le takpem nin tinyinyinn, naa ye ke n nan ban n bii ni sufu le, amaa n nan ban ni biɛ maah ban ni takpem man le.

Wan galin a jien per a bɔr

⁵Ni ye uba ta npoobiin ki foon ke, waa bii n yaa binba a sufu, amaa u bii ni bien a sufuu gbaa, maa ban n ŋa li kinimaŋ tan lagiri.

⁶Ni takpem kaah dar u tul man ni, ni kpaan wa.

⁷Amaa daandaan nan ni ŋan nin ni jien per u, amaa wee ki sɔŋir u sufu, wee ki laa che npoobiim n kɔɔ ki tan lagiri.

⁸N balin ni le, ni che ni bam nmann pɔŋ nin u.

⁹Ni nan bu le n sɔb ki mag ni njee ni sin chee n mɔb bien waa?

¹⁰Ni ye ni jien wan a bir ki per u ke, n mu jien per wa. Le nan wee n jien perin, hali ni ye niba le n jien per ke, nim bu le n jien per u Masiya a nintogil,

¹¹wee Sintani n laa kan npɔɔn ki lar ti. Nan bu-n ti nyi u san kaah ye man.

Pɔɔl a sufu kaah kaa nan dɔ Tiroso a tiŋin man

¹²Maah nan foo Tiroso a tiŋin ke n mɔɔn Masiya a bɔŋann ni, le n biɛ ke Uyudaan sin loor u toon a naanganl ki sei ma.

¹³Amaa maah kaa nan kan n na a big Tatusi nin yaan ni bu che n sufu kaa nan dɔ, nibu le n chabir nin yaan yaab, le ki jon Masedoniya.

Yisa bu le ti kan nnyanjim

¹⁴Amaa Uwonbɔr le ye kunɔɔpoog, nan bu-n iyoo bien U lii ti sam ki pee nnyanjim a naatuŋ Masiya a pɔɔm bu. U bɔr mɔ le ke tulaali a baam kaah mɔ man ni, le u che ti mɔɔn ti ilog bien.

¹⁵Tim le ye Masiya a tulaali ki sei Uwonbɔr ban kan feegab nin ban kaa kan feegab a sisiigin.

¹⁶Ban kaa kan feegabin ma ban, ti jɔɔ nbaam man che nkum forin le, amaa ban kan feegabin ma ban ti jɔɔ nbaam man che limiefol forin le. Njma kpaan nin itoon nmɔn naa?

¹⁷Taa ye bininfob takpem ban ŋmag Uwonbɔr a bɔr nmɔn wee ti ye kpoŋkpoŋ ki sei bin ni, amaa Uwonbɔr kaah tun ti n bu le ti jɔɔ ibamɔn a pipagir ki be u nintogil ki pag Yisa a pɔɔm bu.

2 Korenti 3

Tipooɔɔn a toontum

¹Ti piin ki pagir ti ba le jigin naa? Ni kpaatalar le ke uba n sɔb ti siɛra a gbɔŋ ki sei ni bee ti gaa siɛra a gbɔŋ ni ban ke biba kaah ŋaan man n naa?

²Nim baantɔɔl le ye ti siɛra a gbɔŋ, ki sɔb dɔ ti sufu ni le bininfob bien karin ki nyi.

³Nim le wɔɔn ke ni nann kugbɔŋ kan nyann Masiya ban le, ki ye ti toon a siera, naa ye ngbansɔbmɔɔn le bi ta sɔbi amaa Uwɔnbɔr wan fo-n a Naan, naa ye litangbagil bu le bi sɔb paan ni, amaa bininfob a sufu ni.

⁴Tidindann nan a bosu ye ti yaan le Masiya bu Uwɔnbɔr ban.

⁵Taa wɔɔn tiba ke ti li fir tun niba nin ti tɔɔl a pɔɔmi, amaa taah fir tun nan ni nyan Uwɔnbɔr ban le.

⁶U che ti ye bitoontunŋam ban fir mɔɔn tipoopɔnn ni le, naa ye nan sɔb dɔ, amaa ti nyan Kinaanin le; nan sɔb dɔ-n ma ku le amaa le Kinaan ma tenn limiefol.

⁷Ni ye itoon nan le che nkum foon ke, wee bi nan sɔb litangbagil bu-n, iyaayoo le Uwɔnbɔr nmɔn a weem takpem jirin ki nan won ki nyagin Moziz a num paam, nwonween nmɔn kaah nan nyagin man ni n bu, Iziral yaab kaa nan fir ligi, ni ye itoon nmɔn le nan che nkum foon ki biɛ che nwonween takpen foon ke,

⁸Kasi a Naan a toon-yin kaa li jɔɔ jilima nin nwonween ki jo man naa?

⁹Ni ye itoon yan ku bininfobin che jilima foon ke, ibuchin toon yan che jilima chaan nin ma li jo man!

¹⁰Nan nan ye jilima-n kaa ji jɔɔ jilima daandaan nan ni, nin ti ta ki mag nwonween takpen man kaa jɔɔ diem nan ni.

¹¹Ni ye nan wiir nan che jilima foon ke, nan kaa wiir ma a jilima li jo man.

¹²Mambu taah jɔɔ tama kan nin bu le che ti jɔɔ lipoobil.

¹³Taa ye Moziz wan nan ta likinkenl ki piin u num paam ke Iziral yaabin laa kan nwonween man yin jo nbu.

¹⁴Amaa bi le laa ye tukangbirdam le, hali nin dinan, ni ye bi karin Moziz a gbann nin ke, likinkenl nmɔn la deg bi num paam le. Laa la degiri. Nan bu-n Masiya a binba bu le li degir.

¹⁵Hali nin dinan, bi karin Moziz a a gbann nmɔn ke, likinkenl nmɔn le la deg bi sufu le.

¹⁶Amaa ni ye uba kpenn ki nɔɔ Uyudaan ke, likinkenl nmɔn degir u num paam ma.

¹⁷Uwɔnbɔr ye kinaan le, Uwɔnbɔr a Naan kaah be nan yaan ni, ye nbaa mu be niin le.

¹⁸Amaa tim ban wee likinkenl kaa deg ti num paamin, le ti kan ti Yudaau kaah jɔɔ tiŋann man takpem, le ni kpenn ti le ti nann u, le ti yaa ŋam nmɔn kpiɛg, le tiŋam nmɔn nyan Uwɔnbɔr wan ye kinaanin ban le.

2 Korenti 4

Kinaaŋ a jɔɔm man be tiyɔgir a boolin

- ¹Naah ye Uwonbɔr a nyunyunbasanl bu le u ta itoon nan ki ŋa ti mɔɔn ni, nibu che naa gbɔɔ ti gbanann ni.
- ²Amaa ti yii tibɔwoonkaar nin ifa a tooi le, taa lar uba, bee ki bii Uwonbɔr a bɔri. Amaa ibamɔn a wɔɔm a poolin le ti ta tiba ki wɔɔn uninfo bien a potiel kaah wɔɔn u ke un nɔɔ man wee nin gbee Uwonbɔr a num.
- ³Nibu, ni ye Uwonbɔr a bɔŋann nin pag ki woon ke, ni pag woon ban bor Uwonbɔr a samin nin le.
- ⁴Dulinya nan a weem jɔɔn ban kaa ye biwonjiem a potieriya, ni bu baa ga Masiya a bɔŋann nin a wonweemi, u ma ye Uwonbɔr a nunaŋ.
- ⁵Naa ye ti mɔɔn ti baantɔɔl a bɔr le, amaa ti mɔɔn Yisa Masiya a bɔr le, ke u ma ye ti Yudaau, le tim ye ni toontum, Yisa bu.
- ⁶Uwonbɔr kaah nan len ke, “Che nwonween nwon libunbɔnlin.” U ma che u wonweem ween ti sufu ni, ke un sei ti nbiem a weem man li sei Uwonbɔr kupag Masiya a num paam.
- ⁷Amaa ti jɔɔ njɔɔm man be tiyɔgir a binboli yin, le ni wɔɔn ke nɔɔn man jon niwann bien nyan Uwonbɔr ban le, amaa naa ye tim ban ni.
- ⁸Ti kan nton a booli bien, amaa naa nyaŋ ti. Ti kan limugil takpem amaa tigbanann kaa gbɔɔ.
- ⁹Bi mugir ti takpem, amaa Uwonbɔr kaa jien ti. Bi fa ti jaa tum, amaa kaa ku ti.
- ¹⁰Ti jɔɔ Yisa a kum ti gbanann nin iyoo bien, wee nin che u miɛfolin mu n nyan npaan ni ti gbanann nin.
- ¹¹Tim ban fo nan, ti be nkum a mɔɔn le Yisa bu, naah li ŋa man wee u miɛfol n kpiir ti gbanann nin.
- ¹²Ni bu nkum be mi toon ni le ti ni, amaa le limiɛfol mu be mi toon yin ni bu.
- ¹³Ni sɔb Uwonbɔr a gbɔŋin ke, “N ŋa yadau; ni ma bu le n pag.” Kinaaŋ kiba nmɔn le ti mu ŋa yada le ki pag,
- ¹⁴nan bu-n ti nyi wan nan fiin Yisa nkumin, u ma na yin fiin tim ke waah nan fiin Yisa man ni, ki ta tim nin nim ki jo u baan tɔɔl ban.
- ¹⁵Ni niɛ nan bien ye tinyɔɔr le ki sei ni, wee Uwonbɔr a nyunyunbasanl n foo bininfob takpem, wee bin sei Uwonbɔr kunɔɔpoog takpem nin kupag.

Yada a binbem

- ¹⁶Mambu che naa gbɔɔ ti gbanann ni. Hali ti gbanann kaah le bagirin gbaa, amaa ti naaŋin ma mann pɔŋir le iween bien.

¹⁷Nan bu-n fala kan kaa kpieg wee ti jin ki wama nan, ni ma yin che ti kan kupag kan yab ki jon ni bien nan.

¹⁸Naa ye ti num paa nan be npaan ni nin bu le, amaa ti num paa nan woo-n bu le. Nan be npaan ni nin kaa yin yuuri, amaa nan woo-n le yin yuur.

2 Korenti 5

¹Ti nyi ke dulinya nan a gbanann tan nann kunanboŋ wee ti be nan ber ke, ti joo iniin yan wee Uwonbɔr maa, iniin yan kaa joo nlumi ki be Uwonbɔr a niin, iniin yan wee uninfosaal kaa maa yi.

²Ni bu ti nin jegil le ki guu lidaal lan wee Uwonbɔr naah li ta ti ki koon iniin nmɔn yaan.

³Nan bu-n ti nan koo iniin nmɔn yaan ke, taa na yin gaan ni.

⁴Amaa taah be tigbanann tan nann kunanboŋin nin, ti dun le ki fabin. Naa ye ke taa ji ban tigbanann nin a binbem le, amaa ti ban Uwonbɔr a niin le, wee lidaal nan foo ke limiefol n nan nie tigbanann tan kpegin wee nin die.

⁵Uwonbɔr le ŋa ti sili ki guun nan be nan paam, ki ta u Naan ki sei ti le ni ye siera ke u li sei ti nan bien wee U siin limɔsiinlin.

⁶Ni ma bu, ti joo tidindann le iyoo bien ki nyi ke taah be tigbanann a niin yin ni, taa be Uyudaan ban ni.

⁷Yada bu le ti be, taa be ti num kaah ga nan nin bu.

⁸N len na, ti joo tidindann, n bi li ban ke na ti pii bi nyan tigbanann a niin nan yaan na ki kun Uyudaan ban na.

⁹Nibu, ti num man le nin ti penn u sufu, taah be tigbanann a niin nan yaan, bee taah kaa be ti yaan ni.

¹⁰Nan bu-n ti bien na li sir Masiya a nintogil tibɔr a ji daal; uninfo bien na li gaa u yɔr u toon kaah nan ye man waah nan be tigbanann nan yaan ni, naah ŋan naa, naa kaa ŋan naa u yɔr le yen.

Taah ŋa Uwonbɔr a jɔtiib Masiya bu man

¹¹Mambu, ti nyi naah ye ti li san Uwonbɔr man, nibu le ti pɔɔgir bininfob a gbanann baah li ta biba ki jirin u ban man. Uwonbɔr nyi ti binbem kaah be man, le n joo tama ke ni mu nyi n sufu ni naah ye man.

¹²Naa ye ti pagir tiba le ni ban jiggin ni, amaa ti tenn ni nsan le, wee ni fir faa igbingban ti bu, naah li ŋa man wee ni fir kan njiim ki sei ban far igbingban baah ga nan nbu ki jon nan be sufu nin bu.

¹³Ni ye ti yelig le ke, Uwonbɔr bu le ti ye man; ti mu kaa ji yelig ke, nim bu le ti ye man.

- ¹⁴Masiya a bamin le ŋmag ti, taah biɛ ke uninfo uba le kpo ki sei bininfob bien ni, ni bu bininfob bien kpeg le.
- ¹⁵Bininfob bien bu le u nan kpo, ke ban fo-n la ji be bi ba bu, amaa ki li be ke wan nan gaa bininfob bien a kum ki kpo ki ji fiin nkumin ni.
- ¹⁶Daandaan nan ki jɔɔ chaa, taa ji lig uba ke dulinya nan a ninfob kaah lig u man nni. Hali taah nan lig Yisa man ni, taa ji lig u man ni.
- ¹⁷Ni bu uninfo wan be Masiya ban ke, udaan nin ye uninfopɔɔn le, u binben kpegim nbiɛn jon na, le nbinben pɔɔn dan!
- ¹⁸Ni niɛ bien nyan Uwɔnbɔr ban le, u ma che ti jir mɔŋ nin U Masiya bu, le ki sei ti jir mɔŋ a toon.
- ¹⁹Ke Masiya bu le Uwɔnbɔr jir ki mɔŋir nin dulinya a ninfob, kaa ji kaan bininfob a bir tan wee bi tun ni. Le ki ta jir mɔŋ a bɔr ki sei ti.
- ²⁰Mambu ti ye ban si Masiya a taalin le, le Uwɔnbɔr be nin ti ki che ti yi bininfob. Yisa bu le ti balin ni: Ni jir ki mɔŋ nin Uwɔnbɔr a.
- ²¹Tim bu le Uwɔnbɔr nan che wan kaa jɔɔ tibir labir tibirnaan, u ma bu le ti na yin ŋa Uwɔnbɔr a buchim.

2 Korenti 6

- ¹Tim ban ye Uwɔnbɔr a toontunn tab, ti balin ni le, ni laa che u nyunyunbasanlin n gab yɔli.
- ²U len ke, “Iyoo kaah nan nan foo nin n gbir ni miɛmin, n nan pel ni miɛma, Iyoo kaah nan nan foo nin bininfob n kan feegabin, n nan ter na.” N bei ni le, daandaan nan le ye Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl, daandaan nan le ye feegab a daal.
- ³Taa ta litangbagil gbierikaal ki bil uba a samin ni, mambu uba kaa li fir kan ti galin ti toon yin ni.
- ⁴Ti ga fala nin limugil nin tibɔr, amaa le ki jɔɔ limɔril takpenl ki ta tiba ki sei itoon nin nin ni wan bien ni, taah ye Uwɔnbɔr a toontumin nbu,
- ⁵le bi boo ti, ki kɔɔn ti tiloondirin, ki gaan tijar ti bu, le ti le tun itoon nmɔn nin inunman nin nkom kaa jien nyiɛgi;
- ⁶ti ye bipopendam le, ki jɔɔ nnyinyin, limɔril nin nbinben ŋan ki gbee nin Kasi a Naan nin njiem,
- ⁷Ibamɔn a pipagir nin Uwɔnbɔr a pɔɔmin; nin tibuchinn a kunkɔntier tan be ti nɔɔjiim nin ti nɔɔgam paamin;
- ⁸biba tenn ti jilima le biba mu kaa tenn ti jilima, biba pag ki mann ti le biba mu pag ki bii ti; ti ye bibamɔn pagib le amaa le bi yin ti tibɔkardam;

⁹bi nyi ti, amaa le ti be ke baa nyi ti le-n; ti kpeg le amaa le ki sin fo, bi boo ti le amaa le kaa ku ti;

¹⁰ti joo npoobiin, amaa le iyoo bien ke ni mo ti, ti ye faladam le, amaa le ti che bininfob takpem kpann bijoodam; taa joo niba, amaa le ki sin joo niwann bien.

¹¹Ti pii pag ti poolin a bor bien ki bei nim Korenti yaaba, ki loor ti sufuu ki sei na.

¹²Taa nmie ni ti bami, amaa nim le nmie ti ni bam.

¹³Ni naam ke taah naan man ki tenn nin, n pag tenn ni ke n baantool a buwaab le-n, ni mu nloor ni sufuu man.

Ni li nyi ban kaa ye biwonjiemin a larug bu

¹⁴Ni laa por kudaag kuba a kpikpiel nin ban kaa ye biwonjiemin ke inaaja ilee kaah por man nni. Nmokpaa mi la be bibuchim nin bipootondam a sisiigin naa? Bee nween nin libunbonl joo ba a noo nin tab baa?

¹⁵Yisa nin Sintani li fir lagin tab baa? Uwonjiemin nin wan kaa ye uwonjiemin li fir joo nmokpaa?

¹⁶Kuwonjiendiig nin kutingbandiig joo baa a mocheel nin tab baa? Tim le ye Uwonbor wan fo-n a diig. A li ke Uwonbor kaah len ke, "N li be nin bi, ki li choon nin bi, Ki li ye bi Wonboru, wee bi mu ye n ninfob."

¹⁷"Man bu ni nya bi ban na, ki li joo nbogirim, Uyudaan le len man. Ni laa maa niwann nan ye tijaginn ni, wee N gaa ni."

¹⁸"Wee N li ye ni Baa, le ni mu li ye N naachim nin N bisiem, Uyudaan wan joo noon le len man."

2 Korenti 7

¹A li ke taah joo limosiinl man ni, n jotiib, ni che ti na tiba kasi ki nya nan ye tijaginn ni ki sei tigbanann nin kinaang nna, wee ki li be nbamom ki li joo kasi a binbem nin jilima ki tenn Uwonbor.

Pool a popeem

²Ni loor ni sufuu ki sei ta man. Taa tun ki bii uba, taa ta kuɲmaruɲ dan uba a binbemin ni, kaa jin uba dulimi.

³Maa pag ni nie ke n bii ni le; n pii bei ni ke ni be ti sufuu ni, tim nin ye nba le ti miefolin bee nkumin.

⁴N joo tidindann takpem ni bu; nin ligbingbanfaal ni bu, n joo ngbanann noon takpem, nin ti yaa bomugkaarin bien n gbee nin nmom le.

⁵Taah nan foo Masedoniya a tinjin ni, tigbanann kaa nan kan lifoorili, ti nan kan limugil ilog bien ni, ikon nan be itingbaa-n, le bijawaam mu nan be ti sufuu ni,

⁶amaa Uwonbɔr wan sɔŋir bipoobiindam a sufu-n nan sɔŋ ti sufu Tatusi a damin na,

⁷Naa ye u dam n-yaa binba le nan sɔŋ ti sufu, amaa lisufusɔŋil lan wee ni nan ta sei u nbu. U nan bei ti naah ban ni kam man na, ni poobiim nin ni бага kaah be n ni man, naah li ŋa man wee nin mɔŋim ki jo naah nan mɔm man ni.

⁸Hali ni ye n gbɔŋ nmɔn nan bii ni sufu ke, naa mug mi, ni nan mugim mau, n kan ke n gbɔŋ nmɔn nan dam na, amaa naa nan yuuri.

⁹Amaa daandaan nan n jɔɔ npopeen, naa ye ni sufu kaah nan bii n bu, amaa ni sufubiil nmɔn kaah che ni binbem kpenn nbu. Ni nan ye Uwonbɔr a bamin le ni sufu bii amaa naa nan sei ni kidaŋ ti bu.

¹⁰Biwonjiem a poobiim che bi ga nkpenim man tenn bi nŋmarim le mambu npoobiim nmɔn a bosu kaa mugir bi, amaa dulinya nan ma a poobiim jɔɔ nkum le chaan.

¹¹Ni lig biwonjiem a poobiim nan kaah tun nan ni ni: Ni che ni jɔɔ inunman, ki kɔn ni bamɔn bu, le ni ŋuui fii, ki san bijawaam, ki ban ni kam le ki ta ni ba sei, nin naah ŋa sili ki ban ibamɔn ngann man, naah tun man nmɔn, ni sin wɔɔn ke naa jɔɔ niba a galin tibɔr nmɔn yaan ni.

¹²Maah nan sɔb kugbɔŋ nmɔn ki sei ni, naa nan ye uninfo kaah tun tibir bu le n nan sɔb ki, bee naa ye uninfo wan wee u galin u nbu le n sɔb ki. Amaa n nan ban ni tɔɔl nbie ni бага kaah be ti paam man Uwonbɔr a nintogil, ni man nan che n sɔb ki.

¹³Ni nie nan bien bu ti jɔɔ ngbanann pɔɔn. Nan ji kpie ti tɔɔl a gbanann pɔɔm nmɔn bu ye nan le, ti pooi nan pen taah nan kan Tatusi wee u jɔɔ nposɔɔn nin bu.

¹⁴N faa ligbingbanl Tatusi ban ni bu-u, le naa jim ifa. Amaa taah nan bei ni nan bien wee ni ye ibamɔn nin, ni ma che taah faa ligbingbanl Tatusi ban nibu n mu ŋa ibamɔn na.

¹⁵Waah ban ni man u sufu nni, mann kpieg le, ni ye u nan tier ni bien kaah jɔɔ limɔcheel ki tenn u man ke, nin naah nan gaa u ki san u bijawaam ki jegil man.

¹⁶Ni ŋaam nmɔn na, nibu n li fir jɔɔ tidindann takpem nin ni.

2 Korenti 8

Biwonjiem a piini a bɔr

¹Daandaan nan ti nabum, ti ban ni bie Uwonbɔr kaah san Masedoniya a wonjiem a laginn kunyunyunbaag man le.

²Nin bi fala nin bi bigim takpem a poolin, ni bien yɔli, ni nan mɔŋ bi le takpem le bi nan pu Uwonbɔr ipiin nin npopeen.

³Nan bu-n n ji bi siera ke bi sei baah jɔɔ nan le, ke nin jon bi pɔɔm a tarig. Bi tɔɔl a bam bu,

⁴bi nan balin ti ke ti sei bi nsan wee bin ta bi nɔɔi ki kɔɔn biwonjiem a teril nmɔn yaan weem.

⁵Bi nan ɲa ki jon taah bi tier ke bi li fir ɲa man na, amaa bi nan chinn ta biba le ki sei uyudaan; le ki nin ta biba ki sei ti le ti ɲmag Uwɔnbɔr a bam.

⁶Mambu le ti nan kpaan Tatusi ke taa pii nan piin ki tun man ni, u li tun man na ki die linyunyunbasanl a toonl nan ni tɔɔl ban na.

⁷Amaa naah jɔɔ nan yaba: Ni yada, nin ni pipagir, nin ni nyinyim, nin linunmanl nin njiem wee ni jɔɔ nin ti, ni mu che ni nyunyunbasanl a piini li yaba.

⁸Maa siin nsiim le ki sei ni, amaa n wɔɔn ni kpietiib kaah tun nin linunmanl man le. Ke n mag ni jiem kaah ye man.

⁹Ni nyi ti Yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl kaah ye man. U nan ye uwandaan le, amaa nim bu le u kpann faladaan, naah li ɲa man wee u fala nmɔn n che ni kpann biwandam.

¹⁰N kpaani sɔ, nan li ɲan ki sei ni tibɔr nan yaan: Jirib n-yaan nim le nan chinn ki sei ni piini kaah ye nan, naa ye naah li pu n-yaa binba amaa ni wɔɔn naah jɔɔ kɔlisa nin ni tun man le.

¹¹Daandaan nan ni gbaar itoon nmɔn na, wee naah jɔɔ kɔlisa ki jie itoon yan nin nfir nɔɔ tab, naah li fir ki ɲa man.

¹²Ni ye a sei Uwɔnbɔr nin nbam ke, Uwɔnbɔr li gaa ipiin nmɔn ɲaah jɔɔ nan, kaa ye ɲaah kaa jɔɔ nan ni.

¹³Ti boni kaa ye ti tun ni itugi wee ni kpietiib ma li foori, amaa ni bien a tugi li kpaa dede.

¹⁴Naah jɔɔ wee ni yab daandaan nan ni, ni ɲan nin ni ter ban kaa jɔɔ nna, wee ni ye ke ni mu kaa nan jɔɔ ke, bi mu li ter ni, ni nie le li che ni bien li kpaa nin tab,

¹⁵a li ke naah sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɲin ke, “Wan nan chie takpemin, waa nan jɔɔ ki tan lagiri, le wan nan chie wama-n, naa nan waari.”

Tatusi nin u ninɔɔtab a bɔr

¹⁶Uwɔnbɔr n gaa kunɔɔpoog nin waah che Tatusi a бага be ni ban, ke n бага kaah be ni ban man ni.

¹⁷Nan bu-n taah balin u ke un jo ni ban ni, u cheeu, le u baantɔɔl a num man nin un dan ni ban, nin u bam.

¹⁸Ti li che ti na big kiba nɔɔ u ki dan ni ban. Ti na a big nmɔn kaah mɔɔn Uwɔnbɔr a bɔɲann nin man ni bu che biwonjiem a laginn bien pagir u le.

¹⁹Nan kpie, biwonjiem a laginn nin le ji gann u ke u li nɔɔ ta wee ti tu ipiin yan wee bi nan ɲaan wee yin don uyudaan baantɔɔl a yinl, ki ji wɔɔn taah jɔɔ linunmanl nin ti ter man.

²⁰Ti ban taah li ɲa man le wee bininfob nlaa bii ti yinl ki ke ti ban niba ipiin nmɔn yaan ni.

²¹Ti boni kaa ye ti tun nan ɲan Uwonbɔr a numbimin a binba le, amaa ti ban ti tun nan ɲan le bininfobin tɔɔl a numin.

²²Nan kpie, ti yin che ti na a big kiba le nɔɔ bi ki dan, wan wɔɔn ti waah jɔɔ kɔlisa man nin niwann bien ni nin iyoo bien, waah jɔɔ tidindann takpem ni bu nbu.

²³Tatusi ma bu ke, u ye n toontunkpieg le ni sisiigin; amaa ti na bum n ma si biwonjiem a laginn a taai-n le, ki ye jilima sei Masiya.

²⁴Mambu ni wɔɔn bijab nan na ban bi man, nin nan bu wee ti jɔɔ kalanbaani ni bu, wee biwonjiem a laginn nin kan.

2 Korenti 9

Biwonjiem kaah ter tab man

¹Naa kpaa talar nin n sɔb kugbɔɲ ki bei ni naah li tun ki tenn biwonjiem man ni.

²N nyi naah ban ni ter bi. N gbaa far ligbingbanl le ni bu Masedoniya yaab ban, ki bei bi ke nim ban be Akaya a timin ni, jirib n-yaan ni nan ɲa sili le nin ni ter, ni yaa nunmanl bu che Masedoniya yaab mu ban bin ter le.

³Amaa n tun ti nabum nan le ke taah nan far ligbingbanl nan bu-n kaa ye yɔli, amaa ni ɲan ni ɲa sili ke maah pii bei bi man ni.

⁴Ni ye Masedoniya a tiɲ a ninfob nan nɔɔm foon ni ban ki miin naa la ɲa sili ke, ifa li jim, le naa ye n yaa binba le ifa nmɔn yin ji amaa ti bien a fai, nan bu-n ti nan fa ligbingbanl nibu bi ban na.

⁵Mambu le n tier ke ni ɲan nin n balin ti nabumin, wee bi chinn gɔnn ni wee ki mann tibuchinn a piini yan wee ni nan siin limɔsiinlin ki die. Le i ɲa sili ke ibuchin piin ni, ni ma wɔɔn ke ni ɲa ni tɔɔl a bamin le naa ye uba le mug ni.

⁶Ni li tier ni nie, wan bun idi wama ke u na yin chie wama le, le wan mu bun idi nin tibuchinn ke u mu na yin chie takpem le.

⁷Uninfo bien n pu u piini waah tier man u sufu ni, ki laa pu nin npoobiin ni, bee uba n mug wi, nan bu-n Uwonbɔr ban wan pu ipiin nin npopeen le.

⁸Le Uwonbɔr le che U nyunyunbasanl takpem li be ni bu, wee niwann bien nin iyoo bien ke, ni li jɔɔ naah ban nan bien, wee ni che ke ni fir tun itoon bien.

⁹Ke naah sɔb Uwonbɔr a gbɔŋin ke, “U ta U piin ki yaal sei faladam U buchin kaa jɔɔ diemi.”

¹⁰Uwonbɔr wan tenn bininfob idibool wee bi bu-n, ki ji tenn bi tjiir wee bi ji-n, U ma le li sei ni idibool ki che yin nɔb, man le U li che ni chie ibuchin di takpem.

¹¹Ni li ŋa biwandam niwann bien ni, wee ki li pu kulagunin iyoo bien, tim bu ni piini nmɔn li kpann kupag ki tenn Uwonbɔr.

¹²Litoonl lan wee ni tun nan kaa pa ye nan tenn biwonjiem baah ban nan le, amaa nitɔɔl che Uwonbɔr ga npagim le takpem.

¹³Naah ter bi nbu, ni ma wɔɔn naah ye ban, bininfob li pag Uwonbɔr nin limɔcheel lan wee ni jɔɔ ki kpenn ni binbem ki sei Masiya u bɔŋann nbu-n, nin naah por ipiin ni ki sei bi nin bininfob bien man.

¹⁴Baah mie Uwonbɔr ki tenn nin, bi sufu le kun ni, Uwonbɔr kaah ta nyunyunbasanl lan kaa jɔɔ tarig ki sei ni nbu.

¹⁵Ni che ti sei Uwonbɔr kunɔɔpoog, nin waah sei ti ipiin yan kaa jɔɔ nmagimi.

2 Korenti 10

Pɔɔl kaah kɔn u tooi bu man

¹Min Pɔɔl wan jɔɔ jiininba nin nbinben ŋan Masiya ban ni, le tenn ni bimɔb nan, min wan wee ni ke n be ni ban ke n san bijawaamin amaa wee n nyan ngbaan ke n jɔɔ lipoobilin!

²N balin ni le ke n nan dan ni ban n-yonn man ke n laa jɔɔ lipoobil a li ke maah tug man ki jiin ban tug ke ti be dulinya nan a binbem le nni.

³Ni ye ibamɔn le ke ti be dulinya-n le, amaa taa kɔn dulinya nan a kɔnli.

⁴Tikunkɔntier tan wee ti jɔɔ kɔn likɔnɔl nmɔn ni, kaa ye dulinya nan a kunkɔntieri. Amaa ti ye tan jɔɔ Uwonbɔr a pɔɔm man li fir bii Sintani a pɔɔm le.

⁵Ti pag bii limɔkpel nin kalanbaanidam ban ke bi jɔɔ nlam ki jon Uwonbɔrin. Ti nyanŋir ipotie bien, ki che ni cheel Masiya a mɔb.

⁶Ni ye ni jɔɔ limɔcheel ke, ni bɔɔn bu ti mu li ŋa sili ki dar tukangbirdam bien a tuli.

⁷Nim lig nan wee uninfo fir ga nin u numbim a binba nle. Ni ye uba jɔɔ tidindann ke u ye Masiya yaau ke, u li nyi ke ti mu ye Masiya yaab le, ke waah ye man ni.

⁸Hali ifa kaa li jɔɔ mi, ni ye n fa ligbingbanl nɔɔn man wee ti Yudaau sei ti ke ti ter ni nbu ke, amaa wee kaa tir ni jaa tum ke, ifa kaa li jɔɔm mambu.

⁹Maa ban n li sɔb n gbann nan ki yugin ni lami.

¹⁰Bininfob biba ke, “Pɔɔl a gbann ni nann le ke upɔɔndaan uba-n, amaa le u nan foon ti ban n-yonn man ke, u ye ulanjiin le, le u mɔboi kaa ji jɔɔ npɔɔn ni.”

¹¹Ni ŋan bininfob nmɔn nbiɛ ke taah kaa be ni ban wee ki sɔb tiggann nin ke ti tun man ni, ti nan foon n-yonn man ke, man le ti yin tun.

¹²Taa ban ti ta tiba ki bigin nin ban donn biba. Ni ye bi bigin biba ki jɔɔ biba ki wɔɔn tab ke, baa jɔɔ nlami.

¹³Amaa tim ma, taa li don tiba ki jo ti toon kaah ye man ni, amaa ti le yin che ti gbingbanfaal be Uwɔnbɔr kaah sei ti itoon yan ni yaan le, itoon yan for ni ban ni.

¹⁴Taa far ligbingbanl ki lagiri, a li ke taa bi dan ni ban le ke, ti bi li fa lagir, nan bu-n ti nan ta Masiya a bɔŋanni ki wɔɔn na.

¹⁵Taa far ligbingbanl ki lagir bininfob biba a toon bu. Ti jɔɔ tama ke, ni yada kaah yabirig chaa-n, ti toon kaah ye nan ni sisiigin li yabig takpem,

¹⁶wee ti li fir jo ntim man fɔg ki jon ni yaa tiŋin, ki mɔɔn tibɔŋann nmɔn. Taa ban ti fa ligbingbanl uba kaah tun nan u yerin nin ni.

¹⁷Amaa “Wan far ligbingbanl ke, un faam u gbingbanl Uyudaan bu.”

¹⁸Naa ye uninfo wan pagir uba le bi num gbee, amaa see wan wee Uyudaan a num gbeen.

2 Korenti 11

Pɔɔl nin tibɔkardam a tooi a bɔr

¹N tier ke ni li jɔɔ limɔril n jɔr leen nan bu; amaa ni pii ŋaan man le.

²N jɔɔ lipiiponl nim bu, lipiiponl lan nyan Uwɔnbɔr ban. N ta ni ki sei chal uba le kpeŋileŋ, u ma ye Masiya, naah li ŋa man wee n ta ni ki sei u wee ni li ye kasi a piikalin.

³Amaa nlam yugir nim bu, nan bu-n n nyi bininfob kaah li dan ki nan lar ni ki ŋmarin ni potieri, ki ke ni laa ji kɔɔ Yisa nbamɔmi, a li ke uwaa kaah nan lar lif man nin.

⁴Ni ye uba dan ni ban ki nan bei ni Yisa uba a bɔr wee naa ye Yisa wan a bɔr wee ti nan pagin ke, bee kinaaŋ kan kaa ye Kasi a Naaŋ nke, bee tibɔr tan kaa ye Yisa a bɔŋanni ke, ti ma le ni gaan nbamɔm weem.

⁵Amaa maa tier ke ban ke bi ye itoon ki ye bipɔɔndamin a ni uba jomi.

⁶Nba ke maa ye wan kan ntinnim wee ki li pag tibɔri, amaa n jɔɔ nbiɛm. Ti che ni niɛ le won ni num kasi niwann bien ni.

⁷Ni nan ye tibir lee nin maah nan jiin nba tum ke ni kan ndom ki mɔɔn Uwonbor a bɔɔnann nin yɔli ki tenn ni nnaa?

⁸Ni nann ke n nan su biwonjiem a laginn biba le ki gaan literil bi ban ke n ter ni.

⁹Maah nan be ni ban n-yonn man wee kaa jɔɔ niba-n, amaa maa nan mugir ni ke ni seim niba, ti nabum ban nyan Masedoniya nan seim maah ban nan na. N nɔmag nba le kaa ban n li mugir uba, n le ji yin ŋa man le.

¹⁰Ni ye ibamɔn le ke Masiya a bɔɔnann nin a bamɔn kaah be n ban ni bu, uba kaa be Akaya a tingbɔɔ nan yaan ki che n ta n gbingbanfaalin ki jien ni!

¹¹Ke babuu? Ni niε wɔɔn ke maa ban ni lee? Uwonbor ma nyi maah ban ni.

¹²N le yin tun le ke maah tun man ni, ni ma li che ban ban bin ta biba kpaag nin ti-n nlaa kan nsan nin tiwann tan wee bi far ligbingbanl n bu.

¹³Bi yaa ninfobol ye tibɔkar a tooi le, ki lar ke bi ye bitoontum le, ki ta biba kpann Masiya a tooi.

¹⁴Naa ye ligarili. Man le Sintani baantɔɔl nan ta uba kpann nween a malaka.

¹⁵Naa ye ligaril li, ni ye Sintani a toontum ta biba kpann bitoontun buchim ke. Bi joorimin le bi na li kan bi toon nmɔn kaah kpaan bi man.

Pɔɔl kaah jin fala waah ye ntoon bu man

¹⁶Jigin n li pag ke: Uba nlaa yim kujɔrug. Amaa ni ye ni yim kujɔrug ke, ni gaam naah bi li gaa kujɔrug man ni, wee n fir fa ligbingbanl wama.

¹⁷Maah far ligbingbanl nan bu-n maa pag ke Uyudaan ni, amaa n pag le ke kujɔugin.

¹⁸Bininfob takpem kaah far igbingban ke dulinya yaab kaah ŋaan man ni, n mu li fa n gbingbanl.

¹⁹Ni nunween takpen nan bu le che ni mɔ ni, le ni jɔɔ limɔril nin tijɔri!

²⁰Ni jɔɔ limɔril nin uba kaah ta ni ki ŋa u yomi, bee ki pen ni bee ki ŋalig ni, bee ki yin ni yɔli, bee ki pebir ni ntapam!

²¹Ni ye ifa le ki seim nin ti daburigi kaah kaa nan che ti tun man ni! Uninfo uba kaah jɔɔ lipoobil ki li fir fa ligbingbanlin, min pag le ke kujɔugin-woo, le ki mu jɔɔ lipoobil ki li fir fa ligbingbanl.

²²Bi ye Hiiburu yaab lee? N mu ye Hiiburu a ninfou le. Bi ye Iziral yaab lee? N mu ye Iziral a ninfou le. Bi ye Abiraham a yaabili lee? N mu ye Abiraham a yaabil le.

²³Bi ye Masiya a toontum lee? (N nann uwaar le maah pag man nin nbu.) Min jon ba, ki kɔɔ tiloondirin ke naa jɔɔ tarigi, le bi boom inaanbaan te-n, le n kan kininbɔɔ kan mal nkum jigin.

- ²⁴Itaa inmu le Juu yaab boom inaanbaan pitaa nin iwie.
- ²⁵Rom yaab nan boom ilanbɔn nfim mitaa. Bininfob nan gabirim itangbag isan iba ki nyi ke n kpou. Tiɣalin nan labirim ki chigin nnyumin nfim mitaa, le n be limɔgilin liwonmunl nin kunyiemuɲ.
- ²⁶N sanchonl a poolin, n nan ti ga kininbɔɲ ikpen ni, ki ji ga kininbɔɲ bininfob ban feen ban, nin n tɔɔl a tiɲ a ninfob ban, nin ban kaa ye Juu yaab ban, ki ji ga kininbɔɲ ntintakpemin, nin itindoo-n nin imɔgin nin n nabum ban choon ki larin ban.
- ²⁷N tun itoon nin linunmanla, ki be kaa dɔ jien ni; nkom nin nnyunyum nan ti chorim le, amaa le maa ji; le tiwar choom le n wan yee waɲ kaa foomi.
- ²⁸Naa ye nima a binba le n nan kan ni, biwonjiemin a laginn bien a mugil bu le che n бага be bi bu.
- ²⁹Nma gbarig, wee min kaa gbarigaa? Nma wee bi che u kɔɔ tibirin, wee n sufu kaa gaan nɲmi?
- ³⁰Ni ye n yin fa ligbingbanl ke, n li fa ligbingbanl wɔɔn n daburigi nbu le.
- ³¹Ti Yudaau Yisa a Baa Uwɔnbɔr wan njan nin npagim iyoo bien ni, U ma nyi maah kaa por tibɔkari.
- ³²Maah nan be Damasiko a tiɲin n-yonn man ni, ubɔr Aritasi a bɔrbig nan ban un choom le ki nan che bitɔtogib si kitiɲ nmɔn a timansanmɔnn ki guu ke bin choom.
- ³³Amaa le bi nan taam ki kpeen kukachiegin, ki nan taam lann kitiɲ nmɔn a gonl a bolin, le n nan nyan uja nmɔn a nɔɔn.

2 Korenti 12

Pɔɔl kaah kan zii nin tibɔkpiirikaar man

- ¹Ni le ye n li far ligbingbanl le. Hali nin naah kaa jɔɔ tinyɔɔr nan bien ni, n li wɔɔn ni zii nin tibɔkpiirikaar tan nyan Uyudaan ban.
- ²N nyi uja uba wan ye Masiya a ninfou, wee Uwɔnbɔr nan taa u don papaab. Ni bin piig nin ina sɔ. Maa nyi njee ni nan ye tigbanann le bee naah kaa nan ye tigbanann ni, maa nyi, Uwɔnbɔr a binba le nyi.
- ³Le n nyi uja nan naah ye tigbanann bee naah kaa ye tigbanann ni maa nyi, amaa Uwɔnbɔr ma nyi,
- ⁴le u don paab, nin yaan nmɔn le u nan gbir imɔbon yan wee uninfosaal kaa jɔɔ npɔɔn nin un pagi.
- ⁵N li fa ligbingbanl uja nan a bosu bu, amaa maa li fa ligbingbanl n baantɔɔl bu, see n daburigi a binba bu.

⁶Hali ni ye n gann ki ke n fa ligbingbanl ke, maa li ɲa kujɔrugi, nan bu-n n yin pag ibamɔn le. Amaa maa yin fa ligbingbanli, wee nin che uba npagim ki jo npagim man kpaan nim mi ki jiin maah tun man bee maah pag nan ni.

⁷Nan bu wee maa far ligbingbanl ki tan lagirin ye maah nan kan kpiir wɔɔn takpem nbu, le nkunkon man ye Sintani a toom min chɔgim ki paar be n gbanann ni ke nin mugirim wee n laa donn n baa ki tan lagiri.

⁸N balin Uyudaan nfim mitaa ke un nyan nkunkon nmɔn n ban na.

⁹Amaa le u beim ke, “Maah saɲ kunyunyunbaag man ni kpaan nin ɲa, N pɔɔm jɔɔ yaag idaburigin le.” Ni bu n li fa ligbingbanl takpem n daburigi yin bu, wee Masiya a pɔɔm li be n ban.

¹⁰Mambu, Masiya le che n num gbee, n daburigin, n sugirin, limugilin, fala a poolin, ki ga tibɔmugkaar. Ni ye idaburig choom ke, iyaayoo le n jɔɔ npɔɔn.

Pɔɔl a бага kaah be Korenti yaabin man

¹¹N ɲa nba le kujɔrug, amaa nim le che n ɲa man. Nim le bi li pagim, nan bu-n hali maa le ye niba ke, amaa ban lar ke bi ye “itooon pɔɔndamin,” kaa jomi.

¹²Nan wɔɔn ntoon kaah ye wan ye siera nin limagil nin ligaril a toonl le. N nan tun ni niɛ bien ni ban nin limɔril le takpem.

¹³Ba a bɔgirim be nim nin ni wonjien tab bimienin a sisiigin naa? Maah kaa nan ye litugil ki sei ni nbuu? Ni jien per ma.

¹⁴Daandaan nan n ɲa sili le ke n dan nan gɔnn ni wee nin kpiɛ nfimitaa. Maa nan yin ye litugil le ki sei ni, nan bu-n naa ye naah jɔɔ nan nle n ban ni, amaa nim le n ban. Nan bu-n naa ye nbuwaab le ban tiwann ki siig ban ye bi, amaa ban ye bi le ban tiwann ki siig nbuwaab.

¹⁵Ni li mɔɲim pam, ni ye n ta n faal bien nin npɔɔm ki ter ni ke. Ni ye n ban ni takpem ke, nim ma yin bam wama lee?

¹⁶Ni che ni li ye man na, maa ye litugil ki sei ni. Nin ni ma bien ni, ni ke n ye kibibirig le ki pen choo ni!

¹⁷Maah tun bininfob ban ni ban nin, bi ni uba jin ni dulim min buu?

¹⁸N nan balin Tatusi ke un dan ni ban, ki ji nan che ti na a big kiba mu chien u. Tatusi nan nyi ki jin ni dulim waa? Min nin u ma kaa piɛ kinaaɲ le nin nsan n baa?

¹⁹Ni tier ke ti degin tiba le ni ban naa? Ti be Uwɔnbɔr a nintogil le ki pag ke ban be Masiya-n ni; n jɔtiib, nan bien wee ti tun ni, ni ye nan li sei ni ngbananpɔɔn le.

²⁰N lam yugir nin n dan wee kaa na yin kan ni maah ban ni li be man nni, wee ni mu kaa yin kam naah ban n li be man ni. N san bijawaam le nba ke limɔkpel

na li be, bee lipiiponl, bee lijagaal, bee nbɔgirim bee kutingbiig, bee libɔɔnsul bee kalanbaani chɔgin, nin kuɲmaruɲ.

²¹N san bijawaam le ni ye n ji jirin ni ban ke Uwonbɔr li seim jininba ni nintogil, n na li jɔɔ lisufubiil nin ban tun tibir wee kaa la kpenn bi binbemin ki nyan tijaginn nin iwanjaab toon nin nwanchɔgin binben, ni ma nin ye bi tooi.

2 Korenti 13

Ikpaan joorikaa nin ipoor

¹Ni niɛ le yin kpɛ maah gɔnn ni nfim mitaa. “Ni kpaa talar le nin tibɔr bien li jɔɔ sieradam bilee bee bita.”

²N pii nan sei ni ikpaan maah nan be ni ban nfim milee nna. Daandaan nan hali maah kaa le ji be ni ban ni, n le ji kpaan ni le. N nan jirin ke, maa yin jien ban pii chinn ɲa tibir bee ban gurin a tuli a darimi,

³naah ban ni biɛ ke Masiya le sin jɔɔm ki pagi. Waa ye kidaburigi le ni sisiigin ni, u jɔɔ nɲɔɔn ni ban.

⁴Nin ni bamɔn, bi nan kpaa u lidapunpunl bu u daburigi ni, ni bien yɔli u jɔɔ limiɛfol Uwonbɔr a pɔɔm bu. Man nmɔn bu le ti mu jɔɔ u daburigi nmɔn, ni bien yɔli Uwonbɔr a pɔɔm bu ti mu li jɔɔ limiɛfol nin Yisa ki tun ki tenn ni.

⁵Ni mag ni bau njee ni sin be nin yadaa; ni baan ni bau. Naa nyi ke Masiya be ni ban naa? Wee naa ye ni lu ni magilin le-n.

⁶Le n ga jin ke ni li biɛ ke taa lu limagilin ni.

⁷Daandaan nan ti miɛ Uwonbɔr ki tenn ni ke ni laa tun niba a biri. Naa ye ke bininfob n kan taah nyaɲ limagilin man ni, amaa ti ban ni tun nan ɲan, hali gbaa ni yin nann ke ti walin gur le-n.

⁸Taa li fir tun niba ki bii ibamɔn nmɔn ni, amaa ti le yin tun ibamɔn le.

⁹Ni mɔ ti le n-yonn man wee ti jɔɔ idaburigi amaa wee nim pɔɔ ke; ti wonmiɛl ye nan li mann ni le.

¹⁰Mambu le n sɔb kugbɔɲ nan ki tenn ni, ni ye maa be ni ban ke, wee ki nan dan ni ban n-yonn man ke n laa fiin n ɲuul nɲɔɔm bu. Ti yudaau nan seim nɲɔɔn nmɔn ke n ter ni le, naa ye n bii ni.

¹¹Ni joorimin n nabum, n chabir ni le, ni li ban nbinben ɲan na, ni gbirim maah len nan nan, ni li jɔɔ lipotiel libau, ki li be nin nɲɔɔɔn, le Uwonbɔr wan jɔɔ njiem nin nɲɔɔɔni li be nin ni.

¹²Ni li poor tab nbamɔma.

¹³Biwonjiemini bien poorin ni.

¹⁴Ti yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl nin Uwonbɔr a bam, nin Kasi a Naan a mɔkpaam li be ni bien ban.

Galantiya

Galantiya 1

¹Min Pɔɔl wan ye Masiya a toom nan, maa nyann bininfob ban ni bee naa ye uninfo le tunimi, amaa Yisa Masiya nin ti Baa Uwɔnbɔr, wan fiin u nkumin nin,

²nin n nabum ban bien be n ban, Le sɔb kugbɔɔ nan ki poor nim biwonjiem a laginn tan be Galantiya a timin:

³Ti Baa Uwɔnbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl nin nposɔɔn li be ni bu,

⁴u ma ti yudaau Yisa nmɔn le ta uba ki siin ti taalin ti yaa toonbirin, ke un nyan ti dulinya birig kan a yonn wee ti be nan, ke ti Baa Uwɔnbɔr kaah ban man nin,

⁵Uma wan ye kupag hali nin n-yonn man kaa jɔɔ ndiemi. Ibamɔn.

Tibɔɔnann tiba kpenilen le be

⁶Ni garim pam nin naah labir weem ki jien Uwɔnbɔr wan yin ni Masiya a nyunyunbasanl bu-n wee ki labir nɔɔ tibɔr tan be ti binba nmɔn,

⁷taa le ye tibɔɔnann ma kolibi. Ibamɔn buu bininfob biba li yin ta kuɔmaruɔ ki ɔa ni sufu ni ki degin ni Masiya a bɔɔnann nmɔn.

⁸Amaa hali tim bee malaka le nyan papaab ki yin mɔɔn tibɔɔnann wee ti be tiba kaa ye tan wee ti pii mɔɔn ki sei nin nke, che nɔmi man kaa jɔɔ njunimin ngaa u!

⁹Ke taah pii nan len man nin, le n ji bei ni daandaan nan: Ni ye uba mɔɔn tibɔɔnann wee taa ye tan wee ni nan gaa-n ke, che nɔmi man kaa jɔɔ njunimin ngaa u!

¹⁰N gbaar ki ban bininfob le n ke n toon ɔan bee Uwɔnbɔr aa? Bee n ban bininfob a num le n gbee maa? Ni ye n le la bi gbaar ban bininfob a num le n gbeem ke, maa bi yin ye Masiya a yomu wi.

Pɔɔl kaah nan ɔa Yisa a toom man

¹¹N nabum, n ban ni li nyi ke tibɔɔnann tan wee n nan pagin, naa ye uninfosaal le ɔa ti.

¹²Maa gaa ti uninfosaal ban ni, naa ye uba mu le ta ti ki wɔɔnimi; amaa, n gaa ti Yisa Masiya wan kpiir ti ki wɔɔninin ban le.

¹³Ni pii gbir maah nan jɔɔ nbinben man n-yonn man wee n nan nɔɔ Juu yaab a wonjien samin a bɔra, nin maah nan mugir biwonjiem a laguɔ linunmanl ki gbaar ban n bii liwonjienl man.

¹⁴N nan lii Juu yaab takpem tim Juu yaab a wonjien samin, min nin ban nan yegin, n nan jɔɔ inunman takpem ki nɔɔ n yaajam a kaal kaah wɔɔn man.

- ¹⁵Amaa Uwonbɔr, wan nan gannim ke baa la ma min, naah nan nan gbee U num n-yonn man nin le U yim U nyunyunbasanl bu,
- ¹⁶ki kpiir U bija wan be n ni-n ki wɔɔn ke n ta u ki mɔɔn ki sei ban kaa ye Juu yaabin, maa nan gbeer uba,
- ¹⁷n mu kaa jon Jerusalem ke n tan kan ban nan chinn ye itoon n ni, amaa libol nmɔn n nan jon Arabiya le, ni bɔɔn bu le n jir Damasiko.
- ¹⁸Ibin itaa a bɔɔn, le n nan jon Jerusalem n tan gɔnn Piita ki biɛ u, le ki nan be u ban iweehn piig nin iɲmu.
- ¹⁹Maa nan kan Yisa a tooi bimienin a ni uba, see ti Yudaau a waal Jemisi a binba.
- ²⁰Uwonbɔr buu, naa ye tibɔkar le n por ki sɔb tenn ni.
- ²¹Ni bɔɔn bu le n jon Siriya nin Silisiya.
- ²²N-yonn nmɔn, biwonjiem a laginn ban nan be Judiya a tingbɔɲin ki be Masiya ni-n kaa nan nyimi.
- ²³Bi le nan gbir bininfob biba le kaah pag ke: “Uja wan nan mugir ti-n, mu nin mɔɔn yada kan wee u nan ban un choo bii nle ki tenn bininfob.”
- ²⁴Le bi don Uwonbɔr a yinl min bu.

Galantiya 2

Pɔɔl nin u toon kpietiib a bɔr

- ¹Ibin piig nin ina a bɔɔn le n ji nan jon Jerusalem, min nin Banabasi. N nan ta Tatusi tɔɔl jon na.
- ²Uwonbɔr le nan kpiir wɔɔnim ke n jo, ki tan bei bi tibɔɲann tan wee n ti mɔɔn ban kaa ye Juu yaab ban nin. Amaa n nan yin biwonjiem sanliibin a binba le ki wɔɔn bi, nan bu-n, n nan san le kaa ban maah tun nan nin bee nan wee n la yin tun nin n gab yɔli.
- ³Hali Tatusi, wan nan be n ban nin, nin waah le nan ye Girig a ninfou nmɔn bien ni, baa nan mugir u ke un jii u punli.
- ⁴Tibɔr nmɔn nan nyan nnabum man por tibɔkar tenn bi ba ke bi mu ye Yisa a bɔɔnɔɔbin le, bi nan be ti sisiigin le ki pigir ti ki ban bin biɛ taah gaa ti ba Masiya bu man wee ki ɲa ti nsiim a yomi.
- ⁵Taa nan chee sei bi hali wama, naah li ɲa man wee tibɔɲannin a bamɔn li be nin ni.
- ⁶Ban wee bi lig bi ki miin bi ye ban kpaa talarin, baah nan ye bininfob ban nin kaa jɔɔ nbɔgirim min ban ni; Uwonbɔr kaa ji bininfob tibɔr baah nann man ni, bininfob nmɔn kaa kpiɛgim niba imɔleen n-yaan ni.

⁷Amaa, baah kan nan n ban ye Uwombɔr kaah gannim ke n mɔɔn u bɔɔnann nin ki sei ban kaa ye Juu yaab ke waah nan gann Piita ke un mɔɔn tibɔɔnann nmɔn ki sei Juu yaab man nin.

⁸Uwombɔr wan nan tun nin Piita wee u nan ye ntoon ki sei Juu yaabin, Uwombɔr nmɔn le tun nin n mu le n ye ntoon ki sei ban kaa ye Juu yaabi.

⁹Jemisi nin Piita ki kpɛ Jɔnn ban wee bi lig ki miin bi ye bininfojabin, bi tɔɔl nan biɛ ke Uwombɔr le seim itoon gannkaa nmɔn; ni ma che bi nan sei min nin Banabasi inɔɔ. Ni ma nan ye chee sei tab a nɔɔseil. Tim nin bi ma nan chee sei tab ke min nin Banabasi li mɔɔn tibɔɔnannin ki tenn ban kaa ye Juu yaaba, wee bi mu li mɔɔn ti ki tenn Juu yaab.

¹⁰Nan bien wee bi nan pag joor ye le ke ti li tier bilanjiim bu, nan wee n jɔɔ linunmanl ki ban n tun.

Pɔɔl kaah fuun Piita bu Antiɛg man

¹¹Piita kaah nan foon Antiɛg nan, n nan yii u bɔrin le u numin, nan bu-n u le sin nan jɔɔ igalin le.

¹²Bininfob ban nan nyan Jemisi ban ki dan nin kaah kaa la nan foon nin, u nan lagin ki ji tijiir nin ban kaa ye Juu yaabin le. Amaa bijab nmɔn kaah nan nan foon n-yonn man nin, le u jir bɔɔn ki yier kaa ji lagin ji tijiir nin ban kaa ye Juu yaabin ban ni, nan bu-n u nan san bijab ban nan nyan bipunjiib a paabim ki dan nin le.

¹³Le Juu yaab ban nan be niin nmɔn mu kpɛ Piita bu u larug nmɔn yaan, bi larug nmɔn nan boon Banabasi tɔɔla.

¹⁴Maah nan nan kan baah tun man nin kaa nɔɔ tibɔɔnannin a bamɔn yin, le n bei Piita bininfobin bien a nintogil ke, “A ye Juu a ninfou le, amaa a be le ke ban kaa ye Juu yaabin, ɔaa nann Juu a ninfou wi. Ni ɔa nii wee a mugir ban kaa ye Juu yaab ki ban bin nɔɔ Juu yaab a kaalaa?”

¹⁵“Tim ban wee bi ma ti wee ti ye Juu yaab, wee kaa ye ban kaa ye Juu yaab tibirdam nan,

¹⁶ti nyi ke naa ye uninfo wan ɔmag nsiim le bi ke u ye uninfo ɔan Uwombɔr ban ni, amaa ban ɔa Yisa Masiya yada-n. Ti tɔɔl ɔa Masiya yada le ke nin che ti bɔr li ɔan Uwombɔr ban, ti yada n bu, amaa naa ye taah ɔmag nsiim n bu, uba kaa li fir ɔa uninfo ɔan Uwombɔr ban nsiimin bu.

¹⁷Ni ye ke, taah ban ti ɔa bininfoɔam Masiya nin, ni nan wɔɔn ke ti baantɔɔl ye tibirdam ke, ni ji wɔɔn ke Masiya si tibirdam a chaɔ lee? Naa ye man kolibi.

¹⁸Ni ye n bi jir maa nan wee n nan choo bii n le ke, ni ma bi wɔɔn ke n ye wan bii nsiim le.

¹⁹Uwombɔr a siimin bu le n kpo sei nsiim nmɔn, ke n fir ki be Uwombɔr kaah ban man.

20 Bi nan kpaam lidapunpunl bu le nin Masiya le naa ji ye min le be, amaa Masiya nmɔn le be nim. Limiefol lan wee n jɔɔ be nin tigbanann nin, n be nin yada le Uwɔnbɔr a bija-n bu, wan jiem wee ki ta u ba seimin.

21 Maa yii Uwɔnbɔr a nyunyunbasanlin ni, ni ye nbuchin binben bi nɔɔ nsiim bu le ke, Masiya bi kpo yɔli le!”

Galantiya 3

Nsiim bee yada a bɔr

1 Nim Galantiya yaab, tijɔri nan! Unyɔɔgdaan u la baa ηmarin ni sufuu? Yisa Masiya a kum lidapunpunlin bu a bɔr nan kar ki wɔɔn ni npaan nin ni tɔɔl a numin.

2 N ban n biε niwann niba le kperjilenj ni ban: Naah ηmag Uwɔnbɔr a siimin bu le che ni gaa Kinaaηin bee naah gbir tibɔηannin ki ηa ti yada-n buu?

3 Ni jɔrig lee? Nim ban nan piin nin Uwɔnbɔr a Kasi a Naaη a pɔɔm nan, ni nin gbaar ban ni ta uninfosaal a pɔɔm le ki jooraa?

4 Naah jin fala wan takpem nan ye yɔli lee? Ke ni sin ye ke ni ye yɔli ke,

5 Uwɔnbɔr nan ta U Kasi a Naaηin ki sei ni nin ligaril a toon yan wee U nan tun ni sisiigin nin ke naah ηmag nsiim nbu le, bee naah gbir tibɔηannin ki ηa ti yada n buu?

6 Man le, ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔηin ki len ke; “Abiraham nan ηa Uwɔnbɔr le yada, le ni wɔɔn ke u ye ubuchin le.”

7 Mambu, ni biem ke bininfob ban ηa yada nan ye Abiraham a yaabili le.

8 Ni ji sɔb dɔ Uwɔnbɔr a gbɔηin ke, bininfob ban kaa ye Juu yaab nan a bɔr na li ηaη bi yada bu. Baah kaa la nan gbir tibɔηannin n-yonn man nin le U nan chinn mɔɔn ti sei Abiraham ke, “Fin bu, N li kaab tikaar jaa dulinya nan yaab bien bu.”

9 Mambu ban ηa u yada kan tikaar ke Abiraham, wan ye yada daan nin, kaah kan man nin.

10 Bininfob ban bien nɔɔ nsiim ke bin kan ηηmarimin, limɔpool be bi bu, nan bu-n ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔηin ke, “Wan bien kaa nɔɔ nsiim man bien sɔb dɔ nsiim a gbɔηin ke, limɔpool be u bu.”

11 Ibamɔn, nsiimin bu ke uba kaa be wee Uwɔnbɔr ke u bɔr ηan ni, nan bu-n, “Ubuchin le be yada bu.”

12 Amaa nsiim kaa nɔɔ nin yada; nan bu-n, “Uninfo wan tun nsiimin kaah wɔɔn man nin li be nsiim nmɔn bu.”

13 Masiya nan ta u ba le ki mann nkpenim a manug ki fee ti nyan nsiim a mɔpool lan nan nɔɔ ti-n ki jaa, waah nan gaa ti a sisibol ki sir ki che limɔpool nmɔn jin u

nbu, nan bu-n ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔɔn ke: “Limɔpool be wan bien bi jɔn u busub bu.”

14U nan sei ti nkpenim a manug le ke Masiya bu le ban kaa ye Juu yaabin mu nkan tikaar tan wee Uwɔnbɔr nan ɔa Abiraham bu-n ni, ke ni ye ti ɔa yada ke, ti li kan Kinaaɔ kan wee U nan siin limɔsiinl ke U li sei ti-n.

Nsiim nin limɔsiinl a bɔr

15N nabum, n ban n ta idaa bien a binbem le ki mag wɔɔn ni tibɔr nan. Bininfob kaah lagin ki poo tipoor tan ke, uba kaa li fir bii ti bee ki ta niba kpɛ ni bu man nin, man le ye ni niɛ mu.

16Limɔsiinl nmɔn nan siin ki sei Abiraham nin u yaabil le. Uwɔnbɔr a gbɔɔn kaa ke, “Nin a yaabili yi” wee ni wɔɔn ke kuninfogbaluɔi amaa u nan ke “Nin a yaabil”, le ni wɔɔn ke uninfo uba u ma ye Masiya.

17Maah wɔɔn nan nmɔn ye nan le: Uwɔnbɔr le nan poo tipoor, ibin kobina nin ibin pita kaah jon a bɔɔn le u ta nsiim mu ki sei bininfob, ni ma bu nsiim nmɔn kaa li fir bii Uwɔnbɔr a poor tan wee u nan poo siin nmɔn ni.

18Ni ye nsiim a ɔmagim bu le Uwɔnbɔr tenn bininfob U faal ke, mambu ke waa bi li sei uba lifaal U mɔsiinlin bu, amaa ni nan ye Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl bu le U sei Abiraham U faal nmɔn limɔsiinlin bu.

19Ke babu wee Uwɔnbɔr nan siin nsiim nmɔn naa? Nsiim a biim bu le Uwɔnbɔr nan ta nsiim nan ki sei bininfob ki kpɛ U mɔsiinl bu, ki ban nsiim nmɔn li ɔmag bi hali nin n-yonn man wee Abiraham a yaabil lan wee U ma Uwɔnbɔr nan siin limɔsiinl ki sei-n kaah na li foon. Le malakam ta nsiim nmɔn ɔubin usandanfaar a wɔɔn.

20Usandanfaar nan kaa si uninfo uba bu; amaa Uwɔnbɔr ye uba le.

Nsiim kaah be nan bu

21Mambu nsiim kɔn nin Uwɔnbɔr a mɔsiinlin lee? Naa ye man ni! Ni ye Uwɔnbɔr bi siin nsiim man li fir sei uninfo limiɛfol ke, U bi li ke bininfob ye bibuchim le U ban, nsiim nmɔn a ɔmagim bu.

22Amaa Uwɔnbɔr a gbɔɔn bei ke, uninfo bien be tibir a loondiigin le, naah li ɔa man wee Uwɔnbɔr kaah nan siin limɔsiinl ke U li sei ban ɔa Yisa Masiya yada lifaal lan nin, bi yada nmɔn bu le U yin sei bi.

23Yada nan kaah kaa la nan foon nin, nsiimin nan ɔa ti biloondiikɔɔb le, le ki loon ti ki nan kpaa n-yonn man wee Uwɔnbɔr nan kpiir yada a ɔaam a bɔr ki wɔɔn ti-n.

24Mambu, nsiim nmɔn nan ye uguguur le ki jɔɔ ti chaa Masiya ban, naah li ɔa man wee Uwɔnbɔr n len ke ti bɔr ɔa yada bu.

²⁵Daandaan nan yada a ɲaam a sam kaah dan nan, nsiimin kaa ji ye ti guguuru wi.

²⁶Ni bien nan ye Uwɔnbɔr a buwaab le naah ɲa Masiya yada-n bu.

²⁷Nim ban wee bi fun ni Uwɔnbɔr a nyunful Masiya a yinlin nin, nim le ta Masiya ki yee ke kuwan yeewajin.

²⁸Mambu, nbɔgirim kaa ji be ban ye Juu yaab nin ban kaa ye Juu yaab a sisiigin ni, kaa be biyom nin ban ye bi ba nan a sisiigin ni, kaa be bijab nin bipiib mu a sisiigin ni, ni ma bu ni bien ye nba le Masiya ni.

²⁹Ni ye Masiya le ye ni ke, man ke ni ye Abiraham a yaabili le, ki li ji u faal ke Uwɔnbɔr a mɔsiinlin kaah wɔɔn man nin.

Galantiya 4

¹Maah len man nmɔn wɔɔn le ke ufaajir nmɔn kaah le la ye kibigin, nin waah le jɔɔ nan nmɔn bien yɔli, waa yin jɔɔ nbɔgirim nin uyomi.

²U yin be ban guu win nin u toon tun ninkpeebin a nɔɔn le, hali ki nan kpaɔ u baa kaah nan siin u n-yonn man nin.

³Man mu le ye ti, taah la nan ye nbuwaab Yisa a samin yaan nin, dulinya nan a maabiyerug nan ɲmag ti le ke biyomin.

⁴N-yonn nmɔn kaah nan nan foon bien nin, le Uwɔnbɔr tun U tɔɔl a bija, wan wee upii ma u, wee nsiim ɲmag u,

⁵ke un ɲa nkpenim a manug ki nyan ban be nsiim nmɔn yaan nin, wee ti kpɔnn Uwɔnbɔr a bibamɔm.

⁶Naah ye Uwɔnbɔr a buwaabin bu le Uwɔnbɔr tun U big nmɔn a Naan le ki dan ki nan be ti sufu ni, le kinaan ɲmɔn yi ke, “Ti dindaau, ti baa.”

⁷Mambu, ɲaa ji ye uyomi, amaa a nin ye Uwɔnbɔr a big le; ɲaah ye U big n bu, le U ɲaan U faajiru mu.

Pɔɔl a бага kaah be Galantiya yaabin man

⁸N-yonn man nan jon wee naa la nan nyi Uwɔnbɔr nan, ni nan ye biyom le ki sei Uwɔnbɔr kaah naan tiwann tan kaa ye iween nin.

⁹Amaa daandaan nan ni nin nyi Uwɔnbɔr, bee Uwɔnbɔr nyi ni, ke ba ɲa wee ni ji ban ni jir ki nɔɔ dulinya nan a maabiyerug kan ye idaburig nin kunyunyunbaag a binbem nan naa? Ni ban ni kpɔnn tiwann nmɔn a yomi le jigin naa?

¹⁰Ni ji iweehn nin inmal nin iyoo nin ibin a chiig le!

¹¹N san ni bijawaam le, maah tun nan ki jiin ni paamin nan gab yɔli bu.

12N nabum n balin ni le, ni li be ke min na, ke maah be ke nim man nin. Naa galimi.

13Ke naah nyi man nin, maah nan bu-n bu le n nan chinn ki mɔɔn tibɔɔnann nan ki sei ni.

14Hali nin n wien nmɔn kaah nan mugir ni nan bien na, amaa naa nan yim yɔli bee ki yii mi, ni gaam le ke Uwɔnbɔr a malaka-n, ki ji gaam ke Masiya baantɔɔlin.

15Ni mɔmin bien be laa? N li fir ji siɛra ke, ni ye ni bi li fir ke, ni bi li chee ki logir ni numbili ki seim.

16Amaa daandaan nan n nin kpann ni dundaau le maah bei ni ibamɔn nin buu?

17Bininfob biba jɔɔ inunman ki ban ni ta ni baga ŋa bi ni, amaa naa ye ni ŋam bu le bi ŋaan nmɔn ni. Bi ban bin ta ni ŋa bicham ti ban, naah li ŋa man wee ni li jɔɔ inunman ki ta ni baga ŋa bi ni.

18Ni ŋan ni li jɔɔ inunman, ni ye ni tun nin ni ŋam bu, wee ni li ye man ki jɔɔ chaa ki laa ye n-yonn man wee n nan be ni ban a binba.

19N bijiekaam, ni wum le ke nmarwien kaah choo upii ke ni wuu man nin, ki nan kpaa n-yonn man wee ni na li chegir Masiya a sam nan yaan.

20N bi ban n li be ni ban daandaan nan wee ki mann kpenn n kukɔl, nan bu-n n lam ŋmarin le ni bu.

Hega nin Sɛra a magil

21Ni beim ni, nim ban ban nsiim li ŋmag ni nan, naa nyi nsiim nmɔn kaah len man naa?

22Ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔn ke Abiraham nan jɔɔ nbijabum milee le, uba a na nan ye uyom le wan gurin mu a na nan ye upii wan ye uba.

23U bija wan wee upiiyomin nan maa-n, u nan ma u le ke bininfob kaah maa man nin; amaa u bija wan wee upii wan ye uba-n nan maa-n, u nan ma u le ke Uwɔnbɔr kaah nan siin u mɔsiinl man nin.

24Ni niɛ li fir ta, pag wonn a poolin ke, bipiib bilee nan si Uwɔnbɔr a poor a kerim milee a sisiimin le, uyom nmɔn a yinl li nan ye: Hega; le u si tipoor tan wee Uwɔnbɔr nan poo Sinai a jɔɔl a paabin a sisiim, le ki nan ma u big tiyomirin.

25Daandaan nan Hega si ki sei Sinai a jɔɔl lan be Arabiya a tiŋin nin le, ki nann dulinya nan a Jerusalem le, nan bu-n u ma nin u buwaab be tiyomirin le.

26Amaa Jerusalem kan be papaab nan ma ye u ba le, le ki ye ti na.

27Ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔn ke: “Upiinjɔɔbee, che ni li mɔŋa, fin wan kaa la nyi ma nbuwaab nan; li yigin ki le sɔɔlin na, fin wan kaa la nyi nmarwien a tom nan; nan bu-n upii wan a chal yii u nan a buwaab yab ki jon upii wan jɔɔ chal nan a buwaaba.”

28N nabum daandaan nan ni nann Azig le, ni ye Uwonbɔr a buwaab le, U mɔsiinlin bu.

29Iyaayoo nmɔn, baah nan ma wan ke bininfob kaah maa bi buwaab man nin, nan mugir wan wee bi ma u Kinaanɔ a pɔɔmin nin, ni ye man le daandaan nan.

30Amaa Uwonbɔr a gbɔɔnin bei ke nii? “Nɔɔr upiiyomin nin u bigin ki jaau, upiiyom a big nin upii wan ye u ba nan a big kaa li fir lagin por lifaali.”

31Mambu n nabum, taa ye upiiyom nmɔn a buwaabi, amaa ti ye upii wan ye u ba nan a buwaab le.

Galantiya 5

Li mann ηmag a ye n ba

1Ye n ba bu le Masiya nan nyan ti tiyomirin. Mambu mann sir nbamɔma, ki laa ji ta tiyomir a naajadaag paan a baa bu.

2Ni gbirim! Min Pɔɔl bei ni le ke ni ye ni la ηmag lipunjiil a siimin ke, ni wɔɔn ke Masiya kaa jɔɔ tinyɔɔr tiba bien ki sei ni.

3N bei ni le jigin, uninfo bien wan ηmag lipunjiil a siimin ke, ni kpaale nin un ηmag nsiim nmɔn bien.

4Nim ban pɔɔn ni ba ke Uwonbɔr n len ke ni bɔr ηan nsiim a ηmagim bu-n, ni pii bɔgir ni ba Masiya ban na, ki nyan ni ba Uwonbɔr a nyunyunbasanl n-yaana.

5Amaa yada bu, le kinaanɔ sei ti nɔɔn le ti jɔɔ tama ki guu nbuchin binben a yonn.

6Ni ma bu Masiya ban, taah jii ti pun bee taah kaa jii kaa kpaatari. Nan kpaatari le ye yada kan be npanin nin njiem.

7Ni nan ti tun nbamɔm le. Ke ηma ηɔɔr ni ke ni laa ji nɔɔ ibamɔn nmɔn naa?

8Kularug nmɔn kaa nyan Uwonbɔr wan yin ni ban ni.

9“Boroboro a nyɔgim wama le che boroboro a yom fugir ki do.”

10Uyudaan bu n jɔɔ tidindann ke naa ji li jɔɔ lipotiel liba kpie. Uninfo wan ηmarin ni potiel nmɔn ke, Uwonbɔr li dar u daan a tul, ni бага kaa be waah ye wan ni.

11N nabum, ni ye n la bi mɔɔn lipunjiil a bɔr le ke, ba ηa wee bi ji mugirim maa? Ni ye man ke igalin yan nan ηa lidapunpunl bu n gab yɔliu.

12Min bi ban ke bininfob ban mugir ni lipunjiil bu nan n bin jien lipunjiil wee ki li faar bi bau.

¹³N nabum, Uwonbɔr le nan yin ni le ni kpann ban ye biba. Amaa ni li nyi ni nɔɔ ye nba nmɔn bu ki tun tigbanann a kɔlisa a toon; amaa ni li tun tenn tab nin njiɛma.

¹⁴Nsiim nmɔn bien li lagin ki ɲa lisiinjal lan len ke: “Li jɛ a kunkɔɔn tab ke ɲaah jɛ a ba man nin.”

¹⁵Ni ye ni gbaa boo tab ki tenn tab ndam ke, ni li nyi ke ni li bii tab.

Kinaaɲ nin tigbanann a binbem a bɔr

¹⁶N bei ni le, ni li nɔɔ Kinaaɲ a binbema, wee tigbanann a bir a kɔlisa a toon laa be nin ni.

¹⁷Tigbanann kaah ban nan nin kaa chee sei kinaaɲ kaah ban nan nin ni, le kinaaɲ mu kaah ban nan nin kaa chee sei tigbanann kaah ban nan nin ni. I kɔn nin tab le, ni ma le che naa fir tun naah ban nan ni.

¹⁸Amaa ni ye kinaaɲin lii ni sam ke, nsiim kaa ɲmag ni.

¹⁹Tigbanann a binbem be npaan ni le, ni ma ye: Iwanchɔgin toon lipiibanlin bee lijabanlin, tijaginn a toon, nwanchɔgin binben,

²⁰nin libawol manil nin kusɔɔg; kininaɲ, likɔnl, lipiiponl, lijuul, npooton a bam, kumaabiyierug, nbɔgirim,

²¹nin linunchɔril, lidanyugbeel, nin lidanyugbeel a toonbir, nin ban tun man a booli. N bei ni le ke maah pii nan bei ni man nin, ban tun man nmɔn kaa na li kɔɔ Uwonbɔr a naamin ni.

²²Amaa kinaaɲin a looi le ye njiɛm, nmɔn, npɔsɔɔn, limɔril, tiɲann, nbinben ɲan, si nba bu,

²³nin jiininba, ki kpiɛ choonba. Nsiim nba kaa ji be wee ki li bii ban tun nan ni.

²⁴Masiya kaah ye ban nin ta tigbanann a kɔlisa nin bi binben biimin bien ki kpaalidapunpunl buu.

²⁵Taah be kinaaɲin bu-n, ni che ti nɔɔ kinaaɲ nmɔn a tabogi.

²⁶Ni laa che ti li jɔɔ kalanbaani nin tab, bee ki fiin tab a ɲuui, bee ki li jɔɔ linunchɔril nin tabi.

Galantiya 6

Naah li tug tab a tugi man

¹N nabum, ni ye ni kan uba tun titoonbir ke, nim ban be nin Kinaaɲin ni ter mu soon wee un mann ki sir nbamɔm, amaa wee ki li nyi ni ba bu, naa ye man ke ni mu li kɔɔ libiginlin.

²Ni li tug tab a tugi ya man, ni ye ni ɲaan man ke, ni li gbeen Masiya a siimin.

- ³Ni ye uninfo tier ke u ye niba, wee kaah sin ye niba ke, u lar u ba le.
- ⁴Uninfo bien nmag u ba a toon ya. Wee ki nin fir ki fa u gbingbanl u toon nan bu, ki laa joo u ba magir u kpiegi,
- ⁵uninfo bien ntum u tool a tugil.
- ⁶Bininfob ban gaa Uwombor a bɔɔnann nin a wɔɔmin, ni kpaale nin bin por baah joo niwann nan bien ki sei wan wɔɔnn bi.
- ⁷Ni laa che bin lar ni: Uwombor kaa ye kuwanlawanyi. Uninfosaal chie waah bun niwann nan le.
- ⁸Wan bun u tool a gbanann a bam a wan booli ke, u na yin chie nkum le; wan mu bun iwanbool yan gbee kinaanyi a num ke, u na yin chie limiefol lan kaa joo ndiemin le kinaanyi ban.
- ⁹Mambu ni laa che ti bag itoon nan a tum bu, ni ye taa jien itoon nan a tum ke ti na li kan tinyɔɔr n-yonn man chaan nan.
- ¹⁰Mambu, taah kan nsan nin ti li tun itoon nan, ni che ti li tun itoon nan ki tenn bininfob bien na, naah dii toɔ ban bu le ye ban ye biwonjiem a niin yaab.

Ikpaan yan joor nin ipoor

- ¹¹Ni kan maah ta min tool a nɔɔ ki sɔb isɔb gbingbem yan ki sei na!
- ¹²Bininfob ban ban bin wɔɔn biba a nam npaan ni nin bi ma mugir ni ke ni jii ni pun. Nan bu che bi nan man ye baa ban biba nmugir bi Masiya a dapunpunlin bu.
- ¹³Ban jiil bi pun nmɔn gbaa kaa nɔɔ nsiimin ni, nin ni ma bien ni le ki ban ni jii ni pun wee bi li joo far bi gbingban ni gbanann a binbem bu.
- ¹⁴Min kaa li nyi ki fa ligbingbanli, see ti Yudaau Yisa Masiya a dapunpunlin a binba bu, u dapunpunl nmɔn le ku kutingbɔɔ nan a kolisa n gbanann nin, le n mu a kolisa nyan kutingbɔɔnin na.
- ¹⁵Uninfo wan jii nin wan kaa jii kaa ye niba; nan kpaale talar le ye kuwonaany pɔɔnin.
- ¹⁶Uwombor a posɔɔm nin u nyunyunbasanl li be ban nɔɔ nwɔɔm nan bu, hali nin ban na Uwombor a bɔɔnann nin yada-n ban ye Juu yaab nin ban kaa ye Juu yaabin bien.
- ¹⁷N bɔɔjoor kaar ye nan le, uba laa ji mugirimi, n pii joo Yisa a daagim n gbanann nin.
- ¹⁸N nabum, ti Yudaau Yisa a nyunyunbasanl li be nin ni naam. Ibamɔn.

Efesusi

Efesusi 1

¹Min Pɔɔl wan ye Masiya a toom Uwonbɔr a bamin nin, N sɔb kugbɔŋ nan ki tenn Uwonbɔr a ninfogann kaab ban be Efesusi, ki si bi yada-n Masiya ban nin:

²Ti Baa Uwonbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl nin nposɔɔn li be nin ni.

Kinaanɔ a kaar tan be Masiya ni

³Pagim Uwonbɔr wan ye ti Yudaau Yisa Masiya a Baa, wan ŋa tikaar jaa ti bu, tikaar tan bien nyan papaab ki ye Kinaanɔ a kaar tan be nin Masiya nan.

⁴Uwonbɔr kaah kaa la nan naan dulinya n-yonn man nin, le U nan gann tim ke ti li be kasi ki laa jɔɔ igalin U ban ni. U jiem bu,

⁵U pii nan lol ke U li ta ti ki kpann U buwaab Yisa Masiya bu, U nan lol man le U nungbeelin nin U bam,

⁶che ti pag Uwonbɔr U jilima nin U nyunyunbasanl lan wee U sei ti yɔli U bijiekaagin ni.

⁷Yisa a chamin bu le ti kan nkpenim a manug, ni ma ye tibir a jien per, Uwonbɔr a nyunyunbasanl takpenlin bu

⁸man wee u kpaar tinyɔɔr takpem jaa ti bu nin nlam nin nbiem bien.

⁹Le U kpiir wɔɔn ti nan wee U nan woon lol U bamin ke un tun nin Masiya, U nungbeel a ŋamin nin,

¹⁰n-yonn nmɔn nan foo ke, U ni li tun ki gbeen U lol nmɔn, ki lagin waah nan naan nan papaab nin tum bien, wee Masiya li ye uyudaan.

¹¹Masiya ni le Uwonbɔr nan gann ti mu, ki ta ti kpann U tɔɔl a ninfob nin waah ban niwann bien ntun man U bamin,

¹²wee tim ban chinn jɔɔ tama Masiya ni-n, nsei U kupag nin jilima.

¹³Ni tɔɔl nan kpiɛ ki be nin Masiya le, naah nan gbir imɔleen yan ye ibamɔn nin, ki ye ni feeja a bɔŋann nin. Naah ŋa yada-n bu, le Uwonbɔr ta U yaa daagim ki daag ni, lan ye limɔsiinl Kasi a Naanɔn,

¹⁴Kasi a naanɔn nmɔn li ye lifaal nmɔn a siera hali nin n-yonn man wee ti na li kan nkpenim a manug tim ban ye U ninfobin, tim li pagir U ki tenn U kupag.

Pɔɔl a wonmiɛl

¹⁵Mambu n-yonn man wee n nan gbir naah ŋa ti Yudaau Yisa yada nin naah jie Uwonbɔr a ninfogannkaab a bɔr man nin,

¹⁶n tenn Uwonbɔr kunɔɔpoog ni bu kaa ta jien ni, ki tier ni bu n wonmiɛlin.

17N le miε ti Baa wan ye ti Yudaau Yisa Masiya a Wonbɔru, ki ye ti Baa wan ye jilimadaan nin ke, Un sei ni Kinaaŋ a lam nin kpiir wɔɔn, wee ni mann biε U nbamɔm.

18N ji miε Uwonbɔr le ke Un ligir ni sufu wee ni biε tama kan bu wee U yin ni-n, ki ji biε U jilima takpenl a faal lan wee U nan siin limɔsiinl ki sei U ninfogannkaabin,

19nin U pɔɔn takpem man yab kaa jɔɔ magim wee U ta sei tim ban ŋa U yada-n. Npɔɔn nmɔn tun ki nann lipɔɔn gbingbemil le,

20U pɔɔm nmɔn le U nan ta ki fiin Masiya nkumin ki ta U kaan U nɔɔjiim paam papaab,

21niin le Masiya be ki jɔɔ npɔɔn man jon nnaam a pɔɔm, ki jon tininkper a pɔɔm, ki jon ipɔɔn biεn, nin nnaam a yerin, ki jon iyin yan be daandaan nan nin yan la yin dan n-yonn man chaan nin na.

22Le Uwonbɔr ta niwann biεn ŋa u nɔɔn, le ki gann u ke u li ye biwonjiεn a laguŋ a yudaau.

23Biwonjiεm a laguŋ nmɔn le ye U gbanann, le U gbanann nmɔn gbee nin U ma Masiya a pɔɔm, le U mu gbee nin niwann biεn.

Efesusi 2

Nkum a nyam nin limiεfolin a kɔɔm

1Nim bu ke, ni nan ye bitakpiib le nin ban bii nsiim ni toonbir bu.

2Naah nan be nsiim a biim nin ni toonbirin ki nɔɔ dulinya nan a sam nin kutingbɔŋ nan a yudaau a naamin, nin kinaaŋ kan tun nin bininfob ban kaa jɔɔ limɔcheelin.

3Ti biεn nan be nsiim a biim nin tibirin nmɔn yaan le, ki tun ti tɔɔl a gbanann a kɔlisa a toon, ki tun nan mɔ ki sei ti gbanann a bam nin ti sufu. A li ke bi ma-n, ti nan ye ban li ji Uwonbɔr a ŋuufiŋin a fala le.

4Amaa Uwonbɔr a jiεm kaah yab ki sei ti-n bu, wan a nyunyunbasanl yab,

5le U che ti jɔɔ limiεfol nin Yisa, hali nin taah le nan kpo nin taah bii nsiimin. U nyunyunbasanl bu le ni kan feegab.

6Le Uwonbɔr lakin fiin tim nin Masiya, ki kaan tim nin uma paab a naamin, taah be nin Masiya nan bu,

7U nan tun ni niε ke n-yonn man chaan nan u li wɔɔn uninfo biεn u nyunyunbasanl lan kaa jɔɔ magimin, ki wɔɔn ti u binbenŋam Masiya bu.

8Uwonbɔr a nyunyunbasanl bu le ni kan nŋmarim, naah ŋa Yisa yada-n bu, naa ye ni tɔɔl a toon ŋan bu, ni ye Uwonbɔr a piini le,

⁹uba kaa li fir fa ligbingbanli, nan bu-n naa ye u tool a toonli li.

¹⁰Uwonbor le naan tim, Yisa Masiya bu le u sei ti itoon nan a binbem, ke ti li tun man wee u pii nan lol ke ti li tun nin na.

Ni ye nba le Yisa ni

¹¹Mambu ni li tier ke n-yonn man nan jon wee nim ban kaa nan ye Juu yaab wee Juu yaab nan yi ni “tipunjorin”, wee ki sin yi biba “ban jii-n”, (nan ye tigbanann wee bininfob ta bi nɔɔi ki na-n),

¹²Ni li tier ke iyaayoo nmɔn ni nan bɔgir nin Yisa u, baa nan kaan ni kpieg Uwonbor a ninfogannkaabin ni, ni nan ye bicham le, kaa ji kpie limɔsiinl a poorin yaan ni, kaa jɔɔ tama, kaa jɔɔ Uwonbor dulinya nan yaan ni.

¹³Amaa daandaan nan, ni nin be nin Yisa le, nim ban a bol nan fɔg nin Yisa nan, ni nin fɔr ki mal wa, Yisa Masiya a chamin bu.

¹⁴Nan bu-n uma baan tool le ye ti posɔɔm, u nan che tim Juu yaab nin ban kaa ye Juu yaabin lagin ki na uninfo uba ki tir ligonl lan nan ye nbɔgirim a gonl ki be ti sisiigin nin ki jaa,

¹⁵u tool a gbanann le u nan ta junn Juu yaab a siim nin bi kɔɔi bien. Ke un che nposɔɔn ndan ibol ilee nmɔn a sisiigin, wee bin lagin ki li ye libol liba,

¹⁶Masiya a kum lidapunpunlin bu, ku kidataag kan be bi sisiigin nin, ki taa bi ki lagin tigbanann tiba kpejileŋ, ki taa bi jir mɔŋ nin Uwonbor.

¹⁷U nan dan ki mɔɔn nposɔɔn a bɔŋann sei nim ban a bol nan fɔg ki mɔɔn nposɔɔn a bɔŋann nmɔn ki sei ban nan mal.

¹⁸Masiya bu le kinaaŋ kiba nmɔn ta ibol ilee nmɔn bien foon ti Baa Uwonbor ban.

¹⁹Mambu, nim ban kaa ye Juu yaabin kaa ji ye ibol iba yaab bee bichami, amaa nim nin Uwonbor a ninfogannkaabin nin ye kitiŋ kiba a buwaab le, ki ye Uwonbor a niin yaab,

²⁰lifiel lan wee Yisa a tooi nin bilinlemin nan tɔɔn li bu-n, li ma bu le n mu tɔɔn le Yisa Masiya ye litangbagil lan ye lifiel nmɔn a pɔɔm.

²¹Uma bu le kudiig a maan bien tɔɔ tab bu, ki che ni choo tab ki kpann kasi a wonjien niin Uyudaan ni.

²²Uma bu le ni mu lagin ki maa kudiig kan yaan wee Uwonbor be nin Kinaaŋin.

Efesusi 3

Pɔɔl kaah nan tun ki tenn ban kaa ye Juu yaab man

- ¹Ni niɛ nan bu, le min Pɔɔl wan ye uloondiikɔɔr Masiya nin ban kaa ye Juu yaabin bu-n.
- ²N nyi ke ni pii gbir ke Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl a toon bu, le U nan ta litoonl nan seim ke n tun nim bu,
- ³ni ma ye waah nan kpiir tibɔwoonkaar ki wɔɔm, ke maah pii sɔb ti kugbɔŋ nan yaan wama-n.
- ⁴Ni ye ni karin maah sɔb nan nmɔn ke, ni li biɛ maah nyi Masiya a bɔwoonkaar man,
- ⁵Uwɔnbɔr kaa nan kpiir tibɔwoonkaar nmɔn ki wɔɔn n-yonn man nan jon nin a ninfobi, amaa daandaan nan Kinaanɔn kpiir tibɔwoonkaarin ki wɔɔn Uwɔnbɔr a kasi a tooi nin u linlema.
- ⁶U bɔwoonkaar nmɔn ye nan le, tibɔŋann nmɔn bu le ban kaa ye Juu yaabin fir ki lagin jin lifaal nin Iziral yaab, ki lagin ye gbanann tiba a ninfob, ki jɔɔ waah nan siin limɔsiinl lan Masiya bu-n ki por nin tab.
- ⁷Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl bu le n kpann tibɔŋann nan a yomu Uwɔnbɔr a piini yan wee u seim u pɔɔm a toon yin nin.
- ⁸Min le joor kaa yabi Uwɔnbɔr a ninfob nmɔn bien a sisiigin, amaa ni bien yɔli, Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl bu le U gannim ki seim nsan ke: N mɔɔn ki wɔɔn ban kaa ye Juu yaabin Masiya a jɔɔm man kaa li fir ban kan ni,
- ⁹ki che uninfo bien n mann biɛ Uwɔnbɔr a bɔwoonkaarin a toon kaah ye man, wee Uwɔnbɔr, wan nan naan niwann bien nin, nan ŋmag ti liwoolin n-yonn man nan jon nin.
- ¹⁰Uwɔnbɔr a boni nan ye le ke daandaan nan, biwonjiem a laguŋ bu, Uwɔnbɔr a lam a booli ye nin ta wɔɔn nnaam a pɔɔm nin tininkper a pɔɔm man be paabin,
- ¹¹Uwɔnbɔr nan ŋa ni niɛ nan ke waah gbeen u lolim man kaa jɔɔ diemin ti Yudaau Yisa Masiya nin.
- ¹²Taah ŋa Yisa yada ki be u ni nbu, le ti jɔɔ lipoobil ki li foo Uwɔnbɔr ban, nin tidindann.
- ¹³Ni ma bu, n balin ni le, ni laa che ni gbanann ngbɔɔ maah ji fala wan ni bu nni, ni ye kupag le sei ni.

Masiya a jiem

- ¹⁴Ni niɛ nan bu le n gbaa n dun bu n Baa Uwɔnbɔr a nintogil,
- ¹⁵Uma ban le U niin yaab ban be papaab nin dulinya nan yaan bien a yin nyann.
- ¹⁶N miɛ Uwɔnbɔr le ke Un ta U jɔɔm a pagim ki pɔɔg ni gbanann nmɔn U Naan kan be ni nin bu,

¹⁷wee Masiya li be ni sufu-n ni yada bu. Le n miε u ke un che ni fir ki sir nbamɔm ki baan inyaan njiemin,

¹⁸wee ni li jɔɔ nɔɔɔn nin Uwonbɔr a ninfob gannkaab bien ki fir biε Masiya a jiem a yiyalim nin mi fufɔgim nin mi kpikperim nin mi nyunyɔɔm kaah ye man,

¹⁹ki biε Masiya a jiem kaah jon nnyinyin bien man, wee nin gbeen nin Uwonbɔr a magim nin U binbenɔam ke naah gbeen Uwonbɔr ban man nin.

²⁰Uwonbɔr a pɔɔm kaah tun nin ti nbu, u li fir ki tun niwann bien ki sei ti ke nin jo taah tier nan bu ki miε win,

²¹U ma Uwonbɔr ye kupag biwonjiem a laguɔ nin Masiya ni ki tan kpaa n-yonn man nan jon nin a ninfob bien, nin n-yonn man kaa jɔɔ diem nan! Ibamɔn.

Efesusi 4

Masiya a gbanann a mɔkpaam

¹Min wan ye uloondiikɔɔr Uyudaan a toon yin bu-n, n balin ni le ke ni che ni binbem nkpaan ni yim man wee ni nan ga-n.

²Ni jiiin niba, ki li be soon, ki li jɔɔ limɔril nin njiem nin tab.

³Ni pɔɔn niba ki li ηmag Kinaaɔ a mɔkpaamin nin nposɔɔn.

⁴Tigbanann tiba nin Kinaaɔ kiba le be, ke baah nan yin ni tama kiba bu a yim man nin,

⁵Uyudaan uba, yada kiba, Uwonbɔr a nyunful nba;

⁶Uwonbɔr uba, nin ti bien a Baa, wan jon niwann bien, nin niwann bien bu, nin niwann bien nin.

⁷Amaa ti bien nan Uwonbɔr ta U nyunyunbasanlin le sei ti uba ba uba ba ke Masiya kaah nan por man ki sei ti-n.

⁸Ni ma bu le ni sɔb Uwonbɔr a gbɔɔɔin ke: “Waah nan don papaab n-yonn man nin; u nan ηmag biyom takpem ma, le ki sei bininfob ipiin.”

⁹(“U nan don papaab” a taai ye nii wee naa wɔɔn ke u nan jiiirin kutingbɔɔn nan yaan a tum tum lee?)

¹⁰Uma wan nan jiiirin nin, le ye wan ji nan don papaab ki tan jon lagir kitilangbɔɔn bu naah li ηa man wee un gbeen kutingbɔɔn nan bien.)

¹¹Uma nan ta ipiin ki sei bininfosaalib, u gann biba le ki ηa bi u tooi, le biba mu ye bilinlem, le biba mu ye bimɔleenmɔɔnib, le biba mu ye ban ηmag biwonjiem a laguɔ nin ban wɔɔnɔn,

¹²U nan ηa ni niε nan ke un mann Uwonbɔr a ninfob bien le wee bin fir tun Uwonbɔr a toon ki che Uma Masiya a gbanann n maa ki do.

¹³Nin ti bien nan n nan fir kpaag bimɔb ti yada-n wee ki chegir ki biɛ Uwonbɔr a bija-n, wee ti binbemin gbee ki foo Masiya a binbemin a magir.

¹⁴Taa ji yin ye nbuwaab tirimi, wee bilinlarib a wɔɔnimin li jɔɔ ti ki yeŋ ke kubulunkpoŋ kan wee kunyungbɔŋ daar ki yeŋ chaa kaah ban nan paami.

¹⁵Amaa ibamɔn nin njiem a pagim bu, ti yin nɔb le ki kpiɛ Masiya wan ye liyulin nin niwann bien a poolin.

¹⁶U ma bu le ti gbanann tug ki ηmag tab, le tigbanann nmɔn tug tab ki maa tab kpiɛg nin njiem, le ligbanann bɔgil bien tun litoonl.

Limiefol pɔnl lan be Masiya ni

¹⁷Ni niɛ nan le n bei ni, Uyudaan bu le n si maah pag n bɔr tan nan bu, ki ke ni laa ji be ke ban kaa ye Juu yaabin kaah be man nin ni, wee bi potiel kaa jɔɔ nyɔɔrin ni.

¹⁸Bi biem ye libunbɔnl le, le baa kpiɛ Uwonbɔr kaah sei limiefol lan nin yaan ni, nan bu-n baa nyi niba le ki sin ji ye tukangbirdam.

¹⁹Baa san niba a fai, le ki choon tun kɔlisa birug nin tijaginn a toon, ki la jɔɔ kɔlisa ke bin tun man ki kpiɛ.

²⁰Nim bu ke, naa ye man le ni nan tinn ki biɛ Masiya.

²¹N nyi naah gbir u bu, le bi tinn ni u bɔr ki wɔɔn ni ibamɔn yan be Yisa ni nmɔn.

²²Bi nan wɔɔn ni, ki jiin ni binben kpegimin paam ke, ni nya ni binben kpegimin yaan na, mi ye kɔlisa birug kan lar ni le;

²³ki pɔŋ ni binbem nin ni potiel;

²⁴wee ki ta tigbanann pɔnn tan wee Uwonbɔr nan naan nin ki yee ki li nann Uwonbɔr nin ibamɔn a buchinn nin kasi a binbem.

²⁵Mambu ni laa ji por tibɔkar ki tenn tabi, uninfo bien li pag ibamɔn ki tenn u kunkɔɔn taba, ke ti bien ye tigbanann tiba a ninfob le.

²⁶“Ni ye a ŋuul fii ke a laa tun tibiri”: Ki laa che nween n nan lu wee a ŋuul kaa la sɔŋi,

²⁷ki laa sei Sintani nsan ni.

²⁸Wan nan ti su ke, ni kpaatalar le un jien nnaayigim, amaa wee ki li tun na, ki ta u tɔɔl a nɔɔi ki li ŋaan nan ŋan na, wee ki li fir kan niba ki por sei bilanjiim.

²⁹Ni laa che tibɔbir nyann ni mɔn ni, amaa ni li pag nan li fir ter ni kpietiib, wee nin ŋa tinyɔɔr ki sei ban peligin.

³⁰Ni laa bii Uwonbɔr a Kasi a Naan a sufu, wan wee Uwonbɔr taah daag ni nkpenim a manugin a daal.

³¹Ni laa che ni pooi to tab bu, ni laa che ni ŋuui fii wee ni gaan tijar tab bu, ni laa kɔn ki sugir tabi, nima nmɔn nin kininaŋ bien ni.

³²Ni li ŋaan tab tiŋanna, ki li san tab kunyunyunbaaga, ki li jien tab a bir ki per ke Uwɔnbɔr kaah jien per ti Masiya bu man nin.

Efesusi 5

Nwonween a binbem

¹Mambu ni li toog Uwɔnbɔr a, naah ye U bijiekaamin,

²ki li be njiem a binbema, ke Masiya kaah jie ti ki ta u ba ki mann kumanug kan jɔɔ nbaam mɔɔm ki sei Uwɔnbɔr ti bu man nin.

³Amaa ni laa che ti gbir iwanchɔgin toon lipiibanlin bee lijabanlin a wama ni sisiigin ni, bee ki laa tun tijaginn a toon iba, bee kujaŋuun, nan bu-n naa ŋan nin Uwɔnbɔr a Kasi a ninfob li be man ni.

⁴Ki jien ifa a geli nin ijɔr leen nin igel pɔɔr yan kaa kpaan ni, amaa nan kpaan nin ti li ŋaan ye liwonpagil le.

⁵Ni nyi ni nie nan bu: Ke uninfo wan tun iwanchɔgin toon upiibanlin bee ujabanlin, bee tijaginn a toon, bee kujaŋuun ke, u yaa daan ye utingban kɔɔr le, le kaa na yin kan niba Masiya nin Uwɔnbɔr a naamin ni.

⁶Ni laa che uba n ta tibɔyɔɔr nan ki lar ni, ni ma che Uwɔnbɔr a ŋuul fii ban kaa jɔɔ limɔcheelin bu.

⁷Mambu ni laa jɔɔ nɔɔ nin tab nin bi.

⁸Ni gbaa tɔɔl la nan be libunbɔnlin le, amaa le ti Yudaau bu, ni nin kpann ban be nwonweenin le daandaan nan. Mambu ni li be ke nwonween a buwaaba,

⁹(nan bu-n nwonween a loonl ŋan ki jɔɔ nbuchin binben nin ibamɔn)

¹⁰ni baan ki bie nan gbee Uyudaan a num.

¹¹Ni laa che ni nɔɔ be libunbɔnl a toon yan kaa jɔɔ nyɔɔr nmɔn yaan ni, amaa wee ki nyan ti npaan ni na.

¹²Ni ye ifa le nin uninfo n pag limɔyiildaan nmɔn kaah woog ki tun nan a bɔr.

¹³Amaa ni ye nwonween wonn niwann bien bu ke, ni nya npaan ni le ki ga,

¹⁴nwonween le wonn niwann bien bu le ti ga. Mambu le ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔŋin ke, “Fin wan dɔ jien nan, ligira, fii nkumin na, wee Masiya a wonweem nwon a bu.”

¹⁵Mambu ni li nyi niba bu, naah li be man, ni laa be ke ban kaa jɔɔ n lamin ni, amaa ni li be ke bilandamin,

¹⁶ni taah npɔɔn man wee ni jɔɔ nan ki tun naah kpaan ni tun man nin linunmanl, nan bu-n idaa yan wee ti be nan bir pam.

¹⁷Mambu ni laa be ijɔrig a binbemi, amaa ni biem Uyudaan a bam kaah ye man.

¹⁸Ni laa nyu ndaam ki gbee, ke lidanyulin le nwanchɔgin binben nya, amaa wee ki che Uwonbɔr a Kasi a Naanin gbeen ni.

¹⁹Ni li pag tenn tab nin ilan na, liwonpagil a lan, nin Kinaanj a lan. Ki li gaah ilan ki pagir Uyudaan ni sufu-n na,

²⁰ni li pagir ti Baa Uwonbɔr iyoo bien nin niwann bien nin na ti Yudaau Yisa Masiya a yinl bu.

Biniinpiib nin bichieb a bɔr

²¹Ni taam ni ba ki sei taba ke naah tenn Masiya jilima man nin.

²²Biniinpiib, ni taam ni ba ki sei ni chieb ke naah ta ni ba ki sei Uyudaan man nin.

²³Nan bu-n uja le ye u poo a yudaau ke Masiya kaah ye biwonjiem a yudaau man nin, biwonjiem le ye Masiya a gbanann, le U mu ye bi feeru.

²⁴Biwonjiem a laguŋ kaah ta bi ba sei Masiya man nin, man le ye biniinpiib mu n ta bi ba ki sei bi chieb nin niwann bien ni.

²⁵Piidam, ni li jie ni piiba, ke Masiya kaah jie biwonjiem man wee ki kpo bi bu-n,

²⁶ki nan ban bi li be kasi, ki nan ta Uwonbɔr a mɔleen ki nunn bi nnyumin,

²⁷naah li ŋa man wee un ta biwonjiem a laguŋ kan nyaginini ki sei u baa, wee tijaginn tiba laa sal bi ni bee bi laa jɔɔ tijaginn ni bee igalin iba, amaa wee ki li be kasi ki laa jɔɔ igalin ni.

²⁸Ni ye man le, piidam ye bi li jie bi piib le ke bi tɔɔl a gbanann nin. Uja wan jie u poo ke u jie u ba le.

²⁹Nan bu-n, uba kaa be ki nan u tɔɔl a gbanann ni, amaa u jinn ti le ki mann ti, ke Masiya kaah mann biwonjiem man nin,

³⁰nan bu-n tim li ye U gbanann nmɔn a bɔgi.

³¹“Ni niɛ nan bu le uja ye un nya u baa nin u na ban le uma nin u poo nkpaag bimɔb, wee bi bilee nmɔn lagin ki ŋa gbanann tiba.”

³²Ti ye tibɔr bamɔn tan woo le, amaa min pag Masiya nin biwonjiem a laguŋ a bɔr le.

³³Ni ma bu, ni bien nan li jie ni piib ke naah jie ni ba man nin, wee uniinpii mu li tenn u chal jilimau.

Efesusi 6

Nbuwaab nin baam nin nam a bɔr

- ¹Nbuwaab, Uyudaan bu ni li cheel ni baam nin ni nam a mɔba, ke man le ŋan.
- ²“Ni li tenn ni baa nin ni na jilimau,” ke ni ma ye chinchinn a siim ki kpie limɔsiinl,
- ³“ke ni li ŋan ki sei ni wee ni li ji limiefol lan fɔg a mɔm dulinya nan yaan.”
- ⁴Bibaam, ni laa fiin ni buwaab a ŋuui; amaa ni tinn bi nbamɔma ki wɔɔn bi ti Yudaau a bɔr.

Biyom nin biyudam a bɔr

- ⁵Biyom, ni li jɔɔ limɔcheel nin jilima ki tenn ni dulinya a yudam ki li san bi bijawaam, ki li tun itoon ki tenn bi nin ni sufu bien, ke naah bi li jɔɔ limɔcheel ki tenn Masiya man nin.
- ⁶Ni laa jɔɔ limɔcheel ki tenn bi ke bi num ngbee ni n-yonn man wee bi be ni ban ni, amaa ni li jɔɔ limɔcheel nan li gbee Uwɔnbɔr a num nin ni sufu bien naah ye Masiya a yomin bu.
- ⁷Ni li tun biyom a toon kaah ye man nin ni sufu bien na wee ni li ye ke ni tun tenn Uyudaan le amaa naa ye bininfobi.
- ⁸Nan bu-n ni nyi ke Uyudaan na li yɔ uninfo bien u toon ŋan kaah ye man, ŋaah ye uyom bee ŋaah ye a ba.
- ⁹Le nim biyudam, ni mu li ŋaan ni yomi tijanna, ki laa kɔɔn bi bijawaami, ki li nyi ke nim nin bi ma a yudaau be papaab le, waa gann uba ki jien u tɔ.

Uwɔnbɔr a gbaginu nin tijawann a bɔr

- ¹⁰Nan joor ye nan le, ni li jɔɔ ngbananpɔɔn nin Uyudaan nin u pɔɔn takpemin bu.
- ¹¹Ni ta Uwɔnbɔr a gbaginu ki yeeu wee ki fir to ulinlaril nin u lol birimin.
- ¹²Taa kɔnn nin bininfob ban ye tigbanann nin nchamin ni, amaa ti kɔnn nin nnaam a pɔɔm, nin tininkper a pɔɔm, nin dulinya nan a bunbɔnl a pɔɔm, nin nnaanbiim man be paabin a pɔɔm.
- ¹³Mambu ni ta Uwɔnbɔr a gbaginu-n ki yeeu, wee ni ye lidabiril daal nmɔn nan foon ke, ni fir baan ki sir, wee ni bɔɔn bu ni ye ni fir ŋa niwann bien ki yin sir ke.
- ¹⁴Ni mann ki baan sir nbamɔm, ki ta ibamɔn a changbam ki lol ni cham, ki li jɔɔ nbuchin binben man be ke tukur tan wee bi jɔɔ piig ligbingbanl bu-n,
- ¹⁵ki ŋaam sili ki ta tibɔŋann tan tenn nposɔɔn nin ki kpann inaatag ki tag.

¹⁶Nan kpɛ ni niɛ nan biɛn bu ye, ni ta yada ki kpɛn nan li guu ni wee ni fir ki ŋmar ulinlaril a piin yan nyɔɔr nɛmi-n.

¹⁷Ni ta feeja kpɛn utɔtogir a jabig ki chig, nin Uwɔnbɔr a bɔŋann tan ye Kasi a Naaŋ a takoobi ki li ŋmag.

¹⁸Ni li miɛ Uwɔnbɔr Kinaaŋin ki li miɛ U nan yaan biɛn wee ni be nin liwonmiɛl lan a booli biɛn wee ni ban. Ki che ni niɛ nan li be ni sufu ni, ni li guu ni ba wee ki li miɛ ki tenn Uwɔnbɔr a ninfogannkaabin biɛn na.

¹⁹Ki li miɛ ki tenn n mu ni, wee ni ye n-yonn man n nan yaar n mɔb ke, n fir kan tibɔr ki mɔɔn tibɔwoonkaar nan ki laa san bijawaami,

²⁰tibɔwoonkaar nmɔn bu le n ye ntoon le bi lolim tikulor nan, ni li miɛ Uwɔnbɔr ki tenn ma, wee n fir ki mɔɔn tibɔŋann nmɔn naah kpaan nin n mɔɔn ti man ki laa san bijawaami.

Njoorim a poori

²¹Ti nabig jiɛkaag Tachikusi wan ye ti Yudaau a toon tun bamɔndaau nan li wɔɔn ni n bɔr biɛn, wee ni mu nbɛ maah ye wan nin maah tun nan.

²²Nan bu wee n nan tun u ni ban nin ye un nan wɔɔn ni taah be man, ki pɔɔg ni gbanann.

²³Ti Baa Uwɔnbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya a posɔɔm, nin u jiem, nin yada li be ti nabumin biɛn bu.

²⁴Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl li be ban biɛn jɛ ti Yudaau Yisa Masiya nin njiem man kaa jɔɔ diɛmin.

Filipi

Filipi 1

¹Min Pɔɔl nin Timoti, tim ban ye Masiya a yomi, Le sɔb kugbɔŋ nan ki tenn Uwonbɔr a ninfob gannkaab ban be Masiya nin ki be Filipi a tiŋin, ki kpɛ ban ye biwonjien sanliib nin bititeribin:

²Ti Baa Uwonbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl nin nposɔɔn li be nin ni.

Pɔɔl kaah nan miɛ Uwonbɔr sei Filipi yaab man

³N tenn Uwonbɔr kunɔɔpoog n-yonn man bien wee n tier ni bu.

⁴Iyoo bien ni ye n miɛ Uwonbɔr ki tenn ni bien nan ke, n miɛ nin nmɔn le,

⁵nan bu-n naah terim man tibɔŋann nmɔn a toon yin npiinim ki nan kpaadaandaan nan,

⁶n jɔɔ tidindann, ki nyi ke Uwonbɔr wan piin itoon ŋan nan nin ni-n, u yin ŋmag ni man le hali nin n-yonn man wee u na yin die itoon ŋan nmɔn, Masiya a jirin daal.

⁷Ni ŋan nin maah tier ni bien nan bu, naah be n sufu-n nin bu; maah be libaalin bee maah pag ki wɔɔn ki mann tibɔŋannin, ni bien nan por Uwonbɔr a nyunyunbasanlin nin ma.

⁸Uwonbɔr le ye n sieradaau, ki nyi maah ban n kan ni bu man nin Masiya a jiemin.

⁹N miɛ Uwonbɔr le ke: Ni jiem nmɔn n mann ki kpɛ ki ji kpɛ ni n lamin nin nbiemin,

¹⁰wee nin che ni fir ki gann niwann nan ŋan ki be kasi kaa jɔɔ igalin ki nan kpaada Masiya a dan daal,

¹¹ki gbee nin nbuchin binben man nyan Yisa Masiya ni, ki li ye kupag ki tenn Uwonbɔr.

Masiya bu le ti be

¹²N nabum, n ban ni biɛ ke niwann nan ŋaam nan bu le che tibɔŋann nmɔn fir mɔɔn.

¹³Ni ma nan che bitɔtogib ban guu ibɔr niin nin, nin ibɔrniin a ninfob bien nan biɛ ke Masiya bu le n be libaalin.

¹⁴N baal nan bu, ni che n nabum takpem ban nɔɔ Uyudaan a samin, pɔɔg bi gbanann ki pag Uwonbɔr a bɔrin nin lipoobil kaa san bijawaami.

¹⁵Ni ye ibamɔn le ke, biba mɔɔn Masiya a bɔr nmɔn ki jɔɔ linunchɔril le nin lipiiponl, amaa le biba mu mɔɔn ti nin ti ŋam bu.

16Ban tun nin njiemin bi ma nyi ke Uwonbɔr le taam ɲa do ke n ji tibɔɲann nan a siera.

17Ban tun nin linunchɔril nin lipiiponl mɔɔn ti nin kujaɲuuɲ le, naa nan ye lipotieɲanli, ki tier ke bin ban tibɔr ki jaa min bu n-yonn man wee bi nan baanim tikulorin.

18Ke ni niɛ nan yin ɲa baa? Nan kpaa talar le ye baah mɔɔn Masiya a bɔrin nsan man bien bu-n, naah ye tipotiebir bee ibamɔn a sam buu, Masiya a bɔrin pii mɔɔn na. Mambu ni mɔm le. Nn ni le yin gbaa mɔm le,

19ni ma bu le n nyi ke ni wonmiel nin Masiya a Naaɲin yaa terim bu, nan dan n bu nan bien li labir ki seim nɲmarim.

20N nunman nin n tama ye le ke, n laa ji ifa, amaa wee ki li jɔɔ lipoobil daandaan nan nin iyoo bien, hali ni ye n kpo le bee n fo ke ni, n che Masiya a yinl nkan ndom n gbanann nin.

21Min bu ke, ni ye n fo be ke, Masiya bu le n be, n mu ti ji kpo ke, ni ye tinyɔɔr le.

22Ni ye n be ki fo nin n gbanann ke, n toon yin li lo iloon. Nin ni ma bien ni n yin gann ni labaa? Maa nyi!

23N be niwann nilee nmɔn a sisiigin le: N sufu ban ke n nya dulinya nan yaan ki tan li be Masiya ban, ni ma ɲan takpem;

24Amaa nim bu le ni kpaa talar ke n li be nin tigbanann.

25Ni niɛ bu ni che n biɛ ke n la li be, ki li gbaa be nin ni wee ni jo nintogil nin nmɔn nin yada,

26wee n ji nan be ni ban ke, ni mɔm man wee ni jɔɔ nin Masiya nan n mann gbeen ni min bu.

27Nan bien ɲa ke, ni che ni binbem li be ke Masiya a bɔɲann nin kaah wɔɔn ni man ni. Wee ni ye n dan ni ban ki nan gɔnn ni bee maa dan ni wee ki sin gbir ni bu ke, n li nyi ke ni si nbamɔm nin kinaaɲ kiba, ki lakin jɔɔ lipotiel liba ki kɔn ni yada wan wee ni jɔɔ tibɔɲann nin bu,

28naah kaa san bininfob ban fann ni nan. Ni ma ye siera ki wɔɔn bi ke baa li kan nnyaɲim mi, amaa nim li kan n nɲmarim man nyan Uwonbɔr ban.

29Uwonbɔr pii sei ni nsan ke ni li tun tenn Masiya wee ni laa pa ye naah ɲa u yada n yaa binba, amaa ke ni ji fala mu u bu.

30Ke ni tɔɔl kaah be ligbaal lan yaan wee ni kam wee n be-n, daandaan nan n le la be li ma yaan le nan.

Filipi 2

Masiya a jininba nin u yabim

- ¹Ni ye ni jɔɔ ngbananpɔɔn man nyan ni mɔkpaam man wee ni jɔɔ nin Masiya n ke, wee u bamin che ni sufu sɔɔn, wee ni jɔɔ nɔɔnintab nin kinaaŋin ke, wee ki jɔɔ nbinben ŋan nin tab ki san tab a nyunyunbaag ke,
- ²ni bi li mɔŋim pam ni ye ni potiel bi nann tab, wee ni jɔɔ njiem nba, ki jɔɔ kinaaŋ kiba nin ibonn iba.
- ³Ni laa jɔɔ npooton a bam bee ki far igbingban ni, amaa ni li jɔɔ jiininba ki li tenn ni kpietiib jilima ki jo ni ba.
- ⁴Uba n laa che u baga be u binba a ŋam bu amaa un che u baga li be u kpietiib mu a bam bu.
- ⁵Ni che ni binbem li be ke Masiya a binbemin:
- ⁶U jɔɔ Uwɔnbɔr a nunaŋ le, amaa waa tier ke un ta u ba kpaag nin Uwɔnbɔr bee niwann nan wee u li choo,
- ⁷amaa u ŋa u baa le ke waa ye niba le-n, le ki jɔɔ uyom a binbem, le ki jɔɔ uninfosaal a nunaŋ.
- ⁸Waah nan kpenn ki gaa uninfosaal a gbanann nin bu, le u nan jiin u ba tum, le ki chee nkum a mɔb, hali ki kpo lidapunpunl bu!
- ⁹Ni ma bu le che Uwɔnbɔr don u papaab le ki sei u liyinl lan yab jon iyin bien,
- ¹⁰ke ni ye bi nan pur Yisa a yinl ke idun bien li gbaan tum, papaab nin tum nin kutingbɔŋ kan be tumtum nan,
- ¹¹le lilanbil bien na li pag npaan ni ke Yisa Masiya le ye Uyudaan, wee Uwɔnbɔr wan ye ti Baa n kan kupag.

Ni li nyagin ke nwonweenin dulinya nan yaan

- ¹²Ni ma bu n jɔtiib, naah jɔɔ limɔcheel n-yonn man wee n be ni ban nin, ni le li jɔɔ limɔcheel nmɔn n-yonn man wee maa nan be ni ban na, ni tugir ki li tun ke bininfob ban kan nŋmarimin ki li san bijawaam ki li jegila.
- ¹³Uwɔnbɔr le tun nin ni le ki che ni tun ni U bamin ke waah ban ni tun man.
- ¹⁴Ni li tun niwann bien na ki laa ŋulin ni bee ki far limɔkpel nin tab bi,
- ¹⁵wee ki laa jɔɔ igalin ni ki li be kasi, ke Uwɔnbɔr a buwaab ban kaa jɔɔ igalin, naah be dulinya biig kan yaan nin titoonbirdam a sisiigin nin bu, wee ni li nyagin ke inmabil yan be kutingbɔŋ nan yaan nin,
- ¹⁶ke naah ta limiefol a bɔr wɔɔn bi man nin, naah li ŋa man wee n li fir fa ligbingbanl Masiya a jirin daal ke n taguunl nin n baginn kaa gab yɔli.
- ¹⁷Hali ni ye bi kpaarim le wur ke libawol a daam le bi ta mann kumanug ki jiin ni yada kan wee ni jɔɔ nin Uwɔnbɔr n bu ke, n pool peen le ni mɔm ni bien nan bu.

¹⁸Ni ma bu ni li jɔɔ npopeen wee ni li mɔ nin ma.

Timoti nin Ipaforɔditusi

¹⁹N jɔɔ tama ke ni ye Uyudaan Yisa chee ke n li tun Timoti wee un dan ni ban weem, n mu bi li kan ngbananpɔɔn ni ye n gbir ni bu ke.

²⁰Maa ji jɔɔ uba ki kpiɛ u bu, wee u baga sin be ni ni ibamɔn nin.

²¹Ban gurin bien a baga be bi baantɔɔl a toon yin le, naa ye Yisa Masiya a toon yin ni.

²²Amaa ni tɔɔl nyi Timoti kaah pɔɔn u ba man, nan bu-n u be ke kibijag kaah be u baa a nintogil man nin le, u terim le tibɔɔnann nmɔn a mɔɔnimin.

²³N jɔɔ tama ke n tun u ni ban le weem ni ye n bie n bɔr a sam ke.

²⁴Le n jɔɔ tidindann Uyudaan bu ke min tɔɔl li dan daandaan nan.

²⁵Amaa n tier ke ni ŋan nin n che n na a big Ipaforɔditusi wan ye n toontunn kpiɛg nin n tɔɔg kpiɛg wee ki ji ye ni toom wee ni nan tun u wee u nan terimin n jirin ni ban.

²⁶U bi ban un kan ni bien nan, u sufu kaa dɔ naah nan gbir ke u bu-n bu.

²⁷Ni sin ye ibamɔn le, u nan buŋ ki yin kpo le, amaa le Uwɔnbɔr san u kunyunyunbaag, naa ye u binba bu, amaa u ji nan san n mu kunyunyunbaaga, le ki nyam npoobiin a booli yin.

²⁸Ni ma bu n jɔɔ inunman ki ban un jirin ni ban, wee ni ye ni ji kan u ke nin mɔɔ ni wee n mu n nya n potieri nin.

²⁹Ni gaam u nin nmɔn takpen uyudaan a yinl bu, ki sei bininfob ban be ke u ma nan jilimau,

³⁰nan bu-n ni nan gur wama nin un kpo Masiya a toon yin bu, ki ta u miɛfol ki tun ki seim naah kaa bi li fir terim nan ni.

Filipi 3

Ibamɔn a buchinn a binbem

¹Ni joorimin n nabum, ni che ni li mɔ ni Uyudaan buu! Naa ye tibɔr mugkaar ki seim nin n ji sɔb maah nan sɔb nan sei ni-n jigin ni, ni ma yin guu ni.

²Ni li nyi bininfob ban ye ibɔ nan, ki ye titoonbirdam wee ki jiil bi gbanann chɔr nan bu.

³Tim le ye ban gaa ibamɔn a pun jiil nmɔn, tim ban jien Uwɔnbɔr kinaaŋin nin, le ki jɔɔ jilima taah be nin Masiya n bu, tim kaa jɔɔ tidindann tigbanann bu,

⁴min tɔɔl jɔɔ nan bu che n jɔɔ ti ma a dindann. Ni ma bu ni ye uninfo uba len ke u jɔɔ tidindann tigbanann bu ke, min jɔɔ takpem ki jon wa:

⁵Baah nan mam a ween iniin daal le bi nan jii n punl, n ye Iziral a ninfou le, ki nyan Benjamenn a bolin, ki ye Hiiburu a ninfou tob tob; ki jiiin nsiim mu paam ke, n ye Farasii le;

⁶ni ye nsiim nmɔn a ηmagim a nunmanl bu ke, n nan mugir biwonjiem a laguη; ni ye nbuchin binben nin limɔcheel ki tenn nsiimin ke, maa jɔɔ igalin ni.

⁷Amaa nan bien nan ye tinyɔɔr ki seimin daandaan nan min lig ki miin ni ye yɔli le, Masiya bu.

⁸Ni la yab ki jon ni tɔɔ, maah ta niwann bien gab nin maah gaa Masiya n yudaau wan jɔɔ tinyɔɔr ki jon niwann bien nin, uma bu le n ta niwann bien gab. Min ban ke ni ye lifatanpol a mɔɔr le naah li ηa man wee n fir ki gaa Masiya,

⁹wee ki li be nin u, wee ki laa jɔɔ min tɔɔl a buchin binbem man nyan nsiimin yaan ni, amaa maah ηa Masiya yada n bu le n jɔɔ nbuchin binben man nyan Uwɔnbɔr ban n yada n bu.

¹⁰N ban n li nyi Masiya le nin u kum a fiim a pɔɔmin ki li jɔɔ nɔɔnintab nin u, ki ji fala wan wee u nan jin nin, ki li be ke uma nin u kumin,

¹¹ni ye niwann bien ke, n na li kan nkum a fiim.

Li guu chaa a num kaah paa nan bu-n ban

¹²Naa wɔɔn ke min nyan ni niε bien le, bee min yaa binbem ηan ki tan die, amaa n pɔɔn nba le ki gbaar n choo nan bu wee Masiya nan choo min.

¹³N nabum, maa tier ke n baan tɔɔl a nɔɔ la ηub ni. Amaa maah ηa man ye nan le: N tam nan pii tun jon nin bu le ki gbaar ban nan la be n nintogilin bu,

¹⁴n jɔɔ inunman le ki gu chaa n num kaah paa nan bu-n ban ke n tan pii tiyɔr tan bu wee Uwɔnbɔr yim papaab Masiya bu-n.

¹⁵Tim ban bien chegir Uwɔnbɔr a samin nin li jɔɔ potiel liba ti sufu ni. Ni ye ni potiei kaa nan chee nan bu ke, Uwɔnbɔr li che ni biε ni taai.

¹⁶Ni le yin che ti li be nin taah nan kan nan nin.

¹⁷N nabum, nim nin ni tabin bien li nɔɔ maah mag man ki wɔɔn ni nna, wee ki biε ban a binbem nɔɔ nsan man wee ti nan sei ni-n.

¹⁸A li ke maah pii gbaa bei ni man nin, hali ki nin bei ni nin tinyinyinn ke, bininfob biba a binbem ηa Masiya a dapunpunlin a dataag le.

¹⁹Bi na yin joor nηmi-n le, bi weem le ye bi pooi, le bi pag ye bi fai. Bi potiel bien be dulinya nan a wan yɔɔrin le.

²⁰Amaa tim ye papaab a tinbum le. Ti ŋa sili le ki guu ufeer wan yin nya niin ki dan nin, Uma ye Uyudaan Yisa Masiya,

²¹Uma wan ta u pɔɔm ki lagin niwann bien u nintogilin, u li kpenn ti gbanann tan kaa pɔɔ-n ki ŋa ti u jilima a gbanann.

Filipi 4

Nwɔɔnim

¹Ni ma bu n nabum, nim ban wee n ban wee ki yuur ni kam nan, nim li ye n mɔm nin n naan yuchigirig, njɔtiib, ni ma bu le ni kpaan ni mann sir nbamɔm Uyudaan a samin!

²N balin Yuwodie le ki balin Sintiche ke, Uyudaan bu bin pɔɔn biba ki li jɔɔ nmɔkpaa.

³Ni ye ibamɔn le n bei nim ban ye n naajadaag tug tab bamɔm nan, ni ter bipiib ban pɔɔn biba ki kpiɛ n bu wee ti mɔɔn tibɔŋann nan na, nin Kilemenn nin ban bien ye n toontunn tabin, wee bi yin be limiɛfol a gbɔŋin yaan nin.

⁴Ni che ni li mɔ ni naah be Uyudaan nin iyoo bien na. N ji yin mann bei ni le ke: Ni che ni li mɔ na!

⁵Ni ta ni binbenŋamin ki che ni li ye siera ki sei bininfob bien na. Ke Uyudaan malin na.

⁶Ni laa jɔɔ npotie bii-n ni niwann niba bu, amaa ki li miɛ Uwɔnbɔr naah ban nan bu, ki li tenn U kunɔɔpoog, ki bei U naah ban nan.

⁷Le Uwɔnbɔr a posɔɔm, man yab ki lagir uninfosaal a biɛm bu-n le che ni ŋmag Masiya ni sufu ni nin ni potiɛlin.

⁸Ni joorimin, n nabum, nan ye ibamɔn, nin nan ye jilima, nin nan ŋan, nin nan be kasi, nin nan ye njiem, nin linungbeel, ni ye niwann ŋan ki tan lagir bee ki be kasi ke, ni li tier tiwann nmɔn buu.

⁹Niwann nan wee ni tinn n ban bee ki gaa n ban bee ki gbir n ban nin ni li jɔɔ tun itoon na man. Wee nposɔɔn a Wɔnbɔr win li be nin ni.

Wah poor ipiin bu man

¹⁰Uyudaan bu ni mɔŋim pam nin n-yonn takpem man jon wee ni ji nan mann wɔɔn ni бага kaah be n ni man. Ni ye ibamɔn le, ni бага be n ni, amaa naa jɔɔ npaan man wee ni ta wɔɔn le.

¹¹Naa ye maah lann niba bu le n pag man nin, amaa n tinn le ki che n num gbee maah jɔɔ nan n-yonn bien nin.

¹²N nyi maah kaa nan jɔɔ niba ke ni ye man, ki ji nyi maah nan jɔɔ takpem mu ke ni ye man. N tinn le ki nyi liwool lan ye linungbeel naah ye man niwann bien

nin, ni baga kaa be maah jin gbee bee maah choon nin nkomi, ni baga kaa be maah joo takpem bee maah kaa joo.

¹³N li fir tun niwann bien Masiya kaah seim ngbananpooon man nin bu.

¹⁴Amaa ni nan tun tiyann pam nin naah nan terim n bor mugkaarin.

¹⁵Nan kpie ni bu, nim Filipi yaab nyi, maah nan nyan Masedoniya, n-yonn man nan jon wee n nan chonn mooon tibooannin nin, biwonjiem a laguɔ kiba kaa la nyi ki terim niba nseimin nin ngamin ni, see nim a binba;

¹⁶hali maah la nan be Tesalonika n-yonn man wee ki nan ban literilin, ni le nan gbaa terim le.

¹⁷Naa ye n ban ipiin le, amaa n ban ni kan tinyoor tan yin kpie naah joo nan nin le.

¹⁸N gaa tiyoor takpem ke ti yab tan lagira; n nin joo nan bien wee n ban, maah gaa ipiin yan bien wee ni nan ta sein Ipaforooditusi n ni. Ki ye kumanug kan joo nbaam moom wee Uwobor a num gbee le.

¹⁹Le n Woboru li ta U jilima a joom man be Masiya nin ki sei ni.

²⁰Ti Baa Uwobor n gaam kupag n-yonn nin n-yonn. Ibamon.

Ipoor yan joor

²¹Ni poor Uwobor a ninfogannkaabin bien Masiya a yinl buu. N nabum man be n ban nin poor ni.

²²Uwobor a ninfogannkaab bien poor ni, naah too ban bu ubor Siiza a niin yaab ke n poor ni nbamoma.

²³Uyudaan Yisa Masiya a nyunyunbasanl li be ni naamin. Ibamon.

Kolosiya

Kolosiya 1

¹Pɔɔl wan ye Masiya a toom Uwonbɔr a bam bu-n, nin ti na a big Timoti,

²Le sɔb kugbɔŋ nan ki tenn nim ban ye ti nabum ban be kasi ki si bogil liba Masiya ni Kolosiya a tiŋin ni. Ti Baa Uwonbɔr a nyunyunbasanl nin u posɔɔm li be nin ni.

Kunɔɔpoog a wonmiɛl

³Ti tenn Uwonbɔr wan ye ti Yudaau Yisa a Baa-n kunɔɔpoog, iyoo yan bien wee ti miɛ Uwonbɔr ki tenn ni-n,

⁴nan bu-n ti gbir naah ŋa Yisa yada man, nin naah jiɛ Uwonbɔr a ninfo gannkaabin man na,

⁵yada nin njiɛm man bun ki nya tama kan dɔ papaab ki guu ni, wee ni pii gbir ibamɔn a mɔleen yan ye tibɔŋann nin,

⁶wee ki dan ni ban nin. Tibɔŋann nmɔn lo iloon le ki yabirig dulinya nan yaan bien, ke naah nan ti tun man ni sisiigin lidaal lan wee ni nan gbir ti, ki bie Uwonbɔr a nyunyunbasanlin nin libamɔn yan be ipoolin nin bien.

⁷Ni nan tinn Uwonbɔr a nyunyunbasanl nmɔn ti toontunn kpiɛg Epafarasi wan wee ti ban win ban le, wan sir ti taalin ki ye Yisa a toontunnu wan si bogil liba-n,

⁸le uma ji bei ti naah jɔɔ njiɛm Kinaaŋin man.

⁹Ni niɛ nan bu, lidaal lan wee ti gbir ni bu-n, taa ta Uwonbɔr a miɛm ni bu ki jien ni, le ki le miɛ Uwonbɔr ke Un gbeen ni nnyinyin man ye u bam ki sei ni kinaaŋ a lam nin nbiɛm.

¹⁰Ti miɛ ni niɛ le ke ni fir be nbinben man kpaan ki gbee Uyudaan a num niwann bien nin: Ki lo iloon yan ye itoon ŋan bien a looi, ki yabirig nin Uwonbɔr a nyinyim.

¹¹Uma Uwonbɔr wan jɔɔ ipɔɔn bien nan n pɔɔg ni gbanann, U pag takpoŋin bu wee ni li jɔɔ pɔɔninba nin limɔril nin nmɔn,

¹²wee ni li tenn ti Baa Uwonbɔr kunɔɔpoog, wan sei ni npaan ke nim nin uninfo gannkaabin nan por lifaal lan be nwonween a naam a yerin nin yaan nin.

¹³Nan bu-n U fee ti libunbɔnl a pɔɔmin na, le ki ta ti ki kɔɔn u bijiekaag a naam a yerin nin,

¹⁴U big nmɔn le sei ti nkpenim a manug kan ye tibir a jien per.

Yisa a ninforin nin u toon

15Masiya le ye Uwombɔr wan wee taa ga win a nunaŋ, uma ye kibininkpeeg kan yab jon kuwonaŋ bien.

16Uma bu le niwann bien nan naan: Nan be papaab nin tum, nan wee ti ga nin nan wee taa ga, naah ye kunaangbɔŋ bee ipɔɔn bee nnaam a pɔɔm bee tininkper a pɔɔm; uma nan naan niwann bien le ki ye niwann bien.

17U nan be ke niwann niba kaa la nan be, uma bu le niwann bien choo tab ki ŋmag.

18Uma ye tigbanann a yudaau, biwonjiem a laguŋ; ki ye npiinim nin kibininkpeeg kan nyan bitakpiib a sisiigin. Naah li ŋa man wee u li ye wan chinn niwann bien ni.

19Nan bu-n, Uwombɔr nan jɔɔ linungbeel le u bu, U binbemin bien kaah nan gbee u ni-n.

20Uma bu le Uwombɔr nan che niwann bien jir mɔŋ nin tab, Yisa a cham man nan nyan lidapunpunl bu-n le che nposɔɔn dan.

21Iyoo iba naa nan kpiɛ Uwombɔr a ninfobin ni, ki ye Uwombɔr a dataam ni potiɛlin nin ni binben biimin bu.

22Amaa daandaan nan, Masiya a gbanann a kum nbu le Uwombɔr jir ki mɔŋ nin ni, ke Un ta ni sei wee ni li be kasi u numin, ki laa jɔɔ tijaginn wee bin galin ni,

23ni ye ni yin gbaa be nin ni yada ke, ki si chib, kaa fɔɔr tama kan wee tibɔŋann nin ŋmagin ke, ti ma ye tibɔŋann tan wee ni gbirin, wee bi mɔɔn ti sei kuwonaŋ bien dulinya nan yaan, tan bu wee min Pɔɔl kpann utoontunn.

Pɔɔl a toon kaah ye man biwonjiem a laguŋin

24Daandaan nan ni mɔm, nin maah jin fala kan nim bu-n, le n la gbee nin fala nmɔn le n gbanann nin ki jin nan la paar Masiya a fala a jimin paam, u gbanann nmɔn le ye biwonjiem a laguŋ.

25N nin kpann biwonjiem a laguŋin a toontunnu le, litoonl lan wee Uwombɔr ta seimin, ke n ta U mɔleen yin bien ki sei ni,

26tibɔwoonkaar tan wee Uwombɔr nan woon ibin nin n-yonn man nan jon nin, amaa wee U nin kpiir ki wɔɔn U ninfogannkaabin daandaan nan.

27Bininfogannkaab nmɔn le Uwombɔr nan gann ke bin kpiir liwool a bɔrin ki wɔɔn ban kaa ye Juu yaabin, liwool a pag kan yabin, ni ma ye Masiya wan be nin ni-n, ki ye kupag a tama-n.

28Yisa nmɔn le ti mɔɔn, ki kpaan bininfob ki wɔɔn bi nlam a booli bien, naah li ŋa man wee ti ŋa uninfob bien kasi ki sei Uwombɔr, Masiya ni.

29Ni niɛ nan bu le n tun ki gbaar nin u pɔɔm bien man pɔɔ lagir ki be nni ki tun nin.

Kolosiya 2

¹Nan bu-n n ban ni biε maah gbaar nim nin Laodisiya yaab bu man le, nin ban kaa laa nyi kan min tɔɔlin.

²N lol ye n che bi sufu le nɔɔɔg, wee bi lagin tab nin njiem, wee bi li jɔɔ nbiem man yab, wee ki li fir biε Uwɔnbɔr a bɔwoonkaar ti ma ye Masiya,

³uma ban le nlamgrikaam nin nnyinyin gbee le ki woo.

⁴N bei ni ni niε le, ni laa che uba n ta limɔkpel lan nann ibamɔn nin ki lar ni.

⁵Nan bu-n, hali maah kaa be ni ban nin tigbanann ni, n be ni ban kinaaŋin le ni mɔm, le ban n kan naah si nbamɔm man nin naah ŋmag ni yada-n man kenken Masiya ni.

Limiefol lan gaa ngbeenim Masiya nin

⁶Ni ma bu, naah pii nan gaa Masiya ke Uyudaan nan, ni li gbaa be u ban na,

⁷ki baan inyaan ki yabig nin uma, ki pɔɔɔg ni yada-n ke baah nan wɔɔn ni man nin, ki che ni nɔɔpoog li yaba ki tenn Uwɔnbɔr.

⁸Ni laa che uba n ta uninfosaal a biem man kaa jɔɔ nyɔɔrin ki lar ni kɔɔn tiyomirin ni, ni ma nyan bininfob a kaalin le nin kutingbɔɔɔ nan a maabiyierugin, naa nyan Yisa ban ni.

⁹Ni ma bu Uwɔnbɔr a nunaŋ be Masiya a gbanann nin le waah nan ye uninfo-n,

¹⁰le Uwɔnbɔr ta Masiya le ki gbeen ni, wan ye nɔɔɔn bien nin tininkper a pɔɔm a yudaau win.

¹¹Masiya ni le ni kan lipunjiil, ki nyan tibir a binbemin, naa ye lipunjiil lan wee bininfosaalib ta bi nɔɔi ki jii amaa Masiya le jii ni

¹²n-yonn man wee bi nan lagin pii ni nin Masiya Uwɔnbɔr a nyunfulin ni, wee ni ji fii nkumin nin Masiya ni yada-n Uwɔnbɔr a pɔɔm man nan fii-n u nkumin ni.

¹³Ni nan ye bitakpiib le ni birin n-yonn iba, le kaa jɔɔ lipunjiil a bir a binbemin, le Uwɔnbɔr che ni jɔɔ limiefol Masiya ni. Le ki jien per ti bien nan a bir,

¹⁴Uwɔnbɔr nan pir nsiim nin mi sɔbim man kaa nan chee sei ti-n, wee ki kɔn nin ti nle ki choo mi nyan le ki kpaa mi lidapunpunl bu.

¹⁵Masiya kaah nan nyaŋ bitindam nin tininkper a pɔɔmin, u nan nyan bi npaan ni le ki che bininfob bien kan bi le ki ŋa bi tiyomirin waah nan nyaŋ bi lidapunpunl bu-n.

¹⁶Mambu, ni laa che uba n ji ni tibɔr naah ji tijiir tan bee naah nyu nan bu bee ki jiin liwonjienl a chiig paam bee uŋmapɔɔn a chiig bee likpakɔɔl daal a chiig bu.

¹⁷Ti nan le ye tiwann tan yin dan nin a jinjiim amaa niwann bamɔn nin be Masiya ni le.

¹⁸Ni laa che uba n ta tibɔkar a jiininba nin malakam a jienim ki lar ni wee ni lann ni yɔri. U yaa daan nɔɔ waah ga nan bien tininforin nin le, naa ye kinaaŋin ni, u donn uba u potielin le naa jɔɔ bu.

¹⁹Waa ji tug nin Masiya wan ye ni yulin ni, wan bu wee tigbanann bien tugin, uma ŋmag tigbanann le ti ŋmag tab nin tijiin, le ti yabirig ke Uwonbɔr kaah ban ti li yabirig man.

Taah kpeg ki fo nin Masiya man

²⁰Ni nan lagin ki kpo nin Yisa ki sei kutingbɔŋ a maabiyierugaa, ba ŋaa wee ni la be ke ni ye kutingbɔŋ nan a ninfob lee, ni chee sei kutingbɔŋ nmɔn a siim man ke:

²¹“Laa ŋmagi! Laa lenn ni! Laa maa n lee!”?

²²Ni niɛ nan bien ye ti wonleen le ki yin boon nin taah jɔɔ nan tun, nan bu-n ni ye uninfosaal a siim nin nwoɔm le.

²³Ibamɔn, nsiim nmɔn nann man jɔɔ nlamgɔrikaam le, nin bi tool a bam a wonjienl, nin bi bɔkar a jiininba, nin baah mug ki ŋmag bi gbanann man, amaa baa ŋmag nsiim man jɔɔ tinyɔɔr ki li nyan bi tigbanann a kɔlisa nin ni.

Kolosiya 3

¹Mambu, ni nan fii nin Yisa nkumin na, ni ta ni sufu ki sei paab a naamin a wan yɔɔrin na, nan yaan wee Yisa ka Uwonbɔr a nɔɔjiim paamin.

²Ni ta ni potiel ki ŋa paab a naam a wann bu-u, ki laa ta ni potiel ki ŋa dulinya nan a wan yɔɔr bu.

³Nan bu-n ni kpou, le ni miɛfol woo Masiya ni le ki be Uwonbɔr ban.

⁴Masiya wan ye ni miɛfolin nan degirin ke, iyaayoo nim nin uma na li degirin nin kupag.

Limiefol kpegil nin limiefol pɔnl

⁵Mambu ni ku nan ye dulinya nan a binbem man be nin ni na: Nan ye iwanchɔgin toon, nin ni piibanlin bee ni jabanlin, nin tijaginn a toon, nin nmɔsanyunsɔɔm, nin titoonbir nin kujanjuuŋ ni ma ye libawol manil.

⁶Ni niɛ nan bu Uwonbɔr a ŋuufiiŋ chaan ban tun man nmɔn bu.

⁷Ni nan ti jɔɔ man a binben n-yonn man wee ni nan be-n.

⁸Amaa daandaan nan ni kpaa le nin ni choo ni ba nyan ni niɛ bien nin, ni ma ye lijuul, nin kiŋuufiiŋ, nin kininaŋ, nin kutingbiig nin timɔleenbir tan nya ti mɔɔŋi yin.

⁹Ni laa por tibɔkar ki tenn ni tabi, nan bu-n ni pii pir ni binben kpeg a ɲaarin ki gaba,

¹⁰ki yee nbinben pɔɔn le, nbinbem nmɔn le Uwonbɔr pɔɲir mi nin nyinyimin le mi nann uma wan naan min.

¹¹Ni ma kaa jɔɔ nbɔgirim ban ye Juu yaab nin Girig yaabin, ban jii bi pun nin ban kaa jii bi pun, ban ye bicham nin bidindamin, nin ban jɔɔ kulɔɲ a binbem nin ban jɔɔ kufɔɲ a binbem, biyom nin ban ye bi ba, amaa Masiya le ye bi bien le ki be bi bien ni.

¹²Mambu, naah ye Uwonbɔr a ninfogannkaabin wee u jɛ ni ki ɲa ni kasi-n, ni ta linyunyunbasanl nin tiɲann, nin jiininba, nin nbinben ɲan nin limɔril ki kpann daala ki yee u.

¹³Ni li jɔɔ limɔril nin taba, wee ki jɛn per tab a galin, ki jɛn per tab ke Uyudaan kaah jɛn per ni man nin.

¹⁴Nin tiyeer nan bien, nan jon ni bien ni ye ni li jɛ taba, njiem li lakin ni bien ki ɲmag nin nmɔkpaa man be kasi.

¹⁵Ni che Masiya a posɔɔmin li ɲmag ni sufu, ke naah ye tigbanann tiba a ninfob wee u yin nposɔɔn ni. Ni li tenn Uwonbɔr kunɔɔpooga.

¹⁶Ni che Masiya a bɔɲann nin li be nin ni nbamɔma, wee ni li wɔɔn ni tab, ki gbeer tab nin nlamgɔrikaam, ki li gaah ilan, liwonpagil a lan, nin Kinaaɲ a lan nin linungbeel ni sufu ni ki sei Uwonbɔr.

¹⁷Mambu ni ɲaan nan bien ke, naah ye ni mɔleen bee ni toon ke, ni ɲa ni bien Uyudaan Yisa a yinl bu, ki li tenn Uwonbɔr wan ye Baa-n kunɔɔpoog u bu.

Biwonjiem kaah li be nin tab man limiɛfol pɔnlin

¹⁸Biniinpiib, ni chee sei ni chieba, man le kpaan Uyudaan ban.

¹⁹Bijab ni li jɛ ni piiba, ki laa ɲmag bi nin titintann ni.

²⁰Nbuwaab, ni li cheel ni baam nin ni nam a mɔɔɲi iyoo bien na, nan bu-n man le gbeeg Uyudaan a num.

²¹Baam, ni laa to ni buwaab bu, wee bi gbanann ngbɔɔ.

²²Biyom, ni li cheel ni dulinya nan a yudam a mɔɔɲi niwann bien na, ni li tun man wee ni laa ye iyoo yan a binba wee bi lig ni, ke bi num ngbee ni, amaa wee ki li tun man nin ni sufu bien nin jilima ki tenn Uyudaan na.

²³Ni tun nan bien ke, ni li tun nin ni sufu bien, ke ni tun tenn Uyudaan le, naa ye uninfosaali,

²⁴naah nyi ke ni na li gaa lifaal Uyudaan ban nin wee ni ye tiyɔrin. Ni ma bu Uyudaan Masiya le ni tun ki tenn.

²⁵Wan tun titoonbir na li gaa u toonbir nmɔn a yɔr, le naa jɔɔ njiem a gannimi.

Kolosiya 4

¹Biyudam, ni li ŋaan ni yomi tiŋann nin nan kpaan na, nan bu-n, ni nyi ke ni tɔɔ jɔɔ Uyudaan wan be paab.

Nwɔɔnim

²Ni li ta ni ba ki sei liwonmiel, ki li guu ni ba ki tenn Uwonbɔr kunɔɔpooga.

³Ki ji li miɛ U ki tenn ti, wee Uwonbɔr n loor nsan ki sei ti mɔleen yin, wee ti fir mɔɔn Masiya a bɔwoonkaarin, nan bu-n, tan bu wee n be libaalin ni.

⁴Ni li miɛ Uwonbɔr ki tenn ma wee n fir mɔɔn ti nbamɔm, ke naah kpaan n mɔɔn ti man nin.

⁵Ni chee ni num li ween nin naah be nin ban kaa nɔɔ Yisa nan, wee ki laa bii ni saŋi yan bien wee ni kan ni.

⁶Ni che ni bɔr a pagim li gbee nin linyunyunbasanl ki mɔ ke n-yaamin, wee ni li nyi naah li jiin bininfob bien a binbaan yin man.

Ipoor yan joor

⁷Tachikusi li bei ni n bɔr bien, u ye ki na big jiɛkaag le wan si bogil liba u toon yin ki ye ti toontunn kpiɛg Uyudaan a toon yin,

⁸nan bu wee n tun u ni ban ye ni bie ti binbem kaah ye man, wee un pɔɔg ni sufu.

⁹Uma nin Onesemosi le yin nɔɔ dan, wan ye ti na big jiɛkaag ki si bogil liba-n, ki ye ni ni uba-n. Bi li bei ni nan bien ŋaan do.

¹⁰Arisitakusi, wan wee bi loon u ki kpiɛ n bu-n, u mu poor ni. Le Banabasi a pool a bija Mag mu poor ni. (N pii nan wɔɔn ni u bɔra; ni ye u nan foon ni ban ke, ni gaam u.)

¹¹Josuwa wan wee bi yi Jasitusi mu poor ni. Bijab bita nmɔn le ye Juu a ninfob ban kpiɛg n bu wee ti tun Uwonbɔr a naam a toon yin nmɔn. Bi sɔŋir n sufu pam.

¹²Epafarasi, wan ye ni ni uba wee ki ji ye ni toontunn kpiɛg Masiya a toon nin mu poor ni. U miɛ Uwonbɔr le nin linunmanl iyoo bien ki tenn ni, ke ni sir kenken ki li ye bininfob chegirikaab ban tun Uwonbɔr a bam.

¹³N jin siera ke u sin tun nin linunmanl ki sei nim nin Laodisiya a tiŋ a ninfob nin Herapolisi a tiŋ a ninfoba.

¹⁴Ti jɔ Lug, wan ye utebirin, uma nin Demasi mu poor ni.

¹⁵Ni poor ti nabum ban be Laodisiya nna, ki ji poor ti ninsa Ninfa nin biwonjiem a laguŋ kan be u niin ni.

16Ni karin kugboŋ nan ki die a boon ke, ni boon niba wee bin karin ki, ki sei biwonjiem a laguŋ kan be Laodisiya nna wee ni mu n karin kugboŋ kan be Laodisiya a wonjiem ban nin na.

17Ni bei Achipusi ke “Boon a ba ki die litoonl lan wee Uyudaan nan ta seiŋ ke a tun nin na.”

18Min, Pɔɔl, n tɔɔl a nɔɔ le n ta ki sob ipoor nan. Ni laa tam n baalin bu. Uwonbor a nyunyunbasanl li be ni bu.

1 Tesalonika

1 Tesalonika 1

¹Min Pɔɔl nin Silasi nin Timoti; Le sɔb kugbɔŋ nan ki tenn Tesalonika a wonjiem a laguŋ kan wee ti Baa Uwonbɔr nin ti yudaau Yisa Masiya ye-n; Uwonbɔr a kaar nin nposɔɔn li be nin ni.

Tesalonika yaab a yada nin bi binbem a bɔr

²Ti le poor Uwonbɔr le ni bien nan bu, ki tier ni bu ti wonmielin.

³Ti tier ni bu ti Baa Uwonbɔr ban, ni yada a ŋaam nin ni jiem a toon nin ni tama kan wee ni jɔɔ nin ti Yudaau Yisa Masiya nbu le che ni si nbamɔm.

⁴Ti nabum, ti nyi ke ni ye ban wee Uwonbɔr ban le, ki gann ni ki ta ni ŋa U ninfob,

⁵nan bu-n tibɔŋann tan foon ni ban nin, kaa nan ye imɔleen a binba, amaa ti nan jɔɔ nɔɔɔn le nin Kasi a Naaŋ. Le ban nan mɔɔn ti-n chee ti nin yada. Taah nan be ni ban nin, ni nan nyi ti binbem kaah ye man nim bu.

⁶Ni nan toog tim nin ti Yudaau a binbem le; nin naah nan ji fala kan nin bien yɔli, ni nan gaa tibɔŋann nmɔn le nin npopeen man wee Kasi a Naaŋ ta sei ni-n.

⁷Ni ma bu le che nim kpann limagil ki sei biwonjiem ban bien be Masedoniya nin Akaya a timin.

⁸Ti yudaau a bɔŋann nmɔn kaa nan nyan ni ban ki kɔɔ Masedoniya nin Akaya a binba le, amaa naah ŋa Uwonbɔr yada kan nin pii kɔɔ ilog nan bien na. Ni ma bu naa ji kpaan ti pag ni ki kpiɛ,

⁹bininfobin bien pag ki jiin naah nan gaa ti man, taah nan dan ni ban n-yonn man nin, nin naah nan jien ni bawoli ki dan Uwonbɔr ban man, ke ni jien Uma ibamɔn a Wonbɔru wan fo-n,

¹⁰ki li guu U bija wan yin nyann papaab ki dan nin, wan wee U fiin nkumin nin, Uma ye Yisa wan nyan ti Uwonbɔr a ŋuufiiŋ kan chaan nin yaan.

1 Tesalonika 2

Pɔɔl kaah nan tun man Tesalonika a tiŋin

¹Ti nabum, ni tɔɔl nyi ke ti dam ni ban kaa gab yɔli.

²Ni nyi taah nan be Filipi a tiŋin wee bi sugir ti ki jin ti fala man, biba nan gbaar le ke bin gɔɔ ti wɔɔninin, amaa Uwonbɔr a pɔɔmin le ti kan lipoobil ki mɔɔn U bɔŋann nan ki tenn ni.

³Taah bei ni tibɔr tan nan kaa ye kuŋmaruŋi, kaa ji ye ti jɔɔ lipotiebiril liba le, kaa ye kularug mu.

⁴Amaa ti pag le ke ban wee Uwombɔr ke bi ŋan nin, Uma ta tibɔŋann nmɔn ki ŋa ti kɔɔn, ni ma bu taa ban ti pag ki penn bininfob a sufu amaa ti ban ti penn Uwombɔr wan magir ti potielin a sufu le.

⁵Ni nyi ke taa la nyi ki dan nan pag ni nmɔmɔmi, bee tibɔr tan degin kujaŋuun a bɔri, Uwombɔr le ye ti siera daau.

⁶Taa nan ban bininfob n pag ti, bee ni ni uba n pag ti bee uninfo uba n pag ti. Taah ye Yisa a toon yin ti bi yin ye litugil le ki sei ni,

⁷amaa ti nan be le soon, ke upii kaah ŋmag u buwaab man nin.

⁸Taah jiɛ nim takpemin bu le che ti nan mɔɔn Uwombɔr a bɔŋann nin ki sei ni, naa ye tibɔŋann nin a binba amaa ki ban ti junn ti miɛfol ni bu taah ban nim takpem n bu.

⁹Ibamɔn buu, n nabum, ni li tier ke taah mɔɔn Uwombɔr a bɔŋann nin ki tenn nin, ti yaa baginn nin ti pɔɔninba-n; ti tun itoon nin le nween nin kunyiɛg naah li ŋa man wee ti laa ye litugil ki sei ni ni uba.

¹⁰Nim nin Uwombɔr le ye ti sieradam, taah nan be nin nim ban ŋa yada-n, ti nan be kasi le ki jɔɔ nbuchin binben, kaa jɔɔ igbarigi.

¹¹Ni nyi ke ti le ŋmag nim le ke baa kaah ŋmag u baan tɔɔl a buwaab man nin,

¹²ki pɔɔgir ni gbanann, ki sɔŋir ni sufu, ki balin ni ke ni li be nbinben ŋan man gbeeg Uwombɔr wan yin ni ki ta ni kɔɔn U naam man jɔɔ jilima-n a num.

¹³Ti mu le poor Uwombɔr le iyoo bien, nan bu-n, naah gaa Uwombɔr a bɔr tan wee ni gbir ti ban nin, ni chee sei tibɔr nmɔn le ke taa ye bininfosaalib a bɔri, amaa ke ti sin ye Uwombɔr a bɔr ibamɔn le, tan tun nin nim ban ŋa yada-n.

¹⁴Amaa nim ban ye ti nabum nan, ni toog biwonjiem a laginn ban be Judiya wee ki be Masiya ni nle. Ni jin fala ni tɔɔl a bol yaabin le ke biwonjiem a laginn nmɔn kaah nan jin fala Juu yaab a kɔɔn man nin,

¹⁵bi ma nan ku Yisa nin bilinlemin ki mugir ti mu. Bi nan fiin Uwombɔr a ŋuul pam. Le ki ji ŋa bininfob bien a dataag

¹⁶ki gbaar ban baah li ŋa man wee ti laa pag sei ban kaa ye Juu yaabin wee bin kan nŋmarimi. Man nmɔn le che bi bir lagin ki nan kpaa man. Le Uwombɔr a ŋuul fii bi bu le u dar bi tul ni joorimin.

Pɔɔl kaah jɔɔ kolisa nin un ji gɔnn bi man

¹⁷N nabum, baah nan fee ki nyan ti wee ti nan fɔɔr sin jien ni-n, ni nan ye tigbanann nin le amaa naa nan ye lipotielin ni, ti gbaar le ke ni ye man bien ke ti le ji li kan ni.

¹⁸Ti bi ban ti dan ni ban le, min Pɔɔl baan tɔɔl le gbaar le ki le gbaar, amaa le sintani kaa sei ti nsan ni.

¹⁹Ti tama nin ti mɔm ye baa, bee ti nyanjim a yuchigirig kan wee ti na yin ta kan jilima u Yudaan Yisa ban u jirin daalin ye ki laa? Naa ye nima?

²⁰Ibamɔn nim le ye ti pag nin ti mɔm.

1 Tesalonika 3

¹Taah kaa ji nan na li fir ηmag tiba n-yonn man nin, le ti nan tier ke ni ηan nin ti laan paar Atensi ti binba.

²Ti tun Timoti wan ye ti toon tun kpiεg Uwɔnbɔr a toon n-yaan wee ki mɔɔn Masiya a bɔɔann nle ni ban, ke un nan pɔɔg ni gbanann nin ni yada-n,

³wee u ba n laa lu u yada-n limugil nan bu. Ni tɔɔl nyi ke ni ye Uwɔnbɔr a wiib le ke ti kan limugil nmɔn a booli.

⁴Ibamɔn, taah nan be ni ban nin, ti le nan gbaa bei ni ke ti li kan limugil. Le ni sin tun ke naah nyi ni bu nbamɔm man nin.

⁵Ni ma bu ni che maah kaa ji nan na li fir ηmag n ba-n, le n nan tun ke bin nan lig ni yada kaah si man. N nan san bijawaam le ke, nba ke ulinlaril n par lar ni wee ti yaa baginn n gab yɔli.

⁶Amaa Timoti le la nyan ni ban le ki foon ti ban ki ηmagin tibɔɔann ki ta jiin ni yada nin ni jiem paam. U bei ti ke ni le la tier ti bu le ki bi ban ni kan ti, ke ti mu kaah le ban ti kan ni man nin.

⁷Mambu n nabum, nin ti mugil nin ti fala a jimin bien nin, ti jɔɔ ngbanann pɔɔn ki jiin ni yada kan wee ni jɔɔ n paam.

⁸Daandaan nan, naah si nbamɔm Uyudaan a samin nan man, ti sin fo.

⁹Ipoor takpen ilaba wee ti yin ta sei Uwɔnbɔr ni buu ki jiin nmɔn man bien wee ti jɔɔ Uwɔnbɔr a nintogil ni buu?

¹⁰Nween nin kunyieg ti le mie Uwɔnbɔr ki bi ban ti kan ni jigin wee ki ter ni nan par ni yada-n.

¹¹Ti Baa Uwɔnbɔr baan tɔɔl nin ti Yudaau Yisa n mann nsan ki sei ti wee ti dan ni ban.

¹²Uyudaan n che njiem man wee ni jɔɔ ban ni tabin n mann tann ki pii uninfo bien, ke ti yaa bamin kaah be nin ni man nin.

¹³Un pɔɔg ni sufu wee ni laa jɔɔ igbarigi ki li be kasi ti Baa Uwɔnbɔr a nintogil n-yonn man wee ti Yudaau Yisa na li foon nin u kasi a ninfobin.

1 Tesalonika 4

Nbinben man gbeeg Uwɔnbɔr a num

¹N nabum, ni joorimin, ti wɔɔn ni na li ɲa man wee ni binbem li gbeeg Uwonbɔr a num, ke naah pii be man nin. Daandaan nan ti balin ni le ki bei ni ke ni le li gbaa be man na Uyudaan Yisa a yinlin.

²Ni nyi nwɔɔnim man wee ti ta sei ni Uyudaan Yisa a pɔɔmin.

³Ni ye Uwonbɔr a bam le ke ni li be kasi wee ki nyan ni ba iwanchɔgin toon nin ni jabanlin bee ni piibanlin;

⁴ke ni bien n tinn ki biɛ naah li ɲa man ki fir ɲmag ni baan tɔɔl a gbanann kasi nin jilima a binbemin,

⁵ki laa jɔɔ nmɔsanyunsɔɔm ke ban kaa ye Juu yaab wee kaa nyi Uwonbɔr n kaah be man n ni;

⁶ni ma bu tibɔr nan yaan uba laa tun ki bii u kpiɛg bee ki ji u kpiɛg dulimi. Uyudaan li dar bininfosaalib ban bien tun tibir nan a booli a tul, ke taah pii chinn bei ni ki kpaan ni man nin.

⁷Uwonbɔr kaa yin ti ke ti li jɔɔ tijaginn ni, amaa ke ti li jɔɔ kasi a binbem.

⁸Mambu uninfo wan yii kaa nɔɔ nwɔɔnim nan ke, naa ye uninfosaal le u yii amaa u yii Uwonbɔr wan sei ni U Kasi a Naanjin le.

⁹Daandaan nan ki jiin kunabitiig a jiemin paam, naa ji ye ti sɔb le ki sei ni, Uwonbɔr le wɔɔn ni tɔɔl naah li jɛ tab man.

¹⁰Le ni ye ibamɔn le, ni sin ban n nabum man bien be Masedoniya a tinjin nin. Jigin ti balin ni le ke ni mann tun man takpema.

¹¹Ni che ni li ye ni toonl ke ni li be nbinben ɲan, ki che ni baga li be ni tɔɔl a toon yin ki li jɔɔ ni nɔɔi tun ki jiu, ke taah bei ni man nin,

¹²naah li ɲa man wee ni binbem li ye jilima ki sei ban kaa ye biwonjiemin, wee ni laa be uba bu.

Uyudaan a dam

¹³N nabum, taa ban ni li be ki laa nyi ban dɔɔn jien nin bu, bee ki jɔɔ npoobiin ke bininfob ban gur kaa jɔɔ tama-n kaah be man nni.

¹⁴Ti ɲa yada ke Yisa kpo ki fii nkumin na, ni ma bu che ti jɔɔ yada ke Uwonbɔr le ɲmagin ban nan dɔɔn jien Yisa nni ki dan.

¹⁵Uyudaan baan tɔɔl a mɔbonl le ti bei ni ke, tim ban la be ti miɛfolin wee ki guu Uyudaan a damin, taa na yin chinn ban dɔɔn jien nni.

¹⁶Uyudaan baan tɔɔl li nya papaab ki jiirin, ki nan sei bimɔb nin nkukɔ pɔɔn wee ti gbir malakam a ninkpelu a kukɔl nin Uwonbɔr a natun yinkaagin a mɔr, le bininfob ban nan gaa Yisa wee ki nin kpe-n li chinn fii nkumin.

¹⁷Le ni bɔɔn bu, le tim ban mu la fo wee ki gur be dulinya nan yaan nin mu li yug lagin nin bi ki too Uyudaan kitilangbɔɔn. Le ki nin gbaa be nin Uyudaan iyoo bien.

¹⁸Mambu ni ta imɔbon nan ki pɔɔg tab a gbanann na man.

1 Tesalonika 5

Da sili ki li guu Uyudaan a dam

¹Daandaan nan, n nabum, naa kpaa talar nin ti sɔb ki wɔɔn ni n-yonn bee idaa,

²nan bu-n ni nyi nbamɔm ke Uyudaan a dan daal na yin be le ke unaayig kaah chaan kunyiɛg man nin.

³N-yonn man wee bininfob li len ke “Nposɔɔn dan na bi gaa bi ba-n,” libol nmɔn le tibɔbir li dan bi bu, ni na yin be le ke nmarwiɛn kaah choo upii ke ni be man nin, le baa li nmari.

⁴Amaa nim, n nabum nan ma, naa be libunbɔnlin ni, mambu ni laa che lidaal nmɔn n nan lir ni ke unaayig a dan ni.

⁵Ni bien nan ye nwonween nin nweehn a buwaab le. Taa ye kunyiɛg bee libunbɔnl a ninfobi.

⁶Ni ma bu, ni laa che ti be ke bitab kaah be man ki dɔ jien ni ni, amaa ni che ti li lig ki li chor ti bau.

⁷Ban dɔ jien nin jien kunyiɛg le, ban mu nyu ndaam gbeegin mu nyugbeeg kunyiɛg le.

⁸Amaa tim kaah ye nweehn a ninfobin, ni che ti li chor ti bau, ki li jɔɔ yada nin njiem man li guu ti gbanann, ki li jɔɔ nmarmim a tama man wee ti li ta chig ti yul bu ke kijabig.

⁹Uwonbɔr kaa gann ti ke ti nan ji fala le U njuufiɛn ni, amaa ke ti nan kan nmarmim ti Yudaau Yisa Masiya bu.

¹⁰U kpo tim bu le, a lig le bee a jien le ke ni, ti na li lagin ki be nin U.

¹¹Ni ma bu ni li pɔɔg tab a gbanann ki li kpɛg tab bu ke naah pii njaan man nin na.

Nwɔɔnim man joor nin ipoor

¹²N nabum, ti balin ni le, ni li tenn ban pɔɔn biba ni sisiigin ki ye ni sanliib Uyudaan a samin ki wɔɔn ni nwonjien binben nin jilimau.

¹³Ni li tenn bi jilima takpema, ki li jɔɔ njiem nin bi toon yin bu. Ni li be nin nposɔɔn nin taba.

- 14Ti balin ni le, n nabum, ni kpaan ban ye bigbanyagdamin na, ki pɔɔg ban san bijawaamin a sufuu, ki ter ban a yada kaa pɔɔ-n, ki li jɔɔ limɔril nin uninfo bien na.
- 15Ni laa che uba nta tibir ki yɔ tibri, amaa ni pɔɔn niba ki li jɔɔ nbinben ŋan nin tab nin uninfo bien.
- 16Ni che ni li mɔ ni iyoo bien na;
- 17Ni li miɛ Uwɔnbɔr iyoo bien na;
- 18niwann bien a poolin ke ni li poor Uwɔnbɔr a, Uwɔnbɔr a bam le yen ki sei ni Masiya bu.
- 19Ni laa junn Kinaaŋ a ŋmiimin ni;
- 20ni laa yin ilinlen leen yɔli.
- 21Ni mag i bien liga, ki gann yan ŋan ki li ŋmaga.
- 22Ni nyan niba tibir bien a tumin na.
- 23Che Uwɔnbɔr tɔɔl, wan ye nposɔɔn a Uwɔnbɔr win n ŋa ni kasi niwann bien nin. Ki che ni naaŋ nin ni sufuu nin ni gbanann bien n laa nan jɔɔ igbarig ti Yudaau Yisa Masiya a dan daali.
- 24Uwɔnbɔr wan yin ni nan li tun man, U ye yada daan le.
- 25N nabum, ni li miɛ Uwɔnbɔr tenn ta.
- 26Ni poor ti nabumin bien nbamɔma.
- 27N bei ni le Uyudaan a nintogil ke ni karin kugbɔŋ nan ki sei n nabumin bien na.
- 28Ti yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl li be ni bu.

2 Tesalonika

2 Tesalonika 1

¹Min Pɔɔl nin Silasi nin Timoti, Le sɔb kugbɔŋ nan ki tenn biwonjiem a lagun kan be Tesalonika ki be nin ti Baa Uwonbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya bu:

²Ti Baa Uwonbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl nin nposɔɔn li be ni bu.

Tibɔr a jim tan na li be Masiya a damin

³N nabum, ni ye ti poor Uwonbɔr le ni bu, ni ŋan nin ti ŋa man, nan bu-n ni yada-n le mann yabirig le takpem, le njiem man wee ni jie tabin mann kpieg le.

⁴Ni ma bu Uwonbɔr a ninfob a laginn nan a sisiigin, ti far ligbingbanl le ni bu nin naah jɔɔ limɔril nin yada limugil nin libiginl bien a poolin wee ni la bie nin jɔɔ yada n bu.

⁵Ni niɛ bien ye siera le ki wɔɔn ke Uwonbɔr a bɔjil ŋan, le ni joorimin bi li kan ni ki kpie bininfob ŋamin Uwonbɔr a naam man bu wee ni ji fala nan.

⁶Uwonbɔr ye ubuchin le: Ban mugir ni-n, U li yɔ bi ki jiin,

⁷ki sei nim ban wee bi mugir ni-n lifooril, nin ti bien. Ni na yin ŋa n-yonn man wee Uyudaan Yisa nan kpiir ki nyan papaab nin nɔmipeen nin u malakam ban jɔɔ nɔɔɔn nin.

⁸U li dar ban kaa nyi Uwonbɔr a tuli nin ban kaa ŋa ti Yudaau Yisa a bɔŋann nin yada-n.

⁹Bi li ji fala wan kaa jɔɔ ndiemi bi tudaril nmɔn a poolin. Uwonbɔr na li ŋɔɔr bi ki nyan Uyudaan ban ki che bin lann u pɔɔm man jɔɔ jilima-n,

¹⁰lidaal lan wee u nan dan un nan gaa u pag kasi a ninfob nin u jilima ban bien ŋa u yada-n ban nin. Ni tɔɔl kpie niin na, ni ŋa tibɔr tan wee ti pag sei nin yadau.

¹¹Naah be ti sufu-n nin bu, le ti miɛ Uwonbɔr ki tenn ni iyoo bien, ke ti Wonbɔru n ŋa ni bininfob ŋam ke waah yin ni ki ban ni li be man nin, ki che naah tier nan bien n ŋa n ŋam ki sei ni u yaa pɔɔm bu, ki che ni gbaar ni yada a toonlin.

¹²Ti miɛ Uwonbɔr le ke un che ti Yudaau Yisa a yinlin kan kupag ni ni, wee ni mu n kan kupag u ni, ti Wonbɔru nin Uyudaan Yisa Masiya a nyunyunbasanl bu.

2 Tesalonika 2

Limɔyiiltaan

¹Ki jiin ti Yudaau Yisa a dam paam nin taah na yin lagin U ban man, le ti balin ni ke, n nabum,

²ni laa che nin ηmarin ni potieli, bee ki yugin ni lam ki ta jiin ilinlen leen yan wee bibam pag bee tibor beikaar bee kugbor kan nyan bi ban ki ke tim ban le ki nyan nin. Imoleen yan forin nin kaah len ke ti Yudaau a dam a daa-n pii foon nin bu.

³Ni laa che uba n ta niba lar ni, lidaal nmɔn kaa la yin foo see ke wan kɔnn nin bininkpeeb nin limɔyiildaana nin nyan npaan ni, wan a binbebol ye nηmi-n nin.

⁴Waa yin chee sei iween yan wee bi jien nni, le ki sin yuur uba paab ki jo iween nmɔn, le ki ta uba ki siin Uwombor a binbebol ki ke u ye Uwombor le.

⁵Naa tier ke maah nan be ni ban nin, n nan gbaa bei ni ni nie nan bien naa?

⁶Le ni nyi ni wan nan la ηmag u daandaan nan, naah li ηa man wee un nan kpiir uba n-yonn man kpaan nin un nyan.

⁷Npɔɔn man woo limɔyiildaana nmɔn a bɔɔn nin pii piin itoon na; amaa wan la ηmag mi wee maa tun nin, le la ηmag man le, hali nin Uwombor kaah na li nyan nan ηmag mi nmɔn.

⁸Le limɔyiildaana nmɔn n nin kpiirin, wan wee Uyudaan Yisa na yin foor u mɔb a faam ki ku u, u dan daal nmɔn u na li bii limɔyiildaana nmɔn.

⁹Limɔyiildaana nin na yin dan nin Sintani a pɔɔmin le, ki nan tun ligaril nin lijnjeel a toon ki ji tibokar a siera,

¹⁰u li ta u binben biim nmɔn ki lar bininfob ki bii bi, baah yii ibamɔn yan li sei bi nηmarimin bu.

¹¹Ni ma bu le Uwombor ta kuηmaruη a pɔɔm ηa bi sufu ni ke nin che bi li pag tibokar

¹²wee ni joorimin Uwombor na li bii ban bien kaa ηa ibamɔn nin yada wee ki sin gann tibirin.

Feeja bu le Uwombor gann ni

¹³Ni ye ti le li poor Uwombor le iyoo bien ni bu, n nabum, nim ban wee Uyudaan jie, nan bu-n npiinimin Uwombor nan gann ni le ke ni kan nηmarim Kinaaηin a pɔɔmin ki ηa ni u kasi a ninfob nin naah ηa ibamɔn nin yada-n.

¹⁴Tiborηann tan wee ti pag tenn nin le Uwombor ta yin ni, ke nim nin ti Yudaau Yisa Masiya n nan ladin kan u jilima-n.

¹⁵Ni ma bu n nabum, ni mann sir nbamɔm ki li ηmag taah wɔɔn ni man nin, naah ye imoleen le ti pag bee kugbor le ti sob sei ni ke ni.

¹⁶Ti Yudaau Yisa Masiya nin ti Baa Uwombor, wan jie ti nin U nyunyunbasanlin bu n kɔɔn ti lipoobil ki sei ti tama ηaη,

¹⁷Un sei ni lipoobil ki pɔɔg ni gbanann nin itoon ηan nin imoleen ηan.

2 Tesalonika 3

Ni miε Uwonbɔr sei ti ni

¹Ni joorimin, n nabum, ni li miε Uwonbɔr ki tenn ta wee Uyudaan a bɔrin fir mɔɔn weem wee bin gaa ti nin jilima, ke naah nan gaa ti man nin.

²Ki ji miε Uwonbɔr ke un nyan ti bipootondam nin tininfobir a nɔɔn, nan bu-n naa ye uninfo bien le jɔɔ yada.

³Amaa Uyudaan ye yada daan le, u li pɔɔg ni gbanann ki guur ni wee kininbɔɔn n laa kan ni.

⁴Uyudaan che ti jɔɔ tidindann ni bu ke ni tun, ki le mann tun ke taah bei ni man nin.

⁵Uyudaan n che ni biε Uwonbɔr a jiεm nin limɔril lan nyan Masiya ban nin.

Naah kpaan ti tun itoon man

⁶Uyudaan Yisa Masiya a yinl bu, le ti bei ni ke, n nabum, ni nyan ni num ki sin jien n nabum man bien san ligbanyagil kaa be taah wɔɔn bi ke bi li be man nni.

⁷Ni baan tɔɔl nyi nbamɔm ke ni ni ye ni li tun le ke taah tun man ni. Taah nan be ni ban nin, taa nan san ligbanyagil,

⁸bee ki jin uba a jiir yɔli wee kaa yɔn ti bu. Amaa ti pɔɔn tiba le ki tun nween nin kunyieɔ, naah li ŋa man wee ti laa ye litugil ki sei ni ni uba.

⁹Nan bu che ti tun nin kaa ye ke taa bi li fir ji ni wan yɔli amaa ti ŋa limagil le ki wɔɔn ni ke ni li nɔɔ.

¹⁰Hali n-yonn man wee ti nan be ni ban ni, ti nan sei ni nsiim ke: “Wan yii kaa tun ke, u mu laa ji.”

¹¹Ti gbir ke biba be ni sisiigin ki ye bigbanyagdam. Baa tun nin inunman ni; amaa le ki sin jɔɔ bi nɔɔi kɔɔn biba a bɔrin.

¹²Bininfob nmɔn a bol le ti jɔɔ Uyudaan Yisa Masiya a yinl ki kpaan bi ke bin pɔɔn biba wee ki tun ki kan bi tɔɔl a jiir ki ji.

¹³Amaa nim ma bu ke, n nabum, ni laa ke ni bagir itoon ŋan a tum bu.

¹⁴Ni ye uba kaa chee ti wɔɔnim man be kugbɔɔn nan yaan nan ke, ni li mann nyi u bu ki laa che ni baga be u ni, wee ifa n choo u.

¹⁵Nin ni ma bien ni, laa ta man a ninfobol kpann a dataagi, amaa kpaan mu ke a nabigin.

Tibɔjɔɔr kaar

¹⁶Uyudaan wan ye nposɔɔndaan baan tɔɔl n sei ni nposɔɔn isan bien nin niwann bien nin. Uyudaan li be nin ni bien.

17Min Pɔɔl le taa n tɔɔl a nɔɔ ki sɔb ipoor nan, maah sɔb n yinl man kugbɔŋ bien a diemin le yen. Man le n sɔb.

18Ti Yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl li be ni bien bu.

1 Timoti

1 Timoti 1

¹Min Pɔɔl wan wee Uwɔnbɔr ɲaam Masiya a toomin, wan ye ti feeru nin Masiya wan bu wee ti jɔɔ tama-n,

²N sɔb tenn Timoti wan ye n big bamɔŋ yada bu nle: Ti Baa Uwɔnbɔr nin ti Yudaau Masiya a linyunyunbasanl nin nposɔɔn li be a bu.

Pɔɔl kaah wɔɔn Timoti waah li kɔn tibɔkar a wɔɔnim bu man

³Ke maah pii nan beinj man n-yonn man wee n nan jon Masedoniya-n, li be Efesusi wee ki che bininfob bibam nlaa ji wɔɔn tibɔkari,

⁴ki che bin nyan biba bi yaajam a bɔkpegir tan ye tibɔkar a teeni ki nyan bi yaajam a yiin npaamin. Ni ma che limɔkpel forin kaa ye Uwɔnbɔr a niin a toonl lan ye yada nbu.

⁵Nwɔɔnim nan a num kaah paa nan bu ye njiem le, man nyan kasi a sufu-n nin ipotie ɲan nin ibamɔn a yada-n.

⁶Bininfob bibam yii ni nie le, ki tur ki kɔɔ ileen yan kaa jɔɔ bu a pagimin.

⁷Bi ban bi li ye ban wɔɔnn nsiim le, amaa baa nyi baah pag nan nmɔn ni bee nan wee bi pag nin tidindann nmɔn ni.

⁸Ti nyi nsiim nmɔn kaah ɲan, ni ye uninfo ɲmag mi nbamɔm ke.

⁹Ti ji nyi nsiimin kaah kaa siin sei ban ye bibuchimi, amaa ban ye tukangbirdam, nin ban kaa san Uwɔnbɔr, nin tibirdam, nin tijagindam nin ban galin Uwɔnbɔr, nin ban ku bi baam, nin ban ku bi nam nin bininfokub,

¹⁰nin ban tun iwanjaab toon, nin ban yii bi piib wee ki dɔ nin bijab tabin, nin ban jɔɔ biyom kpeŋ nin ban ye tibɔkardam, nin ban ji tibɔkar a siera, nin ban bien kaa kɔɔ ibamɔn a wɔɔninin,

¹¹ni nie nan le ye jilima a bɔŋann tan nyan tikaar a Wɔnbɔru ban, le u ta ɲa n nɔɔn ke n li mɔɔn na.

Uwɔnbɔr kaah san Pɔɔl kunyunyunbaag man

¹²N poor ti Yudaau Masiya, nin waah seim nɔɔn, ki ɲaam yada daan, ki taam ɲa u toon yin.

¹³Hali maah le nan sugir u, ki mugir u, ki pag tibɔbir ki tenn win, u nan sam kunyunyunbaaga, nan bu-n maa nan nyi maah tun nan ni, maah kaa nan jɔɔ yada-n bu.

¹⁴Ti yudaau nan kpaar u nyunyunbasanl takpem le ki jaa n bu, ki ji kpie yada nin njiem man be Masiya nin.

¹⁵Ni niɛ nan ye ibamɔn le, ni kpaan nin bininfob n gaa ti nbamɔm: Masiya nan dan dulinya nan yaan ke u nan fee tibirdam le jaa, min le ye tibirdaan ki jon bi bien.

¹⁶Amaa ni niɛ bu le Uwonbɔr nan sam kunyunyunbaag, ke min wan ye chinchinn a birdaau win, wee Masiya n fir wɔɔn u mɔril lan kaa jɔɔ tarig wee ni li ye limagil ki sei ban li ɲa Yisa yada ki kan limiefol lan kaa jɔɔ ndiemi.

¹⁷Daandaan nan, Ubɔr wan kaa jɔɔ ndiem, wan kaa kpegi, wan wee baa ga, Uwonbɔr uba, Uma ɲan nin jilima nin kupag hali nin iyoo yan kaa jɔɔ ndiemi. Ibamɔn.

¹⁸N bija, Timoti, n jɔɔ ikpaan nan ki ɲaan a nɔɔn, ikpaan nmɔn ye bilinlem kaah pii nan pag man ki jiin a paamin le. Ni ye a nɔɔn min nbamɔm ke a fir kɔn likɔnɲanl.

¹⁹Li ɲmag a yada nin a potienamin na. Biba nan yii mi le ki che bi yada bii.

²⁰Bi ma ye Hamenasi nin Alegzanda, ban wee n ta bi ɲubin Sintani a nɔɔn ke un dar bi tul wee bin jien Uwonbɔr a sugir.

1 Timoti 2

¹Chinchinn, n bei ni le ke, ni li miɛ Uwonbɔr ki tenn ni ba, ki li miɛ u ki tenn ni kpietiib, ki li tenn Uwonbɔr kunɔɔpoog bininfob bien buu,

²ki li miɛ ki tenn bibɔrtiib nin biyudam bien wee ti fir be soon nin nposɔɔn ki li jɔɔ nwonjien binben ki li be kasi.

³Ni niɛ le ɲan, ki gbee Uwonbɔr wan fee ti gabin a num,

⁴wan ban bininfob bien n kan feegab wee ki bie nbamɔmin.

⁵Nan bu-n, Uwonbɔr ye uba le, le usandanfaar mu ye uba ki be Uwonbɔr nin bininfob a sisiigin, uja nmɔn le ye Masiya,

⁶uma nan ta u miɛl ki daa bininfob bien, Uwonbɔr kaah nan pag siera kan ni a yoo dede.

⁷Ni niɛ nan bu le Uwonbɔr gannim ki ɲaam wan mɔɔn nin ntoon. N pag ibamɔn le, maa por tibɔkari, ki ye wan wɔɔn ban kaa ye Juu yaab yada a bamɔn.

⁸N ban bijab kaah be nan yaan bien ndon bi kasi a nɔɔi ki miɛ Uwonbɔr, wee ni laa jɔɔ sufu fiinj bee limɔkpeli.

⁹N mu ji ban bipiib n yee tiwann yɔɔr tan ɲan ki nɔɔn bi le, tan kaa jɔɔ igalin, bee ifa a yukper loli, bee salima bee nlanbim bee tiwann yɔɔr tan jɔɔ kudaapɔɔrugi,

¹⁰amaa wee ki li tun nan ɲan na, ni ma ɲan ki sei bipiib ban ke bi jien Uwonbɔr.

¹¹Upii ye un tinn le ki li be soon nin limɔcheel.

¹²Maa sei upii npaan ke un wɔɔn ni bee u li jɔɔ nɔɔn ki jon uja, u ye u li ηmin le.

¹³Adam le bi nan chinn naan, le ki nin naan Iif.

¹⁴Naa ye Adam le Sintani nan lari, upii le Sintani nan lar le u labir tibirdaan.

¹⁵Amaa bipiib li kan feegab, nin baah le maa nbuwaab nan bien na, ni ye bi le la si bi yada bu ki jɔɔ njiem nin kasi a binbem ke.

1 Timoti 3

Biwonjiem sanliib a bɔr

¹Ni niε nan ye ibamɔn le: Ni ye uninfo tier u sufu ni ke u ban un ηa uwonjien sanliir ke, ni kpaan nin un tun itoon ηan.

²Ni ma bu naa kpaan nin uwonjien sanliir li jɔɔ igalin ni. Ni kpaan u li jɔɔ upii uba le kpenjileη, ki laa jɔɔ kinuufiηi ki ye wan li fir ηmag uba nbamɔm, ki li ye wan wee bininfob tenn u jilima, ki li ye wan gaan bicham, ki li ye wan li fir wɔɔnn,

³ki laa ye udanyugbeer, ki laa ye ukɔnban ni, amaa ki li ye wan be soon, ki laa ye umɔkpefari bee ulig ban ni.

⁴Ni kpaan talar le nin u li ye wan fir ηmag u niin yaab nbamɔm, wee u buwaab mu li tenn u jilima.

⁵(Ni ye wan kaa nyi waah li ηa man ki ηmag u niin yaab ke, u yin ηa nii wee ki ηmag Uwɔnbɔr a ninfobaa?)

⁶U laa ye wan yɔɔn ta uba sei Yisa, ni ye man ke u na li kpann kalanbaanidaan ki nan kan litudaril ke ulinlarin.

⁷Ni kpaan le nin u li ye wan jɔɔ jilima ban kaa ye biwonjiem ban, wee ki laa ji ifa ki lu ulinlarin a kurug n-yaan ni.

Bititerib ban ter biwonjiem a bɔr

⁸Ni li ye man ki sei bititerib mu, ni kpaan talar le nin bi li jɔɔ nbinben ηan wee bininfob li tenn bi jilima, ki li ye bibamɔndam, ki laa nyuu ndaam takpemi, ki laa ban bin kan tiyɔr tibɔkar bu.

⁹Ni kpaan le nin bi li ηmag yada a bɔwoonkaar tan ye ibamɔn nin, wee bi sufu li ween.

¹⁰Ni kpaan le nin bin mag bititerib nmɔn a binbem ki lig, ni ye baa jɔɔ igalin ke, bin jien bi wee bin ηa bititerib.

¹¹Ni ye man le ki sei bititerib nmɔn a piib mu, bi li ye ban jɔɔ jilima, ki laa ye bibɔɔnsubi, amaa wee ki laa ye ban jɔɔ kinuufiɔɔ ki li be soon ki ye ban wee bininfob ɔa bi yada.

¹²Ni kpaa le nin utiter li jɔɔ upii uba kpenileɔ ki ji li ye wan li fir ɔmag u buwaab nin u niin yaab bien nbamɔm.

¹³Ban tun nbamɔm kan sisibol ɔan na ki jɔɔ lipoobil takpem nin bi yada wan wee bi jɔɔ nin Masiya-n.

Tibɔwoonkaar tan polig

¹⁴Hali nin maah le jɔɔ tama ke n li dan ki nan gɔnniɔ daandaan nan nin, n sɔb kugbɔɔ nan le n seiɔ ikpaan,

¹⁵ni ye maa dan weem ke, kugbɔɔ nmɔn li che a bie bininfob a binbem kaah ye man Uwɔnbɔr a niin, ban ye Uwɔnbɔr wan fo a wonjiemin, ki ye kijaantelig nin ibamɔn a fiɛl.

¹⁶Ti bien chee tibɔwoonkaar in kaah polig man ti wonjiɛnlin na: U nan degirin nin tigbanann na, Kinaaɔ nan wɔɔn waah kan nnyaɔim man na, Malakam nan kan wa, Bi nan mɔɔn u bɔr ki sei ibol bien na, Bi nan ɔa u yada dulinya nan yaan na, U nan ta u don paab nin jilimau.

1 Timoti 4

Ban wɔɔn tibɔkar a bɔr

¹Kinaaɔ len na, ke idajoorikaa-n, bininfob bibam na li ta bi yada gab, ki nin nɔɔ nnaanbiim man ye bilinlarib nin nɔɔniim kaah wɔɔn nan.

²Nwɔɔm nmɔn nya bitingbiib ban larin ban le, ban a potiel denn ke bi ta kukurug toɔ le tabin nin.

³Bi kɔɔg bininfob le lipiikɔɔnl nin lijakunl, nin tijiir tibam a jim, tan wee Uwɔnbɔr naan ki ta sei tim ban ɔa u yada ki nyi ibamɔn nin, ke ti ga wee ki sei U kunɔɔpoogin.

⁴Nan wee Uwɔnbɔr naan nin bien ɔan, ti laa yii niba ni ye ti gaa ni nin kunɔɔpoog ke,

⁵nan bu-n Uwɔnbɔr a bɔr nin liwonmiel le che tijiir nmɔn be kasi.

Masiya a toontunn ɔau a bɔr

⁶A ta ni niɛ nan ki wɔɔn a nabum ke, a li ɔa usanliiɔan Masiya a toontumin, ɔaah nɔɔ ibamɔn a yada nin nwɔɔn ɔam man wugiriɔin.

⁷Laa nɔɔ ban kaa ye biwonjiemin a teeni nin tinaakpabɔri, pɔɔn a ba ki li jɔɔ nwonjiɛn binben.

⁸Tigbanann a tunim joo tinyoor ti ba ti ni, amaa nwonjien binben joo tinyoor niwann bien ni, ki nmag limosiinl lan tun daandaan nan nin iyoo yan la chaan nin.

⁹Ni nie nan ye ibamɔn le, ni kpaan nin bininfob n gaa ti nbamɔm,

¹⁰(Mambu le ti tun nin linunmanl) nan bu-n ti joo tama Uwonbor wan fo-n ban, wan ye bininfob bien a feeru win, naah jann too ban bu ye ban na u yada n le.

¹¹Siin nsiiim wee ki wɔɔn ni nie nan.

¹²Laa che bin lig ki zien naah ye kibipɔliŋ nbu, amaa na limagil ki wɔɔn yadadam a pipagirin, a miefolin, a bamin, a yada-n nin a kasi a toon yin.

¹³Hali nin maah na li dan n-yonn man, a li joo isan ki karin Uwonbor a bor nmɔn ki tenn bininfoba, wee ki li mɔɔn ti ki li joo ti wɔɔn ba.

¹⁴Laa che a piin yin na yɔli, nan ye ilinlen leen ki seŋ n-yonn man wee bininkpeeb nan ta bi koo-i paan a bu-n.

¹⁵Li joo inunman tibor nan yaan man, ki ta a gbanann bien ki sei ba, ni ma yin che bininfob bien n kan a kpaarim.

¹⁶Li nyi a ba bu, ki li nmag a wɔɔmin nbamɔm. Li joo inunman bi bu, nan bu-n ni ye a naan man ke, a li fee a ba nin ban pelig a wɔɔm nmɔn ki jaa.

1 Timoti 5

Yadadam a toon kaah ye man

¹Laa fuun wan joŋ bu, amaa pag u nin nnien diin ke a baa-n. Li nmag nnachipɔnbum ke a na bumin,

²ki li nmag bipiininkpeeb ke a namin, ki ji li nmag nbisiem ke a ninsiebin nin kasi a binbem.

³Li lig ipukoo yan sin ban literilin nbamɔm nin jilima.

⁴Amaa lipukool lan joo nbuwaab bee iyaabil ke, nbuwaab nin iyaabili nmɔn le ye bin chinn tinn biwonjienl a sam ki li joo tun ki lig bi niin yaab, bi na man ke bi li yo ki jiin bi baam nin bi yaajam kaah nan tun nan ki sei bin, Uwonbor a num kaah gbeeg nan le yen.

⁵Lipukool lan sin ban nterimin wee kaa joo wan li ter win, u tama be Uwonbor ban le, le u mie Uwonbor ki ban nterim nween nin kunyieg.

⁶Amaa lipukool lan ta liba ki sei tigbanann a bam ma pii kpou, hali nin waah le la fo-n nan bien yɔli.

⁷Ta nwɔɔm nan ki wɔɔn bininfob nmɔn na, wee bi laa joo igalin ni.

⁸Ni ye wan kaa ter u maali, nin naah jann tɔɔ ban bu u tɔɔl a niin yaab ke, u yaa daan kaa ji ŋa yada le nmɔn, ni bu u bir ki jon wan kaa ye uwonjiɛn na

⁹Lipukɔɔl lan kaa la foo ibin piloob kaa kpɛ ipukɔɔ a kanlin ni, see wan jon ibin piloob, ki ye wan wee u chal ŋa u yada,

¹⁰wee bininfob nyi u nbamɔm u toon ŋan bu, ki ta jiin waah wubiri u buwaab man, nin waah tun jiininba a toon ki tenn biwonjiɛm man, nin waah gaan bicham u niin man, nin waah li tenn ban be limugilin literil lan, nin waah ta u ba ki sei itoon ŋan nin bien man.

¹¹Amaa bipiisapɔm ban ye ipukɔɔ n ma, laa ta bi yin ki kpɛ nin yaan ni. Nan bu-n ni ye bi kɔlisa nan jir tigbanann a bam paam ke, bi yiin Yisa le ki ban bin kun tichar.

¹²Ni ye man ke bi ban tibɔr a jim ki sei biba le nmɔn, nan bu-n bi bii bi chinchinn a mɔsiinlin na.

¹³Nan kpɛ, ni che bi bii bi saŋi le, ki jin kɔɔ bininfob a niin yin ki chaa, naa ye bi bii bi saŋ a binba le, amaa bi su libɔɔnsul le ki jɔɔ linunmanl lan kaa jɔɔ nyɔɔri, ki kɔɔ tibɔr tan kaa nyan bi-n

¹⁴Ni bu n kpaan bipiisapɔm ban ye ipukɔɔ nbien le ke bin kum bijab, ki maa nbuwaab, ki li lig bi niin nbamɔm wee ki laa che kidataagin n kan npaan ki ŋa kutingbiigin.

¹⁵Biba pii fɔra ki labir bi bɔɔn kpaan ki nin nɔɔ Sintani le.

¹⁶Ni ye upii wan ye uwonjiɛn wee ki jɔɔ ipukɔɔ u niin ke, ni ŋan nin un lig bi, ki laa che ipukɔɔ nmɔn a bɔmugkaar li tu biwonjiɛm bu, wee biwonjiɛmin nmɔn nfiir lig ban le sin jɔɔ tibɔmugkaarin.

¹⁷Bininkpeeb ban wɔɔnn biwonjiɛm a toon nbamɔmin kpaan nin bin kan jilima nkerim milee, naah jann tɔɔ ban bu le ye ban a toonl ye bi li mɔɔn ti ki wɔɔn nin.

¹⁸Nan bu-n Uwɔnbɔr a gbɔŋ len ke, “Laa lol kinaajag a mɔb n-yonn man wee u be kuur idi,” le “Ni ŋan nin u toontunn bien n gaa u toon a yɔr.”

¹⁹Laa chee ki ke uninkpel galin ni, see ke bininfob bilee bee bita le lagin tab ki jin siɛra.

²⁰Ban tun tibir ke, a fuun bi bu kubabugin na, wee ban gurin n kan ikpaan.

²¹Uwɔnbɔr a nintogil, nin Masiya a nintogil nin Malaka gannkaabin a nintogil le n kpaaniŋ ke, a chee nɔwɔm nan wee ki laa jɔɔ nbɔgirim bee ki gann ki ban uba ki jien utɔ ŋaah tun nan bien nin ni.

²²Laa jegil ki ta a nɔɔi ki paag bininfob bu, ki laa kpɛ ban tun tibir bu wee ni tun ni. Li ŋmag a ba kasi.

²³Laa nyu nnyum a binba, amaa ki li nyu ndaam wama wamau a powien nin njaah bunjir iyoo bien nbu.

²⁴Bininfob bibam a bir pii do npaan ni le, ki pii chinn do ki ye bin ji bi tibor le; le bi ba mu a bir na li nya npaan ni ni boon bu.

²⁵Man mu le ji ye ni, itoon nan mu be npaan ni le, hali itoon nan yan kaa be npaan ni nin kaa li fir woon ni.

1 Timoti 6

¹Ban bien wee tiyomir a naajadaag paa bi bu nan, n chee sei biyudam nin linungbeel nin jilima takpem wee Uwonbor a yinl nin taah woon nan nin nlaa ye kutingbiig.

²Biyom ban a yudam ye biwonjiemin n laa zien bi, nan bu-n bi ye nnabum le nin tab. Amaa ni ye bin mann ter bi le nbamom, nan bu-n ban ji bi toon nmom a nyoor ye biwonjiem le, ban wee biyudamin jie. Ni nie le ye nan wee ni li joo woon ki pootir bi gbanann.

Tibokar a woom nin ibamom a joom

³Wan woon tibokar a woom wee kaa chee nwoom bamom man wee ti Yudaau Yisa Masiya woon nin liwonjienl a woomin ke,

⁴u ye kalanbaanidaan wan donn uba le kaa sin nyi niba. Ki ji ye wan a mosanyum soon, nin wan a sufu be limokpel a famin nin tiboor a pagimin, nin lipiiponl lan joo nbogirim chaan ki che taa nyi ki bien tab,

⁵ki far limokpel nin bininfob ban tier tipotiebir bi sufu-n nin, bi lann bibamom le ki nyi ke liwonjienl ye njoom a wan le.

⁶Amaa uninfo a num gbee nan wee u joo liwonjienlin nin ke, ni ye tinyoor le takpem ki sei u.

⁷Taa nmag niba ki dan dulinya nan yaan ni, ti mu kaa li fir ta niba ki nya dulinya nan yaan ni.

⁸Amaa ni ye ti joo tjiir nin tiwann yeewann ke, ti num li gbee taah joo nan nmom.

⁹Bininfob ban ban bin na bijoomdamin, bi ma koo nbiginin, nin kupehin nin ijorig takpem a wann nin kolisa kan ye kidaŋ ki bii bininfob wee bi lurin.

¹⁰Lilig banl ye titoonbir bien a sibonl le. Bininfob ban ban ilig ki tan lagir nmom a yada bora, le bi sufu nin gbee nin npoobiin takpem.

Nwoom man wee Poom nan ta woon Timoti

¹¹Amaa fin, wan ye Uwonbor a ninfo nan, guun ki nya ni nie nan yaan bien na, poom a ba ki li joo nbuchin binben, nin nwonjien binben, nin yada, nin njiem, ki li joo lipoobil ki li be soon.

12Ƙɔm likɔnɔanl nin yada. Li ŋmag limiefol lan kaa jɔɔ diemin, lan bu wee Uwɔnbɔr nan yin, wee a ŋa siera ŋaŋ ki kpiir ki wɔɔn sieradam takpemin.

13Uwɔnbɔr a nintogil, wan tenn niwann bien limiefol nin Masiya, wan nan sir Pontie Palati a nintogil ki ŋa siera ŋaŋ n bu, n kpaaniŋ le

14ke a li ŋmag nsiim nan ki laa jɔɔ igalin ni, hali nin ti Yudaau Yisa Masiya kaah na li degirin,

15N-yonn man wee ni na yin ŋa Uma Uwɔnbɔr a saŋi, tikaardaan wan le ŋmag, ki ye bibɔrtiib bien a bɔru nin biyudam bien a yudaau,

16U yaa binba ni le limiefol lan kaa jɔɔ ndiemin be, ki be nween man yaan wee uba kaa li fir foon niin ni, uba kaa la nyi kan wi, bee ki li fir kan wi. Uma kpaan nin jilima ki ye nɔɔɔn takpendaan hali nin iyoo yan kaa jɔɔ diemi. Ibamɔn.

17Kpaan ban ye bijɔɔndam dulinya kan yaan wee ti be nan ke bi laa jɔɔ kalanbaani bee ki ta bi tama ki ŋa njɔɔm man kaa si bogiliba nan yaan ni, amaa bin che bi tama li be Uwɔnbɔr ban, wan tenn ti njɔɔm man bien wee ti jɔɔ ter tiba-n.

18Bei bi wee bi li tun nan ŋan na, ki li ye bijɔɔndam itoon ŋan nin, ki li por baah jɔɔ nan ki tenn taba ki laa jɔɔ woog tabi.

19Bi ŋa man ke, bi li bil lifaal ki sei biba lan ye lifiel lan pɔɔ ki guu n-yonn man chaan nan, wee bin nan fir kan limiefol lan ye ibamɔn a miefol.

20Timoti, li mann ŋmag nan wee Uwɔnbɔr ta ŋa a nɔɔn ke a li ŋmagin nbamɔma. Jiɛn tijɔrbɔr tan ye limɔkpel wee kaa jɔɔ nyɔɔr kaa bie ji ye Uwɔnbɔr yaar wee bibam yin ni nlatin na,

21nan bu-n bininfob ban ke bi jɔɔ man a biem nmɔn bɔr bi yada-n na. Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl li be ni bien bu.

2 Timoti

2 Timoti 1

¹Min Pɔɔl wan ye Masiya a toom Uwɔnbɔr a bam bu-n, le u ke n mɔɔn limiefol a bɔr tan wee Uwɔnbɔr nan siin limɔsiinl Masiya bu-n,

²le n sɔb ki tenn Timoti wan ye n bibankaagin: Ti Baa Uwɔnbɔr nin ti Yudaau Masiya a nyunyunbasanl nin nposɔɔn li be a bu.

Kunɔɔpoog a seim nin Pɔɔninba

³N poor Uwɔnbɔr wan wee n jien u nan, ke n yaajam kaah nan ɲaan man nin, nin lipotieɲanl, n wonmielin n tier nibu n sufu ni, nween nin kunyieɲ.

⁴N nan tier a nyinyinn mɔɔɲin bu ke, ni ban n kaɲ le wee nin mɔɲim.

⁵N tier yada bamɔɲ kan wee a jɔɔ-n bu, ki ye yada kan wee a yaa Lɔsi nin a na Yunisi nan jɔɔ n-yaa booli le, le n nyi ke a tɔɔl jɔɔ yada nmɔn.

⁶Ni niɛ nan bu le n tieriɲ ke a figir Uwɔnbɔr a piin yan be a ni-n, maah nan ta n nɔɔi ki paan a bu n-yonn man ni.

⁷Uwɔnbɔr kaa ta Kinaaɲ kan li che ti san bijawaam le sei ti, amaa U sei ti Kinaaɲ kan li che ti jɔɔ nɔɔɔn le, nin njiem nin taah li dar tiba a tul man.

⁸Mambu laa san ifa nin a ji ti Yudaau a siɛra bee min wan ye u loondikɔɔru win a siɛra, amaa Uwɔnbɔr a pɔɔm bu che min nin fin nlagin ki ji fala tibɔɲann nan bu,

⁹Uma nan fee ti gab ki yin ti ke ti li be kasi a miɛfolin na, naa ye taah tun nan bu, amaa ni ye u baantɔɔl kaah lol man le nin u nyunyunbasanlin bu. U nan san ti kunyunyunbaag Masiya bu hali n-yonn man nan jon nin,

¹⁰amaa daandaan nan ni kpiir ki wɔɔn ta, ti feegab daan Masiya wan degirin ti bu-n bu, wan nyaɲ nkum wee ki che limiefol nin tigbanann tan kaa kpegin nɔɔ tibɔɲann bu ki dan nin.

¹¹Tibɔɲann nan bu, le Uwɔnbɔr nan gannim ki ɲaam umɔleenmɔɔn, nin ntoon nin wan wɔɔnn.

¹²Ni ma che n ji fala ke maah ji man nan. Nin ni ma bien ni, ifa kaa jɔɔmi, nan bu-n n nyi wan wee n ɲa u yada-n, le n nyi ke u sin li guurim ki nan kɔɔa u jirin daal.

¹³ɲaah gbir man n ban nin, li ɲmag nɔɔɔm bamɔm man wee n ta wɔɔn niɲ nbamɔm, nin yada nin njiem Masiya bu.

¹⁴Li ɲmag tinyɔɔɲann tan wee bi nan ta wɔɔniɲ nna, Kasi a Naaɲ kan be ti ni-n li teriɲ wee a fir ɲmag ti nbamɔm.

¹⁵A nyi ke ban bien nan be Asiya a yerin n nan labir bi bɔɔn kpa ma, bi ni bibam le ye Faajelusi nin Herimojenesi.

¹⁶N mie Uwɔnbɔr le ke un san Onesiforusi a niin yaab kunyunyunbaag, nan bu-n u ye wan nan pɔɔgir n sufu le, le ifa kaa nan jɔɔ wi nin tikulor tan nan lolim nbu.

¹⁷Waah nan foon Rom a tiɲin nin, u nan bam le linunmanl hali ki nan kan n bol.

¹⁸Ti yudaau n san u kunyunyunbaag u jirin daal! A baantɔɔl nyi waah nan terim Efesusi a tiɲin man.

2 Timoti 2

Yisa Masiya a tɔtogiru wan si bogiliba nan a bɔr

¹Mambu, n bija, fin che a gbanann li pɔɔu Masiya a nyunyunbasanlin bu.

²Ta tibɔr tan wee a gbir n pag kuninfogbaluɲ a numin nin, ki wɔɔn bininfob ban si nbamɔm wee ki mu ye ban li fir wɔɔn bi kpɛtiibin.

³Kpɛ ti bu ki ji fala ɲaah ye Masiya a tɔtogir wan ɲan nin bu.

⁴Utɔtogir kaa jɔɔ u nɔɔ kɔɔn ban kaa ye bitɔtogib a bɔrin ni, nan bu-n u ban un tun nan li gbee bitɔtogib a yudaau a num le.

⁵Man mu le ni ye ki sei utaaguun, waa li fir kan nnyaɲim a yuchigirigi see ke u nɔɔ litaguunl a siim kaah ye man.

⁶Ukpaar wan a num man le ye wan yin chinn kan u tol tikpajjirin.

⁷Li tier nan wee n len nan bu, Uyudaan li che a biɛ ni bien.

⁸Li tier Yisa Masiya wan nan fii nkumin ki ye Defid a yaabilin bu. N bɔɲann nin sɔ,

⁹tan bu wee n ji fala hali ke bi nan lolim tikulor a li ke tukangbirdaan nin. Amaa uba kaa li fir lol Uwɔnbɔr a bɔri.

¹⁰Mambu le n pɔɔn nba niwann bien nin Uwɔnbɔr a ninfob gannkaab nbu, ke bi mu n kan nɲmarim man be Masiya nin, nin jilima kan kaa jɔɔ ndiemin.

¹¹Tibɔr nan ye ibamɔn le; Ni ye ti kpo nin u ke, ti mu ji na li jɔɔ limiefol nin u;

¹²ni ye ti pɔɔn tiba ke, ti mu wo li ji u nnaamin. Ni ye ti yii u ke, u mu wo li yii ti

¹³ni ye taa si bogiliba ke, uma le yin si bogiliba le, nan bu-n waa li fir yii u baantɔɔl a binbemi.

Uwɔnbɔr a num kaah gbee utoontunn wan

¹⁴Li gbaa tieri bi tiwann nan bien na, kpaan bi Uwɔnbɔr buu, ke bin nyam tibɔyɔɔr a pagimin, taa jɔɔ nyɔɔri, amaa ni bii ban pelig nle.

¹⁵Pɔɔn a ba ki ta a ba sei Uwonbɔr ke wan wee U ganniŋ, ke utoontunn wan kaa san ifa wee ki ŋmag Uwonbɔr a bɔr tan ye ibamɔn nin nbamɔm.

¹⁶Nyam a ba tibɔr tan kaa kpaan nin uwonjien li pag n-yaan, nan bu-n bininfob ban be man nmɔn a bol mann fɔbig le nin Uwonbɔr.

¹⁷Bi wɔɔm nmɔn li yann ke libiel kaah pɔr tigbanann nin man nin. Bi ni bibam le ye Hamenasi nin Filetusi,

¹⁸ban bɔr kaa nɔɔ ibamɔn a samin. Bi ke nkum a fiim pii jon na, mambu che bi bii bibam a yadau.

¹⁹Nin ni ma bien yɔli, Uwonbɔr kaah pii bil lifiel lan nin sir nbamɔma, le u daagim a sɔbim paa li bu: “Uyudaan nyi ban ye u yaab,” le “Wan bien mu ban un nɔɔ Uyudaan ke, un kpenn u binbema ki nya titoonbir a tumin na.”

²⁰Iniin takpen a poolin jɔɔ tiwann tan bi jɔɔ ŋaan tijiir a booli, naa ye salima nin tikur ninann a binba le bi ta naan ti, amaa tidaar nin tiyɔgir mu jaar be niin; bi jɔɔ tibam ki tun kuchiig daal le, le ki jɔɔ titɔ mu tun idaa bien a toon.

²¹Ni ye uninfo ŋmag uba nin tibuchinn kaa tun tibir ke, bi li ta u ki tun ibuchin toon, yan ye kasi, ki ŋan sei Uyudaan wee ki ŋa sili nin un tun itoon ŋan nin ke.

²²Guun nya kuninfopɔŋ a kɔlisa birug n-yaan na, ki li jɔɔ nbuchin binben na, nin njiem, nin limɔril nin nposɔɔn, amaa wee ki li lig fin nin ban a sufu ween wee bi yi ti Yudaau ki ban literilin.

²³Nyam a nɔɔ ijɔrig nin nlinliim a mɔkpel faalin na, nan bu-n a nyi ke ni jɔɔ ikɔn le chaan.

²⁴Naa ŋan nin Uyudaan a toontunnu li ban ikɔn ni, amaa u li jɔɔ nbinben ŋan nin bininfob bien, ki li ye wan li fir wɔɔn, ki li jɔɔ limɔril.

²⁵Ni kpaa le nin u li be soon ki fir wɔɔn ban yii u bɔrin, ki li jɔɔ tama ke Uwonbɔr li sei bi nkpenim man li wɔɔn bi ibamɔn nin,

²⁶wee bi lam n jirin, wee bin ŋmar ki nya ulinlaril a peŋ kan wee u ta pen choo bi wee bi tun u bamin.

2 Timoti 3

Idajoorikaa a bɔr

¹Amaa ni li nyi man: Idaa yan na yin joorin na li bir takpem.

²Bininfob na yin jie bi ba le, ki ye ban ban ilig, nin ligbingbanfaal, nin kalanbaani, ki sugir bininfob, kaa ji li gbir sei bi baam nin bi nami, ki li ye ban kaa jɔɔ linungbeeli nin ban kaa jɔɔ kasi a binbem,

³kaa li jɔɔ njiem nin tabi, kaa li jien tab a bir per bi, nin kutingbiig, kaa li fir ŋmag biba, ki ye ban jɔɔ npooton nin ban kaa jie nan ŋan ni,

⁴bi na li nya tab a bɔɔn, ki ye ban kaa tieri, ki donn biba, bi na yin ban dulinya nan a wann ɲann le ki jon Uwonbɔr,

⁵bi na yin jɔɔ nwonjien binben le tigbanann nin, amaa le ki sin yii liwonjienl a pɔɔm. Ni laa che nim nin bi ma jɔɔ nɔɔ nin tabi.

⁶Bi yaa ni bibam le woog kɔɔ bininfob a niin yin ki lar tipiiɔri ban a sufu gbee nin titoonbir wee ki nɔɔ bi sufu a bamin bien nin,

⁷bipiib nmɔn le tinn le iyoo bien, amaa le kaa bier ibamɔn nni.

⁸A li ke Janesi nin Jambiresi kaah kaa nan chee sei Moziz man ni, man le bininfob nan mu kaa chee sei ibamɔn nni, bi tier nan bir le, kaa jɔɔ yada.

⁹Amaa baa li fir lar bininfob ki chaari, nan bu-n bininfob nmɔn bien li biɛ ke bi ye tijɔri le, ke baah nan biɛ Janesi nin Jambiresi bu man ni.

Nwɔɔm man joor a bɔr

¹⁰Amaa fin Timoti, a nyi n wɔɔnimin kaah ye man, nin n binbem, nin n lol, nin n yada, nin n mɔril, nin n bam nin maah pɔɔn nba man,

¹¹nin baah mugirim man, nin n fala a jim, nin tiwann tan bien nan kam Antieg, nin Ikoniem nin Lisitira, nin maah nan pɔɔn nba ki kan limugil lan. Nin ni ma bien Uyudaan nan nyan ma.

¹²Ibamɔn, uninfo wan bien ban un be Uwonbɔr a bam Masiya a yinl bu li kan limugil,

¹³le tininfobir nin bilinlarib a toonbir li mann kpiɛ, le bin lar bitab le bi tab mu nlar bi.

¹⁴Amaa fin ma, le li ɲmag nan wee a tinn ki ɲa ni yada-n na, nan bu-n a nyi ban tinniɲ tibɔɲann nmɔn,

¹⁵naah nyan a buwaan nin na, a pii nyi Uwonbɔr a kasi a bɔrin, nan che a jɔɔ nlam ki kan nɲmarim man nyan a yada kan wee a jɔɔ nin Masiya-n.

¹⁶Tibɔr tan bien be Uwonbɔr a gbɔɲin ni ye Uwonbɔr a mɔleen le, tibɔr nmɔn jɔɔ tinyɔɔr ki jiin nwɔɔnim nin ikpaan, nin nbuchin binben paam,

¹⁷wee nin che Uwonbɔr a ninfou a binbem li ɲan, wee un fir tun itoon ɲan bien.

2 Timoti 4

¹Uwonbɔr a nintogil nin Masiya wan na yin ji ban fo nin ban kpo a bɔr, wee ti lig waah na yin degirin nin u naamin, le n kpaaniɲ nan:

²Li mɔɔn tibɔr nmɔn na; ɲaam sili iyoo bien, ki li tenn bi ikpaan ki gbeer bi, ki pɔɔgir bi gbanann ki li jɔɔ limɔril nin maaninba a wɔɔnim.

³Iyoo chaan le bininfob kaa ji na yin pelig ibamɔn a wɔɔmi. Amaa le ki nɔɔ bi sufu a bam, bi na li lagin ban wɔɔnn takpem ke bin pag bi tuli kaah saag ki ban bin gbir nan ni.

⁴Bi na yin ɲal bi tuli le ki yii ibamɔn a gbirim, amaa le ki sin pelig nɔɔm man kaa ye ibamɔn nin.

⁵Amaa fin ma, li ɲmag a ba n-yonn bien, ki li pɔɔn a ba a fala a jimin; ki wɔɔn bininfob tibɔɲann nan, ki li tun litoonl lan wee Uwɔnbɔr ta seiɲin bien na.

⁶Bi pii kpaarim wur le ke kumanug a daamin, le isaɲ foou nin n fɔr dulinya nan yaan na.

⁷N kɔn likɔnɲanla, n die n taguunla, ki sin ɲmag n yada.

⁸Daandaan nan n buchin yuchigirig ɲa sili ki dɔ guum, kan wee Ubuchin yudaan wan ye ubɔjirin na yin ta ki yɔm lidaal nmɔn, naa yin ye n yaa binba, amaa u na li yɔ ban guu waah na yin degirin lidaal lan nin tɔɔl.

Pɔɔl nin Timoti a binba a bɔr

⁹Pɔɔn a ba wee ki dan n ban weem ni,

¹⁰Nan bu-n, Demasi kaah ban dulinya nan nbu che u jienim le ki jon Tesalonika. Kiresensi mu jon Galantiya, le Tatusi mu jon Dalimasiya

¹¹Lug a binba le be n ban. Yin Mag wee fin nin uma nɔɔ dan, nan bu-n u terim n toon yin pam.

¹²N tun Tachikusi Efesusi a tiɲin na.

¹³A chaan ke a ta n war a daala nni, kan wee n nan ta jien Karipusi ban Tiroso a tiɲin ni, nin n gbann sɔb kaarin nan kpa a talar nin n gbann tan kaa la sɔbin.

¹⁴Alegzanda wan ye ucha-n ɲaam nan kaa ɲan na. Uyudaan li yɔ u ki jiin waah tun nan nmɔn bu.

¹⁵A mu li nyi a ba bu ki ta jiin u paam, nan bu-n u yii ti bɔrin na.

¹⁶Chinchinn maah nan kɔn n ba bu-n, u ba kaa nan kpie n bu, amaa bininfob bien nan yiim le. Uwɔnbɔr n laa dar bi tuli

¹⁷Amaa le Uyudaan sir n bɔɔn ki seim nɔɔn, wee min bu U bɔrin n fir mɔɔn nbamɔm wee ban kaa ye Juu yaabin ngbir ti. Le u nan nyam ugbegin a mɔn.

¹⁸Uyudaan li nyam niwanbirilin kaah li legim nan yaan bien, wee ki nan taam kun U paab a naamin yaan soon. Uma ye nɔɔnim nin isaɲ yan kaa jɔɔ diemi. Ibamɔn.

Ipooɔr yan jooɔr

¹⁹Pooɔr Pirisila nin Akula nin Onesiforusi a niin yaaba.

²⁰Erasitisi nan paar Korenti a tiɲin na, le Tirofimusi mu buɲ le n jien u Miletusi a tiɲin.

²¹Pɔɔn a ba ki dan wee kutafaag a yonn n nin foon. Ebulusi, nin Pudensi nin Linusin nin Kiladiya nin bi nabumin bien poorin.

²²Uyudaan li be nin a naaɲ. Linyunyunbasanl li be a bu.

Tatusi

Tatusi 1

¹Min Pɔɔl wan ye Uwonbɔr a yomu nin Yisa Masiya a toomin, le Uwonbɔr tum u ninfo gannkaab ban, ke n ter bi bi yada-n wee bin biɛ ibamɔn a bɔr tan wɔɔn nwonjiɛn binben nin,

²yada nmɔn nin nbiɛmin tɔɔ tama kan wee bi jɔɔ ke bi na li kan limiefol lan kaa jɔɔ diɛmin bu le, ke Uwonbɔr, wan kaa por tibɔkarin, kaah nan siin limɔsiinl ke u na li sei ti limiefol nmɔn n-yonn man wee dulinya kaa la nan piin nin,

³le iyoo kaah nan nan foo-n le u nyan tibɔr nmɔn nween ni ke Uma Uwonbɔr wan ye ti feeru win kaah wɔɔnim ke n mɔɔn ti man nin,

⁴N sɔb kugbɔɲ nan ki tenn fin Tatusi wan ye n big bamɔɲin, nin taah lagin ki jɔɔ yada kiba kan nin bu. Ti ba Uwonbɔr nin Masiya wan ye ti feeru win a nyunyunbasanl nin nposɔɔn li be niɲ.

Tatusi a toonl kaah ye nan Kereti

⁵Nan bu wee n nan jien niɲ Kereti a tiɲin nin nan ye nan le, n nan ban a gbaar itoon yan nan gur kaa die n le ki sin gann bininkpeeb ntim bien nin ke maah nan wɔɔniɲ man nin.

⁶Naa ɲan nin uninkpel li jɔɔ igalin ni, u li ye wan jɔɔ upii uba kpenilen, le u buwaab mu li ye ban jɔɔ yada, ki laa ye tukangbirdami.

⁷Nibu, uwonjiɛn sanliir kaah ɲmag Uwonbɔr a toon yin ni, naa ɲan nin u li jɔɔ igalin bee ki mugir u tabi, ki laa ye wan a ɲuul fii yɔli yɔli, ki laa ye udanyugbeeri, ki laa ye ukɔnban bee ki laa ban tinyɔɔr tan kaa jɔɔ jilima.

⁸Amaa ni kpaa talar le nin u li gaan bicham, ki li ye wan ban nan ɲan, ki li ye wan fir chor u ba, ki li ye wan jɔɔ lasaab, ki li be kasi nin uba a ɲmagimin.

⁹Ki li ɲmag ibamɔn a bɔr tan wee bi nan wɔɔn win kenken, wee ki fir pɔɔg u kpietiib a gbanann nin ibamɔn a wɔɔmin, wee ki fir nyaɲ ban bien kaa cheel tibɔɲann nmɔn nin.

¹⁰Nan bu-n, limɔyiil a ninfob yaba, ban pag yɔli yɔli nin kularug a ninfob, nin ban jann nɔɔ lipunjiil a kaalin.

¹¹Ni kpaa talar le nin bin ɲmin, nan bu-n bi choon kɔɔ bininfob bien a niin yin le ki wɔɔn nɔɔɔm man kaa kpaan nin bi li wɔɔn ni, bi wɔɔn man ki ban tinyɔɔr tan kaa jɔɔ jilima le.

¹²Hali bi yaa linlenn uba len ke, “Kereti yaab ye tibɔkardam le iyoo bien, bi nann tiwankor le, ki ye bigbanyagdam nin bijjib.”

¹³Siera nan ye ibamɔn le. Ni ma bu fuun bi bu choba, wee nin che bin mann sir bi yada-n nbamɔm,

¹⁴ki laa pelig Juu yaab a wɔɔnim man kaa ye ibamɔn nin bee bininfob ban yii ibamɔn a siimin ni.

¹⁵Bininfob ban be kasi-n, bi wan bien be le kasi, amaa bininfob ban kaa be kasi wee kaa jɔɔ yada-n ma ban, niba kaa be ki be kasi. Nan bu-n bi sufu nin bi potieri bien ηmarin na.

¹⁶Bi len ke bi nyi Uwɔnbɔr, amaa le bi toon yin wɔɔn ke bi yii wa. Uwɔnbɔr nan bi binbem nmɔn. Bi ye tukangbirdam le kaa li fir tun litoon ηanli.

Tatusi 2

Nwɔɔnbamɔm

¹Ni kpaɔ le nin fin Tatusi n wɔɔn bi ibamɔn a wɔɔm.

²Wɔɔn bininkpeebin wee bin fir ki ηmag biba wee ki laa fiin bi ηu yi, ki li jɔɔ nbinben ηan nin jilima, ki li fir chor bi ba, ki li wɔɔ ibamɔn a wɔɔm, ki li jɔɔ njiem, ki li pɔɔn biba bi fala a jimin.

³Man mu jigɔn, wɔɔn bipiininkpeeb wee bi li jɔɔ jilima bi binbemin, ki laa ye bitingbiibi, ki laa ye bidanyubi, amaa wee ki li wɔɔn nan ηan.

⁴Ni ye man ke, bi li tinn bipiisapɔm wee bi li ban bichieb nin bi buwaab,

⁵ki li chor biba, ki li be kasi, ki li jɔɔ inunman bi niin yin, ki li be nbamɔm, ki li ye ban cheel bi chieb a mɔɔɔɔ, ni ma li che uba kaa li fir pag ki bii Uwɔnbɔr a bɔri.

⁶Man mu jigɔn, pɔɔɔ binaachipɔm mu a gbanann wee bi li chor bi ba.

⁷Nin niwann bien ni ηaam limagil ki sei bi ki li tun nan ηan na. A wɔɔm a poolin ke, a wɔɔn bi tininforin nin inunman na.

⁸Ki li pag ibamɔn yan wee uba kaa li fir pag bii ti, wee ban kaa chee a wɔɔm nmɔn n ji ifa, nan bu-n baa jɔɔ niba a bɔbir ki li fir pag sei ti.

⁹Wɔɔn ban ye biyom wee bi li cheel bi yudam a mɔɔɔɔ niwann bien nin, ki li pɔɔn bi ba ki li be nbinben man li gbee bi yudam a num, ki laa far bi imɔkpeli,

¹⁰ki laa su bi wan yɔɔri, amaa wee ki wɔɔn ke bi sin ye ban wee bi li ηa bi yada le, wee niwann bien nin bin che Uwɔnbɔr wan ye ti feeru win a wɔɔmin li jɔɔ kɔlisa.

¹¹Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl lan ta feegab dan ni, kpiir uninfo bien bu-u.

¹²U nyunyunbasanl nmɔn wɔɔn ti ke ti yiim nan kaa ye nwonjien binben nin dulinya nan a kɔlisa birug bien, wee ki li chor ti ba ki li ye ban jɔɔ lasaab, ki li jɔɔ nwonjien binben n-yonn man wee ti be nan yaan.

¹³A li ke taah le jɔɔ tama ki guu ti kaar a daalin, le ti lig lidaal lan wee ti Wɔnbɔr gbɔngbemilin nin ti feegabdaan Yisa Masiya kaah na yin degirin nin kupag man,

¹⁴wan ta uba ki ɲa nkpenim a manug ki sei ti, ki nyan ti titoonbir bien a yomirin, le ki ɲa ti u baantɔɔl a ninfob ban be kasi ki jɔɔ linunmanl nin itoon ɲan a tum.

¹⁵Ni nie nan le ye nan wee a li wɔɔn bi. Ki li jɔɔ nɔɔɔn man wee bi ta seiɲin bien ki pɔɔg bi gbanann ki li kpaan bi. Ki laa che uba nlig zieɲi.

Tatusi 3

Uwonjɛn a binbem

¹Tier bininfob nmɔn ke bi li nɔɔ biyudam nin bibɔrtiib a siim kaah wɔɔn man nin, ki li cheel bi mɔɔɲi, ki ɲa sili nin bin tun niwann nan ɲan bien,

²bi laa jɔɔ kutingbiig u ba bu, ki li be nin nɔɔɔɔn, ki li jɔɔ nbinben ɲan, ki li tenn bininfob bien ibamɔn a jilima.

³Isaɲ iba ti mu nan ye tijɔri le nin tukangbirdam, le ni lar ti ki ta ti ɲa tiyomir, ki jɔɔ kɔlisa birug nin dulinya nan a wan ɲan. Le ti jɔɔ kininaɲ nin linunchɔril, le bi nan ti le ti mu nan bitab.

⁴Amaa Uwonbɔr wan ye ti feeru nan a ɲam nin U bam kaah nan degirin nin,

⁵le U fee ti gab, naa ye ibuchin toon le ti tun ni, amaa U nyunyunbasanl bu. U fee ti gab waah nan fun ti nnyum ki sei ti nmaal pɔɔn nin kinaaɲ pɔɲ Kasi a Naaɲ a pɔɔm bu,

⁶Kasi a Naaɲ nmɔn le U nan kpaar takpem ki jaa uninfo bien bu Yisa Masiya wan ye ti feegabdaan nin bu,

⁷U nyunyunbasanl bu le U ke tibɔr ɲan, ti na li ɲa Uwonbɔr a faajib ki jɔɔ limiefol lan kaa jɔɔ diemin a tama.

⁸Tibɔr nan ye ibamɔn le. Le n ban ni li jɔɔ ti ki wɔɔn bi iyoo bien wee nin che ban ɲa Uwonbɔr yada-n n choo biba ki ta bi saɲi ki tun itoon ɲan. Ni ma ye nan ɲan ki jɔɔ tinyɔɔr ki sei uninfo bien.

⁹Amaa ni nyam ijɔrig nin nmaal a ninkpeeb a yin a bɔrin nin imɔkpel a famin nin ikɔn ki ta jiin Uwonbɔr a siim paam, nan bu-n ni ye yɔli le kaa jɔɔ tinyɔɔri.

¹⁰A kpaan kumabiyierugdaan taaliba bee itaa ilee wee waa kpenn ke, a nyam udaan a bɔrin ki laa ji kan u ki kpiɛ ni kanlin ni.

¹¹A nyi ke man a ninfou ye kuɲmaruɲ le nin tibirdaan, u bii u bau.

Nwɔɔm man joor

¹²N tun Atemasi bee Tachikusi a ban ke, a pɔɔn a ba ki dan n ban Nikopolisi, nan bu-n n bon ke n be niin le kufaag a yoo.

¹³Pɔɔn a ba ki ter Zenasi wan ye Rom yaab a bɔjiru win nin Apolosi bi sanchonlin ki laa che baah ban nan npar bi.

¹⁴Ni kpāa le nin ti ninfob ntinn ki ta biba ki sei itoon ŋan a tum, ki ter bi lidaal bien baah ban nan, wee ki laa be nbinben man kaa jɔɔ tinyɔɔri.

¹⁵Ban bien be n ban nin poor ni. Poor ban ban ti, bi yada bu-n na. Linyunyunbasanl li be ni bien bu.

Filemɔɔn

Filemɔɔn 1

¹Min Pɔɔl, wan ye uloondiikɔɔr Masiya bu-n, nin ti na a big Timoti le sɔb kugbɔɔ nan, Ki tenn ti jɔ kpaarimɔɔn, Filemɔɔn wan ye ti toontunn kpiɛgin,

²nin ti ninsa Apifiɛ, nin Achipusi wan ye ti tɔtogkpiɛg nin biwonjiɛm a laguɔ ban lagin a niin nin:

³Ti Baa Uwonbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl nin nposɔɔn li be ni bu.

Filemɔɔn a jiɛm nin u yada a bɔr

⁴Iyoo bien n le poor n Wonbɔru le ki tier a bu n wonmielin,

⁵nan bu-n n gbir ɔaah ɔa Uyudaan Yisa yada wee ki jiɛ Uwonbɔr a ninfogannkaab bien man na.

⁶N miɛ Uwonbɔr le ke a li tun nin linunmanl ki li por yada kan wee a jɔɔ-n, wee nin che a biɛ nbamɔm niwann ɔan nan bien wee ti jɔɔ Masiya ni-n.

⁷A jiɛm nmɔn seim nmɔn le takpem nin ngbananpɔɔn, nan bu-n fin n nabig, a pɔɔ Uwonbɔr a ninfogannkaab a sufuu.

Pɔɔl kaah miɛ Onesemosi man

⁸Mambu, hali maah bi ye n li jɔɔ lipoobil Masiya bu ki li fir wɔɔniɔ ɔaah bi ye a tun nan nin,

⁹amaa n baliɔ le njiɛm bu. Min Pɔɔl, wan ye uninkpel wee daandaan nan ki ye uloondiikɔɔr Yisa Masiya bu-n,

¹⁰n baliɔ le, n bija Onesemosi bu, wan kpann n bija, n-yonn man wee bi nan lolim tikulorin.

¹¹N-yonn nba waa nan jɔɔ tinyɔɔr a ban ni, amaa daandaan nan u jɔɔ tinyɔɔr ki sei min nin fin bien.

¹²Uma wan ye n poobil a ninfou win le n jɔɔ u jiin a ban.

¹³Baah lolim tikulorin tibɔɔɔann nin a mɔɔnim bu, n bi li ban u li be n ban do ki si a taalɔn ki terim.

¹⁴Amaa maa ban n ɔa niba wee ɔaa nyi man bu, wee a yin ter nan ke ni laa ye limugili, amaa wee ni li ye a tɔɔl a bam.

¹⁵Niba ke waah nan fɔr a ban wama-n, nan ye le ke u nan jirin ke u li be a ban isanɔ bien,

¹⁶kaa ji ye uyomi, amaa wan jon uyom, ki ye kinabig jiɛkaag. N jiɛ u kaga amaa fin le jann jiɛ u ki jom, waah ye uninfosaal ki ye kinabig Uyudaan ni-n bu.

17Ni ma bu ni ye a nyi ke n ye a toontunn kpiɛg ke, gaa mu ke ŋaah bi li gaam man nin.

18Ni ye u nan galiŋ bee u jin a pɔnl le ke, che ni li nɔɔ min na.

19Min Pɔɔl, tɔɔl a nɔɔ le n ta sɔb nan. N li yɔ, kaa yin tier ke min le ye fin tɔɔl gbaa.

20N na big, n bi ban ke n kan tinyɔɔr tiba le a ban ti yudaau bu; pɔŋ n sufuu Masiya ni.

21N jɔɔ tidindann a mɔcheel lan wee a jɔɔ-n bu, ni bu le n sɔb kugbɔŋ nan ki tenniŋ, ki nyi ke a pii li tun ke nin jo nan wee n ke a ŋaa-n.

22Nan kpiɛ: Mann kuchandiig ki guun ma, nan bu-n n jɔɔ tama ke Uwɔnbɔr li taam ki jiin nin ni ban, ke naah miɛ Uwɔnbɔr man nin.

Ipoor yan joor

23Epafarasi, wan ye n loondiig kɔɔ kpiɛg Masiya bu-n pooriŋ.

24Le Mag, nin Arisitakusi, nin Demasi, nin Lug, ban ye n toontunn kpiɛtiibin mu poorin.

25Ti yudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl li be nin ni naam.

Hiiburu Yaab

Hiiburu Yaab 1

Uwombɔr a mɔleen yan nyan U bija ban

¹Yaayoo nni, Uwombɔr nan taar isan takpem nin isan balbal le ki che bilinlem pag tenn ti yaajam,

²amaa idaa yan joor nan, u che U bija le pag sei ti, wan wee U ηau niwann bien a faajiru win, nin wan bu wee U nan naan dulinya nan nin.

³Uwombɔr a pag le che U bija-n nyagin, ki jɔɔ Uwombɔr a nunaη, ki ji ye wan ηmag niwann bien u mɔleen a pɔɔm bu. Ni bɔɔn bu waah nan ban tibir a ηunnim ki sei ti-n, le u kal Jilimadaan Uwombɔr a nɔɔjiim paam papaab.

Uwombɔr a bija kaah jon Malakam man

⁴Le Masiya yab jon malakam bien, ke liyinl lan wee Uwombɔr ta sei win kaah yab jon malakam a yin man nin.

⁵Malaka u la ba wee Uwombɔr la nyi len ke, “Fin le ye N bijaa; dinan a daal N ηa a Baa”? Bee, “N li ηa u Baa, wee u mu n ηa n bijaa”?

⁶Uwombɔr kaah nan ta U bininkpeegin ki dan dulinya nan yaan nin, U ji nan len ke, “Che Uwombɔr a malakam bien n jien u.”

⁷U nan len ke malakamin paam ke, “U ηa U malakam le bi be ke ntafaamin, Le u toontum mu be ke ηjmipeen nin.”

⁸Amaa U bija-n ma paam U nan len ke, “A naangbɔɔn, Uwombɔr aa, a yin gbaa be le hali nin iyoo yan kaa jɔɔ diemi, le a buchun li ye a naam a jaangbiεg

⁹Naah ban nbuchun binben ki nan npooton ni; mambu Uwombɔr, wan ye a weemin, nan kpaar nmɔn a kpam ki jaa a bu ki seiη tininkper tan yab jon a kpietiib a ninkper.”

¹⁰Uwombɔr ji len ke, “Npiinimin, Uyudaan aa fin le nan fie dulinya nan a fiel, le paab mu ye a nɔɔi kaah tun nan.

¹¹Bi bien na li kpo, amaa fin le yin gbaa be le; bi na li char ke tiwanyee wan kaah char man nin.

¹²A na li kpab bi ke likinkenlin; bi bien na li kpenn ke likinkenlin. Amaa fin kaa yin kpenn ni, le a bi-n mu kaa jɔɔ diemi.”

¹³Malaka u la ba wee Uwombɔr la nyi ki bei u ke, “Kalim n nɔɔjiim paam, hali nin maah na li che, a dataam n kpann a taai a tɔɔnbol laa”?

¹⁴Naa ye malakam bien ye nnaam ban tun itoon le ki tenn ban bien yin kan ηjmarimin naa?

Hiiburu Yaab 2

Nɛmarim man polig

¹Mambu ni kpaa talar le nin ti li ɛmag ibamɔn yan wee ti nan gbirin, wee niba laa ta ti ki nya ibamɔn nmɔn yaan ni.

²Nan bu-n Malakam kaah nan pag tibɔr tan sei ti yaajamin nan wɔɔn ke ni ye ibamɔn le, le ban nan yii tibɔr nmɔn nan kan litudaril lan kpaan bi ke,

³ti yin ɛa nii wee ki ɛmara, ni ye ti yii nɛmarim man polig nan ke naa? Nɛmarim man wee Uyudaan nan chinn pag mi bɔrin, le ban nan gbir U bɔr nmɔn jin ti siera ti ban.

⁴Uwonbɔr tɔɔl nan jin mi siera nin ligaril a siera nin lijinjeel a toon nin ligaril a toon balbal, nin waah nan ta U kasi a Naan a piini ki tol bi waah ban man.

Wan lii ti sam ki chaa nɛmarimin

⁵Uwonbɔr kaa len ke malakam le ye dulinya kan wee ti pag nan a yudaau wi.

⁶Amaa uba mu nan jin siera Uwonbɔr a gbɔɔjin ke: “Uninfo ye baa wee a potiel be u ni, Uninfosaal a bija wan wee a бага be u ni-n naa?”

⁷A nan ɛa u le ki che u jilima waar kaa foo malakam yaali; le a sei u jilima nin kupag a yuchigirig

⁸ki ta niwann bien ki ɛa u kɔɔn.” Uwonbɔr kaah ta niwann bien ki ɛa Yisa a kɔɔn nin, Uwonbɔr kaa nan che niba gur kaa ye u yaan ni. Amaa daandaan nan taa kan waah ye niwann bien man ni.

⁹Amaa ti kan Yisa, wan wee Uwonbɔr nan jiin u tum wama malakam ban nin, daandaan nan, u chig kupag nin jilima a yuchigirig le waah jin nkum a fala-n bu, wee Uwonbɔr a nyunyunbasanl bu u nan che u kpo uninfo bien bu-n.

¹⁰Waah yin ta nbuwaab takpem ki kɔɔn kupagin nin, ni nan kpaan ke Uwonbɔr wan nan naan niwann bien, nin wan bu wee niwann bien be-n, Un ɛa bi feegab a daau kasi u fala a jim bu.

¹¹Yisa le che bininfob be kasi, le kasi dam nmɔn nin Yisa ye iniin yaab. Ni bu ifa kaa jɔɔ Yisa nin un yin bi ke u nabumi.

¹²U len ke, “N li mɔɔn a yinl ki sei n nabum; biwonjiem a nintogil n li gaah ilan ki don a yinl.”

¹³Le ki ji len ke, “N li gaa Uwonbɔr ki ji.” Le ki ji nan len ke, “Min sɔ do, nin n buwaab ban wee Uwonbɔr ta seimin.”

¹⁴Baah ye nbuwaab ki jɔɔ tigbanann nin nchamin, ni bu le Yisa mu nan kpann uninfo ke uma nin bininfob li jɔɔ tigbanann tiba, wee u kumin ke u nan bii Sintani wan ɛmag nkum a pɔɔmin,

¹⁵wee ki fee ban a binbem bien ɲa bi tiyomir nkum bu dulinya nan yaan nin ki gab.

¹⁶Ni ye ibamɔn le, naa ye malakam le U teri, amaa Abiraham a yaabili le U ter.

¹⁷Ni nan bu ni nan kpaatalar le u li be ke u nabum kaah be man nin niwann bien nin, wee ki fir kpann biminmanib a yudaau wan yab ki si nba bu nin wan ye unyunyunbasann u toon yin ki sei Uwonbɔr, ki ta uba ki mann tibir a manug ki sei bininfob.

¹⁸Yisa tɔɔl kaah nan kan nbiginim ki jin fala nbu, u li fir ter ban wee nbiginim kan bin.

Hiiburu Yaab 3

Yisa kaah jon Moziz man

¹Mambu, n nabum ban be kasi nan, wee ki kpiɛ Uwonbɔr a yimin yaan nin, ni li tier Yisa buu, wan ye ntoon nin biminmanib a yudaau wan wee ti ɲa u yada tiwonjien samin nin.

²U nan si nba bu le ki sei wan gann win, a li ke Moziz kaah nan si nba bu u toon yin ki sei Uwonbɔr a ninfob bien man nin.

³Yisa le ye wan kpaan jilima ki jon Moziz, a li ke uniinmaar kaah jɔɔ jilima ki jon iniin nin tɔɔl man nin.

⁴Iniin bien jɔɔ wan maa i le, amaa Uwonbɔr le ye wan maa niwann bien.

⁵Moziz nan si nba bu le Uwonbɔr a ninfob bien ban waah ye utoontunn ki be Uwonbɔr a niin nin ki ji siera, ki wɔɔn bi Uwonbɔr kaah yin len man n-yonn man la chaan.

⁶Amaa Masiya ma si nba bu le Uwonbɔr a ninfob bien bu ki ye U bija, tim le ye Uwonbɔr a niin yaab, ni ye ti li jɔɔ lipoobil le nin tama kan wee ti far ligbingbanl ki bu-n.

Uwonbɔr a ninfob a foorim

⁷Ke Kasi a Naan kaah len ke: “Dinan, ni ye ni gbir U kukɔl ke,

⁸ni laa ta niba ɲa tukangbirdami, wee ki kɔnn bininkpeeb ke ni yaajam kaah nan mag u n-yonn man wee bi nan be kukunkɔɔg a paabin ni,

⁹nan yaan wee ni yaajam nan magim ki tan kpaan ibin pina, wee bi num kan nan wee N tun ni.

¹⁰Mambu le N ɲuul nan fii bi nɔɔm nmɔn bu, le N len ke, ‘Bi sufu ɲmarin le iyoo bien, le baa nyi N san yi.’

¹¹Le N nan poo tipoor N ɲuufiinjin bu ki ke, ‘Baa li kan lifooril N ban ni.’

¹²N nabum, ni li nyi wee ni ni uba laa jɔɔ sufu birug kan li che un fɔɔr ki jien Uwonbɔr wan ye limiefol daan nin ban ni.

¹³Amaa ni li pɔɔgir tab a sufu idaa bien na, taah la be Dinan nin, wee ni ni uba laa ye tukangbirdaan tibir a larug bu.

¹⁴Nan bu-n ni ye ti ηmag ti chinchinn a dindann nbamɔm ki tan kpaɔ ti miefol a joorim ke, tim nin Masiya na yin ye nba le.

¹⁵A li ke maah pii bi len ke, “Dinan, ni ye ni gbir U kukɔl ke, ni laa ta niba ηa tukangbirdami, ke ban kɔnn nin bininkpeeb kaah nan ηa man ki yii Uwonbɔr nni.”

¹⁶ηmam le nan gbir Uwonbɔr a kukɔl, wee ki yii nnaa? Naa ye ban bien wee Moziz nan nyan bi Ijibir nnaa?

¹⁷ηmam bu wee Uwonbɔr a ηuul nan fii bi bu ibin pinaa? Naa ye ban tun tibir nbu, ban a gbanann nan paar kukunkɔɔg bu nnaa?

¹⁸Ke ηmam wee U nan poo tipoor ke baa li kan lifooril U ban nin na, wee naa ye ban yii U mɔb nnaa?

¹⁹Ni bu, ti kan ke baa nan fir kɔɔ lifooril nmɔn yaan ni, nan bu-n bi kaa jɔɔ yadan bu.

Hiiburu Yaab 4

¹Mambu, Uwonbɔr kaah siin limɔsiinl ke U li sei ti lifooril lan nin kaah la si nbu, ni che ti choo tiba wee uba laa nan lann lifooril nmɔn ni.

²Ti mu gbir tibɔɔɔann nmɔn ke baah nan gbir ti man nin le; amaa baah nan gbir tibɔɔɔann nmɔn taa nan jɔɔ tinyɔɔr ki sei bi, nan bu-n baa nan ta tibɔɔɔann nmɔn ki kpie bi yada ni.

³Daandaan nan, tim ban ηa yada nan kan lifooril nmɔn na, a li ke Uwonbɔr kaah len ke, “Mambu le N poo bimɔb N ηuul kaah fii-n bu ki ke, ‘Baa li kan lifoorili.’” Nin ni ma bien na U pii nan die U toon yin dulinya nan a piinimin le.

⁴Ni ma bu, niba yaan U pag ki jiin iweehn ilile nmɔn paam ke, “Iweehn ilile daal le Uwonbɔr nan nan die U toon bien le ki foor.”

⁵Le Uwonbɔr ji nan len nkarim nmɔn yaan ke, “Baa li kan lifooril N ban ni.”

⁶Ni le la bien nin ye man le ke biba na li kɔɔ lifooril nmɔn yaan, amaa ban nan chinn ki gbir tibɔɔɔann nmɔn nin kaa nan kɔɔ lifooril nmɔn yaan ni, nan bu-n bi mɔyiil nbu.

⁷Ni ma bu, le Uwonbɔr ji siin lidaal liba, ki yi lidaal nmɔn ke dinan, ni bɔɔn bu ni nan yuura le u ni nan che Defid pag lidaal nmɔn a bɔr, a li ke naah pii nan len

man Uwonbɔr a gbɔŋin ke: “Dinan, ni ye ni gbir U kukɔl ke, ni laa ŋa tukangbirdami.”

⁸Nan bu-n ni ye Josuwa nan bi sei bi lifooril ke, Uwonbɔr kaa ji nan bi li pag lifooril daal a bɔr ni bɔɔn bu.

⁹Mambu lifooril daal le la si le ki sei Uwonbɔr a ninfob;

¹⁰Wan kɔɔ Uwonbɔr a foorilin ke, udaan tɔɔl kan u tɔɔl a lifooril la, a li ke Uwonbɔr kaah nan foor man ni.

¹¹Ni ma bu, ni che ti pɔɔn tiba wee ki kɔɔ lifooril nmɔn yaan, wee ti ni uba laa nɔɔ limɔyiil a sam ki nan lu.

¹²Uwonbɔr a mɔbonl fo le ki tun itoon. Ki ka ki jon ijumɔɔŋ ilee, ki fin jiil uninfosaal ki piir u naaŋ nin u miɛfol, ki kɔɔ for u tugiri nin u kpabi a nsugirim, tibɔr nmɔn le ji feen ki bier usaal a sufu a binbem, nin u potiel kaah be man.

¹³Uwonbɔr kaah naan nan bien niba kaa be wee ki woo wee waa ga ni. Niba kaa degi, niwann bien dɔ npaan ni le Uwonbɔr a numin, wan wee ti bien na yin kpiir ta tun nan ki wɔɔni.

Yisa le ye biminmanib a yudaau

¹⁴Mambu taah jɔɔ biminmanib a yudaau wan ye Uwonbɔr a Bija Yisa wan nan don paabin, ni che ti li ŋmag ti yada kan ti ŋa nan kenken na.

¹⁵Taa jɔɔ biminmanib a yudaau wan kaa li fir jogir ti, ti daburigin ni, amaa ti jɔɔ wan nan kan nbiginim niwann bien nin, a li ke taah be man nin, amaa waa nan jɔɔ tibiri.

¹⁶Ni bu ni che ti fɔɔr mal Uwonbɔr wan ye unyunyunbasann nin a naangbɔŋin ban nin tidindann, wee ti kan linyunyunbasanl n-yonn man wee ti ban.

Hiiburu Yaab 5

¹Bi gann biminmanib a yudaau bien bininfob a sisiigin le, ki ta siin u kpietiib a taai Uwonbɔr ban, ke u jɔɔ ipiin nin bi bir a manug ki tenn Uwonbɔr.

²U li fir ŋmag ban kaa nyi-n, nin ban borin soon, nan bu-n u tɔɔl ye wan jɔɔ idaburig le.

³Ni ma bu le ni kpaa talar nin un mann u tɔɔl a bir a manug, nin bininfobin a bir a manug.

⁴Uba kaa li fir ta biminmanib a jilima nmɔn ki sei ubaantɔɔli; amaa see ke Uwonbɔr yin udaan, a li ke waah nan yin Arɔnn man nin.

⁵Masiya mu kaa nan taa kupag nmɔn ubaantɔɔl a bam bu ke un ŋa biminmanib a yudaau wi. Amaa Uwonbɔr le nan bei u ke, “A ye N Bija le; dinan le N kpann a Baa.”

⁶Le ki ji len niba yaan ke, “A ye uminmann le wan a toon yin be ke Melikizedeg a toon kaah nan ye man nin hali nin n-yonn man kaa joo diem.”

⁷Yisa kaah nan be dulinya nan yaan n-yonn man nin, u nan mie Uwonbor le ki bei U waah ban nan, ki mor nkukoroon nin tinyinyinn ki nyan U, Uwonbor wan li fir fee u nkumin nin, waah nan joo jiininba ki tenn Uwonbor nin limocheelin bu le U nan gbir u miem.

⁸Hali nin waah le nan ye Uwonbor a Big nmɔn bien ni u nan tinn limocheel le u fala a jimin,

⁹waah nan nan na nan kpaan ki die-n, le u nin ye feegabdaan ki sei ban bien chee u mɔbin,

¹⁰le Uwonbor gann u ki na u biminmanib a yudaau wan a toon be ke Melikizedeg a toon kaah nan be man nin.

Ikpaan ki ta jiin Yada a ta gab Paam

¹¹Ti joo tibor takpem ki bi li pag ki jiin tibor nan paam, amaa le ni joo nin ti mann wɔɔn ni taai nan bu-n naa tinn ki bier weemi.

¹²Ibamɔn buu n-yonn nan, ni kpaan ni li ye ban wɔɔnn le, amaa le ni ji ban uba n wɔɔn ni Uwonbor a bor a piinimin a bamɔn. Ni ban nbiim le, naa kpaan nin tijiir tan kpiegi!

¹³Wan la mɔɔ nbiim ke, udaan la ye kiwatirig le, wan a lam kaa la gɔnn ni, nin tibuchinn a wɔɔmin paami.

¹⁴Amaa ban chegir le kpaan nin tijiir tan kpieg, bi ma ye ban nan gbaa tinn ki bie nan nan nin nan bir a bogirim.

Hiiburu Yaab 6

¹Mambu ni che ti jien Masiya a bor tan ye npiinim a wɔɔnimin, wee ki ta nninkpelam ki wɔɔn ki jo nintogil, naa ji kpaatalar nin ti ji mann bil lifiel a bor tan wɔɔn ke ni jien titoonbir tan ye nkum a samin a nɔɔma, amaa wee ki na Uwonbor yada,

²nin Uwonbor a nyunful a wɔɔnim, nin inɔɔ a paanim bininfob bu, nin n kum a fiim, nin litudaril lan kaa joo diemi.

³Ni ye Uwonbor chee ke, ti li na man.

⁴Ni li joo ki sei bininfob ban wee Uwonbor wonn bi numin, ban nyi len paab a piini wee ki nan por kasi a Naan a piini ki sei tabin.

⁵Ni li joo ki sei ban len Uwonbor a bor a nam nin n-yonn man chaan nin a bor,

⁶ni ye bi lu bi yada ni ke, baa ji li fir kan nsan man wee bi li kɔɔ ki kpenn bi binbemi. Nan bu-n bi lum nmɔn bu bi ji jiin Uwonbɔr a Bija-n le ki kpaag lidapunpunl bu ki jinn u ifa npaan ni.

⁷Nkpatam man nyu utaal a nyum man lur mi bu-n wee ki n̄aan tijiir ki tenn ban ko nan, Uwonbɔr le n̄aan tinyɔɔr n̄aan nkpatam nmɔn bu.

⁸Amaa nkpatam man wee ikunkon nin ijakpiɛgar pa-n mi dɔ le yɔli, limɔpool a daɲ li be nkpatam nmɔn bu. Le njoorimin n̄n̄mi n nan gaa npaan nin nmɔn.

⁹N nabum hali nin taah le pag man nan bien na, ni bien yɔli ti jɔɔ tidindann, ti nyi ke ni jɔɔ tiwann n̄ann tan nyan ni feegabin.

¹⁰Uwonbɔr ye wan n̄an le, Waa li tam ni toon nin naah jiɛ U man ki ter U ninfob ki la bie nin ter bin bu.

¹¹Ti ban ni bien li jɔɔ inunman le hali nin ndiem, wee nin che naah jɔɔ tama nan bu-n nin sin n̄a ibamɔn.

¹²Taa ban ni n̄a bigbanyagdami, amaa ni toog ban nan n̄a yada wee ki jɔɔ limɔrilin na, wee nin che ni kan lifaal lan wee Uwonbɔr nan siin limɔsiinlin.

Uwonbɔr a mɔsiinbamɔn

¹³Uwonbɔr kaah nan yin siin limɔsiinl ki sei Abiraham, wee uba kaa nan be ki jon U wee U li poo udaan a yinl bu-n, U nan jir poo Ubaantɔɔl a yinl bu le,

¹⁴Ki len ke, "Ibamɔn, N sin li kaab tikaar ki jaa a bu, ki seiɲ iyaabil takpem."

¹⁵Abiraham kaah nan jɔɔ limɔril ki guurin, ni bɔɔn bu le u nan kan nan wee Uwonbɔr nan siin limɔsiinlin.

¹⁶Bininfob poog ban jon bi a yinl bu le, le tipoor nmɔn cheel ki ku limɔkpel bien.

¹⁷Nan bu-n Uwonbɔr kaah nan ban Un wɔɔn ban na yin kan U mɔsiinlin a gbeemin, ibamɔn ke waa yin kpenn waah bon man nin bu, le U nan poo tipoor.

¹⁸Uwonbɔr n̄a tiwann tilee nan le taa jɔɔ kpenimi, ti ma ye limɔsiinl nin tipoor tan bu wee ni li pɔɔ nin Uwonbɔr n̄ por tibɔkar. Mambu tim ban kan wunwoon bol u ban ni, ni n̄an nin ti li n̄mag ti tama kan be ti nintogilin nin lipoobil kenken.

¹⁹Tama kan wee ti jɔɔ nmɔn li n̄mag ti sufu le ki baa kenken. Tama nmɔn le jon lagir likinkenl lan gɔɔn nin bu, ki kɔɔ kasi a diig n-yaan ke uninfosaalin,

²⁰nan yaan wee Yisa nan chinn jon ki tan kɔɔ nin ti-n, un nan kɔɔ tim bu le. Le ki n̄a biminmanib a yudaau wan kaa jɔɔ diem, ke Melikizɛdɛg a toon kaah nan ye man nin.

Hiiburu Yaab 7

Uminmann Melikizɛdɛg a bɔr

- ¹Melikizedeg nmɔn nan ye Salem a bɔru le nin Uwonbɔr wan be paab a minmanu. Abiraham kaah nan jon ki tan ton ki nyaɲ bibɔrtiib wee ki chaa kun nin, le Melikizedeg nan to u nsan bu le ki kaab Uwonbɔr a kaar ki jaa u bu,
- ²le Abiraham nan nyan waah jɔɔ nan bien piig a poolin libaba ki sei u. Chinchinn, Melikizedeg a yinl a taai le ye “Tibuchinn a bɔru”; le ki ji ye “Salem a bɔru” le li mu a taai ye “Nposɔɔn a bɔru.”
- ³Waa nan jɔɔ baa bee na, kaa jɔɔ yaajasan, kaa jɔɔ maa daali bee kum daali, u nann Uwonbɔr a Bija le, ki ye u minmanu hali nin iyoo yan kaa jɔɔ diem.
- ⁴Ni tier ki lig uja nmɔn kaah nan ye lininfo takpenl man: Hali ke ti yaaja Abiraham nan nan nyan waah to bitɔb ki fee nan bien a piig a poolin libaba le ki ta sei u!
- ⁵Uwonbɔr nan siin nsiim ke ban ye Liifai a yaabili wee ki ye biminmanibin li gaan bi tɔɔl a ninfob Juu yaab kaah jɔɔ nan bien piig a poolin libabau, hali nin bi nabum nmɔn kaah le ye Abiraham a yaabili yin na.
- ⁶Uja nmɔn kaa nan kpinn Liifai yaabi, amaa le u nan gaa niwann bien piig a poolin libaba Abiraham ban, ki kaab tikaar jaa uma wan nan gaa Uwonbɔr a mɔsiinlin bu.
- ⁷Naa jɔɔ nbienimi, wan kaab tikaar jon wan wee u kaab jaar u bu nan na.
- ⁸Biminmanib ban gaan niwann bien piig a poolin libaba bininfob ban nin nan kpeg le; amaa Melikizedeg ma kaa kpo, u be u miefolin ke Uwonbɔr a gbɔɲ kaah len man nin.
- ⁹Uba li fir len ke Liifai, ban nan gaan piig a poolin liba-n, Abiraham le bi nan ti for le u jɔɔ tenn bi,
- ¹⁰nan bu-n Melikizedeg kaah nan to Abiraham nsan bu n-yonn man nin, ki miin baa laa nan ma Liifai.
- ¹¹Ni ye Liifai a bol ban ye biminmanibin a toon yin nan bi ɲan ke (ni ma bu le Uwonbɔr nan sei bi nsiimin), ba ɲa wee ni ji nan kpaa talar ke uminmann uba n ji dan ki ye wan be ke Melikizedeg, kaa ye Arɔnn a maalimin naa?
- ¹²Ni bu ni ye bi kpenn biminmanibin ke, see ke nsiim mu kpenn.
- ¹³Tibɔr nan kaah pag ki jiin ti yudaau wan paamin, waa ye wan nyan Liifai a bolin ni, le u bol a ninfo uba kaa la nan nyi ki tun kumanug a toon Uwonbɔr a manug a binbinl bu.
- ¹⁴Ti nyi ke ti yudaau nmɔn nan nyan Juda a maalimin le, amaa Moziz kaa pag niba ki jiin bi bol nmɔn paam ke bi ye biminmanibi.

Uminmann uba wan nann Melikizedeg

- 15**Ni ye biminmanib a yudaau wan nann Melikizedeg degirin ke, nan wee ti pag nmɔn li mann wonn binum,
- 16**ki ye wan kpann uminmann kaa ye wan nɔɔ u yaajam a siim kaah wɔɔn man nin amaa ki ye limiefol lan kaa jɔɔ ndiemin a pɔɔm.
- 17**Ni ma bu ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔɔn ke, “A ye uminmann le, wan a toon yin be ke Melikizedeg a toon kaah nan ye man nin hali nin n-yonn man kaa jɔɔ diemi.”
- 18**Uwɔnbɔr tir nsiim kpegimin le ki tabin ngbaan mi daburigi nin mi kaa jɔɔ nyɔɔr n bu,
- 19**(nsiim nmɔn kaa nan fir ɔa niba kasi), mambu le Uwɔnbɔr wɔɔn ti tama kan ɔan, nan che ti fɔɔr mal Uwɔnbɔr.
- 20**Le Uwɔnbɔr nan poo tipoor! Amaa le biba nan ɔa biminmanib a yudam le waa nan poo tipoori,
- 21**amaa Yisa nan ɔa biminmanib a yudaau nin tipoorin le, n-yonn man wee Uwɔnbɔr nan bei u ke, “Uyudaan poo tipoor a le kaa yin kpenn U potieli ‘A ye uminmann wan a toon kaa jɔɔ diem le.’”
- 22**Tipoor nan bu, le Yisa ta uba ki siin ke tipooɔann n tun.
- 23**Biminmanib nmɔn yaba, nan bu-n nkum gen bi toon le baa fir tun chaari;
- 24**amaa Yisa kaah be nin n-yonn man kaa jɔɔ diemin, u minmanug a toon nmɔn yin gbaa be le.
- 25**Mambu u li fir fee ban dan Uwɔnbɔr ban u ma bu-n iyoo bien ki gab, nan bu-n iyoo bien u be le ki miɛ ter bi.
- 26**Biminmanib a yudaau nmɔn le tenn ti taah ban nan, ki ye wan be kasi, kaa jɔɔ igalin ni, kaa jɔɔ tijaginn ni, le Uwɔnbɔr che u be u binba kaa ɔmar nin tibirdamin ni, ki don u yinl ki jon ban bien be paab a naamin yaan.
- 27**Waa be ke ban nan ye biminmanib a yudamin ni, waa nan chinn mann kumanug lidaal bien u tɔɔl a bir bu, wee ki nin mann bitab a bir bu. U nan mann kumanug nba bu le ki sei bi bien bi bir bu waah nan ta uba ki mann kumanugin.
- 28**Ni ma bu nsiimin nan gann ndaburim le ki ɔaan bi biminmanib a yudam; amaa tipoor, tan nan ɔɔɔrin nsiimin a bɔɔn nin, nan gann Uma Uwɔnbɔr a Bija, wan bi ɔa u kasi hali nin isaɔ yan kaa jɔɔ diemin le.

Hiiburu Yaab 8

Yisa le ye ti minmanu a yudaau

- 1**Nan bu wee ti len ni niɛ nan ye nan le: Ti jɔɔ biminmanib a yudaau, wan kal paab a naamin a naangbɔɔ nbu Jilimadaan a nɔɔjiim paamin,

²wan tun wonjien bol, ibamɔn a wonjien nanboŋ kan wee Uyudaan baantɔɔl tii ki-n, wee naa ye usaal le tii-n.

³Biminmanib a yudaau wan bien wee bi gann bien ye u li tenn ipiin le ki sin ji li mann kumanug, ni bu che ni kpaɔ le ke uminmann yudaan nmɔn li jɔɔ nan wee u li ta mann.

⁴Ni ye u nan bi be dulinya nan yaan ke, waa nan bi li ye biminmanib a yudaau wi, nan bu-n bininfob pii nan be ki mann nsiim nmɔn kaah wɔɔn man nin le.

⁵Wonjien bol kan yaan wee bi tun ibamɔn a toon yin ki nann le ke paab a naamin a jinjiimin. Ni niɛ bu le bi nan kpaan Moziz n-yonn man wee u na yin tii kuwonjien nanboŋin ke: “Che niwann bien n ŋa ke maah nan wɔɔniŋ kuwonjien nanboŋ kan lijɔɔl a paabin.”

⁶Amaa itoon yan wee Yisa gaa-n yab jon bi yaa toon ke, tipoopɔnn tan wee Yisa si bininfob nin Uwɔnbɔr a sisiigin nin kaah jon tipookpegirin man nin, nan bu-n Uwɔnbɔr a mɔsiinl ŋanl nmɔn tɔɔ lifieŋanlin bu le.

⁷Ni ma bu ni ye chinchinn a poor nmɔn kaa nan bi jɔɔ kuŋmaruŋ ke, baah ji nan bi li ban tipoor tiba jigini.

⁸Amaa Uwɔnbɔr nan kan bininfob a galin le ki len ke: “Uyudaan le len ke, n-yonn chaan, le N na li poo tipoopɔnn ki sei Iziral Yaab nin Juda yaab.

⁹Uyudaan len ke tipoor nmɔn kaa na yin nann, tan wee N nan poo sei bi yaajam n-yonn man wee N nan da bi nyan Ijibir a tingbɔŋin nni, nan bu-n baa nan ŋmag tipoor nmɔn nbamɔmi, le N nan labir ki jien bi, Uyudaan le len.

¹⁰N-yonn nmɔn nan jon ke, maah li poo tipoor tan sei Iziral yaab sɔ, Uyudaan le len. N li ta n siim ki ŋa bi potierin le ki sɔb nsiim nmɔn ŋa bi sufu ni. Le n na li ye bi Wɔnbɔru, le bi mu na li ye n ninfob.

¹¹Uba kaa ji na li wɔɔn u kunkɔɔn tau bee u nabig ki ke, ‘Li nyi Uyudaan ni,’ nan bu-n bi bien na yin nyim le, naah nyan nbuwaabin ki tan kpaɔ bininkpeebin.

¹²Nan bu-n N na li jien bi pootomin ki per bi le kaa ji li tier bi bir bu jigini.”

¹³Uwɔnbɔr kaah nan yin tipoor nan ke, “Tipoopɔnn nin” le U ŋa tipoor tan chinn nin tipookpegir tan kaa ji tun ni; le niwann nan mu ŋa niwann kpegin ki por li bor kaa li yuuri.

Hiiburu Yaab 9

Dulinya nan nin paab a wonjienl

¹Chinchinn a poorin nan jɔɔ liwonjienl a siim le nin dulinya nan a wonjien bol.

²Bi nan tii kunanboŋ le. Ki yi ki poolin niba yaan ke kasi a bol nan yaan wee fila a titɔɔnbol nin teebul nin kasi a boroboro kan wee bi jɔɔ tenn liwonseil a mann bolin nan be.

³Kunanboŋ kiba mu ji nan be kunanboŋ nmɔn a poolin le likinkenl takpenl nan deg ku bu, le bi yi ki ke kasi mu a kasi a bol,

⁴kunanboŋ nmɔn a poolin nan jɔɔ salima a binbinl nan yaan wee bi nan nyɔɔ nnyɔɔgkusim ki tenn Uwonbɔr, le Uwonbɔr a poor adaka kan wee salima nan tab ki bu-n mu be niin. Adaka nmɔn a poolin nan jɔɔ salima a binbog kan gbee nin tijiir tan wee bi yi maana nan, nin Arɔnn a jaangbieg kan nan bunn tifarín, nin itangbag ilee yan wee bi nan sɔb nsiim ki paan i bu-n nan kpee niin.

⁵Le tiwann naan wann tan jɔɔ jilima ki nann bininfob nin tikpinkpann nan tɔɔ adaka nmɔn bu, le bi kpinkpann nmɔn deg nan yaan ye tibir a jienper a bolin. Amaa taa li fir pag tibɔr nmɔn bien daandaan nan ni.

⁶Ni ye niwann bien a sili nan ti ŋa ke, biminmanib nan ti kɔɔ le iyoo bien chinchinn a nanboŋ n-yaan ki tan tun bi wonjienl a toon.

⁷Amaa biminmanib a yudaau a binba le nan ti kɔɔ kunanboŋ kan be poolin nin taaliba libinl a poolin, u nan ti ŋmag ncham le ki kɔɔ, nan wee u li ta mann ubaantɔɔl a bir bu, nin bininfob kaah tun tibir tan wee kaa nyi.

⁸Kasi a Naan nan wɔɔn ni niɛ le ke, nsan man chaa kasi mu a kasi a bolin kaa la loori, chinchinn a wonjien nanboŋin kaah la si n bu.

⁹Ni niɛ le ye nan mag ki wɔɔn n-yonn man wee ti be daandaan nan, ni wɔɔn ke ipiin nin kumanug kan wee bi nan mann nin kaa nan fir ŋunn uwonjien a potieli.

¹⁰Ni nan ye tijiir, nin tiwann nyuwann, nin kuchiig daal a kaal nin dulinya nan a siim kaah wɔɔn man hali ki nan kpa a tipoopɔnn nin a yoo.

¹¹Masiya kaah nan dan wee ki ye biminmanib a yudaau wan ye tiwann ŋan tan pii nan be-n, u nan kɔɔ kuwonjien nanboŋ kan yab ki ŋan jon kan be dulinya nan yaan, wee naa ye bininfob le tii ki-n yaan le.

¹²Waa nan ŋmag iŋɔɔb nin nnaabum a cham le ki kɔɔ nin yaan ni; amaa nba bu le u nan kɔɔ kasi mu a kasi a bolin ki ta u tɔɔl a cham ki mann kumanug kan ye nkpenim a manug kan kaa jɔɔ diem Uwonbɔr ban ki sei ti.

¹³Bi minmanib nan ti taar iŋɔɔb nin inaaja a cham le nin kinaasiɛg kan bi nyɔɔ ki a fatam le ki jɔgin bininfob bu ban jɔɔ tijaginn bi kaal bu-n wee nin ŋa bi kasi bi gbanann nin.

¹⁴Mambu ke, Masiya ma a chamin tun nan jon man na, uma wan kaa jɔɔ igalin wee kinaan kan be u ni kaa jɔɔ diemin nan che u ta uba ki mann kumanug ki sei Uwonbɔr, ki ŋunn ti potieri a toon yan yin liin ti kɔɔn nkumin nin, wee nin che ti fir jien Uwonbɔr wan foo-n!

¹⁵Ni ma bu le Masiya ye ti sandanfaaru tipoopɔnn n-yaan, ke nin che ban wee Uwonbɔr yin bin kan Uwonbɔr a mɔsiinl lan ye lifaal lan kaa jɔɔ diemi. Nan bu-n Masiya pii nan kpo ke un da ban nan tun tibir n-yonn man wee tipookpegirin la nan si-n le, ki nyan bi tibir nmɔn a tudarilin.

¹⁶Ni ye uninfo por u faal waah nan kpo ke u faalin ji man ke, naa tun itoon ni, see ke u nan kpo,

¹⁷Nan bu-n uba kaa li fir ji uninfo a faal wee udaan la fo; amaa see ke udaan nan kpo.

¹⁸Ni nan bu le che hali chinchinn a poorin kaa nan bi li fir tun itoon wee ncham kaa be.

¹⁹Moziz kaah nan ta Uwonbɔr a siimin bien ki wɔɔn bininfobin bien n-yonn man nin, le u ta nnaabum a cham nin nnyum, nin tipeekormann nin iduufala ki lol tabin tab ki ta bɔ ncham nin nnyumin yaan ki jɔg jɔg Uwonbɔr a gbɔɔ kpabkaagin nin bininfobin bien bu.

²⁰Le ki len ke, “Ni niɛ le ye tipoorin a cham, tan wee Uwonbɔr ke ni li ηmagin.”

²¹Man mu jiggin le u nan ta ncham nmɔn ki jɔg jɔg kuwonjien nanboɔnin bu nin niwann nan bien nan be kunanboɔnin nmɔn a poolin wee bi jɔɔ mann bi kaal a manugin.

²²Ibamɔn buu nsiimin wɔɔn ke ncham le ye min ηunn niwann bien, ni bu ncham kaa nyan ke tibir a jienper kaa be.

Masiya a manug le nyann tibir

²³Ni nan kpaa talar le, nin bi li mann kumanug ki ηunn tiwann tan nann paab a wan yɔɔrin, amaa paab a wan yɔɔrin tɔɔl jɔɔ kumanug kan ηan jon ti niɛ nan.

²⁴Nan bu-n Masiya kaa nan kɔɔ bininfob kaah maa wonjien bol lan nan nann wonjien bol bamɔnlin yaan ni; paab baantɔɔl le u nan don, le ki si ti taalil Uwonbɔr a nintogil.

²⁵Waa nan don paab nmɔn ke u ta li gbaa jɔɔ uba ki mann kumanug ke biminmanib a yudaau kaah ti kɔɔ kasi mu a kasi a bol ibin bien ki ηmag ncham man kaa ye u tɔɔl a cham ki tan mann man nin ni.

²⁶Ni bi ye man ke Masiya nan bi li ji fala n-yonn takpem naah nyan dulinya a piinimin. Amaa daandaan nan u degirin ti bu nba bu le, iyoo nan a diemin ki ta uba ki mann kumanug ki nyan tibir.

²⁷A li ke uninfo kaah ye un kpo nba bu man nin, wee ni bɔɔn ke bin ji u tibrɔr man nin,

²⁸man mu le Masiya a manugin nan mann nba bu ki nyan bininfob takpem a bir; le u ji li jirin, kaa ye u nan ji tibir a fala, amaa u li ηmag feegab ki nan sei ban guu win.

Hiiburu Yaab 10

¹Nsiimin ye tiwann ɲann tan chaan nin a jinjiim le, amaa naa ye tiwann ɲann bamɔn nmɔn tɔɔl le ye ni. Ni ma bu kumanug kan gbaa mann ibin bien kaa dierin, kaa yin fir ɲa ban fɔɔr mal bin jien Uwonbɔrin kasi.

²Ni ye biminmanib nmɔn nan bi li fir ke, baa nan bi li ta kumanug ki jien naa? Ni ma bu na biwonjiemin bi kan nɲunnim nba buu le nin die, le bi sufu kaa ji bi li bii bi toonbir bu.

³Amaa kumanug nmɔn a manim libinl bien nmɔn nan ye nan tier bininfob le bi bir,

⁴nan bu-n inaaja nin iɲɔɔb a cham kaa li fir nyan tibiri.

⁵Mambu Masiya kaah dan dulinya nan yaan nin, u nan bei Uwonbɔr ke: “Naa ban kumanug nin ipiin nin, amaa tigbanann le a ɲa ti sili ki seim;

⁶A num kaa nan gbee kumanug kan wee bi nan mann ki nyɔɔr ti nɲmi ni nin tibir a manugin ni.

⁷Le n nan len ke, ‘Min sɔ, ni sɔb Uwonbɔr a gbɔɲ kpabkaagin ki jiin n paam ke, “N dan n nan tun a bam le, Uwonbɔr aa.’ ”

⁸Chinchinn u nan len ke, “Naa ban kumanug nin ipiin nin tiwankor tan wee bi nyɔɔ nɲmi, nin tibir a manug kan wee bi ti mann tibir bu-n nni” (hali nin nsiimin kaah le sei nsan ke bi li ɲaan man nin gbaa).

⁹Le u len ke, “Min sɔ, N dan n nan tun ɲaah ban man le.” Le Uwonbɔr ta chinchinn a manugin ki gab, le ki siin kumanug kan kpiɛ milee nan.

¹⁰Uwonbɔr a bam nmɔn bu le U ɲa ti kasidam Yisa Masiya kaah nan ta u gbanann ki mann kumanug nba bu ki sei ti-n bu.

¹¹Biminmanib bien si le lidaal bien ki tun bi wonjien toon; ki le gbaa sagir ki mann kumanug kuba nmɔn, kan kaa li fir nyan tibiri.

¹²Amaa uminmann u nie man nan mann kumanugin nba bu le kpenileɲ tibir bu, le ki kal Uwonbɔr a nɔɔjiim paam.

¹³Ki guu iyoo yan wee Uwonbɔr na li che u dataam n kpann u taai a tɔɔn bol,

¹⁴nan bu-n kumanug kiba nmɔn le u che ban wee u nyan bi tibirin ki ɲaan bi kasi hali nin iyoo yan kaa jɔɔ diem.

¹⁵Kasi a Naaɲin mu jin kumanug nmɔn a siɛra ki sei ta. Chinchinn u len ke:

¹⁶Uyudaan len ke, “Tipoor tan wee N yin poo sei bi sɔ n-yonn man chaan nan a bɔɔn bu, N li ta N siimin ki ɲa bi sufu ni, le ki sɔb nsiim nmɔn ki ɲa bi potierin.”

¹⁷Le u ji len kpiɛ ke: “Bi bir nin bi tukangbir a toon yin, maa ji li tier i bu.”

18Nan yaan wee tibir a jien per be-n, naa kpa a talar nin tibir a manug ji li be.

Ni che ti fɔɔr mal Uwonbɔr

19Mambu, n nabum, taah jɔɔ tidindann ke ti na li kɔɔ kasi mu a kasi a bolin Yisa a chamin bu-n,

20nsanpɔɔn man fo wee ti kan likinkenlin loor ki sei ti-n, n ma ye, Yisa a gbanann,

21nin taah jɔɔ uminmann wan yab ki ηmag Uwonbɔr a niin nin,

22ni che ti fɔɔr mal Uwonbɔr nin sufu ηaη nin yada kan gbee nin ibamɔn na, waah jɔgin ki ηunn ti sufu nyan kasi, wee ti nyan igalin ti potielin ni, wee ki fun tigbanann mu nnyum ηami.

23Ni che ti li ηmag taah jɔɔ tama kan ki pag ki bɔrin wee ki laa yeηi, nan bu-n wan siin limɔsiinlin nmɔn ye yada daan le.

24Ni che ti baga li be taah li ηa man ki li pɔɔgir ti kpietiib a sufu, wee nin che ti fir wɔɔn ti jiem nin tab kaah ye man ki li tun itoon ηan.

25Ni laa che ti ta tab ban a lagim ki jien ni, a li ke bibam kaah ηaan man nin ni, amaa ni che ti li mann pɔɔg tab a gbanann, a li ke naah kan Uyudaan a dan daalin kaah fɔɔr maligin man nin.

26Taah biε ibamɔn yan wee bi wɔɔn ti nan a bɔɔn bu, ni ye ti ji be ki tun titoonbir ke, kumanug kuba kaa ji gur ki li ηunn tibir nmɔn ni,

27amaa taah guu tibɔr a jim nin nηmi takpen man na yin gaa Uwonbɔr a dataamin a jawaam le be.

28Ni ye uninfo nan ti yii Moziz a siimin ke, wee bininfob bilee bee bita jin u siera ke, bi nan ti ku udaan le kaa san u kunyunyunbaagi.

29Mambu, ni tier ke baa a tudaril kpaan nin uninfo wan taah Uwonbɔr a bija a taal bu nan n kan naa, wan ηa ncham man ye Uwonbɔr a poorin tijaginn a ηaar, wee ncham nmɔn ηunn udaan, wee udaan ji sug Uwonbɔr a nyunyunbasanl a Naanin naa?

30Nan bu-n ti nyi wan nan len ke, “Ni ye min le nkɔn jiin; n li yɔ,” ki ji len ke, “Uyudaan li ji u ninfob tibɔr.”

31Ni jɔɔ bijawaam le nin uninfo n lu Uwonbɔr wan ye limiefoldaan nan a nɔɔn.

32Ni tier iyoo yan nan chinn nin, wee ni nan gaa nwonween nin a bɔɔn bu, wee ni nan ye fala a jim nin linunmanlin, amaa naa nan nyaη ni.

33Iyonn iba bi nan ti sugir ni le ki mugir ni npaan ni; le iyonn iba mu ke ni ti kpieg ban wee bi mugir nbu le ki ji fala.

³⁴Ni nan jogir biloondiikɔɔbin le, le ki chee sei ban yug ni wan yɔɔrin nin nmɔn, nan bu-n ni tɔɔl nyi naah jɔɔ nan nin kaah ŋan kaa jɔɔ diemi.

³⁵Mambu ni laa ta ni dindanin ki gabi; nan bu-n ni nyɔɔr na li yab.

³⁶Ni ŋan nin ni li jɔɔ limɔril wee ni nan fir tun Uwonbɔr a bam ke, ni li kan nan wee U nan siin limɔsiinl ke U li sei nin.

³⁷Ni ma bu n-yonn wama nan yaan, “Wan chaan nin li dan kaa li yuuri.”

³⁸Amaa N yaa ninfo buchin win li be u yada ni. Ni ye u jir bɔɔn ke, N num kaa li gbee wi.”

³⁹Amaa tim kaa ye ban sul jir bɔɔn wee ki gab yɔli nni, amaa ti ye ban ŋa yada nin ban kan feegabin le.

Hiiburu Yaab 11

Yada

¹Yada a ŋaam ye taah kaa jɔɔ nbienim nin nan wee ti jɔɔ tama ni bu-n, wee ti num kaa ga nin.

²Ni niɛ nan bu le yaaja yonn a ninfob nan jɔɔ kupag.

³Yada bu le ti biɛ ke Imɔleen le Uwonbɔr nan ta naan dulinya, ni bu naa ye nan wee ti ga nan le Uwonbɔr nan ta naan dulinya.

⁴Yada bu le Ebiel nan mann kumanug ŋaŋ ki sei Uwonbɔr ki jon Kenn a manug. Yada bu le Uwonbɔr nan pag u ke u ye ubuchin le, Uwonbɔr kaah nan pag nan ŋan ki jiin u manugin paamin. Yada bu le u le la pag, hali nin waah le kpo nan.

⁵Yada bu le Uwonbɔr nan taah Enog dulinya nan yaan; le waa kan nkumi; le uba kaa ji nan kan wi, nan bu-n Uwonbɔr le nan ta u don paab. Nin Uwonbɔr kaah nan nan ta u don paabin, U nan pag u ke uma ye wan gbee Uma Uwonbɔr a num.

⁶Naa ye yada ke uba kaa li fir tun wee nin gbee Uwonbɔr a numi, nan bu-n wan bien dan Uwonbɔr ban ke ni ŋan udaan li jɔɔ yada ke Uwonbɔr be, ki ye wan tenn ban ban u nin inunman tinyɔɔr.

⁷Yada bu le Nowa, Uwonbɔr kaah nan kpaan u ikpaan ki ta jiin tiwann tan paam wee u num kaa la nan kan nin, le kasi a jawaam nan che u kpee kuŋaluŋ kan fee uma nin u niin yaab gabin. U yada bu le Uwonbɔr nan bii dulinya le Nowa kpann ufaajir u buchin tan nyan u yada nin.

⁸Yada bu, Abiraham nan chee Uwonbɔr a yim ki jon kitiŋ kan wee Uwonbɔr nan siin limɔsiinl ke U li ta kitiŋ kan ki sei win, u nan chee Uwonbɔr a mɔb le ki jon, hali nin waah kaa le nan nyi kitiŋ nmɔn yaan ni, ni bien yɔli u nan jon na.

⁹Yada bu le u nan ɲa u kukɔɔbol limɔsiinl a tiɲin n-yaan ki be ke uchaan kaah ɲaan man kitinchaɲin nin, u nan be Tinanbonn nin le uma nin Azig nin Jekɔb ban mu nan ye limɔsiinl nmɔn a faajibin.

¹⁰Nan bu-n u nan lig nintogil le ki guu kitin kan a fiɛl wee Uwɔnbɔr nan loon wee ki maa ki-n.

¹¹Yada bu le Abiraham nin u poo Sera wan nan ye upiiɲɔɔb ki ji porin nan kan nɔɔɔn ki ma ki big, nan bu-n bi nan ɲa Uwɔnbɔr wan nan siin limɔsiinlin le yada.

¹²Hali nin Abiraham kaah kaa ji nan fɔg nin nkumin gbaa, uma uja uba nmɔn a yaabili le nan yabig ke inɲabil yan be titalangbann nin ni, ki ji yab ke limɔgil a gbaam a tanbiidil yan kaa jɔɔ kanlin.

¹³Bininfob nan bien la nan be nin bi yada le ki kpo. Baa nan gaa tiwann tan wee Uwɔnbɔr nan siin limɔsiinlin ni; amaa bi nan kan tiwann nmɔn dindanl le ki jɔɔ nɔpopeen. Bi nan chee ke bi ye kitin kiba a ninfob le ki ye bicham dulinya nan yaan.

¹⁴Bininfob ban pag man nin nmɔn wɔɔn ke bi ban kitin kan ye bi tɔɔl yaag le.

¹⁵Ni ye bi nan bi tier kitin kan yaan wee bi nan fiin nbu ke, na bi nan bi kan nsan ki jira.

¹⁶Amaa bi nan ban kitin kan ɲan le, ki be papaab. Mambu naa jɔɔ Uwɔnbɔr ifa nin bin yin U ke bi Wɔnbɔr wi, ni ma bu U mann kitin le ki guu bi.

¹⁷Yada bu Abiraham, Uwɔnbɔr kaah nan mag u ligin, u nan ta u bija Azig ke un mann kumanug ki sei Uwɔnbɔr. Uma wan nan gaa limɔsiinlin ji nan yin ta u bijagaɲ nmɔn le ki mann kumanug,

¹⁸hali nin Uwɔnbɔr kaah le nan bei u ke, “Azig bu le bi na li tier a yaabili bu-n.”

¹⁹Abiraham nan tier ke Uwɔnbɔr li fir fiin utakpiir nkumin, pag wonn a poolin, u sin nan gaa Azig ki nyan nkumin.

²⁰Yada bu le Azig nan kaab tikaar jaa Jekɔb nin Isɔɔ bu ki jiin iyoo yan la chaan nin paam.

²¹Yada bu Jekɔb, kaah nan yin kpe-n, u nan kaab tikaar ki jaa Josef a naachim bu ubaba, le ki nyii u jaangbieg bu ki jien Uwɔnbɔr.

²²Yada bu Josef a kum kaah nan malin, u nan pag Iziral yaab a nyam Ijibir a tiɲin, ki ji wɔɔn bi waah kpo ke bin ɲa u kpabi man.

²³Yada bu le Moziz a baa nin u na nan ta u ki woon inɲmal itaa, baah nan maa u a bɔɔn. Bi nan kan ke Moziz ye kibiɲiɲaɲ kan kaa jɔɔ kpiɛg le, mambu baa nan san ubɔr a siimin ni.

²⁴Yada bu Moziz kaah nan yabig, u nan yii le kaa ban bin ke u ye ubɔr Faro a bisa a bigi.

25U nan chee nin un ji fala nin Uwonbɔr a ninfobin, ki jon nin un ji tibir a mɔm man kaa yuurin na.

26U nan tier ke u jin ifa Masiya bu ke ni jɔɔ tinyɔɔr jon Ijibir a jɔɔma, nan bu-n u num nan tɔɔ u nyɔɔr tan be nintogilin bu le.

27Yada bu Moziz nan nyan Ijibir, kaa san bijawaam ubɔr a ŋuul bu; u nan jɔɔ limɔril le, nan bu-n u nan kan Uwonbɔr wan wee baa ga-n le.

28Yada bu le u nan ŋmag Yuglagir a chiigin, ki nan che bi ta ncham ki jɔg jɔg inaangan bu ke nkum a malaka wan ku nbininkpeemin nan foon ke, un laa ku Iziral yaab a bininkpeemin ni.

29Yada bu le Iziral yaab nan don limɔgmanlin ke kitinkooŋin; amaa Ijibir yaab ma kaah nan bigin ke bin do-n, nnyum nan jin ba.

30Yada bu Iziral yaab kaah nan choon jin Jeriko a goi a lapoob iweehn ilile-n, ni bɔɔn bu i nan lur le.

31Yada bu baah nan ku ban ye limɔyiildamin, baa nan ku Rahab wan nan ye lipiijagɔɔrilin ki kpiɛ bi bu, nan bu-n waah gaa Iziral a ninfob ban jon bin pigir kitinjin ki ligin ki woon u niin nin bu.

32Ke n ji yin len ke baa? Maa jɔɔ isaŋ nin n pag ni Gidion, nin Barag, nin Samisin, nin Jafita, nin Defid, nin Samɔɔl nin bilinlemin bien a bɔri,

33ban a yada bu wee bi nan kɔn ki nyaŋ ntim a bɔrtiib, ki tun ibamɔn a itoon, ki kan nan nan ye Uwonbɔr a mɔsiinlin; ki ye ban nan loon igbegin a mɔɔŋi,

34le ki junn ŋmipeen a tuntom, le ki guun ŋmar takoobi a kumin; ban a daburigi nan kpann nɔɔɔn, le ki nan to bitɔb nin nɔɔɔn ki nyaŋ itindoo a tɔtob.

35Bipiib biba a takpiib le Uwonbɔr nan fiin bi nkumin, le bi ji be nin bi miefol. Biba nan kan limugil, amaa le baa chee bin guun nin, naah li ŋa man wee bin kan nkum a fiim man ŋan.

36Bi nan daar bibam nyɔɔrug le ki boo bi, le ki lol bibam tikulor ki kɔɔn bibam mu tiloondirin.

37Bi nan gabir bi itangbag, ki jiil bibam por milee lee, ki ta takoobi ki ku bibam. Bibam nan yee tipeegbann le nin tiŋɔɔgbann, ki ye faladam, le bininfob mugir bi ki ŋaan bi nan kaa ŋan.

38Dulinya kaa nan kpaan bi. Bi nan choon yelin le kukunkɔɔg nin ijɔɔ a paab, ki dɔɔ titangbafierin nin ifalin.

39Bi niɛ nan bien bi yada bu le Uwonbɔr nan pag bi, amaa le bi ni uba kaa gaa nan wee Uwonbɔr nan siin limɔsiinl ke U li sei bin ni.

40Uwonbɔr nan bon ibonn yan ŋan le ki sei ti ke tim nin bi ma nan lagin ki be ke u li ŋa bi kasi.

Hiiburu Yaab 12

Ti Baa Uwonbɔr

¹Mambu taah jɔɔ siɛradam takpem ban gɔɔn jin ti nan, ni che ti ta nan bien li legin ti samin ki gab nin tibir tan fir chor ti-n, ni che ti nyigin ki guun ti taguunl lan dɔ guu ti nan.

²Ni che ti ta ti num ki tɔɔn Yisa bu, wan ye ti yada a piinim nin njoorimin. U nan jin fala lidapunpunl bu nin limɔril kaa san ifa, nmɔn man nan dɔ guu nbu, ki kal Uwonbɔr a naangbɔɔ bu u nɔɔjiim paam.

³Ni li tier waah kan limugil tibirdam ban kaa nan chee win a nɔɔn nin bu, wee nin laa che ni gbanann ngbarig wee ni ta ni yada gabi.

⁴Naah kɔn nin tibirin, naa la kɔn tan foo nan yaan ye ni nyan ni chami.

⁵Ni tam imɔleen yan wee Uwonbɔr ta pɔɔg ni gbanann ki yin ni u buwaab ki ke: “N big, Uyudaan dar a tul ke, laa yin li yɔli, ni ye U fuun a bu ke, laa che a gbanann ngbɔɔ,

⁶nan bu-n Uyudaan kpaan ban wee U jɛ-n le, le ki dar wan bien wee U chee sei u ke u ye a begin a tul.”

⁷Chee sei limugil a tuntomin na ke ni ye ikpaan le; Uwonbɔr ɛmag ni le ke u buwaabin. Bibolinba wee ki baa kaa kpaan kaa?

⁸Ni ye baa kpaan ni (wee ni bien kan ikpaan ke), man ke naa ye u baantɔɔl a bimarimi.

⁹Nan kpie, ti bien nan jɔɔ ti baam ban ma ti tininforin nin, ki kpaan ti le ti tenn bi jilima ni bu. Mambu ni ɛnan ti chee sei wan ye ti naaɔ a Baa-n ke nin jo man wee ki fo!

¹⁰Ti baam nan ti kpaan ti le wama baah tier ke ni ɛnan man; amaa Uwonbɔr ma kpaan ti le naah ɛnan sei ti bu, naah li ɛna man wee ti por u kasi a binbemin.

¹¹Ikpaan a yoo kaa jɔɔ nmɔni, amaa ni ye nton le. Ni bɔɔn bu ke, le nim ban mu tinn nmɔn nkan nbuchin binben nin nposɔɔn.

Nwɔɔm nin ikpaan

¹²Mambu, ni tann ni nɔɔi yan bagin nin ni dun yan kaa pɔɔ nna.

¹³“Ni mann nsan man tel ki sei ni taai,” wee ni laa nyaɔ kuwɔbigi, amaa wee un kan kutebug.

¹⁴Ni pɔɔn niba ki li jɔɔ nposɔɔn nin bininfob bien wee ki li be kasi; naa jɔɔ kasi a binbem ke uba kaa li fir kan Uyudaan ni.

15Ni laa che uba n nan lann Uwonbɔr a nyunyunbasanli, wee nin laa che nton a sibonl npa ki yabig ni sufu-n ni wee nin ta kuɲmaruɲ ki dan ki bii bininfob takpemi.

16Ni laa che ni ni uba n tun iwanchɔgin toon upiibanlin bee ujabanlin ni, bee kaa jɔɔ nwonjiɛn binben ke Esɔɔ, wan nan kɔɔr u ninkper a faal kisaayiig kiba bu nni.

17Ni bɔɔn bu, a li ke naah nyi man nin, waah nan nan ban un gaa lifaal nmɔn a kaarin u baa nan yiuu, waa nan fir kpenn u baa a potieli, nin waah le nan ban tikaar nmɔn ki mɔr nin tinyinyinin bien yɔli.

18Nim kaa foo liɲɔɔ lan wee ni li fir ma li wee li gaan nɲmi nni; nan yaan wee nibɔɔngem ki nɲmin sulim wee ntafapɔɔrim daar;

19kunaatuɲ kaah mɔr nan yaan bee likukɔlin kaah pag ileen yan, wee ban nan gbirin nan balin ke u laa ji pag ileen nmɔn sei bi,

20nan bu-n baa nan li fir nɲmag nsiimin kaah wɔɔn man nin ke: “Hali ni ye kuwankobug le maa liɲɔɔ nmɔn ke, bin gabir ki itangbag ki kuu.”

21Baah nan kan nan nin nan jɔɔ bijawaam le, le Moziz len ke “Bijawaam le jɔɔm le n gbanann jegil.”

22Amaa nim foon Zayɔnn a jɔɔlin ban na, papaab a Jerusalem n-yaan, Uwonbɔr wan fo-n a tiɲin, ni foon malakam turil mu a tuturil a mɔmin a laguɲ n-yaan na,

23ni foon biwonjiɛm ban ye nbininkpeemin ban na, ban a yin sɔb dɔ papaabin. Ni foon Uwonbɔr, wan ye bininfob bien a bɔjiru win ban na, bininfob buchim ban a naaɲ n̄a kasi,

24ni foon Yisa wan ye usandanfaar tipooɔɔnn n bu ban na, nin ncham jɔg kaam man pag ibamɔn ki jon Ebiel a chamin ban na.

25Ni laa nyi yii Uwonbɔr wan pag nan ni. Ni ye baa nan nɲmar baah nan yii wan a kpaan yin dulinya nan yaan nin ban ke, nɲma nin nan chaa baan timaa, ni ye ti labir ti bɔɔn kpaan wan be papaab ki kpaan ti nan ke naa?

26Iyaayoo nmɔn, Uwonbɔr a kukɔl nan che dulinya dam le, amaa daandaan nan u siin limɔsiinl ki ke, “Maa ji yin che dulinya a binba n dami, amaa n li che paab mu n dam.”

27Imɔbon yan len ke, “N ji li chee-n,” wɔɔn ke tiwann tan dam ki ye tiwann naan kaarin na li choo nyan ki jien tan kaa yin damin paar.

28Mambu taah gaan nnaam a yerin man kaa li fir dam nan, ni che ti pag Uwonbɔr, ki li jien u nin jilima nin bijawaam,

29ni ma bu “Ti Wonbɔru nmɔn ye nɲmi man gaan le.”

Hiiburu Yaab 13

Taah li ɲa man wee nin gbee Uwonbɔr a num

¹Ni li jiɛ ni kpiɛtiib ke ni nabuma.

²Ni laa tami wee ki li gaan bichama, nan bu-n ni ɲaan man ke, bibam gaan malakam le kaa nyi.

³Ni li tier ban be tiloondirin nin bu, a li ke ni gbaa tɔɔl be tiloondirin le-n, nin ban wee bi mugir bin a li ke ni mu ji bi fala nmɔn le-n.

⁴Lipiikɔɔnl nin lijakunl ye ti bien li tenn li jilima le, lipiikɔɔnl nin lijakunl a didɔɔbol ye ni li be kasi le, nan bu-n Uwonbɔr na li ji ban tun iwanchɔgin toon nin tibɔr bipiib banlin nin bija banlin.

⁵Ni choo niba nin ilig a jiɛma, wee ki che ni num ngbee nan wee ni jɔɔ-n, nan bu-n Uwonbɔr len ke, “Maa li nyi ki jien ni; maa li nyi ki yii ni.”

⁶Ni ma bu le ti pag nin tidindann ke, “Uyudaan le ye wan terim; ni bu jawaam kaa jɔɔmi. Uninfosaal li fir ɲaam baa?”

⁷Ni li tier ni sanliib ban nan pag Uwonbɔr a bɔr ki sei nin. Ni li tier bi binbem kaah nan nan joor man na, wee ki li toog bi yada kaah nan ye man nin.

⁸Yisa Masiya kaah won be man won nin yaan nin, u le be man le dinan, u le yin gbaa be man le nin iyoo yan kaa jɔɔ diemi.

⁹Ni laa che nwɔɔncham nan a booli bien nboon ni. Ni ɲan nin ti sufu n kan nɔɔɔn Uwonbɔr a nyunyunbasanlin bu, naa ye ikaal a jiir tan kaa ter ban ji ti nni.

¹⁰Ti jɔɔ kumanug a binbinl lan wee ban tun itoon tiwonjien nanbonn nin kaa jɔɔ nsan nin bin ji li bu a jiiri.

¹¹Ni ma bu biminmanib a yudaau nan ti ɲmag tiwankor a cham le ki kɔɔ kasi mu a kasi a bolin le ti ye tibir a manug, amaa le ki nyɔɔ tiwankor nmɔn bi lagun nmɔn a gbaam.

¹²Mambu le Yisa mu nan jin fala ntingbaan kitiɲ nmɔn a timansanmɔnn, ki ta u tɔɔl a cham ke un nyan bininfɔb tibirin.

¹³Ni che ti jo u ban kulagun nmɔn a gbaam, ki tan ji ifa yan wee u jin nin.

¹⁴Nan bu-n dulinya nan yaan taa jɔɔ kitiɲ kan li gbaa be, amaa ti lig kitiɲ kan la yin danin le.

¹⁵Mambu, Yisa a yinlin bu, ni che ti li pagir Uwonbɔr kumanug a pag kan nya timɔgban yin ki wɔɔn U yinlin.

¹⁶Ni laa tam itoon ɲan a tumi, ki li por tab naah jɔɔ nan na, man a manug le Uwonbɔr a num gbee.

17Ni li jɔɔ limɔcheel nin ni sanliib wee ki chee sei bi ninkper a pɔɔma. Bi baga be nin ni, ki ye bininfob ban na li wɔɔn baah tun nan. Ni chee sei ba wee bi toon li ye nmɔn, ki laa ye litugili, naa ye man ke naa na yin ŋan sei ni.

18Ni li miɛ Uwɔnbɔr ki tenn ta. Ti nyi ke ti jɔɔ potieri yan ween le ti ban ti li be jilima a binbemin niwann bien nin.

19N tɔɔl le balin ni le ke, ni li miɛ Uwɔnbɔr a wee Un che n jirin ni ban daandaan nan.

Ndiɛm a miɛm

20Uwɔnbɔr wan ye nposɔɔndaan wan nan ta tipoor tan kaa jɔɔ diemin a cham ki fiin ti yudaau Yisa wan ye upeekpaanin nkumin nin,

21un sei ni nan ŋan bien wee ni ta tun u bam, ki che ni tinn nan li gbee u num, Yisa Masiya, wan ŋan nin npagim iyoo yan kaa jɔɔ ndiɛm bu. Ibamɔn.

Imɔbon yan joor

22N nabum, n balin ni le ke, ni li jɔɔ limɔril wee ki gaa n kpaan nan a bɔra, nan bu-n tibɔr wama le n ta sɔb kugbɔŋ nan ki sei ni.

23N ban ni li nyi ke bi loor ti nabig Timoti kuloondiigin ki jaau. Ni ye u foon weem ke, n li ta u ki dan wee ti nan kan ni.

24Ni poor ni sanliib nin Uwɔnbɔr a ninfobin nan. Itali yaab poor ni.

25Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl be ni bien bu.

Jemisi

Jemisi 1

¹Min Jemisi wan ye Uwonbɔr nin Uyudaan Yisa Masiya a yomu-n: N poor Uwonbɔr a ninfob ibol piig nin ilee yan yal be dulinya nan a logi ina nan bien nin.

Yada nin nlam

²N nabum, ni ye nbigim man bien dan ni bu ke, ni che ni li ye nmɔn takpen ki sei na,

³nan bu-n ni nyi ke ni yada a magim mann kpiɛg ni limɔril le.

⁴Ni kpaa le nin limɔril n die mi toonl wee nin che ni gbee bininfob nbamɔm, wee niba n laa par ni.

⁵Ni ye ni ni uba par nlam ke, u yaadaan n miɛm Uwonbɔr wan tenn bininfob nin tibuchinn wee kaa galin uba-n li ta sei u.

⁶Amaa u miɛ ke, ni kpaa le nin un ŋa Uwonbɔr yada ki laa bien ni, nan bu-n wan jɔɔ nbienim nann limɔgil a nyungbɔŋ le, man wee nfaam daar mi ki yenjin.

⁷U yaadaan n laa tier ke u li kan niba Uyudaan ban ni;

⁸u ye ipotɛ ilee daan le, kaa si bogiliba nan bien wee u tun ni.

Fala nin njɔɔm

⁹Kinabig kan jɔɔ jiininba iyoo bien n nan kan ndom ke, ki na li fa ligbingbanl.

¹⁰Amaa wan ye uwandaan dulinya nan yaan wee Uwonbɔr nan jiin u tum ke, u daan li far ligbingbanla, nan bu-n u na yin kpo le ke nsipuumin.

¹¹Babu nween pɔɔ wee ntuton nin fa kisiigin ke, npuumin koor le ki lu le mi ŋamin bii. Man mu le ni ye ki sei uwandaan, n-yonn man wee u tier ke u toon li jo nintogilin, iyaayoo le u kpeg.

Nmagim nin nbiginim

¹²Tikaar be wan jɔɔ limɔril limagil a poolin nin bu, nan bu-n ni ye u nyaŋ limagil ki die ke u li kan u naan yuchigirig kan ye limiɛfol wee Uwonbɔr nan siin limɔsiinl ke u li ta sei ban ban win.

¹³Ni ye nbigim kan wan ke, un laa len ke “Uwonbɔr li bigin mi.” Nan bu-n libiginl liba kaa be ki li fir bigin Uwonbɔr i, le U mu kaa bigin uba;

¹⁴amaa uninfo bien ga nbiginim, n-yonn man wee u potɛ bir a bam dar u ki chor u nle.

¹⁵Tɔ, ni bɔɔn bu a bam nmɔn choo lipool ke, mi yin ma tibir le, le tibir nmɔn nan yabig ke, mi mu nmaa nkum.

¹⁶N nabubankaam, ni laa che bin lar ni.

¹⁷Nan ŋan nin nan be kasi bien ye ipiin yan nyan paab le, ki nyan ti Baa wan joo papaab a weemin, wan kaa kpenn ke nboom kaah kpenn man nin.

¹⁸U yaa wiib bu le U ma ti, ibamɔn a mɔleen yin bu, ke nin che ti kpann u bininkpeem waah naan nan bien ni.

Ngbirim nin ntum

¹⁹N nabum ni li nyi ni niɛ nan bu: Ni ŋan nin uninfo li gbir weenweem, ki li pag soonsoon, wee u ŋuul mu n laa fii weenweemi.

²⁰Uninfosaal a ŋuufiiŋ kaa che Uwɔnbɔr a buchinn forin ni.

²¹Mambu, ni nyam niwann nan bien ye tijaginn nin nbinben biin nin, wee ki jiin niba tum ki gaa imɔleen yan wee bi ta sei nin, imɔleen nmɔn le li fee ni ki jaa.

²²Ni laa pelig imɔleen nin a binba, wee ki lar niba. Ni tum yaah len man nin.

²³Wan pel imɔleen nan amaa wee kaa ŋa yaah len man nin ke, u nann uninfo kaah lig u nundaag nienu ni le,

²⁴le u lig uba ki die ke, ni boon bu u for ke libol nmɔn yaan le un tam u nunan kaah ye man.

²⁵Amaa uninfo lig Uwɔnbɔr a siim man be kasi wee ki tenn wiibin, wee ki le gbaa ŋaan man kaa tamir nan wee u gbirin, amaa wee ki ŋaan imɔleen nin kaah len man nin ke, tikaar li be ubu waah yin tun nan bien nin.

²⁶Ni ye uba tier ke u ye uwonjien wee kaa chor u lanbil ke, u lar uba le, u wonjienl nmɔn ye yoli le.

²⁷Liwonjienl lan wee ti Baa a num gbeeg ke li ye kasi kaa joo tibir ye nan le: Nkpeebim nin ipukoo a terim bi bomugkaarin nin choonba ki jiin dulinya nan a ŋmaruŋ paam.

Jemisi 2

Ikpaan ki jiin nganim paam

¹N nabum naah ŋa ti yudaau Yisa Masiya wan ye kupag daan nin yada man ni, ni laa gann tabi.

²Ni ye uba dan ni laguŋin ki yee tiwanŋann nin salima a gbien, wee faladaan mu nan koon ki yee tiwanchar ke,

³ni ye ni sei wan yee tiwanŋann nin jilima ki bei u ke, “Kikaabol ŋan so kalim” amaa wee ki bei faladaan nin ke, “Fin li si doo,” bee “Kalim tum,” ke,

⁴naa ye nganim le ni ŋa ni sisiigin nmɔn naa? Ki labir bibojib ni potiebir buu?

⁵N nabum; ni pela man: Naa ye Uwombɔr le gann ban ye faladam kutingbɔŋ nan a poolin, ke bi li ye biwandam yada a ŋaam bu, wee ki nan ji paab a naam a faal lan wee Uwombɔr siin limɔsiinl ke u li sei ban ban win naa?

⁶Amaa le nim sug faladam. Naa ye biwandamin le jɔɔ ni ki mugir ki chor ni chaa tibɔr a jim a dirin ni naa?

⁷Naa ye bi ma pag ki bii Masiya a yin ŋanl lan wee Uwombɔr ta sei ni nnaa?

⁸Ni ye a ŋmag nnaam a siim man be Uwombɔr a mɔleen yin nin ki ke, “Li jiɛ a kunkɔɔn taba ke ŋaah ban a ba man nin,” ke a ŋa man ke a ŋa choba.

⁹Ni ye a gann bininfob ke a ŋa tibira ki ye wan bii nsiim.

¹⁰Wan ŋmag nsiimin bien, amaa wee ni ŋa le u bii nsiim nmɔn miba ke, u bii nsiim man gurin bien na.

¹¹Amaa wan len ke, “Laa tun iwanchɔgin toon ni,” uma le ji len ke, “Laa ku.” Ni ye ŋaa tun iwanchɔgin toon amaa wee ki ku ke, a ye wan bii nsiim le.

¹²Ni li paga, wee ki sin li tun ke bininfob ban wee bi na li ji bi tibɔr nsiim man tenn feeja-n,

¹³nan bu-n, ban kaa san bikpietiib kunyunyunbaagin, Uwombɔr mu na li ji bi tibɔr kaa yin san bi kunyunyunbaagi. Linyunyunbasanl jon tibɔr a jima.

Yada a ŋaam nin itoon a tum

¹⁴N nabum, ni ŋam ye baa, ni ye uninfo ke u jɔɔ yada wee u yada nmɔn kaa tun itoon ke, yada nmɔn a bosu li fir fee u jaa?

¹⁵Che ti ke a nabig wan ye kibijag bee kibisiɛg be wee kaa jɔɔ tiwanyeer bee tijiir tan li ji.

¹⁶Le ni ni uba bei u ke, “Li chaa nin nposɔɔn na,” ki ji bei u ke, “Uwombɔr li seiŋ wee a ji gbee,” wee kaa ŋa nan wee u ban ki sei u ke, ni ŋam ye baa?

¹⁷Ni ye man le, yada a ŋaam a binba wee yada nin itoon kaa nɔɔ tab ke, yada kpiin le yen.

¹⁸Amaa uba li len ke, “Fin le jɔɔ yada, le n mu tun itoon.” Wɔɔm a yada kan kaa tun itoon nin ni, wee n wɔɔniŋ n yada nin n toon yan wee n tun.

¹⁹Ni ŋa yada ke Uwombɔr ye u ba le kpenileŋ. Ni ŋan! Nnaanbiim gbaa tɔɔl ŋa yada man le ki san bijawaam.

²⁰Fin kujɔrug nan, a ban a biɛ ke yada wan kaa tun itoon ye yɔlii?

²¹Naa ye itoon ŋan a tum bu le Uwombɔr nan ŋa ti yaaja Abiraham ubuchin, waah nan ta u big a Azig paan kumanug a binbinl bu ke un mann kumanug ki sei Uwombɔr nnaa?

²²Ni kan ke u yada nin u toon nan lagin tab le ki tun, le u yada nan ɲa nbamɔm u toon a tum bu.

²³Le ni nan gbeen Uwonbɔr a mɔleen yan len ke, “Abiraham nan ɲa Uwonbɔr yada, le U ɲa u tibuchinn,” le ki nan yin u ke Uwonbɔr a jɔ.

²⁴Ni kan ke uninfo a toon ɲan bu le bi ke u ye uninfoɲan amaa naa ye u yada a binba bu.

²⁵Naa ye man mu jigin le Rahab wan nan ye lipiijagɔɔril nmu bi nan yin u ubuchin, waah nan ta kudiig ki sei ban nan dan bin nan pigir lig kitiɲ nmɔn ki ji nyan bi wee baa ku bin nnaa?

²⁶A li ke tigbanann tan kaa jɔɔ kinaaɲ kaah ye tigbanann kpiinn man nin, man le yada a ɲaam kan kaa tun itoon mu ye yada kpiinɲ.

Jemisi 3

Lilanbil a bɔr

¹N nabum, ni takpem nlaa ban ni ɲa ban wɔɔnn ni, nan bu-n, ni pii nyi ke tim ban wɔɔnn nin, a bɔr a jim na li jɔɔ ki jo bininfob bien yaal.

²Tiwann takpemin, ti bien tun ki bura. Ni ye uba kaa nyi ki pag burin u pipagirin ke, u yaadaan ye kasi daan le, ki li fir ɲmag u gbanann nbamɔm.

³Ni ye ti lee itaan a mɔɔɲi itangalig ke yin ɲa taah ban man ke, ti li fir labir bi gbanann ki kpaa taah ban nan paam.

⁴Bee ni taam tiɲalin ki ɲa siera. Hali tiɲalin kaah le yab man wee ntafaam daar ti chaan, ni bien yɔli, amaa kisalaabig le wan donn n jɔɔ donn tiɲalin, le ki jɔɔ chaa waah ban nan paam.

⁵Lilanbil mu ye kiwanbig man le tigbanann nin, amaa le ki far ligbingbanl takpem. Lig! Nɲmi wama kaah lu timɔɔrin ke min nyɔɔ kutingbɔɲ man.

⁶Lilanbil mu tɔɔl ye nɲmi le, ki ji ye dulinya nan a bɔbir ki be tigbanann a yagi bien, ki tenn tigbanann nmɔn bien tijaginn, ki jɔɔ nɲmi nyɔɔr tigbanann nmɔn a binbemin bien, le Sintani a ɲmiim man kaa junn nin mu nnyɔɔ lilanbil nmɔn.

⁷Tiwankor a booli nin nnɔɔm a booli nin iwaalab a booli nin iwanfol yan be limɔgilin bien nan, uninfo le jɔɔ ni bien a pɔɔm,

⁸amaa uba kaa jɔɔ lilanbil a pɔɔmi. Lilanbil jɔɔ tibir, ki gbee nin tilabir tan ku.

⁹Lilanbil le ti jɔɔ pagir ti yudaau nin ti Baa, le ki bie jɔɔ li ki sugir bininfob, ban wee Uwonbɔr naan bi wee bi nann win.

¹⁰Bimɔb biba nmɔn le tibɔɲann nin tibɔbir nya. N nabum, naa kpaan ke ni li ye man ni.

11 Kinyunbuɔ kiba li fir bun nnyum man mɔ ki ji bun nnyum man ye n-yaam maa?

12 N nabum, bikinkam a sub li fir lo tisaan naa? Bee kigansiiɔ li fir lo ikinkan naa? Man mu le ni ye kinyunbuɔ kan bun n-yaam a nyum kaa li fir bun nnyum man mɔ.

Nlam man nyan paab

13 Nma ye ulandaan nin ubiendaan ni sisiigin naa? Ni che un wɔɔn ni u binben ŋam a lam a toon yan ye jiiinba a toon nmɔn.

14 Amaa ni ye ni jɔɔ lipiiponl nin npooton ni sufu ni ke, ni laa far igbingban Mambu bee ki yii ibamɔn ni.

15 “Nlam nmɔn a bosu kaa nyan paab a naamin ni amaa mi ye dulinya nan a lam man kaa gbee nin Kinaaŋ ki ye ulinlaril yaamin le.

16 Nan yaan wee linunchɔril nin kujajuuɔ a don nba a potiel be-n nin yaan le kujumaruɔ nin titoonbir be.

17 Amaa nlam man nyan paab a naamin nin, chinchinn mi ma ye kasi ki ye man jɔɔ limɔril nin jiiinba, ki gbee nin linyunyunbasanl nin nbinben ŋan, nin ibamɔn a pagim.

18 Ban jɔɔ limɔril ki bu tibur nin nposɔɔn nin, bi na li chie nin tibuchinn.

Jemisi 4

Dulinya a jɔtiig

1 Ba che ikɔn nin imɔkpel be ni sisiigin naa? Naa ye ni nyan ni gbanann a bam man be nin ni ki kɔn nin ni n lee?

2 Ni ban niba amaa le kaa ga ni. Ni bu le ni jɔɔ linunchɔril ki ku bininfob, amaa naa li fir kan nan wee ni ban nmɔn ni. Ni jɔɔ imɔkpel ki kɔn nin tab. Naa jɔɔ naah ban nan nni, nan bu-n naa miɛ Uwonbɔr i.

3 Ni ye ni miɛ ke, naa ga, nan bu-n ni miɛ nin tipotiɛbir le, ni miɛ ke ni ta ŋa ni baantɔɔl a gbanann a bam le.

4 Nim ban kaa si bogiliba nan, naa nyi ke nim ban jɔɔr dulinya nan kujɔtiigin ŋa Uwonbɔr ni dataag lee? Wan jɔɔr dulinya nan kujɔtiig ke, udaan ŋa Uwonbɔr u dataaga.

5 Bee ni tier ke Uwonbɔr a bɔr kaah len man ni kaa jɔɔ bu lee? Ke Kinaaŋ kan wee Uwonbɔr ta ŋa ti ban nin ki jɔɔ linunchɔril takpem maa?

6 Amaa le u san ti kunyunyunbaag takpem. Mambu le Uwonbɔr a bɔr len ke, “Uwonbɔr yiin kalanbaanidam le, amaa le ki sin san ban jɔɔ jiiinba kunyunyunbaag.

⁷Mambu ni taam niba ki sei Uwonbɔr a. Ni tom Sintani, wee un guun ki jien ni.

⁸Ni fɔr mal Uwonbɔr a, wee Uwonbɔr mu nfɔr ki mal ni. Nir ni nɔɔi ya, nim tibirdam nan, ki ɲa ni sufu kasiu, nim ipotie ilelee dam nan.

⁹Ni li jɔɔ ɲpoobiin na, ki li mɔr ki kuun na. Kpenn ni laar ɲa timɔra ki che ni mɔm nlabir lisufubiila.

¹⁰Jiin ni ba ki sei Uyudaan na, wee Un yuur ni paab.

Ikpaan ki jiin tab a bɔr a jim paam

¹¹N nabum, ni laa jɔɔ kutingbiig nin tabi. Wan pag tibɔbir ki sei u nabig bee ki jin u tibɔr ke, u pag galin nsiimin le, ki jin nsiim nmɔn tibɔra. Ni ye a jin nsiim tibɔr ke, ɲaa ɲmag mi le nmɔn, a ye wan jin nsiim nmɔn le tibɔr.

¹²Uwonbɔr a binba le siig nsiim, ki ji li fir ji bininfob tibɔr, ki bie li fir fee bininfob gab, bee ki bii bininfob. Amaa fin, a ye ɲma ki li fir ji a kunkɔɔn tau tibɔraa?

Ikpaan ki jiin ligbingbanfaal paam

¹³Ni pela man, nim ban ti ɲa ke ni len ke, “Dinan bee won ti wo li jo kitiɲ poolin ki tan ji libinl niin ki kpeɲ kponkponɲ ki kan ilig.”

¹⁴Ba ɲaa? Naa nyi nan wo li ɲa won ni. A miefol ye baa? Ni nann le ke lijunl kaa lu ke naa yuur wee ki fɔr man ni.

¹⁵Amaa naah ye ni pag man ye nan le, “Ni ye Uyudaan a bam ke, ti li be ki tun ni nie bee ni nie.”

¹⁶Ke naah ye man nin, ni far igbingban le ki jɔɔ kalanbaani, ni gbingbanfaal nmɔn ye yɔli le.

¹⁷Mambu wan nyi itoon ɲan yan bi ye un tun, wee kaa tun ke, u ɲa tibira.

Jemisi 5

Bijɔɔndam a kpaani

¹Nim bijɔɔndam, ni pela man, ni li mɔra ki li kuun na, nan bu-n fala kan yin dan ni bu-n bu.

²Ni jɔɔmin bien bura, le ipɔglien lie ni wann yɔɔr bien ki bii u.

³Ni salima nin ni kurninann nin kɔɔ likurila. Likuril nmɔn le li ye siera ki li gaa ni gbanann ke ɲɲmi-n. Ni taah ifaa le ki woon idaajoorikaan.

⁴Lig! Ni jin bitoontum ban tun ni kpaan nin dulima, kaa yɔn bi. Le bi mɔr, bidichieɓ nmɔn a mɔr kɔɔ Liwonbɔr Gbingbemil a tuli yin na.

⁵Ni be naah ban man le dulinya nan yaan, ki nɔɔ ni gbanann a bam, ki don ni ba. Ni ɲaam nmɔn polig ni gbanann le lidaal lan wee bi na yin kɔr ni.

⁶Ni nan pag ki bii bipopendam ma, ki ku ban kaa nan kɔnn nin ni-n.

Limɔril nin liwonmiel

⁷Mambu n nabum, ni mɔra, hali ki nan kpaab ti Yudaau a jirim. Ni lig ukpaar kaah jɔɔ limɔril man ki guu u kpaab kaah na li ɲa tijiir, naah yuur unalantaal a yonn ki nan kpaab utakotaal a yoo.

⁸Ni mu li jɔɔ limɔrila, ki li si nbamɔma, nan bu-n Uyudaan a damin mala.

⁹Ni laa ɲulin nin tabi, n nabum, ni ye man ke bi na li ji ni tibɔr. Ubɔjirin si ntimɔsan!

¹⁰N nabum, nim le ye limagil ki jɔɔ limɔril fala a poolin, ki si bilinlem ban mɔɔn Uyudaan a yinlin a taai-n.

¹¹Ke naah nyi man ni, ni ye tinyɔɔr le ki sei ban jin fala. Ni gbir Job kaah nan jɔɔ limɔril man u fala a jimin, ki ji kan ni joorim Uwonbɔr kaah tun nan ki sei wa. Uyudaan ye Unyunyunbasann le.

¹²N nabum, nan jon ni bien ye le ke, laa poo paab a naamin bee dulinya bee niba a wan ni. Che a “Nn” li ye nn, le a “Aai” mu li ye aai, wee bi laa galiɲi.

¹³Ni ni uba be tibɔmugkaarinn naa? Un miem Uwonbɔr. Ni ni uba jɔɔ lipoopenn laa? Ni che un gaah ilan ki pag Uwonbɔr.

¹⁴Ni ni uba buu? Un yim biwonjiem a ninkpeeb wee bin mie Uwonbɔr sei u ki sin war nkɔm ki jaa ubu Uyudaan a yinlin.

¹⁵Bi mie nin yada ke, ubaar nmɔn li pɔɔg, Uyudaan li fiin u paab. Ni ye u ɲa tibir le ke, u li kan jien per.

¹⁶Mambu, ni kpiir ni bir ki wɔɔn taba, ki li mie Uwonbɔr ki tenn taba wee ni kan kutebug. Ubuchinn a wonmiel jɔɔ nɔɔn le mitoon yin.

¹⁷Elaja nan ye uninfosaal le ke taah ye man nan, u nan mie nin linunmanl ke utaal nlaa nu, le utaal kaa sin nan nun kitiɲ nmɔn yaan ki tan kpaab ibin itaa nin iɲmal iloob.

¹⁸Le u ji nan nan mie Uwonbɔr, le utaal nun, le tijiir naan.

¹⁹N nabum, ni ye ni ni uba bor kaa nɔɔ ibamɔn a samin, wee uba ta u jiin nin ibamɔn a sam nmɔn yaan ke,

²⁰ni li tier ni niɛ: Wan bien fir labir tibirdaan wan borin ki jiin siin ibamɔn a samin yaan ke, udaan fee tibirdaan nmɔn nkum a nɔɔn na, ki li che tibirdaan nmɔn n kan feegab u bir takpemin bu.

1 Piita

1 Piita 1

¹Min Piita wan ye Yisa Masiya a toomin, Le sɔb kugbɔŋ nan ki tenn Uwonbɔr a ninfogannkaab ban ye bicham ki be dulinya ni, ki yal kɔɔ ntimin ki be Pɔntusi nin Galantiya nin Kapadosiya nin Asiya nin Batiniya,

²ban wee bi nan gann, wee ti Baa Uwonbɔr pii nan nyi ke bi li gann bin, ŋa bi kasi, Kasi a Naaŋ a toon bu-n, ki che bi chee Yisa a mɔb le u cham n ŋunn bi: Linyunyunbasanl nin nposɔɔn li be ni bu takpem.

Tama kan fo a bɔr

³Ipoor ye Uwonbɔr wan ye ti Yudaau Yisa Masiya a Baa-n yaal le! U nyunyunbasanl takpenlin bu ti kan nmaal pɔɔn man be tama kan fo-n, waah nan fiin Yisa Masiya nkumin,

⁴ki sei ti lifaal lan kaa li nyi buri, bee ki bii bee ki wiiri. Le li be paab ki guu nim,

⁵ban wee Uwonbɔr a pɔɔm guu ni-n, ni yada bu-n, hali nin feegab a nyɔɔr kaah na li foon, tan ŋa sili ki na li kpiir iyoo yan na yin joorin.

⁶Ni niɛ nan bu ni mɔ ni le takpem, hali naah le jin fala kan daandaan nan wee kaa li yuurin a booli bien nin yɔli.

⁷I niɛ nan dan le, ke ni yada kan ŋan jon salima kan burin, hali nŋmi kaah le mann salima kan li fir bii-n gbaa, yada nmɔn li wɔɔn ke ni ye ibamɔn le, ki ta kupag nin jilima dan ni joorimin, ni ye Yisa Masiya nan kpiirin ke.

⁸Hali naah kaa le kan u nni, amaa ni jiɛ u; nin hali naah kaa le la kan u daandaan nan gbaa, ni ŋaa u yadau, mambu le ni gbee nin nmɔn man kaa jɔɔ magimi,

⁹nan bu-n ni gaan ni yada a nyɔɔr le, nin ni naam a feeja.

¹⁰Ki ta jiin feegab nan paam, bilinlem ban nan pag ke linyunyunbasanl li foon ni ban nin, bi nan feen le nin linunmanl le bi бага be niin takpem,

¹¹ke bin kan iyoo yan nin naah li ŋa man wee Masiya a Naaŋ kan be bi ni nan chinn kan le ki wɔɔn bi Masiya a fala a jim nin kupag kan li ŋɔɔrin.

¹²Ni nan kpiir ki wɔɔn bi ke baa nan tun tenn biba le, amaa nim. Bilinlemin kaah nan pag tiwann tan wee ni gbirin wee ban mɔɔn tibɔŋann nin mɔɔn ti sei ni Kasi a Naaŋ kan nyan paabin a pɔɔm bu-n. Hali malakam ban bin biɛ tiwann nmɔn le.

Nbinben ŋan a yim

¹³Mambu, ni ŋaam ni potiel sili ki tun itoon; ni choom niba; ki ta ni tama bien ki ŋa linyunyunbasanl lan wee bi na li sei nin, n-yonn man wee Yisa Masiya na yin kpiirin nin.

¹⁴Naah ye nbuwaab ban jɔɔ limɔcheelin, ni laa ji nɔɔ kɔlisabirug, kan wee naa la nan nyi wee ki nɔɔ nni.

¹⁵Amaa Uwɔnbɔr wan yin ni kaah be kasi man nin, ni mu li be kasi nin ni toon biɛn nin na;

¹⁶ni ma bu ni sɔb Uwɔnbɔr a gbɔɔɔn ke: “Ni li be kasiu, nan bu-n min Uwɔnbɔr be le kasi.”

¹⁷Nan bu-n naah yin ti Baa wan ji bininfob biɛn a bɔr nin bi toon kaah ye man wee kaa gann nin, ni bu ni che ni binbem li be ke ni ye bicham le dulinya nan yaan ki li san Uwɔnbɔr bijawaam nin jilimau.

¹⁸Nan bu-n ni nyi ke naa ye tiwann tan boon ke tikurninann bee salima le Uwɔnbɔr nan ta mann nkpenim a manug ki fee ni ki nyan nbinben man kaa jɔɔ bu wee ni yaajam nan ta sei ni-n ni,

¹⁹amaa ni nan ye Masiya wan a cham ɔan nin le, Masiya wan ye kipeebig kan kaa jɔɔ igalin bee kidaɔi.

²⁰Uwɔnbɔr nan gann u le ki nin naan dulinya, amaa le ki nan kpiir u wɔɔn idajoorikaa nan yaan nim bu.

²¹Uma bu le ni ɔa Uwɔnbɔr yada, wan nan fiin Yisa nkumin ki sei u kupag, mambu ni yada a ɔaam nin ni tama be Uwɔnbɔr ban le.

²²Naah mann niba kasi wee ki jɔɔ ibamɔn a mɔcheelin wee ki jiɛ ni nabum ibamɔn ni, ni li jiɛ tab nin ni sufu biɛn na.

²³Ni ma bu, ni ji kan nmaam jigin na, naa ye biwanboolib ban buri, amaa biwanboolib ban kaa bur, Uwɔnbɔr a mɔleen yan jɔɔ limiɛfol, ki be iyoo yan kaa jɔɔ diɛmin bu.

²⁴Ni ma bu “Bininfob biɛn nann timɔɔr le, le bi pag biɛn nann nmɔɔpuum man be kulɔɔ; timɔɔr koor le, le nmɔɔpuum mu lur,

²⁵amaa Uyudaan a mɔleen ma le gbaa be le.” I ma ye imɔleen yan wee bi nan ta mɔɔn sei ni.

1 Piita 2

Litangbagil lan fo nin kasi a bol a bɔr

¹Mambu, ni jien niwann nan ye kininaɔ nin kularug, nin bilinlarib a toon nin linunchɔril nin kutingbiig a booli biɛn na.

²Ni li be ke nbiliɛmin, ki li jiɛ Kinaaɔ a biim man be kasi-n na, wee nin che ni yabig ni feegabin,

³daandaan nan naah len ki biɛ ke Uyudaan ɔan ni.

⁴Naah chaan Uyudaan ban nin, wan ye limiefol a tangbagil lan wee bininfob yii win, amaa le Uwombɔr a num gbee u le U gann win,

⁵ni mu tɔɔl be le ke itangbag yan fo-n, le U ta ni ki ma iniin wee ni li ye kasi a minmanib, wee ni li mann kinaan a manug kan wee Uwombɔr a num gbee Yisa Masiya bu-n.

⁶Nan bu-n ni sɔb Uwombɔr a gbɔɔjin ke: “Lig, n ta litangbagil liba ki bil Zayɔnn, litangbagil gann kaal lan jɔɔ linungbeel ki n̄mag lifiel, le wan gaa u jin bien kaa li ji ifa.”

⁷Ki ta jiin nim ban n̄a yada-n paam, litangbagil nmɔn jɔɔ linungbeel. Amaa ban kaa n̄a yada ma ban, “Litangbagil lan bitanmaab yii lin nan labir litangbagil lan n̄mag nmaan nni le,”

⁸nin, “Litangbagil lan che bininfob gbier nin litangbagil takpenl lan che bininfob lur.” Bi gbier li le, nan bu-n baah kaa chee Uwombɔr a bɔrin bu, wee ni mu ye Uwombɔr kaah siin bi man le yen nin.

⁹Amaa nim ye bininfob gannkaab le, ki ye bininfob ban ye ibɔrniin a minmanib, ki ye kasi a bol, ki ye Uwombɔr yaab, ke ni pag Uma wan yin ni ki nyan ni libunbɔnlin ki ta ni n̄a ligaril a wonweem n-yaan nin.

¹⁰Isaɔn iba naa nan ye bininfobi, amaa daandaan nan ni ye Uwombɔr a ninfob le; isaɔn iba naa nan kan linyunyunbasanli, amaa daandaan nan ni kan linyunyunbasanla.

Uwombɔr a yomi

¹¹N jɔtiib, n balin ni le, naah kaa ye dulinya nan yaab wee ki sin be dulinya nan ki ye bichamin, ni jien titoonbir a kɔlisau, tan kɔnn nin ni naamin.

¹²Ni li be nbinben n̄an nmɔn a bosuu ban kaa ye biwonjiemin a sisiigin na, hali baah le galin ni ke ni tun tibirin na, ni bien yɔli ni li che bin kan ni toon n̄an ki sei Uwombɔr kupag lidaal lan wee U nan yin gɔnn ti.

¹³Ti Yudaau bu, ni li cheel ban wee bininfob siin bi tininkper a pɔɔmin bien a mɔɔɔji ya, naah ye ubɔraa wee u pɔɔm jon tininkper a pɔɔm,

¹⁴bee bitin̄magib, bi ma le u tun bi ke bin dar tibirdam a tuli wee ki pag ban tun itoon n̄an nin.

¹⁵Nan bu-n ni ye Uwombɔr a wiib le ke ni tun itoon n̄an nan li loon tijɔri tan kaa nyi niba-n a mɔleen.

¹⁶Ni li be ke ban ye bi ba-n, amaa ni laa jɔɔ ye nba a binbem nmɔn ki tun tibri; ki li be ke Uwombɔr a toontum kaah be man nin.

¹⁷Ni sei uninfo bien jilima kan kpaan u: Ni li jie ni wonjien tab a linlaginn na, ni li san Uwombɔr ki li tenn ubɔr yudaan jilimau.

⁷Nim bipiidam, man mu le ye ni, ni mu li cheel tenn ni piiba, ki li nyi ke bi ye bilanjiim le ni ban, ki li tenn bi jilima ke nim nin bi ma bien na li gaa Uwonbɔr a piinŋan yan ye limiefolin, wee niba laa li fir legin ni wonmieli.

Fala a jim itoon ŋam bu

⁸Nan joor, ni bien li jɔɔ nmɔkpaau wee ni baga li be tabin na; ni li jogir taba, ki li jiɛ tab ke nnabumin, ki li san tab kunyunyunbaag nin jiininba.

⁹Ni laa jɔɔ tibir ki yɔ tibri bee ki laa sug ban sug ni ki jiin ni, amaa ni li kaab tikaar ŋan tenn ban kaa ŋaa ni choba, ni niɛ nan bu le Uwonbɔr nan yin ni ke ni nan kan tikaar a faal.

¹⁰Ni ma bu ni sɔb Uwonbɔr a gbɔŋin ke, “Wan jiɛ limiefol wee u num nkan idaa yan ŋan ke, un choom u lanbil tibɔbir a pagimin nin u mɔgbai kularug a leen yin.

¹¹Ni kpaale nin un jien tibir a tum wee ki li tun itoon ŋan; ki li ban nposɔɔn a sam wee ki li nɔɔ mi.

¹²Nan bu-n Uyudaan a num paa bibuchim bu le, le ki pelig bi wonmiel iyoo bien, amaa Uyudaan a num kaa paa ban tun titoonbirin bu.”

¹³Ni ye a num man itoon ŋan a tum bu ke, uba be ki li fir seiŋ kidaŋaa?

¹⁴Amaa hali ni le ye ni ji fala itoon ŋan bu ke, tikaar be ni bu. “Ni laa san bininfob kaah san nan bijawaamin nni; ni laa che ni lam yugiri.”

¹⁵Amaa ni taam Masiya ki ŋa ni sufu ni wee u li ye ni Yudaau. Ki sin li ye ban ŋa sili iyoo bien ki guu uninfo wan bien li baan ni nan bu wee ni jɔɔ tama. Amaa ni ŋa man nin nbinbem ŋan nin jilima,

¹⁶ki che ni potiel li ŋan na, wee ban pag bii ni nin kininaŋ ni binbenŋam Masiya ni-n nji ifa bi tingbiig nmɔn bu.

¹⁷Nan bu-n ni ye ni jin fala itoon ŋan a tum bu wee ni ye Uwonbɔr a bam ke, ni sɔ nin ni ji fala titoonbir bu.

¹⁸Nan bu-n nba le Masiya nan kpo ki sei tibirdam bien, ubuchin nan gaa ban kaa ye bibuchim a kum ki kpo, ke un che ni foo Uwonbɔr ban. Bi nan ku u le tigbanann ni le u ji kan limiefol Kinaaŋ bu,

¹⁹Kinaaŋin bu le u ji nan jon ki tan mɔɔn tibɔŋann nin ki sei nnaam man be kuloondiigin ni,

²⁰ban nan jɔɔ limɔyiil iyaayoo yan nan jon nin wee Uwonbɔr nan jin limɔril ki guu bi Nowa a yonn, wee Nowa nan be kpee kuŋaluŋin. Kuŋaluŋ nmɔn yaan bininfob wama le nan kɔɔ ki ye bininfob biniin, bi man nan kan nŋmarim nnyum nmɔn yaan,

²¹le nnyum nan, nin si Uwonbɔr a nyunfulin lan fee ni mu gabin a taai yin, kaa ye tigbanann a jaginn a funya, amaa tipoor tan wee ti poo ke ti li jɔɔ nbinben ŋan ki jiin Uwonbɔr paamin bu, li fee ni ki gab Yisa Masiya a kum a fiim bu.

²²Yisa wan nan don paab ki be Uwonbɔr a nɔɔjiim paam nin Malakam nin tininkper a pɔɔm nin ipɔɔn bien yan cheel u mɔbin.

1 Piita 4

Nbinben a kpenim

¹Mambu, Masiya kaah nan jin fala u gbanann nin man nin, ni ŋaam sili ki li ŋmag u binbem nmɔn na, nan bu-n wan jin fala u gbanann nin nin die tibir a manuga.

²Naah ŋa man nin, waa che u binbem a joorim dulinya nan yaan ye tigbanann a kɔlisa, amaa Uwonbɔr kaah ban man.

³Nan bu-n ni nan jin isaj takpem le iyoo yan nan jon nin ki tun nan wee ban kaa ye biwonjiemin gann ki tun. Bi nan tun nan ye nwanchɔgin toon, nin kɔlisabirug, nin lidanyugbeel, nin lidanyugbeel a toonbir, ki lagin tab ki nyu ndaam gbeeg, ki mann ibawol.

⁴Bi tier ni ye tichann le naah kaa ji kɔɔn nin titoonbir a toon takpemin ni, mambu le bi lagin tisugir ki tunn ni.

⁵Amaa bi na li pag baah tun man ki sei wan ŋa sili ki li ji ban fo nin ban kpo a bɔrin.

⁶Ni nan bu le bi nan mɔɔn tibɔŋann nin hali ki sei ban kaa ji be bi miɛfolin daandaan nan nin, wee bin ji bi tibɔr uninfosaal a gbanann bu, amaa le bi li kan limiɛfol kinaaŋin bu.

Ban ŋmag Uwonbɔr a piini nbamɔm a bɔr

⁷Tiwann bien a diem mala. Mambu ni che ni potieri li ween na wee ki li chor ni ba wee ni li fir miɛ Uwonbɔr.

⁸Nan jon niwann bien ye ni li jiɛ tab le nbamɔm, nan bu-n njiem deginn tibir takpem bu le.

⁹Ni li gaan tab kuchɔŋa ki laa ŋulin tab bu.

¹⁰Uninfo bien n taam ipiin yan wee Uwonbɔr sei win, ki ter u kpietiib nbamɔm nin nŋmagŋam Uwonbɔr a nyunyunbasanl kaah ye man balbal.

¹¹Ni ye uba pag ke, u li pag tibɔr tan ye Uwonbɔr a mɔleen ya. Ni ye wan yin tun ke, u li tun nin nɔɔɔn man wee Uwonbɔr ta sei win na, wee niwann bien ni Uwonbɔr a yinl n kan kupag Yisa Masiya bu. Kupag nin nɔɔɔn ye u yaan le hali nin iyoo yan kaa jɔɔ diemi. Ibamɔn.

Uwonjiɛn kaah li ji fala man

¹²N jɔtiib, ni laa che nin gar ni nin naah ji limagil a nanwi a fala-n ni, a li ke ni ye tiwanchann le ni ban ni.

¹³Amaa ni che ni li mɔ na nin naah por ki ji Masiya a fala-n bu, wee ni nan kan nmɔn takpen u pagin a kpiirimin.

¹⁴Ni ye bi sug ni Masiya a yinlin bu ke, ni kan tikaara, nan bu-n Kinaaŋ a pag nin Uwonbɔr be nin ni.

¹⁵Ni ye ni jin fala ke, nin laa ye ke uninfokur a fala a jimi bee unaayig bee wan tun titoonbir bien ni, bee wan tugin bininfobi.

¹⁶Amaa uninfo jin fala waah ye uwonjiɛn nbu ke, u laa san ifa, amaa udaan npag Uwonbɔr nin waah jɔɔ uwonjiɛn a yinl nmɔn na.

¹⁷Ni ma bu isaŋ foou nin Uwonbɔr npiin ki ji U niin yaab tibɔra; ke ni ye ni yin piin nin tim ke, ke ban kaa chee Uwonbɔr a bɔŋann nin yaal na li be nii?

¹⁸Le, “Ni ye ni pɔɔ ki sei nin bibuchim nkan nɛmarim ke, ke ban kaa jɔɔ nween nin tibirdam yaal na li be nii?”

¹⁹Mambu, ban ji fala Uwonbɔr a bam bu-n bi le li tun nan ŋan na, ki ta biba ki sei bi yada daan wan naan bin ki le li tun nan ŋan iyoo bien na.

1 Piita 5

Uwonbɔr a peei

¹Nim ban ye bininkpeeb ni sisiigin ni, n balin ni le maah ye ni ninkpekpiɛgin, wan jin siera Masiya a fala a jim nin min wan na li kan n tol u pag a kpiirimin nin:

²Ni li kpaa Uwonbɔr a peei yan wee u taa ŋa ni nɔɔn nin na, ki li tun ke uwonjiɛn sanliira wee ni laa ye bi mug ni le amaa ni tɔɔl a bam bu, ke Uwonbɔr kaah ban ni li be man nin; kaa ye ilig a bam bu, amaa ki li ye ban ŋa sili nin ni tun;

³ki laa ta ni mug ban wee Uwonbɔr ta bi ŋa a nɔɔn nin ni, amaa che fin le li ye limagil ki sei ipee nmɔn.

⁴Wee upeekpaabɔr nan degirin ke, a kan kupag a yuchigirig kan kaa wiirin.

⁵Binaachipɔm, man mu li ye ni, ni li jɔɔ limɔcheel ki tenn ban jon ni. Ni bien, ni ta jiininba ke tiwann yɔɔr tan wɔɔn ke ni jɔɔ jiininba ki sei tab, nan bu-n, “Uwonbɔr yiin kalanbaanidam le, amaa le ki san jiininbadam kunyunyunbaag.”

⁶Mambu, ni jiin niba, Uwonbɔr a nɔɔ man jɔɔ nɔɔn nin ban na, wee iyoo nmɔn nan foo ke, u nan don ni paab.

⁷Ni taa ni bɔmugkaar bien ki sei wa nan bu-n u бага be nin ni.

⁸Ni choom niba ki li nyi niba bu. Ni dataag ulinlaril le choon le jin ke ugbegin wan ηuun ki ban uninfo un choo niε-n.

⁹Ni laa chee, ki li ηmag ni yada kenken na, nan bu-n ni nyi ni nabum ban be dulinya munl nan bien be man a fala ni le.

¹⁰Le Uwombɔr wan ye linyunyunbasanl bien daan ni, wan yin ni ke ni kan u pag kan kaa jɔɔ diem Masiya nin, naah jin fala wama a bɔɔn nin, Uma tɔɔl le ji li jiin ni siin ni yada-n ki che ni pɔɔg, le ni sir kenken.

¹¹Uma kpaan nin nɔɔɔn n-yonn yan kaa jɔɔ diemi. Ibamɔn.

Ipoor yan joor

¹²Silasi wan wee n nyi ke u ye uwonjien ibamɔn nin, li terim le n sɔb kugbɔɔɔ nan wama, ke n pɔɔg ni gbanann wee nin jin siera ke nan be nan ye Uwombɔr a nyunyunbasanl le ibamɔn. Mambu ni li ηmag ni nin nbamɔma.

¹³Ni nabum ban be Babilɔnn ki ye ban wee Uwombɔr nan lagin gann nin nimin, poor ni, le n bija Mag mu poor ni.

¹⁴Ni li poor tab nin njiema. Nposɔɔn li be nim ban bien be Masiya ni-n.

2 Piita

2 Piita 1

¹Min Simɔnn Piita wan ye Yisa Masiya a toontunnu nin u toomin, Le sɔb kugbɔɔ nan ki tenn ban wee Uwɔnbɔr nin ti Yudaau Yisa Masiya a buchin binbem bu che bi kan yada kan ɲan ke ti yaagin:

²Uwɔnbɔr a nyunyunbasanl nin nposɔɔn li be ni bu takpem, naah biɛ Uwɔnbɔr nin ti Yudaau Yisa nbu.

Uwɔnbɔr a yim nin U gannim

³Waaɲ jɔɔ Uwɔnbɔr a pɔɔm man nin bu che ti jɔɔ taah ban nan limiefolin bien nin nwonjien binben taah biɛ u nbu, wan yin ti u baantɔɔl a pag nin u ɲam bu-n.

⁴Ni niɛ nan bu, le u sei ti imɔsiin takpen yan ɲan wee ni ma bu nin che ni por Uwɔnbɔr a wonaɲ a pɔɔm wee ki ɲmar dulinya a ɲmaruɲin kan nyann tibir a kɔlisa-n.

⁵Ni niɛ nan bu, ni pɔɔn niba ki ta nbinben ɲan ki kpiɛ ni yada ni, ki ji che nbiem nkpiɛ nbinben ɲan nin;

⁶ki ta choonba ki kpiɛ nbiɛn nin; ki ta nnyiginim ki kpiɛ choonba-n, ki ta nwonjien binben ki kpiɛ nnyiginimin;

⁷ki ta kunabitiig a ɲann ki kpiɛ nwonjien binben nin, ki ta njiɛm ki kpiɛ kunabitiig a ɲann nin.

⁸Ni ye nbinben ɲan nan a bosu magir ni ki kpiɛ ke, mi li che naa li walin gurin bee naa li ye ban kaa jɔɔ nyɔɔri, ni biɛm ti Yudaau Yisa Masiya ni.

⁹Amaa ni ye wan kaa jɔɔ nbinben nan ke, udaan a num kaa ga nan fɔgi u jɔɔn na, ki pii tam ke Masiya nan ɲunn u bir kpegirin na.

¹⁰Mambu, n nabum, ni bien pɔɔn niba nin linunmanl ki che ni yim nin ni gannimin li ye ibamɔn na. Nan bu-n ni ye ni ɲa man ke, naa li lu,

¹¹man le li che ni ga ipoor ɲan ki kɔɔ nnaam man kaa jɔɔ diɛm ti Yudaau nin ti feeru Yisa Masiya nin.

¹²Mambu, n le yin gbaa tier ni le tiwann nmɔn bu, hali naah pii nyi ki si kenken ki baa ibamɔn yan wee ni jɔɔ daandaan nan ni.

¹³N tier ke ni ɲan nin n li ligir ni potiel, n miɛfol kaah la be n gbanann nin,

¹⁴nan bu-n naa li yuuri le n ta ti bil ngbaan, ke ti Yudaau Yisa Masiya kaah kpiir wɔɔnim man nin.

¹⁵N li pɔɔn nba niwann bien nin, ki ɲa nan kpaɔ talar ke n ɲa, wee ni bɔɔn bu n nan fɔɔr ni ban ke ni li fir tier ni niɛ nan bien bu.

Masiya a siɛra jib a pag

- ¹⁶Taa nɔɔ nlam a teeni isaŋ yan wee ti nan taah wɔɔn ni ti Yudaau Yisa Masiya a pɔɔm nin u dam a bɔrin ni, amaa ti ye siɛra jib le ban a num nan kan u jilima-n.
- ¹⁷Nan bu-n u nan kan jilima nin kupag ti Baa Uwɔnbɔr ban n-yonn man wee, likukɔl nan nyan U jilima a pagin yaan ki len ke, “N bija sɔ, wan wee N jɛ; uma le N num gbee.”
- ¹⁸Ti baantɔɔl a tuli nan gbir likukɔl nan kaah nyan paab ki len man, tim nin uma kaah nan lagin be kasi a jɔɔl bu-n.
- ¹⁹Le ti ta bilinlem a mɔboi yin ki ŋa ibamɔn, ni pɔɔn niba ki mann pel ya, a li ke nwonween kaah wonn libunbɔnlin man nin, ki nan kpaa kutaag kaah na li wonn wee njakpanyien a ŋmabili nwonni sufu ni.
- ²⁰Nan jon ni bien, ni kpaa le nin ni biɛ ke ilinlen leen yan sɔb Uwɔnbɔr a gbɔŋin nin kaa nyan ulinlenn baantɔɔl a kar wɔɔn nin ni.
- ²¹Ni ma bu-n ilinlen leen kaa nan nyan uninfoosal a sufu a bamin le, amaa Uwɔnbɔr a Kasi a Naan le nan be bininfob ban le ki che bi pag ilinlen leen.

2 Piita 2

Ban wɔɔn tibɔkar

- ¹Amaa tibɔkar a linlem mu nan be bininfob nmɔn ban, ke ban wɔɔnn tibɔkar kaah na li be ni mu ban man nin. Bi na li woon ki ta nan kaa ye ibamɔn ki wɔɔn ni, hali ki yii Uyudaan wan jɔɔ nɔɔn bien wee ki nan daa bin, ki ban nbiin man yin dan weem ki jaar biba bu.
- ²Bininfob takpem na li nɔɔ bi fai nmɔn a sam, le ki che ibamɔn a samin kaa jɔɔ jilima.
- ³Tibɔkardam a jaŋuun nbu, bi na li teen iteen baah li ŋa man ki ji ni dulim, nan na yin bii bin a sili pii beera, le nan yin bii bin kaa dɔ jien ni.
- ⁴Ni ma bu Uwɔnbɔr kaa nan jien malakam ban nan tun tibirin nni, amaa le ki nan ta bi jaa nɔmi-n, nan yaan wee ntuton be-n wee bi nan kan tibɔr a jim.
- ⁵Waa nan jien yaaja yoo a ninfob a bir ki per bi wee ki nan che nnyum jin ban kaa jɔɔ ween nin, le ki nyan Nowa, wan nan mɔɔn tibuchinn a binbem, nin bininfob bilile.
- ⁶Le U nan bii Sodom nin Gomoriya ki nan che bi gaa nɔmi ki nan kpann nfatam, ki ŋa bi limagil ke ban kaa jɔɔ nween nin kaah na li kan man.
- ⁷Le U nan fee Lɔɔr wan nan ye ubuchin wee ban bii nsiimin nan mugir win gab,

⁸(uninfo buchin nmɔn, kaah nan be nin bi idaa bien nin u nan ga ki gbir bininfob ban kaa nmag nsiimin a toonbir le ni nan bii u buchin naaŋ a sufu.)

⁹Ni ye Uyudaan ŋa man bien ke, U nyi waah li ŋa man ki fee ban ye biwonjiemin ki jaa bi mugilin, amaa le ki guu ban kaa ye bibuchimin tibɔr a ji daal, nin waah na tugir ki dar bi tuli man.

¹⁰Ni nie nan sin ye ibamɔn le ki jann tɔɔ ban nɔɔ kuŋmaruŋ kan ye bi gbanann a bamin zien tininkper a pɔɔma. Bi ye ban jɔɔ ipoobil le nin ban jɔɔ kalanbaani, baa san bijawaam nin bin ŋa kutingbiig nin paab a wann naan wann tan fo;

¹¹hali malakam, kaah le jɔɔ tigbanann a pɔɔn takpemin gbaa, baa jɔɔ kutingbiig a galin ki tenn ban be papaabin Uyudaan a nintogili.

¹²Amaa bilinlarib nan, bi wɔɔn biba le ki sugir tibɔr tan bien wee baa nyi ti taai. Bi nann kulɔŋ a wankor le, tiwann naan wann tan kaa nyi niba, tan be wee bi nan chor tan kɔr, bi na li kpo ke tiwankorin.

¹³Bi na li yɔ bi ki jiin baah jin bininfob fala nbu. Bi ye ban a num gbee tigbanann a kɔlisa a toon yan wee bi tun nwonween nin le. Bi ji ye bifadam ban kaa san igalin le, hali bi le lagin ki ji nin ni tijiir ke, bi nyann bi mɔm bilig npaan nin le.

¹⁴Bi num gbee iwanchɔgin toon le, baa jien tibir a tumi; le ki lar ban kaa si bogiliba-n; ki ye ban nyi kujaŋuuŋ a toon, limɔpool be bi bu!

¹⁵Bi ta nsan man telin le gab ki bor ki nɔɔ Balaam Bɔɔr a bija, wan ban npooton a yɔrin.

¹⁶Amaa Uwonbɔr nan che kibɔŋ kan kaa pag tibɔr ta usaal a kukɔl ki fuun ulinlenn nmɔn bu ki ŋɔɔr u waarug a toon yin.

¹⁷Bininfob nmɔn nann kinyunbuŋ kan kaa jɔɔ nyum le nin liŋunl lan wee nfaam daar li chaa-n le. Libunbɔnjal le siin ki guu bi.

¹⁸Bi mɔɔŋi kaa jɔɔ nyɔɔri, kalanbaani a mɔleen le bi jɔɔ, ki lar ban ban bin nya tigbanann a kɔlisa a toon yin ni, le bi jir kuŋmaruŋ a toon yin.

¹⁹Bi bei bininfob le ke bi na li kan yemba amaa le bi baantɔɔl ye tibir a yomi, nan bu-n nan nyanjir uninfo ŋaan u tiyomir le.

²⁰Ni ye baah nyan dulinya nan a nmaruŋin, baah nyi ti Yudaau nin ti feeru Yisa Masiya-n, wee ni ye kuŋmaruŋ nmɔn ji choo bi ki nyaŋ bi ke, bi joorim na li bir ki jo bi piinim.

²¹Ni ye baa bi nyi tibuchinn a samin ke, ni bi li ŋan ki sei bi ki jon nin baah nyi mi wee ki labir bi bɔɔn ki kpa a kasi a siim man wee bi nan ta sei bi nna.

²²Le bi ŋaar nmɔn wɔɔn ke ibɔŋal yan bi gaa-n ye ibamɔn le: Yan len ke, “Kibɔg wul ke ki jir tan ji ki wulin nin le,” le “Udool mu fun nnyum ke, u ji jir le ki tan fu nnyunbunyiem.”

2 Piita 3

Limɔsiinl ki jiin Uyudaan a dam

¹N jɔtiib, n gbɔŋ ku niɛ nan le nin kpɛ milee. Tigbann nmɔn a poolin, n sɔb le ti ye literil ke n ligir ni sufu wee ni tier nan ŋan.

²N ban ni li tier imɔleen yan wee kasi a linlem nan pag isaŋ yan nan jon nin, nin nsiim man wee ti Yudaau nin ufeerin nan che u tooi yin ta sei nin.

³Chinchinn, ni kpaale nin ni li nyi ke idajoorikaa-n bininfob ban yɔɔlin na li dan, ki ta bi yɔɔlim nmɔn ki nɔɔ bitɔɔl a gbanann a kɔlisa birugin.

⁴Bi na li len ke, “Waah nan siin limɔsiinl ke u li dan nin, u dam nmɔn be laa? Hali ti baam a kum a bɔɔn ki nan kpaale daandaan nan, niwann bien le la be le ke dulinya a naan yonn nin.”

⁵Amaa bi yii le kaa tier ke isaŋ yan nan jon nin Uwɔnbɔr nan pag imɔleen le i naan paab nin tum, nnyum le u nan ta naan dulinya a tingbɔŋ, ki che kutingbɔŋ nmɔn nyan nnyumin.

⁶Nnyum nmɔn le nan jin bi ki bii dulinya iyaayoo nmɔn.

⁷Uwɔnbɔr a mɔleen iba nmɔn le U ji ta guu papaab nin tum kan be daandaan nan ke ŋɔmi n nan gaa, ni si le ki guu tibɔr a ji daal nin ban kaa ye biwonjiɛmin a biim.

⁸Amaa ni laa tam ni niɛ nan bu, n jɔtiib: Ti Yudaau ban, lidaal liba nann ibin turil le, ibin turil mu nann weemba le.

⁹Ti Yudaau kaa ye wan sɔɔn wee kaa ŋmag u mɔsiinlin ni, a li ke biba kaah tier nsusɔɔn bu man nin. U jɔɔ limɔril le nin ni, kaa ban uba n nan kpo, amaa u ban uninfo bien nkpen u binbem le.

¹⁰Amaa ti Yudaan a dam nmɔn na yin nann unaayig a dann le. Papaab na li fɔɔr nin tifur takpenn; le ŋɔmi na li gaa tiwann tan be papaabin, le tum nin tiwann tan be tum nmɔn na li dɔɔn yɔli.

¹¹Tɔ, ni niɛ bien kaah na li gab yɔli nan, ni kpaan ni li ye ŋmam maa? Ni kpaan ni li be nbiben man ye kasi le nin nwonjiɛn binben,

¹²a li ke naah lig Uwɔnbɔr a daal wee ki ban ke li pii bi foon nin. Lidaal nmɔn le ŋɔmi na yin gaa ki bii papaab, le ŋɔmi nmɔn a tuntom na li che tiwann tan be paab ndenn.

¹³Amaa taah ŋmag U mɔsiinlin, tim le guu papaab pɔŋ nin tum pɔŋin le, bibuchim a niin yin.

¹⁴Ni ma bu n jɔtiib, naah guu ni niɛ nan bu, ni pɔɔn niba ki li jɔɔ kasi a binbem wee ki laa jɔɔ igalin Uwɔnbɔr ban ni, wee ki li jɔɔ nposɔɔn nin Uwɔnbɔr.

15Ni li nyi ni sufu ni ke ti Yudaau a mɔrilin ye nan sei ni nɔmarim le, a li ke ti nabig jɛkaag Pɔɔl kaah sɔb sei ni Uwɔnbɔr kaah sei u nlam man ni.

16U le sɔb man le u gbann bien nin, ki pag jɔɔ jiin tibɔr nan paam. U gbann nmɔn jɔɔ tiwann tiba tan pɔɔ nin uninfo nbie ni taai, nan wee bininfob ban kaa nyi niba, kaa si bogil liba-n, taar ti ki labir ti tibɔkar, ke baah pii ɔaan Uwɔnbɔr a mɔleen iba man ni, wee i bii bitɔlin.

17Mambu, n jɔtiib, naah pii nyi ni nie nan bu nan, ni li guu niba wee ki laa che ban kaa jɔɔ nsiim nan nlar ni ki kɔɔn kulɔɔɔ wee ni lu ni sisibol ɔanlin ni.

18Amaa ni li yabirig nin ti Yudaau nin ti feeru Yisa Masiya a nyunyunbasanl nin u nyinyimin na. Uma kpaan kupag daandaan nan nin isan yan kaa jɔɔ diemi! Ibamɔn.

1 Jɔnn

1 Jɔnn 1

Limiefol a mɔbonl

¹Wan nan be npiinimin, wee ti gbir u bu-n, wee ti num kan win, le ti lig u, hali ki ta ti nɔɔi maa win, uma le ti mɔɔn ki jiin u paam ke u ye limiefol a mɔbonl le.

²Limiefol nmɔn degirin na; ti kan limiefol nmɔn ki jin li sierau, limiefol lan kaa jɔɔ diem nmɔn a bɔr le ti pag ki tenn ni nan, lan nan be Baa-n ban nin, li degirin ti buu.

³Ti bei ni nan wee ti kan ki sin gbir le, ke nin che ni mu li jɔɔ nɔɔ nin tab nin tim. Le ti nɔɔ nin tab nmɔn be ti Baa Uwonbɔr nin U big Yisa Masiya ban le.

⁴Ti sɔb ni niɛ nan ki tenn ni, ke nin che ti li jɔɔ nmɔn bien.

Uwonbɔr ye nwonween le

⁵Tibɔr tan wee ti gbir u ban sɔ, le ti bei ni nan: Uwonbɔr ween le; libunbɔnl kaa be U ban kolibi.

⁶Ni ye ti ke ti jɔɔ nɔɔnintab nin Uma le amaa le ki la choon libunbɔnlin ke, tibɔkar le ti por nmɔn taa be nin ibamɔn ni.

⁷Amaa ni ye ti choon nwonween nin, a li ke waah be nwonween nin man nin ke, tim nin nim jɔɔ nɔɔnintab, le Yisa wan ye U Bija-n a cham li ɲunn ti bien nan a bir.

⁸Ni ye ti ke taa jɔɔ tibir ke, ti lar ti ba le, le ibamɔn kaa be ti ban ni.

⁹Ni ye ti nyan ti bir ki bei u ke, u ye yada daan le ki tun nan ɲan, u li jien ti bir bien ki per ti, ki ɲa ti kasi ki nyan ti ta kaa jɔɔ buchin binben bien nin.

¹⁰Ni ye ti ke taa jɔɔ tibir ke, man ke ti ta Uwonbɔr le ki ɲa tibɔkardaan le U mɔleen yin kaa be ti ban ni.

1 Jɔnn 2

Masiya wan ye ti titer win

¹N bijiɛkaam, n sɔb kugbɔɲ nan le ki tenn ni, ke nin laa che ni tun tibiri. Amaa ni ye ke uba tun tibir ke, ti jɔɔ wan gaa pag tenn ti Baa-n ki kpiɛ ti bu, Yisa Masiya, Ubuchin daan nin.

²Uma ye tibir a manug kan ɲunn ti bir, le naa ye tim a binba a bir bu amaa nin dulinya munl nan bien a bir.

³Ti nyi ni ye ti chee Uwonbɔr a siimin ke, ni ma li che ti biɛ U.

⁴Wan len ke, “N nyi u,” amaa wee kaa tun Uwonbɔr kaah siin man nin ke, udaan por tibɔkar le, le ibamɔn nin kaa be u ban ni.

⁵Amaa wan bien chee u mɔbɔnlin ke, Uwonbɔr a jiem ɲa ibamɔn udaan ban na. Ni niɛ nan le che ti bier taah be nin Uwonbɔr man:

⁶Wan ke u be nin Uwonbɔr ke, ni kpaɔ le nin u li be ke Masiya kaah nan be man nin.

Nsiim pɔm a bɔr

⁷N jɔtiib, naa ye nsiim pɔm le n sɔb ki tenn ni, amaa nsiim kpegim, man wee ni nan jɔɔ npiinimin nin. Nsiim kpegim le ye tibɔr tan wee ni gbirin.

⁸Nin ni ma bien nin, nsiim pɔm le n sɔb ki tenn ni, le ti kan ni bamɔn u ni nin ni ni, nan bu-n libunbɔnl fɔɔr le chaa le ibamɔn a wonweem pii nyagin le.

⁹Wan ke uma be nwonween nin amaa wee ki sin nan u nabig ke, udaan la be libunbɔnlin le.

¹⁰Wan jɛ u nabig ke, udaan be nwonween nin le, le niba kaa be u ban ki li che un gbieri.

¹¹Amaa wan nan u nabig ke, udaan be libunbɔnlin le ki choon jin; kaa nyi waah chaa nan paami, nan bu-n libunbɔnl nmɔn che u jɔɔn na.

¹²N buwaab, n sɔb kugbɔɲ nan le ki tenn ni, nan bu-n Masiya a yinl bu ni kan tibir a jien pera.

¹³N sɔb kugbɔɲ nan le ki tenn nim ban ye baam, nan bu-n ni nyi u wan nan be npiinimin nbu. N sɔb le ki tenn nim ban ye iwanpɔlin, nan bu-n ni nyan titoonbir daan nin na. N sɔb le ki tenn nim ban ye n buwaab, nan bu-n ni biɛ ti Baa-n nna.

¹⁴N sɔb le ki tenn nim ban ye baam, nan bu-n ni nyi wan nan be npiinimin. N sɔb le ki tenn nim ban ye iwanpɔlin, nan bu-n ni jɔɔ nɔɔɔ, le Uwonbɔr a mɔleen be nin ni, le ni nyan tibirdaan nin na.

¹⁵Ni laa jɛ dulinya bee nan ye dulinya nan a wann ni. Ni ye uba jɛ dulinya ke, ti Baa a jiemini kaa be udaan ban ni.

¹⁶Niwann nan bien be dulinya nan yaan nan, uninfosaal a toonbirin a bam, inunbil a kɔlisa nin ligbingbanfaal waah jɔɔ nan nin waah li fir tun nan, naa nyan ti Baa ban ni, amaa ni nyan dulinya nan yaan le.

¹⁷Dulinya nin ki kɔlisa li jo, amaa wan tun Uwonbɔr kaah ban man ke, udaan yin gbaa be le ki chaa.

Masiya a dataag

¹⁸N bijiɛkaam, iyoo yan joor sɔ, ke naah pii gbiri ke Masiya a dataag chaan nin, hali daandaan nan gbaa Yisa a dataam takpem dan na. Mambu le ti biɛ ke ni ye iyoo joor kaa le.

- ¹⁹Bi nyan ti ban na, amaa baa sin ye ti yaabi. Bi bi ye ti yaab ke, bi bi li paar ti ban; amaa baah nyan ti ban nin nmɔn le wɔɔn ke bi ni uba kaa ye ti yaa wi.
- ²⁰Amaa Kasi daan nin kpaar nkpaam ki wur ni buu, le ni bien nyi ibamɔn nin.
- ²¹Naa ye naah kaa nyi ibamɔn nin bu le n sɔb kugbɔɔ nan ki tenn ni, amaa naah nyi ibamɔn nin nbu, nan bu-n tibɔkar kaa nya ibamɔn nin ni.
- ²²Nma ye tibɔkardaan naa? Wan kaa chee ke Yisa le ye Masiya-n. Udaan ye Masiya a dataag le. U yii Baa-n nin U bigin le.
- ²³Wan yii Bija-n ke udaan kaa jɔɔ Baa-n ni; wan gbir sei Bija-n ke, udaan jɔɔ Baa-n mu.
- ²⁴Ni che naah nan gbir nan npiinimin nin li be ni sufu ni na. Ni ye ni tun man ke ni mu li be Bija-n nin Baa-n ban.
- ²⁵Waah siin ti limɔsiinl lan ye le ke, U li sei ti limiefol lan kaa jɔɔ diem.
- ²⁶N sɔb ni tiwann nan le ki tenn ni ki jiin ban ban bin lar ni ki kɔɔn kulɔɔ nbu.
- ²⁷Nim bu ke naah nan gaa likpanwuril lan nin be ni ban, ni bu naa ji ban uba nɔwɔɔn ni. Amaa a li ke likpanwuril nmɔn kaah wɔɔn ni niwann bien nin, wee likpanwuril nmɔn ye ibamɔn nin, kaa ye kularugin, a li ke likpanwuril nmɔn kaah wɔɔn ni man nin, ni li be u ban na.
- ²⁸Tɔ daandaan nan n bijiekaam ni li be u ban na, wee u nan degirin ke ti li jɔɔ tidindann ki laa san ifa u jirimin daali.
- ²⁹Ni nyi ke u ye ubuchin ke, ni njan nin ni li nyi ke wan bien tun nan njan ke, Yisa le ma udaan.

1 Jɔnn 3

Uwonbɔr a buwaab

- ¹Ni lig ti Baa Uwonbɔr kaah pu ki jɛ ti tan lagir man, ke bi li yi ti ke Uwonbɔr a buwaab! Man mu le ti sin ye! Nan bu wee dulinya yaab kaa nyi ti-n ye baah kaa nyi Uwonbɔr nle.
- ²N jɔtiib, daandaan nan ti ye Uwonbɔr a buwaab le, le taah na yin be man kaa la kpiir wɔɔn ti. Amaa ti nyi ke u nan degirin ke, ti yin be le ke uma-n, nan bu-n ti na yin kan u le ke waah be man nin.
- ³Uninfo wan bien jɔɔ tama Uwonbɔr ni ke, udaan nja uba le kasi ke Yisa kaah be man ni.
- ⁴Wan tun tibir ke u bii nsiima; ibamɔn bu, tibir kaa nmag nsiimi.
- ⁵Amaa ni nyi ke u nan degirin un nan ta ti yaa bir le. Le u ni tibir kaa be.

⁶Wan bien be nin Yisa kaa gbaa tun tibiri. Le wan gbaa tun tibir mu kaa la kan u bee ki nyi wi.

⁷N bibankaam, ni laa che uba nlar ni ki kɔɔn kulɔɔɔi. Wan tun nan ɲan nin uma ye ubuchin, a li ke Yisa kaah ye ubuchin man nin.

⁸Wan tun nan bir ke u ye ulinlaril a ninfou le, nan bu-n ulinlaril pii ye wan tun tibir le npiinimin na. Nan bu wee Uwɔnbɔr a Bija nan degirin ni, nan ye un bii ulinlaril a toon le.

⁹Uwɔnbɔr kaah ma wan bien kaa yin gbaa tun tibiri, nan bu-n Uwɔnbɔr a nunan be u ni, ni bu waa li fir gbaa tun tibiri, Uwɔnbɔr kaah ma win bu.

¹⁰Ni niɛ le che ti bier ban ye Uwɔnbɔr a buwaab nin ban ye ulinlaril a buwaab: Ban kaa tun nan ɲan bee kaa jɛ bi nabumin kaa ye Uwɔnbɔr a buwaabi.

Ni li Jiɛ taba

¹¹Tibɔr tan wee ni gbir npiinimin nin sɔ: Ke ti li jɛ taba.

¹²Ni laa be ke Keenn ni, wan nan ye ulinlaril a ninfou wee ki nan ku u waalin nni. Babu wee u nan ku u waalaa? Nan bu-n u toon yin nan ye tibir le, le u waal mu a toon nan ye tibuchinn.

¹³Ni laa che nin gar ni, n nabum, ni ye dulinya yaab nan ni ke.

¹⁴Ti nyi ke ti pii nyan nkumin ki kɔɔ limiɛfolin na, nan bu-n taah jɛ ti nabumin bu. Uninfo wan kaa jɛ ke udaan la be nkumin le.

¹⁵Wan nan u nabig ke u ye uninfokur le, le ni nyi uninfokur kaa jɔɔ limiɛfol lan kaa jɔɔ ndiɛmin ni.

¹⁶Ni niɛ nan le che ti bier njiɛm kaah ye nan: Yisa Masiya kaah nan gaa ti kum ki kpe-n. Ni ɲan nin ti mu nkpo ti nabum bu.

¹⁷Ni ye uba jɔɔ dulinya nan a faal wee ki kan u nabig wan ban literil, amaa wee kaa jogir u ke, Uwɔnbɔr a jiɛm yin ɲa nii ki be udaan ban naa?

¹⁸N buwaab, ni laa che ti jiɛm ye imɔleen bee lilanbil a binba, amaa ni li nɔɔ nin itoon nin ibamɔn.

Lipoobil a jɔɔm Uwɔnbɔr a nintogil

¹⁹Ni niɛ nan bu le ti bier ke ti nɔɔ ibamɔn, le ni che ti jɔɔ lipoobil Uwɔnbɔr ban,

²⁰iyoo yan wee ti sufu bii ti ke ti jɔɔ igalin ke, ti li nyi ke Uwɔnbɔr jon ti sufu nmɔn na, ki ye wan nyi niwann bien.

²¹N jɔtiib, ni ye ti sufu kaa bii ti ke, ti jɔɔ tidindann Uwɔnbɔr ban,

²²ki li kan nan bien wee ti miɛ U, nan bu-n ti chee U siima, ki tun nan li gbee U num.

²³U siim sɔ: Ke ti ŋaam U bija Yisa Masiya a yinl yada, wee ki li jɛ tab ke waah siin ti man nin.

²⁴Ban chee U siimin be U ban le, le U mu be nin bi. Ni nan le che ti bɛr ke U be nin ti: Kinaaŋ kan wee U sei ti nbu le che ti nyi.

1 Jɔnn 4

Ibamɔn a Naaŋ nin Tibɔkar a Naaŋ

¹N jɔtiib ni laa ŋa kinaaŋ biɛn yada, amaa ni mag kinaaŋ biɛn njee ki nyan Uwɔnbɔr ban na, nan bu-n tibɔkar a linlem takpem dan dulinya nan yaan na.

²Naah li ŋa man ki biɛ Uwɔnbɔr a Naaŋ sɔ: Kinaaŋ kan biɛn len ke Yisa Masiya nan dan nin uninfosaal a gbanann le ke, u nyan Uwɔnbɔr ban le,

³amaa kinaaŋ kan biɛn kaa chee Yisa ke kaa nyann Uwɔnbɔr ban ni. Kinaaŋ nmɔn ye Yisa a dataag le, kan wee ni pii gbir ki bu ke ki chaan nin, hali daandaan nan gbaa ki pii be dulinya nan yaan.

⁴Nim, n bijiɛkaam, ni nyan Uwɔnbɔr ban le ki nyaŋ ba, nan bu-n wan be ni ban nin yab ki jon wan be dulinya nan yaan nna.

⁵Bi nyan dulinya nan yaan le, ni bu le bi pag dulinya a bɔr, le dulinya yaab pelig bi bɔr nmɔn.

⁶Tim nyan Uwɔnbɔr ban le, le uninfo wan biɛn nyi Uwɔnbɔr pelig ti bɔr, amaa wan kaa nyan Uwɔnbɔr ban kaa pelig ti bɔri. Taah ŋaan man ki bɛr ibamɔn a Naaŋ nin tibɔkar a naaŋ le yen.

Uwɔnbɔr le ye wan jɛ

⁷N jɔtiib, ni che ti li jɛ taba, nan bu-n njiɛm nyan Uwɔnbɔr ban le. Uninfo wan biɛn jɔɔ njiɛm ke Uwɔnbɔr le ma u, le u nyi Uwɔnbɔr.

⁸Uninfo wan kaa jɛ u tab ke waa nyi Uwɔnbɔr i, nan bu-n Uwɔnbɔr ye wan jɛ le.

⁹Uwɔnbɔr kaah wɔɔn ti waah jɛ ti man sɔ: U nan tunn U bija gaŋin dulinya nan yaan ke nin che ti kan limiɛfol kibig nmɔn bu.

¹⁰Njiɛm sɔ: Naa ye ti jɛ Uwɔnbɔr le, amaa Uma jɛ ti, le ki tunn U bija le u nan mann tibir a manug ti yaa bir bu.

¹¹N jɔtiib, Uwɔnbɔr kaah jɛ ti kagin, ni ye ti mu li jɛ tab le.

¹²Uba kaa la nyi kan Uwɔnbɔr i; amaa ni ye ti jɛ tab ke, Uwɔnbɔr li be nin ti, le U jɛm n ŋa dede ti ban.

¹³Ti nyi taah be nin Uwɔnbɔr le U mu be nin ti, nan bu-n U sei ti U naaŋin na.

¹⁴Le ti kan ki jin siera ke ti Baa-n le nan tunn U Bija ke un nan ɲa dulinya nan a feeru.

¹⁵Uninfo wan chee ke Yisa ye Uwonbɔr a Bija ke, Uwonbɔr be udaan ban, le udaan mu be nin Uwonbɔr.

¹⁶Ni bu ti pii nyi le ki ɲa yada nin Uwonbɔr a jiem man wee U jɔɔ nin ti-n. Uwonbɔr ye wan jie le. Wan jie ke, udaan be nin Uwonbɔr le, le Uwonbɔr mu be nin udaan.

¹⁷Ni nie nan bu, njiem ɲa dede ti ban na le ti li fir jɔɔ tidindann tibɔr a jidaal, nan bu-n ti nann U le dulinya nan yaan.

¹⁸Njiem kaa jɔɔ bijawaami. Amaa chasi a jiem ɲɔɔ bijawaam le ki nyann, nan bu-n bijawaam ye litudaril le. Uninfo wan san bijawaam kaa be chasi njiemini yaan ni.

¹⁹Ti jie U nan bu-n Uma nan chinn jie ti.

²⁰Ni ye uba len ke, “N jie Uwonbɔr,” amaa wee ki nan u nabig ke, udaan ye tibɔkardaan le. Nan bu-n wan kaa jie u nabig kan wee u ga win ke, waa li fir jie Uwonbɔr wan wee waa ga win ni.

²¹Le U sei ti nsii nan: Uninfo wan bien jie Uwonbɔr ke, ni kpaale nin u li jie u nabig mu.

1 Jɔnn 5

Taah nyaɲ dulinya man

¹Uninfo wan bien ɲa yada ke Yisa le ye Masiya ke, Uwonbɔr le ma u, le uninfo wan bien jie Baa-n jie U begin tɔɔl.

²Ni nie nan le ye taah bier ke ti jie Uwonbɔr a buwaab man: Ti li jie Uwonbɔr wee ki li nɔɔ U siim.

³Taah li jie Uwonbɔr man sɔ: Ti chee U siimin na. Le U siim nmɔn kaa ye litugili,

⁴Uwonbɔr kaah ma nan bien nyaɲ dulinyau. Nnyaɲim man nyaɲ dulinya sɔ: Hali ti yada-n.

⁵ɲma ye u ki nyaɲir dulinyaa? Wan le ɲa yada ke Yisa ye Uwonbɔr a bija-n.

⁶Yisa Masiya le ye wan nan dan nin nnyum nin ncham. Naa ye nnyum a binba bu le u nan dan ni, amaa nnyum nin ncham bu. Le Kasi a Naan jin ni siera, nan bu-n Kinaanjin ye ibamɔn le.

⁷Nan bu-n tiwann titaa le jin ni siera:

⁸Kinaanjin, nin nnyum nin ncham; le tiwann titaa nmɔn jɔɔ limɔcheel nin tab.

⁹Ti cheel uninfosaal a siera le, amaa Uwonbɔr a siera le polig jon man, nan bu-n ni ye Uwonbɔr a siera kan wee U jin U bija-n bu le.

¹⁰Wan bien ɲa Uwonbɔr a bija nan yada jɔɔ siera nan u sufu ni. Wan kaa ɲa Uwonbɔr yada ta U ki labir tibɔkardaan na, nan bu-n waa ɲa yada Uwonbɔr a siera kan wee U jin U bija-n bu.

¹¹Siera nmɔn sɔ: Uwonbɔr sei ti limiefol lan kaa jɔɔ diema, le limiefol nmɔn be U Bija-n ban le.

¹²Wan jɔɔ Bija-n jɔɔ limiefol; wan kaa jɔɔ Uwonbɔr a Bija-n ke waa jɔɔ limiefoli.

Limiefol lan kaa jɔɔ ndiem

¹³N sɔb tiwann nan ki tenn nim ban ɲa Uwonbɔr a Bija a yinlin yada ke nin che ni bie ke ni jɔɔ limiefol lan kaa jɔɔ ndiem.

¹⁴Nan bu wee ti jɔɔ tidindann Uwonbɔr ban sɔ: Ni ye ti miɛ U nan nɔɔ nin U sufu a bam ke, U gbir ti miɛm le.

¹⁵Le ni ye ti nyi ke U gbir ti miɛm ke, ti nyi ke taah miɛ U nan bu bien ti li kan.

¹⁶Ni ye uba kan u nabig tun tibir tan kaa joor nin nkum ke, un miɛm wee Uwonbɔr n sei udaan limiefol. N pag jiin ban a bir kaa ye bin kpo nle. Tibir tiba be ki ye nkum. Naa ye ti a bir le n ke un miɛ.

¹⁷Itoon yan a tum kaa kpaan bien ye tibir le, amaa tibir tiba be kaa joor nin nkumi.

¹⁸Ti nyi uninfo wan bien wee Uwonbɔr ma win kaa gbaa tun tibiri. Wan wee Uwonbɔr nan ma-n le guu u, le ulinlaril kaa li fir sei u kidan̄i.

¹⁹Ti nyi taah ye Uwonbɔr a buwaab, le dulinya munl nan be ulinlaril a nɔɔn.

²⁰Le ti ji nyi Uwonbɔr a big kaah dan ki nan sei ti nbiɛm, ke nin che ti bie Uma wan ye ibamɔndaan nin. Le ti mu be nin Uma wan ye ibamɔndaan nmɔn, hali nin U big Yisa Masiya. U ye ibamɔn a Wonbɔru le nin limiefol lan kaa jɔɔ ndiem.

²¹N buwaab, ni nyam niba ibawolin.

2 Joɔn

2 Joɔn 1

¹Min uninkpel, Le sɔb kugbɔɔɔ nan ki tenn upii gannkaa nin u buwaabin, wan wee n jiɛ u nin ibamɔn nin, le naa ye n binba le jiɛ wi, amaa ban bien nyi ibamɔn ni mu jiɛ u le,

²nan bu-n ibamɔn yan be ti ban ki yin gbaa be ti ban chaan bu.

³Ti Baa Uwɔnbɔr nin Yisa Masiya wan ye Baa-n a Bija-n a nyunyunbasanl, nin nposɔɔn li be ti ban ibamɔn nin njiem.

Ibamɔn nin njiem

⁴Ni seim nmɔn takpen le maah kan ke a buwaab biba nɔɔ ibamɔn a samin, ke ti Baa kaah siin ti man nin.

⁵Daandaan nan upii jiekkaa, maa sɔb n siinpɔm le ki tenn niɔi, amaa nsiim man wee ti pii nan gbir npiinimin nin. N bein le ke ti li jiɛ taba.

⁶Njiem sɔ: Ke ti li nɔɔ U siimin. A li ke naah nan gbir man npiinimin nin, U siim ye le ke ti li choon nin njiem.

⁷Bilinlarib takpem, ban kaa chee ke Yisa Masiya dan nin tigbanann le dulinya nan yaan nin, bi nyan le ki yal dulinya nan yaan. Bininfob nmɔn a bosu ye bilinlarib le nin Yisa a dataam.

⁸Ni bu ni li lig niba nbamɔm ki laa che nan wee ni tun nin n lu yɔli, amaa wee ki li ye ban li kan tiyɔr bien.

⁹Uninfo wan paa lagir wee kaa gbaa be Masiya a wɔɔmin yaan ke, waa jɔɔ Uwɔnbɔr i; wan gbaa be nwɔɔmin yaan ke, u jɔɔ Baa nin Bija-n le.

¹⁰Ni ye uba dan a ban wee kaa nmag Yisa a wɔɔmin ke, laa che un nɔɔ a niin bee a poor wi.

¹¹Wan poor u ke, udaan ye wan kpɛ u bu le bi tun npooton a toon.

Imɔbon yan joor

¹²N jɔɔ tibɔr takpem n sɔb sei ni, amaa maa ban n ta kugbɔɔɔ nin ngbansɔbmɔɔn ki sɔbi. Amaa n jɔɔ tama ke n li gɔnn ni wee ti num n kan tab wee n pag sei ni, wee ti mɔm nmɔn ngbeen.

¹³A ninsa gannkaa win a buwaab poorin.

3 Joɔn

3 Joɔn 1

¹Min uninkpelin, Le sɔb kugboɔɔ nan ki tenn n jo Gayɔsi, wan wee n jie u nin ibamɔn ni.

²N jo, n mie Uwonbɔr le a li jien nbamɔm wee niwann bien li ɔan ki seiɔ, ke a naaɔ kaah be ni ɔan man nin.

³Ni ɔaam nmɔn pam, nin nnabum biba kaah nan dan ki nan beim ɔaah ɔa yada nin ibamɔn man nin ɔaah gbaa choo nin ibamɔn man.

⁴Maa joɔ npopeen niba bu ki lagir nin maah gbir ke n buwaab koɔ ibamɔn a samin ni.

Baah pag Gayɔsi man

⁵N nabig, a joɔ yada nin ɔaah tun nan ki tenn nnabumin, hali nin baah le ye bicham a ban nin na.

⁶Bi bei biwonjiem a laguɔ ɔaah jie bi man na. Pɔɔn a ba ki ter bi wee bin chonn bi sanchonl, nan li gbee Uwonbɔr a num.

⁷Masiya a yinl bu le bi nan nyan, amaa kaa kan niba a teril ban kaa ye biwonjiem ban ni.

⁸Mambu ni kpa a le nin ti gaa bininfob nmɔn kuchɔɔ wee ti lagin tun nin ibamɔn.

Diyotirifisi nin Dimitirusi a bɔr

⁹N nan sɔb sei biwonjiem a laguɔin na, amaa Diyotirifisi, wan ban u li ye usanliirin, kaa chee un gbir sei ti.

¹⁰Ni bu ni ye n dan ke, n li woɔn waah tun nan, u su ti boɔn le ki gbii ti bu. U num kaah kaa la gbee waah tun nan nin, le u nan yii kaa poor nnabumin ni, le ki ji goɔ ban ban bin poor bin ki ɔɔɔr bi nyan biwonjiem a laguɔin.

¹¹N jo laa toog nan biri, amaa li toog nan ɔan na. Uninfo wan tun nan ɔan nyan Uwonbɔr ban le. Le wan tun nan bir kaa kan Uwonbɔr i.

¹²Bininfob bien pag Dimitirusi u, hali nin ibamɔn nin toɔla. Ti toɔl pag wa, le ni nyi ke ti siera nmɔn ye ibamɔn le.

Ipoor yan joor

¹³N joɔ tibɔr takpem n sɔb seiɔ, amaa maa ban n ta kugboɔɔ nin ngbansɔbmɔɔn ki sɔbi.

¹⁴N joɔ tama ke naa li yuuri n li kaɔ nin binum wee ti pag sei tab. Nposɔɔn li be niɔ. Ti joɔtib ban be do poorin. Poor ti joɔtib ban be niin nin na nin bi yin.

Juud

Juud 1

¹Min Juud wan ye Yisa Masiya a toontunnu ki ye Jemisi a nabigin, Le sɔb kugbɔŋ nan tenn bininfob ban wee Uwɔnbɔr yin bin, wee bi ye Uwɔnbɔr a ninfob jiekab wee Yisa Masiya ŋmag bin:

²Uwɔnbɔr a nyunyunbaag nin nposɔɔn nin njiem li be nin ni takpem.

Ban wɔɔn tibɔkar

³N jɔtiib, hali maah nan jɔɔ inunman ke n sɔb kugbɔŋ ki sei ni ki ta jiin nŋmarim man wee ti nan por nin tabin paami, n lig ki miin ni kpaa le nin n sɔb ki balin ni wee ni li kɔn yada kan wee Uwɔnbɔr nan ta ŋubin u ninfogannkaabin a nɔɔn nin buu.

⁴Ni ma bu bininfob bibam wɔon ki kɔɔ ni sisiigin na, ban wee bi nan sɔb bi bɔr ke bi li bii bin. Bi ye ban kaa jien Nween le, bi ye ban labir ti Wɔnbɔru a nyunyunbasanl a bɔrin le, ki nɔɔ iwanchɔgin toon, ki yii Yisa Masiya wan ye ti bɔru nin ti yudaau win.

⁵Hali naah le pii nyi ni nie nan bien bu-n, n ban n tier ni le ke Uyudaan nan nyan U ninfob Ijibir a tiŋin na, amaa ni bɔɔn bu U nan bii ban kaa nan ŋa U yada-n na.

⁶Le malakam ban kaa nan ŋmag bi ninkper a pɔɔm a sisibol amaa wee ki fɔɔr bi baantɔɔl a niin yin nin, Uwɔnbɔr ta ni nie le ŋa libunbɔnlin, ki lol bi tikulor tan kaa jɔɔ chiim ki guu tibɔr a jim lidaal takpenlin daal.

⁷Ni ye man le a li ke, Sodom nin Gomoriya nin ntim man nan mal bin a ninfob kaah nan tun iwanchɔgin toon bi piibanlin nin bi jabanlin nin ichɔgin. Bi ma ye limagil ki wɔɔn ban nan yin kɔɔ nŋmi-n a fala a jim kaah na li ye man.

⁸Man mu jigin, ban dɔgin man nmɔn bii bi baantɔɔl a gbanann le, le ki yiin tininkper a pɔɔm, ki jɔɔ kutingbiig ki tenn paab a wann naan wann tan fo.

⁹Amaa hali malakam a ninkpelu Maakil, nin Sintani kaah nan far limɔkpel nin tab ulinlenn Moziz a gbanann bu-n, waa nan chee ki jɔɔ kutingbiig a galin nin Sintani, amaa le ki len ke, "Uyudaan li fuun a bu!"

¹⁰Amaa bininfob nan ma sugir niwann nan bien wee baa bie le nin tiwann tan wee bi nyi wee kaa jɔɔ nlamgɔrikaami, ke tiwankor tan kaa jɔɔ potielin, tiwann nmɔn le bii bi.

¹¹Bi woo tibɔbir be bi bu! Bi gaa Kenn a toon le, bi ban tinyɔɔr le weem weem le ki kɔɔ Balaam kaah kɔnn nin bininkpeeb; le ni bii bi Kɔra mɔyiilin bu.

¹²Bininfob nan ŋaan ni mɔkpaam a jiirin le tijaginn, bi ligin ji nin ni le ke ifa kaa jɔɔ bi, bi ye bipeekpaab ban jinn biba le ki jien tiwankor. Bi nann titalangbann

tan kaa jɔɔ utaal wee ntafaam daar mi chaa-n le, ki nann lipiel a siigi yan a far soor wee yaa jɔɔ iloon nin ki ɲab lu, wee ki kpo nɲim milee-n.

13Bi nann limɔgil a nyungbann tan fii takpemin le, le bi fai a toon nmɔn nann ke bichiib a puugin. Bi nann ɲmabil yan chon jin le. Uwɔnbɔr pii mann libunbɔnjal le li si guu bi.

14Enog wan ye Adam a yaabisagira bilile nan, nan pag ilinlen leen ki jiin bininfob nan paama: “Lig, Uyudaan nin U kasidam tuturil a turil le chaan nin,

15ke un ji uninfo bien tibɔr, ki choo ban kaa ye biwonjiem bien baah nɔɔ nan kaa ye liwonjienl a sam ki ɲaan tiɲaar tan kaa ye Liwonjienl a ɲaarin bu, nin titintann a mɔleen yan wee tibirdam ban kaa ye biwonjiem pag ki galin Uwɔnbɔr nan.”

16Bininfob nmɔn ɲulin le ki ban bitab a galin; bi nɔɔ bi baantɔɔl a gbanann a kɔlisa; ki far bi tɔɔl a gbingban ki jɔɔ nmɔmɔn nin bininfob bi tɔɔl a nyɔɔr bu.

Ikpaan nin n wɔɔnim

17Amaa, n jɔtiib, ni li tier nan wee ti Yudaau Yisa Masiya a tooi pii nan pagin buu.

18Bi nan bei ni ke, “Iyoo yan na yin joorin, ban yɔɔlin na li be, ki nɔɔ bitɔɔl a wonjienl a kɔlisa birug.”

19Bi ma ye bininfob ban bɔgir ni, ki nɔɔ bi gbanann kaah ban man wee kaa jɔɔ Kinaaɲin.

20Amaa nim, n jɔtiib, ni li kpieg ni ba ni kasi a yada wee ki li miɛ Kasi a Naaɲ.

21Ni li ɲmag niba Uwɔnbɔr a jiemini yaan na, ki li guu Uyudaau Yisa Masiya a nyunyunbasanl lan na yin ta ni ki kɔɔ limiɛfol lan kaa jɔɔ ndiemin yaan.

22Ni li san bininfob ban jɔɔ nbienimin kunyunyunbaaga;

23ni yug ni tab ɲɲmi ni ki fee bi gaba, le bitab mu ni li san bi kunyunyunbaaga ki ɲmarin bijawaam, wee ki li nan bi wanyee wann tan wee kuɲmaruɲ a gbanann ngbarin.

Npagim a wonmiɛl

24Uwɔnbɔr wan li fir ɲmag ni wee ni laa lu-n, U li ta ni ki siin U nintogil U pag kan kaa jɔɔ igalin ki jɔɔ nmɔn takpen nin bu.

25Ti sei Uwɔnbɔr wan be U binba wan ye ti feeru ki jɔɔ kupag, nin jilima, nin nɲɔɔn, nin tininkper a pɔɔm, ti Yudaau Yisa Masiya a yinlin, iyoo yan nan jon nin, nin daandaan nan nin iyoo yan kaa jɔɔ diem! Ibamɔn.

Tibɔkpiirkaar

Tibɔkpiirkaar 1

¹Tibɔkpiirikaar tan wee Uwɔnbɔr nan ta sei Yisa Masiya ke, un ta wɔɔn u toontum nan yin tun daandaan nan. U nan che U malaka le wɔɔn U toontunnu Jɔnn,

²le Jɔnn nan jin siera waah kan nan bien nin bu, ti ma ye, Uwɔnbɔr a mɔleen nin Yisa Masiya a siera.

³Wan karin ilinlen leen yan be kugbɔɲ nan a poolin ke tikaar be udaan bu, le ban mu gbir tibɔr nmɔn ki ta ŋa bi sufu ni ke tikaar be bi bu, nan bu-n iyoo mala.

Ipoor yan tenn biwonjiɛm a laginn tilile

⁴Min Jɔnn, le sɔb kugbɔɲ nan ki tenn biwonjiɛm a laginn tilile tan be Asiya a yerin ni: Linyunyunbasanl nin nposɔɔn lan nyan Uwɔnbɔr ban li be nin ni, Uma wan be, nin wan nan be, nin wan yin dan, ki ji nyan ntinaam milile man be u naangbɔɲin u nintogilin li be ni ban.

⁵Linyunyunbasanl nin nposɔɔn lan ji nyan Yisa Masiya, wan ye ibamɔn a sieradaau win, kibininkpeeg kan chinn fii nkumin, nin wan ye dulinya nan a bɔrtiib bien a bɔru win li be ni ban. Wan jɛ ti wee ki ta u cham ki nyan ti tibirin nin,

⁶le ki che ti ŋa u naam a ninfob nin biminmanib ke ti li jien Uwɔnbɔr wan ye u Baa-n, u binba le kpaan nin kupag nin nposɔɔn iyoo nin iyoo! Ibamɔn.

⁷Lig, u be titalangbann nin ki chaan, le nnumbim bien na li kan u; hali nin ban nan ŋu win li kan u; le dulinya yaab bien na li mɔɔ u bu. Ni sin li ŋa man! Ibamɔn.

⁸“Min le ye Npiinim nin Njoorim,” Uyudaan Uwɔnbɔr le len man, “Min wan be, nin wan nan be, nin wan yin dan, nposɔɔn bien daan.”

Masiya a zii

⁹Min, Jɔnn wan ye ni nabig, wee ki ye ni kpiɛg ti fala-n nin ti naamin nin ti mɔril a nyiginimin nan ye ti yaan Yisa bu-n, wee ki nan be ligungonl lan be nnyum a sisiigin Patmosi-n Uwɔnbɔr a mɔleen bu nin maah ye Yisa a siera bu-n.

¹⁰Uyudaan a kpakɔɔl daal, n nan be nin Kinaaŋ le, le ki gbir likukɔɔl kaah tien paab n bɔɔn ki nann kunaatuŋ,

¹¹ki len ke, “Sɔb nan wee a kan nan ki ŋa kugbɔɲ kpabkaagin ki ta tan sei biwonjiɛm a laginn a kerim milile-n na: Ti ma ye Efesusi, nin Simarina, nin Pagamum, nin Tayatira, nin Sadusi, nin Filadelifiya nin Laodisiya.”

¹²Le n gbiɛ lig n bɔɔn ke n kan likukɔɔl lan pag ki tenn nim nmɔn. N-yonn man wee n labir n bɔɔn paamin, le n kan salima a filaam a tutɔɔnbol ilile kaah si,

¹³le filaam a tutɔɔnbol nmɔn uba nan be niin “ki nann uninfosaal a big”, ki yee daala kan fɔg ki tan piin u taabili bu le salima a changbam lol paan u gbingbanl bu.

¹⁴Le u yul nin u yukper peen ke tigunn nin, bee lijunlin, le u num paam be ke nɔmipeen nin.

¹⁵U taai nan nann tukur tan wee bi ta pul nɔmi-n ke ti nyagin man nin le, le u kukɔl a fur nann nnyum puukaam.

¹⁶U nan nɔmag iɔmabil ilile le u nɔɔjiim, le takoobi kaan kan jɔɔ imɔɔɔn ilee nyan u mɔnn. Le u num paam nyagin ke nwoosiigin nin.

¹⁷Maah nan kan u n-yonn man nin le n lu u ta tum ke utakpiirin. Le u ta u nɔɔjiim ki paan nbu ki len ke, “Laa san bijawaami. Min le ye Npiinim nin Njoorim.

¹⁸N ye Wan Fo-n le; N nan kpou, liga n fii nkumin na ki ye wan fo-n le hali nin iyoo yan kaa jɔɔ diem! Le ki nɔmag Nkum nin Kitakpiin tiɔ a naanganl a piin.

¹⁹“Mambu, sɔbim nɔaah kan nan na, nan be daandaan nan nin nan na yin nɔ ni bɔɔn.

²⁰Nɔaah kan iɔmabil ilile yan n nɔɔjiim paamin nin salima a filaam a tutɔɔnbol ilile liwoolin nin a taai ye nan le: Iɔmabil ilile-n ye biwonjiem a laginn tilile-n a malakam le, le salima a filaam a tutɔɔnbol ilile-n mu ye biwonjiem a laginn tilile-n.

Tibɔkpiirkaar 2

Ntoon man chaa Efesusi yaab ban

¹Le u beim ke, “Sɔb sei Efesusi a wonjiem a malaka ke: Wan nɔmag iɔmabil ilile u nɔɔjiimin wee ki choon salima a filaam a tɔɔnbol ilile-n a mɔleen sɔ:

²N nyi ni nɔaar, ni nunman nin ni mɔril man. Ki ji nyi naah kaa ban bininfob ban a pooi to, mambu le ni nan mag ban nan ke bi ye itoon wee kaa sin ye-n ki bie baah ye tibɔkardam man.

³Ni jɔɔ limɔril le ki jin fala n yinl bu, amaa le naa bagi.

⁴Amaa nan bu wee n galin ni sɔ: Ni jiɛ-n ni chinchinn a jiemin nna.

⁵Ni tierim naah nan nyan nan fɔg man wee ki nan lunn! Ni kpenn ni binbema wee ki li tun ke naah nan tun man chinchinn nin na. Ni ye naa kpenn ke, n li dan ki nan yuur ni salima a filaam a tutɔɔnbolin kisisibol.

⁶Amaa naah nɔaan nan wee ni nɔan sɔ: Ni nan titoonbir tan wee Nikolatan yaab tun ni, ke n baantɔɔl kaah kaa nan ti man nin le.

⁷Wan joo litul ke, ni che un gbir Kinaanj kaah bei biwonjiem a laginn man. Wan fir nyaŋ ke, n li sei u npaan wee un ji limiefol a siig a looi, yan be Uwombor a kpaabin.”

Ntoon man chaa Simarina yaab ban

⁸Le u ji ke “Sob sei Simarina a wonjiem a malaka ke: Wan ye Npiinim nin Njoorim, wan nan kpo wee ki ji fii nkumin nin a molen so.

⁹N nyi ni fala a jim bu nin naah ye faladam, amaa ni ye bijondam le! Ki nyi biba kaah joo kutingbiig ki bei ni ke bi ye Juu yaab le amaa kaa sin ye; amaa bi ye Sintani a wonjiendiig a ninfob le.

¹⁰Ni laa che bijawaam joo ni fala kan wee ni yin ji nbu. N bei ni le, Sintani li loon nim bibam tiloondirin ki mag ni, le nin che ni ji fala iweehn piig. Ni le li nmag ni yadau, hali ni le ye nkum ke ni, wee n nan sei ni limiefol a yuchigirig.

¹¹Wan joo litul ke, ni che un gbir Kinaanj kaah bei biwonjiem a laginn man. Wan fir nyaŋ ke, waa li kan nkum man yin kpie milee-n a dan kolibi.”

Ntoon man chaa Pagamum yaab ban

¹²Ki ji ke “Sob ki sei Pagamum a wonjiem a malaka ke: Wan joo takoobi kaan imooŋ ilee-n a molen so.

¹³N nyi naah be nan yaan, nan yaan wee Sintani a naam a gbog be-n. Amaa le ni sin nmag n yinl nbamom. Naa ta naah naam yada-n ki jaa, hali nin Antipasi a yonn nin wan nan ye n yada a sieradaau ibamon nin, wee bi nan ku u ni tinin ni, Sintani a binbebolin.

¹⁴Ni bien yoli, n joo tiwann wama nan che n galin ni: Ni joo bininfob biba be ni ban ki nmag Balaam a woomin, wan nan tinn Balag waah li na man wee Iziral yaab n tun tibir ki nman tibawonann, ki li tun iwanchogin toon.

¹⁵Man le ni mu joo ban nmag Nikolatan yaab a woomin.

¹⁶Mambu ni kpenn ni binbem ma! Naa ye man ke, n li dan daandaan nan ki nan ta takoobi kan nyan n mobin nin ki konn bi.

¹⁷Wan joo litul ke, ni che un gbir Kinaanj kaah bei biwonjiem a laginn man. Wan fir nyaŋ ke, n li sei u kulog a boroboro kan woo-n, wee bi yi ke maana-n. N mu ji li sei u litangbag penl lan wee liyinl ponl sob paan li bu, le wan gaa litangbagil nmom a binba le li nyi liyinl nmom a taai.”

Ntoon man chaa Tayatira yaab ban

¹⁸Ki ji ke “Sob sei Tayatira yaab a wonjiem a malaka ke: Uwombor a bija wan a numbili nann nymipeen wee u taafar nyagin ke kukurug kan nyagin nin a molen so.

¹⁹N nyi ni naar, ni jiem ni yada, ni toon nin ni nnyiginim, le ni nin tun ki jon naah nan chinn ki tun man nin na.

²⁰Ni bien yoli, Nan wee n jɔɔ ki galin ni sɔ: Ni cheel tenn upii wan wee bi yi u ke Jezebiel, wee u yi uba ke ulinlenn nin. Upii nmɔn a wɔɔm che n toontum kɔɔ iwanchɔgin toon nin lipiibanlin nin lijabanlin nin tibawojiir a jimin.

²¹N sei u isan̄ ke un kpenn u wanchɔgin toon nmɔn na, amaa le waa ban man ni.

²²Mambu n li che un dɔɔn nin iwien, ki che ban dɔɔn nin win n ji fala takpem, man ke bi kpenn ki nyan upii nmɔn a binbemin.

²³N li ku u buwaab. Le biwonjiem a laginn bien n bie ke min le ye wan dibir bininfob a sufu nin bi potiɛl, le n li yɔ ni bien ni ɲaar bu.

²⁴Daandaan nan n bei nim ban gur be Tayatira, wee kaa kɔɔ upii nmɔn a wɔɔm wee kaa ji tinn Sintani kaah yi nan ke tibɔwoonkaar̄in (Maa yin ta litugil liba tun ni):

²⁵Ni le li ɲmag nan wee ni jɔɔ-n hali nin maah na li dan.

²⁶Wan fir nyan̄ ki tun maah ban man hali ki nan kpāa ndiem ke, n li sei u tininkper a pɔɔm wee un ɲmag ibol bien.

²⁷‘U na li ta kukurug a jaangbieg le ki ɲmag dulinya yaab; u li burbur bi ke tiyɔgirin’ a li ke maah gaa tininkper a pɔɔm n Baa ban man nin.

²⁸N ji li sei u njakpanyien a ɲmabil.

²⁹Wan jɔɔ litul ke, ni che un gbir Kinaan̄ kaah bei biwonjiem a laginn man.”

Tibɔkpiirkaar 3

Ntoon man chaa Sadisi yaab ban

¹Ki ji ke, “Sɔb sei Sadisi yaab a wonjiem a lagim a malaka ke: Wan ɲmag Uwɔnbɔr a naam milile nin ɲmabil ilile-n a mɔleen sɔ. N nyi ni ɲaar kaah ye man; bininfob nyi ke ni fo le amaa ni kpou.

²Ni fii paaba! Wee ki pɔɔg nan gur ki ban nin kpe-n, nan bu-n maa kan ni ɲaar tan ɲan ki gbee Uwɔnbɔr a numi.

³Mambu, ni li tier, nan wee ni gaa ki gbirin; ni chee sei tibɔr nmɔn na, wee ki kpenn ni binbema. Amaa ni ye naa fii paab ke, n li dan ke unaayig a dann nin, le naa yin nyi n-yonn man wee n yin dan ni.

⁴Amaa ni jɔɔ bininfob wama Sadisi ban kaa che bi wan yɔɔr gbarin niba. Min nin bi ma na yin ladin chonn ki yee tiwanpenn, nan bu-n bi kpaan nin man le.

⁵Wan fir nyan̄ ke u li yee tiwanpenn ke baah yee man nin. Maa li nyan udaan a yinl limiefol a gbɔɲin yaan ni, amaa le ki na li tier u yinl n Baa nin U malakam a nintogil.

⁶Wan jɔɔ litul ke, ni che un gbir Kinaan̄ kaah bei biwonjiem a laginn man.”

Ntoon man chaa Filadelifiya yaab ban

⁷Ki ji ke, “Sɔb sei Filadelifiya a wonjiem a laguŋ a malaka: Wan be kasi ki ye ubamɔndaan ki ŋmag Defid a naanganl a piimin a mɔleen sɔ. U loor nan ke uba kaa li fir loon ni, le nan mu wee u loon ke uba kaa be ki li fir loor ni.

⁸N nyi ni ŋaar kaah ye man. Ni lig, n loor ntisamɔn le ki sei ni le uba kaa li fir loon ntisamɔn nmɔn ni. N nyi naah jɔɔ nɔɔɔn wama, amaa ni bien yɔli ni ŋmag n mɔleen le kaa yii n yinli.

⁹N li ŋa ban be Sintani a jiendiigin, wee ki ke bi ye Juu yaab amaa wee kaa sin ye Juu yaabin, ki ye bilinlaribin, n li che bin dan ki nan gbaan ni taatum ki tier ke n jiɛ ni.

¹⁰Naah nyigin wee ki jɔɔ limɔril ki ŋmag n siimin bu, n na li nyan ni limugil lan yin foon ki nan mag ban be dulinya nan yaan bien nin.

¹¹N chaan le daandaan nan. Ni li ŋmag nan wee ni jɔɔ nna, wee uba laa nan fee ni naam a yuchigirigi.

¹²Wan nyaŋ ke, n li ŋa udaan Uwonbɔr a diig a jaantelig. Le waa ji li nya niin ni. N li sɔb n Wonbɔru a yinl nin n Wonbɔru a tiŋ kan ye Jerusalem pɔŋin ki paan u bu, kan yin nyan paab n Wonbɔru ban wee ki jiirin nin; le ki ji sɔb n mu a yin pɔnl ki paan u bu.

¹³Wan jɔɔ litul ke, ni che un gbir Kinaaŋ kaah bei biwonjiem a laginn man.”

Ntoon man chaa Laodisiya

¹⁴Le ki ji ke, “Sɔb ki sei Laodisiya a wonjiem a malaka ke: Wan a yinl ye Ibamɔn nin, nin ibamɔn a yada a sieradaan wee ki ŋmag nan bien wee Uwonbɔr naan nin a mɔleen sɔ.

¹⁵N nyi ni ŋaar kaah ye man, naa ton ni kaa ji sɔɔn ni. N bi ban ke ni li ye ban ton le bee ban sɔɔn!

¹⁶Ni bu, naah ton mala mala wee kaa ton kaa ji sɔɔn nin, n yin sii ni le n mɔn ki gab.

¹⁷Nim len le ke, ‘N ye uwandaan le; N ye wan jɔɔ le kaa ji ban niba.’ Amaa le kaa biɛ ke ni ye tikpachar le, ki jɔɔ kunyunyunbaag nin faladam ki ye bijɔɔm ban gaan nin ijakpalon.

¹⁸Mambu n kpaan ni le ke ni daam salima kan pul nŋmi-n wee ki mann nin n ban, wee ni ŋa biwandam; ki ji daa tiwann yɔɔr penn tan wee ni li yee, ki fir degin ni fai naah gaan nin bu; wee ki daa nnunkpam n ban ki li balig wee ki ga.

¹⁹Ban wee n jiɛ-n, bi ma le n fu bi bu ki dar bi tuli. Mambu ni ŋaam kinunmaŋ ki kpenn ni binbema.

²⁰Min so! N si ntisamɔn ki kpaar linaanganl. Ni ye wan gbir n kukɔl wee ki loor linaanganl ke, n li kɔɔ wee ki nan ji nin u, wee u mu nji nim.

²¹Wan fir ki nyaŋ ke, n li sei udaan nsan wee min nin uma n nan lagin ki kal n naangboŋin bu. A li ke maah nan nyaŋ wee min nin n Baa lagin ki kal U naangboŋ bu man nin.

²²Wan jɔɔ litul ke, ni che un gbir, Kinaaŋ kaah bei biwonjiem a laginn man.”

Tibɔkpiirkaar 4

Paab a wonjiem

¹Ni boɔn bu le n nan lig, ki kan paab a naam a naanganl kaah loor ki yaa. Le likukɔl lan wee n pii nan chinn gbir wee li nann kunaatuŋin beim ke, “Donn do, wee n wɔɔniŋ nan kpaatalar ki na yin tun ni niɛ nan bien a boɔn.”

²Libol nmɔn n nan be nin Kinaaŋ le, ki kan kunaangboŋ kaah be paab le uba ka ki bu.

³Le wan nan ka ki bu nmɔn nan nyagin le ke sataŋ nin lichabilin. Le uwaakpajatoŋ nan jin kunaangboŋ nmɔn ki tan to litangbagil lan nann kisikpinnsiig.

⁴Le tinaangbann pilee nin tina nan gɔɔn kunaangboŋ nmɔn, le bininkpeeb pilee nin bina nan ka ti bu. Bi nan yee tiwann penn le ki chig salima a naam a yuchigirim bi yuli bu.

⁵Le kitajug nyagin ki nyan kunaangboŋ nmɔn yaan, nin utaal a dundunl nin titintann. Le filaam bilile si niin ki gaan. Ni niɛ nan le ye Uwɔnbɔr a naam milile.

⁶Le niwann niba mu nan be kunaangboŋ nmɔn a nintogil ki nann nienu a maar tan yaalin ke limɔgilin. Nienu a maarin a sisiigin, kunaangboŋ nan be, le tiwann naan wann tan fo tina nan be ki gɔɔn ki. Le bi boɔn nin bi nintogil bien nan ye inunbil.

⁷Chinchinn a wanfolin nan nann ugbegin le, le wan kpiɛ milee mu nann unaaja, wan kpiɛ mitaa n mu a num nann uninfosaal, le wan kpiɛ bina-n mu nann libaanweenl lan yugiri paab.

⁸Tiwann naan wan tan fo tina nmɔn bien nan jɔɔ tikpinkpann tiloloob, le bi gbanann bien ye inunbil, hali nin bi ŋmien nin na. Le nween nin kunyiɛg bien baa jien ni le ki ke, “Kasi, kasi, kasi, le ye Uyudaan Uwɔnbɔr Npɔɔn bien daan, wan nan be, ki la be, ki la yin dan.”

⁹Ni ye tiwann naan wan tan fo tina-n nan sei wan ka kunaangboŋ bu ki gbaa be kaa jɔɔ diemin kupag, jilima nin ipoor ke,

¹⁰bininkpeeb pilee nin bina-n lur wan ka kunaangbɔɔɔnin bu n yaa taatum le, ki jien uma wan be wee kaa jɔɔ diemin. Bi chigir bi naam a yuchigirim le bil kunaangbɔɔɔnin yaan ki len ke:

¹¹“Ti Yudaau Uwonbɔɔr, a sin kpaan, a gaa kupag nin jilima nin nɔɔɔn na nan bu-n fin le nan naan niwann bien, a bam bu le bi nan naan niwann bien, le ki fo be.”

Tibɔkpɔirkaar 5

Kugbɔɔɔ kpabkaag nin Kipeebig a bɔɔr

¹Le n kan wan ka kunaangbɔɔɔnin bu kaah ɔmag kugbɔɔɔ kpabkaag u nɔɔɔjim, le kugbɔɔɔ nmɔɔn jɔɔ nsɔɔbim ku bɔɔɔn nin ku nintogil, le bi ta tiwann tan tabin tilile ki tabin piin ku bu.

²Le n kan malaka wan jɔɔ nɔɔɔn takpem kaah tann papaab takpem ki len ke, “Nɔma kpaan ki li fir tabir tiwann tabin wan nan wee ki loor kugbɔɔɔ kpabkaag nmɔɔn naa?”

³Amaa uba kaa nan be paab a naamin bee dulinya nan yaan bee kitakpiin tiɔɔ ki na li fir loor kugbɔɔɔ kpabkaag nmɔɔn bee ki lig ku poolin ni.

⁴Le n mɔɔ ki mɔɔ nan bu-n uba kaa nan be ki kpaan un loor kugbɔɔɔ kpabkaag nmɔɔn bee ki lig ku poolin ni.

⁵Le bininkpeebin a ni uba beim ke, “Laa mɔɔri! Lig, wan ye ligbeginl wee ki nyan Juda a maalimin nin, ki ye Defid a yaabilin, u nyan niwann bien na. U li fir tabir ndaagim mulile-n ki loor kugbɔɔɔ kpabkaag nmɔɔn.”

⁶Le n kan Kipeebig, le ki nann ke bi kɔɔr ki le-n, le ki si Kunaangbɔɔɔnin a sisiigin, le tiwann naan wann tan fo tina-n nin bininkpeebin gɔɔɔn u. Kipeebig nmɔɔn nan jɔɔ iyinh ilile le nin inunbil ilile, ni ma nan ye Uwonbɔɔr a naam milile ban wee u nan tun bi dulinya nan a logi ina-n yaan bien ni.

⁷Le u dan ki nan gaa kugbɔɔɔ kpabkaag nmɔɔn wan ka kunaangbɔɔɔnin bu a nɔɔɔjimin ban.

⁸Waah nan gaa kugbɔɔɔ nmɔɔn ki diɛ-n, le tiwann naan wann tan fo tina-n nin bininkpeeb pilee nin bina-n sɔɔɔn tum Kipeebig nmɔɔn a nintogil. Bi bien nan jɔɔ tibier le nin salima a yir, le nnyɔɔgkusim gbee bi sam nmɔɔn yaan, ki ye Uwonbɔɔr a ninfogannkaabin a wonmiel.

⁹Le bi gaah ilan pɔɔɔn ki ke, “Fin le kpaan nin a yuur kugbɔɔɔ nmɔɔn ki loor ndaagimin, nan bu-n fin le bi nan kɔɔr, le a ta a cham ki da bininfob ki sei Uwonbɔɔr ki nyan imaal bien nin ileen bien, nin bininfob bien nin ibol bien ni.

¹⁰Le a jin bi nnaam, ki ta bi ɔa biminmanib ke bi li jien ti Wonbɔɔru, le bi na li kal kunaangbɔɔɔnin bu.”

¹¹Le n lig ki gbir malakam takpem a kukoli, le bi kanl ye turil turil, nin turpiig a turpiig. Le malakam nmɔn nan gɔɔn kunaangbɔɔjin nin tiwann naan wann tan fo tina-n nin bininkpeebin.

¹²Ki gaah ilan nin ikukol yan pɔɔ ki ke, “Kipeebig kan wee bi nan kɔrin le kpaan, nin un gaa npɔɔn nin lifaal, nin nlamgɔrikaam, nin ngbananpɔɔn, nin jilima nin kupag nin ndom!”

¹³Le n gbir nan bien wee Uwɔnbɔr nan naan, wee ni be paab, nin kutingbɔɔ nan yaan, nin kitakpiin tij nin nan be nnyumin, nin nan bien be i yaan, kaah gaah ilan ki ke, “Ndom nin jilima nin kupag nin npɔɔn li be wan ka kunaangbɔɔjin bu nin Kipeebigin bu, hali nin isan yan kaa jɔɔ diem.”

¹⁴Le tiwann naan wann tan fo tina-n len ke, “Ibamɔn” le bininkpeebin sɔɔn tum ki jien Uwɔnbɔr.

Tibɔkpiirkaar 6

Tiwann tabin wann a bɔr

¹Le n kan Kipeebigin kaah tabir chinchinn a wan tabin waɔ mulile-n a poolin. Le n gbir tiwann naan wann tan fo tina-n a ni uba a kukol kaah tann papaab ke utaaln ki ke, “Dan!”

²Le n nan lig ki kan utanpeen n nintogil! Le wan jig utaan nmɔn nmag butɔm, le bi sei u nnaam a yuchigirig, le u nyan ke unyanirin ki sin bon un nyan.

³N-yonn man wee Kipeebigin tabir kuwan tabin waɔ kan kpiɛ milee-n, le n gbir tiwann naan wann tan fo wan kpiɛ milee-n kaah len ke, “Dan!”

⁴Le utaan uba ji nyan ki ye utanman. Le wan jig utaan nmɔn nan gaa npɔɔn ke un choo nposɔɔn nyan dulinya nan yaan, ki che bininfob n kɔr tab. Bi nan ta takoobi takpeɔ le ki sei u.

⁵N-yonn man wee Kipeebigin tabir kuwan tabin waɔ kan kpiɛ mitaa-n, le n gbir kuwan naan waɔ kan fo ki kpiɛ mitaa-n kaah len ke, “Dan!” Le n lig, ki kan utanbɔn n nintogil! Wan nan jig utaan nmɔn nan nmag nan wee bi jɔɔ magir tiwann yɔɔrin tilee le u nɔɔn.

⁶Le n gbir tifur tiba le ti nann likukol ki nyan tiwann naan wann tan fo tina nmɔn a sisiigin ki len ke, “Iyoo a kuliba kuba ye utoontunn a ween nba a yɔr le, ikɔɔn mu a kuliba itaa mu ye utoontunn a ween nba a yɔr, amaa laa bii nkɔm nin ndaami!”

⁷N-yonn man wee Kipeebigin tabir kuwan tabin waɔ kan kpiɛ mina-n, le n gbir kuwan naan waɔ kan fo ki kpiɛ mina-n a kukol kaah len ke, “Dan!”

⁸Le n lig ki kan utanpeen lalag! Le wan jig utaan nmɔn a yinl ye Nkum, le Kitakpiin tij yaab nɔɔ u bɔɔn ki mal u. Le Uwɔnbɔr sei bi npɔɔn ke bin ku

dulinya nan a ninfob nbɔgirim mina a poolin nkerim nbau, ke bin ta takoobi, nin nkom, nin iwiɛn, nin dulinya nan a wan bir ki ku bi.

⁹Waah nan tabir kuwan tabin waɲ kan kpiɛ miŋmu-n, le n kan ban wee bi nan kɔrin a tinnaam kumanug a binbinlin a nyagilin, nan bu-n Uwonbɔr a mɔleen nin siera kan wee bi nan ŋmagin.

¹⁰Le bi nan yin nin nkukɔpɔɔn ki ke, “Uyudaan wan jɔɔ nɔɔɔn bien, fin wan ye kasi nin ubamɔndaan, ni yin yuur ki tan kpaan niin a tarig wee a ji dulinya nan yaab tibɔr ki jiin ti cham a pɔnlaa?”

¹¹Le bi nan sei bi bien daalapeen fufɔbir, ki bei bi ke bin guur wamau hali nin bitoontum tab nin bi nabum ban wee bi na yin ku ke baah nan ku bi miɛnin man nin a kanlin nan foo.

¹²Le n lig ki kan waah tabir kuwan tabin waɲ kan kpiɛ miloobin. Le kutingbɔɲ dam takpem. Nween labir libunbɔnl ki nann botu a kinkenl lan wee bi ta tiɲɔkor ki naan nin, le uɲmal mu mann ke nchamin,

¹³le iɲmabil nyan titilangbann nin ki nan lu tum, a li ke ntafapɔɔrim kaah ti ŋa ke mi daar bikinkam a sub wee iloonkal ker lur man nin.

¹⁴Le kitilangbɔɲ kpab kpab ke kugbɔɲ kpabkaagin, le ijɔɔ nin igungon yan be nnyum a sisiigin fɔɔr i sisibol.

¹⁵Le dulinya a bɔrtiib, nin nbɔrbum, nin bitɔtogib a sanliib, nin biwandam, nin ininfojal, nin biyom bien nin ban kaa ye biyom woo titangbafierin nin titanpirin.

¹⁶Le bi yin ijɔɔ nin titanpirin ki len ke, “Ni lu ti bu ki woon ti ni wee wan ka kunaangbɔɲin bu-n laa ji kan ti, wee Kipeebigin mu a ŋuufiɲin laa pii ti!

¹⁷Nan bu-n, bi ŋuul a fiim a daal takpenl nmɔn foon na, ke ŋma li fir siraa?”

Tibɔkpiirkaar 7

Iziral yaab turikobig nin turpina nin turina (144,000) a bɔr

¹Ni bɔɔn bu le n kan malakam bina kaah si dulinya nan a logi ina-n yaan ki choo nfaam man nyan ilog ina-n nin ŋmag ke mi laa daar kɔɔ kutingbɔɲin ni bee limɔgilin ni bee ki daar busub bu.

²Le n ji kan malaka uba le u nyan liwonpɔɔnl paam ki ŋmag Uwonbɔr wan fo-n a wann tabin wann. Le u yin nin nkukɔpɔɔn ki bei malakam bina ban wee bi sei bi nɔɔɔn ke bin sei kutingbɔɲ nin limɔgilin kidanɲin ke:

³“Ni laa sei kutingbɔɲ bee limɔgil bee isiig kidanɲi, hali nin taah na li ta tiwann tabin wann ki tabin ti Wonbɔru a toontum a yutun bu.”

⁴Le n nan gbir baah tabin ibol yan bien nyan Iziral a kanlin: Le bi kanl nmɔn nan ye turikobig nin turpina nin turina, ibol yan bien nyan Iziral.

⁵Juda a mɔfiigin bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin bi, le Rubenn a mɔfiigin bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin, le Gad a mɔfiigin bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin,

⁶Aser a mɔfiigin bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin, le Nafitali a mɔfiigin bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin, le Manaasa a mɔfiigin bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin,

⁷le Simien a mɔfiigin, bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin, le Liifai a mɔfiigin, bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin, le Isakar a mɔfiigin, bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin,

⁸le Zebulun a mɔfiigin, bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin, le Josef a mɔfiigin, bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin, le Benjamenn a mɔfiigin, bininfob turpiig nin turilee le bi nan tabin,

Kuninfogbaluŋ a bɔr

⁹Ni bɔɔn bu le n lig ki kan kuninfogbaluŋ n nintogil ban wee uba kaa li fir kan bi kanli, bi nan nyan ininfobool, nin imaal, nin bininfob, nin ileen bien nin le, ki si kunaangbɔŋin ban Kipeebigin a nintogil. Bi nan yee tiwanpenn le ki ŋmag tikpikpagbann bi nɔɔn.

¹⁰Le bi mɔɔ nin nkukɔɔɔn ki ke: “Feegab ye Uwɔnbɔr yaan le, wan ka kunaangbɔŋ bu-n, ki ji ye Kipeebigin yaan le.”

¹¹Malakam bien nan si le ki gɔɔn kunaangbɔŋin, nin bininkpeebin nin tiwann naan wann tan fo tina-n. Le bi nan lu ki ta bi num chigin tum kunaangbɔŋin a nintogil ki jien Uwɔnbɔr

¹²ki ke: “Ibamɔn! Ndom nin kupag, nin nlamgɔrikaam nin kunɔɔpoog nin jilima nin nɔɔn nin ngbananɔɔn ye ti Wɔnbɔru yaan le hali nin iyoo yan kaa jɔɔ diemi. Ibamɔn!”

¹³Le bininkpeebin a ni uba baanim ke, “Ban yee tiwanpenn nan ye ŋmam maa, bee bi nyan laa?”

¹⁴Le n jiin ke, “N yudaau, fin le nyi.” Le u len ke, “Bi ma ye ban nyann limug takpenl a poolin; ki ye ban wee bi ta Kipeebigin a cham ki ŋunn biwan yɔɔr le ti nin peen.

¹⁵Mambu, “Bi be Uwɔnbɔr a naangbɔŋin a nintogil le ki tun tenn Uwɔnbɔr nween nin kunyiɛg u wonjiendiigin; le wan ka kunaangbɔŋ bu-n li nyann u nanbɔŋin ki piin bi bu.

¹⁶Nkom kaa ji li choo bi; nnyunyum kaa ji li choo bi, nween mu kaa li faa bi, bee nan ton bien nin.

¹⁷Nan bu-n Kipeebig kan ka kunaangbɔŋ bu ki be bi sisiigin nin, le yin ye bi peekpaaru; u li ta bi ki jo limiefol a nyunbuŋin. Le Uwonbɔr li pir bi num a nyinyinn bien.”

Tibɔkpiirkaar 8

Kuwan tabin waŋ kan kpɛ milile

¹N-yonn man wee u nan tabir kuwan tabin waŋ kan kpɛ milile-n, le paab nan ŋmin chii ki tan kpaaminti pita.

²Le n nan kan malakam bilile-n kaah si Uwonbɔr a nintogil, le Uwonbɔr sei bi tinaatunn tilile.

³Le malaka uba nan ŋmag nnyɔgkusim a salima a saŋ ki tan sir kumanug a binbinl ban. Le bi sei u nnyɔgkusim takpem ke un kpɛ Uwonbɔr a ninfogannkaabin bu bi wonmielin, le u ta paan salima a binbinlin bu kunaangbɔŋin a nintogil.

⁴Le nnyɔgkusimin a kpinnyir, nin Uwonbɔr a ninfogannkaab a miem nyan malaka nan a mɔɔn ki don paab.

⁵Le malaka nmɔn yuur kisaŋin, ki mɔɔn ŋmi kumanug a binbinlin ki gbeen kisaŋin, ki kpaar yaal kutingbɔŋ bu; le utaal dun ki tann ki nyagin le kutingbɔŋ dam.

Tinaatunn a bɔr

⁶Le malaka bilile ban ŋmag tinaatunn tilile-n ŋa sili ke bin pee bi naatunn nmɔn.

⁷Le chinchinn a malaka pee u naatuŋ, le itanyunbɔl nin ŋmi ŋmarin nin ncham ki lunn kutingbɔŋ nan bu. Le kutingbɔŋ bɔgir nkerim mitaa le nkerim nba gaa ŋmi, le isiig bɔgir nkerim mitaa le nkerim nba gaa ŋmi, le timɔɔɔn bien gaa ŋmi.

⁸Le malaka wan kpɛ milee mu pee u naatuŋ, le niwann niba nann lijɔɔl takpenl le ŋmi gaan li bu, le bi ta li ki gab limɔgilin. Limɔgil nmɔn a bɔgirim mitaa le nkerim nba nan kpann ncham,

⁹le limɔgil nmɔn a wanfoli a bɔgirim mitaa, le nkerim nba kpo, le tiŋalin a bɔgirim mitaa, le nkerim nba bii.

¹⁰Le malaka wan kpɛ mitaa-n mu pee u naatuŋ, le liŋmabijal lan yab ki ween ke limumɔl a ŋmiimin nyan kitilangbɔŋ bu ki nan lu ikpen nin nnyunbum a bɔgirim mitaa-n a kerim nba ni,

¹¹liŋmabil nmɔn a yinl le nan ye Kpajarig. Le nnyum nmɔn a bɔgirim mitaa-n a kerim nba kpann kunyuntunton, le kunyuntunton nmɔn nan ku bininfob takpem.

¹²Le malaka wan kpiɛ mina-n mu pee u naatuŋ, le bi faa nween nin uŋmal nin iŋmabil bien le bi wonweem a bɔgirim nkerim mitataa a kerim nbaba bɔŋ. Lidaal a bɔgirim a kerim mitaa, nkerim nba kaa nan jɔɔ nwonween ni, kunyieg mu a bɔgirim a kerim mitaa-n, nkerim nba mu nan ye man le.

¹³Iyaayoo le n lig, ki gbir libaanweenl kaah be paab ki laan ki mɔr nkukɔɔɔɔ ki ke: “Ni li bir! Ni li bir! Ni li bir ki sei dulinya, nan bu-n malakam bita ban gur wee ki la yin pee bi naatunn nbu!”

Tibɔkpiirkaar 9

¹Le malaka wan kpiɛ miŋmu mu pee u naatuŋ, le n kan liŋmabil kaah nyan kitilangbɔŋ bu ki nan lu tum. Le bi sei liŋmabilin libogil lan nyɔɔ kaa jɔɔ tarig nmɔn a piim.

²N-yonn man wee u loor libogil lan nyɔɔ kaa jɔɔ tarigin, le tikpinnyir nyan niin ki nann nŋmi takpen a kpinnyir, le tikpinnyir nmɔn nan bɔŋ nween nin titilangbann.

³Le itɔɔn nan nyan tikpinnyir nmɔn yaan ki lunn tum, le Uwɔnbɔr sei bi nɔɔɔn ke inɔɔn kaah jɔɔ nɔɔɔn man dulinya nan yaan nin.

⁴Uwɔnbɔr nan bei bi ke bi laa sei dulinya nan a mɔr bee tiwann bu wan bee isiigi kidanɔ, amaa bin sei bininfob ban kaa jɔɔ Uwɔnbɔr a daagim bi yutun bu-n a binba.

⁵Uwɔnbɔr kaa nan sei bi nɔɔɔn ke bin ku bininfobi, amaa ke bin mugir bi ki tan kpaa iŋmal iŋmu. Ntiton man wu ke unɔɔn kaah jun uninfo ke ni wu man nin.

⁶Iyaayoo bininfob na li ban nkum, amaa le kaa li kan ni; bi na li ban bin kpo amaa le nkum na li guun ki jien bi.

⁷Itɔɔn nmɔn nan nann itaan yan wee bi ŋai bitɔb a sili-n le. Bi nan chig niba bi yuli bu le ni nann salima a naam a yuchigirig, le bi num paam nann bininfosaalib a num paam.

⁸Bi kor nan nann bipiib a yukper le, le bi nyin mu nann igbegin a nyin.

⁹Bi nan jɔɔ ngbingban tegirim man nann tikur a gbingban tegirim le, le bi kpinkpann fu ke itaan takpem kaah dar torokom ki chaa bitɔb a tom ke ni fu man nin le.

¹⁰Bi jɔɔ ijoo le ki junn ke inɔɔn nin, bi jɔɔ nɔɔɔn bi jo-i nmɔn yaan ki li fir mugir bininfob iŋmal iŋmu.

¹¹Bi nan jɔɔ wan ye ubɔr le u ye libogil nmɔn yaan a malaka, ki ye ubiir.

¹²Chinchinn a nan bir ma jon na; nan bir milee la chaan.

¹³Le malaka wan kpɛ miloob mu pee u naatuŋ, le n gbir likukɔl liba nyan salima a binbinlin lan be Uwonbɔr a nintogilin.

¹⁴Le likukɔl nmɔn bei malaka wan kpɛ miloob ki jɔɔ kunaatuŋin ke, “Lor malakam bina ban wee bi lol bi nkpen takpen man wee bi yi ke Yufiratiisi n yaan ki jaau.”

¹⁵Le u nan lor malakam ban pii nan ŋa sili ki guu isan, nin lidaal, nin li ŋmalu, nin libinl nmɔn ke bin ku bininfob a bɔgirim nkerim mitaa a kerim nba-n.

¹⁶Le n gbir bitɔtogib ban jig itaan nin a kanl, le bi kanl nan ye tur a tur a kobilee. N gbir bi kanl la.

¹⁷Maah nan kan itaan nin bitanjigib nmɔn nin, n zii ni, ni nan nann nan le: Bitanjigibin nan jɔɔ bigbingban tegirim man man ke nŋmi-n, ki be ke buginu, ki ye nduuyom a li ke lichibilin. Le itaan nin a yuli nann igbegin a yuli, le nŋmi nin tikpinnyir nin lichibil nyan bi mɔɔŋin ni.

¹⁸Le imag itaa yan ye nŋmi nin tikpinnyir nin lichibil yan nyan itaan a mɔɔŋi ni nan ku bininfob a bɔgirim nkerim mitaa a kerim nba.

¹⁹Itaan nin a pɔɔm nan be bi mɔɔŋin nin bi joi ni le, nan bu-n bi joi nan nann iwaa le, ki jɔɔ iyul, le bi jɔɔ junn bininfob.

²⁰Le bininfob ban gur wee imag nan kaa ku bi nan, kaa nan chee ke bin kpenn ki ta bitɔɔl kaah maa nan nin ki gabi, baa nan ta nɔɔniim a jienim ki jien ni, nin ibawol yan wee bi ta salima ki maa i, nin salima nin tikur ninann nin tikurdiin nin itangbag nin tidaar, kaa chee bin ta bi bawoli yan kaa gaa bee kaa gbiri bee kaa choon nin gabi.

²¹Le kaa chee kpenn bi binben ki jien lininfokuli, nin inyɔɔ a toon, nin iwanchɔgin toon, nin nnaayigimin.

Tibɔkpiirkaar 10

Malaka nin kigbanbig kpabkaag a bɔr

¹Le n ji kan malaka takpen uba kaah nyan paab ki chaa jirin. U nan yee kitilangbɔŋ le ke likinkenlin, le uwaakpajatoŋ be u yul a paab; le u num paam nann nween, le u taai mu nann nŋmipeen.

²U nan ŋmag kigbanbig kpabkaag le, le ki kpar ki be u nɔɔn, le u ta u nɔɔjiim a taal ki siin limɔgilin, le u nɔɔgam a taal mu si limɔgil nmɔn a dool.

³Le u tien paab takpem ke ugbegin nin. Waah tien man ki die, le utaal a tintann a kukɔli nkerim milile-n pag.

⁴Utaal a tiem kerim milile nmɔn kaah pag ki die, le n ŋa sili ke n sɔb; amaa le n ji gbir likukɔl liba nyan paab ki len ke, “Li ŋmag utaal kaah tien nkerim milile man nin a sufu-n na, wee ki laa sɔb ti ki bili.”

⁵Le n kan malaka wan a taaliba tɔɔ limɔgil a nyum bu wee lito mu tɔɔ limɔgil a doolin kaah don u nɔɔjiim paab.

⁶Le u poo Uwɔnbɔr wan be ki le gbaa be-n ke, wan nan naan paab nin nan bien be bi ni, nin dulinya nin nan bien be dulinya ni, nin limɔgil nin nan bien be limɔgilin ki len ke, “Nguurim kaa ji be!

⁷Amaa idaa yan wee malaka wan kpɛ bilile-n na yin pee u naatun ke, Uwɔnbɔr a wool a bɔr li gbee, a li ke waah nan bei u toontum bilinlemin man nin.”

⁸Le likukɔl lan wee n bi gbir wee li nyan paabin ji beim ke, “Li chaa, ki tan gaa kugbɔɔ kpabkaag kan kpar ki be malaka a nɔɔn wee u tɔɔ nyum nin limɔgil a dool bu-n.”

⁹Le n jon malaka nban ki tan bei u ke un ta kigbanbig kpabkaag nmɔn ki seim ni. Le u beim ke, “Gaa ki ki ŋman na. Ni yin mɔ a mɔnn le ke tiseerin, amaa le ki mɔɔ a poolin.”

¹⁰Le n gaa kigbanbig kpabkaag nmɔn u nɔɔn ki ŋman. Le ki sin mɔ n mɔnn ke tiseerin, amaa maah nan ŋman die le ki mɔɔ n poolin.

¹¹Le bi nan beim ke, “Ni kpa a le nin a pag ilinlen leen ki jiin bininfob, nin ibol, nin ileen balbal, nin bibɔrtiib paam takpem.”

Tibɔkpiirkaar 11

Sieradam Bilee a bɔr

¹Le bi ta ligbingbaanl lan nann kijaangbieg wee bi jɔɔ magir tiwann nin ki seim, ki beim ke, “Li chaa ki tan mag Uwɔnbɔr a wonjiɛn niin nin i binbinlin na, wee ki kan biwonjiɛn ban be niin nin.

²Amaa laa mag iwonjiɛn niin a loobin ni, nan bu-n Uwɔnbɔr ta nloob nmɔn ki sei ban kaa ye biwonjiɛmin na. Bi na li chonn ki taan kasi a tiŋ nmɔn bu ki tan kpaan iŋmal pina nin ilee.

³Le n na li sei n sieradam bilee nmɔn nɔɔɔn wee bin pag ilinlen leen ki tan kpa a iweehn turil nin kobilee nin piloob ki yee botu a kinkenl.”

⁴Sieradam bilee nmɔn le ye Olif a siigi ilee-n nin fila a tutɔɔnbol a kerim milee-n, yan si kutingbɔɔ a Yudaau a nintogilin.

⁵Ni ye uba nan ban un sei bi kidaŋ ke, nŋmi li nya bi mɔnn ki nan nyɔɔ bi dataam nmɔn ki ku bi. Wan bien nan ban un sei bi kidaŋ ke, ni kpa a le nin udaan nkpo man.

⁶Sieradam nmɔn jɔɔ nɔɔɔn man li fir choo utaal ke waa li nu n-yonn man wee bi be ki pag ilinlen leen nin; ki ji jɔɔ nɔɔɔn man li fir che nnyum nkpann ncham, ki ji li fir che imag a booli bien dan dulinya bu baah ban man nin.

⁷N-yonn man wee bi nan die bi siera a toon nmɔn ke, kuwanbiigin na li nyann libogil lan nyɔɔ wee kaa jɔɔ tarigin yaan ki to bi bitɔb ki nyaŋ ki ku bi.

⁸Bi gbanann na li dɔɔn kitintakpeŋ a sanjal bu, ntim man wee pag woon a poolin bi yi mi ke Sodom nin Ijibir, nan yaan mu jigin wee bi nan kpaa bi Yudaau lidapunpunl bu-n.

⁹Le bininfob na li nyan imaal bien, nin ileen balbal bien, nin ibol bien nin, ki nan lig bi gbanann nmɔn iweehn mun itaa nin ligenl amaa kaa yin chee bin pii tigbanann nmɔn ni.

¹⁰Kutingbɔŋ nan a ninfob a pooi na li penn bi bilee nmɔn a kum bu, ki gel igel ki sei bi kpietiib ipiin, nan bu-n bilinlem bilee nmɔn che ban be dulinya nan yaan jin fala pam.

¹¹Iweehn itaa nin ligenl nmɔn kaah nan jon a bɔɔn, le kufoorug kan ye limiefolin nyan Uwonbɔr ban ki nan kɔɔ bi, le bi fii sir paab, le bijawaam choo ban kan bin takpem.

¹²Le sieradam bilee nmɔn gbir nkukɔpɔɔn kaah nyan paab ki bei bi ke, “Ni donn paab do.” Le bi don kitilangbɔŋin ki jon paab, le bi dataam nan si ki lig bi.

¹³Iyaayoo nmɔn le kutingbɔŋ dam takpem, le kitiŋ nmɔn a niin piig a poolin nkerim nbaba lu, le bininfob turilile nan kpo kutingbɔŋ nmɔn a damim ni, le bijawaam nan choo ban gurin, le bi sei Uwonbɔr wan be paabin kupag.

¹⁴Ni lig! Niwanbirin nan kpiɛ milee-n jon na; niwanbirin nan kpiɛ mitaa-n li foon ke naa yuuri.

Kunaatuŋ kan kpiɛ milile

¹⁵Le malaka wan kpiɛ milile mu pee u naatuŋ, le ikukɔpɔɔr be paab ki tann ki len ke: “Dulinya a naam kpann ti Yudaau nin U Masiya yaala, le u li ŋmag u naam hali nin isaŋ yan kaa jɔɔ diɛm.”

¹⁶Le bininkpeeb pilee nin bina ban nan ka bi naangbann bu Uwonbɔr a nintogilin lu ki ta binum chigin tum ki poor Uwonbɔr,

¹⁷ki len ke: “Ti tenniŋ kunɔɔpoog, Uyudaan Uwonbɔr wan jɔɔ nɔɔɔn bien, Wan pii nan be ki le la biɛ nin be, nan bu-n a gaa a pɔɔm man yaba le ki piin a naam a ŋmagim.

¹⁸Le ibol a ŋuui fii; le A ŋuufiiŋ foon. Isaŋ foou nin bitakpiib a bɔr a jima nin A yɔ A toontum ban ye bilinlemin, nin A ninfogannkaab nin ban tenn A yinl jiliman, ban gbee bininfob, nin ban kaa gbee bininfobi, ki bii ban bii dulinya.”

¹⁹Le Uwonbɔr a wonjien niin yan be paabin loor, le n kan Uwonbɔr a kaal adaka iwonjien niin a poolin. Le utaal a jugin nyagin ki dun ki tann, le kutingbɔŋ dam, le itanyunbɔl gbingbem nan lunn.

Tibɔkpiirkaar 12

Upii nin kutunwiɛŋ

- ¹Le lijinjeel nin ligaril a siera takpenl nan degirin paabin: Le upii uba nan yee nween a li ke likinkenlin, le uɲmal be u taatum, le u chig nnaam a yuchigirig kan jɔɔ iɲmabil piig nin ilee u yul bu.
- ²U nan jɔɔ lipool le ki kuun imariwiɛn kaah choo u nbu.
- ³Le siera liba mu ji degirin paab a naamin ni: Ki ye kutunwiɛŋ kan man ki jɔɔ iyul ilile nin iyinh piig, le nnaam a yuchigirig milile chig iyul nmɔn bu.
- ⁴Le kutunwiɛŋ nmɔn ta u jool ki tigin iɲmabil a bɔgirim a poolin mitaa nkerim nba ki jaa kutingbɔŋin, le kutunwiɛŋ nmɔn jon tan si upii wan yin maa nmɔn a nintogil ki guu, ke upii nan maa ke un ɲman kibiliɛgin.
- ⁵Le upii nmɔn nan maa kibijag, kibijag kan na yin ta kukurug a jaangbieg ki ɲmag dulinya yaab bien ni. Le Uwonbɔr ta u don paab u naangbɔŋin bu.
- ⁶Le upii nmɔn guun ki jon kukunkɔɔg a paab, nan yaan wee Uwonbɔr nan mann npaan ki bil guur upii nmɔn ke bi li lig u ki tan kpa a iweehn turil nin iweehn kobilee nin iweehn piloob.
- ⁷Bitɔb le nan be paab. Le Maakil nin u malakam nan ton kutunwiɛŋ, le kutunwiɛŋ nin u mu a malakam ton jiin.
- ⁸Amaa kutunwiɛŋ a pɔɔm kaa nan yabi, le bi nyan bi, le bi lann binbebol paab.
- ⁹Le bi nyan kutunwiɛŋ takpeŋ nmɔn gab, u pii ye uwaa wan nan be le yaayoo-n, wee bi yi u ke ulinlaril bee Sintani, wan liir dulinya yaab a sam ki che bi borin, le bi nyan uma nin u malakam ki gabin dulinya nan yaan.
- ¹⁰Iyaayoo le n gbir nkukɔpɔɔn miba nyan paab ki ke: “Daandaan nan feegab nin nɔɔn nin ti Wonbɔru a naam dan na, nin U Masiya a naam a ninkper a pɔɔm fona. Nan bu-n wan nan galin ti nabumin, wan nan galin bi ti Wonbɔru a numin nween nin kunyiɛgin, bi nyan u gabin tuma.
- ¹¹Bi nyan wa kipeebig a cham bu nin bi sieram bu baa nan jie bi miefolin ki tan kaagi ki sul jir bɔɔn ki nyan nkumin ni.
- ¹²Mambu, ni che ni li mɔn na! Paab nin nan bien be niin ni! Amaa tibɔbir be dulinya nin limɔgil bu, nan bu-n ulinlaril kaah jirin ni ban nin! U gbee nin kinuufiin le, nan bu-n u nyi u saɲi kaah kaa yabi.”
- ¹³Kutunwiɛŋ nmɔn kaah nan kan baah nyan u jaa dulinya nan yaan nin, le u nin nɔɔ ke un choo upii wan maa kibijagin.

¹⁴Le Uwonbɔr nan ta libaanweenl takpenl a kpinkpann tilee ki sei upii nmɔn ke un yug ki jo kukunkɔɔg a paab nan yaan wee Uwonbɔr mann npann ki guun win ke bi li jin u ki tan kpaan ibin itaa nin ligenl ki jien uwaa-n wee u laa pii wi.

¹⁵Le uwaa nmɔn nan sii nnyum u mɔnn a li ke nkpenl a nyumin, ke nnyum nmɔn npuu ki tan ta upii nmɔn.

¹⁶Amaa le kutingbɔɔ nan ter upii nmɔn ki jaar u mɔb ki ta nnyum man wee kutunwieɔ sii u mɔn nin ki nyun.

¹⁷Iyaayoo le kutunwieɔ nmɔn a ɔuul nan fii upii nmɔn bu, le u lol bitɔb ki jon ke un tan tob upii nmɔn a buwaab ban gurin, ban chee Uwonbɔr a siim wee ki jɔɔ Yisa a siera-n.

Tibɔkpiirkaar 13

Tiwankobir tilee a bɔr

¹Le kutunwieɔ nan sir limɔgil a dool. Le n kan kuwanbiig kaah chaa nyan limɔgilin. Ku nan jɔɔ iyinh piig le nin iyul ilile, ki chig nnaam a yuchigirim piig u yin bu, le iyin yan sugir Uwonbɔr nan sɔb paa u yuli nmɔn bien bu.

²Maah nan kan kuwanbiig kan nmɔn nan nann unamuun le, amaa le u taai nann ke ubakar a taai, le u mɔb nann ligbeginl a mɔb. Le kutunwieɔ ta u pɔɔm, nin u naangbɔɔ nin tininkper a pɔɔm ki sei kuwanbiigin.

³Kuwanbiig nmɔn a yul liba bu nan nann le ke li kan kidan takpem le-n, amaa kidan takpenɔ nmɔn a biel nan bugira. Ni nan gar dulinya yaab le bi nɔɔ kuwanbiig nmɔn.

⁴Le bininfob nan jien kutunwieɔ nmɔn waah ta tininkper a pɔɔm ki sei kuwanbiigin nbu, le bi ji nan jien kuwanbiigin mu ki len ke, “Nma nann kuwanbiig nan naa? Nma be ki li fir to kuwanbiig nan bitɔbaa?”

⁵Le kuwanbiig nmɔn nan kan bimɔb ki pag kalanbaani a leen nin tisugir ki ta u ninkper a pɔɔm ki tun ki tan kpaan ijmal pina nin ilee.

⁶Le u nan jaar u mɔb ki sugir Uwonbɔr, ki gbii kutingbiig U yinl nin nan yaan wee U be, nin ban be paab.

⁷Bi nan sei u nɔɔn ke un kɔnn Uwonbɔr a ninfogannkaab wee ki nyaɔ bi. Le bi ji sei u tininkper a pɔɔm ke u li ye imaal, nin bininfob, nin ileen, nin ibol bien.

⁸Bininfob ban bien be dulinya nan yaan wee bi yin kaa sɔb ɔa Kipeebig kan wee bi nan ku-n a miefol a gbɔɔnin yaan dulinya nan a piimin nin, bi bien nan yin jien kuwanbiig nmɔn le.

⁹Wan jɔɔ litul ke, ni che un gbir.

¹⁰Wan ye bin nan choo u tiyomir ke, see ki bi nan choo u tiyomir wan ye bi nan ta takoobi ki ku u ke, takoobi nmɔn le bi yin ta ki ku u. Mambu ni n̄an nin Uwɔnbɔr a ninfogannkaab li jɔɔ limɔril nin nyiginim ki n̄a Uwɔnbɔr yada nin ibamɔn.

¹¹Le n ji kan kuwanbiig kuba kaah nyan dulinya nan yaan. U nan jɔɔ iyin ilee le a li ke kipeebig, amaa le ki pag a li ke kutunwieŋin.

¹²Le ki sir chinchinn a wanbiig a ninkper a pɔɔm ki che dulinya a ninfob bien jien chinchinn a wanbiigin, kan nan kan kidaŋ wee ni bugir.

¹³Le kuwanbiig nmɔn n̄a ligaril a siera takpenl, hali ki che n̄mi nyan paab ki lunn nin le bininfob kan mi npaan nin.

¹⁴Chinchinn a wanbiigin kaah sei u npɔɔn man wee u si u taalɔn ki fir n̄a siera a toon yin, ni bu che u fir lar dulinya yaaba. Le ki bei bi ke bin maa litingbanl nin jilima lan nann chinchinn a wanbiigin kan nan kan takoobi a daŋ amaa wee kaa kpe-n.

¹⁵Le Uwɔnbɔr nan sei kuwanbiig kan kpiɛ milee nmɔn npɔɔn ke kin foor jaa litingbanl lan jɔɔ chinchinn a wanbiigin a nunaŋ, wee lin fir pag wee ban yii kaah jien li ke lin ku bi.

¹⁶Le u mu ji mug bininfob bien, ban kaa gbee bininfob nin ban gbee bininfob, ban jɔɔ nin ban kaa jɔɔ, ban ye biba nin ban ye biyom, ke un daag bi nɔɔjiim bee bi yutun bu ndaagim,

¹⁷wee nin che uba laa ji fir da niba bee ki kɔɔr niba wee naa ye udaan jɔɔ kuwanbiig nmɔn a daagim le, ndaagim man ye u yinl nin u kanl.

¹⁸Ni nie nan ban nlamgɔrikaam le. Ni ye uba jɔɔ nlam ke, ni che un kanh tiwanbir a kanl, nan bu-n ni ye uninfo a kanl le. U kanl le ye kobiloob nin piloob nin iloob (666) le.

Tibɔkpiirkaar 14

Kipeebig nin ki ninfob

¹Le n lig ki kan Kipeebig n nintogil le ki si Zayɔnn a jɔɔl bu, le bininfob turikobig nin turpina nin turina (144,000) kaah si u ban, ban wee bi nan sɔb u yinl nin u Baa a yinl ki tabin bi yutun bu-n.

²Le n nan gbir likukɔl kaah nyan paab, le li fur nann nnyum man puu a fur bee utaal kaah ti tann man ni. Maah nan gbir likukɔl lan nmɔn a fur nan nann ke bibiefaab kaah far bi bier le-n.

³Le bi nan gaah ilan pɔɔn kunaangbɔŋin nin tiwann naan wan tan fo tina-n nin bininkpeebin a nintogil. Uba kaa nan li fir ki tinn ilan nmɔn ni, see bi ma

bininfob turikobigin nin turpina nin turina ban nan kan nɔmarim dulinya nan yaan nin a binba.

⁴Bi ma ye ban kaa bii biba lipiibanlin ni, nan bu-n bi nɔmag biba le chasi. Bi nɔɔ Kipeebigin kaah chaa nan yaan bien le. Bi ma ye ban wee Uwɔnbɔr nan da bininfob a sisiigin, ke bin nɔ chinchinn a ninfob ki sei Uwɔnbɔr nin Kipeebigin.

⁵Bi mɔɔnɔi kaa nan nyi por tibɔkari; baa nan jɔɔ igalin ni.

Malakam bita a bɔr

⁶Le n kan malaka uba kaah be paab ki yugir, ki nɔmag tibɔɔnann tan kaa dierin ke un pag sei bininfob ban be kutingbɔn nan yaan, ibol, nin imaal, nin ileen nin bininfob bien.

⁷Le u pag nin nkukɔɔɔn ke, “Ni li san Uwɔnbɔr wee ki li tenn U kupaga, nan bu-n U bɔjil a yoon foou. Ni li jien wan nan naan paab, nin kutingbɔn, nin limɔgil nin nnyunbuma.”

⁸Le malaka wan kpiɛ milee nɔɔ u bɔɔn ki len ke, “Ki lu! Babilɔnn kan ye kitiɔ takpeɔ wee ki nan mug bininfob a booli bien wee bi nnyun ndapɔɔrim ke u wanchɔgin toon yin luu.”

⁹Le malaka wan kpiɛ mitaa mu nɔɔ bi bɔɔn ki len ke, “Ni ye uba jien kuwanbiigin nin kuwanbiig nmɔn a nunaɔn wee ki gaa ki daagim u yutunl bu bee u nɔɔ bu ke,

¹⁰udaan mu li nyu Uwɔnbɔr a nɔuufiɔn a daam man wee U minn nɔ U nɔuufiɔn a dapɔɔrim a yiigin. Bi na li ta lichibil a nmiim ki mugir udaan malakam ban be kasi nin Kipeebigin a nintogil.

¹¹Le bi fala a jim a nmiim a kpinnyir na li dug ki do paab hali nin isaɔn yan kaa jɔɔ ndiem. Lifoiril kaa na li be nween bee kunyiegin ki sei ban jien kuwanbiigin nin kuwanbiig nmɔn a nunaɔn, bee ban ga kuwanbiig nmɔn a yinl a daagimi.

¹²Ni niɛ nan bu ni kpaan nin Uwɔnbɔr a ninfogannkaab ban chee Uwɔnbɔr a siim wee ki nɔ Yisa yada-n li ye ban li jɔɔ limɔril nin nnyiginim.

¹³Le n gbir likukɔl nyan paab ki len ke, “Sɔba: Tikaar be bitakpiib ban kpo nin Uyudaan nin, naah nyan daandaan nan ki jɔɔ chaa.” Le Kinaɔn len ke, “Nn, bi li foor bi baginn nin, bi nɔaar nmɔn li nɔɔ bi.”

Kutingbɔn a chiɛm

¹⁴Le n nan lig ki kan kitalangbɔn peɔ, le uba ka niin ki “nann Uninfosaal a bija” ki chig salima a naan yuchigirig, le ki nɔmag gɔrug kaan u nɔɔn.

¹⁵Le malaka uba mu ji nyan iwɔnɔjien niin ki tien paab ki yin wan ka kitalangbɔnɔn yaan nin ke, “Taam a gɔrug ki chiɛ, nan bu-n nchiɛm a saɔa foo, nan bu-n kutingbɔn a dii beer foo nchiɛma.”

¹⁶Le wan nan ka kitilangboŋ bun ta u gɔrug ki fiɛn fiɛn kutingboŋ bu, le ki chie kutingboŋ.

¹⁷Le malaka uba mu ji nyann paab a wonjien niin yin, le ki mu ŋmag gɔrug kaan.

¹⁸Le malaka wan guu ŋmi mu ji nyann libinbinl n-yaan, ki yin nkukɔpɔɔn ki bei malaka wan ŋmag gɔrug kaanin ke, “Taam a gɔrug kaanin ki lagin igbiin bon yan be kutingboŋ nan a gbiinsiig bu-n na, nan bu-n ki gbiin mann na.”

¹⁹Le malaka nmɔn ta u gɔrug ki fiɛn fiɛn kutingboŋ bu, le ki lagin kutingboŋ a gbiin ki gab baah ŋmaŋ Uwɔnbɔr a ŋuufiŋ a silooi a daam nan ban nin.

²⁰Le bi nan nyan kitiŋ nmɔn a gbaam ki kɔɔ baah taan isiloon ki toog ndaam nan yaan nin, le ncham nyan ndaam a toon bolin ki puu, ki do paab ki tan yegin itangalig a tarig maal kobig nin piniin nin (180).

Tibɔkpiirkaar 15

Malakam ban ŋmag imag yan joor

¹Le n ji nan kan ligaril a siera lanpolig paab: Ki miin malakam bilile ŋmag imag a booli ilile yan yin joorin, nan bu i yin joorin, i bu le Uwɔnbɔr a ŋuufiŋ ndiɛ.

²Le n kan niba le ni nann limɔgil lan ween ke niɛnu-n ki ŋmar nin ŋmi, le ban kɔn ki nyan kuwanbiigin nin kuwanbiig a nunaŋin nin u yinl a kanlin kaah si tab limɔgilin ki ŋmag tibier tan wee Uwɔnbɔr sei bin,

³le ki gaa Moziz a Wɔnbɔru a toontunnu nin Kipeebigin a lai-n: “A ŋaar ye tijaar gbingbem le nin ligaril, Uyudaan Uwɔnbɔr Npɔɔn bien daan. A sam ŋan le ki ye ibamɔn, Fin le ye iyaayoo a bɔru

⁴Ŋma kaa na li saŋa, Uyudaan aa, le ki ta kupag ki sei a yinlaa? Nan bu-n a binba le be kasi. Ibol bien na li dan ki nan jieniŋ a nintogil, nan bu-n a buchinn toon-yin kpiira.”

⁵Ni bɔɔn bu le n lig ki miin paab a wonjien niin yan wee bi yi ke kuwonjien nanboŋ wee ki ye siera-n choo loora.

⁶Le malakam bilile nyan iwɔnjien niin nmɔn yaan ki ŋmag imag ilile-n. Bi nan yee itan a wan yɔɔr tan nyagin ki be chasi, ki ta salima a changban ki lol paan bi gbingban bu.

⁷Le tiwann naan wan tan fo tina-n a ni uba ta salima a yir tilile tan gbee nin Uwɔnbɔr wan be wee ki li gbaa be kaa jɔɔ kumin a ŋuufiŋin ki sei malakam bilile nmɔn.

⁸Le Uwɔnbɔr nan che U pag nin U pɔɔm a kpinnyir nan kɔɔ ki gbeen iwɔnjien niin, le uba kaa ji nan fir kɔɔ iwɔnjien niin nmɔn yaan nin hali nin malakam bilile ban ŋmag imag ilile-n kaah nan nan diɛ.

Tibɔkpiirkaar 16

Uwonbɔr a ŋuul a yir

- ¹Le n gbir likukɔl kaah nyan iwonjiɛn niin n-yaan ki bei malakam bilile-n ke, “Ni li chaau ki tan kpaar Uwonbɔr a ŋuufiɛn a yir tilile-n ki jaa kutingbɔn buu.”
- ²Le chinchinn a malaka-n jon ki tan kpaar nan be u yiigin ki jaa kutingbɔn bu, le ibiɛ yan bir, ki wu takpemin choo ban jɔɔ kuwanbiigin a daagimin nin ban jien kuwanbiigin a nunaŋin.
- ³Le malaka wan kpiɛ bilee mu kpaar nan be u yiigin ni ki jaa limɔgilin, le nnyumin labir ke utakpiir a chamin, le tiwann naan wan tan fo bien ki be limɔgil nmɔn yaan nin kpo.
- ⁴Le malaka wan kpiɛ bita mu kpaar nan be u yiigin ki jaa ikpen nin nnyunbumin bu, le mi kpam ncham.
- ⁵Le n gbir malaka wan ŋmag nnyumin kaah len ke: “A bɔjil i nan ye ibamɔn le, fin wan be nin wan nan be, kasidaan nin, nan bu-n A jin tibɔr nin ibamɔn na;
- ⁶nan bu-n bi nan nyan a ninfogannkaab nin a linlem a chama, le a ta ncham ke bin nyu, naah kpaan bi man.”
- ⁷Le n gbir likukɔl kaah nyan libinbinlin ban ki len ke, “Nn, Uyudaan Uwonbɔr Npɔɔn bien daan, a bɔjil ŋan le ki ye ibamɔn.”
- ⁸Le malaka wan kpiɛ bina-n mu kpaar nan be u yiigin a poolin ki jaa nween bu, le ki sei nween npɔɔn ke un ta nŋmi ki nyɔɔ bininfob wee bin kab.
- ⁹Nŋmi-n a tuntonɔn nan kɔɔ bi takpem pam, hali ke bi nan sugir Uwonbɔr wan jɔɔ limagil a pɔɔmin a yinl, amaa bi le nan yii le kaa kpenn bi binbem ki pag wi.
- ¹⁰Le malaka wan kpiɛ biŋmu mu kpaar nan be u yiigin ki jaa kuwanbiigin a naangbɔn bu, le libunbɔnl lu kuwanbiigin nmɔn a naamin. Le bininfob ŋman bi lanbili ntiton nmɔn yaan,
- ¹¹le ki sugir Uwonbɔr wan be paab naah wu bin nin bi bieɛ nbu, amaa le kaa chee bin kpenn bi binbem nan wee bi tun nin bu.
- ¹²Le malaka wan kpiɛ biloob mu kpaar nan be u yiigin ki jaa nkpen takpen man wee bi yi mi ke Yufiratiisi bu, le li nnyum fɔɔr ki jien npaan sei bibɔrtiib ban nyan Liwonpɔɔnl paamin.
- ¹³Le n nan kan nnaanbiim mitaa le bi nann ke ititalin, bi nan nyan kutunwieŋin, nin kuwanbiigin nin tibɔkar a linlemin a mɔɔŋin le.
- ¹⁴Bi ye npɔniim a naam ban ŋaan ligaril a siera, le bi chaa dulinya munl nan bien a bɔrtiib ban, ki lagin bi ke bin to bitɔb Uwonbɔr Npɔɔn bien daan a datakpenl daal.

¹⁵“Lig! N li dan ke unaayigin! Tikaar be wan kaa dɔɔ jien, wee ki ηmag u wann yeewann, wee u laa nan choon gaan wee u yul nkpo.”

¹⁶Le bi labin bibɔrtiib nmɔn bogiliba nan yaan wee Hiiburu yaab a leen nin bi yi ke Amagedɔn nin.

¹⁷Le malaka wan kpiɛ bilile mu kpaar nan be u yiigin ki jaa nfaamin, le nkukɔpɔɔn nyan kunaangbɔɔn n-yaan ki tien iwɔnjien niin nin ke, “Ni ηaau!”

¹⁸Le utaal piin ki nyagin ki dun ki tann nin tifur, le tum dam, uninfosaal a binbem kutingbɔɔn nan yaan, kutingbɔɔn kaa la nan nyi ki dam ki nann man ni, kitiŋ a damim nmɔn nan bir pam.

¹⁹Le kitintakpeŋin bɔgir nkerim mitaa bu, le ibol a tim lur. Le Uwɔnbɔr nan tier Babilɔnn kan ye kitintakpeŋin bu, le ki ta U ηuul a yiinyɔɔg kan gbee nin u ηuufiiŋ a daami ki sei Babilɔnn yaab ke bin nyu mi bien na.

²⁰Igungon yan bien be nnyum a sisiigin nin nan guun na le ijɔɔ bien bor.

²¹Le itanyunbɔl gbingbem nyann kitilangbɔɔn ki kpiɛg ke linaalin, ki nan lur bininfob bu. Le bi poog imɔɔɔ ki jaar Uwɔnbɔr waah che limagil lan lur bi bu-n bu, nan bu-n limagil nmɔn nan bir pam.

Tibɔkpiirkaar 17

Lipiijagɔɔril wan jɔɔ liyinl

¹Le n kan malakam bilile ban ηmag tiyir tilile-n a ni uba dan ki nan beim ke, “Dan wee n wɔɔniŋ lipiijagɔɔril wan jɔɔ liyinl a tudaril kaah yab man, wan ka nnyum takpen bu-n.

²Kutingbɔɔn a bɔrtiib dɔɔn nin wa, le kutingbɔɔn nan yaab nyun u wanchɔgin toon yin a daam ki gbeeu.”

³Le malaka nmɔn nan taam ki jon kukunkɔɔgin Kasi a naaŋ a pɔɔm bu. Nin yaan le n nan kan upii uba kaah ka kuwanbiig kan man bu, le iyin yan sugir Uwɔnbɔr sɔb ki paa kuwanbiig nmɔn a gbanann bien bu, le kuwanbiig nmɔn jɔɔ iyul ilile nin iyinh piig.

⁴Upii nmɔn nan yee tiwann yɔɔr tan man nin tan man geuŋ le, ki nan nyagin nin salima, nin itangbag nin nliem man ηan ki nyagin. Ki ηmag salima a yiinyɔɔg u nɔɔn, le kiyiinyɔɔg nmɔn gbee nin tijaginn tan ye titoonbir nin iwanchɔgin toon.

⁵Liyinl le nan sɔb paa u yutunl bu ke, TIBɔWOONKAAR BABILɔNN KITINTAKPEŋIN IPIIJAGɔɔR BIEN A NA KUTINGBɔɔN NAN A WANBIR BIEN A NA

⁶Le n kan ki miin upii nmɔn nyun Uwɔnbɔr a ninfogannkaab a cham le ki gbee, ban a cham nan jin siera Yisa bu-n. Maah nan kan win, le ni ηaam ligaril takpem.

⁷Le malaka nmɔn baanim ke, “Ba ɲa wee a che ni gariɲaa? N li wɔɔniɲ tibɔwoonkaar ki jiin upii-n nin waah nan jig kuwanbiig kan nin paam kan nan jɔɔ iyul ilile nin iyinh piigin.

⁸Kuwanbiig kan wee a kan nin, nan be le, le kaa ji be daandaan nan ni, le ki na li nyan libogil lan nyɔɔ n-yaan ki jo nan yaan wee bi li bii u. Le kutingbɔɲ yaab ban a yin kaa sɔb be limiefol a gbɔɲin n-yaan dulinya a piinimin nin, bi nan kan kuwanbiig nmɔn ke ni li gar bi, nan bu-n u pii nan be, le kaa ji be daandaan nan nin, le ki ji na li dan.

⁹“Ni niɛ nan ban npotiem le nin nlamgɔrikaam. Iyul ilile-n ye igungon ilile yan wee upii-n ka-n le.

¹⁰I mu ji ye bibɔrtiib bilile le. Biɲmu luu, uba be, wan gurin kaa la dan nin; amaa u nan dan ke, ni kpaale nin un be n-yonn wama.

¹¹Kuwanbiig kan pii nan be wee kaa jin nan be-n, le ye ubɔr wan kpie biniin nin. U ye bibɔrtiib bilile-n a ni uba le, le ki chaa u biim a bol.

¹²“Iyinh piig yan wee a kan nin le ye bibɔrtiib piig ban kaa la gaa bi naamin, amaa kukurug kiba a poolin bi li gaa tininkper a pɔɔm ke bibɔrtiibin ki kpie kuwanbiig nmɔn bu.

¹³Lol liba le bi jɔɔ ki na li ta bi pɔɔm nin bi ninkper a pɔɔm ki sei kuwanbiigin.

¹⁴Bi na li to Kipeebigin bitɔb, amaa Kipeebigin na li nyan bi, nan bu-n kipeebig nmɔn le ye biyudam a yudaau nin bibɔrtiib a bɔru, le ban na li be u ban ye ban wee u yin ki gann bi, wee bi ye yadadam ki nɔɔ win.”

¹⁵Le malaka nmɔn beim ke, “Nnyum man wee a nan kan nin, wee lipiijagɔrilin ka mi bu-n, ye bininfob le, kuninfogbaluɲ, ibol nin ileen balbal.

¹⁶Kuwanbiigin nin iyinh piig yan wee a nan kan nin na li nan lipiijagɔrilin, ki fee u faal bien wee ki jaa u lijakpalomil, bi na li ɲman u gbanann ki nyɔɔ u ɲmi.

¹⁷Nan bu-n Uwɔnbɔr le nan ta ibon nmɔn ki ɲa bi potiemin ke bin tun Uma Uwɔnbɔr kaah lol man, ni bu le U che bi ɲa mɔbiba ki ta nɔɔn sei kuwanbiigin, hali nin Uma Uwɔnbɔr a bɔr kaah na li gbeen.

¹⁸Upii wan wee a nan kan nin, n ye kitintakpeɲ kan ɲmag dulinya nan a bɔrtiib le.”

Tibɔkpiirkaar 18

Babilonn kaah lu man

¹Ni bɔɔn bu le n ji kan malaka kaah nyan paab ki chaa jirin. U nan jɔɔ tininkper a pɔɔm takpem. Le u wonweem man nyan u ni wonn dulinya bien bu.

²Le u tien paab nin nkukɔɔɔn ke, “Ki lu! Babilɔnn kan ye kitintakpenjin luu! Babilɔnn kpann nɔɔniim a binben bola nin nan yaan wee nnaanbiim gɔɔr nin nan yaan wee nnɔɔm man jɔɔ tijaginn kaa kpaan binib le gaa i gɔɔr.

³Nan bu-n kutingbɔɔn nan a ninfob pii nyun ndapɔɔrim ke u wanchɔgin toon yin. Dulinya a bɔrtiib tun iwanchɔgin toon nin wa, le kponkpon dam kpann biwandam u wanɔan banl nmɔn bu.”

⁴Le n ji gbir likukɔɔl liba nyan paab ki len ke: “Ni nya u ban na, n ninfob, wee u bir nmɔn laa tabin ni, wee u magil liba laa kan ni;

⁵Nan bu-n u birin paan paan le ki tan pii paab, le Uwɔnbɔr tier u galin nmɔn bu.

⁶Ni jiin sei u waah sei ni nan nin; Ni yɔ waah ɔa nan ki sei ni a kerim mileeu. Ni nmarin ndapɔɔrim nkerim milee u tɔɔl a yiinyɔɔgin ki sei wa.

⁷Ni sei mu limugil nin nɔɔbiin takpema, a li ke kupag nin liwanɔanl banl lan wee u ti jɔɔ tenn u baantɔɔlin. U far ligbingbanl le u sufu ni ki ke, ‘N ka le ke upiibɔrin; maa ye lipukɔɔli, le maa li nyi mɔɔ tikpemɔri.’

⁸Mambu weemba daal u magil nmɔn na li nyan u: Nkum, nin tikpemɔr nin nkom na li choo u. Nɔmi le na li gaa u, nan bu-n Uyudaan Uwɔnbɔr wan ye nɔɔɔn daan le ji u tibɔr.

⁹“N-yonn man wee kutingbɔɔn nan a bɔrtiib ban tun iwanchɔgin toon nin upii nmɔn nin ki jin u wanɔan banlin a mɔmin nan kan nɔmi man gaan win a kpinyir kaah dug ke, bi li mɔɔ tikpemɔr upii nmɔn bu.

¹⁰U fala nmɔn a jim na li choo bi bijawaam, bi na li sir nan yaan fɔg ki mɔr: ‘Woo! Woo, Kitintakpenaa, Babilɔnn aa, kitiɔ kan jɔɔ nɔɔɔn! Kukurug kiba a poolin le a tudaril foon!’

¹¹“Dulinya a kponkpon dam na li mɔɔ tikpemɔr u bu, nan bu-n uba kaa ji na li be ki daa bi tugi jigini,

¹²itug yan ye salima, nin tikurninann, nin itangbag yan a daag pɔɔ, nin nliem man nyagin, nin ikinke ɔan, nin itan man geuɔ nin itan yan ɔaan bolbol nin itan man a wan yɔɔr, nin tidaar tan ɔan, nin tiwann tan wee bi ta uloob a nyin ki naan ni, nin tidaar tan a daag pɔɔ, nin tikurdiin, nin tikurpɔɔr, nin ichabpeen;

¹³itug yan ye ilanjobon nin tiwann tan tenn tikpinn nbaam, tiwann tan nyɔɔr ki jɔɔ nbaam, nin isiig a nyinyinn nin nnyɔgkusim, nin ndaam nin Olif a kpan, nin n-yom ɔam nin idi, nin inaa nin ipee; itaan nin i torokom; nin tigbanann nin bininfob a naam.

¹⁴“Bi na li len ke, ‘Iloon yan wee a ban nin bor a ban na. A jɔɔm nin tiwann tan ɔan niɔ bien bora, kaa ji li fir kan ni.’

15Le kponkpon dam ban kɔɔr tiwann nmɔn kitin nmɔn yaan wee ki kpann biwandamin upii nmɔn bu-n, na li sir nan fɔg, le nin ŋa bi bijawaam upii nmɔn a fala a jim bu. Bi na li mɔɔ tikpemɔr,

16ki mɔɔ paab ke, ‘Woo! Woo, kitintakpeŋaa, kan nan yee ikinkeŋ ŋan nin itan man geuŋ nin itan man, le ki nan nyagin nin salima, nin itangbag yan jɔɔ kudaag, nin nliem!

17Kukurug kiba a poolin njɔɔm takpem bien bor!’ “Le ban donn tiŋalin a yudam nin ban kɔɔ tiŋalin nin biŋalindom nin ban bien ji limɔgil nmɔn yaan nin, na li sir nan fɔg.

18N-yonn man wee bi nan kan nŋmi man gaan win a kpinnyirin, le ki fabin ke, ‘Kitintakpeŋ nan nan jɔɔ kpiɛgaa?’

19Bi na li minn titann ki gabir bi yuli bu, le ki mɔr tikpemɔr ki kunn ke: ‘Woo! Woo, kitintakpeŋaa, nan yaan wee ban bien nan donn tiŋalin nan kpann biwandam upii a jɔɔm bu-n! Le kukurug kiba a poolin le u jɔɔm nmɔn nan bor!

20Nim ban be paabaa, ni che ni li mɔ ni u buu! Ni che ni li mɔ na, Uwɔnbɔr a ninfob nin itoon nin bilinlem, Uwɔnbɔr jin u tibɔra waah nan ŋa ni man nin bu.’ ”

21Le malaka wan pɔɔ yuur litangbagil lan polig ke linaal takpenlin, ki gab limɔgilin ki len ke: “Nin limugil nmɔn Bi na li tir Babilɔnn kitintakpeŋ nmɔn ki jaa tum, le baa ji li kan ki.

22Bibiɛfaab nin bilangaab nin binaakpaapeeb nin binaatunpeeb a lai-n kaa ji na li gbir a ban ni. Kponkpon daan uba kaa ji na li be a ban ni. Linaal a mɔr kaa ji na li gbir a ban ni.

23Le fila a wonweem kaa ji na li won a bu jigin ni. Lipiichanil daan nin u bɔɔnh a kukɔl kaa ji na li gbir a ban ni. A kponkpon damin nan ye dulinya a ninfob gbingbemin le. A nyɔgimin kɔɔn ibol bien kulɔŋa.

24Babilɔnn nmɔn ni, le bi nan kan bilinlem nin Uwɔnbɔr a ninfob gannkaabin a cham nin ban bien wee bi nan ku kutingbɔŋ nan yaan nin.”

Tibɔkpiirkaar 19

1Ni bɔɔn bu le n gbir niba a mɔr, le ni nann ke kuninfogbaluŋ a kukɔlin ki nyan paab ki tann ke: “Ti don Uwɔnbɔr a yin! Feegab nin kupag nin nɔɔɔn ye ti Wɔnbɔru yaan le,

2nan bu-n U bɔjil ŋan le ki ye ibamɔn. U bii lipiijagɔril takpenlin na, wan ta iwanchɔgin toon ki boon kutingbɔŋin. U dar u tul ki jiin U toontumin a cham buu.”

³Le kuninfogbaluŋin ji kunn ki len ke: “Ti don Uwonbɔr a yinl! Tikpinnyir tan nyan u nin do paab le hali nin iyoo yan kaa jɔɔ diem.”

⁴Le bininkpeeb pilee nin bina nin tiwann naan wan tan fo tina-n sɔɔn tum ki jiɛn Uwonbɔr, wan nan ka u naangbɔŋ bu-n. Le bi kuun ke, “Ibamɔn, Ti don Uwonbɔr a yinl!”

Kipeebigin a piichanil a chiig a bɔr

⁵Le likukɔl nyan kunaagbɔŋin yaan ki len ke: “Ni don ti Wɔnbɔru, nim ban bien ye u toontum, wee ki san u, ban kaa gbee bininfob nin ban gbee bininfob!”

⁶Iyaayoo le n ji gbir nan nann kuninfogbaluŋ a fur, le ki nann nnyum puukaam a fur bee utaal kaah tann a fur ki len ke, “Ti don Uwonbɔr a yinl! Nan bu-n ti Yudaau Uwonbɔr wan ye Npɔɔn bien daan nin le ŋmag ti.

⁷Ni che ni li mɔ ta wee ti pooi li peen na wee ti sei U kupag! Nan bu-n Kipeebigin a piichanil a yoo foou, le u bɔɔnh ŋa u ba siliu.

⁸Le Uwonbɔr sei u bɔɔnh nmɔn itan ŋan yan nyagin ki be chasi, ke un yee.”

(Itan ŋan nin le si Uwonbɔr a ninfogannkaab a buchinn toon a taai yin.)

⁹Le malaka-n beim ke, “Sɔb ke: “Tikaar be ban wee bi yin bi ke bi nan ji Kipeebigin a piichanil a jiir nan bu!” ” Le ki ji len ke, “Ni niɛ nan le ye Uwonbɔr a mɔleen ibamɔn.”

¹⁰Iyaayoo le n lu u taatum ki jiɛn u. Amaa le u beim ke, “Laa ŋa man ni! N ye a toontum kpiɛg le nin a nabum ban ŋmag Yisa a siera-n. Li jiɛn Uwonbɔr a! Nan bu-n Yisa a siera ye Kinaaŋ a linlen leen le.”

Utanpeen jigir nan a bɔr

¹¹Le n nan kan paab kaah loor, le utanpeen si niin n nintogil, le wan jig ki a yinl ye yada daan nin ibamɔn. Le u ji tibɔr nin tibuchinn, ki tog bitɔb.

¹²Le u numbili nann nŋmipeen, le nnaam a yuchigirim takpem chig u yul bu. Liyinl liba nan sɔb paa u bu le uba kaa nyi li taai, see uma a binba.

¹³Le u wan yee wan man nin ncham, le u yinl ye Uwonbɔr a Mɔbonl.

¹⁴Le paab a tɔtogib nɔɔ u, ki jig itanpeen ki yee itan ŋan yan peen ki be chasi.

¹⁵Le takoobi kan ka nyan u mɔn, le u li ta ki kɔn nyan ibol. “U li ta kukurug a jaangbiɛg ki ŋmag bi.” Ki li taan bi ke baah taan isiloon a daam man nin, ni ma ye Uwonbɔr wan ye npɔɔn bien daan a ŋuul nin u ŋuufiŋ.

¹⁶U wann yeewann nin u panl bu, le liyinl liba nan sɔb paa ke: BIBɔRTIIB BIɛN A BɔRU NIN BIYUDAM BIɛN A YUDAAU.

¹⁷Le n kan malaka kaah si nween, ki kunn nkukɔpɔɔn ki yi nnɔɔm man yugir paab ki ke, “Dan, ni lagin taba wee ki nan ji Uwonbɔr a jɔɔg a jiir takpen nan,

¹⁸wee ni fir ŋman bibɔrtiib, nin bitɔtob a yudam, nin bipɔɔndam, nin itaan nin bitanjigib, nin bininfob bien ban ye bi ba nin ban ye biyom, ban gbee bininfob nin ban kaa gbee bininfob a nann.”

¹⁹Le n kan kuwanbiigin nin kutingbɔŋ nan a bɔrtiib nin bitɔtogib kaah lagin bin to utaan jigirin nin u tɔtogib bitɔb.

²⁰Amaa bi nan choo kuwanbiig nmɔn na nin tibɔkar a linlenu wan nan sir u taalin wee ki tun ligaril a siɛra-n. Siɛram nan le u nan ta bii ban nan gaa kuwanbiigin a daagim a potiel le bi jien u nunaŋin. Bi bilee nmɔn la nan fo le bi ta bi jaa lichibil a ŋmiim a mɔgilin yaan.

²¹Takoobi kan nan nyan utaan jigirin a mɔn nin, le u nan ta ku ban gurin bien, le nɔɔm bien jin bi gbanann kpiinn ki nan gbee.

Tibɔkpiirkaar 20

Ibin turil a bɔr

¹Le n kan malaka kaah nyan paab ki chaa jiirin tum, ki ŋmag libogil lan nyɔɔ kaa jɔɔ tarigin a piim nin tikulor takpen u nɔɔn.

²Le u nan choo kutunwieŋ nmɔn, wan nan ye yaaja yoo a waau, ki ye ulinlaril bee Sintani, ki lol u bil ibin turilin.

³Le u ta u ki gab libogil lan nyɔɔ kaa jɔɔ tarigin yaan, le ki loon ki pɔl legin u bu, ke u laa ji fir lar ibolin jigin nin, ki nan kpa a ibin turilin kaah na li die. Ni bɔɔn bu ni kpa a le nin bi nan lor u ki jaa wama.

⁴Iyaayoo le n kan tinaangbann, le bi sei ban ka ti bu-n tininkper a pɔɔm ke bi li ji tibɔr. Le n kan baah nan tugir ban a yuli yin a naam, baah nan jin Yisa a siɛra nin Uwɔnbɔr a mɔleen n bu. Baa nan jien kuwanbiigin bee ki nunaŋi, kaa gaa ki daagim bi yutun bu bee bi nɔɔi bu. Bi jirin bi miɛfolin le bi ma nin Yisa lagin ŋmag nnaam ibin turil.

⁵(Bitakpiib ban gurin kaa nan jirin bi miɛfolin ni nin ibin turil a tarig kaah nan nan kpa a.)

⁶Tikaar nin kasi be ban kpiɛ wee Uwɔnbɔr chinn fiin bi nkumin nin bu. Nkum man yin kpiɛ milee-n kaa jɔɔ bi pɔɔmi, amaa bi na yin ye Uwɔnbɔr nin Yisa a minmanib le, bi ma nin Yisa na li lagin ki ŋmag nnaam ki tan kpa a ibin turil.

Baah nyan Sintani man

⁷Ibin turil nmɔn a tarig nan jon ke, Uwɔnbɔr li che bin loor Sintani kuloondiigin ki jaa,

⁸le u li nya ki tan lar ibol yan be kutingbɔŋ a logi ina nan bien, ubɔr Gog nin u tiŋ Magog nan, u na li lagin bi ki lol bitɔb. Bi kanl na yin nann le ke limɔgil a gbaam a tanbiidilin.

⁹Le bi lagin ki jon ilog bien, ki kpa bi tan foo Uwonbɔr a ninfob a lagunin, le ki gɔɔn bi, kitiŋ kan wee Uwonbɔr jɛ nin. Amaa le nɔmi nyan paab ki nan gaa bi.

¹⁰Le Sintani wan lar bin, Uwonbɔr ta u ki gab lichibil lan gaan nɔmi-n ni a mɔgilin yaan, nan yaan wee bi nan ta kuwanbiigin nin tibɔkar a linlemin ki gabin. Ni yaan le bi yin ji fala nween nin kunyieg hali nin iyoo yan kaa jɔɔ diem.

Libɔjil lan joor

¹¹Le n kan kunaangbɔŋ pɔŋ takpɔŋ, nin wan ka ki bu-n. Le kutingbɔŋ nin kitilangbɔŋ nan guun fɔɔr u ban kaa ji jɔɔ binbeboli.

¹²Le n kan bitakpiib, ban gbee bitakpiib nin ban kaa gbee bitakpiib kaah si kunaangbɔŋin a nintogil, le tigbann kpaar. Le kugbɔŋ kuba mu ji kpaar, ki ma ye limiefol a gbɔŋ. Le bi jin bi tibɔr baah tun nan wee Uwonbɔr sɔb ɔa tigbann nmɔn yaan nin.

¹³Le limɔgil nan nyan bitakpiib ban be li ni ki jaa, le nkum nin kitakpiin tiŋ nyan bitakpiib ban be bi ni ki jaa. Le bi jin bi bien tibɔr baah tun nan bu.

¹⁴Le u ta nkum nin kitakpiin tiŋ ki gab nɔmi a mɔgilin yaan. Nɔmi a mɔgil nmɔn le ye nkum man kpɛ milee.

¹⁵Ni ye wan a yinl kaa nan sɔb ɔa limiefol a gbɔŋin yaan ke, bi nan ti ta u le ki gab nɔmi a mɔgilin yaan.

Tibɔkpiirkaar 21

Paab pɔŋ nin kutingbɔŋ pɔŋ

¹Le n kan paab pɔŋ nin kutingbɔŋ pɔŋ, nan bu-n chinchinn a papaab nin chinchinn a tumin nan fɔɔra, le limɔgil kaa ji be.

²Le n kan kasi a tiŋin, Jerusalem pɔŋin, kaah nyan paab Uwonbɔr ban ki chaa jirin ki mann uba ke ujakunn nin ki guu u bɔɔnh.

³Le n gbir likukɔl kaah nyan nnaam a gbɔŋin yaan ki len ke, “Daandaan nan Uwonbɔr a binben bol be bininfob ban, le U li be nin bi. Bi li ɔa U ninfob, le Uwonbɔr mu tɔɔl li be nin bi ki ye bi Weem.

⁴Uwonbɔr na li pir bi num a nyinyinn bien. Iyaayoo nkum bee tikpemɔr bee timɔr bee nan wu kaa ji na li be, nan bu-n niwann kpegin nin bien fɔɔra”

⁵Le wan nan ka kunaangbɔŋ bu-n len ke, “Lig, n ɔaan niwann bien niwann pɔnn le!” Le ki ji len ke, “Sɔb ki bila, nan bu-n imɔleen nmɔn ye ibamɔn le ki ye gaa ji.”

⁶Le u beim ke: “Ni ɔau. Min le ye Wan chinn nin Wan joor, Npiinim nin Ndiem. Nnyunyum kaah jɔɔ ban nin, n li sei bi limiefol a nnyum, man ye nnyunbunkaamin yɔli.

⁷Wan fir ki nyan ke udaan li kan lifaalin bien, le N li ye u Wonbɔru le u mu li ye N big.

⁸Amaa ban kaa jɔɔ lipoobil, nin ban kaa jɔɔ yada, nin bipootondam, nin bininfokub, nin ban tun iwanchɔgin toon lipiibanl nin lijabanl, nin ban ye binyɔgdam, nin bibawomanib, nin tibɔkardam bien na yin be lichibil a ηmiim a mɔgilin yaan. Ni niε le ye nkum man kpie milee.”

Jerusalem pɔŋ a bɔr

⁹Le malakam bilile ban ηmag tiyir tilile wee ti gbee nin imag ilile-n yan joorin a ni uba beim ke, “Dan wee n wɔɔniŋ ujakunn nin, wan ye kipeebig nmɔn a bɔɔnh.”

¹⁰Le u nan taam Kinaanŋin ki don lijɔɔl takpenl lan kper a paab, ki tan wɔɔnim Jerusalem kan ye Kasi a Tiŋin, le ki nyan paab Uwonbɔr ban ki chaa jiirin tum.

¹¹Ki nyagin nin Uwonbɔr a pag, ki ηan ki nyagin ke nliem man a daag pɔɔ, ki be ke sataŋin, le ki ji ween ke nienu a maarin.

¹²Le kitiŋ nmɔn jɔɔ ligonl takpenl, lan kper ki jɔɔ itimansanmɔn piig nin ilee, le malakam piig nin bilee ka guu itimansanmɔnn piig nin ilee nmɔn. Bi nan sɔb Iziral yaab a boli piig nin ilee-n a yin le ki tabin itimansanmɔn nmɔn bu.

¹³Itimansanmɔnn itaa le nan be liwonpɔɔnl paam, le itaa be nnɔɔjiinpaam, le itaa be nnɔɔgan paam, le itaa mu be liwonlul paam.

¹⁴Kitiŋ nmɔn a gonl nan maa tɔɔn ifie piig nin ilee bu le, le Kipeebigin a tooi piig nin bilee-n a yin nan sɔb ki paa ifie nmɔn bu.

¹⁵Malaka wan nan beim man nin, nan ηmag salima a jaangbieg kan wee u jɔɔ magir tiwann yɔɔr, ke un mag kitiŋ nmɔn nin ki timansanmɔnn nin igon.

¹⁶Kitiŋ nmɔn bi nan loon ki nann kitinmɔg le, le ki fufɔgim nin ki yinyalim ye nba. Le u nan ta u salima a jaangbiegin ki mag kitiŋ nmɔn, le ki fufɔgim ye maal turil piig nin turil bilee, ki fufɔgim nin ki yinyalim nin ki kpikperim bien nan ye nba.

¹⁷Le malaka nan mag kitiŋ nmɔn a gonl a li ke uninfo kaah magir tiwann man nin, le li pupoligim nan ye itaadann kobig nin pina nin ina.

¹⁸Sataŋ le bi nan ta maa ligonl nmɔn, le kitiŋin baantɔɔl ye salima bamɔn, ki nyagin ke nienu a maar.

¹⁹Bi nan ta itangbag yan jɔɔ kudaapɔɔrug le balbal ki mann kitiŋ nmɔn a gon a fiel, chinchinn a fiel a tangbagilin le nan ye sataŋ, lan kpie ilee nan ye litangbag buginu, le lan paa itaa nan ye litangbag sɔɔn kpie kpie, lan paa ina a tangbag nan nann kisikpinnsiig,

²⁰Ian paa iŋmu nan ye litangbag mann, lan paa iloob nan ye lichabil, lan paa ilile nan ye litangbagil lan ye nduuyom sɔɔn, le lan paa iniin nan ye litangbag sɔɔn

lan nann buginu, lan paa iwie nan ye litangbagil lan ye nduuyom, lan paa piig nan ye litangbagil lan peen faa, lan paa piig nin liba nan ye litangbagil lan mann ke titoog, le lan kpie piig nin ilee-n nan ye litangbagil lan man ke nduuyom.

²¹Le itimansanmɔn piig nin ilee nmɔn nan ye nliem piig nin milee le, le ntimansanmɔn nba bien nan ye nliem nba le. Kitiŋ nmɔn a sanjal nan ye salima bamɔnl le ki ga ke nienu-n.

²²Maa nan kan iwonjien niin kitiŋ nmɔn yaan ni, nan bu-n Uyudaan Uwɔnbɔr Npɔɔn bien daan nin Kipeebigin le ye ki wonjien niin.

²³Kitiŋ nmɔn kaa ban nween bee uŋmal a wonweem li nyagin ki bu, nan bu-n Uwɔnbɔr a pagin le tenn ki nwonween, le Kipeebigin ye nin yaan a fila.

²⁴Ibol bien na li choon kitiŋ nmɔn a wonweemin, le dulinya a bɔrtiib na li ta bi ŋinŋam ki kɔɔ niin.

²⁵Lidaal kaa be wee ki timansanmɔn li loon ni, nan bu-n kunyieg kaa na yin be niin ni.

²⁶Le ibol bien na li ta bi pag nin jilima ki kɔɔ niin.

²⁷Le niwann nan bien jɔɔ tijaginn bee ban bien tun ifa bee kularug a toon kaa na li kɔɔ kitiŋ nmɔn yaan ni, amaa ban a yin sɔb be Kipeebigin a miɛfol a gbɔŋin a binba.

Tibɔkpiirkaar 22

¹Iyaayoo le malaka nan wɔɔnim nkpen man ye limiɛfol a nyum, ki ween ke nienu a maarin, ki puu nyan Uwɔnbɔr nin Kipeebigin a naangbɔŋin,

²ki jiiir kitiŋin a sanjal a sisiigin. Le limiɛfol a siigi nan si ikpengon ilee nmɔn bien bu, le isiig nmɔn lon iloon itaa piig nin ilee, uŋmal bien ke i lo le. Le isiig nmɔn a far ye kutebug ki sei ibol bien.

³Limɔpool kaah ji na li be niin ni, Uwɔnbɔr nin Kipeebigin a naangbɔŋ na li be kitiŋ nmɔn yaan, le U toontum na li tun tenn u.

⁴Bi na li kan u num paam, le u yinl na li paa bi yutun bu.

⁵Kunyieg kaa ji na yin be nin yaan ni. Baa ji na li ban fila a wonweemi, bee nween a wonweemi, nan bu-n Uyudaan Uwɔnbɔr na li sei bi nwonween. Le bi na li ji nnaam ki li be hali nin iyoo yan kaa jɔɔ ndiem.

Yisa a dam a bɔr

⁶Le malaka nan beim ke, “Imɔleen nan ye ibamɔn le ki ye gaa jin. Uyudaan wan ye bilinlem a naam a Wɔnbɔru tun U malakam bin tan wɔɔn U toontumin nan kpaa nin lin tun daandaan nan.”

7“Ni lig, n chaan le daandaan nan! Tikaar be ban ηmag ilinlen leen a mɔboi yan be kugbɔŋ nan yaan nin bu.”

8Min, Jɔnn, le ye wan gbir ki kan ni nan bien. N-yonn man wee n nan gbir wee ki kan ni-n, le n sɔɔn malaka wan gbaa wɔɔnimin a taatum ki jien u.

9Amaa le u beim ke, “Laa ηa ni! N ye fin nin a nabum ban ye bilinlemin a toontunn kpiɛg le, nin ban bien nɔɔ kugbɔŋ nan kaah len man nin. Li jien Uwɔnbɔr a!”

10Le u beim ke, “Laa ta tiwann tabin wann ki tabin ilinlen leen a mɔboi yan be kugbɔŋ nan yaan bu, nan bu-n iyoo mala.

11Che wan tun tibir li gbaa tun tibira; che wan tun tijaginn li gbaa tun u jaginn na; che wan tun ibuchin toon li gbaa tun ibuchin toon na; le wan be kasi u li gbaa be kasiu.”

12“Ni lig! N chaan le daandaan nan! N nyɔɔr be n ban, le n li ta sei uninfo bien nin waah tun nan.

13Min le ye Alifa nin Omega, Chinchinn nin Njoorim, Npiinim nin Ndiem.

14“Tikaar be ban ηunn bi wann yɔɔr bu, bi na li kan nsan limiefol a siigin ki nɔɔ itimansanmɔnn nin yaan ki kɔɔ kitiŋ nmɔn yaan.

15Ban kaa na yin be kitiŋ nmɔn a poolin ye: Ibo, nin ban tun inyɔɔg a toon, nin ban tun iwanchɔgin toon lipiibanl nin lijabanl, nin bininfokub, nin bibawomanib, nin ban jɛ ki sin tun tibɔkar a toon.

16“Min, Yisa, le tun n malaka ke u nan sei biwonjiem a laginn siera nan. N ye Defid a tuŋ le ki ye u yaabil, ki ye kutaayɔg a ηmabil lan ween.”

17Le Kinaaŋ nin ki bɔɔnh nin len ke, “Dan!” Wee ki che wan gbir nlen ke, “Dan!” Nnyunyum jɔɔ wan ke, ni che un dan; le wan ban ke ni che un gaam limiefol a nyum sei kaam man ye yɔli.

Ndiem

18N kpaan wan bien gbir ilinlen leen a mɔboi yan be kugbɔŋ nan yaan ke: Ni ye uba ta niba ki kpiɛ imɔleen nmɔn bu ke, Uwɔnbɔr tɔɔl li kpiɛ imag yan a bɔr sɔb be kugbɔŋ nan yaan udaan bu.

19Le wan mu nyan niba ilinlen leen a mɔboi a gbɔŋ nan yaan ke, Uwɔnbɔr li nyan udaan a tol lan be limiefol a siigin nin kasi a tiŋ kan a bɔr sɔb be kugbɔŋ nan yaan nin.

20Wan jin ni niɛ nan bien a siera len ke, “Nn, n chaan le daandaan nan.” Ibamɔn. Dan, Uyudaan Yisa.

21Uyudaan Yisa a nyunyunbasanl li be nin Uwɔnbɔr a ninfob. Ibamɔn.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil